ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης

ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ

ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ
MUNICIPALITY OF NEMEA

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΟΧΕ) ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027
Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευρετήριο Πινάκων 6

Ευρετήριο Διαγραμμάτων 9

Ευρετήριο Εικόνων 11

1 ΑΙΤΗΣΗ 13

1.1 ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ 13

1.2 ΧΩΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ 13

1.3 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 13

1.4 ΝΟΜΙΚΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ 13

1.5 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ 13

1.6 ΔΗΛΩΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 13

2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 15

2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 15

2.1.1 ΑΚΡΙΒΗ ΟΡΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 15

2.1.2 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 33

2.1.3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 34

2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΣΧΕΔΙΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ 187

2.2.1 ΕΙΔΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 187

2.2.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΠΧΣΑΑ) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 194

2.2.3 ΓΕΝΙΚΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 201

2.2.4 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 202

2.2.5 ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΣ (ΣΔΑΕΚ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 221

2.2.6 ΣΧΕΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΣΒΑΚ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 226

2.2.7 ΣΧΕΔΙΑ ΦΟΡΤΙΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ΣΦΗΟ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 232

2.2.8 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΧΩΡΩΝ (ΕΣΕΚΚ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 233

2.2.9 ΣΧΕΔΙΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΣΑΠ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ . 234

2.2.10 ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΤΟΣΔΑ) ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ 234

3 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 236

3.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ 236

3.1.1α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ 237

3.1.1β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ 239

3.1.2α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ 241

3.1.2β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ 242

3.1.3α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ 245

3.1.3β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ 247

3.1.4α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 248

3.1.4β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 250

3.1.5α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ 251

3.1.5β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ 253

3.1.6α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ 255

3.1.6β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ 258

3.1.7 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ 259

4 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΟΧΕ) 262

4.1 ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ 262

4.1.1 ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ 262

4.1.2 ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ 266

4.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 271

4.2.1 ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 271

4.2.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ 272

4.2.3 ΕΝΤΑΞΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027 ΚΑΙ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 276

4.3 ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 280

4.3.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ 2021-2027 280

4.3.2 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 287

4.3.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ 290

5 ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 313

5.1 ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΧΕ 313

5.1.1 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1 332

5.1.2 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2 350

5.2 ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ 384

5.3 ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ 387

5.4 ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ 391

6 ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ 396

7 ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 407

7.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ 407

7.1.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ 407

7.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ 419

7.2.1 ΤΟΠΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ 419

7.2.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ 425

7.2.3 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 427

7.2.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 429

7.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 431

8 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΧΕ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ 440

8.1 ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΟΧΕ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ 440

8.1.1 Εσωτερική διαβούλευση της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας 441

8.1.2 Εξωτερική Διαβούλευση της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας 452

9 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 490

9.1 ΚΟΙΝΟ ΣΤΟΧΟΥ 491

9.1.1 ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ 492

9.1.2 ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ 492

9.1.3 ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ 492

9.2 ΜΕΣΑ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ 493

9.2.1 ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΣΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 493

9.2.2 Η ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ496

Ευρετήριο Πινάκων

Πίνακας 1: Μόνιμος Πληθυσμός των Δήμων, Δημοτικών Ενοτήτων, Δημοτικών Κοινοτήτων και Οικισμών της Περιοχής Παρέμβασης (2021). 16

Πίνακας 2: Εκτάσεις Δήμων Περιοχής Παρέμβασης. 25

Πίνακας 3: Ποσοστιαία Μεταβολή Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων και Δημοτικών Ενοτήτων Περιοχής Παρέμβασης (2011-2021). 34

Πίνακας 4: Μόνιμος Πληθυσμός (2021), Έκταση και Πυκνότητα Δήμων Περιοχής Παρέμβασης. 35

Πίνακας 5: Πληθυσμιακή Κατανομή κατά φύλο στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης (2011, 2021). 36

Πίνακας 6: Μόνιμος πληθυσμός κατά ομάδες ηλικιών (2021). 37

Πίνακας 7: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021). 47

Πίνακας 8: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2021). 52

Πίνακας 9: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά ομάδες υπηκοότητας (2021). 55

Πίνακας 10: Στοιχεία υποβολής αιτήσεων επιδοματικής στήριξης των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης. 56

Πίνακας 11: Αιτήσεις ΚΕΑ και αιτήσεις Στέγασης για την περίοδο Μαΐου-Ιουνίου 2021. 57

Πίνακας 12: Κατανομή πληθυσμού Ρομά σε Οικισμούς και Διάσπαρτα (2021). 59

Πίνακας 13: Αριθμός οικισμών και τύποι οικισμών που διαβιούν οι Ρομά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο σύνολο της χώρας. 60

Πίνακας 14: Αριθμός οικισμών και τύποι οικισμών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο σύνολο χώρας (2017). 61

Πίνακας 15: Καταγραφή πληθυσμού Ρομά στις καταγεγραμμένες περιοχές ανά τύπο οικισμού (2017). 63

Πίνακας 16: Στοιχεία Καταγραφής Ρομά στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης όπως κατανεμήθηκαν μεταξύ Οικισμών και Διάσπαρτων (2021). 64

Πίνακας 17: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Σικυωνίων κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2021). 89

Πίνακας 18: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Σικυωνίων κατά ομάδες υπηκοότητας (2021). 92

Πίνακας 19: Στοιχεία Καταγραφής Ρομά στο Δήμο Σικυωνίων όπως κατανεμήθηκαν μεταξύ Οικισμών και Διάσπαρτων (2021). 96

Πίνακας 20: Αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης του πληθυσμού Ρομά που κατοικεί στο Δήμο Σικυωνίων. 98

Πίνακας 21: SWOT Ανάλυση του πληθυσμού Ρομά που κατοικεί σε οικισμούς του Δήμου Σικυωνίων. 102

Πίνακας 22: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι στο Δήμο Νεμέας (2021). 112

Πίνακας 23: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Νεμέας κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2021). 118

Πίνακας 24: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Νεμέας κατά ομάδες υπηκοότητας (2021). 121

Πίνακας 25: Παρεμβάσεις/ προγράμματα των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Νεμέας και Σικυωνίων κατά την Περίοδο 2014-2020. 182

Πίνακας 26: Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης και Πολιτικές Δράσης Δήμου Σικυωνίων. 208

Πίνακας 27: Πολιτικές Επιλογές και Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης Δήμου Σικυωνίων. 209

Πίνακας 28: Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης Δήμου Νεμέας ανά Θεματικό Τομέα. 211

Πίνακας 29: Άξονες, Μέτρα και Στόχοι του Σχεδίου Στρατηγικού Σχεδιασμού Δήμου Νεμέας 2019-2023.....215

Πίνακας 30: Προτεινόμενες Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και μείωσης εκπομπών στο Δήμο Νεμέας.....222

Πίνακας 31: Μείωση εκπομπών ανά τομέα δραστηριότητας στο Δήμο Νεμέας.....225

Πίνακας 32: Στόχοι του ΣΒΑΚ του Δήμου Νεμέας ανά Θεματική Προτεραιότητα. 227

Πίνακας 33: Ενδεικτικός υπολογισμός του κόστους των φορτιστών στο Δήμο Νεμέας.....233

Πίνακας 34: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Οικονομικές Ανάγκες.....239

Πίνακας 35: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Κοινωνικές Ανάγκες. 242

Πίνακας 36: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες του Περιβάλλοντος και της Κλιματικής Αλλαγής. 247

Πίνακας 37: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες του Πολιτιστικού Περιβάλλοντος. 250

Πίνακας 38: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες του Δομημένου Περιβάλλοντος και των Βασικών Υποδομών. 253

Πίνακας 39: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες της Χωροταξικής – Πολεοδομικής Οργάνωσης και των Χρήσεων Γης. 258

Πίνακας 40: Άξονες Στρατηγικής, Ειδικοί Στόχοι και Συνέργειες Ειδικών Στόχων. 272

Πίνακας 41: Ένταξη Στρατηγικής στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 και σε Λοιπά Προγράμματα. 276

Πίνακας 42: Δημοτικές Ενότητες των Δήμων της Περιοχής Παρέμβασης που εντάσσονται στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227). 310

Πίνακας 43: Ποσοτική και Ποιοτική Κατάσταση Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων της Περιοχής Παρέμβασης που εντάσσονται στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου (EL0227). 311

Πίνακας 44: Εξειδίκευση Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων σε Παρεμβάσεις – Δράσεις – Πράξεις (Έργα). 313

Πίνακας 45: Ωριμότητα Προτεινόμενων Πράξεων/Έργων Δημόσιων Επενδύσεων/ΕΤΠΑ στο Σχέδιο Δράσης. 384

Πίνακας 46: Ωριμότητα Προτεινόμενων ομαδοποιημένων Πράξεων/Έργων Δημόσιων Επενδύσεων / ΕΤΠΑ. 385

Πίνακας 47: Τεκμηρίωση της κοστολόγησης των μη συμβασιοποιημένων και χωρίς οριστική μελέτη Πράξεων/ Έργων/ Δημόσιων Επενδύσεων ΕΤΠΑ (Στάδιο / Φάση ωριμότητας 5 & 6).. 387

Πίνακας 48: Τεκμηρίωση της κοστολόγησης των έργων κατηγοριών δράσεων ΕΚΤ+ & κατηγοριών δράσεων κρατικών ενισχύσεων ΕΤΠΑ. 390

Πίνακας 49: Χρονοπρογραμματισμός των Δράσεων της Στρατηγικής. 391

Πίνακας 50: Χρηματοδοτικός Πίνακας της Στρατηγικής ΟΧΕ. 396

Πίνακας 51: Ανθρώπινο Δυναμικό του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης. 408

Πίνακας 52: Κεντρικές Υπηρεσίες και Διοικητικές Ενότητες Δήμου Σικυωνίων. 413

Πίνακας 53: Αρχική καταγραφή δυνητικών κινδύνων Στρατηγικής. 433

Πίνακας 54: Αναγνώριση και ιεράρχηση κινδύνων. 435

Πίνακας 55: Διαχείριση κινδύνων. 438

Ευρετήριο Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του Μόνιμου Πληθυσμού των Δήμων στην Περιοχή Παρέμβασης. 25

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή της έκτασης των Δήμων στην Περιοχή Παρέμβασης. 26

Διάγραμμα 3: Πληθυσμιακή Κατανομή κατά φύλο στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης (2011, 2021). 37

Διάγραμμα 4: Μόνιμος πληθυσμός στην Περιοχή Παρέμβασης κατά ομάδες ηλικιών (2021)..38

Διάγραμμα 5: Ποσοστό (%) των Οικονομικά ενεργών και οικονομικά μη ενεργών στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021). 47

Διάγραμμα 6: Ποσοστό Απασχολούμενων και Ανέργων στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021). 48

Διάγραμμα 7: Απασχολούμενοι ανά τομέα στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021). 48

Διάγραμμα 8: Ποσοστό απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021). 49

Διάγραμμα 9: Μόνιμος Πληθυσμός του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά ομάδες ηλικιών (2021). 50

Διάγραμμα 10: Μόνιμος Πληθυσμός του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά φύλο και ομάδες ηλικιών (2021). 51

Διάγραμμα 11: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021). 53

Διάγραμμα 12: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά φύλο (2021). 54

Διάγραμμα 13: Ποσοστό (%) μόνιμων κατοίκων του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά ομάδες υπηκοότητας (2021). 56

Διάγραμμα 14: Κατανομή πληθυσμού Ρομά της Περιφέρειας Πελοποννήσου σε Οικισμούς ανά Τύπο και Διάσπαρτα (2021). 59

Διάγραμμα 15: Ποσοστό (%) Οικισμών ανά τύπο/Διάσπαρτες περιοχές που διαβιούν οι Ρομά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (2021). 61

Διάγραμμα 16: Ποσοστό (%) των οικισμών ανά Τύπο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (2017). 62

Διάγραμμα 17: Ποσοστό (%) πληθυσμού Ρομά στις καταγεγραμμένες περιοχές ανά τύπο οικισμού (2017). 63

Διάγραμμα 18: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι στο Δήμο Σικυωνίων (2021). 83

Διάγραμμα 19: Ποσοστό (%) των Οικονομικά ενεργών και οικονομικά μη ενεργών στο Δήμο Σικυωνίων (2021). 84

Διάγραμμα 20: Ποσοστό Απασχολούμενων και Ανέργων στο Δήμο Σικυωνίων (2021). 84

Διάγραμμα 21: Απασχολούμενοι ανά τομέα στο Δήμο Σικυωνίων (2021). 85

Διάγραμμα 22: Ποσοστό απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Σικυωνίων (2021). 86

Διάγραμμα 23: Μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σικυωνίων κατά ομάδες ηλικιών (2021). 87

Διάγραμμα 24: Μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σικυωνίων κατά φύλο και ομάδες ηλικιών (2021). 88

Διάγραμμα 25: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σικυωνίων (2021). 90

Διάγραμμα 26: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σικυωνίων κατά φύλο (2021). 91

Διάγραμμα 27: Ποσοστό (%) μόνιμου πληθυσμού Δήμου Σικυωνίων κατά ομάδες υπηκοότητες (2021). 93

Διάγραμμα 28: Ποσοστό (%) των Οικονομικά ενεργών και οικονομικά μη ενεργών στο Δήμο Νεμέας (2021). 113

Διάγραμμα 29: Ποσοστό (%) Απασχολούμενων και Ανέργων στο Δήμο Νεμέας (2021). 114

Διάγραμμα 30: Απασχολούμενοι ανά τομέα στο Δήμο Νεμέας (2021). 114

Διάγραμμα 31: Ποσοστό απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Νεμέας (2021). 115

Διάγραμμα 32: Ποσοστό (%) μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Νεμέας κατά ομάδες ηλικιών (2021). 116

Διάγραμμα 33: Ποσοστό (%) μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Νεμέας κατά φύλο και ομάδες ηλικιών (2021). 117

Διάγραμμα 34: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Νεμέας (2021). 119

Διάγραμμα 35: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Νεμέας κατά φύλο (2021). 120

Διάγραμμα 36: Ποσοστό (%) μόνιμων κατοίκων στο Δήμο Νεμέας ανά ομάδες υπηκοότητας (2023). 122

Διάγραμμα 37: Οργανόγραμμα ΟΕΥ του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης. 408

Διάγραμμα 38: Οργανόγραμμα ΟΕΥ του Δήμου Σικυωνίων. 416

Διάγραμμα 39: Οργανόγραμμα ΟΕΥ του Δήμου Νεμέας. 418

Διάγραμμα 40: Η δομή του δείγματος που έλαβε μέρος στην ηλεκτρονική Διαβούλευση. 477

Διάγραμμα 41: Μέσος όρος επίδοσης στα δυνητικά προβλήματα/ανάγκες στην περιοχή παρέμβασης ΟΧΕ....481

Διάγραμμα 42: Μέσος όρος επίδοσης στα δυνητικά πλεονεκτήματα/δυνατότητες της περιοχής παρέμβασης ΟΧΕ....483

Διάγραμμα 43: Μέσος όρος επίδοσης στους τομείς που πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο η Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της περιοχής μελέτης. 484

Διάγραμμα 44: Ποσοστό επιλογής των σημαντικότερων Ειδικών Στόχων της Στρατηγικής ΟΧΕ της περιοχής μελέτης. 485

Διάγραμμα 45: Μέσος όρος επίδοσης των κατηγοριών Δράσεων βάσει της σπουδαιότητας τους για τη στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης στην περιοχή. 487

Ευρετήριο Εικόνων

Εικόνα 1: Περιοχή Παρέμβασης ΟΧΕ Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας. 33

Εικόνα 2: Οικισμοί Ρομά στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης (Οικισμός στα αριστερά: «Οδός Κολονών» και Οικισμός στα δεξιά: «Σωτηρούλα»....65

Εικόνα 3: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 1. 230

Εικόνα 4: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 2. 231

Εικόνα 5: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 3. 231

Εικόνα 6: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 4 232

Εικόνα 7: Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03). 308

Εικόνα 8: Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02). 311

Εικόνα 9: Στιγμιότυπο από τη Σύσκεψη Σχεδιασμού της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων & Νεμέας, Απρίλιος 2024. 442

Εικόνα 10: Πρόσκληση για την ημερίδα στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου (8/11/2024). 443

Εικόνα 11: Στιγμιότυπα από την ημερίδα στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου (8/11/2024). .. 445

Εικόνα 12: Στιγμιότυπα από τη διαβούλευση στο Δήμο Σικυωνίων την Παρασκευή 25 Οκτωβρίου, 2024. 449

Εικόνα 13: Στιγμιότυπα από τη διαβούλευση του Δήμου Νεμέας για την ΟΧΕ Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στις 15 Οκτωβρίου, 2024. 451

Εικόνα 14: Στιγμιότυπα από την ημερίδα την Παρασκευή 8 Νοεμβρίου στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου. 453

1 ΑΙΤΗΣΗ

1.1 ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

«Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) των Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας»

1.2 ΧΩΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ

1.3 ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η Περιοχή Παρέμβασης της Στρατηγική ΟΧΕ των Δήμων Ξυλόκαστρου -Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας περιλαμβάνει το σύνολο των Δήμων Ξυλόκαστρου -Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

1.4 ΝΟΜΙΚΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Ονοματεπώνυμο	**Σπυρίδων Π. Σταματόπουλος**
Τίτλος/θέση στο Χωρικό Φορέα	**Δήμαρχος Σικυωνίων**
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	**27423 60100**
Email Επικοινωνίας	d-sikyon@otenet.gr,

1.5 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ

Ονοματεπώνυμο	**Αμαλία Χήτα**
Τίτλος/θέση στο Χωρικό Φορέα	**αν. Προϊσταμένη Τμ. Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής Δήμου Σικυωνίων**
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	**27423 60121**
Email Επικοινωνίας	melinaxita@gmail.com

1.6 ΔΗΛΩΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σας υποβάλλουμε τη Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης με τίτλο: **«Στρατηγική ΟΧΕ των Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας»** για την περιοχή των

Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας του Χωρικού Φορέα των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο της πρόσκλησης υπ' αριθ. πρωτ. 261111/03.09.2024 (ΑΔΑ: Ψ7ΒΦ7Λ1-Α4Ζ) πρόσκλησης της ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ.: 316361/18-10-2024 (ΑΔΑ: ΨΖΖΧ7Λ1-9ΑΞ) και την υπ' αριθμ. πρωτ.: 345937/14.11.2024 (ΑΔΑ: 9ΤΒΒ7Λ1-87Γ) 1η και 2η τροποποίηση αντίστοιχα και βεβαιώνουμε για την ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στην παρούσα.

Ημερομηνία 28/03/2025

Για το Χωρικό Φορέα των **Δήμων Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας**

Ονοματεπώνυμο: **Σπυρίδων Π. Σταματόπουλος**

Σπυρος Π. Σταματοπουλος

Υπογραφή

Σφραγίδα

2 ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Στο εν λόγω κεφάλαιο παρουσιάζεται η Περιοχή Παρέμβασης. Ειδικότερα, πραγματοποιείται ο προσδιορισμός της και αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάστασή της. Ιδιαίτερη βάση δίνεται στα πληθυσμιακά και κοινωνικά στοιχεία των κατοίκων και χρηστών της, σε χωρικά, περιβαλλοντικά, οικονομικά και πολιτιστικά δεδομένα που διαθέτει, καθώς και στα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της σε σχέση με το ευρύτερο χωρικό και μακροοικονομικό περιβάλλον.

2.1.1 ΑΚΡΙΒΗ ΟΡΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η Περιοχή Παρέμβασης στην οποία θα υλοποιηθεί η στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Παρέμβασης (ΟΧΕ) αφορά στους εξής Δήμους της ΠΕ Κορινθίας:

- Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου και Δημοτική Ενότητα Ευρωστίνης)
- Δήμος Σικυωνίων (Δημοτική Ενότητα Σικυωνίων, Δημοτική Ενότητα Στυμφαλίας και Δημοτική Ενότητα Φενεού)
- Δήμος Νεμέας (Δημοτική Κοινότητα Νεμέας και Τοπικές Κοινότητες Αηδονίων, Αρχαίας Νεμέας Κορινθίας, Αρχαίων Κλεωνών, Γαλατά, Δάφνης, Καστρακίου, Κουτσίου, Λεοντίου Κορινθίας και Πετρίου)

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζεται ο Μόνιμος Πληθυσμός[1] ανά Δημοτική Ενότητα, Δημοτική Κοινότητα και Οικισμό στην Περιοχή Μελέτης βάσει της Απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

[1] Ως μόνιμος πληθυσμός ορίζεται ο συνολικός πληθυσμός που δήλωσε ως μόνιμη κατοικία του κατά την απογραφή του τον συγκεκριμένο τόπο, ανεξάρτητα από το πού βρέθηκε και απογράφηκε στην επικράτεια της χώρας.

Πίνακας 1: Μόνιμος Πληθυσμός των Δήμων, Δημοτικών Ενοτήτων, Δημοτικών Κοινοτήτων και Οικισμών της Περιοχής Παρέμβασης (2021).

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ: **15.569 κάτοικοι**	**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ:** **12.104 κάτοικοι**	**Δημοτική Κοινότητα Ξυλοκάστρου:** **5.602 κάτοικοι**	Ξυλόκαστρον,το	5.381
			Μερτικαίικα,τα	224
		Δημοτική Κοινότητα Άνω Τρικάλων **109 κάτοικοι**	Άνω Τρίκαλα,τα	102
			Ζήρεια,η	9
		Δημοτική Κοινότητα Γελινιατίκων **380 κάτοικοι**	Γελινιάτικα,τα	368
			Σπαρτιναίικα,τα	15
		Δημοτική Κοινότητα Δένδρου **66 κάτοικοι**	Δένδρον,το	66
		Δημοτική Κοινότητα Ζεμενού **226 κάτοικοι**	Ζεμενόν,το	226
		Δημοτική Κοινότητα Θαλερού **137 κάτοικοι**	Θαλερόν,το	137
		Δημοτική Κοινότητα Θροφαρίου **56 κάτοικοι**	Θροφάριον,το	56
		Δημοτική Κοινότητα Καμαρίου **884 κάτοικοι**	Καμάριον,το	854
			Καριώτικα,τα	32
		Δημοτική Κοινότητα Καρυάς **569 κάτοικοι**	Καρυά,η	52
			Καριώτικα,τα	521

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		Δημοτική Κοινότητα Κάτω Λουτρού **394 κάτοικοι**	Κάτω Λουτρόν,το	327
			Άνω Λουτρόν,το	64
		Δημοτική Κοινότητα Κάτω Συνοικίας Τρικάλων **286 κάτοικοι**	Κάτω Συνοικία Τρικάλων,η	286
		Δημοτική Κοινότητα Κορφιωτίσσης **76 κάτοικοι**	Κορφιώτισσα,η	76
		Δημοτική Κοινότητα Λαγκαδαιίκων **36 κάτοικοι**	Λαγκαδαίικα,τα	22
			Αμφιθέα,η	10
		Δημοτική Κοινότητα Μάννας **341 κάτοικοι**	Μάννα,η	341
		Δημοτική Κοινότητα Μελισσίου **780 κάτοικοι**	Μελίσσιον,το	708
			Οικοδομικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΔΕΗ,ο	74
		Δημοτική Κοινότητα Μέσης Συνοικίας Τρικάλων **105 κάτοικοι**	Μέση Συνοικία Τρικάλων,η	105
		Δημοτική Κοινότητα Νέων Βρυσουλών **74 κάτοικοι**	Νέαι Βρυσούλαι,αι	74
		Δημοτική Κοινότητα Ξανθοχωρίου **90 κάτοικοι**	Ξανθοχώριον,το	90

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		Δημοτική Κοινότητα Παναριτίου **246 κάτοικοι**	Παναρίτιον,το	246
		Δημοτική Κοινότητα Πελλήνης **62 κάτοικοι**	Πελλήνη,η	62
		Δημοτική Κοινότητα Πιτσών **492 κάτοικοι**	Κάτω Πιτσά,τα	492
			Άνω Πιτσά,τα	0
		Δημοτική Κοινότητα Ρεθίου **111 κάτοικοι**	Ρέθιον,το	111
		Δημοτική Κοινότητα Ρίζης **295 κάτοικοι**	Ρίζα,η	211
			Βάλτος,ο	13
			Γεωργανταίικα,τα	52
			Σιγερίτσα,η	6
			Χαρτσιάνικα,τα	13
		Δημοτική Κοινότητα Σοφιανών **53 κάτοικοι**	Σοφιανά,τα	53
		Δημοτική Κοινότητα Στυλίων **86 κάτοικοι**	Στύλια,τα	86
		Δημοτική Κοινότητα Συκέας **557 κάτοικοι**	Συκέα,η	557
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ **3.468 κάτοικοι**	**Δημοτική Κοινότητα Δερβενίου** **940 κάτοικοι**	Δερβένι,το	703
			Μαύρα Λιθάρια,τα	43
			Πεταλού,η	193
		Δημοτική Κοινότητα Ελληνικού	Ελληνικόν,το	48

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		48 κάτοικοι		
		Δημοτική Κοινότητα Ευρωστίνης Ροζενών **605 κάτοικοι**	Εβροστίνα,η	43
			Άνω Αιγιαλός,ο	105
			Κουμαριάς,ο	61
			Ροζενά,τα	404
		Δημοτική Κοινότητα Καλλιθέας **167 κάτοικοι**	Καλλιθέα,η	153
			Σκουπαίικα,τα	11
		Δημοτική Κοινότητα Λυγιάς **312 κάτοικοι**	Λυγιά,η	312
		Δημοτική Κοινότητα Λυκοποριάς **611 κάτοικοι**	Λυκοποριά,η	611
		Δημοτική Κοινότητα Πύργου **380 κάτοικοι**	Πύργος,ο	380
		Δημοτική Κοινότητα Σαρανταπήχου **124 κάτοικοι**	Σαραντάπηχον,το	4
			Σαρανταπηχιώτικα,τα	120
		Δημοτική Κοινότητα Στομίου **147 κάτοικοι**	Στόμιον,το	147
		Δημοτική Κοινότητα Χελυδορέου **136 κάτοικοι**	Χελυδόρεον,το	47
			Μεντουργιάνικα,τα	91
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ **21.191 κάτοικοι**	**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ** **17.961 κάτοικοι**	**Δημοτική Κοινότητα Σικυώνος – Κιάτου** **907 κάτοικοι**	Κιάτο,το	9.907

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		Δημοτική Κοινότητα Αρχαίας Σικυώνας – Βασιλικού **935 κάτοικοι**	Σικυών,η	935
		Δημοτική Κοινότητα Βελίνης **105 κάτοικοι**	Βελίνα,η	105
		Δημοτική Κοινότητα Γονούσσης **121**	Γονούσσα,η	121
		Δημοτική Κοινότητα Διμηνιού **525 κάτοικοι**	Διμηνιόν,το	448
			Παραλία,η	74
		Δημοτική Κοινότητα Κάτω Διμηνιού **1.242 κάτοικοι**	Κάτω Διμηνιόν,το	1.194
			Κοκκινιά,η	44
		Δημοτική Κοινότητα Κλημεντίου **140 κάτοικοι**	Κλημέντιον,το	140
		Δημοτική Κοινότητα Κρυονερίου **771 κάτοικοι**	Κρυονέριον,το	771
		Δημοτική Κοινότητα Λαλιώτου **383 κάτοικοι**	Λαλιώτης,ο	383
		Δημοτική Κοινότητα Μεγάλου Βάλτου **384 κάτοικοι**	Μέγας Βάλτος,ο	282
			Βαλτσαίικα,τα	99

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		Δημοτική Κοινότητα Μικρού Βάλτου **173 κάτοικοι**	Μικρός Βάλτος,ο	173
		Δημοτική Κοινότητα Μουλκίου **1.217 κάτοικοι**	Μούλκιον,το	1.122
			Δουρβατιώνα,η	98
		Δημοτική Κοινότητα Μποζικά **190 κάτοικοι**	Μποζικάς,ο	190
		Δημοτική Κοινότητα Παραδεισίου **60 κάτοικοι**	Παραδείσιον,το	60
		Δημοτική Κοινότητα Πασίου **1.239 κάτοικοι**	Πάσιον,το	1.239
		Δημοτική Κοινότητα Σουλίου **436 κάτοικοι**	Σούλιον,το	436
		Δημοτική Κοινότητα Τιτάνης **137 κάτοικοι**	Τιτάνη,η	137
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤΥΜΦΑΛΙΑΣ **1.900 κάτοικοι**	**Δημοτική Κοινότητα Καλιανών** **130 κάτοικοι**	Καλιανοί,οι	130
		Δημοτική Κοινότητα Ασπροκάμπου **194 κάτοικοι**	Ασπρόκαμπος,ο	194
		Δημοτική Κοινότητα Δροσοπηγής	Δροσοπηγή,η	55

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		55 κάτοικοι		
		Δημοτική Κοινότητα Καισαρίου **357 κάτοικοι**	Καισάριον,το	357
		Δημοτική Κοινότητα Καστανέας **170 κάτοικοι**	Καστανέα,η	60
			Καρτέριον,το	98
			Μικρός Μαχαλάς,ο	8
		Δημοτική Κοινότητα Κεφαλαρίου **208 κάτοικοι**	Κεφαλάριον,το	208
		Δημοτική Κοινότητα Κυλλήνης **90 κάτοικοι**	Κυλλήνη,η	90
		Δημοτική Κοινότητα Λαύκας **207 κάτοικοι**	Λαύκα,η	207
		Δημοτική Κοινότητα Στυμφαλίας **163 κάτοικοι**	Στυμφαλία,η	133
			Κιόνια,τα	27
		Δημοτική Κοινότητα Ψαρίου **328 κάτοικοι**	Ψάριον,το	328
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΕΝΕΟΥ **1.329**	**Δημοτική Κοινότητα Γκούρας** **237 κάτοικοι**	Γκούρα,η	237
		Δημοτική Κοινότητα Αρχαίας Φενεού **221 κάτοικοι**	Αρχαία Φενεός,η	171
			Βίλια,τα	31
			Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Φενεού,η	0
			Λούζιον,το	22

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		Δημοτική Κοινότητα Κάτω Ταρσού **26 κάτοικοι**	Κάτω Ταρσός,ο	14
			Άνω Ταρσός,ο	9
		Δημοτική Κοινότητα Ματίου **204 κάτοικοι**	Μάτιον,το	195
			Αμυγδαλέα,η	11
		Δημοτική Κοινότητα Μεσινού **286 κάτοικοι**	Μεσινόν,το	286
		Δημοτική Κοινότητα Μοσιάς **164 κάτοικοι**	Μοσιά,η	164
		Δημοτική Κοινότητα Πανοράματος **51 κάτοικοι**	Πανόραμα,το	51
		Δημοτική Κοινότητα Στενού **68 κάτοικοι**	Στενόν,το	68
		Δημοτική Κοινότητα Φενεού **73 κάτοικοι**	Φενεός,ο	73
ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ **5.715**	**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΜΕΑΣ** **5.715**	**Δημοτική Κοινότητα Νεμέας** **3.504 κάτοικοι**	Νεμέα,η	3.504
		Δημοτική Κοινότητα Αηδονίων **160 κάτοικοι**	Αηδόνια,τα	160
		Δημοτική Κοινότητα Αρχαίας Νεμέας	Αρχαία Νεμέα,η	309
			Δερβενάκια,τα	49

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ
		426 κάτοικοι	Κουτσομόδιον,το	68
		Δημοτική Κοινότητα Αρχαίων Κλεωνών **540 κάτοικοι**	Αρχαίαι Κλεωναί,αι	540
		Δημοτική Κοινότητα Γαλατά **56 κάτοικοι**	Γαλατάς,ο	56
		Δημοτική Κοινότητα Δάφνης **224 κάτοικοι**	Δάφνη,η	224
		Δημοτική Κοινότητα Καστρακίου **177 κάτοικοι**	Καστράκιον,το	177
		Δημοτική Κοινότητα Κουτσίου **136 κάτοικοι**	Κούτσιον,το	136
		Δημοτική Κοινότητα Λεοντίου **216 κάτοικοι**	Λεόντιον,το	216
		Δημοτική Κοινότητα Πετρίου **273 κάτοικοι**	Πετρίον,το	273

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2024

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του Μόνιμου Πληθυσμού των Δήμων στην Περιοχή Παρέμβασης.

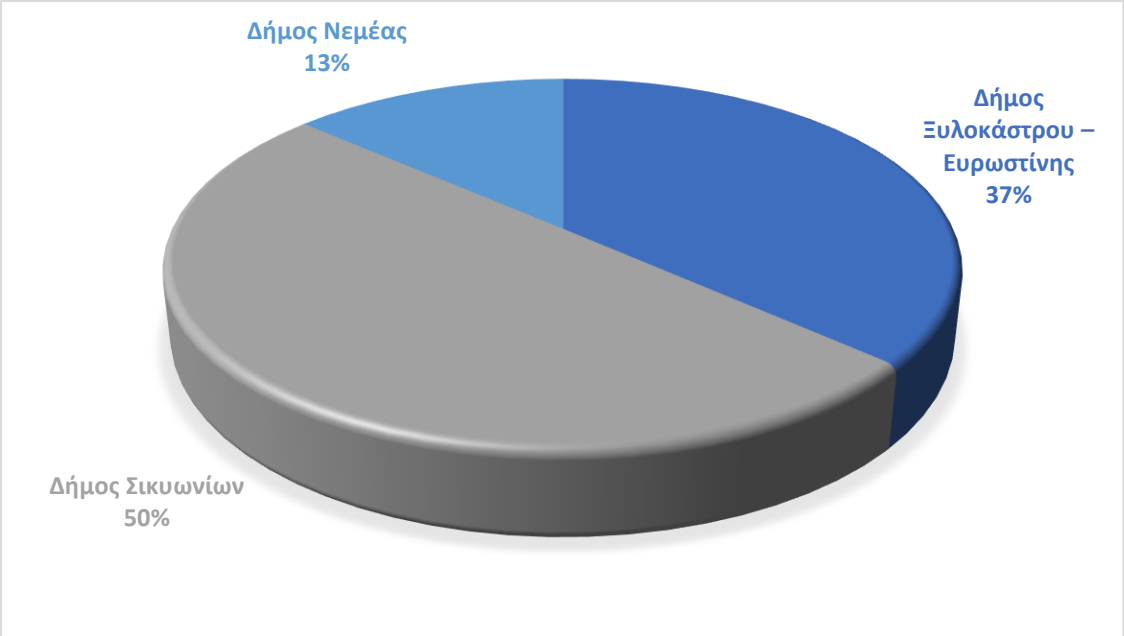

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πίνακας 2: Εκτάσεις Δήμων Περιοχής Παρέμβασης.

ΔΗΜΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (τ.χλμ.)
Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης	411,52
Δήμος Σικυωνίων	599,04
Δήμος Νεμέας	192,5
Σύνολο	**1.203,06**

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή της έκτασης των Δήμων στην Περιοχή Παρέμβασης.

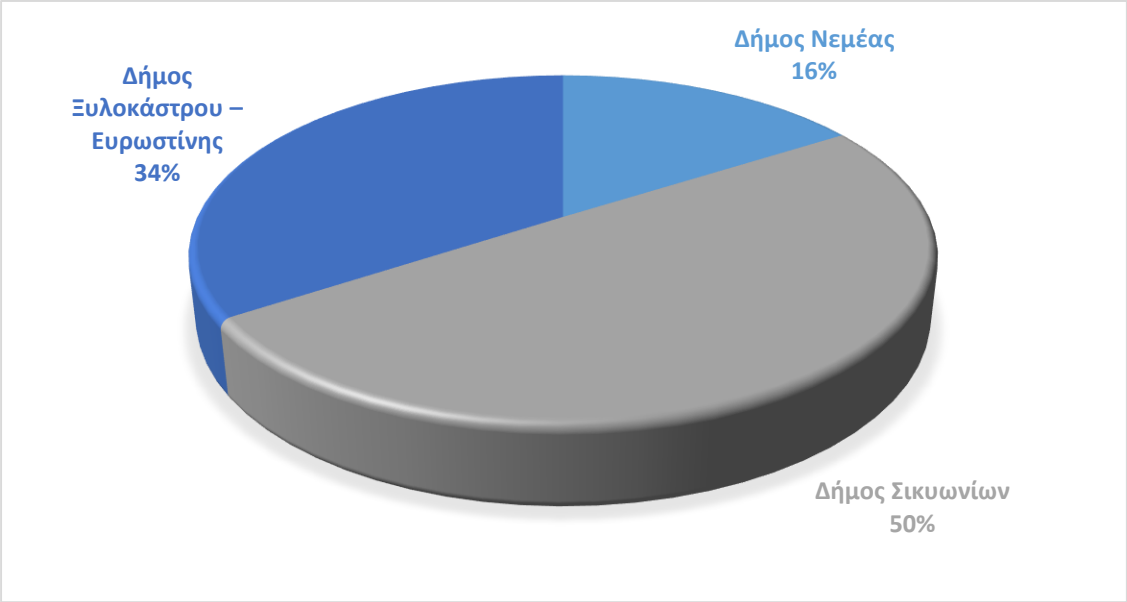

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

2.1.1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης είναι Δήμος της ΠΕ Κορινθίας, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, που συστάθηκε το 2010 με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010 – ΦΕΚ 87/Α΄) και λειτουργεί από 01.01.2011 από τη συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Ξυλοκάστρου και Ευρωστίνης, που είχαν συσταθεί το 1997 με το Σχέδιο «Καποδίστριας» και λειτούργησαν από 01.01.1999 μέχρι 31.12.2010. Ο Δήμος έχει συνολική έκταση 411,52 τ.χλμ. και πληθυσμό 15.569 κατοίκους (απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού ΕΛ.ΣΤΑΤ., 2021[2]). Έδρα του Δήμου είναι το Ξυλόκαστρο, η μοναδική κωμόπολή του, με μόνιμο πληθυσμό 5.381 κατ. βάσει της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021. Η διοικητική υποδιαίρεση του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης είναι η εξής:

- Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου
    - Δημοτική Κοινότητα Ξυλοκάστρου
    - Δημοτική Κοινότητα Άνω Τρικάλων

[2] https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SAM03/-

- Δημοτική Κοινότητα Γελινιατίκων
- Δημοτική Κοινότητα Δένδρου
- Δημοτική Κοινότητα Ζεμενού
- Δημοτική Κοινότητα Θαλερού
- Δημοτική Κοινότητα Θροφαρίου
- Δημοτική Κοινότητα Καμαρίου
- Δημοτική Κοινότητα Καρυάς
- Δημοτική Κοινότητα Κάτω Λουτρού
- Δημοτική Κοινότητα Κάτω Συνοικίας Τρικάλων
- Δημοτική Κοινότητα Κορφιωτίσσης
- Δημοτική Κοινότητα Λαγκαδαιίκων
- Δημοτική Κοινότητα Μάννας
- Δημοτική Κοινότητα Μελισσίου
- Δημοτική Κοινότητα Μέσης Συνοικίας Τρικάλων
- Δημοτική Κοινότητα Νέων Βρυσουλών
- Δημοτική Κοινότητα Ξανθοχωρίου
- Δημοτική Κοινότητα Παναριτίου
- Δημοτική Κοινότητα Πελλήνης
- Δημοτική Κοινότητα Πιτσών
- Δημοτική Κοινότητα Ρεθίου
- Δημοτική Κοινότητα Ρίζης
- Δημοτική Κοινότητα Σοφιανών
- Δημοτική Κοινότητα Στυλίων
- Δημοτική Κοινότητα Συκέας

- Δημοτική Ενότητα Ευρωστίνης
    - Δημοτική Κοινότητα Δερβενίου
    - Δημοτική Κοινότητα Ελληνικού
    - Δημοτική Κοινότητα Ευρωστίνης Ροζενών
    - Δημοτική Κοινότητα Καλλιθέας
    - Δημοτική Κοινότητα Λυγιάς
    - Δημοτική Κοινότητα Λυκοποριάς
    - Δημοτική Κοινότητα Πύργου
    - Δημοτική Κοινότητα Σαρανταπήχου
    - Δημοτική Κοινότητα Στομίου
    - Δημοτική Κοινότητα Χελυδορέου

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της ΠΕ Κορινθίας και συνορεύει ανατολικά με το Δήμο Σικυωνίων και δυτικά με την ΠΕ Αχαΐας (Δήμος Αιγιαλείας). Στην ορεινή Κορινθία και στα γεωγραφικά όρια του Δήμου βρίσκονται το όρος Κυλλήνη (υψόμετρο 2.374 μ.) και τα Αροάνια Όρη (που φτάνουν σε υψόμετρο τα 2.341 μ.), με έντονο ανάγλυφο και βαθιές χαράδρες. Στα βόρεια του Δήμου υπάρχει εκτενής ακτογραμμή και πλήθος παραθαλάσσιων χωριών. Στην ενότητα του Δήμου υπάρχει ποικιλία στη γεωμορφολογία και ένας ιδιαίτερος συνδυασμός βουνού και θάλασσας, γραφικών χωριών, ορεινών, ημιορεινών και παραθαλάσσιων, πανέμορφων δασών και ακρογιαλιών.

2.1.1.2 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ

Ο Δήμος Σικυωνίων είναι Δήμος της ΠΕ Κορινθίας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου, που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης (Ν.3852/2010 – ΦΕΚ 87/Α΄) από τη συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Σικυωνίων, Στυμφαλίας και Φενεού. Οι πρώην Δήμοι Σικυωνίων, Στυμφαλίας και Φενεού αποτελούν πλέον Δημοτικές Ενότητες (ΔΕ) του νέου Δήμου. Η έκταση του νέου Δήμου είναι 599,039 τ.χλμ. και ο Μόνιμος Πληθυσμός του ανέρχεται στους 21.191 κατοίκους σύμφωνα με την Απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021. Ως έδρα του Δήμου ορίστηκε

το Κιάτο, με Μόνιμο Πληθυσμό 9.907 κατ. βάσει της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021. Η διοικητική διαίρεση του Δήμου Σικυωνίων έχει ως εξής:

- Δημοτική Ενότητα Σικυωνίων
    - Δημοτική Κοινότητα Σικυώνος
    - Δημοτική Κοινότητα Βελίνης
    - Δημοτική Κοινότητα Γονούσσης
    - Δημοτική Κοινότητα Διμηνιού
    - Δημοτική Κοινότητα Κάτω Διμηνιού
    - Δημοτική Κοινότητα Κλημεντίου
    - Δημοτική Κοινότητα Κρυονερίου
    - Δημοτική Κοινότητα Λαλιώτου
    - Δημοτική Κοινότητα Μεγάλου Βάλτου
    - Δημοτική Κοινότητα Μικρού Βάλτου
    - Δημοτική Κοινότητα Μουλκίου
    - Δημοτική Κοινότητα Μποζικά
    - Δημοτική Κοινότητα Παραδεισίου
    - Δημοτική Κοινότητα Πασίου
    - Δημοτική Κοινότητα Σικυώνος (έδρα Σικυών,η)
    - Δημοτική Κοινότητα Σουλίου
    - Δημοτική Κοινότητα Τιτάνης
- Δημοτική Ενότητα Στυμφαλίας
    - Δημοτική Κοινότητα Ασπροκάμπου
    - Δημοτική Κοινότητα Δροσοπηγής
    - Δημοτική Κοινότητα Καισαρίου

- Δημοτική Κοινότητα Καλιανών
- Δημοτική Κοινότητα Καστανέας
- Δημοτική Κοινότητα Κεφαλαρίου
- Δημοτική Κοινότητα Κυλλήνης
- Δημοτική Κοινότητα Λαύκας
- Δημοτική Κοινότητα Στυμφαλίας
- Δημοτική Κοινότητα Ψαρίου

- Δημοτική Ενότητα Φενεού
  - Δημοτική Κοινότητα Αρχαίας Φενεού
  - Δημοτική Κοινότητα Γκούρας
  - Δημοτική Κοινότητα Κάτω Ταρσού
  - Δημοτική Κοινότητα Ματίου
  - Δημοτική Κοινότητα Μεσινού
  - Δημοτική Κοινότητα Μοσιάς
  - Δημοτική Κοινότητα Πανοράματος
  - Δημοτική Κοινότητα Στενού
  - Δημοτική Κοινότητα Φενεού

Ο Δήμος Σικυωνίων οριοθετείται νοτιοδυτικά από τους ορεινούς όγκους της Κυλλήνης και της Βέσυζας, νότια-νοτιοανατολικά από τον ορεινό σχηματισμό του Ολίγυρτου, ανατολικά συνορεύει με το Δήμο Νεμέας και το Δήμο Βέλου-Βόχας, βορειοανατολικά βρέχεται από τον Κορινθιακό κόλπο, ενώ βορειοδυτικά συνορεύει με το Δήμο Ευρωστίνης - Ξυλοκάστρου. Το 60,8% της έκτασής του καλύπτεται από ορεινές περιοχές και το υπόλοιπο 39,2% από πεδινές και ελάχιστες ημιορεινές περιοχές. Η έδρα του Δήμου, το Κιάτο, η δεύτερη πληθυσμιακά πόλη της ΠΕ Κορινθίας μετά την πρωτεύουσά της, την Κόρινθο, βρίσκεται 22 χλμ. δυτικά της Κορίνθου στις νότιες ακτές του Κορινθιακού κόλπου, σε μια εύφορη πεδιάδα από αμπέλια και οπωροφόρα δέντρα και απέχει 108 χλμ. από την Αθήνα. Η πρόσβαση στον οικισμό είναι εύκολη,

αφού εξυπηρετείται από την παλαιά και τη νέα εθνική οδό Κορίνθου – Πατρών και από τον προαστιακό σιδηρόδρομο. Πρόκειται για έναν όμορφο, παραθαλάσσιο διαμετακομιστικό, εμπορικό και παραθεριστικό κέντρο, που περιβάλλεται από μια εύφορη καλλιεργήσιμη περιοχή. Η εγγύτητά του με την Αθήνα και την Πάτρα και το γεγονός ότι αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο για τη γραφική ορεινή Κορινθία τον καθιστούν πόλο έλξης εποχιακού τουρισμού. Στην πόλη του Κιάτου συγκεντρώνονται οι βασικές διοικητικές, δικαστικές και υγειονομικές υπηρεσίες του Δήμου.

2.1.1.3 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ

Ο Δήμος Νεμέας αποτελεί Δήμο της ΠΕ Κορινθίας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου, που συστάθηκε το 1997 με το Σχέδιο «Καποδίστριας» και λειτουργεί από 01.01.1999. Δημιουργήθηκε από τη συνένωση του Δήμου Νεμέας, που είχε δημιουργηθεί στις 31.10.1996 και 8 Κοινοτήτων, που τότε περιείχαν 10 οικισμούς. Το 2010 με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» δεν επήλθε καμία μεταβολή και χαρακτηρίσθηκε ορεινός Δήμος. Έδρα του παρέμεινε η Νεμέα.

Έχει πληθυσμό 5.715 άτομα (Μόνιμος Πληθυσμός βάσει της Απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021) και καταλαμβάνει έκταση 192,5 τ.χλμ., η οποία είναι κατά κύριο λόγο πεδινή.

Στο Δήμο Νεμέας εντάσσεται η Δημοτική Ενότητα Νεμέας, που περιλαμβάνει:

- Τη Δημοτική Κοινότητα Νεμέας
- Την Δημοτική Κοινότητα Αηδονίων
- Την Δημοτική Κοινότητα Αρχαίας Νεμέας
- Την Δημοτική Κοινότητα Αρχαίων Κλεωνών
- Την Δημοτική Κοινότητα Γαλατά
- Την Δημοτική Κοινότητα Δάφνης
- Την Δημοτική Κοινότητα Καστρακίου
- Την Δημοτική Κοινότητα Κουτσίου
- Την Δημοτική Κοινότητα Λεοντίου
- Την Δημοτική Κοινότητα Πετρίου

Ο Δήμος Νεμέας βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά της Πελοποννήσου Βόρεια συνορεύει με τους Δήμους Σικυωνίων, Βέλου - Βόχας και Κορινθίων και νότια με την ΠΕ Αργολίδας. Ανάμεσα στο οροπέδιο της Νεμέας και τον κάμπο της Βόχας βρίσκεται ο Ασωπός ποταμός που αποτελεί σημαντικό ποτάμιο οικοσύστημα με μόνιμη ροή. Η ευρύτερη περιοχή της Νεμέας χαρακτηρίζεται ως ημιορεινή και το υψόμετρό της κυμαίνεται από 280 έως 800 μέτρα. Επίσης, ανήκει στη Β΄ Κλιματική Ζώνη της Ελλάδας και το κλίμα της χαρακτηρίζεται ως ήπιο ηπειρωτικό με κύρια γνωρίσματα τις έντονες χιονοπτώσεις και τις υψηλές βροχοπτώσεις κατά τη διάρκεια του χειμώνα, καθώς και μεγάλα διαστήματα ηλιοφάνειας κατά τους θερινούς μήνες. Ο Δήμος Νεμέας καταλαμβάνει το 9,02% της συνολικής έκτασης της ΠΕ Κορινθίας, που έχει συνολική έκταση 2.290 τ.χλμ.

Το κυρίως τμήμα της έκτασης του Δήμου αποτελείται από τις εύφορες εκτάσεις του κάμπου της Νεμέας, αλλά έντονο είναι και το ορεινό στοιχείο, αφού βρίσκεται στις υπώρειες των Αρκαδικών ορεινών όγκων και ουσιαστικά περιβάλλεται από αυτούς. Η πόλη της Νεμέας, πρωτεύουσα του Δήμου, απέχει 35 χλμ. από την Κόρινθο με την οποία έχει τακτική συγκοινωνία μέσω των ΚΤΕΛ Κορινθίας, 110 χλμ. από την Αθήνα, 30 χλμ. από το Άργος και 37 χλμ. από το Ναύπλιο.

2.1.2 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Εικόνα 1: Περιοχή Παρέμβασης ΟΧΕ Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

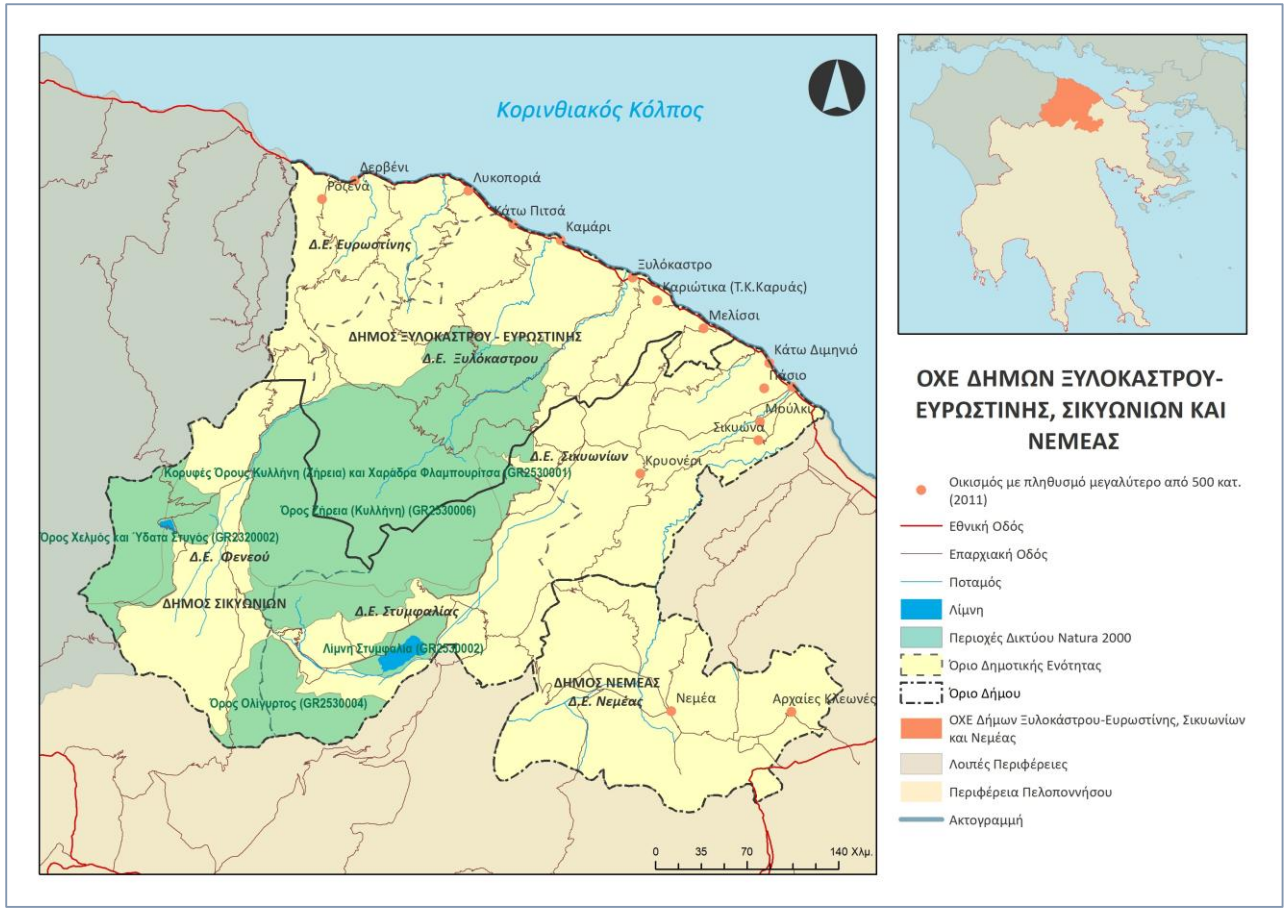

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

2.1.3 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι Νεμέας, Σικυωνίων και Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης. Η ενότητα διακρίνεται σε επιμέρους τμήματα, που σχετίζονται με δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά, πολιτιστικά και χωροταξικά/πολεοδομικά χαρακτηριστικά της Περιοχής Παρέμβασης.

2.1.3.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Όσον αφορά στα δημογραφικά χαρακτηριστικά της Περιοχής Παρέμβασης, όπως παρατηρήθηκε και παραπάνω, ο πληθυσμός της φθάνει τους 42.475 μόνιμους κατοίκους σύμφωνα με την πιο πρόσφατη απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (2021). Η Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας ακολουθεί την τάση πληθυσμιακής μείωσης που παρουσιάζει η Περιφέρεια Πελοποννήσου, με τα ποσοστά μείωσης αυτών των χωρικών ενοτήτων να υπερβαίνουν το αντίστοιχο ποσοστό στο σύνολο της χώρας.

Πίνακας 3: Ποσοστιαία Μεταβολή Μόνιμου Πληθυσμού Δήμων και Δημοτικών Ενοτήτων Περιοχής Παρέμβασης (2011-2021).

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2011-2021
Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης	**15.569**	**17.365**	**-10,34%**
Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου	12.104	13.277	**-8,83%**
Δημοτική Ενότητα Ευρωστίνης	3.468	4.088	**-15,17%**
Δήμος Σικυωνίων	**21.191**	**22.794**	**-7,03%**
Δημοτική Ενότητα Σικυωνίων	17.961	19.025	**-5,59%**
Δημοτική Ενότητα Στυμφαλίας	1.900	2.427	**-21,71%**
Δημοτική Ενότητα Φενεού	1.329	1.342	**-0,97%**
Δήμος Νεμέας	**5.715**	**6.483**	**-11,85%**
Δημοτική Ενότητα Νεμέας	5.715	6.483	**-11,85%**
Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας	**138.308**	**145.082**	**-4,67%**

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2011-2021
Περιφέρεια Πελοποννήσου	**539.533**	**577.903**	**-6,64%**
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	**10.482.487**	**10.816.286**	**-3,09%**

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Από τα στοιχεία του παραπάνω Πίνακα παρατηρείται πληθυσμιακή μείωση σε όλες τις Χωρικές Ενότητες, με το μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης σε επίπεδο Δήμου να σημειώνεται στο Δήμο Νεμέας (σχεδόν τετραπλάσιο από το αντίστοιχο σε επίπεδο χώρας). Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, μεγαλύτερη πληθυσμιακή μείωση παρουσιάζεται στη ΔΕ Στυμφαλίας του Δήμου Σικυωνίων (-21,71%) και ακολουθούν η ΔΕ Ευρωστίνης (-15,17%) και η ΔΕ Νεμέας (-11,85%). Η μικρότερη πληθυσμιακή μείωση σημειώνεται στη ΔΕ Φενεού (-0,97%).

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζεται η πυκνότητα των τριών Δήμων της Περιοχής Παρέμβασης σε σύγκριση με την ΠΕ Κορινθίας, την Πελοπόννησο και την Ελλάδα. Η πυκνότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι σχεδόν υποτριπλάσια από αυτή της χώρας, ενώ η πυκνότητα της ΠΕ Κορινθίας ακολουθεί το μοτίβο σε επίπεδο χώρας. Μεγαλύτερες πυκνότητες παρουσιάζουν οι Δήμοι Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης και Σικυωνίων, καθώς συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα πληθυσμιακά μεγέθη και παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες εκτάσεις. Οι πυκνότητες και των τριών Δήμων είναι σχεδόν υποδιπλάσιες από αυτές της ΠΕ Κορινθίας.

Πίνακας 4: Μόνιμος Πληθυσμός (2021), Έκταση και Πυκνότητα Δήμων Περιοχής Παρέμβασης.

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021	ΕΚΤΑΣΗ (τ.χλμ.)	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ (κάτ./ τ.χλμ.)
Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης	15.569	411,52	37,83
Δήμος Σικυωνίων	21.191	599,04	35,37
Δήμος Νεμέας	5.715	192,50	29,69
Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας	138.308	2.290	60,40
Περιφέρεια Πελοποννήσου	539.533	21.550	25,04

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2021	ΕΚΤΑΣΗ (τ.χλμ.)	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ (κάτ./ τ.χλμ.)
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.487	131.940	79,45

Με βάση τα στοιχεία του επόμενου Πίνακα, το 2021 και στους τρεις Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης οι γυναίκες είναι περισσότερες από τους άνδρες, κάτι που ισχύει και για την ΠΕ Κορινθίας και για τη Χώρα. Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες μεταβολές από το 2011 έως το 2021 παρατηρούνται στους άνδρες σε όλες τις Χωρικές Ενότητες.

Πίνακας 5: Πληθυσμιακή Κατανομή κατά φύλο στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης (2011, 2021).

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΑΝΔΡΕΣ 2021	ΓΥΝΑΙΚΕΣ 2021	ΑΝΔΡΕΣ 2011	ΓΥΝΑΙΚΕΣ 2011	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΝΔΡΩΝ 2011-2021	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ 2011-2021
Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης	7.545	8.022	8.541	8.824	-11,7%	-9,1%
Δήμος Σικυωνίων	10.569	10.618	11.427	11.367	-7,5%	-6,6%
Δήμος Νεμέας	2.854	2.858	3.291	3.192	-13,3%	-10,5%
Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας	68.593	69.711	72.568	72.514	-5,5%	-3,9%
Περιφέρεια Πελοποννήσου	270.498	269.039	291.777	286.126	-7,3%	-6,0%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	5.125.977	5.356.509	5.303.223	5.513.063	-3,3%	-2,8%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

***Διάγραμμα 3**: Πληθυσμιακή Κατανομή κατά φύλο στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης (2011, 2021).*

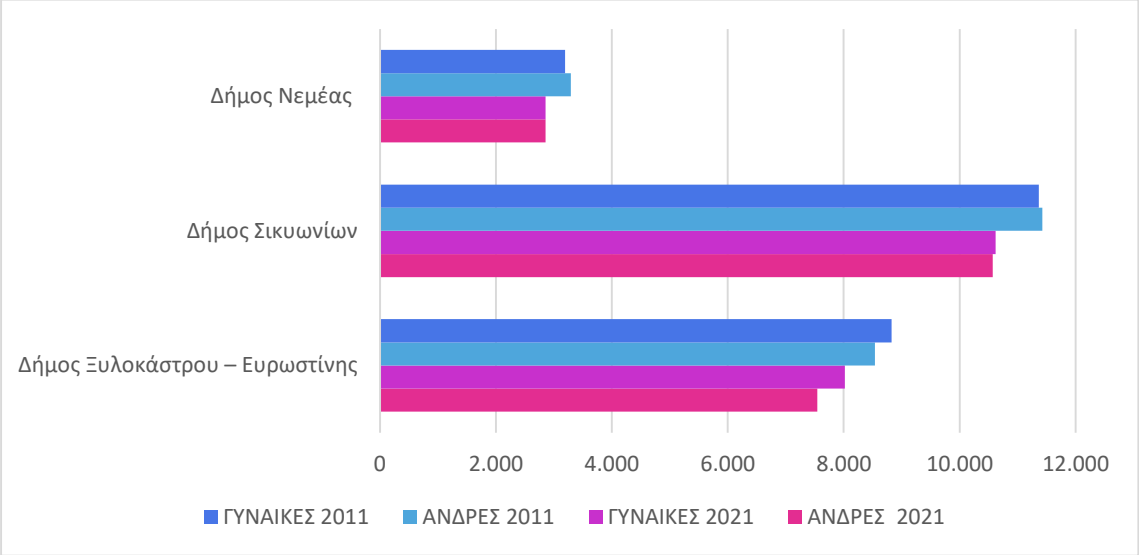

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Επιπρόσθετα, παρακάτω παρουσιάζεται η ηλικιακή διάρθρωση των εξεταζόμενων περιοχών καθώς και συγκεκριμένα της περιοχής παρέμβασης, σύμφωνα με την απογραφή του 2021. Όπως είναι φανερό, το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχει η ηλικιακή ομάδα 50-59 ετών ενώ το χαμηλότερο οι κάτοικοι 0-9 ετών. Από αυτά τα δεδομένα συμπεραίνουμε την έντονη απειλή της ηλικιακής γήρανσης της περιοχής και την ανάγκη για και τη συγκράτηση των κατοίκων και την προσέλκυση νέων.

Πίνακας 6: Μόνιμος πληθυσμός κατά ομάδες ηλικιών (2021).

Διοικητική Ενότητα	Και των δύο φύλων									
	Σύνολο	**0-9**	**10-19**	**20-29**	**30-39**	**40-49**	**50-59**	**60-69**	**70-79**	**80+**
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.487	878.489	1.068.213	1.053.304	1.256.395	1.596.029	1.543.341	1.324.633	996.040	766.043
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	138.308	11.455	14.090	12.173	15.189	20.884	20.285	18.713	14.744	10.774
ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ	5.715	441	562	444	557	843	833	776	664	591
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	15.569	964	1.288	1.151	1.506	2.012	2.438	2.567	1.968	1.675
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	21.191	1.528	2.103	1.733	2.297	3.156	3.207	2.922	2.346	1.886
ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	42.475	2.933	3.953	3.328	4.360	6.011	6.478	6.265	4.978	4.152

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Διάγραμμα 4: Μόνιμος πληθυσμός στην Περιοχή Παρέμβασης κατά ομάδες ηλικιών (2021).

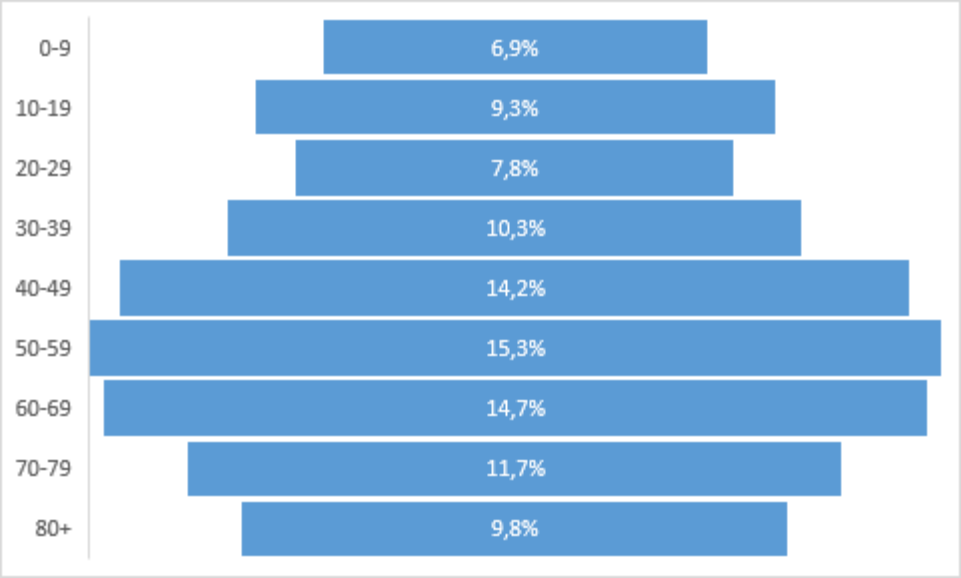

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, ΕΛ.ΣΤΑΤ.

2.1.3.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2.1.3.2.1 Οικονομική Φυσιογνωμία Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης

Μελετώντας τα οικονομικά χαρακτηριστικά του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, αρχικά παρατηρείται ότι το 30% απασχολείται στον πρωτογενή τομέα, το 11% στο δευτερογενή τομέα ενώ το 60% στον τριτογενή, βάσει της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

Αναλυτικότερα, στο Δήμο Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης ο πρωτογενής τομέας εξακολουθεί να αποτελεί κύρια πηγή απασχόλησης, καθώς περιλαμβάνει εκτεταμένο ορεινό τμήμα, με κυρίαρχη δραστηριότητα την αγροτική παραγωγή. Η παραγωγή αυτή συνοδεύεται, σε μικρή κλίμακα, από μεταποίηση ή τυποποίηση και γενικότερα εντοπίζεται περιορισμένη καθετοποίηση παραγωγής. Ο Δήμος παρά την ποιότητα των τοπικών αγροτικών του προϊόντων δεν έχει προχωρήσει εκτεταμένα σε ενέργειες πιστοποίησης (βιολογικής παραγωγής, Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης, Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης κ.λπ.), ανάδειξης και προβολής της διατροφικής αξίας, βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας ειδικά των παραδοσιακών προϊόντων, κάτι που θα εξασφάλιζε την προστιθέμενη αξία τους. Είναι εμφανής η ανάγκη στήριξης των παραγωγών σε αυτή την κατεύθυνση, με την ενθάρρυνση για την ανάληψη ανάλογων πρωτοβουλιών με ενισχύσεις και σε επίπεδο τεχνογνωσίας και σε επίπεδο πόρων. Στο ορεινό τμήμα του Δήμου παρουσιάζονται τα τελευταία χρόνια τουριστικές

δραστηριότητες με σημαντική αναπτυξιακή δυναμική που απαντώνται σε δύο βασικούς πόλους: ο πρώτος έχει ως επίκεντρο τα Τρικαλοχώρια και τη Ζήρεια (όρος Κυλλήνη), αλλά και το μοναδικό χιονοδρομικό κέντρο σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, αποτελεί σημείο αναφοράς για το χειμερινό ιδιαίτερα τουρισμό και δέχεται εκατοντάδες επισκέπτες από την πρωτεύουσα και άλλες περιοχές της Πελοποννήσου. Ο δεύτερος, με επίκεντρο την ορεινή Ζάχολη (ορεινός όγκος Αροάνιων ορέων), στην ενότητα της Ευρωστίνης, αναπτύσσεται και αυτός και αποτελεί δυναμικό τουριστικό πόλο.

Στο παράλιο τμήμα του Δήμου κυριαρχεί ο τουρισμός λόγω της γειτνίασης με την πρωτεύουσα, της βελτίωσης των οδικών υποδομών (συγκοινωνιακοί άξονες Πάτρας – Αθήνας και Κορίνθου – Τριπόλεως) και της εγγύτητας της περιοχής με αρχαιολογικούς χώρους υψηλού ενδιαφέροντος και διεθνούς εμβέλειας, όπως η Αρχαία Ολυμπία, οι Δελφοί, οι Μυκήνες η Αρχαία Νεμέα και η Αρχαία Κόρινθος και ακολουθεί ο πρωτογενής τομέας. Ο τουρισμός είναι κυρίως παραθεριστικός και ενώ η περιοχή διαθέτει εξαιρετικό φυσικό κάλλος, αποτελεί προορισμό μόνο για ημεδαπούς τουρίστες. Η τουριστική ανάπτυξη απαιτεί σαφώς παρεμβάσεις ενίσχυσης του αριθμού κλινών με τη δημιουργία σύγχρονων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού των δημόσιων υποδομών και ταυτοχρόνως προσέγγιση και άλλων μορφών τουρισμού, εκτός του παραθεριστικού, για την επιμήκυνση τους τουριστικής περιόδου. Παράλληλα, απαιτούνται ενέργειες, αφενός για τον καθορισμό της τουριστικής ταυτότητας της περιοχής και στη συνέχεια ενέργειες για την ένταξή της στην ευρύτερη τουριστική ενότητα της Κορινθίας. Οι πολιτιστικές υποδομές είναι συγκεντρωμένες στην έδρα του Δήμου και στο Δερβένι, ενώ είναι ελάχιστες στην ορεινή και ημιορεινή ζώνη.

Ακολουθεί μια συνοπτική περιγραφή των οικονομικών χαρακτηριστικών και δραστηριοτήτων του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά Τομέα Παραγωγής[3,4].

<u>Πρωτογενής Τομέας</u>

Τα κύρια προϊόντα της περιοχής είναι τα μήλα, η κορινθιακή σταφίδα, η σουλτανίνα, τα εσπεριδοειδή, τα κεράσια, τα αχλάδια και το λάδι. Η κορινθιακή σταφίδα, το λεμόνι, το λάδι,

[3] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'
[4] Αντωνία Ράλλη (2018) 'Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών, Πολιτικές και Μέσα της ΕΕ. Το Παράδειγμα του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης' Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

καθώς και τα επιτραπέζια σταφύλια είναι διεθνώς αναγνωρισμένα για την ποιότητά τους. Ειδικά στην περιοχή της Ευρωστίνης καλλιεργούνται λωτοί, φρούτα με υψηλή διατροφική αξία και αυξημένη ζήτηση στο εξωτερικό.

Στην περιοχή του Δήμου υπάρχουν τρεις γεωγραφικές ζώνες με διαφορετικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις:

1. Η ορεινή περιοχή, στην οποία κυριαρχούν οι εκτατικές και παραδοσιακές καλλιέργειες.
2. Η πεδινή και κυρίως η παραλιακή περιοχή, στην οποία επικρατούν οι εντατικές δενδρώδεις καλλιέργειες, οι οποίες σήμερα παρουσιάζουν ύφεση.
3. Η ημιορεινή περιοχή, που χαρακτηρίζεται σαν ενδιάμεση ζώνη κυρίως αγροτικής ανάπτυξης, όπου κυριαρχεί μία μίξη από εκτατικές και εντατικές καλλιέργειες. Το μεγαλύτερο τμήμα των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι δενδρώδεις καλλιέργειες (εσπεριδοειδή, μήλα, κεράσια, αχλάδια κ.ά.) και ακολουθούν οι αμπελοκαλλιέργειες. Επίσης, υπάρχει μικρό ποσοστό αροτραίων καλλιεργειών, ενώ οι αγραναπαύσεις ανέρχονται σε ποσοστό περίπου 25% της γεωργικής γης. Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά διαχρονικά παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις.

Η κτηνοτροφία αποτελεί και αυτή σημαντική δραστηριότητα, ειδικά σε ορισμένες Τοπικές Κοινότητες του Δήμου και αφορά κυρίως την εκτροφή αιγοπροβάτων.

<u>Δευτερογενής Τομέας</u>

Όσον αφορά τις υπηρεσίες μεταφορών και πρόσβασης, ο Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης εκτείνεται κατά μήκος του οδικού άξονα Αθηνών Πατρών. Η πρόσβαση στην περιοχή γίνεται οδικώς και μέσω του προαστιακού σιδηρόδρομου που φθάνει έως το Κιάτο. Ο Δήμος έχει το πλεονέκτημα να βρίσκεται σε σχετικά κοντινή απόσταση από δύο σημαντικά αστικά κέντρα, ήτοι την Αθήνα και την Πάτρα. Ο Προαστιακός επεκτάθηκε έως το Αίγιο στις 22 Ιουνίου 2020, ενώ εκκρεμεί η ολοκλήρωση των έργων ηλεκτροκίνησης του τμήματος Αιγίου–Κιάτου (υπεγράφη η σύμβαση τον Ιούλιο του 2022). Η ολοκλήρωση του έργου του Προαστιακού αναμένεται πως θα βελτιώσει την πρόσβαση στις πεδινές περιοχές του Δήμου. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ενώ η πρόσβαση προς τις εξόδους των πεδινών κοινοτήτων είναι εξαιρετικά εύκολη, η οδική μετάβαση προς το νότιο τμήμα του Δήμου (ορεινές κοινότητες) είναι αρκετά δύσκολη με ορισμένα σημεία να χαρακτηρίζονται έως και επικίνδυνα.

Τριτογενής Τομέας

Όσον αφορά τις υπηρεσίες διαμονής, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος στο Δήμο δραστηριοποιούνται 23 ξενοδοχειακές μονάδες με δυναμικότητα 525 δωματίων και 1.057 κλινών. Τα ξενοδοχεία αυτά έχουν μέσο μέγεθος 22,83 δωματίων και 46 κλινών, στοιχεία τα οποία «διαμορφώνονται» από τρία ξενοδοχεία, τα οποία διαθέτουν περισσότερες από 80 κλίνες. Η συντριπτική πλειοψηφία των ξενοδοχείων διαθέτει λιγότερες από 40 κλίνες κατά μέσο όρο, γεγονός που οφείλεται κυρίως στις μονάδες του ορεινού όγκου. Σε αυτές θα πρέπει να προστεθούν επιπλέον 264 δωμάτια περίπου από ξενώνες/ενοικιαζόμενα δωμάτια, τόσο στην περιοχή του Ξυλοκάστρου, όσο και των Τρικάλων Κορινθίας και της Ευρωστίνης με διαθέσιμο αριθμό κλινών 592. Επίσης, στο Δήμο βρίσκονται 19 τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις/κατοικίες με 161 διαθέσιμες κλίνες. Σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, ο Δήμος είναι ο δεύτερος σε αριθμό ξενοδοχειακών μονάδων αντιπροσωπεύοντας το 23,5% του συνόλου, αλλά μόλις το 14,37% του συνόλου των διαθέσιμων κλινών. Το επίπεδο των ξενοδοχείων της περιοχής μπορεί να χαρακτηρισθεί ως καλό βάσει των αξιολογήσεων σε τρία μεγάλα διεθνή sites κρατήσεων (Booking.com, Trip Advisor, και Trivago).

Σχετικά με το δίκτυο τουριστικών επιχειρήσεων, στα Τρίκαλα Κορινθίας δημιουργήθηκε το 2017 ένα δίκτυο τουριστικών επιχειρήσεων με την ονομασία «Trikala Korinthias Network». Στόχος του είναι η ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής μέσα από συλλογικές δράσεις προώθησης και προβολής και η ενίσχυση της παρουσίας των επιχειρήσεων στις αγορές του εξωτερικού. Σημαντική είναι η συνεργασία με το ευρύτερο δίκτυο «Experience Corinthia», ένα άτυπο δίκτυο τουριστικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών του τουρισμού σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, με στόχο την προώθηση της Κορινθίας ως ενός εναλλακτικού τουριστικού προορισμού.

2.1.3.2.2 Οικονομική Φυσιογνωμία Δήμου Σικυωνίων

Βάσει της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021, το 31% των οικονομικά ενεργών κατοίκων στο Δήμο Σικυωνίων απασχολείται στον πρωτογενή τομέα, το 14% στο δευτερογενή τομέα ενώ το 55% στον τριτογενή.

Αναλυτικότερα, η οικονομική ανάπτυξη του Δήμου Σικυωνίων εξακολουθεί να βασίζεται κυρίως στον πρωτογενή (κυρίως αγροτική, αλλά και κτηνοτροφική παραγωγή) και στον τριτογενή τομέα παραγωγής (εμπόριο και υπηρεσίες). Σχετικά με την αγροτική παραγωγή, λόγω της γονιμότητας

των εδαφών και των αρδευτικών εκτάσεων της πεδινής ζώνης υπάρχει ελαστικότητα στην επιλογή καλλιεργειών, που προσαρμόζεται ανάλογα με τη ζήτηση (ελιές, εσπεριδοειδή, οπωροφόρα, κορινθιακή σταφίδα, σουλτανίνα, κηπευτικά κ.ά.). Στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές λόγω του βαρύ χειμώνα και των παγετών καλλιεργούνται φυτά με αντοχή στο κρύο (αμπελοειδή και σιτηρά). Κατά τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται μια στροφή προς τα βιολογικές καλλιέργειες με την υιοθέτηση συστημάτων διαχείρισης των καλλιεργειών φιλικότερων προς το περιβάλλον. Σημαντικό ρόλο παίζει το εμπόριο λόγω της ύπαρξης του λιμανιού, καθώς και της άφιξης τουριστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Ο δευτερογενής τομέας δεν εμφανίζει ιδιαίτερες προοπτικές και αφορά κυρίως σε δραστηριότητες των ολιγάριθμων μεταποιητικών μονάδων που εδρεύουν στην περιοχή κυρίως για την επεξεργασία των τοπικών αγροτικών προϊόντων. Τόσο το οικοσύστημα της Στυμφαλίας, όσο και το οικοσύστημα του Φενεού κατέχουν σημαντική θέση στο Δήμο Σικυωνίων, αποτελώντας παράλληλα στοιχεία σημαντικού κάλλους για όλη την ΠΕ Κορινθίας. Παράλληλα, ο Δήμος έχει να επιδείξει ένα σημαντικό αριθμό αρχαίων και βυζαντινών μνημείων όπως το θέατρο της Αρχαίας Σικυώνας, τα αναστηλωμένα Ρωμαϊκά λουτρά της πόλης κ.ά..

Ακολουθεί μια συνοπτική περιγραφή των οικονομικών χαρακτηριστικών και δραστηριοτήτων του Δήμου Σικυωνίων κατά Τομέα Παραγωγής[5]. Ο παραγωγικός ιστός της τοπικής οικονομίας στηρίζεται κυρίως στον πρωτογενή και τριτογενή τομέα της οικονομίας και λιγότερο στο δευτερογενή.

Πρωτογενής τομέας

Αναμφισβήτητα το μεγαλύτερο μέρος των αγροτών κατέχει γνώσεις που αφορούν τα συστήματα αρδεύσεων και γενικότερα τη διαχείριση υδατικών πόρων, τις οποίες έχει αποκτήσει μέσα από την εμπειρία του και τη συνεχή ασχολία. Ένα άλλο ποσοστό αγροτών κατέχει γνώσεις που του έχουν μεταδοθεί από στόμα σε στόμα, από ανθρώπους που ασχολούνταν πολλά χρόνια με τις καλλιέργειες και μόνο κάποιο ποσοστό των αγροτών γνωρίζει εμπεριστατωμένα το σύνολο των διαδικασιών που συντελούνται και αφορούν τον τομέα των αρδεύσεων. Κάποιοι από αυτούς έχουν σπουδές επί του αντικειμένου, ενώ άλλοι έχουν παρακολουθήσει και μελετήσει πολύ το αντικείμενο ασχολίας τους.

[5] Δήμος Σικυωνίων (2020) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2020-2023'

Οι κύριες καλλιέργειες του Δήμου Σικυωνίων είναι στα πεδινά και ημιορεινά: αμπελοειδή (επιτραπέζια – οινοποιήσιμα), βερίκοκα, ελιές, εσπεριδοειδή (λεμόνια – πορτοκάλια) και στα ορεινά: κηπευτικά, μηλοειδή, σιτηρά, όσπρια, αρωματικά φυτά, ακρόδυα (καρυδιές – αμύγδαλα – καστανιές) και κεράσια.

Στη ΔΕ Σικυωνίων η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων ασχολείται με τη γεωργία. Ο αγροτικός πληθυσμός εμφανίζει ιδιαίτερη δυναμική σε σχέση με την υπόλοιπη Περιφερειακή Ενότητα, τόσο στο ποσοστό εκμηχάνισης της γεωργίας, όσο και στον τομέα των επενδύσεων.

Από τα 19.948 στρ. καλλιεργήσιμης έκτασης, τα 11.677 στρ. καλύπτουν δενδρώδεις καλλιέργειες, τα 7.739 στρ. αμπέλια / σταφιδάμπελα και τα 532 στρ. λοιπές καλλιέργειες (κηπευτικά, κτηνοτροφικά για ζωοτροφές, σιτηρά και όσπρια) (στοιχεία Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Κιάτου ΕΑΣ). Υπό την αιγίδα της Ένωσης έχει συσταθεί και ομάδα παραγωγών φρούτων και λαχανικών στην οποία εντάσσεται και η ομάδα σταφιδοπαραγωγών. Στο Δήμο υπάρχουν νομικά κατοχυρωμένα προστατευμένα προϊόντα. Προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) του Δήμου είναι τα Φασόλια Βανίλιες Φενεού και η Φάβα Φενεού.

Τριτογενής τομέας

Η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής της ΔΕ Σικυωνίων συναρτάται άμεσα και κύρια με την αξιοποίηση των ακτών και την ανάδειξη φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Τουριστικές υποδομές στην περιοχή καταγράφονται στους παραλιακούς οικισμούς Κιάτου και Κάτω Διμηνιού. Συγκεκριμένα, στην πόλη του Κιάτου υπάρχουν ξενοδοχειακές μονάδες περιορισμένης δυναμικότητας σε κλίνες, εκ των οποίων οι κυριότερες είναι ένα ξενοδοχείο Β΄ κατηγορίας με 77 κλίνες. Επιπλέον, στην παραλιακή ζώνη του Κάτω Διμηνιού λειτουργούν συγκροτήματα ενοικιαζόμενων δωματίων-διαμερισμάτων με δυναμικότητα που προσεγγίζει τις 200 κλίνες συνολικά. Τέλος, στο Κλημέντι λειτουργεί τους θερινούς μήνες (εκτός του 2019) παιδική κατασκήνωση με δυναμικότητα που προσεγγίζει τις 300 κλίνες.

Επιπλέον, η ζήτηση για τουριστικά καταλύματα στην περιοχή εκδηλώνεται κατά τους θερινούς μήνες Ιούλιο και Αύγουστο και προσανατολίζεται κυρίως στις παραλιακές περιοχές. Η εποχικότητα των ενοικιαζόμενων δωματίων και η τάση για τουρισμό το Σαββατοκύριακο καθιστούν αναγκαία μια ολοκληρωμένη παρέμβαση στην περιοχή, ώστε να δημιουργηθεί μια οργανωμένη τουριστική κίνηση και κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

2.1.3.2.3 Οικονομική Φυσιογνωμία Δήμου Νεμέας

Πιο συγκεκριμένα, η περιοχή της Νεμέας έχει έντονα αγροτικό χαρακτήρα. Σημαντικό ποσοστό της περιοχής καταλαμβάνουν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής επιφάνειας της περιοχής αποτελείται από τον κάμπο της Νεμέας. Η μεγάλη ευφορία των εδαφών της περιοχής σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά του μικροκλίματος, το οποίο είναι ξηροθερμικό με μέτρια έως υψηλά επίπεδα υγρασίας, ευνοεί συγκεκριμένες καλλιέργειες και ιδιαιτέρως την καλλιέργεια της αμπέλου. Κύρια απασχόληση των κατοίκων στο Δήμο αποτελεί η γεωργία και πιο συγκεκριμένα η καλλιέργεια της αμπέλου (αμπελοκαλλιέργεια και οινοποιεία). Βάσει της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021, το 46% των κατοίκων απασχολείται στον πρωτογενή τομέα (κυρίως αμπελοκαλλιέργεια, αλλά και ελαιοκαλλιέργεια), το 41% στον τριτογενή, ενώ μόλις το 12% στο δευτερογενή (μεταποίηση προϊόντων του πρωτογενή τομέα). Ο τριτογενής τομέας παρουσιάζει μεγάλη άνοδο τα τελευταία χρόνια με την απομάκρυνση των εργαζομένων από τη γη και τα ζώα και την «τριτογενοποίηση» της τοπικήςς οικονομίας. Οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής, η ανάπτυξη της τεχνολογίας και φυσικά οι συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες των ανθρώπων, καθιστούν τις υπηρεσίες επιτακτική ανάγκη και πολύτιμο αγαθό της εποχής.

Ακολουθεί μια συνοπτική περιγραφή των οικονομικών χαρακτηριστικών και δραστηριοτήτων του Δήμου Νεμέας κατά Τομέα Παραγωγής[6,7].

<u>Πρωτογενής Τομέας</u>

Η συνολικά χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση ανέρχεται στο 44,4% της συνολικής έκτασης του Δήμου και αριθμεί περί τις 1.650 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, από τις οποίες το 90% είναι αμιγώς γεωργικές, το 0,54% αμιγώς κτηνοτροφικές και το 9% μικτές εκμεταλλεύσεις. Οι περισσότερες αγροτικές εκμεταλλεύσεις είναι ατομικές, ενώ το μέσο μέγεθος ανέρχεται σε 55,6 στρ.

Η κύρια γεωργική δραστηριότητα επικεντρώνεται στην αμπελοκαλλιέργεια (οινοποιήσιμων σταφυλιών, κορινθιακής σταφίδας και σουλτανίνας), η οποία καταλαμβάνει το 50% της

[6] Δήμος Νεμέας, 2016, «Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια του Δήμου Νεμέας»

[7] Ευαγγελία Π. Αραμπού (2020) 'Στρατηγικός Σχεδιασμός σε Τοπική Κλίμακα: Η Περίπτωση του Δήμου της Νεμέας', Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών

συνολικά καλλιεργούμενης έκτασης του Δήμου Νεμέας. Επίσης, σημαντικό μέρος της καλλιεργούμενης γης καταλαμβάνει η ελαιοκαλλιέργεια και μικρότερο μέρος τα οπωροφόρα δέντρα, τα σιτηρά, τα κηπευτικά κλπ. Πολύ περιορισμένη είναι και η ενασχόληση των κατοίκων με την εκμετάλλευση του δασικού πλούτου, ενώ προοπτικές παρουσιάζει ο κλάδος της μελισσοκομίας.

Το μεγαλύτερο τμήμα του γεωργικού εισοδήματος προέρχεται από τις αμπελοκαλλιέργειες και συγκεκριμένα από οίνους Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας (ΟΠΑΠ) οι οποίοι αποτελούν τμήμα των οίνων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ).

Η σταφυλική παραγωγή της Νεμέας κατακλύζεται κατά κύριο λόγο από την ποικιλία του Αγιωργήτικου. Ωστόσο, τόσο η σύσταση του εδάφους όσο και οι κλιματολογικές συνθήκες συνδυαστικά με τους ποικίλους τρόπους οινοποίησης που εφαρμόζουν οι οινοπαραγωγοί ευδοκιμούν μεγάλο αριθμό ποικίλων οίνων στην ευρύτερη περιοχή. Το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης των αμπελώνων τοποθετούνται χωροταξικά σε πλαγιές ορεινών όγκων. Οι υψηλές κορυφές (Φαρμακάς, Ασπρόκαμπος, Μποζικάς, Προφήτης Ηλίας, Φωκάς, Μεγαλοβούνι) που περιβάλλουν τις εν λόγω πλαγιές, προσδίδουν μια άγρια ομορφιά ικανή να δικαιολογήσει την πλούσια αρωματική παλέτα που συναντά κανείς στην οινική ποικιλία της Νεμέας. Ο αμπελώνας της Νεμέας θεωρείται ο μεγαλύτερος αμπελώνας ΠΟΠ της Ελλάδας σε σύνολο 30.000 στρεμμάτων το υψόμετρο των οποίων ποικίλει από 200-850μ. κατά προσέγγιση. Τα αποτελέσματα της έρευνας του Ελληνικού Ινστιτούτου Οίνου σχετικά με τον αμπελοοινικό χαρακτήρα της περιοχής κατέληξαν ότι η αμπελοκαλλιέργεια του αγιωργήτικου σταφυλιού κατανέμεται σε τρεις ζώνες (πεδινή, ημιορεινή, ορεινή) με διαφορετικά υψομετρικά, εδαφικά και κλιματολογικά χαρακτηριστικά που ορίζουν την πορεία ωρίμανσης των σταφυλιών, το χρόνο συγκομιδής αυτών, την οξύτητά τους καθώς και την πληθώρα ποικιλιών κρασιού. Ο Οινοποιητικός Συνεταιρισμός της Νεμέας, που ξεκίνησε το 1937 με 70 συνεταίρους και σήμερα απαριθμεί 1.000 και πλέον μέλη, αποτελεί την ναυαρχίδα των οινοποιείων της περιοχής.

<u>Δευτερογενής Τομέας</u>

Ο δευτερογενής τομέας στο Δήμο Νεμέας είναι περιορισμένος και άμεσα εξαρτημένος από την παραγωγή του πρωτογενούς τομέα. Η περιορισμένη βιομηχανική βάση γίνεται αντιληπτή τόσο με όρους απασχόλησης, όσο και με όρους αριθμού επιχειρήσεων. Σημειώνεται ότι μόλις το 4,6%

του πληθυσμού απασχολείται σε αυτό τον τομέα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Νεμέας για τα έτη 2015-2019, καταγράφονται συνολικά:

- 43 οινοποιεία, και επιπλέον 25 περίπου μικρές μεταποιητικές μονάδες χωρικής οινοποίησης
- 8 ελαιοτριβεία
- 1 αποστακτήριο παραγωγής τσίπουρου
- 1 εργοστάσιο τυποποίησης σταφίδας

Τριτογενής Τομέας

Βάσει της Απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021, αν και το ποσοστό των απασχολουμένων στο λιανικό και χονδρικό εμπόριο είναι συγκριτικά υψηλό (27,0% του συνόλου των απασχολουμένων στον τριτογενή τομέα), η πλειοψηφία απασχολείται σε ιδιωτικές και δημόσιες υπηρεσίες (73%), οι οποίες συγκεντρώνονται στην πόλη της Νεμέας. Συγκεκριμένα, το 13,6% απασχολείται στον κλάδο των ξενοδοχείων και εστιατορίων, το 12,7% στη δημόσια διοίκηση και άμυνα, το 10,3% στην εκπαίδευση ενώ το 9,3% σε επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες. Ακόμα, το 6,7% δραστηριοποιείται στον κλάδο της υγείας και της κοινωνικής μέριμνας ενώ το 6,2% στις υπηρεσίες μεταφοράς και απασχόλησης. Το υπόλοιπο 14,1% απασχολείται σε τομείς όπως η ενημέρωση και επικοινωνία, οι διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες κ.λπ.

2.1.3.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

2.1.3.3.1 Κοινωνικά Χαρακτηριστικά – Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης

Απασχόληση

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης ανέρχεται σε 6.375 άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 41%. Όσον αφορά τον καταμερισμό στο εσωτερικό του Δήμου, το μεγαλύτερο ποσοστό των οικονομικά ενεργών κατοίκων συγκεντρώνεται στη ΔΕ Ξυλοκάστρου με 5.073 άτομα (80%) και ακολουθεί η ΔΕ Ευρωστίνης με 1.299 άτομα (20%), σύμφωνα με την απογραφή του 2021. Το ποσοστό των οικονομικά ενεργών που παρουσιάζεται στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης ανέρχεται σε 59% ενώ στην ΠΕ Κορινθίας ανέρχεται σε 42% ενώ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σε 43%. Ακολουθεί σχετικός πίνακας.

Πίνακας 7: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021).

Διοικητική Ενότητα	Σύνολο	Κατάσταση ασχολίας						
		Οικονομικά ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργοί
		Σύνολο	Απασχολούμενοι				Άνεργοι	
			Σύνολο	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας		
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	15.569	6.375	5.566	1.647	602	3.318	811	9.191
ΔΕ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	12.104	5.073	4.427	1.241	495	2.692	648	7.029
ΔΕ ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	3.468	1.299	1.137	404	105	628	165	2.165

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Παρακάτω ακολουθούν σχετικά διαγράμματα για την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης ασχολίας στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης.

Αρχικά, οι κάτοικοι που είναι οικονομικά μη ενεργοί υπερτερούν σε σχέση με τους οικονομικά ενεργούς πολίτες (59,05% έναντι 40,95%).

Διάγραμμα 5: Ποσοστό (%) των Οικονομικά ενεργών και οικονομικά μη ενεργών στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021).

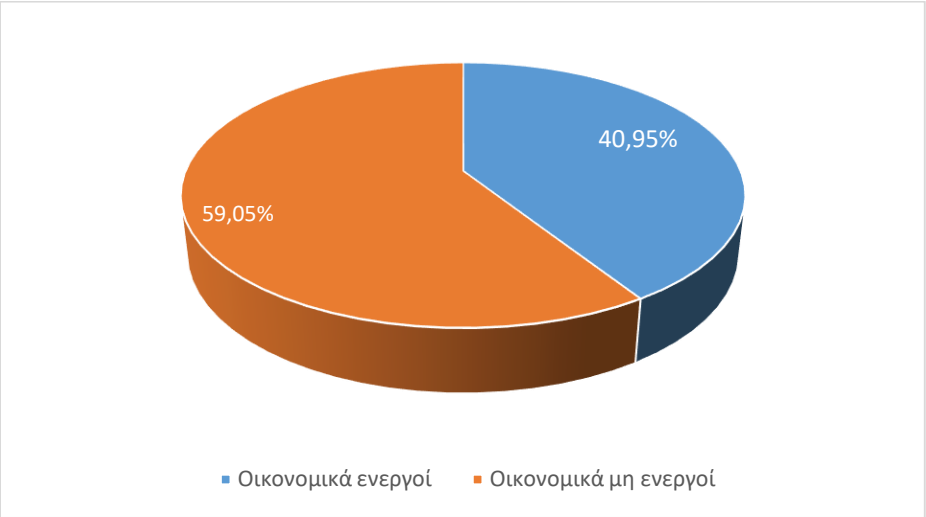

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Αναφορικά με τους οικονομικά ενεργούς κατοίκους, οι απασχολούμενοι ξεπερνούν κατά πολύ τους ανέργους και συγκεκριμένα οι πρώτοι αποτελούν το 87% ενώ οι άνεργοι το 13%.

Διάγραμμα 6: Ποσοστό Απασχολούμενων και Ανέργων στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021).

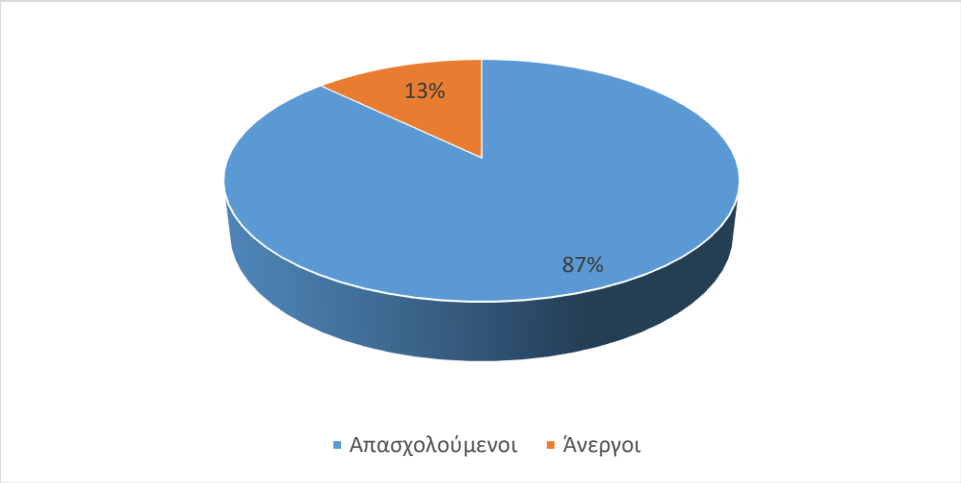

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Τέλος, η οικονομική δραστηριότητα του Δήμου επικεντρώνεται κυρίως στον τριτογενή τομέα (60%), ακολουθούμενη από τον πρωτογενή (30%) και τον δευτερογενή τομέα (11%). Ο Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, χάρη στη μοναδική γεωμορφολογία του, προσφέρεται για πολύπλευρη ανάπτυξη τόσο στην αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή όσο και στον τουρισμό. Η υπάρχουσα δυναμική του Δήμου δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για περαιτέρω εξωστρεφή ανάπτυξη.

Διάγραμμα 7: Απασχολούμενοι ανά τομέα στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021).

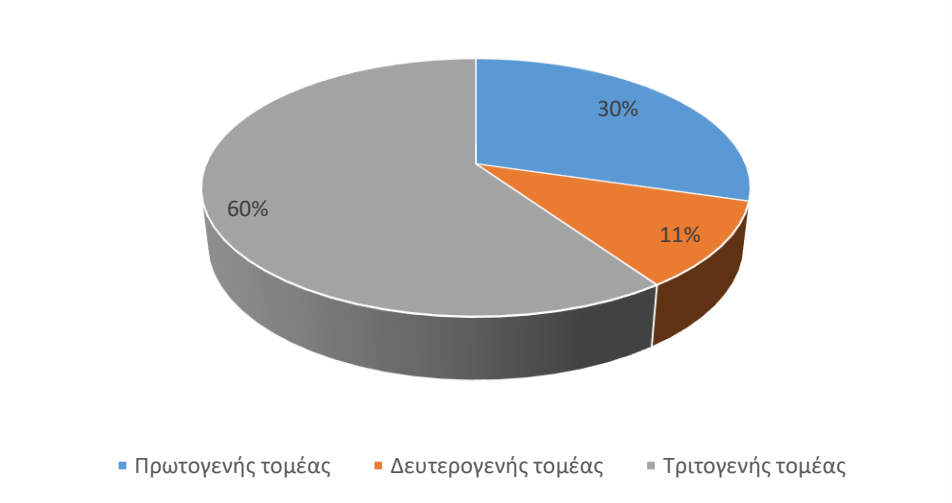

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Αξίζει, επίσης, να παρουσιαστεί ο αριθμός των απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης.

Διάγραμμα 8: Ποσοστό απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021).

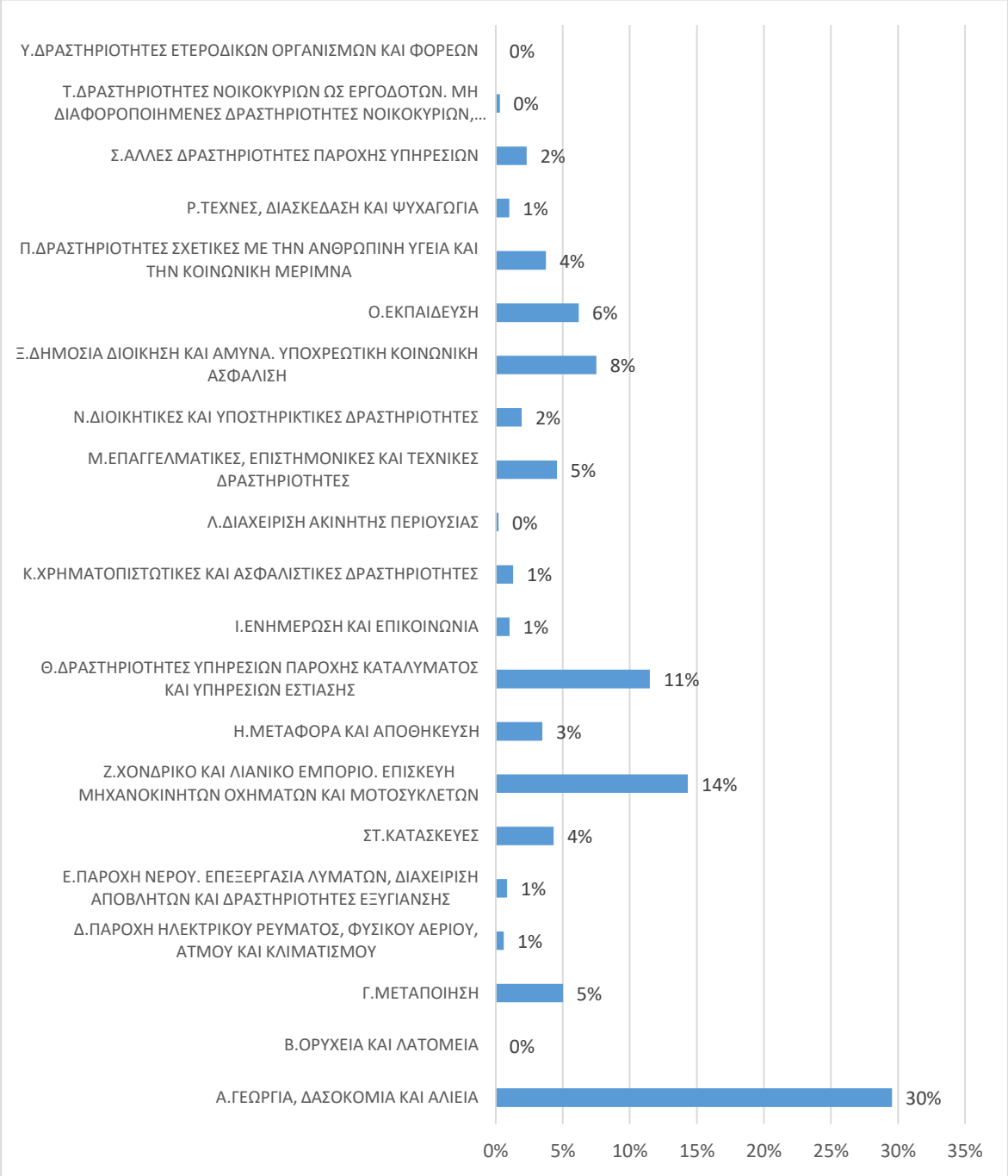

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Όπως είναι εμφανές και από το παραπάνω διάγραμμα, το μεγαλύτερο ποσοστό (30%) απασχολούμενων δραστηριοποιείται στον κλάδο της γεωργίας-δασοκομίας-αλιείας (αν και η τελευταία δεν είναι ανεπτυγμένη στην περιοχή), ενώ ακολουθεί το χονδρικό και λιανικό

εμπόριο/επισκευή οχημάτων (14%) και οι εργαζόμενοι που παρέχουν υπηρεσίες σε καταλύματα και σε χώρους εστίασης (11%).

Σύμφωνα με το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019», η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό φαίνεται χαμηλή, αντίθετα με τους άνδρες, για τους οποίους είναι σχετικά υψηλή. Επίσης, παρατηρείται υποαπασχόληση στον αγροτικό τομέα και έλλειψη εναλλακτικών ευκαιριών απασχόλησης κύρια για τους νέους που παρουσιάζουν και το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας[8].

Φύλο & ηλικιακή διάρθρωση

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχουν οι κάτοικοι που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 60-69 (16,5%) ενώ το χαμηλότερο ποσοστό συγκεντρώνουν τα παιδιά ηλικίας 0-9 ετών. Αυτά τα δεδομένα παρουσιάζουν ένα φλέγον ζήτημα για το μέλλον του Δήμου, ο οποίος απειλείται από την έντονη γήρανση του πληθυσμού.

Διάγραμμα 9: Μόνιμος Πληθυσμός του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά ομάδες ηλικιών (2021).

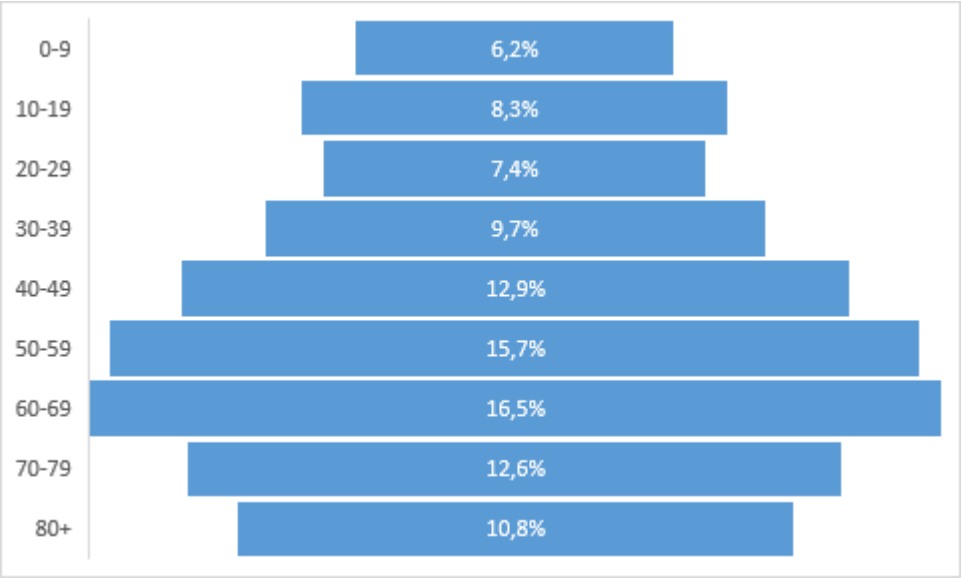

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Επιπρόσθετα, εξετάζοντας το μόνιμο πληθυσμό του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά φύλο και ηλικιακή ομάδα, το υψηλότερο ποσοστό στου συνολικού μόνιμου πληθυσμού το διαθέτουν οι γυναίκες ηλικίας 60-69 ετών (8,6% του συνολικού πληθυσμού) και το χαμηλότερο

[8] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'

ποσοστό τα κορίτσια ηλικίας 0-9 ετών (2,9% του συνολικού πληθυσμού). Αναφορικά με τους άνδρες, το υψηλότερο ποσοστό (7,9%) ανήκει στους άνδρες της ηλικιακής ομάδας 60—69 ετών ενώ το χαμηλότερο στα αγόρια ηλικίας 0-9 (3,3%), ακολουθώντας την ίδια τάση τις γυναίκες.

Διάγραμμα 10: Μόνιμος Πληθυσμός του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά φύλο και ομάδες ηλικιών (2021).

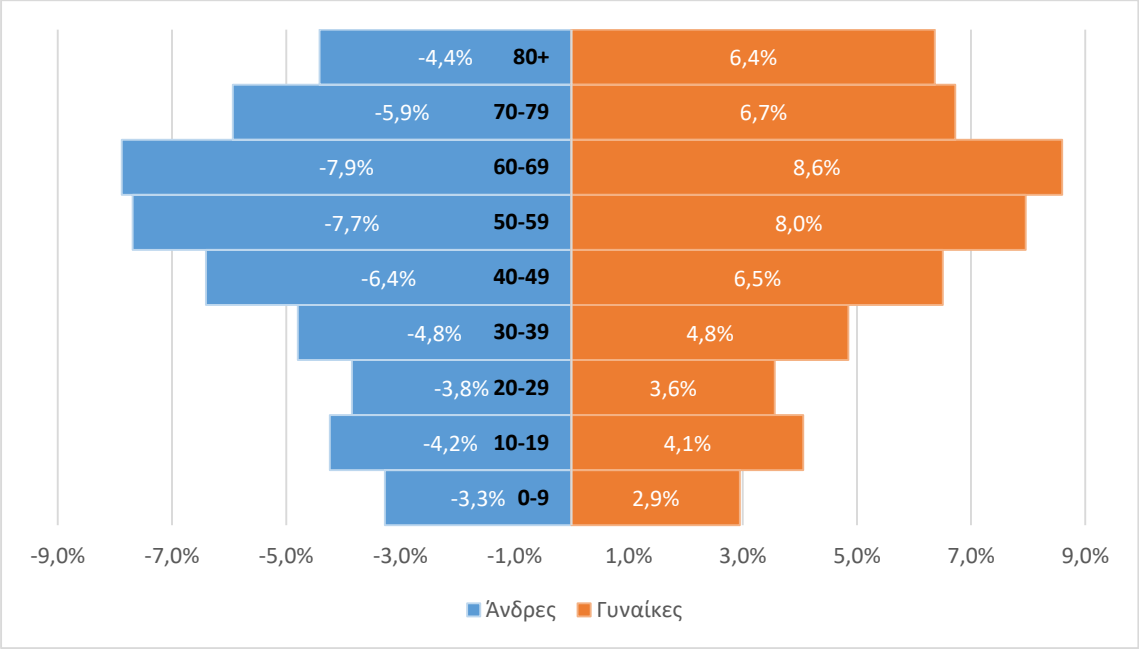

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

<u>Μορφωτικό επίπεδο</u>

Στη συνέχεια, το μορφωτικό επίπεδο τού πληθυσμού της περιοχής και ιδιαίτερα των ορεινών οικισμών, είναι χαμηλό, σε αντίθεση με την έδρα του Δήμου, όπου παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση ατόμων υψηλού μορφωτικού επιπέδου.

Στον Πίνακα και τα Διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται το μορφωτικό επίπεδο του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης με βάση τα στοιχεία της Απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

Πίνακας 8: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2021).

Φύλο	Μη κατατασσόμενα άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005	Δεν τελείωσαν το Δημοτικό.	Απόφοιτοι Δημοτικού	Απόφοιτοι Γ' Τάξης Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
ΑΝΔΡΕΣ	284	522	1.541	1.293	2.354	320	1.229
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	228	700	1.932	1.034	2.403	434	1.289
ΣΥΝΟΛΟ	514	1.225	3.471	2.325	4.761	756	2.521

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Το μεγαλύτερο ποσοστό στο σύνολο του πληθυσμού του Δήμου συγκεντρώνουν οι απόφοιτοι Λυκείου (31%) και ακολουθούν οι απόφοιτοι Δημοτικού με ποσοστό 21% και οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (κάτοχοι διδακτορικού, μεταπτυχιακού τίτλου, πτυχιούχοι παν/μίου κ.λπ.) με 16%. Σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών παρουσιάζονται στους απόφοιτους Δημοτικού, όπου οι γυναίκες υπερτερούν κατά 25,4% και στους απόφοιτους Γ΄ Τάξης Γυμνασίου, όπου οι άνδρες υπερτερούν κατά 20%.

***Διάγραμμα 11**: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021).*

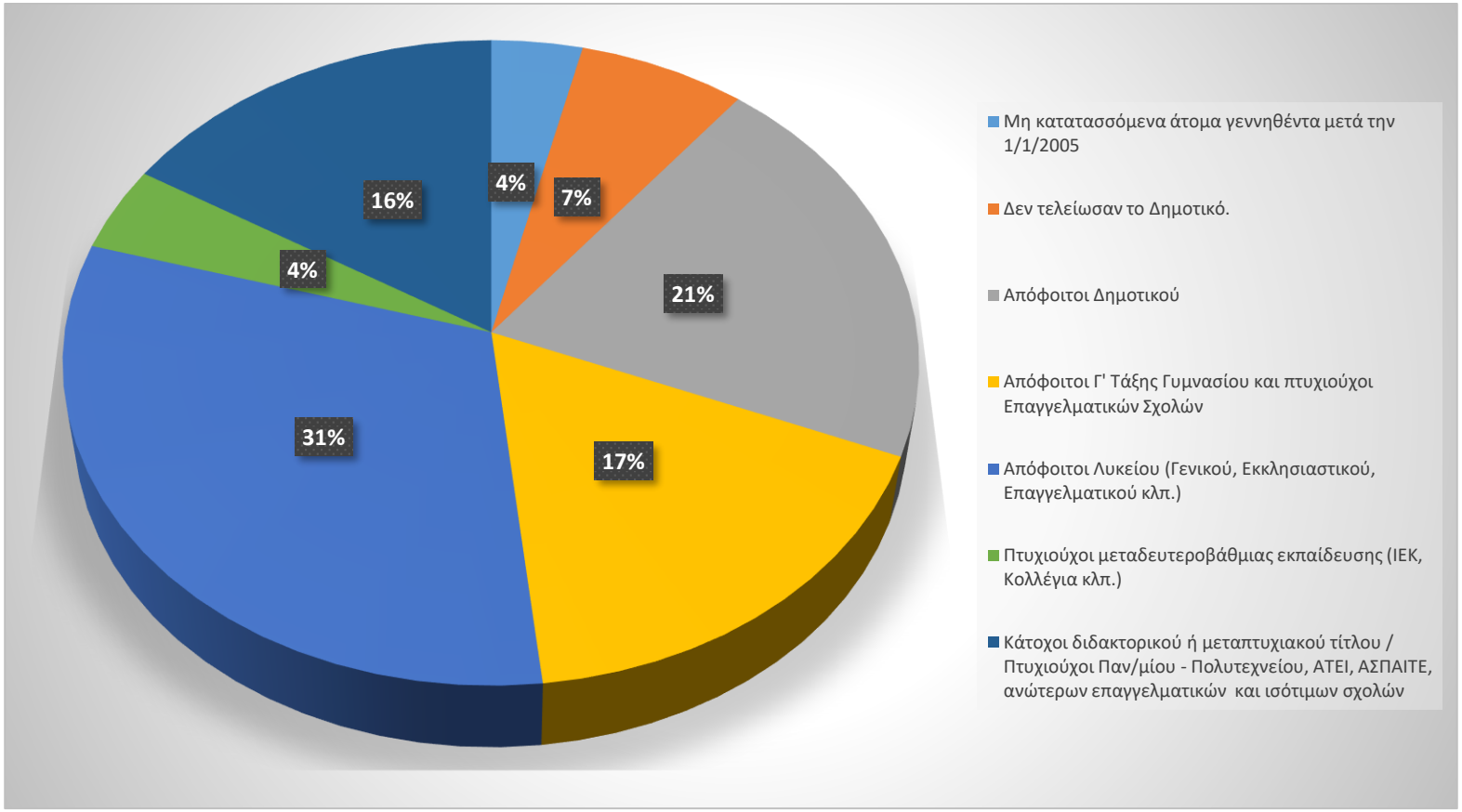

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 12: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά φύλο (2021).

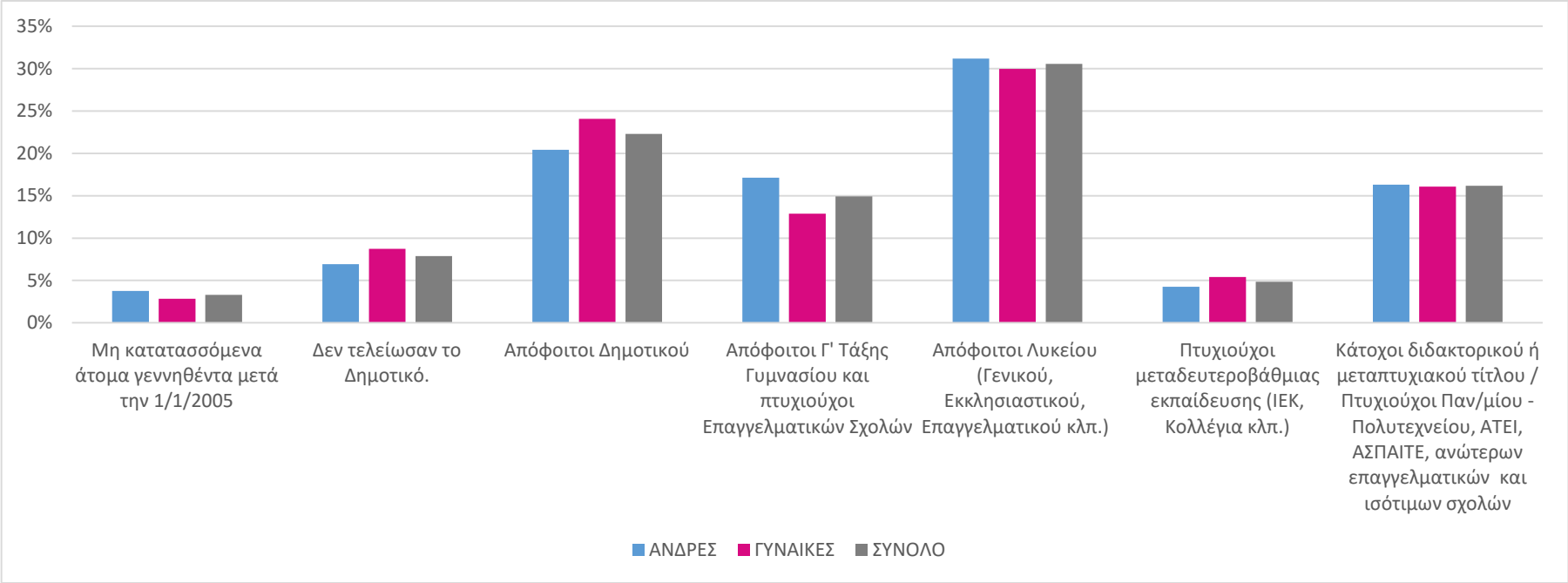

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Υπηκοότητα

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζεται ο Μόνιμος Πληθυσμός του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά ομάδες υπηκοοτήτων με βάση την Απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

Πίνακας 9: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά ομάδες υπηκοότητας (2021).

ΤΟΠΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	ΞΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΟ	ΧΩΡΕΣ ΕΕ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ / ΧΩΡΙΣ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ Η ΑΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΗ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ Η ΔΕ ΔΗΛΩΣΕ
Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης	15.565	14.472	1.093	113	980
Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας	138.316	126.485	11.831	1.317	10.514
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.492	9.716.893	765.599	116.670	648.929

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Από τα στοιχεία του Πίνακα παρατηρείται ότι ο Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης ακολουθεί τις τάσεις της ΠΕ Κορινθίας και της χώρας. Ειδικότερα, το 93,0% του Μόνιμου Πληθυσμού του Δήμου είναι Έλληνες, ενώ το 7,0% έχει υπηκοότητα από ξένες χώρες. Μόλις το 0,7% κατάγονται από χώρες της ΕΕ, ενώ το 6,3% κατάγονται από λοιπές χώρες ή δεν έχουν υπηκοότητα ή δε διευκρίνισαν ή δήλωσαν την υπηκοότητά τους.

Διάγραμμα 13: Ποσοστό (%) μόνιμων κατοίκων του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης κατά ομάδες υπηκοότητας (2021).

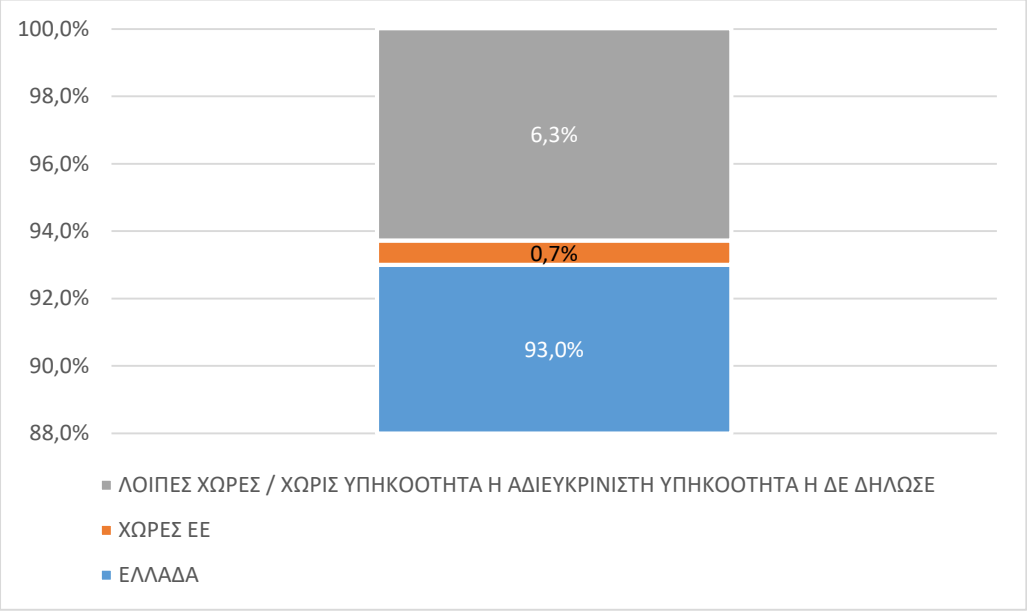

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

<u>Ευάλωτες ομάδες πληθυσμού</u>

Στην περιοχή του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης διαβιούν ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες όπως μονογονεϊκές οικογένειες, ΑμΕΑ, άστεγοι, άνεργοι, οικογένειες άλλων εθνικοτήτων, Ρομά, άποροι, πρώην χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών, κακοποιημένες γυναίκες, ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρία, αποφυλακισθέντες, ουσιοεξαρτημένοι, άτομα από την κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ, ευάλωτες ομάδες πληθυσμού λόγω ανίατων ασθενειών και άνθρωποι που διεκδικούν κοινωνική ασφάλιση.

Παρακάτω ακολουθούν στατιστικά στοιχεία υποβολής αιτήσεων επιδοματικής στήριξης καταδεικνύοντας την κοινωνικοοικονομική κατάσταση των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης. Συγκεκριμένα, για το χρονικό διάστημα 01/06/2020 έως και 31/05/2021, το οποίο αντιστοιχεί σε ένα έτος, υποβλήθηκαν 2020 αιτήσεις στο Ε.Π. ΤΕΒΑ που αντιστοιχούν σε ποσοστό 11,66% του συνολικού πληθυσμού και 3.738 αιτήσεις ΚΕΑ που αντιστοιχούν σε ποσοστό 21,58% του συνολικού πληθυσμού.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται σε αριθμούς τα στοιχεία του πληθυσμού του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, που ανήκουν σε ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες. Σημειώνεται ότι αφορούν την περίοδο ενός έτους, από 01/06/2020 έως και 31/05/2021.

Πίνακας 10: Στοιχεία υποβολής αιτήσεων επιδοματικής στήριξης των ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης.

	Πλήθος αιτήσεων	Άνδρες	Γυναίκες
ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΕΑ	3.738	2.212	1.526
ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΤΕΓΑΣΗΣ	1.243	Δεν δύναται να εξαχθούν ανά φύλο	
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΕΒΑ	2.020	1.174	846
ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΠΗΡΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	130	Δεν δύναται να εξαχθούν ανά φύλο	
ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΣΤΕΓΙΑΣ	64	48	16
ΑΝΕΡΓΟΙ	2.072	1.104	968
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ (ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ – ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΕΝΤΟΛΩΝ) Αφορά την πρώτη επίσκεψη στους εξυπηρετούμενους και όχι τα follow-up	17	9	8

Πηγή: Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης & ιδία επεξεργασία

Ενδεικτικά προσάπτονται και οι αιτήσεις επιδοματικής πολιτικής για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (ΚΕΑ) και για το επίδομα στέγασης περιόδου Μαΐου και Ιουνίου 2021 που εισοδηματικά αντιστοιχούν στην επιδοματική πολιτική ανά εξάμηνο χρηματοδότησης.

Πίνακας 11: Αιτήσεις ΚΕΑ και αιτήσεις Στέγασης για την περίοδο Μαΐου-Ιουνίου 2021.

Αιτήσεις	Μάιος	Ιούνιος	Ποσά ενίσχυσης μήνα Μαΐου	Ποσά ενίσχυσης μήνα Ιουνίου	Συγκεντρωτικά ποσά αιτήσεων Μαΐου ανά εξάμηνο	Συγκεντρωτικά ποσά αιτήσεων Ιουνίου ανά εξάμηνο
Αιτήσεις ΚΕΑ	103	104	25.889 €	23.910 €	155.334 €	143.460 €
Αιτήσεις στέγασης	46	54	5.046 €	6.540 €	30.276 €	39.240 €

Πηγή: Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης & ιδία επεξεργασία

<u>Ειδικά χαρακτηριστικά και ανάγκες των ωφελούμενων της περιοχής παρέμβασης</u>

Οι ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια στην ισότιμη συμμετοχή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Καθημερινά έρχονται αντιμέτωπες με προκλήσεις στις κοινωνικές σχέσεις, στην άσκηση των δικαιωμάτων τους και στην κοινωνική τους ένταξη, καθώς και σε βασικές οικονομικές και κοινωνικές συναλλαγές.

Η συσσώρευση αυτών των εμποδίων οδηγεί συστηματικά στον κοινωνικό αποκλεισμό τους. Συχνά βιώνουν ταυτόχρονες στερήσεις σε θεμελιώδεις τομείς όπως η στέγαση, η εκπαίδευση και η απασχόληση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την περιθωριοποίησή τους και την άνιση μεταχείρισή τους από το κοινωνικό σύνολο.

Ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελεί έννοια που αποτυπώνει τις πολύπλευρες επιπτώσεις της φτώχειας και της ανισότητας. Για την αντιμετώπισή του, η κοινωνική συνοχή και η αλληλεγγύη είναι απαραίτητες προϋποθέσεις, ώστε ο αποκλεισμός να αντικατασταθεί από την κοινωνική ενσωμάτωση και την ουσιαστική συμπερίληψη όλων των πολιτών.

Οι ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, στερούμενες των δικαιωμάτων τους, συχνά δεν έχουν αναπτύξει τις απαραίτητες δεξιότητες για να εκπροσωπήσουν αποτελεσματικά τα συμφέροντά τους ή να διαχειριστούν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

Στην περιοχή παρέμβασης, οι ανάγκες των ωφελούμενων είναι πολυδιάστατες και περιλαμβάνουν παροχή εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης που θα τους ενδυναμώσει και θα διευκολύνει την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, καθώς και στοχευμένη ενημέρωση που θα συμβάλει στην κινητοποίησή τους και στην ανάληψη πρωτοβουλιών.

Επιπλέον, καθώς πολλοί από αυτούς βιώνουν μια περιορισμένη και κοινωνικά απομονωμένη καθημερινότητα, είναι απαραίτητη η ψυχοκοινωνική υποστήριξη μέσω συστηματικών ατομικών και ομαδικών συναντήσεων.

Συμπερασματικά, η παρουσία εξειδικευμένων επαγγελματιών μπορεί να συνεισφέρει καθοριστικά στην κοινωνική ενσωμάτωση αυτών των ομάδων, προσαρμόζοντας τις παρεμβάσεις στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε τομέα.

Πληθυσμιακή ομάδα Ρομά

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[9] του 2022, ο συνολικός πληθυσμός Ρομά που κατοικεί στην Περιφέρεια Πελοποννήσου εκτιμάται σε 8.800 άτομα, αριθμός που αυξήθηκε κατά 430% σε σχέση με το 2017, όπου κατοικούσαν μόλις 1.661 άτομα. Αποτελούν το 7% του συνολικού πληθυσμού Ρομά στην Ελλάδα και η πλειοψηφία διαβιεί σε οικισμούς Τύπου ΙΙ (45,8%). Οι υπόλοιποι διαβιούν διάσπαρτα σε σπίτια, διαμερίσματα, παραπήγματα (34,1%) ενώ το μικρότερο ποσοστό διαβιεί

[9] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

σε οικισμούς Τύπου Ι. Τέλος, δεν έχει καταγραφεί πληθυσμός που να διαβιεί σε οικισμούς Τύπου ΙΙΙ.

Πίνακας 12: Κατανομή πληθυσμού Ρομά σε Οικισμούς και Διάσπαρτα (2021).

Διοικητική Ενότητα	Συνολικός πληθυσμός Ρομά 2021	Ποσοστό (%) επί του Συνολικού Πληθυσμού Ρομά	ΟΙΚΙΣΜΟΙ 2021			
			Τύπου Ι	Τύπου ΙΙ	Τύπου ΙΙΙ	Διάσπαρτα
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	8.800	7	1.771	4.031	0	2.998
ΕΛΛΑΔΑ	117.495		12.216	46.838	34.741	23.700

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[10] (2022) & ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 14: Κατανομή πληθυσμού Ρομά της Περιφέρειας Πελοποννήσου σε Οικισμούς ανά Τύπο και Διάσπαρτα (2021).

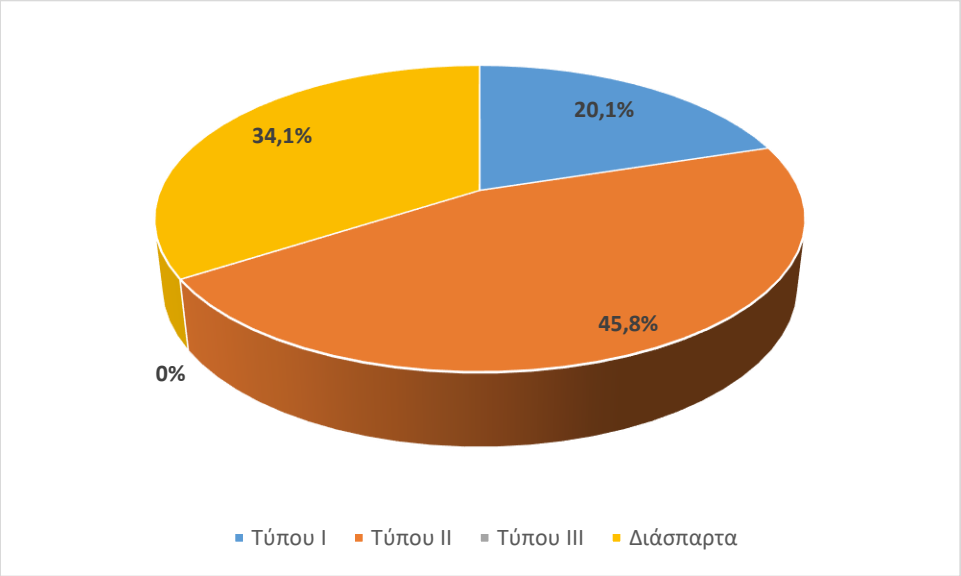

[10] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[11] (2022) & ιδία επεξεργασία.

Σ' αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί η κατηγοριοποίηση των περιοχών διαβίωσης έγινε σε τρεις (3) βασικούς τύπους:

1. Τύπου Ι «Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές» Συνθήκες διαβίωσης μη αποδεκτές με καλύβια, παραπήγματα και απουσία βασικών υποδομών.
2. Τύπου ΙΙ «Μικτός καταυλισμός» Ανάμιξη σπιτιών με πρόχειρες κατασκευές (παραπήγματα, σκηνές /τσαντίρια, λυόμενες κατασκευές (container) με μόνιμη, συνήθως, χρήση και μερική υποδομή (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, οδοποιίας), συνήθως στις παρυφές κατοικημένης περιοχής.
3. Τύπου ΙΙΙ «Γειτονιά» σε μόνιμη χρήση, συχνά σε υποβαθμισμένες περιοχές του αστικού ιστού (κυρίως σπίτια, κανονική οικοδομή - διαμερίσματα ή μονοκατοικίες και κάποιες λυόμενες κατασκευές (container))

Στη συνέχεια, σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική, εντοπίζονται 79 περιοχές διαβίωσης πληθυσμού Ρομά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, εκ των οποίων οι 26 (32,9%) είναι περιοχές διαβίωσης (Οικισμοί Τύπου Ι: 21,5% και Τύπου ΙΙ 11,4%) ενώ οι υπόλοιπες 53 (67,1%) είναι περιοχές όπου διαβιεί πληθυσμός Ρομά διάσπαρτα σε σπίτια, διαμερίσματα, παραπήγματα κλπ.

Πίνακας 13: Αριθμός οικισμών και τύποι οικισμών που διαβιούν οι Ρομά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο σύνολο της χώρας.

Διοικητική ενότητα	Συνολικός Πληθυσμός Ρομά 2021	Ποσοστό (%) επί του Συνόλου Περιοχών Διαβίωσης Ρομά	Οικισμοί 2021			Διάσπαρτα	Σύνολο
			Τύπου Ι	Τύπου ΙΙ	Τύπου ΙΙΙ		
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	8.800	17%	17	9	0	53	79
ΕΛΛΑΔΑ	117.495		77	122	67	196	462

[11] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[12] (2022) & ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 15: Ποσοστό (%) Οικισμών ανά τύπο/Διάσπαρτες περιοχές που διαβιούν οι Ρομά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (2021).

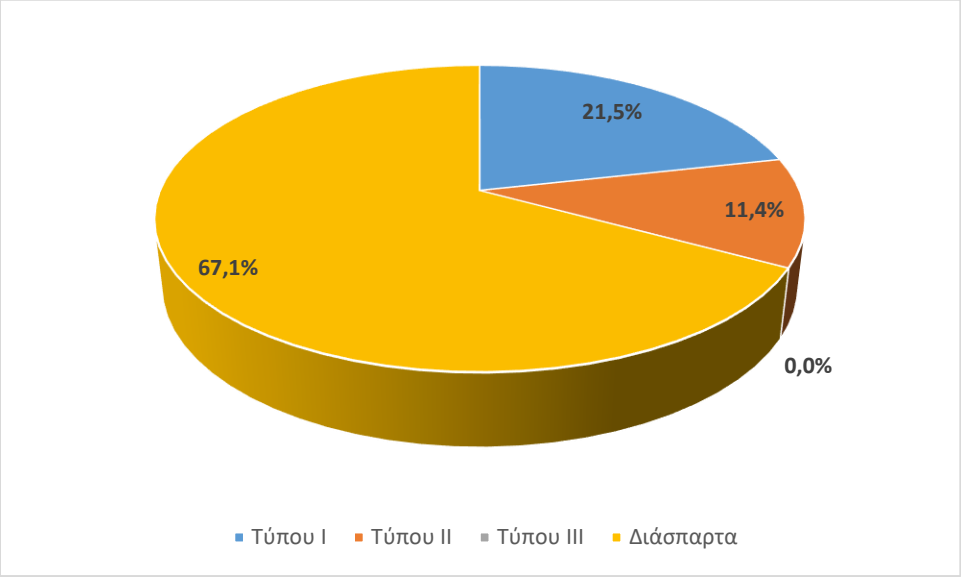

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[13] (2022) & ιδία επεξεργασία.

Στη συνέχεια, τα παρακάτω στοιχεία αφορούν την καταγραφή πληθυσμού Ρομά για το έτος 2017. Ο πληθυσμός απαρτιζόταν μόλις από 1.661 άτομα, οι οποίοι κατοικούσαν σε 53 οικισμούς.

Πίνακας 14: Αριθμός οικισμών και τύποι οικισμών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο σύνολο χώρας (2017).

Διοικητική Ενότητα	Συνολικός πληθυσμός	Οικισμοί 2017			Σύνολο οικισμών	% επί του συνόλου οικισμών
		Τύπου I	Τύπου II	Τύπου III		

[12] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf
[13] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1.661	7	40	6	53	15,0%
ΕΛΛΑΔΑ	104.210	76	159	119	354	100,0%

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[14] (2022) & ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 16: Ποσοστό (%) των οικισμών ανά Τύπο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (2017).

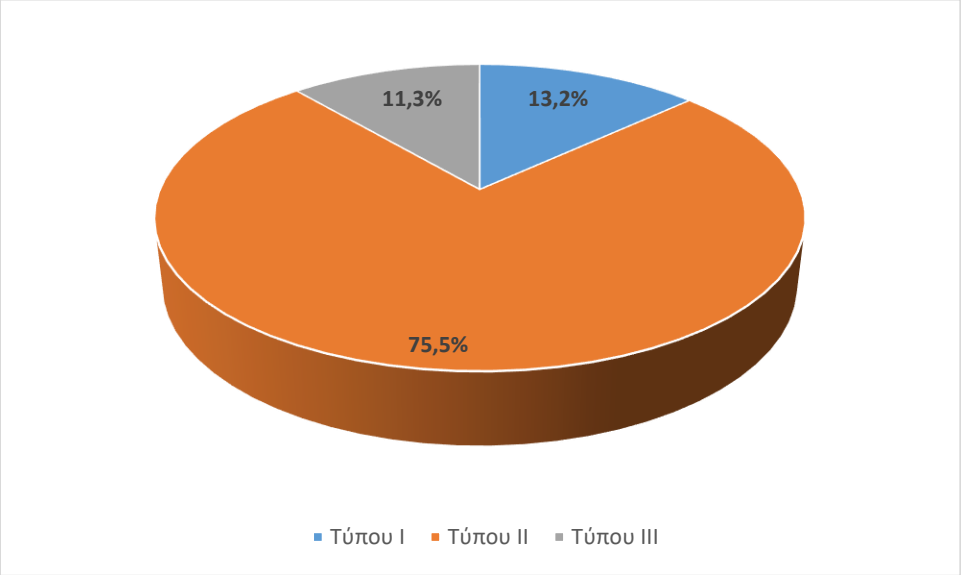

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[15] (2022) & ιδία επεξεργασία.

Αναφορικά με το σύνολο του πληθυσμού Ρομά ανά τύπο οικισμού, παρατηρείται ότι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου το 9,3% κατοικούσε σε οικισμούς Τύπου I, δηλαδή σε άκρως υποβαθμισμένες περιοχές, το 80,6% σε οικισμούς Τύπου II, δηλαδή σε μικτούς καταυλισμούς ενώ το 10,1% σε οικισμούς Τύπου III, δηλαδή σε γειτονιά.

[14] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf
[15] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

Πίνακας 15: Καταγραφή πληθυσμού Ρομά στις καταγεγραμμένες περιοχές ανά τύπο οικισμού (2017).

Διοικητική Ενότητα	ΤΥΠΟΣ 1 Άκρως υποβαθμισμένες περιοχές	ΤΥΠΟΣ 2 Μικτός καταυλισμός	ΤΥΠΟΣ 3 Γειτονιά	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΣΥΝΟΛΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΡΟΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	155	1.339	167	1.661	1,6%
ΕΛΛΑΔΑ	8.582	59.292	36.336	104.210	100,0%

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[16] (2022) & ιδία επεξεργασία.

Διάγραμμα 17: Ποσοστό (%) πληθυσμού Ρομά στις καταγεγραμμένες περιοχές ανά τύπο οικισμού (2017).

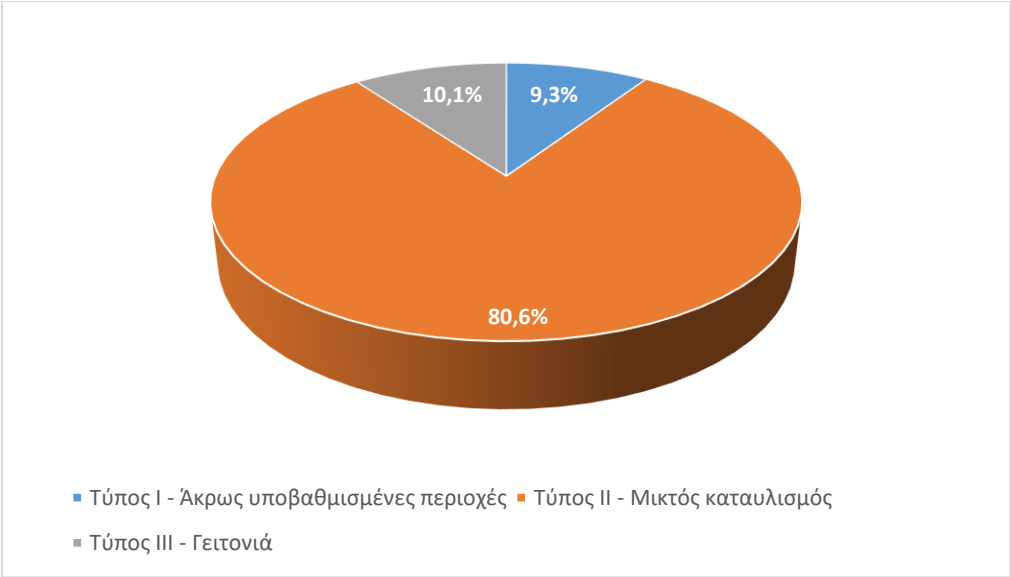

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[17] (2022) & ιδία επεξεργασία.

[16] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf
[17] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-

Όσον αφορά συγκεκριμένα το Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, το σύνολο πληθυσμού Ρομά που κατοικεί εντός των ορίων του είναι 114 άτομα και έχουν εγκατασταθεί σε 2 οικισμούς και μία διάσπαρτη περιοχή.

Πίνακας 16: Στοιχεία Καταγραφής Ρομά στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης όπως κατανεμήθηκαν μεταξύ Οικισμών και Διάσπαρτων (2021).

Δήμος	Σύνολο πληθυσμού Ρομά	Πλήθος Οικισμών/Διάσπαρτων	Συνολικός αριθμός μόνιμων κατοίκων σε Οικισμούς	Πλήθος Οικισμών	Συνολικός αριθμός μόνιμων κατοίκων σε Διάσπαρτα	Πλήθος Διάσπαρτων
ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ						

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[18] (2022) & ιδία επεξεργασία

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με μελέτη του δήμου:

- **Οικιστική Κατάσταση**

Στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης εντοπίζονται δύο οικισμοί Ρομά εκτός της οικιστικής ζώνης. Οι οικογένειες Ρομά διαβιούν στις παρυφές του αστικού ιστού, σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ως υποβαθμισμένες. Η στέγασή τους πραγματοποιείται τόσο σε κατοικίες εντός του Ξυλοκάστρου όσο και σε συνθήκες καταυλισμού, σε πρόχειρες κατασκευές (παράγκες) από τσίγκο, ξύλα και μουσαμάδες.

Ο κύριος οικισμός των Ρομά βρίσκεται σε απόσταση 4 χιλιομέτρων από την Τοπική Κοινότητα Καμαρίου, σε τοποθεσία που επιλέχθηκε από τους ίδιους το 2007. Καλύπτει έκταση 12 στρεμμάτων και παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις υποδομών: οι λιγοστοί διαμορφωμένοι δρόμοι δεν είναι ασφαλτοστρωμένοι, απουσιάζουν διαμορφωμένοι κοινόχρηστοι χώροι, το σύνολο των κατοικιών είναι παραπήγματα, όπου συχνά συμβιούν δύο ή τρεις συγγενικές (συνήθως) οικογένειες. Η ηλεκτροδότηση γίνεται με παράνομες συνδέσεις και η υδροδότηση

%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

[18] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

από μία κεντρική πηγή. Καμία οικία δε διαθέτει εσωτερική τουαλέτα και η θέρμανση εξασφαλίζεται με αυτοσχέδιες ξυλόσομπες. Υπάρχει μόνο υποτυπώδες δίκτυο απορροής όμβριων υδάτων, ενώ δεν υφίσταται αποχετευτικό δίκτυο. Η αποκομιδή των απορριμμάτων, παρά την ύπαρξη κάδων, πραγματοποιείται περιστασιακά.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στον οικισμό της περιοχής «Σωτηρούλα» είχαν παραχωρηθεί στο παρελθόν λυόμενες κατοικίες, οι οποίες ωστόσο καταστράφηκαν από τους ίδιους τους Ρομά.

Τέλος, παρακάτω ακολουθεί ένας χάρτης από την ιστοσελίδα «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ»[19], όπου απεικονίζονται δύο οικισμοί που διαμένουν πληθυσμιακές ομάδες Ρομά. Συγκεκριμένα:

- Ο ένας οικισμός ονομάζεται «Σωτηρούλα», όπως αναφέρεται παραπάνω, όπου σύμφωνα με την ιστοσελίδα είναι εγκατεστημένοι 24 Ρομά.
- Ο άλλος οικισμός αναφέρεται ως «Οδός Κολονών», όπου είναι εγκατεστημένοι 23 Ρομά.

Εικόνα 2: Οικισμοί Ρομά στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης (Οικισμός στα αριστερά: «Οδός Κολονών» και Οικισμός στα δεξιά: «Σωτηρούλα».

[19] Ανακτήθηκε από: https://database.roma-ekka.gr/

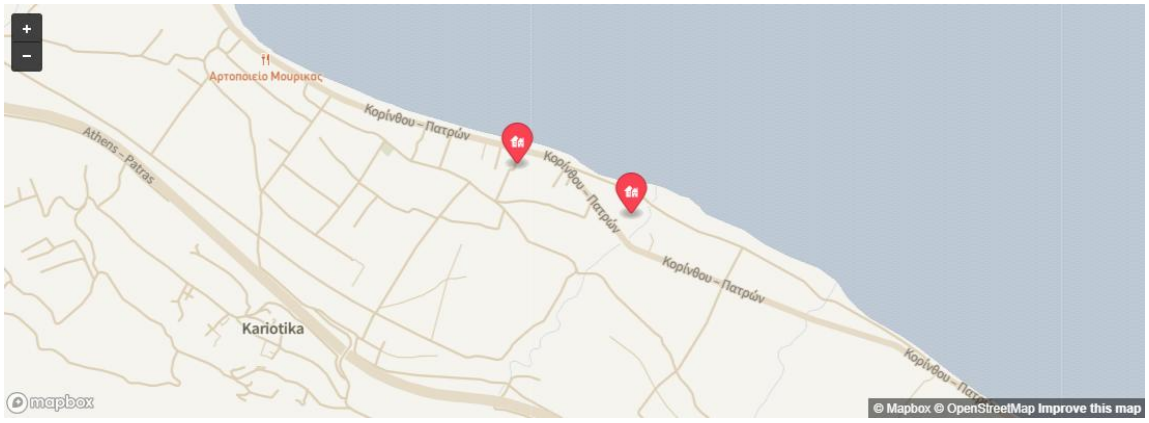

Πηγή: https://database.roma-ekka.gr/

- **Δημογραφικά στοιχεία και κοινωνικο-οικονομική κατάσταση**

Σύμφωνα με το έντυπο καταγραφής χαρτογραφικών δεδομένων (τελευταία επικαιροποίηση το 2015), ο πληθυσμός των Ρομά στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης ανέρχεται σε 47 άτομα. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο αριθμός αυτός αφορά μόνο τους μόνιμους κατοίκους, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται οι μετακινούμενοι Ρομά, για τους οποίους δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Δεδομένου του περιορισμένου αριθμού Ρομά στο Δήμο, εκτιμάται ότι με στοχευμένες κοινωνικές παρεμβάσεις, κατάλληλη καθοδήγηση και εφαρμογή μεθοδευμένων κοινωνικών πολιτικών, η κοινωνική τους ένταξη είναι εφικτή.

Όσον αφορά την οικονομική τους κατάσταση, μεμονωμένα άτομα, αποτελώντας μειοψηφία, έχουν επιτύχει κοινωνική ένταξη και συμμετέχουν σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας μέσω του Δήμου. Οι περισσότερες οικογένειες επιβιώνουν με επιδόματα Πρόνοιας ή με επιδόματα Τριτέκνων και Πολυτέκνων. Η ανεργία αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της ομάδας, με την πλειονότητα των οικογενειών να μην διαθέτει σταθερό εισόδημα. Η κύρια απασχόλησή τους είναι η συλλογή σιδήρων, τα οποία μεταπωλούν για ανακύκλωση. Ελάχιστοι στεγάζονται σε κατοικίες επιδοτούμενες από το επίδομα στέγασης, ενώ οι περισσότεροι διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας ως σκηνίτες.

- **Εκπαιδευτική κατάσταση**

Σύμφωνα με πρόσφατη αποτίμηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά για τα έτη 2011-2020 που υλοποιήθηκε για την εκπαίδευση στον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, ο αναλφαβητισμός χαρακτηρίζει σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού τους στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης. Συγκεκριμένα, η καταγραφή των παιδιών Ρομά που είναι εγγεγραμμένα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση αναδεικνύει ένα ιδιαίτερα χαμηλό αριθμό - μόλις 22 παιδιά, από τα οποία μόνο τα 16 παρακολουθούν σε τακτική βάση.

Τα παιδιά εγγράφονται συνήθως στο Δημοτικό σε ηλικία μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη και στις περισσότερες περιπτώσεις, κατά την εγγραφή τους στο Δημοτικό δε γνωρίζουν καθόλου ελληνικά. Σχεδόν στο σύνολό τους, τα παιδιά Ρομά απουσιάζουν συχνότερα από το σχολείο σε σύγκριση με τα υπόλοιπα παιδιά. Οι λόγοι των απουσιών ποικίλλουν: δεινή οικονομική κατάσταση, έλλειψη σίτισης, έλλειψη υπόδησης και ιματισμού, επικριτικά σχόλια συμμαθητών, αλλά και αδιαφορία. Τα περισσότερα παιδιά που ολοκληρώνουν την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση δεν συνεχίζουν στη Δευτεροβάθμια (φαινόμενο που αφορά κυρίως τα κορίτσια), ενώ όσα εγγράφονται στο Γυμνάσιο, σπάνια ολοκληρώνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Ο αναλφαβητισμός χαρακτηρίζει και την πλειονότητα των ενηλίκων Ρομά. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, ο Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης έχει αποστείλει αίτημα στο Επιμελητήριο Κορίνθου για τη δημιουργία προγράμματος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, με οικονομική ενίσχυση μέσω Voucher, καθώς έχει διαπιστωθεί ότι αυτή η πληθυσμιακή ομάδα ανταποκρίνεται θετικά σε ανταποδοτικές παροχές. Η συμμετοχή τους σε τέτοιο πρόγραμμα θα τους δώσει αργότερα τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης ή να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

- **Θέματα Υγείας**

Στον τομέα της υγείας, οι Ρομά χρειάζονται συνεχή στήριξη και παρότρυνση. Η κατάσταση χαρακτηρίζεται μάλλον προβληματική, με μοναδική εξαίρεση τον τομέα των παιδικών εμβολιασμών. Μεγάλο ποσοστό των Ρομά, τόσο ενηλίκων όσο και παιδιών, παρουσιάζει έλλειψη προσωπικής φροντίδας και καθαριότητας. Στον πληθυσμό εντοπίζονται συχνά καρδιολογικά νοσήματα και ασθένειες νευρολογικής φύσης. Ειδικά τα παιδιά παραμελούν τη στοματική τους υγιεινή, με αποτέλεσμα τα περισσότερα να έχουν χαλασμένα δόντια. Παρατηρείται επίσης αμέλεια σε θέματα πρόληψης γυναικολογικής φύσης. Τα μέλη της κοινότητας των Ρομά δεν λαμβάνουν μέτρα αντισύλληψης και υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης για τον οικογενειακό προγραμματισμό.

- **Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης**

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά για τα έτη 2020-2030, που εναρμονίζεται με τη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης (12/03/2021) και το Νέο Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Πλαίσιο για την Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά, επιδιώκεται ο συνδυασμός στοχευμένων πολιτικών κοινωνικής ένταξης των οικογενειών Ρομά με την πρόσβαση σε γενικές πολιτικές, καθώς και η προώθηση της ισότητας και της ουσιαστικής συμμετοχής των Ρομά.

Στο πλαίσιο αυτό, το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης διαδραματίζει σπουδαίο ρόλο και ενθαρρύνεται να αποτελέσει τον χώρο σύνδεσης του πληθυσμού Ρομά με

τις κρατικές υπηρεσίες, επιδιώκοντας την κοινωνική ένταξη και την υποστήριξη αυτής της ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας.

Τέλος, σημειώνεται ότι στην περιοχή δεν δραστηριοποιείται κάποιος Σύλλογος ή Οργάνωση μέσω του οποίου να εκπροσωπούνται οι Ρομά και να προωθούνται τα δικαιώματά τους. Παρ' όλα αυτά, προτείνεται οι υποστηρικτικές παρεμβάσεις στις κοινότητες Ρομά να πραγματοποιούνται με πολυεπίπεδο τρόπο μέσω του Κέντρου Κοινότητας του Δήμου σε συνεργασία με ιατρικές μονάδες, σχολεία καθώς και με πανεπιστημιακά προγράμματα για την εκπαίδευση παιδιών Ρομά.

Κοινωνική Μέριμνα[20]

Ο Δήμος έχει καταβάλει σημαντική προσπάθεια για την ανάπτυξη του κοινωνικού του ρόλου μέσω της παροχής ενός σημαντικού πλέγματος κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες. Για την άσκηση κοινωνικής Πολιτικής στο Δήμο Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης αρμόδιο είναι το Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας Φύλων, Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού.

Στο Ξυλόκαστρο και στο Δερβένι λειτουργούν Κοινωνικά Παντοπωλεία, ενώ παρέχεται καθημερινά συσσίτιο σε περιορισμένο αριθμό νοικοκυριών με τη συνεργασία ιδιωτών.

Στο Ξυλόκαστρο λειτουργεί, επίσης Κοινωνικό Φροντιστήριο για οικονομικά αδύναμους μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου, που χρειάζονται βοήθεια στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ενώ επιδιώκεται και η λειτουργία του Κοινωνικού Φαρμακείου του Δήμου με τη συνεργασία του Φαρμακευτικού Συλλόγου Κορινθίας και του Συλλόγου Εθελοντών Αιμοδοτών Ξυλοκάστρου σε χώρο παραχωρημένο από το Κέντρο Υγείας Ξυλοκάστρου.

Επιπλέον λειτουργούν δύο Παιδικοί Σταθμοί στο Ξυλοκάστρο και στο Δερβένι, δύο Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) Ξυλοκάστρου και Δερβενίου, ένα Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) Ξυλοκάστρου καθώς επίσης και τα Προγράμματα «Βοήθεια στο σπίτι» Ξυλοκάστρου και Δερβενίου.

Στο πλαίσιο μιας συντονισμένης στρατηγικής για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ο Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης σε συνεργασία με τους

[20] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'

επιχειρηματίες και τους πολίτες του Δήμου, λειτουργεί αδιάλειπτα τα τελευταία χρόνια το Κοινωνικό Παντοπωλείο.

Βασικός σκοπός παραμένει η κάλυψη πρωτογενών αναγκών ευπαθών κοινωνικά και οικονομικά ατόμων και οικογενειών που κατοικούν στα όρια του Δήμου μας, μέσω της δωρεάν παροχής προϊόντων διατροφής και ειδών πρώτης ανάγκης. Μέχρι σήμερα εξυπηρετούνται και στηρίζονται κάθε μήνα περίπου 130 οικογένειες με διαπιστωμένα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες στο ΚΔΑΠ και στο Πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» είναι οι προβλεπόμενες, ενώ στα ΚΑΠΗ παρέχονται υπηρεσίες πρόληψης κοινωνικών, βιολογικών-ψυχολογικών προβλημάτων σε άτομα ηλικίας μεγαλύτερης των 60 ετών (αλλά και νεότερης όταν πρόκειται για συνταξιούχους) προκειμένου να παραμένουν ενεργά και ισότιμα μέλη στο κοινωνικό σύνολο. Μεταξύ των δράσεων αυτών περιλαμβάνονται κοινωνικές δράσεις, ομαδικές δραστηριότητες ψυχαγωγικού και δημιουργικού χαρακτήρα (εκδρομές, κατασκευές, κ.ά.), δράσεις αλληλεγγύης σε άλλες ομάδες πολιτών ή Συλλόγους (π.χ. ετήσιο φιλανθρωπικό παζάρι), δράσεις για την υγεία και τη φυσική κατάσταση (γυμναστική, φυσιοθεραπείες κ.λπ.), δράσεις προληπτικής ιατρικής που συχνά απευθύνονται και σε πληθυσμό εκτός των ωφελούμενων (π.χ. γυναίκες).

Παρακάτω ακολουθεί αναλυτικότερη παρουσίαση των οργανισμών, συλλόγων και σωματείων που λειτουργούν στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης:

Ευρωπαϊκά κοινοτικά προγράμματα[21]

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης είναι φορέας υλοποίησης αρκετών ευρωπαϊκών κοινοτικών προγραμμάτων εκ των οποίων δύο από αυτά αναφέρονται παρακάτω:

- Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» στη Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου με έναρξη την 31/12/1999 και «Βοήθεια στο Σπίτι» στη Δημοτική Ενότητα Ευρωστίνης με έναρξη την 12/9/2002. Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσα από τη δράση «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής μέσω παροχής κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε

[21] ΙΝΕ (Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.), 2019. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ. Ανακτήθηκε από: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2019/11/e-book-MELETH-PELOPONNHSOS.pdf

εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» με δικαιούχο την Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε.

- Πρόγραμμα «Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ)» για παιδιά ηλικίας 6-12 ετών με έναρξη την 1/2/2003. Το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται μέσα από τη δράση «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» με δικαιούχο την Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε.

Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.)[22]

Το Κ.Α.Π.Η. Δήμου Ξυλοκάστρου ιδρύθηκε το 1985 στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής για την καλύτερη ποιότητα των ηλικιωμένων κατοίκων της τότε κοινότητας.

Σήμερα εξυπηρετεί 1500 άτομα απ' όλα τα χωριά του Δήμου Ξυλοκάστρου. Για να γίνει κάποιος μέλος αρκεί να είναι κάτοικος του Δήμου Ξυλοκάστρου, άνω των 60 ετών, ανεξαρτήτου ασφαλιστικού φορέα.

Σκοπός του Κ.Α.Π.Η. είναι:

- Η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Η διαφώτιση, η συνεργασία και η συναισθηματική στήριξη των μελών της οικογένειας του ηλικιωμένου αλλά και των ειδικών φορέων για τα προβλήματα και τις ανάγκες τους.
- Το Κ.Α.Π.Η. απασχολεί 3 μόνιμους υπαλλήλους (1 κοινωνική λειτουργό, 1 φυσιοθεραπεύτρια, 1 οικογενειακή βοηθό) και έναν υπάλληλο με 4ωρη σύμβαση σαν οικογενειακή βοηθό. Έχει επίσης συνεργασία μία ώρα την ημέρα με τη νοσηλεύτρια του προγράμματος Κοινωνικής Μέριμνας.

[22] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4603-kentro-anoiktes-prostasias-elikiomenon-201

Κοινωνική υπηρεσία

Η κοινωνική λειτουργός έχει τη διοικητική ευθύνη για την καλή λειτουργία των υπηρεσιών του Κ.Α.Π.Η. Εισηγείται ανάγκες και προγράμματα στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Κ.Α.Π.Η. Συνεργάζεται:

- Με την επιστημονική ομάδα του Κ.Α.Π.Η.
- Με τοπικούς και κρατικούς φορείς σχετικά με θέματα των ηλικιωμένων.
- Με τα σχολεία της περιοχής μας με σκοπό τη διαφύλαξη της λαϊκής μας παράδοσης.
- Με τους υπεύθυνους κοινωνικής πολιτικής στο Δήμο.
- Συντονίζει τις εθελοντικές ομάδες.
- Συμμετέχει σε ενημερωτικά, εκπαιδευτικά συνέδρια και ημερίδες.
- Προωθεί προγράμματα συνεργασίας και αλληλοβοήθειας με την κοινότητα στα πλαίσια της επικοινωνίας μεταξύ των γενεών.
- Προβάλλει τη δράση των μελών στα Μ.Μ.Ε.

Φυσιοθεραπεία

Η φυσιοθεραπεύτρια έχει σαν αντικείμενο εργασίας την πρόληψη-βελτίωση-συντήρηση και αποκατάσταση παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος. Τα τελευταία χρόνια έχει δημιουργηθεί τμήμα κινησιοθεραπείας με σκοπό τη βελτίωση της κινητικότητας και την ενδυνάμωση του μυϊκού συστήματος.

Οικογενειακή βοηθός

Η οικογενειακή βοηθός είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία της καντίνας (ροφήματα, αναψυκτικά, γλυκά) και την καθαριότητα του Κ.Α.Π.Η. Με τα παραδοσιακά και εύγευστα γλυκά και μεζεδάκια ενισχύει ιδιαίτερα πολλές εκδηλώσεις του Κ.Α.Π.Η. (γιορτές, φιλοξενία άλλων Κ.Α.Π.Η., συνεργασία με τα σχολεία της περιοχής, ψυχαγωγικές βραδιές, κ.α.).

Νοσηλευτική φροντίδα

Η νοσηλεύτρια του προγράμματος Κοινωνικής Μέριμνας καθημερινά ελέγχει:

- Την αρτηριακή πίεση,

- Το σάκχαρο,
- Κάνει κατ' οίκον επισκέψεις στα μέλη,
- Εκτελεί ατομική συμβουλευτική,
- Συνοδεύει μοναχικά μέλη στα εξωτερικά ιατρεία,
- Βοηθά στη συνταγογράφηση.

Στο Κ.Α.Π.Η. λειτουργούν ομάδες:

- Χορωδίας
- Θεάτρου
- Παραδοσιακών χορών
- Γυμναστικής
- Κατασκευών
- Κατασκευής παραδοσιακής φορεσιάς
- Αργαλειού

Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης (Κ.Δ.Α.Π.)[23]

Το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης του Δήμου Ξυλοκάστρου βρίσκεται στην 4η Πάροδο Πηλέως 13Α. Λειτουργεί από τις αρχές του 2003. Τους χώρους του έχουν επισκεφτεί δεκάδες παιδιά έχοντας συμμετάσχει σε πλήθος δραστηριοτήτων.

Σκοπός του είναι να αναπτύξει τις καλλιτεχνικές ανησυχίες των παιδιών, τη δημιουργικότητα τους και τα ταλέντα τους στο θέατρο, τη μουσική και τα εικαστικά. Μέσα από τις ελκυστικές δραστηριότητες παροτρύνονται και βοηθιούνται τα παιδιά να κοινωνικοποιηθούν και να αντισταθούν στην εσωστρέφεια του σύγχρονου τρόπου ζωής στην απομόνωση της ηλεκτρονικής διασκέδασης και στην καθήλωση της προσφερόμενης ψυχαγωγίας από την τεχνολογία που έχει εισβάλλει σε κάθε σπίτι.

[23] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4602-kdap-200

Στόχος του προγράμματος είναι να ανακουφίσει τις εργαζόμενες μητέρες από το άγχος της επιλογής μεταξύ οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων. Ο θεσμός του Κ.Δ.Α.Π κεντρίζει το ενδιαφέρον των παιδιών με αποτέλεσμα οι μητέρες να νιώθουν χαρούμενες που τα παιδιά τους επιθυμούν να περνούν τον ελεύθερο χρόνο τους στο κέντρο.

Καθημερινά προσφέρεται στα παιδιά πλούτος ερεθισμάτων μέσα από:

Ενδεικτικές δραστηριότητες:

• Παροχή υποστήριξης στα φιλοξενούμενα παιδιά για τη μελέτη των σχολικών μαθημάτων της επόμενης ημέρας • Δραματοποίηση ιστοριών και αυτοσχεδιασμοί • Επιτραπέζια παιχνίδια και παιχνίδια πνευματικού περιεχομένου • Χαρτοκοπτική και ζωγραφική με πινέλο σε γύψο ή χαρτί • Κατασκευή κούκλας θεάτρου • Θέατρο σκιών και κατασκευή φιγούρας Καραγκιόζη • Μουσικά παιχνίδια με κάρτες, υφάσματα, μπαλόνια κ.α.• Θεατρικά παιχνίδια και παιχνίδια ρόλων • Δραστηριότητες με κρουστά όργανα και κατασκευή τους • Βιωματικές δραστηριότητες για την τέχνη, τον πολιτισμό και την ιστορία • Κατασκευές και πειραματισμοί με εύπλαστα υλικά

Επίσης:

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες με σκοπό:• Την ευαισθητοποίηση των παιδιών για τον εκφοβισμό • Την καλλιέργεια σεβασμού στη διαφορετικότητα • Την προαγωγή των αξιών του εθελοντισμού • Την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης • Την εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες και την σωστή χρήση του Διαδικτύου • Την ανάπτυξη διατροφικών συνηθειών μέσω της ανάδειξης των ωφελειών της υγιεινής διατροφής.

Παιδικοί Σταθμοί[24]

Στο Δήμο Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης λειτουργούν δύο παιδικοί σταθμοί για τη φροντίδα των νηπίων από 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Το προσωπικό αποτελείται από τις εξής ιδιότητες: Υπεύθυνη Παιδικού Σταθμού – Βρεφονηπιοκόμος, Βρεφονηπιοκόμος, Βρεφονηπιοκόμος, Μάγειρας, Βοηθός Μαγείρου, Υπεύθυνη Καθαρισμού.

[24] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4604-paidikos-stathmos-202

Δημοτική Βιβλιοθήκη[25]

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη ιδρύθηκε το 1972 χάρη στη δωρεά της προσωπικής βιβλιοθήκης του απόδημου στην Αμερική Ξυλοκαστρίτη Αλέξανδρου Σ. Ματσούκα και λειτούργησε με την επωνυμία Πνευματική Εστία Ξυλοκάστρου με την στήριξη του τότε προέδρου Κοινότητας, κ. Νικολάου Λάσκου, ιατρό. Αργότερα μετονομάστηκε σε «Κοινοτική Βιβλιοθήκη Ξυλοκάστρου» και το 1987 πήρε την τελική της ονομασία «Δημοτική βιβλιοθήκη».

Ένα μεγάλο μέρος του έντυπου υλικού της, το οφείλει στον κ. Περικλή Αθανασόπουλο, εκδότη του περιοδικού ΔΙΑΒΑΖΩ, με τη μεγάλη πνευματική κληρονομιά που άφησε στην πόλη. Στην βιβλιοθήκη έχει δωριθεί και η προσωπική βιβλιοθήκη του Κων/νου Κόλλια, εισαγγελέα του Άρειου Πάγου.

Η βιβλιοθήκη εμπλουτίζεται με νέους τίτλους κυρίως μέσω δωρεών, ενώ ένα μικρό ποσοστό βιβλίων αγοράζεται απ΄ ευθείας από τα βιβλιοπωλεία της περιοχής, με τη χρηματοδότηση του Δήμου και του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου Παιδείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Πολιτισμού Αθλητισμού & Περιβάλλοντος «Ηλίας Κατσούλης». Σήμερα η βιβλιοθήκη διαθέτει περίπου 3.000 τίτλους βιβλίων και εξυπηρετεί σταθερά περίπου 200 μέλη. Λόγω έλλειψης πόρων λειτουργεί με την βοήθεια δύο άμισθων εθελοντριών. Για 16 χρόνια λειτουργούσε με την βοήθεια της κ. Νικολίτσας Λυμπεράκου.

Η λειτουργία της έχει καθαρά δανειστικό χαρακτήρα, με εξαίρεση ορισμένα βιβλία που θεωρούνται ιστορικά κειμήλια και δεν διατίθενται για δανεισμό. Δεδομένου ότι είναι η μοναδική βιβλιοθήκη της περιοχής (εκτός από τις σχολικές), ο ρόλος της στην πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής είναι εξαιρετικά σημαντικός.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη στεγάζεται στον 2ο όροφο του Κέντρου Νεότητας.

Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.)[26]

Στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών ο πολίτης μπορεί να πληροφορηθεί για όλα τα ζητήματα της Δημόσιας Διοίκησης και να προωθήσει προς διεκπεραίωση υποθέσεις που σχετίζονται με

[25] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4598-demotike-bibliotheke-196
[26] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4597-kep-195

φορείς του Δημοσίου. Έτσι αποφεύγει τις χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες και κυρίως περιορίζει τις μετακινήσεις του σε ένα μόνο σημείο ("one stop shop").

Ο πολίτης ενημερώνεται επιτόπου από τα εξειδικευμένα στελέχη του κέντρου για όλα τα ζητήματα της Δημόσιας Διοίκησης. Αν θελήσει να υποβάλει κάποιο αίτημα που αφορά μία από τις 1.000 περίπου διοικητικές διαδικασίες που διεκπεραιώνει σήμερα το Κ.Ε.Π., απευθύνεται σε ένα στέλεχος του κέντρου και συμπληρώνει τη σχετική ηλεκτρονική αίτηση. Στη συνέχεια η αίτηση αποστέλλεται μέσω του κέντρου στην αρμόδια υπηρεσία όπου και πρωτοκολλείται.

Το στέλεχος του κέντρου αναλαμβάνει να παρακολουθεί μέχρι τέλους την εξέλιξη της υπόθεσης, απαλλάσσοντας τον πολίτη από οποιαδήποτε άλλη μετακίνηση και πιθανή ταλαιπωρία. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών, ο πολίτης μπορεί να παραλάβει τα δικαιολογητικά του από το Κ.Ε.Π. ή την αρμόδια υπηρεσία στην οποία απευθύνθηκε ή του αποστέλλονται στη διεύθυνση που επιθυμεί ταχυδρομικώς ή με ταχυμεταφορά.

Σωματείο Αλληλεγγύης & Προσφοράς Ξυλοκάστρου[27]

Στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης λειτουργεί το Σωματείο Αλληλεγγύης & Προσφοράς Ξυλοκάστρου, όπου πραγματοποιούνται δράσεις αλληλεγγύης, όπως συλλογή τροφίμων - ρούχων και διανομή σε άτομα που έχουν ανάγκη.

Σώμα ελληνικού οδηγισμού[28]

Ο Οδηγισμός είναι μια παγκόσμια, αυτόνομη, ανεξάρτητη οργάνωση με παιδαγωγικό χαρακτήρα που απευθύνεται σε παιδιά και νέους και λειτουργεί εξωσχολικά. Σήμερα έχει περίπου 10.000.000 μέλη σε 140 χώρες σε όλο τον πλανήτη. Στην Ελλάδα έχει πολλές χιλιάδες μέλη σε 160 πόλεις και χωριά.

Σκοπός του Οδηγισμού είναι να αξιοποιήσει τον ελεύθερο χρόνο των παιδιών και των νέων με παιδαγωγικά, σύγχρονα και ευχάριστα προγράμματα, που θα συμβάλλουν στη διαμόρφωση του χαρακτήρα τους, έτσι ώστε να εξελιχθούν σε άτομα ελεύθερα, υπεύθυνα, ευτυχισμένα και ικανά να γίνουν φορείς ανάπτυξης και δημιουργίας ενός καλύτερου κόσμου.

---

[27] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/8038-somateio-allileggyis-prosforas-ksylokastrou
[28] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4575-soma-ellenikou-odegismou-174

Τα προγράμματα του Ελληνικού Οδηγισμού αποτελούν μια σύγχρονη πρόκληση για τα παιδιά και τους νέους της χώρας μας. Περιλαμβάνουν δραστηριότητες που προσφέρουν ευκαιρίες για εμπειρίες ζωής. Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά κάθε ηλικίας τα προγράμματα προσαρμόζονται στις ανάγκες και δυνατότητες των παιδιών και νέων.

Για το λόγο αυτό χωρίζονται ανάλογα με την ηλικία τους σε 4 μεγάλες ομάδες που αποτελούν τους 4 Κλάδους:

• Αστέρια (5-7 ετών), • Πουλιά (7-11 ετών), •Οδηγοί (11 - 14 ετών), • Μεγ. Οδηγοί (14-17 ετών).

Υγεία

Στην έδρα του Δήμου λειτουργεί το Κέντρο Υγείας Ξυλοκάστρου, που είναι αποκεντρωμένη μονάδα πρωτοβάθμιας περίθαλψης του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου και ανήκει διοικητικά σε αυτό. Το Κέντρο λειτουργεί σε 24ωρη βάση, διαθέτει ασθενοφόρο, καρδιογράφους, απινιδωτή κ.λπ. Στο επιστημονικό δυναμικό του περιλαμβάνονται παθολόγος γενικής ιατρικής και νοσηλευτές.

Επίσης, έχει ξεκινήσει η λειτουργία Κοινωνικού Ιατρείου Ψυχικής Υγείας στο Ξυλόκαστρο και στο Δερβένι. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που γίνεται σε συνεργασία του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης με το εθελοντικό σωματείο «ΚΕΚΟΙΨΥ.» της Πάτρας (Κέντρο Κοινοτικής Ψυχιατρικής). Η πλήρης δραστηριοποίηση του Ιατρείου θα παρέχει τη δυνατότητα για έγκαιρη διάγνωση, θεραπευτικές παρεμβάσεις, συμβουλευτικές παρεμβάσεις και τέλος, ενημέρωση του κοινού μέσω ημερίδων σε ζητήματα Ψυχικής Υγείας. Πιο συγκεκριμένα, θα ωφελούνται δημότες με χρόνια ή πρόσφατα ψυχολογικά προβλήματα, με χρόνια προβλήματα σωματικής υγείας (ψυχοκοινωνική υποστήριξη), με ζητήματα σχετιζόμενα με την ηλικία (ηλικιωμένοι, έφηβοι), με ψυχολογικά ζητήματα λόγω οικονομικής κρίσης, με ζητήματα διαπροσωπικών σχέσεων. Οι συνεδρίες παρέχονται δωρεάν[29].

Ο Δήμος είναι μέλος του Εθνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγειών Πόλεων-Προώθησης Υγείας από το 2011 και υλοποιεί δράσεις για τη βελτίωση της υγείας του πληθυσμού (προληπτική ιατρική, υγειονομική ενημέρωση κ.ά.). Από το Νοέμβριο του 2015 είναι μέλος και του Εθνικού Δικτύου Προαγωγής της Υγείας στους Χώρους Εργασίας. Τέλος, ο Δήμος είναι εταίρος στην Κοινωνική

[29] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/ta-nea-mas/anakoinoseis/7471-enarxe-leitourgias-koinonikou-iatreiou-psychikes-ygeias-se-xylokastro-derbeni

Σύμπραξη της Κορινθίας για την υλοποίηση των δράσεων του «Ταμείου Ευρωπαϊκής βοήθειας για τους Απόρους» (ΤΕΒΑ / FEAD) και του Επιχειρησιακού προγράμματος «Επισιτιστικής και βασικής Υλικής συνδρομής 2014-2020» για την Ελλάδα και ήδη παρέχονται είδη βασικής συνδρομής σε ωφελούμενους της περιοχής- χωρικής εμβέλειας του Δήμου.

Εξυπηρέτηση Πολιτών

Σε ό,τι αφορά την εξυπηρέτηση πολιτών, στο Δήμο λειτουργούν 2 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) με στόχο την ενημέρωση και διευκόλυνση του πολίτη στην επαφή του με τις δημόσιες υπηρεσίες. Κατά την τρέχουσα περίοδο τα ΚΕΠ εξυπηρετούν κατά μέσο όρο 70 άτομα ημερησίως.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για διαρκή βελτίωση της λειτουργίας του Δήμου και της εξυπηρέτησης των δημοτών έχουν υλοποιηθεί οι παρακάτω δράσεις:

- Αναβάθμιση λειτουργίας των ΚΕΠ
- Συμμετοχή στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Η ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών πρόσβασης στη δημόσια διοίκηση, την παιδεία και την υγεία αποδεικνύονται μείζονος σημασίας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου.
- Συμμετοχή στο έργο «δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ». Στόχος του έργου, μεταξύ άλλων, είναι η εύκολη και γρήγορη αναζήτηση από τον Πολίτη πληροφοριών που προέρχονται από φορείς του Δημόσιου Τομέα.
- Μηχανοργάνωση του Δήμου με την προμήθεια σύγχρονων μηχανημάτων και πιστοποιημένων προγραμμάτων.
- Εκπαίδευση προσωπικού, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. Επένδυση στην επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου.

Ισότητα φύλων

Σχετικά με τη διάσταση του φύλου, ο Δήμος έχει υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες. Σε αυτό το πλαίσιο, στοχεύει να ξεκινήσει μεθοδευμένα να ξεκινήσει μεθοδευμένα την προσπάθεια ανταπόκρισής του στις υποχρεώσεις της Χάρτας, αφενός με τη σύσταση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας και αφετέρου με την

εκπόνηση ενός Σχεδίου Δράσης (action plan) για την Ένταξη της Ισότητας των Φύλων στις πολιτικές του Δήμου, στο οποίο θα καθορίζονται οι προτεραιότητες, οι ενέργειες και τα μέσα που υιοθετούνται για το σκοπό αυτό. Παράλληλα θα ενεργοποιηθεί το Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων και θα δημιουργηθεί Ομάδα Έργου για την εκπόνηση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση του Σχεδίου Δράσης.

Τοπικό Συμβούλιο Νέων[30]

Στο Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης λειτουργεί Τοπικό Συμβούλιο Νέων. Στόχος του είναι η ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων και προβλημάτων. Το έργο τους θα σχετίζεται με τον εντοπισμό και την ανάδειξη των αναγκών της νεολαίας σε τοπικό επίπεδο, την ανάληψη πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων σε συνεργασία με τον οικείο Ο.Τ.Α. και την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με αντίστοιχα Συμβούλια Νέων σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Απασχόληση

Σύμφωνα με στοιχεία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)[31], το Δεκέμβριο του 2023 οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης ήταν 1.139, με την ανεργία να πλήττει κυρίως τις γυναίκες (429 άνδρες και 71- γυναίκες).

Όσον αφορά τον τομέα της απασχόλησης, έχει συσταθεί στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίες του Δήμου «Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού», το οποίο όμως έχει περιορισμένη δράση. Ο Δήμος ενισχύει την απασχόληση με δράσεις και έργα όπως:

- Διάφορα τεχνικά έργα (παρεμβάσεις για την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου, συντήρηση και βελτίωση δημοτικών χώρων και χώρων αναψυχής, πεζοδρομήσεις κ.λπ.) που δημιουργούν ή αναβαθμίζουν τα εμπορικά και ψυχαγωγικά σημεία της πόλης,

[30] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4606-topiko-symboulio-neon-204 & https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/ta-nea-mas/anakoinoseis/2314-synkrotese-topikou-symbouliou-neon-demou-xylokastrou-eurostines-899
[31] Ανακτήθηκε από: https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-dimo/

ενισχύουν την τοπική αγορά, βοηθούν την επιχειρηματική δράση και αποτρέπουν την απώλεια επιπλέον θέσεων εργασίας.

- Η λειτουργία των κοινωνικών Δομών (Παιδικοί σταθμοί, ΚΔΑΠ κ.ά.), που βοηθά διτά στην απασχόληση, τόσο μέσω της εργασίας που προσφέρεται σε επιστήμονες και βοηθητικό προσωπικό, όσο και μέσω της διασφάλισης χρόνου για αναζήτηση εργασίας ή για εργασία σε γονείς (στο πλαίσιο της συμφιλίωσης οικογενειακής-επαγγελματικής ζωής).
- Η υλοποίηση Προγραμμάτων Κοινωφελούς Χαρακτήρα.
- Οι εποχικές προσλήψεις σε τομείς όπως η καθαριότητα, η πυροπροστασία κ.ά.
- Η λειτουργία του σχεδιαζόμενου Γραφείου Διαμεσολάβησης στις νέες κοινωνικές Δομές του Δήμου, που θα παρέχει μεταξύ άλλων υπηρεσίες συμβουλευτικής επαγγελματικής υποστήριξης σε άνεργους ωφελούμενους.

Εκπαίδευση

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης συνολικά διαθέτει 29 υποδομές εκπαίδευσης: 8 Νηπιαγωγεία (3 στο Ξυλόκαστρο και από ένα στις δημοτικές κοινότητες Δερβενίου, Ρίζας, Λυκοποριάς, Πιτσά και Ροζενών), 9 Δημοτικά Σχολεία (3 στο Ξυλόκαστρο και από ένα στις δημοτικές κοινότητες Δερβενίου, Πύργου, Λυκοποριάς, Ρίζας, Μάννας και Καμαρίου), 3 Γυμνάσια (1ο και 2ο Γυμνάσιο Ξυλοκάστρου και Γυμνάσιο Δερβενίου), 2 Λύκεια (Ξυλοκάστρου και Δερβενίου) και 1 ΕΠΑΛ στο Ξυλόκαστρο. Ο συνολικός αριθμός των μελών της μαθητικής κοινότητας ανέρχεται σε 2.063 άτομα σύμφωνα με στοιχεία της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για το 2011. Επίσης, από το 2013 λειτουργεί Ειδικό Σχολείο για παιδιά με ειδικές ικανότητες στη Συκιά.

Στο Δήμο Ξυλοκάστρου λειτουργεί, επίσης, Κέντρο Δια Βίου Μάθησης, το οποίο τον Οκτώβριο του 2022 υλοποίησε Προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων στους εξής τομείς: Επιχειρηματικότητα και Τουριστική – Πολιτιστική Ανάπτυξη (25 ώρες), Αγγλικά για τον τουρισμό (Α2) (25 ώρες), Εθελοντικές δράσεις στην τοπική κοινωνία (25 ώρες) και Συμβουλευτική σε εξειδικευμένα θέματα (σχολικός εκφοβισμός, διαδίκτυο, πρόληψη εξαρτήσεων, διατροφή κλπ.) (25 ώρες). Τα προσφερόμενα προγράμματα μπορούσαν να παρακολουθήσουν ενήλικες

ανεξαρτήτως χώρας καταγωγής, ηλικίας και μόρφωσης, καθώς και μέλη ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.

Αθλητισμός

Στις αθλητικές εγκαταστάσεις της ΔΕ Ξυλοκάστρου περιλαμβάνονται 1 γήπεδο ποδοσφαίρου κανονικό, 2 γήπεδα ποδοσφαίρου 5Χ5 (στο ένα εκ των δύο ο τάπητας έχει καταστραφεί και δεν είναι λειτουργικός), 2 γήπεδα μπάσκετ, 1 γήπεδο βόλεϊ, 4 γήπεδα Τένις, 1 γήπεδο beach volley και 1 Πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις που έχουν κατασκευαστεί και λειτουργούν στις Δημοτικές Κοινότητες του Δήμου είναι 1 Κλειστό Γυμναστήριο στο Δερβένι, 1 γήπεδο 5Χ5 στο Δερβένι, 1 γήπεδο ποδοσφαίρου στη Γκούρα Δερβενίου, 2 γήπεδα Τένις στην παραλιακή ζώνη μεταξύ Συκιάς και Μελισσίου, 1 γήπεδο τένις και ένα1 μπάσκετ στο Θαλερό, 1 γήπεδο 5Χ5στο Θαλερό, 1 γήπεδο 5Χ5στα Γεληνιάτικα, 1 γήπεδο 5Χ5 στον Πύργο, 1 γήπεδο 5Χ5στην Καλλιθέα, 1 γήπεδο 5Χ5 και 1 γήπεδο ποδοσφαίρου κανονικό στη Λυκοποριά, 1 γήπεδο ποδοσφαίρου κανονικό στο Καμάρι, 1γ Ποδοσφαίρου κανονικό και 1 γήπεδο μπάσκετ – τένις στα Ροζενά, γήπεδα ποδοσφαίρου κανονικά, αλλά ανενεργά στο Ξυλόκαστρο και στο Ρέθι, 1 γήπεδο μπάσκετ και 2 Τένις στα Σαρανταπηχιώτικα και 1 γήπεδο τένις στον Πευκιά Ξυλοκάστρου.

Αθλητικές εγκαταστάσεις υπάρχουν και στον προαύλιο χώρο όλων των σχολείων (γήπεδα μπάσκετ, βόλεϊ, ποδοσφαίρου 5Χ5 κ.λπ.), αλλά δε διαθέτουν τάπητες. Στους χώρους του 1^{ου} και 2^{ου} Γυμνασίου Ξυλοκάστρου λειτουργεί ένα κλειστό γυμναστήριο και ένα ανοιχτό γήπεδο μπάσκετ.

Στο σχεδιασμό του Δήμου περιλαμβάνεται η συντήρηση, αποκατάσταση και βελτίωση των αθλητικών εγκαταστάσεων για την ασφαλή και σύγχρονη λειτουργία τους, με σκοπό την προαγωγή του αθλητικού ιδεώδους, την αυξημένη συμμετοχή των κατοίκων σε αθλητικές δραστηριότητες, την πραγματοποίηση αθλητικών διοργανώσεων και την ανάπτυξη αθλητικού τουρισμού. Όσον αφορά το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, σε συνδυασμό με την αναβάθμιση των υποδομών της δυτικής πλευράς του Σύθα, σχεδιάζεται η αξιοποίηση και η αναβάθμισή του, αλλά και η ανάδειξή του σε πόλο επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης για τις ήπιες και οικολογικές μορφές ενέργειας με χρήση πιλοτικών προγραμμάτων.

ΠΑΟ ΗΡΑΚΛΗΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ[32]

Ο ΠΑΟ ΗΡΑΚΛΗΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ ιδρύθηκε το 1928 και δεν έπαψε να λειτουργεί έως σήμερα (δηλαδή στην περίοδο της κατοχής δεν σταμάτησε τη δραστηριότητά του). Διατηρεί ποδοσφαιρικά τμήματα ΑΝΔΡΩΝ, ΠΑΙΔΩΝ και ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ. Η ΑΝΔΡΙΚΗ ομάδα συμμετέχει στην Α΄ κατηγορία ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ. Πριν από χρόνια, στις τάξεις του είχε και βόλεϊ ΑΝΔΡΩΝ με συμμετοχή δε στη Β΄ ΕΘΝΙΚΗ και Γ΄ ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

Ναυτικός Όμιλος Ξυλοκάστρου

Ο Ν.Ο. Ξυλοκάστρου ιδρύθηκε το 1977. Σκοπός του ομίλου η συστηματική καλλιέργεια και ανάπτυξη των δυνατοτήτων των αθλητών του για τη συμμετοχή των σε ναυταθλητικούς αγώνες. Παράλληλα δε, επιδιώκει τη σωματική-πνευματική και ηθική ανάπτυξη των μελών του. Αναπτύσσει τέλος, την αγάπη προς τη θάλασσα και τις δραστηριότητες που γίνονται σε αυτή. Το Καταστατικό του ομίλου εναρμονίστηκε ως έπρεπε με το νέο Αθλητικό Νόμο 2725/99 και λειτουργεί βάσει αυτού από τις 12/7/01.

Δραστηριότητες:

- Εκμάθηση ιστιοπλοΐας τριγώνου
- Συμμετοχή σε αγώνες ανοικτής θάλασσας με το OLSEN 29 ποδιών, ιδιοκτησίας ΝΟΞ.

Αθλητικό Κέντρο Ζήρειας[33]

Από το παραλιακό Ξυλόκαστρο σε απόσταση σαράντα πέντε λεπτών μέσα από ρεματιές με πλατάνια και δάση ελάτης, στα 1.600 μ. ανοίγεται το απέραντο οροπέδιο της Κυλλήνης (Ζήρειας), το οποίο θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα της Ελλάδος. Το Αθλητικό Κέντρο βρίσκεται στο ΒΑ. άκρο του.

Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει την μικρή Ζήρεια με τις απόκρημνες πλαγιές, την ψηλή κορυφή (2.376 μ.), την κατάφυτη χαράδρα της Φλαμπουρίτσας.

[32] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4569-pao-erakles-xylokastrou-168
[33] https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/o-demos-mas/organismoi-syllogoi-somateia/4599-athletiko-kentro-zereias-197

Όλο το οικοσύστημα λόγω της σπανιότητας και ποικιλίας της χλωρίδας του έχει ανακηρυχθεί προστατευόμενη περιοχή.

Δραστηριότητες

- Πίστα αρχαρίων σκι με εκπαιδευτή
- Παιχνίδι με έλκηθρα για μικρούς
- Ανάβαση στην κορυφή της Ζήρειας από σηματοδοτημένο μονοπάτι.
- Σκι αντοχής με μεγάλη ποικιλία διαδρομών
- Αναβατήρας 500m
- Baby lift 180m
- Σχολή ski
- Ορειβατικό ski στην κορυφή (2374m), με οδηγό.
- Snowmobile
- Έλκυθρα
- Γουρούνες
- Μπάκι
- Διαδρομές με τζιπ
- Περιήγηση στο βουνό με όχημα χιονιού.
- Χειμερινή διαβίωση για ομάδες, σύλλογοι, κτλ.
- Πεζοπορικές διαδρομές
- Paintball
- Ο χώρος διατίθεται και για σεμινάρια, κατόπιν ραντεβού.
- Παραδοσιακά προϊόντα των Τρικάλων και της ευρύτερης περιοχής.
- Τέλος στη μικρή καφετέρια μπορείτε να ξεκουραστείτε απολαμβάνοντας ένα ζεστό ρόφημα.

2.1.3.3.2 Κοινωνικά Χαρακτηριστικά – Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες Δήμου Σικυωνίων

Απασχόληση - Ανεργία

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην περιοχή του Δήμου Σικυωνίων ανέρχεται σε 9.172 άτομα, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 43%. Όσον αφορά τον καταμερισμό στο εσωτερικό του Δήμου, το μεγαλύτερο ποσοστό των οικονομικά ενεργών κατοίκων συγκεντρώνεται στη ΔΕ

Σικυωνίων με 7.802 άτομα (85%) ενώ ακολουθούν η ΔΕ Στυμφαλίας με 819 άτομα (9%) και η ΔΕ Φενεού με 551 άτομα (6%) σύμφωνα με την απογραφή του 2021. Ακόμα, το ποσοστό των οικονομικά ενεργών που παρουσιάζεται στην ΠΕ Κορινθίας ανέρχεται σε 42% ενώ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σε 43%.

Διάγραμμα 18: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι στο Δήμο Σικυωνίων (2021).

Διοικητική Ενότητα	Σύνολο	Κατάσταση ασχολίας						
		Οικονομικά ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργοί
		Σύνολο	Απασχολούμενοι					
			Σύνολο	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας	Άνεργοι	
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	**21.191**	**9.172**	**7.989**	**2.469**	**1.116**	**4.398**	**1.186**	**12.015**
ΔΕ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	17.961	7.802	6.722	1.715	990	4.017	1.083	10.162
ΔΕ ΣΤΥΜΦΑΛΙΑΣ	1.900	819	756	464	93	193	65	1.079
ΔΕ ΦΕΝΕΟΥ	1.329	551	511	291	31	189	43	775

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Παρακάτω ακολουθούν σχετικά διαγράμματα για την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης ασχολίας στο Δήμο Σικυωνίων.

Αρχικά, οι κάτοικοι που είναι οικονομικά μη ενεργοί υπερτερούν σε σχέση με τους οικονομικά ενεργούς πολίτες (57% έναντι 43%).

Διάγραμμα 19: Ποσοστό (%) των Οικονομικά ενεργών και οικονομικά μη ενεργών στο Δήμο Σικυωνίων (2021).

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Αναφορικά με τους οικονομικά ενεργούς κατοίκους, οι απασχολούμενοι ξεπερνούν κατά πολύ τους ανέργους και συγκεκριμένα οι πρώτοι αποτελούν το 87% ενώ οι άνεργοι το 13%.

Διάγραμμα 20: Ποσοστό Απασχολούμενων και Ανέργων στο Δήμο Σικυωνίων (2021).

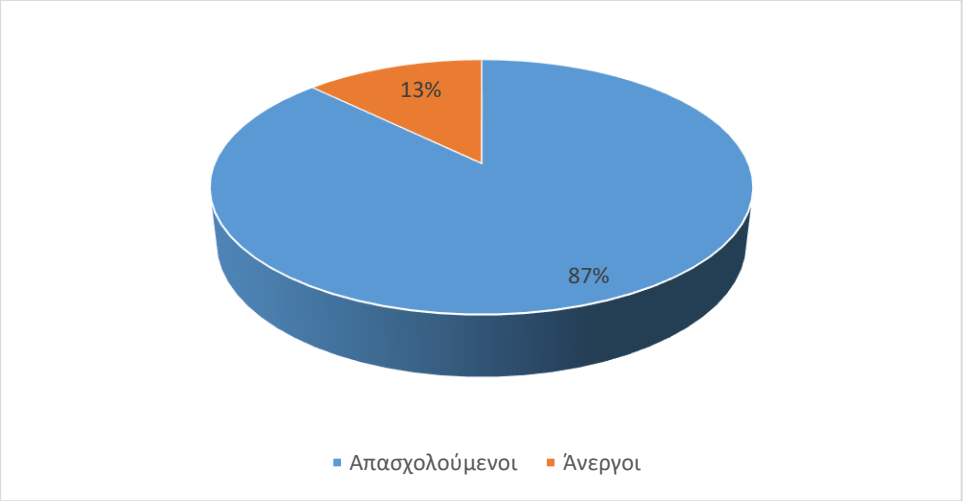

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Όπως φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα, σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (2021), ο αριθμός των ανέργων στο Δήμο Σικυωνίων ανέρχεται σε 1.186 ενώ σύμφωνα με στοιχεία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), το Δεκέμβρη του 2023 οι εγγεγραμμένοι άνεργοι

στο Δήμο ήταν 1629, με την ανεργία να πλήττει κυρίως τις γυναίκες (609 άνδρες και 1.020 γυναίκες)[34].

Τέλος, όπως αναφέρεται και στην υποενότητα της Οικονομικής Φυσιογνωμίας του Δήμου, το μεγαλύτερο ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στον Τριτογενή τομέα (55%), με δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό να κατέχει ο πρωτογενής τομέας (31%) και μικρότερο ο δευτερογενής (14%).

Διάγραμμα 21: Απασχολούμενοι ανά τομέα στο Δήμο Σικυωνίων (2021).

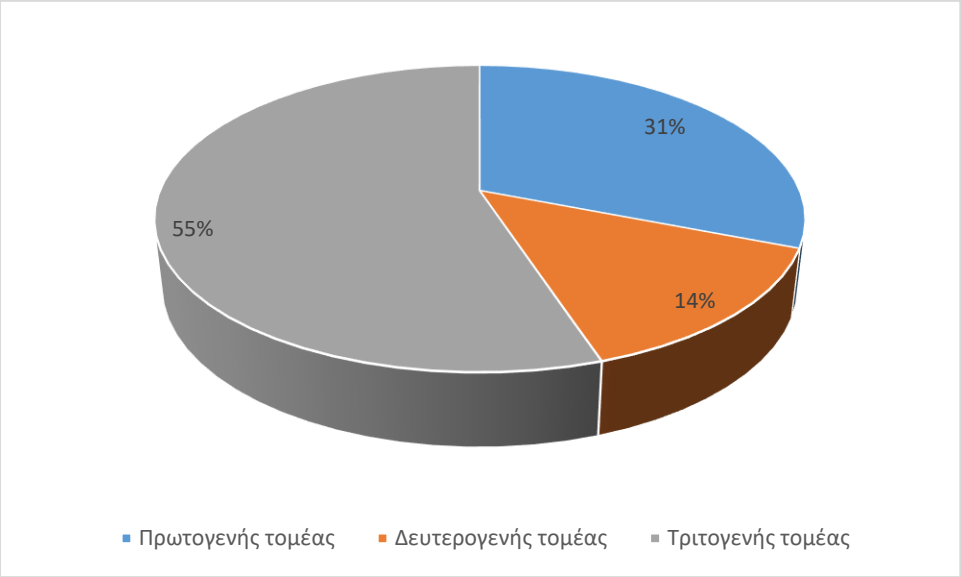

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Αξίζει, επίσης, να παρουσιαστεί ο αριθμός των απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Σικυωνίων.

Στη συνέχεια, είναι φανερό από το παρακάνω διάγραμμα ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των απασχολούμενων στο Δήμο Σικυωνίων εργάζεται στη γεωργία-δασοκομία (31%) ενώ ακολουθεί το χονδρικό και λιανικό εμπόριο/επισκευή οχημάτων (17%) και οι εργαζόμενοι που παρέχουν υπηρεσίες σε καταλύματα και σε χώρους εστίασης (9%).

[34] https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-dimo/

Διάγραμμα 22: Ποσοστό απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Σικυωνίων (2021).

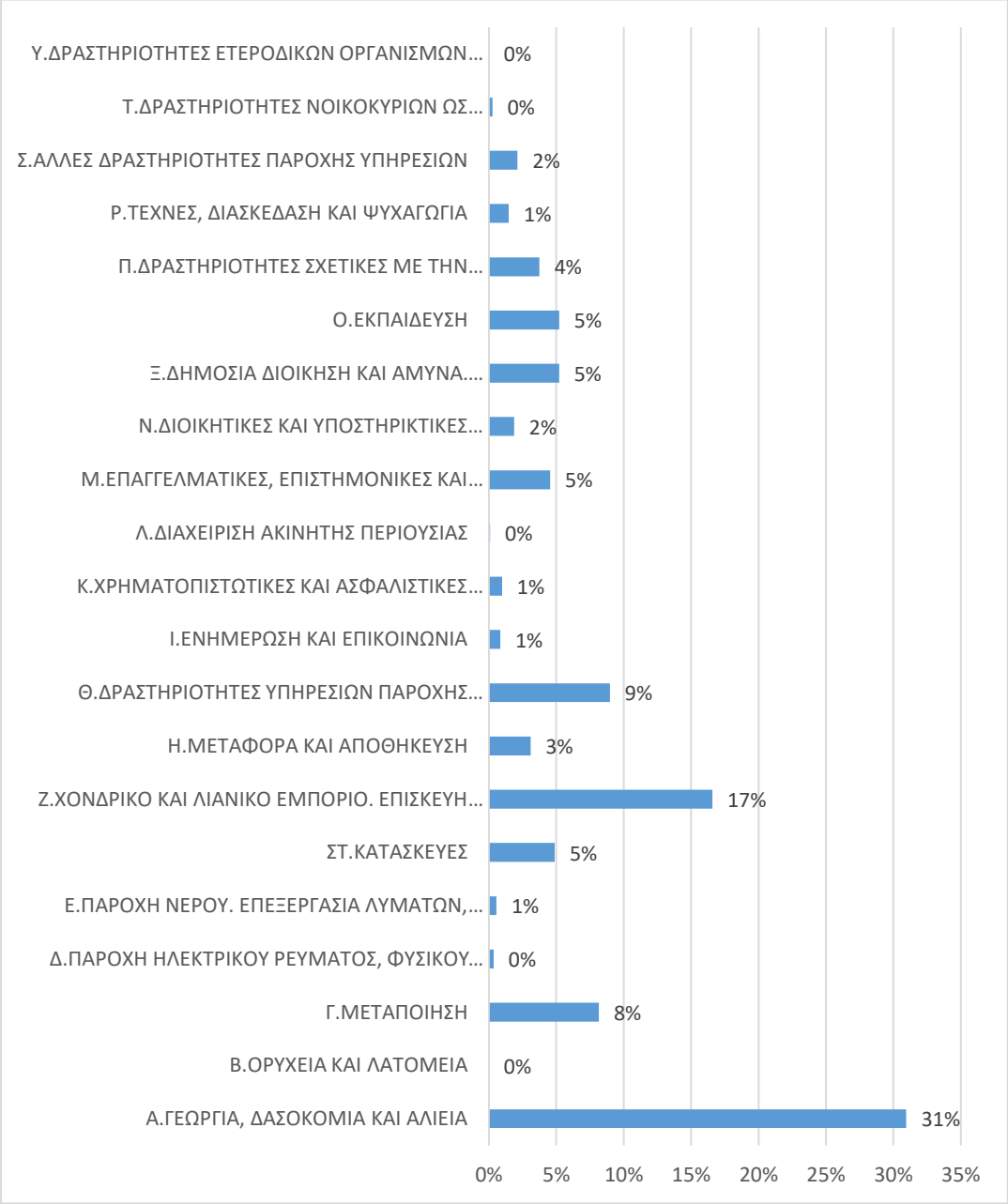

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

<u>Φύλο και ηλικιακή διάρθρωση</u>

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση του Δήμου Σικυωνίων, όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα, η πολυπληθέστερη ηλικιακή ομάδα του Δήμου είναι οι κάτοικοι ηλικίας 50-59 ετών (15,1%) ενώ η ομάδα με το χαμηλότερο ποσοστό δεν είναι άλλη από τους κατοίκους ηλικίας 0-

9 χρονών (7,2%). Η ηλικιακή διάρθρωση του Δήμου Σικυωνίων φανερώνει μια γήρανση του πληθυσμού, το οποίο μπορεί να δημιουργήσει σοβαρές προκλήσεις για το Δήμο, ειδικά σε θέματα κοινωνικών παροχών, εκπαίδευσης και υποστήριξης των μεγαλύτερων ηλικιών.

Διάγραμμα 23: Μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σικυωνίων κατά ομάδες ηλικιών (2021).

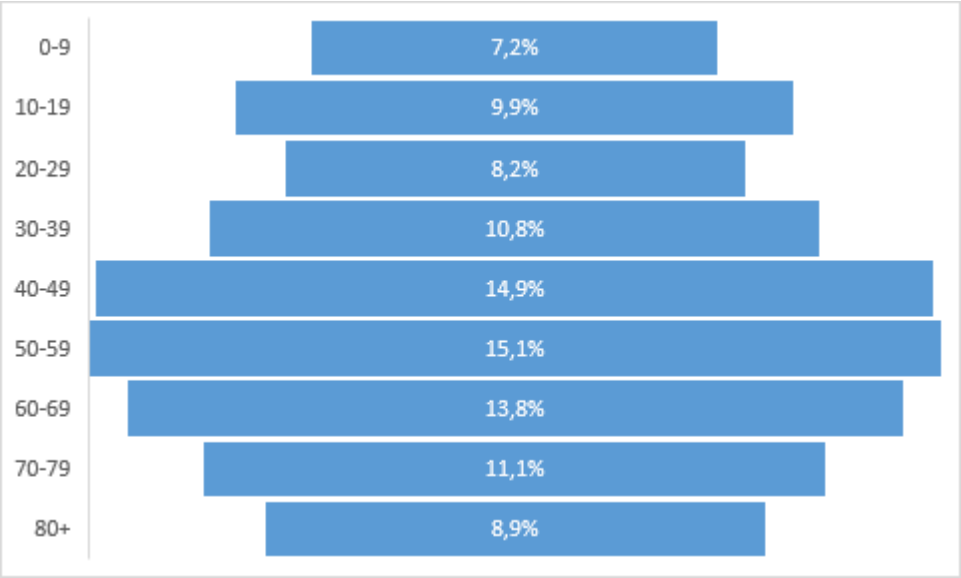

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Στη συνέχεια, εξετάζοντας το μόνιμο πληθυσμό του Δήμου Σικυωνίων κατά φύλο και ομάδες ηλικιών, σύμφωνα με την απογραφή του 2021, το υψηλότερο ποσοστό του μόνιμου πληθυσμού καταλαμβάνουν οι άνδρες της ηλικιακής ομάδας 40-49 ετών (7,7%), ενώ το μικρότερο ποσοστό κατέχουν οι γυναίκες ηλικίας 0-9 (3,5%).

Διάγραμμα 24: Μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Σικυωνίων κατά φύλο και ομάδες ηλικιών (2021).

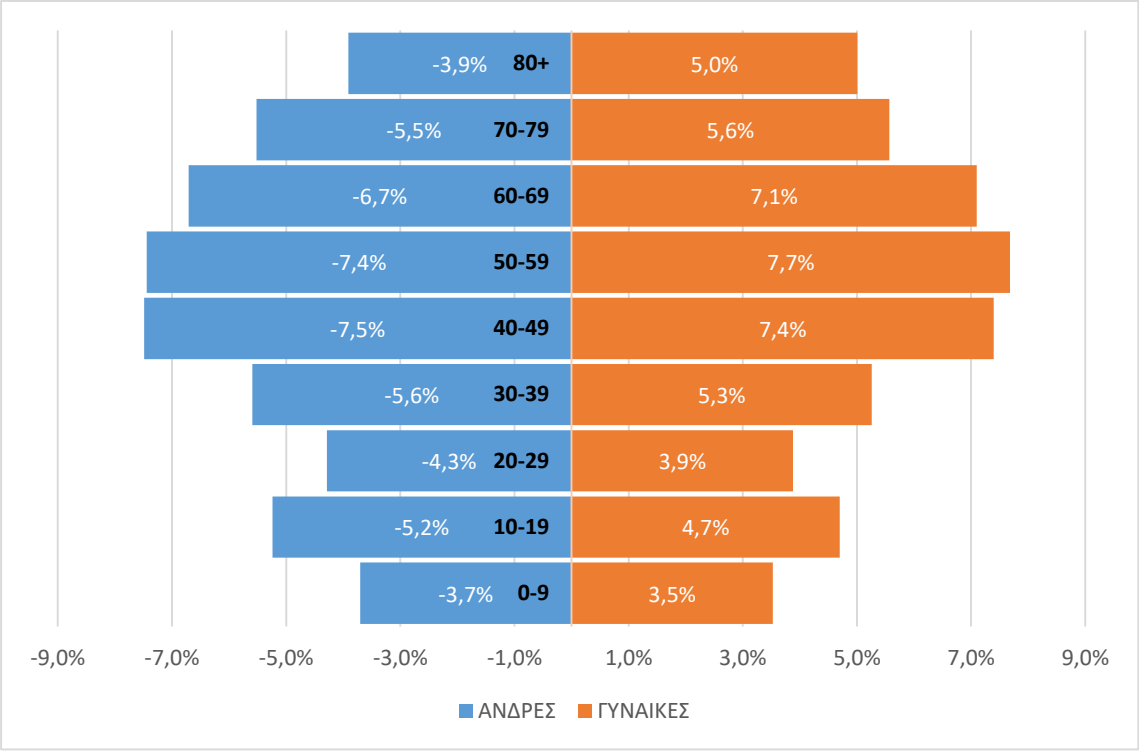

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Μορφωτικό επίπεδο

Στον Πίνακα και τα Διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται το μορφωτικό επίπεδο του Δήμου Σικυωνίων με βάση τα στοιχεία της Απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

Πίνακας 17: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Σικυωνίων κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2021).

Φύλο	Μη κατατασσόμενα άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005	Δεν τελείωσαν το Δημοτικό.	Απόφοιτοι Δημοτικού	Απόφοιτοι Γ' Τάξης Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
ΑΝΔΡΕΣ	441	931	2.424	2.039	3.000	387	1.348
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	403	1.080	2.735	1.404	2.869	551	1.581
ΣΥΝΟΛΟ	844	2011	5159	3443	5869	938	2929

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Το μεγαλύτερο ποσοστό στο σύνολο του πληθυσμού του Δήμου συγκεντρώνουν οι απόφοιτοι Λυκείου (28%) και ακολουθούν οι απόφοιτοι Δημοτικού με ποσοστό 24% και οι απόφοιτοι της τρίτης τάξης του Γυμνασίου, με ποσοστό 16%. Σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών παρουσιάζονται σε όσους δεν τελείωσαν το Δημοτικό, όπου οι γυναίκες υπερτερούν κατά 12,8% και στους απόφοιτους Γ΄ Τάξης Γυμνασίου, όπου οι άνδρες υπερτερούν κατά 45,2%.

Σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων, παρατηρείται ότι το υψηλότερο ποσοστό των κατοίκων στη Δ.Ε. Σικυωνίων συγκεντρώνουν οι απόφοιτοι Λυκείου (28%) ενώ το χαμηλότερο οι μη κατατασσόμενοι (4%). Στις υπόλοιπες δύο Δ.Ε. (Στυμφαλίας και Φενέου), οι απόφοιτοι Δημοτικού είναι αυτοί με το υψηλότερο ποσοστό (34% και 31% αντίστοιχα) και με το χαμηλότερο ποσοστό φαίνεται να είναι οι κάτοχοι πτυχίου μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (2% και 3% αντίστοιχα).

Διάγραμμα 25: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σικυωνίων (2021).

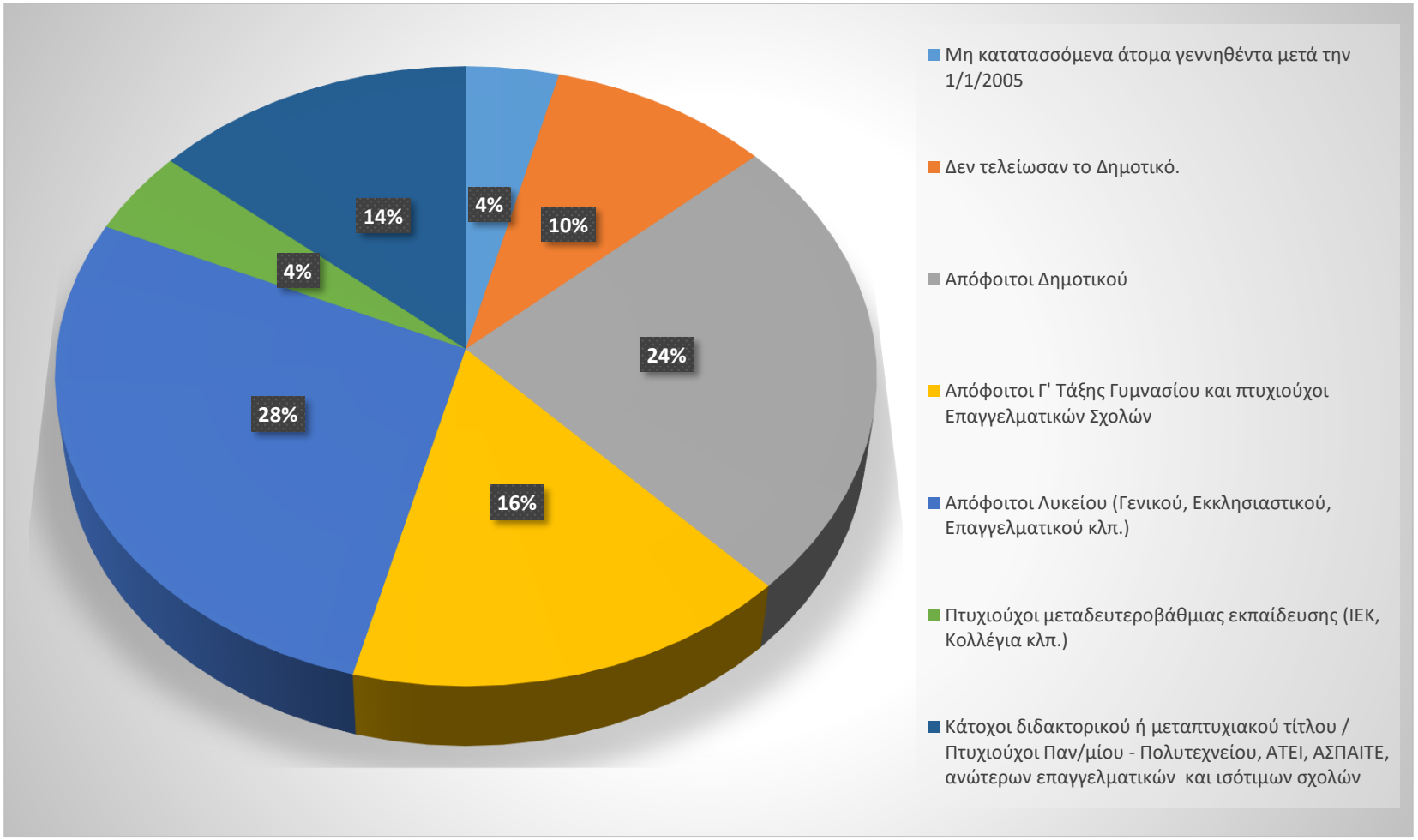

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 26: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Σικυωνίων κατά φύλο (2021).

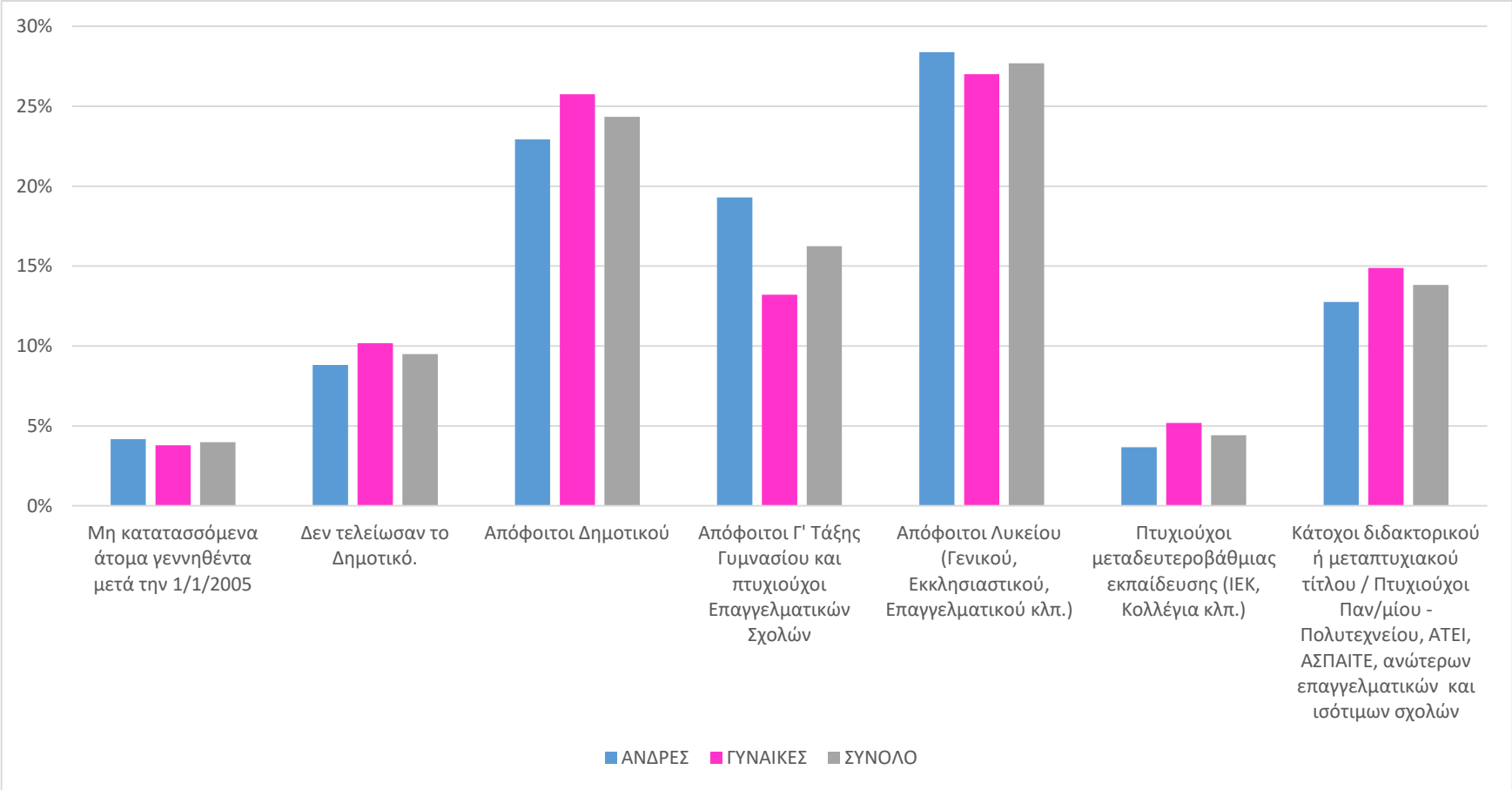

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Υπηκοότητα

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο Μόνιμος Πληθυσμός του Δήμου Σικυωνίων κατά ομάδες υπηκοοτήτων με βάση την Απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

Πίνακας 18: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Σικυωνίων κατά ομάδες υπηκοότητας (2021).

ΤΟΠΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	ΞΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΟ	ΧΩΡΕΣ ΕΕ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ / ΧΩΡΙΣ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ Η ΑΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΗ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ Η ΔΕ ΔΗΛΩΣΕ
Δήμος Σικυωνίων	21.179	19.576	1.603	153	1.450
Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας	138.316	126.485	11.831	1.317	10.514
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.492	9.716.893	765.599	116.670	648.929

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Από τα δεδομένα του Πίνακα παρατηρείται ότι ο Δήμος Σικυωνίων ακολουθεί τις τάσεις της ΠΕ Κορινθίας και της χώρας. Ειδικότερα, το 92% του Μόνιμου Πληθυσμού του Δήμου είναι Έλληνες, ενώ το 8% έχει υπηκοότητα από ξένες χώρες. Από τους υπηκόους ξένων χωρών το 7% κατάγονται από λοιπές χώρες ή δεν έχουν υπηκοότητα ή δε διευκρίνισαν ή δήλωσαν την υπηκοότητά τους, ενώ μόλις το 1% κατάγονται από χώρες της ΕΕ.

Διάγραμμα 27: Ποσοστό (%) μόνιμου πληθυσμού Δήμου Σικυωνίων κατά ομάδες υπηκοότητες (2021).

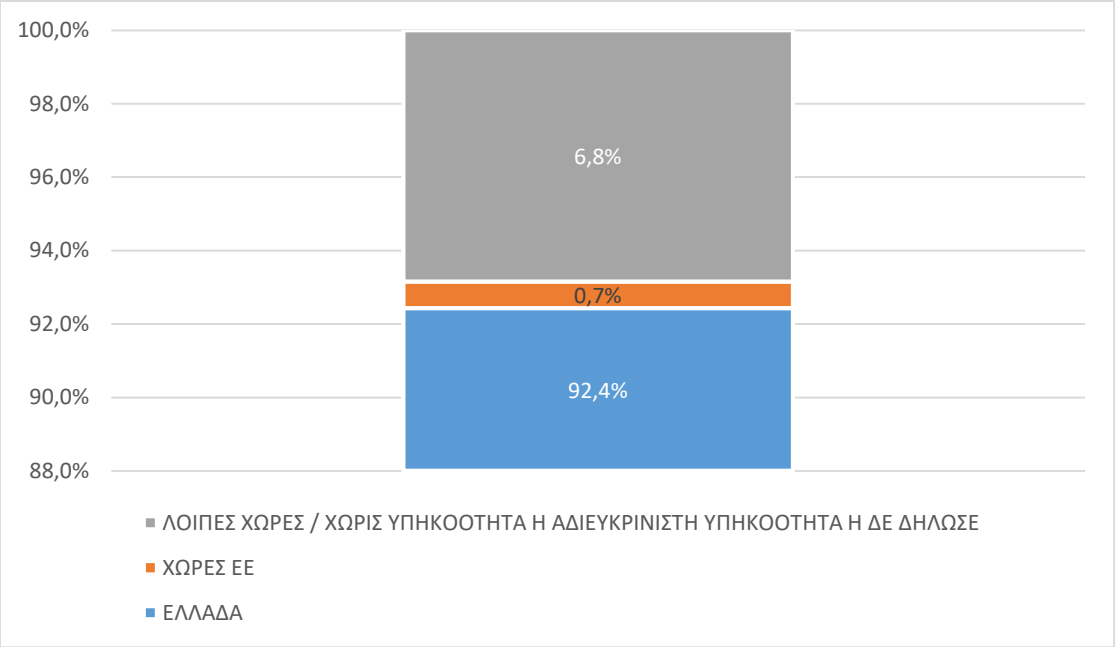

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

<u>Ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες – Δικαιούχοι Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ)</u>

Σύμφωνα με την ιστοσελίδα του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ), πρώην Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ) (www.keaprogram.gr), στις 2/8/2021 στο Δήμο Σικυωνίων καταγράφηκαν 519 εγκεκριμένες αιτήσεις νοικοκυριών που αντιστοιχούν σε 994 μέλη συνολικά. Αναλυτικότερα:

- 36 αιτήσεις (55 μέλη) υποβλήθηκαν από άστεγους πολίτες,
- 39 αιτήσεις (105 μέλη) από μονογονεϊκές οικογένειες,
- 256 αιτήσεις περιλαμβάνουν ανέργους,
- 103 αιτήσεις (281 μέλη) προέρχονται από αλλοδαπά νοικοκυριά.

Από το σύνολο των 519 αιτήσεων για το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ), οι 414 (που αντιστοιχούν σε 826 μέλη) υποβλήθηκαν μέσω του Δήμου, ενώ οι υπόλοιπες 105 αιτήσεις (168 μέλη) υποβλήθηκαν απευθείας από τους πολίτες, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης των δημοτικών υπηρεσιών που διαχειρίζονται τις αιτήσεις ΚΕΑ.

Σύμφωνα με έρευνα του 2020 από διπλωματική εργασία με τίτλο: «Η Εφαρμογή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ): Η Περίπτωση του Δήμου Σικυωνίων», η οποία έχει κατατεθεί στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του

Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η γεωγραφική κατανομή των δικαιούχων παρουσιάζει σημαντική ανισομέρεια:

- Το 91,84% των δικαιούχων κατοικεί στη Δ.Ε. Σικυωνίων,
- το 3,6% στη Δ.Ε. Στυμφαλίας και
- το 4,16% στη Δ.Ε. Φενεού.

Η άνιση αυτή κατανομή εξηγείται από δύο βασικούς παράγοντες:

1. Δημογραφικά, ο κύριος όγκος του πληθυσμού του Δήμου συγκεντρώνεται στο Κιάτο και στους παραλιακούς οικισμούς.
2. Οι παράκτιες περιοχές υπέστησαν τις σοβαρότερες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, με πολλές επιχειρήσεις να διακόπτουν τη λειτουργία τους και την οικοδομική δραστηριότητα, που άνθιζε προηγουμένως, να καταρρέει απότομα, οδηγώντας σε αύξηση της ανεργίας.

Επιπλέον χαρακτηριστικά των δικαιούχων ΚΕΑ στο Δήμο Σικυωνίων είναι ότι:

- Το 21,22% είναι αλλοδαποί, οι οποίοι απασχολούνται κυρίως σε αγροτικές εργασίες και, μέχρι την πρόσφατη οικονομική κρίση, στον τομέα της οικοδομής που γνώριζε άνθηση στην περιοχή.
- Το 83,27% δήλωσαν άνεργοι, οι οποίοι πέρα από την εγγραφή τους στο μητρώο ανέργων, δεν έχουν λάβει άλλες ουσιαστικές υπηρεσίες συμβουλευτικής ή επανένταξης στην αγορά εργασίας.
- Το 6,12% δήλωσαν άστεγοι, γεγονός που εξηγείται και από την ύπαρξη δύο καταυλισμών Ρομά εντός των ορίων του Δήμου (Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα κριτήρια του ΚΕΑ, άστεγα θεωρούνται τα άτομα που διαβιούν στο δρόμο ή σε ακατάλληλα καταλύματα όπως οι Ρομά, Άρθρο 2γ, ΚΥΑ αριθμ. Γ.Δ.5οικ2961-10/24.01.2027, ΦΕΚ 128/Β/24.01.2017).

Η έρευνα έδειξε ότι στον Δήμο Σικυωνίων το ΚΕΑ απευθύνεται σε νοικοκυριά που βιώνουν ακραία φτώχεια, βοηθώντας τα να βελτιώσουν την κατάστασή τους, χωρίς ωστόσο να τα βοηθά να εξέλθουν από την κατάσταση της φτώχειας.

Συνεπώς, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα για ένα δίχτυ ασφαλείας για τους οικονομικά αδύναμους πολίτες, που να τους παρέχει αίσθημα αξιοπρεπούς διαβίωσης. Για τους περισσότερους δικαιούχους του Δήμου, το ΚΕΑ αποτελεί τη βασική πηγή εισοδήματος. Η πλειοψηφία είναι άνεργοι, με χαμηλό ή ανύπαρκτο εισόδημα και χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο. Η κατάσταση των νοικοκυριών τους επιδεινώθηκε κατά τη διάρκεια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, καθώς βρέθηκαν εκτός αγοράς εργασίας.

Στη συνέχεια, η έρευνα ανέδειξε δύο σημαντικές προκλήσεις, οι οποίες παρουσιάζονται παρακάτω:

i. Αδυναμία διεξαγωγής κοινωνικών ερευνών στον Δήμο Σικυωνίων, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα για ορισμένες κατηγορίες αιτήσεων, όπως αυτές των αστέγων.
ii. Υποστελέχωση του Δήμου με εξειδικευμένο προσωπικό, που δεν επιτρέπει την υλοποίηση του δεύτερου και τρίτου πυλώνα του προγράμματος.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την Αριθμ. Δ13/οικ./33475/1935 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2281/τΒ/15.06.2018) «Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης», το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις πυλώνες:

1. **Πρώτος πυλώνας:** Εισοδηματική ενίσχυση,
2. **Δεύτερος πυλώνας:** Πρόσβαση σε συμπληρωματικές κοινωνικές υπηρεσίες, παροχές και αγαθά (δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανασφάλιστων, παραπομπή και ένταξη σε δομές και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και υποστήριξης, ένταξη σε προγράμματα και κοινωνικές δομές για την αντιμετώπιση της φτώχειας, κοινωνικό τιμολόγιο παροχών ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης κ.α.),
3. **Τρίτος πυλώνας:** Υπηρεσίες ενεργοποίησης των δικαιούχων και προώθησής τους σε δράσεις, όπως κάλυψη προτεινόμενης θέσης εργασίας, συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και εμπειρίας και επιστροφή στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Τέλος, η απουσία Κέντρου Κοινότητας και εξειδικευμένων κοινωνικών επιστημόνων στο Δήμο Σικυωνίων στερεί από τους ωφελούμενους τη δυνατότητα να λάβουν υπηρεσίες επαγγελματικής συμβουλευτικής, ενεργοποίησης και επανένταξης στην αγορά εργασίας. Οι ωφελούμενοι, παρά το γεγονός ότι έχουν εγγραφεί στον ΟΑΕΔ, δεν έχουν ουσιαστικά βοηθηθεί στην εύρεση εργασίας.

Παρατηρείται, λοιπόν, υστέρηση στην ανάπτυξη του τρίτου πυλώνα του ΚΕΑ, ο οποίος στοχεύει στην επανένταξη των δικαιούχων στην αγορά εργασίας. Ενώ το ΚΕΑ λειτουργεί σχετικά ικανοποιητικά ως εισοδηματική ενίσχυση (παθητική πολιτική), το κομμάτι της σύνδεσης με υπηρεσίες κοινωνικής και εργασιακής ένταξης (ενεργητική πολιτική) παραμένει ανεφάρμοστο.

Η λειτουργία Κέντρου Κοινότητας στο Δήμο Σικυωνίων θα συνέβαλε ουσιαστικά στην αποτελεσματικότερη ένταξη των πολιτών στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και στην καλύτερη υλοποίηση όλων των πυλώνων του προγράμματος.

Πληθυσμιακή ομάδα Ρομά

Στην υποενότητα 2.1.3.3.1 «Κοινωνικά Χαρακτηριστικά – Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης» παρουσιάζονται στοιχεία για την πληθυσμιακή ομάδα Ρομά που κατοικούν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Όσον αφορά συγκεκριμένα το Δήμο Σικυωνίων, σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[35] του 2022, το σύνολο πληθυσμού Ρομά που κατοικεί εντός των ορίων του είναι 197 άτομα και έχουν εγκατασταθεί σε τρεις οικισμούς.

Πίνακας 19: Στοιχεία Καταγραφής Ρομά στο Δήμο Σικυωνίων όπως κατανεμήθηκαν μεταξύ Οικισμών και Διάσπαρτων (2021).

Δήμος	Σύνολο πληθυσμού Ρομά	Πλήθος Οικισμών/Διάσπαρτων	Συνολικός αριθμός μόνιμων κατοίκων σε Οικισμούς	Πλήθος Οικισμών	Συνολικός αριθμός μόνιμων κατοίκων σε Διάσπαρτα	Πλήθος Διάσπαρτων
ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ						

Πηγή: Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[36] (2022) & ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με προηγούμενη μελέτη με τίτλο «Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των ΡΟΜΑ της Περιφέρειας Πελοποννήσου»[37](2015), ο πληθυσμός των Ρομά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, ο οποίος αφορά σε μόνιμα εγκατεστημένους κατοίκους στις πέντε Περιφερειακές Ενότητες, ξεπερνά τα 4.500 άτομα, με βάση την καταγραφή του Α' εξαμήνου του 2014.

[35] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf
[36] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf
[37] Ανακτήθηκε από: https://www.eydpelop.gr/2007-2013/wp-content/uploads/epixeirhsiako-sxedio-roma-perifereias-peloponnhsou_FEB-2015.pdf

Η πλειονότητα των Ρομά είναι εγκατεστημένοι κυρίως σε οικισμούς των Δήμων Ναυπλίου και Άργους-Μυκηνών, ενώ σε πολύ μικρότερο βαθμό στο Δήμο Κρανιδίου.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, ο πληθυσμός των Ρομά φτάνει περίπου τα 1.500 άτομα, με καταγραφή στους Δήμους Κορίνθου και Βέλου-Βόχας. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση εντοπίζεται στις περιοχές των Εξαμιλίων και του Ζευγολατιού.

Στις θέσεις "ΤΟΥΡΚΟΓΕΦΥΡΑ – ΒΑΣΙΛΙΚΟ" του Δήμου Σικυωνίων, έχουν καταγραφεί 50 άτομα του πληθυσμού Ρομά. Συγκεκριμένα, η καταγραφή περιλαμβάνει 9 κατοικίες, 17 άνδρες, 16 γυναίκες, 10 ενήλικες και 40 ανήλικους. Ο πληθυσμός αυτός χαρακτηρίζεται ως μόνιμος και μη μετακινούμενος.

Ακολουθεί σχετική παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης του πληθυσμού Ρομά που κατοικούν στο Δήμο Σικυωνίων.

Πίνακας 20: Αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης του πληθυσμού Ρομά που κατοικεί στο Δήμο Σικυωνίων.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΘΕΜΑΤΑ	**Οικονομική Κατάσταση νοικοκυριών**	Τα περισσότερα νοικοκυριά εντάσσονται στην κατηγορία των χαμηλών και κάτω του ορίου φτώχειας εισοδημάτων(έως 2500€ με μέσο ετήσιο εισόδημα), ενώ 4 οικογένειες έχουν ιδιόκτητη κατοικία και οικόπεδο. Οι περισσότερες οικογένειες επιβιώνουν με επιδόματα Πρόνοιας, ή με τα επιδόματα Τριτέκνων και Πολυτέκνων.
	Αστικοδημοτική Τακτοποίηση	Η πλειονότητα του πληθυσμού είναι τακτοποιημένη αστικοδημοτικά. Οι Ρομά των οικισμών είναι Δημότες Δήμου ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ εγγεγραμμένοι στο δημοτολόγιο σε ποσοστό 90% επί του συνόλου των διαβιούντων στην περιοχή.
	Κοινωνικός αποκλεισμός – διακρίσεις	Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις στον ευρύτερο πληθυσμό της περιοχής δεν έχουν πλήρως εκλείψει, οι Ρομά της περιοχής δεν αντιμετωπίζονται ισότιμα με τον υπόλοιπο πληθυσμό (κατά δήλωσή τους σε ποσοστό 40% περίπου) και δηλώνουν ότι εν εξυπηρετούνται επαρκώς από τις δημόσιες υπηρεσίες.
	Παιδική Εργασία	Δεν παρατηρείται παιδική εργασία.
	Ενδοοικογενειακή Βία	Εμφανίζεται σε μικρό ποσοστό της τάξης του 10%.
	Συμμετοχικότητα – Εκπροσώπηση - Άσκηση πολιτικών δικαιωμάτων	Οι Ρομά των οικισμών ασκούν τα εκλογικά τους δικαιώματα με συνέπεια, αλλά δεν παρατηρείται συλλογικότητα συμμετοχής και ιδιαίτερη δραστηριοποίηση σε Τοπικό Σύλλογο Ρομά.
ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	**Χωροθέτηση οικισμού - Αστικό περιβάλλον**	Ο οικισμός Ρομά βρίσκεται νοτιοανατολικά και σε απόσταση 3,5 χλμ από το κέντρο της πόλης του Κιάτου, σε περιοχή που επιλέχτηκε από τους ίδιους τους Τσιγγάνους εδώ και 1-2 δεκαετίες. Εκεί φτάνει κάποιος με τα πόδια ή με Ι.Χ. Τα μισά καταλύματα βρίσκονται εντός οικισμού στα όρια της Δημοτικής ενότητας και τα μισά εκτός σε ιδιόκτητα οικόπεδα και καταπατηθέντα οικόπεδα ιδιωτών. Δεν υπάρχουν διαμορφωμένοι κοινόχρηστοι χώροι.
	Τύπος Κατοικιών	Σε ότι αφορά στις κατοικίες, το 55% είναι οικοδομές (σπίτια) και το 45% παραπήγματα. Ο χώρος ανήκει στους τσιγγάνους σε ποσοστό 70% όπου έχουν κατασκευάσει αυθαίρετες επί το πλείστον κατοικίες. Σε ορισμένες κατοικίες συμβιούν δύο οικογένειες συνήθως συγγενικές. Υπάρχει ποσοστό 10% των κατοικιών που διαθέτει ηλεκτρικό ρεύμα και 75 % νερό, ρεύμα που σε κάποιες ελάχιστες περιπτώσεις εξασφαλίζεται από γειτονικές, συγγενικές οικίες Οι περισσότερες κατοικίες διαθέτουν εσωτερικό WC. Όσον αφορά στη θέρμανση σχεδόν όλες οι κατοικίες έχουν ξυλόσομπες.
	Δίκτυα υποδομών	Ο οικισμός καλύπτεται από δίκτυο ύδρευσης με αρκετές διαρροές και βλάβες και δίκτυο ηλεκτρισμού. Επίσης υπάρχει υποτυπώδες δίκτυο απορροής όμβριων. Δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο υπάρχουν βόθροι σε ποσοστό 45%. Υπάρχουν πολλές ελλείψεις στην τεχνική υποδομή και προβλήματα που θέλουν βελτίωση [βιολογικός καθαρισμός, περιοχή που

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
		πλημμυρίζει] Ο οικισμός θέλει υποστήριξη, αλλά δε μπορεί να γίνει παρέμβαση λόγω του τόπου αναφοράς και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του καταυλισμού.
	Αποκομιδή Απορριμμάτων	Στον οικισμό υπάρχουν κάδοι απορριμμάτων και η αποκομιδή τους γίνεται περιστασιακά.
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	**Ανεργία**	Η ανεργία είναι το κύριο χαρακτηριστικό της ομάδας και οι πλειονότητα των οικογενειών δεν διαθέτουν σταθερό εισόδημα. Οι άντρες, ως επί το πλείστων είναι άνεργοι(το ποσοστό ανεργίας πιθανόν να ξεπερνάει το 50 %). Δηλώνεται ότι το 55% που εργάζονται, εργάζονται αλλά περιστασιακά. Οι γυναίκες στο σύνολό τους είναι άνεργες.
	Οικονομική Τακτοποίηση	Οι Ρομά χαρακτηρίζονται για τη συνέπεια όσον αφορά στις φορολογικές τους υποχρεώσεις όπου το 88% διαθέτει ΑΦΜ. Η πλειονότητα (77%) υποβάλλει φορολογική δήλωση.
	Τομείς Απασχόλησης-Εποχικότητα – Κινητικότητα	Ορισμένοι εργάζονται περιστασιακά ως πλανόδιοι μικροπωλητές μαναβικής ή εργάτες σε αγροτικές/οικοδομικές/γενικές εργασίες. Τέλος κάποιοι είναι μικροπωλητές στη λαϊκή αγορά. Οι περισσότεροι συγκεντρώνουν σίδερα τα οποία μεταπωλούν για ανακύκλωση.
	Γυναικεία Απασχόληση	Οι περισσότερες γυναίκες (93%) είναι άνεργες και δεν υπάρχει συγκεκριμένη κατεύθυνση απασχόλησης.
	Ευκαιρίες για Επαγγελματική Εξέλιξη – Επιχειρηματικότητα	Στους οικισμούς απουσιάζει η ύπαρξη συνεταιριστικής επιχειρηματικής κίνησης, ενώ ταυτόχρονα δεν υπάρχουν ιδιαίτερες ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη, λόγω απουσίας ικανών επαγγελματικών δεξιοτήτων.
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	**Αναλφαβητισμός**	Ο αναλφαβητισμός χαρακτηρίζει σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού, με μέσο όρο φοίτησης στο Δημοτικό σχολείο την α' τάξη ενώ ελάχιστοι Ρομά έχουν ολοκληρώσει την δημοτική εκπαίδευση.
	Μαθητική Διαρροή	Στο Δημοτικό τα παιδιά εγγράφονται συχνά ένα χρόνο μεγαλύτερα από την ηλικία που ορίζεται. Στις περισσότερες των περιπτώσεων όταν εγγράφονται στο Δημοτικό δεν γνωρίζουν καλά τη γλώσσα. Σχεδόν στο σύνολο τους οι Ρομά απουσιάζουν πολλές περισσότερες ημέρες από το σχολείο, σε σχέση με τα υπόλοιπα παιδιά. Οι λόγοι που απουσιάζουν είναι διάφοροι, όπως η δεινή οικονομική κατάσταση, η έλλειψη σίτισης των παιδιών, η έλλειψη υπόδησης και ιματισμού, τα επικριτικά σχόλια των συμμαθητών αλλά και η αδιαφορία. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα παιδιά δεν ολοκληρώνουν την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση(μέσος όρος φοίτησης η δ' δημοτικού), δεν συνεχίζουν στην Δευτεροβάθμια (η κατάσταση αυτή χαρακτηρίζει κυρίως τα κορίτσια). Αλλά και όσα εγγράφονται στο Γυμνάσιο, σπανίως ολοκληρώνουν την υποχρεωτική εκπαίδευση.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
	Πρόσβαση στην Εκπαίδευση	Στον οικισμό υπάρχει δυνατότητα, πρόσβασης σε Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο. Τα παιδιά των Ρομά φοιτούν στις ίδιες αίθουσες και εντάσσονται στις ίδιες σχολικές τάξεις με τα παιδιά μη Ρομά. Η αντιμετώπιση των παιδιών Ρομά από τους εκπαιδευτικούς είναι ισότιμη με τα άλλα παιδιά, ενώ πολλές φορές σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία, οργανώνονται δράσεις συλλογής βασικών ειδών ένδυσης - υπόδησης στα παιδιά Ρομά.
	Προγράμματα ένταξης στην εκπαίδευση	Δεν υφίσταται οργανωμένο πρόγραμμα από θεσμικούς φορείς.
	Εκπαίδευση Ενηλίκων	Ο αναλφαβητισμός είναι χαρακτηριστικό των περισσότερων ενηλίκων του πληθυσμού Ρομά
ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	**Πρόσβαση στην Υγεία**	Οι Ρομά της περιοχής δεν αντιμετωπίζουν θέματα αποκλεισμού από τις Υπηρεσίες Υγείας, αλλά θεωρούν πρόβλημα την απόσταση από το νοσοκομείο. Στο Δήμο Κιάτου λειτουργεί το ΚΥ όπου μπορούν να έχουν καθημερινή πρόσβαση σε αυτό και ιατρεία ΙΚΑ.
	Πρόληψη και Προαγωγή Υγείας	Στα θέματα πρόληψης Υγείας οι Ρομά χρειάζονται συνεχή στήριξη και παρότρυνση. Η κατάσταση χαρακτηρίζεται μάλλον προβληματική, με εξαίρεση τον τομέα των παιδικών εμβολιασμών. Από άποψης Δημόσιας Υγείας, η κατάσταση είναι προβληματική με συχνά κρούσματα ηπατίτιδας. Έλλειψη προσωπικής φροντίδας και καθαριότητας σε ενήλικες και παιδιά, χαρακτηρίζει μεγάλο ποσοστό των Ρομά. Γενικώς στον πληθυσμό παρουσιάζονται καρδιολογικά νοσήματα και ασθένειες νευρολογικής φύσεως. Ειδικά τα παιδιά, δεν φροντίζουν το στόμα τους και τα περισσότερα έχουν χαλασμένα δόντια. Στα θέματα πρόληψης γυναικολογικής φύσεως υπάρχει αμέλεια. Οι γυναίκες Ρομά, ως επί το πλείστον δεν κάνουν τεστ-παπ, ούτε μαστογραφία, παρά μόνο εάν τους παρουσιαστεί κάποιο πρόβλημα υγείας. Τα μέλη της κοινότητας των Ρομά των οικισμών, δεν λαμβάνουν μέτρα αντισύλληψης [σύμφωνα με τα λεγόμενά τους].
	Υγειονομική Ασφάλιση	Κύρια υγειονομική ασφάλιση για τους Ρομά θεωρείται η Πρόνοια κατά 25%. Υπάρχει ένα ποσοστό 30% που έχει ασφάλιση ΙΚΑ, αλλά πρόκειται κυρίως για ανέργους ηλικίας 19-29 ετών, οι οποίοι βάσει νόμου καλύπτονται ιατροφαρμακευτικά από το ΙΚΑ μέσω κάρτας ανεργίας ΟΑΕΔ. Υπάρχει ένα 10% το οποίο είναι ασφαλισμένο στον ΟΓΑ αλλά είναι αμφίβολο κατά πόσο μπορούν και καλύπτουν τις ασφαλιστικές τους εισφορές κάθε χρόνο. Απομένει ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό που περιλαμβάνει τους ανασφάλιστους και τις αδιευκρίνιστες περιπτώσεις.
	Εξαρτήσεις – Ψυχική Υγεία	Πολλοί Ρομά παρουσιάζουν συμπτώματα ψυχονευρωτικών διαταραχών στην υγεία τους – κατάθλιψη, αγχώδη διαταραχή, νευρολογικά νοσήματα. Φυσικά σχεδόν όλοι καπνίζουν, ακόμη και από την παιδική ηλικία, όπως και είναι χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών. Βέβαια το φαινόμενο του μεγάλου ποσοστού μη καλής ψυχικής υγείας, πέραν του γεγονότος αιτιολόγησής του λόγω του γενικότερου κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα του πληθυσμού Ρομά, πολλές φορές οφείλεται

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ		ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
		στο γεγονός ότι οι διάφορες ψυχικές ασθένειες γίνονται για αυτούς μέσο διεκδίκησης επιδομάτων (συνήθως προνοιακά και αναπηρίας).

Πηγή: https://www.eydpelop.gr/2007-2013/wp-content/uploads/epixeirhsiako-sxedio-roma-perifereias-peloponnhsou_FEB-2015.pdf

Πίνακας 21: SWOT Ανάλυση του πληθυσμού Ρομά που κατοικεί σε οικισμούς του Δήμου Σικυωνίων.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
• Αστικοδημοτική τακτοποίηση πληθυσμού, • Ύπαρξη ΑΦΜ από τους Ρομά, • Δυνατότητα μετακίνησης των παιδιών στο σχολείο, • Δεν υφίσταται παιδική εργασία, • Σημαντική απασχόληση αν και περιστασιακή.	• Χαμηλά εισοδήματα κατοίκων συχνά κάτω από τα όρια της φτώχειας, • Υψηλό ποσοστό ανεργίας γυναικών, • Μη ύπαρξη σταθερής εργασίας – Εποχικότητα & μειωμένη επαγγελματική κινητικότητα, • Υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού ενηλίκων, • Εξαιρετικά κακές συνθήκες στέγασης - διαμονή πολλών οικογενειών σε μία παράγκα δίχως βασικές ανέσεις, • Απουσία γυναικολογικού ελέγχου, • Αδιαφορία για θέματα ατομικής υγιεινής, • Απουσία οργανωμένης δημοτικής κοινωνικής υπηρεσίας, • Αδυναμία πρόβλεψης μετακίνησης οικισμών από πλευράς Δήμου.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	**ΑΠΕΙΛΕΣ**
• Ευκαιρίες χρηματοδότησης δράσεων από διαρθρωτικά ταμεία, • Μικρή πληθυσμιακή κινητικότητα που δημιουργεί προϋποθέσεις εδραιοποίησης – ένταξης και κοινωνικής ενσωμάτωσης.	• Καταπατηθήσα περιοχή σε κυριότητα ιδιωτών, • Λίγες ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη – εγκλωβισμός σε περιορισμένες παραδοσιακές επαγγελματικές ενασχολήσεις, λόγω έλλειψης ικανών επαγγελματικών δεξιοτήτων, • Διαιώνιση του αναλφαβητισμού, • Αύξηση χρήσης τοξικοεξαρτησιογόνων ουσιών.

Πηγή: https://www.eydpelop.gr/2007-2013/wp-content/uploads/epixeirhsiako-sxedio-roma-perifereias-peloponnhsou_FEB-2015.pdf

Κοινωνική Πρόνοια[38]

Οι δομές στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας του Δήμου Σικυωνίων είναι οι εξής:

[38] Δήμος Σικυωνίων (2020) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2020 – 2023'

α) Ένα «Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων» (ΚΑΠΗ) εντός της πόλης του Κιάτου, το οποίο δίνει τη δυνατότητα στα άτομα της τρίτης ηλικίας να είναι ενεργά μέλη προσφέροντάς τους ιατρική παρακολούθηση, εκδρομές, σεμινάρια, εντευκτήριο, πολιτιστικές δραστηριότητες όπως χορωδία, τμήματα χορού κλπ.

β) Δύο Παιδικοί Βρεφονηπιακοί Σταθμοί λειτουργούν στην πόλη του Κιάτου. Φιλοξενούν παιδιά ηλικίας από 2,5 έως 5 ετών για τα πρώτα βήματα αγωγής, κοινωνικοποίησης και εκπαίδευσής τους. Οι γονείς επιβαρύνονται με μια μηνιαία πληρωμή που ποικίλει ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις (πολύτεκνοι, τρίτεκνοι) οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν.

Οι μεγαλύτερες ελλείψεις παρουσιάζονται στις ΔΕ Στυμφαλίας και Φενεού, καθώς δεν υπάρχουν σχετικές δομές (ΚΑΠΗ, παιδικοί σταθμοί κλπ.).

Τα άτομα με ειδικές ανάγκες που υπάρχουν στην περιοχή είναι ελάχιστα και βοηθούνται από τις οικογένειές τους. Για τα άτομα με ειδικές ανάγκες απαιτείται ένταξη της περιοχής σε ένα ευρύτερο σύνολο με έδρα το Κιάτο.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» του Δήμου Σικυωνίων, λειτουργούν 3 δομές που καλύπτουν γεωγραφικά τις 3 ΔΕ του Δήμου Σικυωνίων. Η δομή της ΔΕ Σικυωνίων περιλαμβάνει 1 κοινωνιολόγο, 1 νοσηλεύτρια και 2 οικογενειακές βοηθούς και εξυπηρετεί περίπου 60 ηλικιωμένους και άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες ή αναπηρίες. Η δεύτερη δομή εξυπηρετεί περίπου 26 άτομα στη ΔΕ Στυμφαλίας και στελεχώνεται από 1 κοινωνική λειτουργό, 1 νοσηλεύτρια και 1 οικογενειακή βοηθό. Η τρίτη δομή βρίσκεται στη ΔΕ Φενεού, περιλαμβάνει 1 νοσηλεύτρια και 1 οικογενειακή βοηθό και εξυπηρετεί περίπου 34 ηλικιωμένους ή άτομα με αναπηρίες. Συνολικά στο Δήμο Σικυωνίων εξυπηρετούνται 120 χρήστες σε εβδομαδιαία βάση. Σημαντικά προβλήματα που εντοπίζονται στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα σχετίζονται με τη μεγάλη έκταση του Δήμου Σικυωνίων και τη μορφολογία της περιοχής, καθώς ο ορεινός όγκος δυσχεραίνει την προσβασιμότητα στους ορεινούς οικισμούς ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στους

ρ

υ

θ

η

σ

ύ

ς

[39] Σκαρίμπα Σ. (2019) 'Εκτίμηση της ικανοποίησης και της ποιότητας ζωής των εξυπηρετούμενων από το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» του Δήμου Σικυωνίων', Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Διοίκηση Μονάδων Υγείας», Διπλωματική Εργασία, Κόρινθος

π

α

Στο Δήμο Σικυωνίων υπάρχει Κοινωνικό Παντοπωλείο, που βρίσκεται στο Κιάτο και στοχεύει στη στήριξη των αναξιοπαθούντων δημοτών που έρχονται αντιμέτωποι με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Λειτουργεί από ομάδα εθελοντών σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου. Στους δικαιούχους προσφέρονται δωρεάν τρόφιμα και άλλα είδη ένδυσης, υπόδησης κ.λπ. που προέρχονται από δωρεές δημοτών και φορέων με τη στήριξη του Δήμου.

Η λειτουργία του Κοινωνικού Φροντιστηρίου εντάσσεται στο δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Δήμου. Πρόκειται για μια δομή παροχής δωρεάν μαθημάτων σε μαθητές μέσης εκπαίδευσης, οι οποίοι προέρχονται από οικογένειες που αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες. Η λειτουργία του στηρίζεται στην εθελοντική προσφορά εκπαιδευτικών και λειτουργεί υπό την αιγίδα του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού. Σκοπός αυτής της δομής είναι η δημιουργία ίσων ευκαιριών στη μάθηση σε όλους τους μαθητές του Δήμου Σικυωνίων. Κάθε χρόνο μαθητές που ενισχύονται από αυτό εισάγονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω των πανελληνίων εξετάσεων. Το Κοινωνικό Φροντιστήριο στεγάζεται στο 1ο Γυμνάσιο Κιάτου.

Σε μια προσπάθεια ανακούφισης των οικονομικά ασθενέστερων δημοτών ιδρύθηκε το 2012 το Κοινωνικό Φαρμακείο του Δήμου, σε συνεργασία με το Σύλλογο Φαρμακοποιών της ΠΕ Κορινθίας. Η δομή στηρίχθηκε από την ομάδα εθελοντών του Δήμου και σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου παρείχε δωρεάν φάρμακα ή άλλο ιατροφαρμακευτικό υλικό, σε πολίτες που βρίσκονταν σε πλήρη ένδεια και ήταν ανασφάλιστοι. Μετά την ψήφιση του Ν. 4368/2016 και της ΚΥΑ Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132/4-4-2016, οπότε δόθηκε το δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης σε όλες τις δημόσιες δομές υγείας για την παροχή νοσηλευτικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ανασφάλιστους και σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, μέσω του Κοινωνικού Φαρμακείου γίνεται συγκέντρωση φαρμάκων και υγειονομικού υλικού, τα οποία διοχετεύονται σε άλλες δομές.

Ο Δήμος Σικυωνίων, μέσω του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού, προσφέρει βοήθεια σε δημότες που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση ένταξης στο Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) και το Επίδομα Στέγασης μέσω του Δήμου και στις τρεις Δημοτικές Ενότητες. Έχουν τυπωθεί ενημερωτικά έντυπα προκειμένου οι πολίτες να ενημερώνονται για

τις προϋποθέσεις ένταξης και τα απαραίτητα δικαιολογητικά, ώστε να υποβάλουν τις αιτήσεις με ευκολία.

Παράλληλα, με τη βοήθεια της Ομάδας Εθελοντών του Δήμου, πραγματοποιούνται τακτικά οι ενισχύσεις των δικαιούχων μέσω του Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ). Το πρόγραμμα περιλαμβάνει διανομή τροφίμων και βασικών υλικών αγαθών στους δικαιούχους.

Στο πλαίσιο της ασκούμενης κοινωνικής πολιτικής και με δεδομένη την ευαισθητοποίηση για τα έντονα κοινωνικά προβλήματα ο Δήμος Σικυωνίων έχει προβεί στην προμήθεια και δωρεάν διανομή βασικών ειδών διατροφής σε οικονομικά αδύναμους δημότες και κατοίκους του Δήμου με αποφάσεις της τέως Οικονομικής Επιτροπής και νυν Δημοτικής Επθιτροπής. Σε συνεργασία με το Σύλλογο «Το Χαμόγελο του Παιδιού» προσφέρονται τρόφιμα και είδη ρουχισμού σε μονογονεϊκές ή οικογένειες με ανήλικα παιδιά που προτείνει ο Δήμος και επιλέγει κατόπιν συνέντευξης η Κοινωνική Λειτουργός του Συλλόγου, τα οποία παραδίδονται στους δικαιούχους μία φορά το μήνα.

Επίσης, με αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου ενισχύθηκαν οικογένειες που αποδεδειγμένα αντιμετώπιζαν σοβαρά οικονομικά προβλήματα σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθρ. 202 του Ν. 3463/10 (ΔΚΚ).

Παράλληλα, ο Δήμος έχει προχωρήσει στη μείωση των Δημοτικών Φόρων ή Τελών καθώς και των τελών της ΔΕΥΑΣ μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) ή στην απαλλαγή από αυτούς σε πολύτεκνους, άπορους και ΑΜΕΑ, όπως η ιδιότητά τους οριοθετείται αντίστοιχα από την κείμενη νομοθεσία.

Επιπροσθέτως, ασκήθηκαν με δαπάνες του Δήμου ασφαλιστικά μέτρα κατά της ΔΕΗ, προκειμένου να αποφευχθεί οποιοδήποτε ενδεχόμενο διακοπής του ρεύματος σε όσους από τους πολίτες του Δήμου κατέβαλαν μέσω ΑΤΜ Τραπέζης το ποσό που αντιστοιχούσε στην κατανάλωση ρεύματος, αλλά όχι το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών.

Στο πλαίσιο του Άρθρου 78 του Ποινικού Κώδικα, που επιτρέπει τη μετατροπή ποινής φυλάκισης μέχρι 5 ετών σε ποινή παροχής υπηρεσίας (κοινωνική εργασία), σε καταδικασθέντες, κατόπιν αιτήματός τους ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, μια ακόμη σημαντική

πρωτοβουλία του Δήμου ήταν η υλοποίηση Προγράμματος μετατροπής ποινής, στο οποίο απασχολήθηκαν άτομα στον τομέα της καθαριότητας.

Κοινωνικές επιχειρήσεις

Όσον αφορά τις κοινωνικές επιχειρήσεις, παρατηρείται πως στο Δήμο Σικυωνίων λειτουργούν πέντε κοινωνικές επιχειρήσεις.[40]

Σύμφωνα με την Πλατφόρμα δικτύωσης φορέων Κ.ΑΛ.Ο. – Φορείς Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας[41], στο Δήμο Σικυωνίων λειτουργούν τρεις:

- Η ΚοινΣΕπ Λογής Καλούδια,
- Η ΜΗΤΙΔΑ ΚΟΙΝΣΕΠ,
- Η Φωνή της Υπαίθρου.

Υγεία

Η δευτεροβάθμια ιατρική περίθαλψη παρέχεται από το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου. Η πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη των κατοίκων της περιοχής παρέχεται από δύο αποκεντρωμένες μονάδες, τα Κέντρα Υγείας (ΚΥ) Κιάτου και Γκούρας, τα οποία περιλαμβάνουν συνολικά 21 Περιφερειακά Ιατρεία, από τα οποία εξυπηρετούνται οι κάτοικοι του Δήμου.

Το ΚΥ Κιάτου λειτουργεί επί 24ωρου βάσεως με τακτικό πρωινό ωράριο και εφημερία όλο το μήνα και μαζί με τα 14 περιφερειακά του ιατρεία (στους οικισμούς Παραδείσι, Γονούσα, Σούλι, Κλημέντι, Βελίνα, Κεφαλάρι, Κυλλήνη, Στυμφαλία, Άνω Διμηνιό, Μούλκι, Βασιλικό, Πάσιο, Μικρός Βάλτος και Λαλιώτι) εξυπηρετεί 50.473 πληθυσμό στην ευρύτερη περιοχή ευθύνης του των Δήμων Σικυωνίων , Βέλου – Βόχας και Κορινθίων. Το ΚΥ Γκούρας λειτουργεί επί 24ώρου βάσεως και μαζί με τα 7 Περιφερειακά Ιατρεία (στους οικισμούς Πανόραμα, Μόσια, Μάτι, Δροσοπηγή, Καστανιά, Καρτέρι και Στενό), εξυπηρετεί 3.244 πληθυσμό ευθύνης του, στην ευρύτερη περιοχή των Δήμων Στυμφαλίας και Φενεού. Οι δημοτικές κοινότητες Ψαρίου (Ασπρόκαμπος) και Καστρακίου (Μποζικά και Τιτάνη) εξυπηρετούνται από το ΚΥ Νεμέας.

---

[40] ΙΝΕ (Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.), 2019. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ. Ανακτήθηκε από: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2019/11/e-book-MELETH-PELOPONNHSOS.pdf

[41] https://foreis-kalo.gr/koinsep_list?field_k_municipalitynew_target_id=714&field_k_activities_value=&field_k_name_value=&field_k_sector_target_id=All

Στο Δήμο Σικυωνίων λειτουργεί Τράπεζα Αίματος, με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων του Δήμου για την αναγκαιότητα και τη διάδοση της εθελοντικής αιμοδοσίας και της δωρεάς οργάνων και μυελού των οστών. Εκεί διενεργούνται 2 με 3 αιμοληψίες ετησίως σε συνεργασία με το Γενικό Νοσοκομείο Κορίνθου. Η δομή στοχεύει στην κάλυψη σταδιακά των αναγκών των δημοτών σε αίμα. Ο Δήμος Σικυωνίων είναι μέλος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών, ενώ συμμετέχει και σε πανελλήνιες δράσεις όπως η Πανελλήνια Λαμπαδηδρομία Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών. Η Τράπεζα Αίματος βάσει του καταστατικού της καλύπτει κατά προτεραιότητα τις ανάγκες των αιμοδοτών, των συγγενών τους μέχρι Α΄ βαθμού συγγένειας, καθώς και όλων των δημοτών εφόσον υπάρχει επάρκεια.

Ο Δήμος Σικυωνίων είναι, επίσης, μέλος του Εθνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγειών Πόλεων – Προαγωγής Υγείας (ΕΔΔΥΠΠΥ) από το 2009. Μέσω της συμμετοχής του αυτής υλοποιεί κάθε χρόνο πλήθος δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα πρόληψης και προαγωγής της δημόσιας υγείας (ιατρικές ομιλίες, δωρεάν προληπτικές εξετάσεις, σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών κ.ά.). Το 2015 όρισε Συντονιστική Επιτροπή και Συντονιστή για την υλοποίηση του Προγράμματος Υγιείς Πόλεις. Στο πλαίσιο του προγράμματος Προληπτικής Ιατρικής, το 2019 πραγματοποίησε Πρόγραμμα δωρεάν μέτρησης οστικής πυκνότητας και στις 3 Δημοτικές του Ενότητες, όπου εξετάστηκαν 445 γυναίκες. Το Νοέμβριο του 2019 ο Δήμος συμμετείχε στο Πανελλήνιο Συνέδριο και βραβεύτηκε για τη σημαντική δράση του στον τομέα της Προληπτικής Ιατρικής, καθώς και για την ίδρυση ΚΕΠ Υγείας. Παράλληλα, υλοποιεί το Πρόγραμμα Τηλεϊατρικής και στις τρεις Δημοτικές του Ενότητες. Πρόκειται για ένα Πρόγραμμα που παρέχει σε κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών τη δυνατότητα να αποκτήσουν δωρεάν πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου ειδικευμένες υπηρεσίες υγείας. Υλοποιείται στο πλαίσιο της συμμετοχής του Δήμου στο ΕΔΔΥΠΠΥ και σε συνεργασία με το Ιατρικό Κέντρο Αθηνών και τη Vodafone υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας.

Επιπροσθέτως, στο Δήμο Σικυωνίων έχουν υλοποιηθεί Προγράμματα δωρεάν εξετάσεων σε δημότες και των τριών Δημοτικών του Ενοτήτων.

Αξίζει να αναφερθεί ότι παρά τις δυσκολίες στη ΔΕ Φενεού υλοποιήθηκαν τα εξής:

- Συχνότερη επίσκεψη ιατρικών κλιμακίων όλων των ειδικοτήτων: Λόγω της απομακρυσμένης γεωγραφικής θέσης που βρίσκεται η ΔΕ από το Νοσοκομείο

Κορίνθου, καθίσταται δύσκολη η πρόσβαση των κατοίκων του Φενεού προς αυτό. Κατά συνέπεια, η επίσκεψη κλιμακίου ιατρών προσφέρει μεγάλη ανακούφιση και ταυτόχρονα παρέχει το αίσθημα της ασφάλειας σε μεγάλο βαθμό, ιδιαίτερα στην ευαίσθητη τρίτη ηλικία.

- Λειτουργία του «Προγράμματος Προληπτικής Ιατρικής», το οποίο περιλαμβάνει έναν πλήρη ετήσιο διαγνωστικό έλεγχο για τους δημότες της περιοχής του Φενεού και στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των ασφαλισμένων στον ετήσιο προληπτικό έλεγχο, με σκοπό την πρώιμη διάγνωση πιθανών νοσημάτων και την άμεση και αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους.
- Λειτουργία Παραρτήματος της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας, όπου μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ατόμων μπορούν να υποβληθούν σε τριπλό προληπτικό έλεγχο (μαστού με ψηφιακή μαστογραφία, παχέος εντέρου με Τεστ αφανούς αιμορραγίας και τραχήλου μήτρας με Pap Test).

Το Πολυδύναμο Ιατρείο Καλλιάνων και το Κέντρο Υγείας της Γκούρας χρειάζονται περαιτέρω ενίσχυση για την αναβάθμιση των υπηρεσιών τους, ενώ κρίνεται αναγκαία και η βελτίωση της συγκοινωνίας για εύκολη πρόσβαση στα αστικά κέντρα της ΠΕ Κορινθίας και στην Αθήνα.

Εκπαίδευση

Οι υποδομές εκπαίδευσης του Δήμου Σικυωνίων καλύπτουν όλες τις φάσεις της εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

Στη ΔΕ Σικυωνίων συνολικά καταγράφονται 12 Νηπιαγωγεία (7 στη δημοτική κοινότητα Κιάτου και από 1 στις δημοτικές κοινότητες Κάτω Διμηνιού, Κρυονερίου, Μεγάλου Βάλτου, Πασίου και Σικυώνος), 10 Δημοτικά Σχολεία (6 στη δημοτική κοινότητα Κιάτου και από 1 στις δημοτικές κοινότητες Κρυονερίου, Μεγάλου Βάλτου, Μουλκίου και Πασίου), 4 Γυμνάσια (3 στη δημοτική κοινότητα Κιάτου και 1 στη δημοτική κοινότητα Κρυονερίου) και 3 Λύκεια (όλα στην ΔΚ Κιάτου).

Στη ΔΕ Στυμφαλίας υπάρχουν 2 Νηπιαγωγεία (στις δημοτικές κοινότητες Στυμφαλίας και Ψαρίου) 1 ολοήμερο Δημοτικό στη δημοτική κοινότητα Καλλιάνων και 1 Γυμνάσιο στη δημοτική κοινότητα Καλλιάνων. Ένα πρόβλημα που χρήζει αντιμετώπισης είναι η δυσκολία μεταφοράς μικρών παιδιών από άλλες δημοτικές κοινότητες. Το μονοθέσιο Δημοτικό Σχολείο στον

Ασπρόκαμπο σήμερα λειτουργεί ως Κέντρο Εκπαίδευσης Ανηλίκων, ενώ το Δημοτικό Σχολείο Κυλλήνης λειτουργεί ως Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης.

Στη ΔΕ Φενεού υπάρχουν 1 ολοήμερο Νηπιαγωγείο και 1 Δημοτικό Σχολείο στη δημοτική κοινότητα Μεσινού και 1 Γυμνάσιο και Λυκειακές τάξεις στη δημοτική κοινότητα Γκούρας. Το γυμνάσιο και οι λυκειακές τάξεις διαθέτουν από 3 αίθουσες. Υπάρχει επίσης μία βιβλιοθήκη και ένα εργαστήριο.

Σε επίπεδο Δημοτικών Κοινοτήτων, κρίνεται απαραίτητη μια συνολική πρόταση για την αντιμετώπιση του προβλήματος των μετακινήσεων των μαθητών από και προς τα Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά Σχολεία.

Με πρωτοβουλία του Δήμου λειτουργούν τμήματα εκπαίδευσης για παιδιά του Δήμου στο Πολιτιστικό Κέντρο Κιάτου. Τα μαθήματα γίνονται από έμπειρους εκπαιδευτές και αφορούν στη διδασκαλία μουσικών οργάνων, τη γυμναστική, το χορό (παραδοσιακό και μοντέρνο), τα εικαστικά – ζωγραφική, το θέατρο κλπ. Η ανταπόκριση των δημοτών ήταν άμεση και γίνονται συνεχώς αιτήσεις από παιδιά που επιθυμούν να ενταχθούν σε νέα τμήματα.

Στο Δήμο Σικυωνίων λειτουργεί, επίσης, Κέντρο Δια Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ) για την παροχή Προγραμμάτων Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ) του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Το ΚΔΒΜ λειτουργεί από το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού του Δήμου και στεγάζεται στο 1ο Γυμνάσιο Κιάτου. Τα προσφερόμενα Προγράμματα μπορούν να παρακολουθήσουν ενήλικες ανεξαρτήτως χώρας καταγωγής, ηλικίας και μόρφωσης, καθώς και μέλη ευάλωτων κοινωνικά ομάδων. Το ΚΔΒΜ λειτουργεί αδιάκοπα από τον Οκτώβριο του 2013 και προσφέρει μια ποικιλία προγραμμάτων εθνικής και Δημοτικής εμβέλειας, ενώ οι αιτήσεις των υποψηφίων εκπαιδευομένων γίνονται πολλές φορές και από δημότες όμορων δήμων[42].

[42] Θεοδώρου Τ. (2016) 'Επισκόπηση των παρεχόμενων υπηρεσιών εκπαίδευσης των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης. Η περίπτωση των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας', Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κόρινθος (https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2631/%CE%A4%CE%95%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F%20%CE%94%CE%99%CE%A0%CE%9B%CE%A9%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%20%CE%A6%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%A9%202016.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) Σικυωνίων στεγάζεται στον ανακαινισμένο χώρο του πρώην κοινοτικού καταστήματος Κλημεντίου, που παραχωρήθηκε από το Δήμο Σικυωνίων για το σκοπό αυτό. Σκοπός του είναι η δημιουργία γνωστικού και αξιακού υποβάθρου στους μαθητές και στους νέους, ώστε να αναπτυχθούν υπεύθυνες στάσεις και συμμετοχικές συμπεριφορές που συμβάλουν στην προστασία της οικολογικής ισορροπίας, της ποιότητας ζωής και της αειφόρου ανάπτυξης. Για την επίτευξη των στόχων αυτών το ΚΠΕ Σικυωνίων[43]:

- Σχεδιάζει αναπτύσσει και υλοποιεί Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
- Συμμετέχει στο περιφερειακό θεματικό Δίκτυο «Κορινθιακός: η μικρή μας θάλασσα»
- Οργανώνει και υλοποιεί επιμορφωτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Οργανώνει και υλοποιεί ημερίδες και συνέδρια με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών, επιστημόνων και εκπροσώπων φορέων που ασχολούνται με τη διαχείριση και την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης.
- Παράγει εκπαιδευτικό υλικό, ώστε να στηριχτεί το έργο των εκπαιδευτικών στα σχολεία
- Υποστηρίζει και προωθεί προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία εντός των Περιφερειακών Ενοτήτων εμβέλειάς του
- Αναπτύσσει συνεργασίες με την τοπική κοινωνία (Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, Σχολεία, Επιστημονικά Ιδρύματα, ειδικούς επιστήμονες, Μέσα Ενημέρωσης, κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς) για θέματα διαχείρισης τοπικού περιβάλλοντος, εκπαίδευσης, ενημέρωσης, κατάρτισης (ημερίδες, σεμινάρια, έκδοση ενημερωτικού υλικού, προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, δράσεις προστασίας περιβάλλοντος κλπ.)

<u>Αθλητισμός</u>

Οι κυριότερες υποδομές αθλητισμού βρίσκονται στο Κιάτο. Υπάρχουν 2 γήπεδα τένις στο Κιάτο, στο ΕΠΑΛ και στο 2ο Γενικό Λύκειο. Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες κατασκευής στο Δημοτικό

[43] http://kpe-, sikyon.kor.sch.gr/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=3&Itemid=4

Στάδιο Κιάτου και ανακοινώθηκε η κατασκευή σταδίου ολυμπιακών προδιαγραφών κοντά στο σημερινό, όπως επίσης και η κατασκευή δύο γηπέδων τένις και ενός ποδοσφαίρου, με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ ΙΙ». Επίσης, οι δημοτικές κοινότητες Κρυονερίου, Μποζικών, Σουλίου, Λαλιώτη και Μεγάλου Βάλτου έχουν από ένα γήπεδο ποδοσφαίρου, ενώ υπάρχει ανάγκη για δημιουργία μικρών αθλητικών χώρων σε όλες τις δημοτικές κοινότητες του Δήμου με αναφορά στους χώρους που βρίσκονται τα σχολεία.

Στην περιοχή της Στυμφαλίας με τις μικρές ούτως ή άλλως πληθυσμιακές συγκεντρώσεις είναι δύσκολη η ύπαρξη αθλητικών δραστηριοτήτων. Οι μόνες εγκαταστάσεις εκτός των προαυλίων των σχολείων και του Γυμνασίου - Λυκείου των Καλλιάνων, είναι το γήπεδο ποδοσφαίρου στη δημοτική κοινότητα Ασπροκάμπου με πλαστικό χλοοτάπητα, το γήπεδο με πλαστικό τάπητα στη δημοτική κοινότητα Κεφαλαρίου, το χωμάτινο γήπεδο ποδοσφαίρου στη δημοτική κοινότητα Λαύκας με στοιχειώδες εγκαταστάσεις, το χωμάτινο γήπεδο ποδοσφαίρου στη δημοτική κοινότητα Καισαρίου και το γήπεδο καλαθοσφαίρισης στη δημοτική κοινότητα Καστανιάς.

Στη ΔΕ Φενεού υπάρχουν δύο γήπεδα ποδοσφαίρου στους οικισμούς της Γκούρας και της Αρχαίας Φενεού και δύο γήπεδα καλαθοσφαίρισης στους οικισμούς Πανόραμα και Στενό.

Στο Δήμο Σικυωνίων είναι ενεργή μια πληθώρα αθλητικών συλλόγων και ομίλων, όπως ο Αθλητικός και Ποδοσφαιρικός Σύλλογος Κιάτου «Η Αναγέννηση», ο Πολιτιστικός Αθλητικός Σύλλογος «Άρατος» Αρχαίας Σικυώνας, ο Γυμναστικός Ποδοσφαιρικός Σύλλογος «Πέλοπας» Κιάτου, ο Αθλητικός Σύλλογος «Ορφέας» Κιάτου, ο Ναυτικός Όμιλος Κιάτου, ο Ιστιοπλοϊκός όμιλος Κιάτου, ο Αθλητικός Σύλλογος «Κεραυνός» Μεγάλου Βάλτου, ο Αθλητικός Σύλλογος «Αετός» Κρυονερίου, ο Αθλητικός Σύλλογος Λαλιώτου «Εφύρα», ο Αθλητικός Όμιλος Νέων Κάτω Διμηνιού, «Η Θύελλα», ο Αθλητικός όμιλος Καισαρίου Κορινθίας, ο Αθλητικός Όμιλος Λαύκας «Η Στυμφαλίς», ο Γυμναστικός Αθλητικός Σύλλογος «Παμφενεατικός» και ο Αθλητικός Όμιλος Ασπροκάμπου.

2.1.3.3.3 Κοινωνικά Χαρακτηριστικά – Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες Δήμου Νεμέας

Από πληθυσμιακή άποψη, ο Δήμος Νεμέας χαρακτηρίζεται ως μικρός Δήμος, με πληθυσμό 5.715 κάτ. το 2021 (Απογραφή ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Εκτός από την έδρα, που αποτελεί τη μοναδική Δημοτική Κοινότητα (ΔΚ), ο Δήμος αποτελείται από 10 Δημοτικές Κοινότητες (ΔΚ), εκ των οποίων καμιά τους δεν ξεπερνά τους 1.000 κατοίκους. Υπάρχει, λοιπόν, σημαντική διαφοροποίηση στην κατανομή του πληθυσμού ανάμεσα στη ΔΕ της Νεμέας και στις ΔΚ του

Δήμου. Με βάση την απογραφή του Μόνιμου Πληθυσμού για το 2021 από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., η πόλη της Νεμέας παρουσίαζε τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή συγκέντρωση με 3.504 κατοίκους, ακολουθούσαν οι Αρχαίες Κλεωνές με 540 κατοίκους και η Αρχαία Νεμέα με 309, ενώ στους υπόλοιπους οικισμούς οι κάτοικοι δεν ξεπερνούσαν τους 300.

Απασχόληση

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός στο Δήμο Νεμέας (ο οποίος ταυτίζεται με τη ΔΕ Νεμέας) ανέρχεται σε 2.356 άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 41%. Ο Δήμος ακολουθεί παρόμοια τάση με αυτήν της ΠΕ Κορινθίας, όπου το ποσοστό οικονομικά ενεργών ανέρχεται σε 42% ενώ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σε 43%. Ακολουθεί σχετικός πίνακας.

Πίνακας 22: Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός, απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας και άνεργοι στο Δήμο Νεμέας (2021).

Περιγραφή	Σύνολο	Κατάσταση ασχολίας						
		Οικονομικά ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργοί
		Σύνολο	Απασχολούμενοι					
			Σύνολο	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας	Άνεργοι	
ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ	5.715	2.356	2.141	988	265	888	218	3.356
Δ.Ε. ΝΕΜΕΑΣ	5.715	2.356	2.141	988	265	888	218	3.356

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Παρακάτω ακολουθούν σχετικά διαγράμματα για την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης ασχολίας στο Νεμέας.

Αρχικά, οι κάτοικοι που είναι οικονομικά μη ενεργοί υπερτερούν σε σχέση με τους οικονομικά ενεργούς πολίτες (59% έναντι 41%).

Διάγραμμα 28: Ποσοστό (%) των Οικονομικά ενεργών και οικονομικά μη ενεργών στο Δήμο Νεμέας (2021).

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Αναφορικά με τους οικονομικά ενεργούς κατοίκους, οι απασχολούμενοι ξεπερνούν κατά πολύ τους ανέργους και συγκεκριμένα οι πρώτοι αποτελούν το 91% ενώ οι άνεργοι το 9%.

Σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (2021), οι άνεργοι στο Δήμο Νεμέας αριθμούσαν τους 218 ενώ σύμφωνα με στοιχεία της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), το Δεκέμβριο του 2023 οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στο Δήμο ήταν 277, με την ανεργία να πλήττει κυρίως τις γυναίκες (94 άνδρες και 183 γυναίκες)[44].

[44] https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-dimo/

Διάγραμμα 29: Ποσοστό (%) Απασχολούμενων και Ανέργων στο Δήμο Νεμέας (2021).

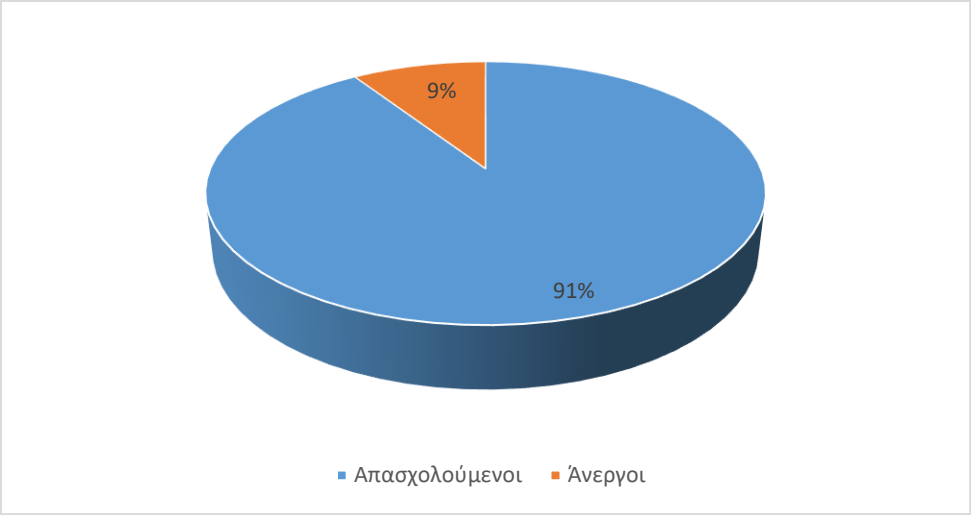

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Τέλος, όπως αναφέρεται και στην υποενότητα της Οικονομικής Φυσιογνωμίας του Δήμου, το μεγαλύτερο ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στον Πρωτογενή τομέα (46%), με δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό να κατέχει ο Τριτογενής τομέας με πολύ μικρή διαφορά (41%) και μικρότερο ο δευτερογενής (12%).

Διάγραμμα 30: Απασχολούμενοι ανά τομέα στο Δήμο Νεμέας (2021).

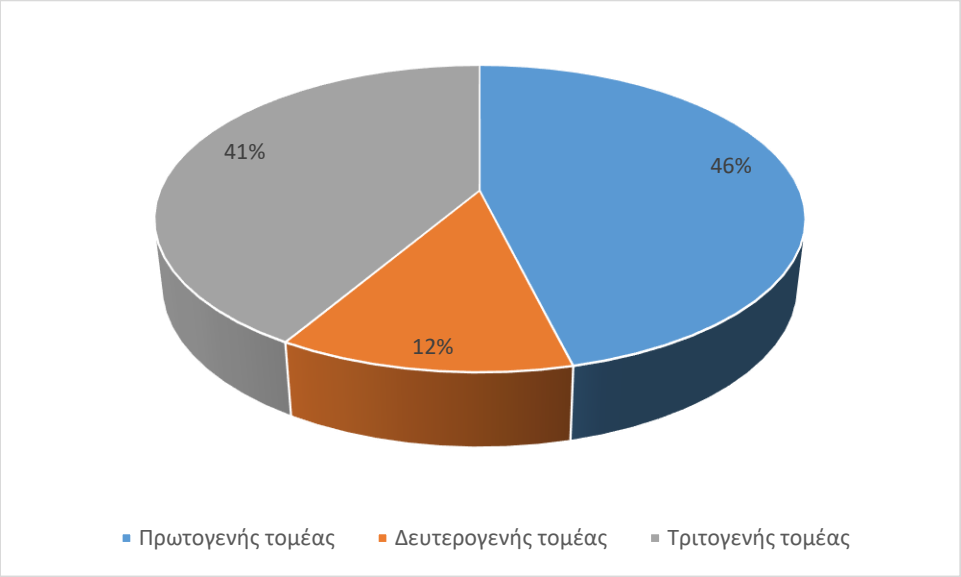

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Αξίζει, επίσης, να παρουσιαστεί ο αριθμός των απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Νεμέας.

Διάγραμμα 31: Ποσοστό απασχολούμενων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Νεμέας (2021).

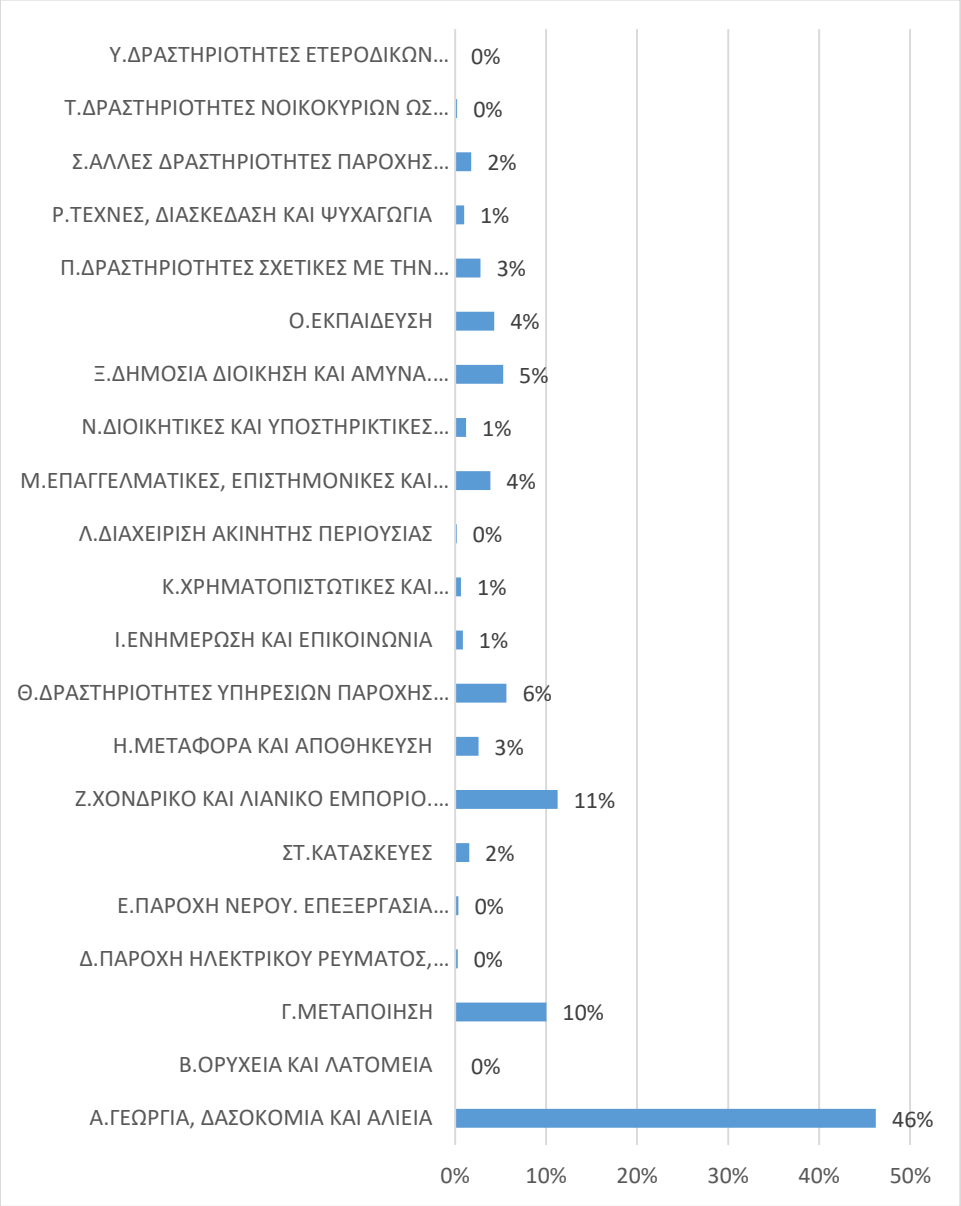

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Όπως είναι εμφανές και από το παραπάνω διάγραμμα, το μεγαλύτερο ποσοστό (46%) απασχολούμενων δραστηριοποιείται στον κλάδο της γεωργίας-δασοκομίας με ποσοστό που αγγίζει σχεδόν το 50%. Ακολουθεί το χονδρικό και λιανικό εμπόριο/επισκευή οχημάτων (11%) και ο κλάδος της μεταποίησης (10%).

Φύλο και ηλικιακή διάρθρωση

Στη συνέχεια εξετάζεται η ηλικιακή διάρθρωση του Δήμου Νεμέας. Παρόμοια με τους άλλους δύο εξεταζόμενους δήμους, το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχουν οι κάτοικοι που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 40-49 ετών (14,8%) ενώ το χαμηλότερο ποσοστό συγκεντρώνεται στα παιδιά ηλικίας 0-9 ετών. Τα δεδομένα αυτά αντανακλούν τόσο τη μείωση των γεννήσεων όσο και τη δημογραφική γήρανση που πλήττει πολλές αγροτικές και ημιαστικές περιοχές. Αυτή η εξέλιξη μπορεί να έχει σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις, ιδίως σε θέματα όπως η βιωσιμότητα του τοπικού πληθυσμού, η ανανέωση του εργατικού δυναμικού, η σταθερότητα της τοπικής οικονομίας κ.λπ.

Διάγραμμα 32: Ποσοστό (%) μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Νεμέας κατά ομάδες ηλικιών (2021).

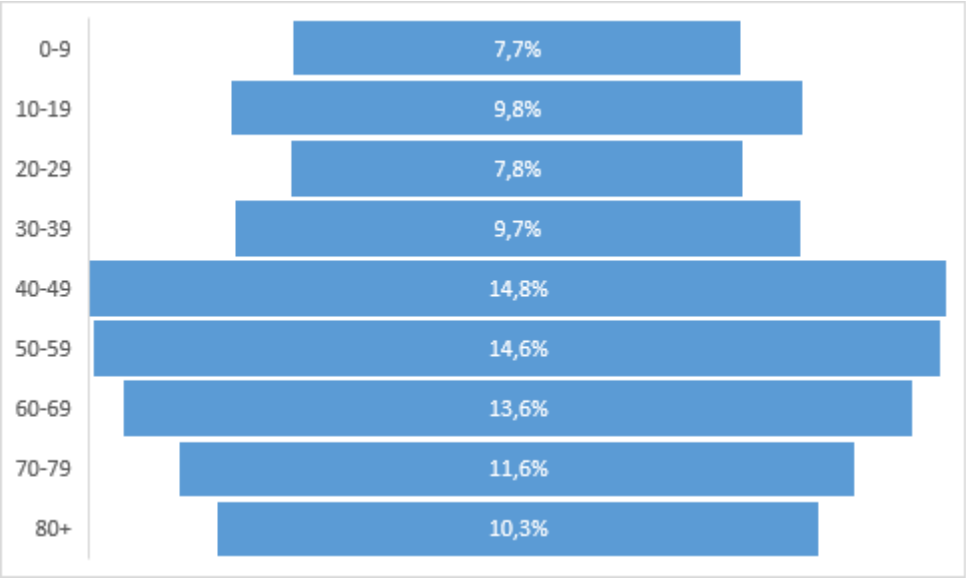

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Επιπρόσθετα, εξετάζοντας το μόνιμο πληθυσμό του Δήμου Νεμέας κατά φύλο και ηλικιακή ομάδα, σύμφωνα με την απογραφή του 2021, το υψηλότερο ποσοστό κατέχουν οι άνδρες ηλικίας 40-49 και 50-59 (7,6%) ενώ το χαμηλότερο ποσοστό (3,9%) συγκεντρώνεται στα παιδιά του Δήμου Νεμέας, ηλικίας 0-9 ετών και των δύο φύλων.

Διάγραμμα 33: Ποσοστό (%) μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Νεμέας κατά φύλο και ομάδες ηλικιών (2021).

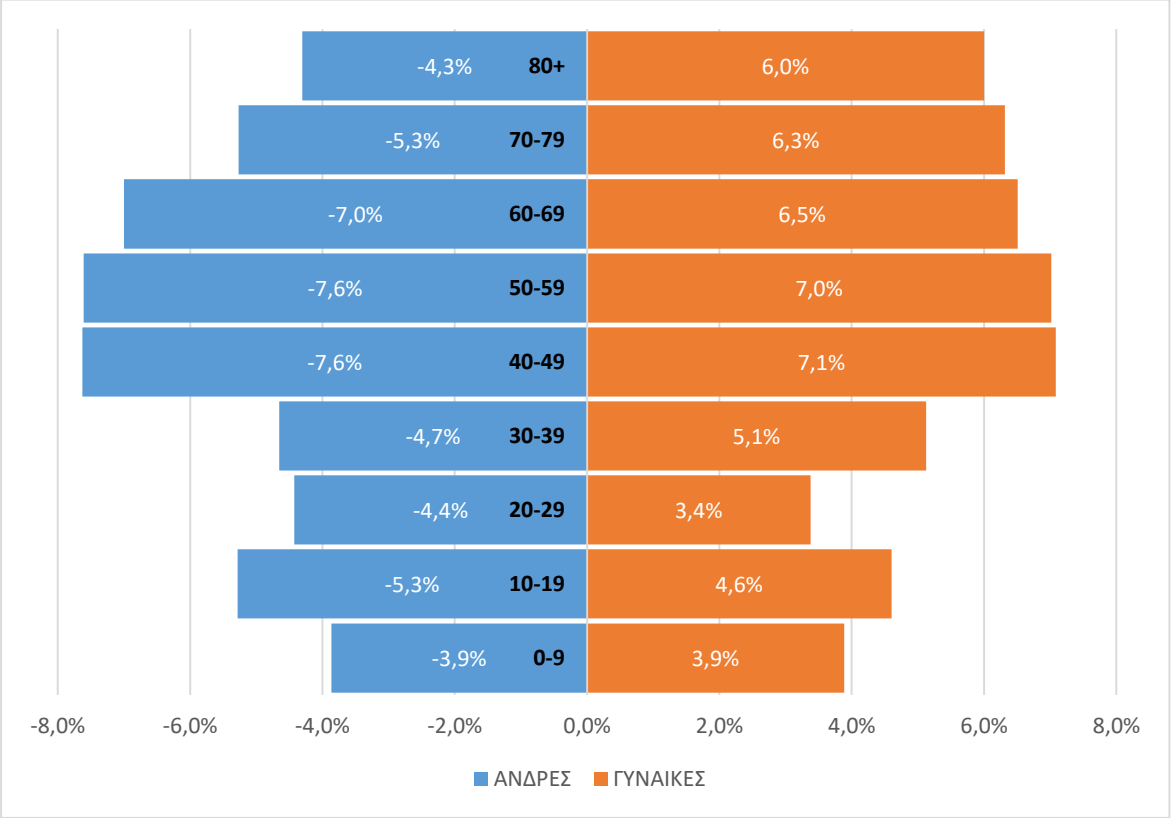

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Μορφωτικό επίπεδο

Στον Πίνακα και τα Διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζεται το μορφωτικό επίπεδο του Δήμου Νεμέας με βάση τα στοιχεία της Απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

Πίνακας 23: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Νεμέας κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης (2021).

Φύλο	Μη κατατασσόμενα άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005	Δεν τελείωσαν το Δημοτικό.	Απόφοιτοι Δημοτικού	Απόφοιτοι Γ' Τάξης Γυμνασίου και πτυχιούχοι Επαγγελματικών Σχολών	Απόφοιτοι Λυκείου (Γενικού, Εκκλησιαστικού, Επαγγελματικού κλπ.)	Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΙΕΚ, Κολλέγια κλπ.)	Κάτοχοι διδακτορικού ή μεταπτυχιακού τίτλου / Πτυχιούχοι Παν/μίου - Πολυτεχνείου, ΑΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ανώτερων επαγγελματικών και ισότιμων σχολών
ΑΝΔΡΕΣ	114	233	718	581	808	116	288
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	117	316	854	412	685	125	345
ΣΥΝΟΛΟ	231	549	1572	993	1493	241	633

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Το μεγαλύτερο ποσοστό στο σύνολο του πληθυσμού του Δήμου συγκεντρώνουν οι απόφοιτοι Δημοτικού (28%) και ακολουθούν οι απόφοιτοι Λυκείου με ποσοστό 26% και οι απόφοιτοι της τρίτης τάξης του Γυμνασίου, με ποσοστό 17%. Σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών παρουσιάζονται σε όσους δεν τελείωσαν το Δημοτικό, όπου οι γυναίκες υπερτερούν κατά 35,6% και στους απόφοιτους Γ΄ Τάξης Γυμνασίου, όπου οι άνδρες υπερτερούν κατά 18%.

Διάγραμμα 34: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Νεμέας (2021).

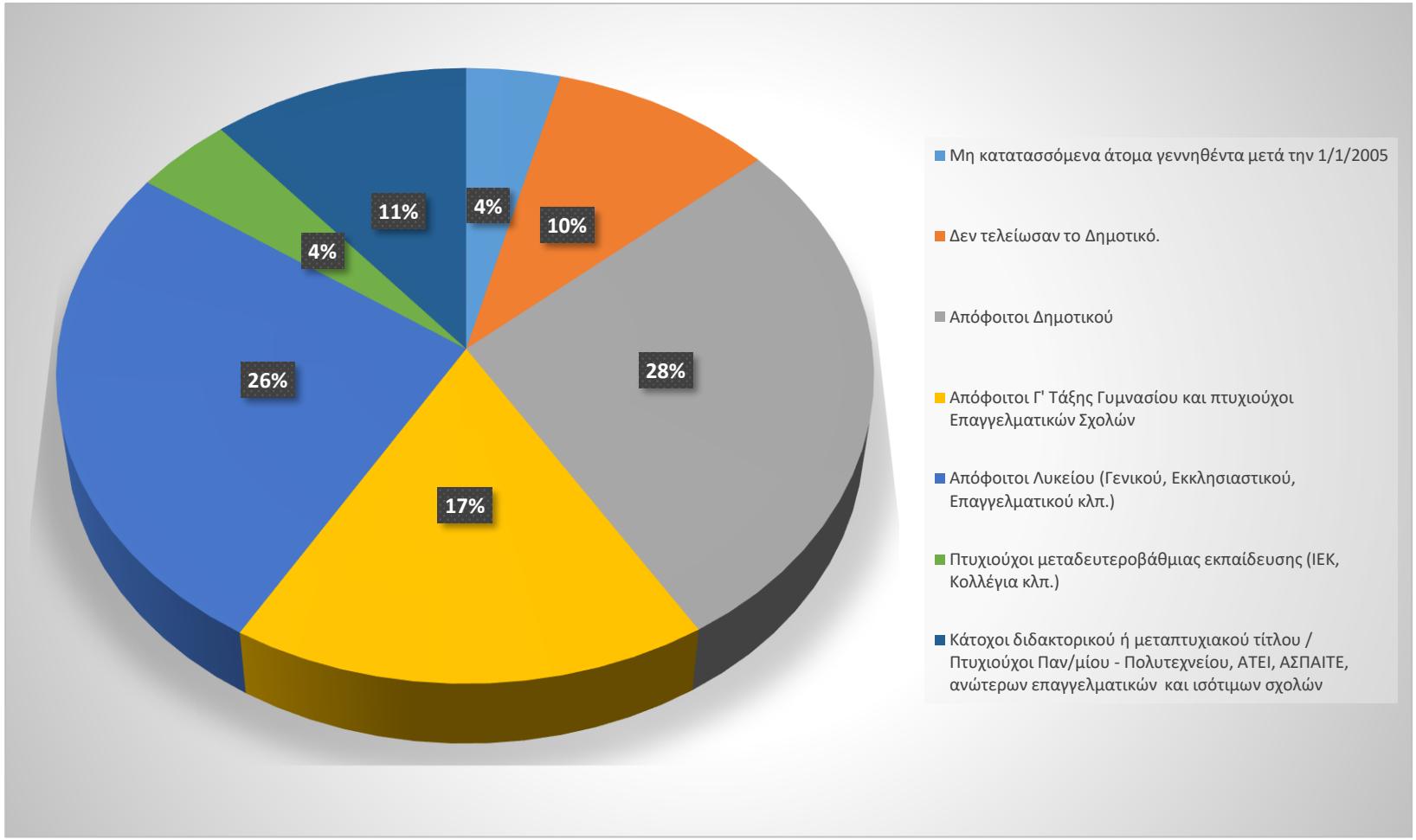

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Διάγραμμα 35: Επίπεδο εκπαίδευσης Μόνιμου Πληθυσμού Δήμου Νεμέας κατά φύλο (2021).

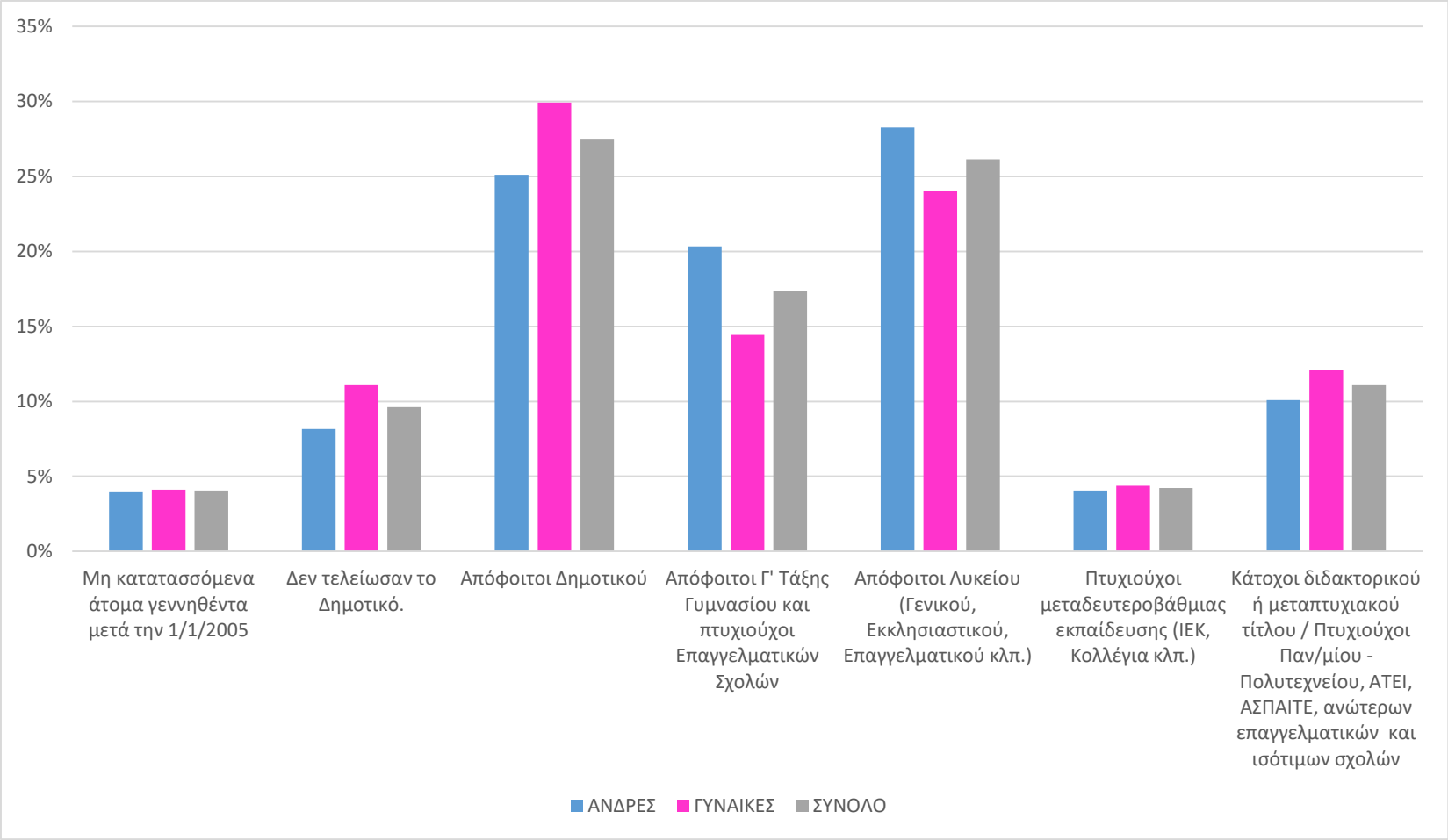

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Υπηκοότητα

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζεται ο Μόνιμος Πληθυσμός του Δήμου Νεμέας κατά ομάδες υπηκοοτήτων βάσει της Απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021.

Πίνακας 24: Μόνιμος Πληθυσμός Δήμου Νεμέας κατά ομάδες υπηκοότητας (2021).

ΤΟΠΟΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	ΞΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ		
			ΣΥΝΟΛΟ	ΧΩΡΕΣ ΕΕ	ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ / ΧΩΡΙΣ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ Η ΑΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΗ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ Η ΔΕ ΔΗΛΩΣΕ
Δήμος Νεμέας	5.715	5.282	433	50	383
Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας	138.316	126.485	11.831	1.317	10.514
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.492	9.716.893	765.599	116.670	648.929

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

Από τα δεδομένα του Πίνακα παρατηρείται ότι ο Δήμος Νεμέας ακολουθεί τις τάσεις της ΠΕ Κορινθίας και της χώρας. Ειδικότερα, το 92,4% του Μόνιμου Πληθυσμού του Δήμου είναι Έλληνες, ενώ το 9,67% έχει υπηκοότητα από ξένες χώρες. Από τους υπηκόους ξένων χωρών το 6,7% κατάγονται από λοιπές χώρες ή δεν έχουν υπηκοότητα ή δε διευκρίνισαν ή δήλωσαν την υπηκοότητά τους, ενώ μόλις το 0,9% κατάγονται από χώρες της ΕΕ.

Διάγραμμα 36: Ποσοστό (%) μόνιμων κατοίκων στο Δήμο Νεμέας ανά ομάδες υπηκοότητας (2023).

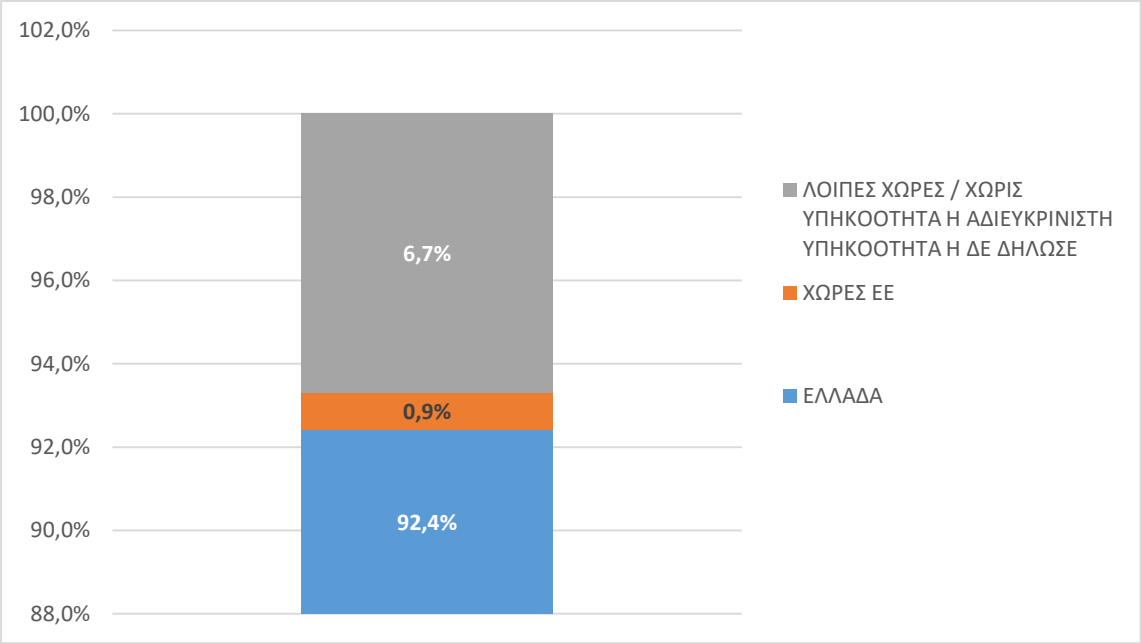

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ιδία επεξεργασία

<u>Ευάλωτες Ομάδες – Πληθυσμιακή ομάδα Ρομά</u>

Στην υποενότητα 2.1.3.3.1 «Κοινωνικά Χαρακτηριστικά – Κοινωνικές Υποδομές και Υπηρεσίες Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης» παρουσιάζονται στοιχεία για την πληθυσμιακή ομάδα Ρομά που κατοικούν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική «Καταγραφή Οικισμών και Πληθυσμού Ρομά σε εθνικό επίπεδο (έτους 2021)»[45], ο Δήμος Νεμέας συμπεριλήφθηκε στους Δήμους που δήλωσαν επίσημα ότι δεν διαθέτουν οικισμούς Ρομά και δεν κατέγραψαν αντίστοιχο πληθυσμό. Ωστόσο, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία του ίδιου του Δήμου, εκτιμάται ότι στην περιοχή διαβιούν περίπου 10 μετακινούμενοι Ρομά.

Επιπλέον, στον Δήμο Νεμέας κατοικούν 10 άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), ενώ 95 κάτοικοι θεωρούνται δικαιούχοι του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ).

[45] Ανακτήθηκε από: https://egroma.gov.gr/wp-content/uploads/2022/10/%CE%95%CE%98%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%97-%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%91%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%97-%CE%A0%CE%9B%CE%97%CE%98%CE%A5%CE%A3%CE%9C%CE%9F%CE%A5-%CE%A1%CE%9F%CE%9C%CE%91-2021_FINAL_compressed.pdf

Κοινωνικός εξοπλισμός

Ο κοινωνικός εξοπλισμός του Δήμου Νεμέας αναπτύσσεται σε τέσσερις βασικούς άξονες: την υγεία, την πρόνοια, την παιδεία και τον αθλητισμό, κάθε ένας από τους οποίους συμβάλλει με το δικό του τρόπο στη βελτίωση της καθημερινότητας του τοπικού πληθυσμού. Ο τομέας της υγείας αφορά σε στις υποδομές υγείας και το ιατρικό προσωπικό, καθώς και σε υπηρεσίες που παρέχονται στους δημότες. Ο τομέας της πρόνοιας σχετίζεται κυρίως με το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», που είναι ζωτικής σημασίας για τους έχοντες ανάγκη. Η εκπαίδευση σχετίζεται με τις υποδομές, αλλά και με την Επαγγελματική Σχολή Μαθητείας του ΟΑΕΔ και το ΚΔΒΜ. Στο τομέα του αθλητισμού περιλαμβάνονται οι αθλητικές εγκαταστάσεις της περιοχής του Δήμου, καθώς και η συνεισφορά των αθλητικών συλλόγων της περιοχής για την καλλιέργεια του αθλητικού πνεύματος και της νοοτροπίας του «ευ ζην» σε μικρούς και μεγάλους[46].

Υγεία

Ο Δήμος Νεμέας διαθέτει ένα Κέντρο Υγείας[47], ένα ιδιωτικό πολυιατρείο, καθώς και 2 περιφερειακά ιατρεία, ένα στο Λεόντι και ένα στο Καστράκι. Το ΚΥ αποτελεί μία αποκεντρωμένη μονάδα πρωτοβάθμιας περίθαλψης του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου, με προβλεπόμενες 7 κλίνες. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο ΚΥ λειτουργούν 3 τακτικά ιατρεία, ένα επειγόντων περιστατικών (αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών, πρωτοβάθμια περίθαλψη, αλλαγές τραυμάτων, εμβολιασμοί, ενεσιοθεραπείες), ένα γενικής ιατρικής (αντιμετώπιση χρόνιων περιστατικών, πρωτοβάθμια περίθαλψη, εμβολιασμοί, ενεσιοθεραπείες) και ένα οδοντιατρικό (προληπτική οδοντιατρική). Λειτουργεί, επίσης, ένα μικροβιολογικό εργαστήριο. Το Κέντρο Υγείας Νεμέας λειτουργεί επί 24ώρου βάσεως και μαζί με τα 6 Περιφερειακά Ιατρεία που έχει στην ευθύνη του και εξυπηρετεί έναν πληθυσμό της τάξης των 15.000 κατοίκων στην ευρύτερη περιοχή των Δήμων Νεμέας, Τενέας, Σικυωνίων (δημοτικές κοινότητες Ψαρίου και Ασπροπόταμου) και Άργους – Μυκηνών (δημοτικές κοινότητες Σκοτεινής στην ΠΕ Αργολίδας). Παράλληλα, παρέχει θεραπευτικό, ερευνητικό και εκπαιδευτικό έργο, ενώ συμμετέχει σε

[46] Ευαγγελία Π. Αραμπού (2020) 'Στρατηγικός Σχεδιασμός σε Τοπική Κλίμακα: Η Περίπτωση του Δήμου της Νεμέας', Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών.

[47] Οι δημοτικές κοινότητες Ψαρίου (Ασπρόκαμπος) και Καστρακίου (Μποζικά και Τιτάνη) του Δήμου Σικυωνίων εξυπηρετούνται από το ΚΥ Νεμέας.

συνέδρια και ερευνητικά προγράμματα και έχει πραγματοποιήσει πολλά προγράμματα πρόληψης και αγωγής υγείας.

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου, στην ευρύτερη περιοχή εργάζονται γιατροί 6 διαφορετικών ειδικοτήτων (ειδική παθολογία, καρδιολογία, ορθοπεδική, παθολογική, παιδιατρική και πνευμονολογία), ένας φυσικοθεραπευτής και τρεις οδοντίατροι, ενώ λειτουργούν και τέσσερα φαρμακεία.

Πρόνοια

Η πρόνοια αποτελεί ένα ευαίσθητο και με ιδιαίτερες απαιτήσεις τμήμα των υποχρεώσεων ενός Δήμου. Στο Δήμο Νεμέας λειτουργεί ένα Πρόγραμμα Κοινωνικής Προστασίας, για την παροχή οργανωμένης και συστηματικής φροντίδας σε ηλικιωμένους και σε άτομα με αναπηρίες. Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» έχει ως στόχο του την εξασφάλιση αξιοπρεπούς και αυτόνομης διαβίωσης των συγκεκριμένων ομάδων, που χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας, σε συνδυασμό με την παραμονή τους στο φυσικό τους οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον. Με αυτόν τον τρόπο τα άτομα αυτά δέχονται τη βοήθεια που χρειάζονται, ενώ ταυτόχρονα νιώθουν τη ζεστασιά των οικείων τους.

Εκπαίδευση

Αναφορικά με τον τομέα της εκπαίδευσης, στο Δήμο λειτουργεί 1 Δημοτικός Παιδικός σταθμός, 1 τριθέσιο και 1 μονοθέσιο Νηπιαγωγείο, καθώς και 1 διθέσιο Νηπιαγωγείο που υπάγεται στη διοίκηση των Αρχαίων Κλεωνών. Επίσης, λειτουργούν 2 επταθέσια Δημοτικά Σχολεία στην πόλη της Νεμέας και 1 τριθέσιο στην πόλη των Αρχαίων Κλεωνών. Στον τομέα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, λειτουργεί 1 Γυμνάσιο και 1 Γενικό Λύκειο στην πόλη της Νεμέας, καθώς και 1 Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο.

Σημαντική εκπαιδευτική υποδομή για το Δήμο είναι η Επαγγελματική Σχολή του ΟΑΕΔ στη Νεμέα, μία από τις 50 Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας του ΟΑΕΔ πανελλαδικά, που εξειδικεύεται στον κλάδο της αμπελουργίας. Στις Επαγγελματικές Σχολές εφαρμόζεται το εκπαιδευτικό σύστημα της Μαθητείας, υπό την αιγίδα του ΟΑΕΔ, το οποίο συνδυάζει τη θεωρητική και την εργαστηριακή εκπαίδευση στην τάξη με την πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Η φοίτηση διαρκεί δύο έτη και οι μαθητές το πρωί πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση σε επιχειρήσεις, ενώ το απόγευμα παρακολουθούν θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα στις ίδιες ειδικότητες.

Αξιόλογη συνεισφορά στην εκπαιδευτική πολιτική του Δήμου Νεμέας έχει και το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης, που λειτουργεί αδιάκοπα από τον Οκτώβριο του 2013, εξυπηρετώντας όλους τους ενήλικους δημότες ανεξαρτήτως χώρας καταγωγής, ηλικίας και μόρφωσης, καθώς και μέλη ευάλωτων κοινωνικά ομάδων[48].

Αθλητισμός

Ο αθλητισμός φαίνεται να κατέχει ιδιαίτερη θέση στην καθημερινότητα των κατοίκων του Δήμου Νεμέας, αφού λειτουργούν πολλοί αθλητικοί σύλλογοι, ενώ στην περιοχή καταγράφονται τρεις αθλητικοί χώροι. Πιο συγκεκριμένα, έξω από την πόλη της Νεμέας υπάρχει το Δημοτικό της Στάδιο και Δημοτικό Κλειστό Γυμναστήριο, ενώ λειτουργεί και ένα ιδιωτικό γήπεδο ποδοσφαίρου. Στην περιοχή δραστηριοποιούνται 6 ποδοσφαιρικοί σύλλογοι, δύο εκ των οποίων είναι της Νεμέας («Παννεμεατικός», «Ηρακλής»), ένας της Δάφνης («Η Δόξα»), ένας της Αρχαίας Νεμέας («Οφέλτης»), ένας των Αρχαίων Κλεωνών («Φωκάς») και ένας του Πετρίου («Θύελλα Πετρίου»). Ο σύλλογος «Νεμέα» έχει επίσης τμήμα στίβου και πετοσφαίρισης.

2.1.3.4 ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Από τα μέσα του 20ου αιώνα μέχρι και σήμερα, η αναφορά στην κλιματική αλλαγή αφορά συνήθως στην άνοδο της θερμοκρασίας του πλανήτη ή αλλιώς στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Σύμφωνα με τον ορισμό της Διακυβερνητικής Επιστροπής για την Αλλαγή του Κλίματος (IPCC — Intergovernmental Panel on Climate Change), η κλιματική αλλαγή είναι μια αλλαγή της κατάστασης του κλίματος που προσδιορίζεται με επιστημονικές μεθόδους (π.χ. στατιστικές δοκιμές) και αφορά σε μακροχρόνιες αλλαγές (δεκαετίες ή παραπάνω) στο μέσο όρο (π.χ. εποχικοί μέσοι όροι θερμοκρασίας και βροχοπτώσεων) ή στη μεταβλητότητα των ιδιοτήτων του κλίματος (π.χ. μοτίβα ανέμου). Η θερμοκρασία εξακολουθεί να αυξάνεται και

[48] Θεοδώρου Τ. (2016) 'Επισκόπηση των παρεχόμενων υπηρεσιών εκπαίδευσης των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης. Η περίπτωση των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας', Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κόρινθος (https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/2631/%CE%A4%CE%95%CE%9B%CE%99%CE%9A%CE%9F%20%CE%94%CE%99%CE%A0%CE%9B%CE%A9%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%95%CE%A1%CE%93%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%91%20%CE%A6%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%A9%202016.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

στον 21ο αι., κάτι που οφείλεται κυρίως στην καύση των ορυκτών καυσίμων, όπως το φυσικό αέριο, το πετρέλαιο και ο άνθρακας, που προκαλούν την απελευθέρωση στην ατμόσφαιρα της γης του CO2, μιας από τις χημικές ουσίες που ονομάζονται αέρια του θερμοκηπίου[49].

Η ορολογία για τα θέματα της κλιματικής αλλαγής και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον έχει αρχίσει να αλλάζει τα τελευταία χρόνια στη διεθνή βιβλιογραφία και δημοσιογραφία, καθώς απαιτείται να μεταδίδεται με μεγαλύτερη ακρίβεια η κρίση που καλείται να αντιμετωπίσει ο πλανήτης. Αντί λοιπόν για «κλιματική αλλαγή» (climate change), προτιμάται το «κλιματική έκτακτη ανάγκη» (climate emergency) ή «κλιματική κρίση» (climate crisis)[50].

Η διαχείριση του φαινομένου της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής είμαι μία περίπλοκη υπόθεση, γιατί τα αέρια που δημιουργούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου προέρχονται από δραστηριότητες που αφορούν όλες τις χώρες του πλανήτη και όλους τους τομείς της οικονομίας. Απαιτούνται δραματικές αλλαγές σε τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, η επιχειρηματικότητα, η γεωργία, η τεχνολογία, η διατροφή και γενικά στον τρόπο ζωής των ανθρώπων. Η μετάβαση από το σημερινό ρυπογόνο οικονομικό μοντέλο σε ένα βιώσιμο μοντέλο μηδενικών ρύπων, προϋποθέτει τη συμφωνία όλων των κρατών του πλανήτη, εγχείρημα εξαιρετικά δύσκολο, δεδομένου ότι κάθε χώρα έχει διαφορετικές προτεραιότητες, συμφέροντα, δυνατότητες και αντιλήψεις, καθώς και διαφορετικό μερίδιο ευθύνης στη γέννηση του προβλήματος (Χονδροπούλου, 2022).

---

[49] Χονδροπούλου Ε. (2022) 'Το νομικό και θεσμικό πλαίσιο προστασίας της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Η περίπτωση του Ιστορικού Κέντρου της Πράγας και της Παλιάς και Νέας Πόλης του Εδιμβούργου.', Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Διοίκηση Πολιτισμικών Μονάδων», Διπλωματική Εργασία, Θεσσαλονίκη (https://apothesis.eap.gr/archive/item/171536?lang=en)

[50] Τσάκλας Ν. (2021) 'Εκτίμηση επιπτώσεων στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον - Κλιματική κρίση & Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.', Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων», Μεταπτυχιακή Διατριβή Ειδίκευσης, Αθήνα (https://core.ac.uk/download/553383311.pdf)

2.1.3.4.1 Φυσικό Περιβάλλον Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης[51]

Κλιματολογικά χαρακτηριστικά

Ο Δήμος χωρίζεται σε δυο ζώνες: στην εύφορη πεδινή κατά μήκος του Κορινθιακού κόλπου και στην ορεινή με το όρος Ζήρεια ή Κυλλήνη. Το βουνό χωρίζεται σε δύο συγκροτήματα κορυφών, τη Μικρή Ζήρεια και τη Μεγάλη Ζήρεια. Ανάμεσά τους απλώνεται η χαράδρα της Φλαμπουρίτσας, η οποία διασχίζεται από τον ποταμό Σύθα και αποτελεί ένα χαρακτηριστικό τοπίο του ορεινού συγκροτήματος της Κυλλήνης.

Το κλίμα στην πεδινή ζώνη είναι ξηρό και εύκρατο με ήπιους χειμώνες, αρκετά δροσερά καλοκαίρια και βροχοπτώσεις που φτάνουν τα 400 χιλιοστά. Στην ορεινή ζώνη το κλίμα αλλάζει, οι χειμώνες είναι βαρείς με πολύ περισσότερες βροχοπτώσεις και πολλές χιονοπτώσεις, τα δε καλοκαίρια κατά τη διάρκεια της ημέρας αρκετά ζεστά και κατά τη διάρκεια της νύχτας πολύ-πολύ δροσερά.

Χλωρίδα

Η γεωγραφική θέση της Κυλλήνης, οι ιδιόμορφες γεωλογικές και κλιματικές συνθήκες της περιοχής σε συνδυασμό με τον έντονο διαμελισμό της σε πολλές κορυφές, χαράδρες, χείμαρρους και οροπέδια, έχουν δημιουργήσει μία ποικιλία οικολογικών συνθηκών, ιδανικών για την ανάπτυξη πολλών και διαφορετικών φυτών.

Η χλωρίδα του όρους Κυλλήνη (ή Ζήρεια) κέντρισε το ενδιαφέρον των βοτανολόγων από τα μέσα του 19ου αι. Ιδιαίτερα σημαντικές θεωρούνται οι παρατηρήσεις του Θ. Ορφανίδη το 1851-1854, ο οποίος ανακάλυψε πολλά νέα «αλπικά» είδη. Από τότε πολλοί επιστήμονες προώθησαν το έργο της συστηματικής μελέτης της χλωρίδας. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, η χλωρίδα του όρους Κυλλήνη αποτελείται από 1.100 φυτικά είδη και υποείδη, φανερώνοντας έναν ανεκτίμητο χλωριδικό πλούτο. Ανάμεσα στα φυτά της Κυλλήνης υπάρχουν πολυάριθμα κοινά είδη, αλλά και αρκετά σπάνια. Συνολικά, έχουν αναγνωριστεί 136 ενδημικά φυτά, εκ των οποίων τα 90 απαντώνται και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Τα υπόλοιπα είναι ενδημικά της

[51] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'

Κυλλήνης και των άλλων βουνών της Πελοποννήσου και έξι από αυτά είναι τοπικά ενδημικά της Κυλλήνης.

Πανίδα

Στο όρος Κυλλήνη συναντώνται αλεπούδες, νυφίτσες, κουνάβια, ασβοί, σκαντζόχοιροι, λαγοί, πέρδικες, τυφλοπόντικες, η οχιά και ο σαπίτης, ενώ φωλιάζουν και μερικά από τα μεγάλα αρπακτικά πουλιά της Ελλάδας, όπως οι φιδαετοί. Τα τελευταία χρόνια επεκτείνεται η παρουσία του αγριογούρουνου και του τσακαλιού. Στις όχθες της λίμνης Δασίου απαντάται ο σπάνιος πράσινος δεντροβάτραχος. Στη σπηλιά του Ερμή συναντά κανείς νυχτερίδες, τη μεγάλη μυωτίδα και το μικρό ρινόλοφο, είδη που απειλούνται με εξαφάνιση.

Οικότοποι

Η έντονη διαφοροποίηση του τοπίου και η βιοποικιλότητα των ειδών έχουν δημιουργήσει 26 διαφορετικούς τύπους οικοτόπων. Δύο από αυτούς είναι οικότοποι προτεραιότητας σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 92/43 και γι' αυτό η περιοχή εντάχθηκε στο δίκτυο των προστατευόμενων περιοχών NATURA, με τον τίτλο «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και χαράδρα Φλαμπουρίτσα». Η περιοχή με έκταση 234.000 στρ. χαρακτηρίζεται από μεγάλο βαθμό ενδημισμού και με πολλά είδη να εντάσσονται στις κατηγορίες του καταλόγου σπάνιων ειδών του «Red Data Book», τα οποία κινδυνεύουν ή απειλούνται με εξαφάνιση.

Αισθητικά Δάση

Στο Δήμο Ξυλοκάστρου απαντάται ένα από τα δύο αισθητικά δάση της ΠΕ Κορινθίας, ο Πευκιάς με ιδιαίτερη φυσική ομορφιά και σπάνια οικολογική αξία. Το δάσος βρίσκεται μεταξύ του Ξυλοκάστρου και του οικισμού της Συκιάς και καλύπτει έκταση 275 στρ., ενώ στην περιοχή του απαντώνται 80 περίπου είδη της ελληνικής χλωρίδας, όπως η χαλέπιος πεύκη, κέδροι, μυρτιές, λυγαριές, θυμάρι κλπ. Το έτος ανάδειξής του ως αισθητικό δάσος ήταν το 1974[52].

Στους αυξημένους κινδύνους για το περιβάλλον του που εγκυμονούν οι εκτεταμένες διαβρώσεις των ακτών του Κορινθιακού Κόλπου, η επιδίωξη τουριστικής ανάπτυξής του και οι οικιστικές πιέσεις σε επαφή με το χώρο του, προστέθηκε πρόσφατα η αυθαίρετη εξαίρεση των

[52] Μπόζνος Κ. (2011) 'Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Νομού Κορινθίας', Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (https://core.ac.uk/download/pdf/132820419.pdf)

αισθητικών δασών από το καθεστώς προστασίας του Ν. 1650/1986, μετά τη θέση σε ισχύ του Ν. 4685/2020[53].

Υδάτινα οικοσυστήματα

Οι ποταμοί Σύθας και Όλβιος δημιουργούνται από τις επιφανειακές, αλλά και τις υπόγειες απορροές του βουνού. Οι λεκάνες απορροής τους και οι κοίτες τους συνιστούν ιδιαίτερους οικοτόπους με οικολογικό και αισθητικό ενδιαφέρον. Η λίμνη Δασίου και άλλες μικρότερες εποχιακές λίμνες σχηματίζονται κατά τους χειμερινούς μήνες στο οροπέδιο της Ζήρειας, σε υψόμετρο 1.500 μ. και τροφοδοτούνται από τις επιφανειακές απορροές του ορεινού όγκου. Πολύ σημαντικός είναι ο ρόλος αυτών των υδάτινων σχηματισμών στην οικολογική ισορροπία και στη διατήρηση των ειδών χλωρίδας και πανίδας. Εξίσου σημαντικός όμως είναι και στην ανάπτυξη οικοτουριστικών δραστηριοτήτων.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι η Δημοτική Αρχή, αποδίδοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη συμμετοχή της στο γενικό σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας, εκπονεί κάθε χρόνο τοπικό σχέδιο δράσης διαχείρισης και πυρασφάλειας δασικών πυρκαγιών. Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιείται τοπική εθελοντική ομάδα πυροφύλαξης, η οποία κατά τους καλοκαιρινούς μήνες περιπολεί και σβήνει φωτιές σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κιάτου, στην ορεινή κυρίως ζώνη του Δήμου. Όσον αφορά τον Πευκιά Ξυλοκάστρου, προστασία παρέχεται, τόσο από την προαναφερόμενη ομάδα, αλλά κυρίως από το εγκατεστημένο σύστημα αυτόματου ποτίσματος και κατάσβεσης πυρκαγιάς. Για την Πολιτική Προστασία έχει συγκροτηθεί Τοπικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας που συνεδριάζει για κάθε σχετικό θέμα που προκύπτει και σε αυτό συμμετέχουν εκτός του Δημάρχου και των Δημοτικών Συμβούλων υπηρεσιακοί παράγοντες, αλλά και εκπρόσωποι του Αστυνομικού Τμήματος Ξυλοκάστρου, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κιάτου και του Συλλόγου Προστασίας του Δάσους «Κυλλήνιος Άδωνις».

[53] Παυλάκη Σ. (2020) 'Ο Πευκιάς Ξυλοκάστρου και η ανάδειξη των σημερινών κινδύνων για τα αισθητικά δάση'

2.1.3.4.2 Φυσικό Περιβάλλον Δήμου Σικυωνίων[54]

Υδατικοί Πόροι

Την έκταση της ΔΕ Σικυωνίων διασχίζουν 4 ποταμοί που από ΒΑ προς ΝΔ είναι: ο Σελίανδρος, που εκβάλει στην Παραλία Διμηνιού, ο Κύριλλος και ο Ελισσώνας (με εγκιβωτισμένη κοίτη κατά τη διέλευση από κατοικημένες περιοχές), που διατρέχουν το Κιάτο στις εκβολές τους προς τη θάλασσα και τέλος ο Ασωπός, που σε μεγάλο τμήμα του προς τις εκβολές του στον Κορινθιακό, αποτελεί το φυσικό και διοικητικό όριο του Δήμου Σικυωνίων με το γειτονικό Δήμο Βέλου-Βόχας. Από τους τέσσερις αυτούς άξονες αποστράγγισης, κύριος είναι αυτός της απορροής του Ασωπού, ενώ υπάρχουν επίσης διάσπαρτες πηγαίες εκφορτίσεις και γεωτρήσεις, που χρησιμοποιούνται για ύδρευση και άρδευση, με ιδιαίτερες πυκνώσεις στα ορεινά τμήματα του Δήμου.

Η ΔΕ Στυμφαλίας περιλαμβάνει τη Λίμνη της Στυμφαλίας και αρκετούς χείμαρρους.

Η Λίμνη Στυμφαλία είναι από τις διασημότερες λίμνες της Πελοποννήσου, μιας και το όνομά της έχει συνδεθεί άρρηκτα με πολλούς μύθους. Πρόκειται για μια λίμνη γλυκού νερού, ορεινού τύπου, η οποία είναι σπάνια όχι μόνο στην Πελοπόννησο, αλλά και σε όλη την Ελλάδα. Βρίσκεται στα όρια της ΠΕ Κορινθίας και Αργολίδας και περιβάλλεται από τους ορεινούς όγκους της Ζήρειας (όρος Κυλλήνη) και του όρους Ολίγυρτου, κοντά στο οροπέδιο του Φενεού. Η επιφάνεια της λίμνης κατά τους χειμερινούς μήνες αγγίζει τα 7.700 στρ. και το μέγιστο βάθος της είναι 10 μέτρα. Όμως κατά την καλοκαιρινή περίοδο και μάλιστα σε περιόδους ανομβρίας, η λίμνη μοιάζει με έλος, περιορίζεται σε έκταση στα 3.500 στρ. και σε βάθος μόλις 3 μέτρων. Οργανικά συνδεδεμένα με τη Στυμφαλία είναι το οροπέδιο και η Υδρολογική Λεκάνη του Παπαρρηγόπουλου (κοινότητα Καισαρίου).

Την ευρύτερη Υδρολογική Λεκάνη της περιοχής της Στυμφαλίας και του Παπαρρηγόπουλου και τα βουνά που υψώνονται γύρω της, αυλακώνουν πολλά μικρά και μεγάλα ρεύματα, που σχηματίζουν το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής. Πρόκειται για νευρώσεις που δημιουργήθηκαν στο πέρασμα του χρόνου και οφείλονται στη διαβρωτική δράση του νερού. Οι κυρίαρχοι χείμαρροι που δρουν στην περιοχή είναι οι Λαύκας, Καστανιάς, Δροσοπηγής, Κυλλήνης, Λυκορέματος και διάφοροι άλλοι που αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης εξέτασης.

[54] Δήμος Σικυωνίων (2020) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2020 – 2023'

Πρόκειται δηλαδή για μια Υδρολογική Λεκάνη με χειμαρρικά φαινόμενα περιορισμένης έκτασης, με μικρή στερεοπαροχή και μορφογεννητικούς μηχανισμούς μεταβατικούς (άλλοι προς την κατάσταση ισορροπίας και άλλοι στάσιμοι).

Στη ΔΕ Φενεού δεσπόζει η τεχνητή λίμνη Δόξα, αλλά στην περιοχή υπάρχουν και αρκετοί χείμαρροι και πηγές.

Η Λίμνη φράγματος Δόξα εκτός από τη σημασία που μπορεί δυνητικά να αποκτήσει με την πάροδο του χρόνου ως τεχνητό υγροτοπικό οικοσύστημα, αποτελεί και σημαντικό τοπιακό στοιχείο εντός της λεκάνης του Φενεού ιδιαίτερου αισθητικού κάλλους.

Στην περιοχή υπάρχουν πολλές πηγές με σημαντική παροχή, εκ των οποίων η σημαντικότερη βρίσκεται στην περιοχή της κοινότητας Φενεού (Συβίστας) στο βορειοδυτικό τμήμα της ΔΕ Φενεού.

Το λεκανοπέδιο διαρρέουν επίσης πολλοί χείμαρροι. Ο σημαντικότερος είναι ο Όλβιος, που συγκεντρώνει όλα τα νερά από τη βόρεια και ανατολική ορεινή και πεδινή περιοχή του λεκανοπεδίου. Άλλος χείμαρρος που διασχίζει το λεκανοπέδιο είναι ο Δόξας, ο οποίος πηγάζει από τις μισγάγγειες λεκανών απορροής του Χελμού στα δυτικά του οικισμού Φενεός (Συβίστα). Κατά καιρούς η εύφορη πεδιάδα με την εντυπωσιακή χρωματιστή ποικιλία και τις καρυδιές είχε μεταβληθεί ολόκληρη σε λίμνη, καθώς τα όμβρια ύδατα δεν έβρισκαν διέξοδο προς τη θάλασσα. Χάρη στις φυσικές καταβόθρες του βουνού Σαϊτάς, η πεδιάδα αποφορτιζόταν από τα νερά της λίμνης. Σήμερα λιγοστό μόνο νερό λιμνάζει κοντά στις καταβόθρες. Η περιοχή έχει αποδοθεί στις καλλιέργειες.

<u>Κλιματολογικές Συνθήκες</u>

Το κλίμα στο Δήμο Σικυωνίων έχει σε γενικές γραμμές τα χαρακτηριστικά του Μεσογειακού κλίματος, δηλαδή ήπιους και βροχερούς χειμώνες, σχετικώς θερμά και ξηρά καλοκαίρια και μεγάλη ηλιοφάνεια όλο σχεδόν το χρόνο.

Από κλιματολογικής πλευράς το έτος μπορεί να χωριστεί κυρίως σε δύο εποχές: Την ψυχρή και βροχερή χειμερινή περίοδο, που διαρκεί από τα μέσα του Οκτωβρίου και μέχρι το τέλος Μαρτίου και τη θερμή και άνομβρη εποχή, που διαρκεί από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο. Κατά την πρώτη περίοδο, οι ψυχρότεροι μήνες είναι ο Ιανουάριος και ο Φεβρουάριος, όπου κατά μέσο όρο η μέση θερμοκρασία κυμαίνεται από 9,2 ^{o}C έως 9,5 ^{o}C. Τα στοιχεία όλα έχουν

αντληθεί από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, από τον υποσταθμό του Βέλου. Η θερμότερη περίοδος αφορά στο τελευταίο δεκαήμερο του Ιουλίου και στο πρώτο του Αυγούστου, όπου η μέση μέγιστη θερμοκρασία κυμαίνεται από 28,7 ^{o}C μέχρι 28,2 ^{o}C.

Οικοσυστήματα

Στην περιοχή παρατηρούνται χερσαία οικοσυστήματα με θαμνώδη βλάστηση, φρύγανα, κωνοφόρα και αείφυλλα πλατύφυλλα. Σημαντικά, επίσης, είναι τα παρόχθια-υγροτοπικά οικοσυστήματα ρεόντων υδάτων, αφού η περιοχή διασχίζεται από τέσσερα ποτάμια, τον Ασωπό με ροή σχεδόν καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, τον Ελισσώνα, το Σελλίανδρο και τον Κύριλλο.

Στη ΔΕ Στυμφαλίας τα οικοσυστήματα κατατάσσονται σε δυο γενικές κατηγορίες: α) Τα χερσαία οικοσυστήματα, τα οποία καταλαμβάνουν τις εκτάσεις της λεκάνης απορροής της Στυμφαλίας, από τα οποία σημαντικότερα σε έκταση είναι τα δάση, οι θαμνώνες και οι χορτολιβαδικές εκτάσεις και β) τα υγροτοπικά οικοσυστήματα, που κυριαρχούν στην περιοχή της λίμνης και είναι μοναδικής σημασίας για την ξεκούραση, διατροφή, διαχείμανση και αναπαραγωγή της άγριας πανίδας.

Η ΔΕ Φενεού, παρουσιάζει ιδιαίτερα ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά φυσικού περιβάλλοντος, καθώς περιβάλλεται από τρεις χαρακτηριστικούς ορεινούς όγκους, οι οποίοι αποτελούν και τρεις σημαντικές περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο Natura 2000.

Αισθητικά Δάση

Στο Δήμο Σικυωνίων απαντάται ένα από τα δύο αισθητικά δάση της ΠΕ Κορινθίας, το Δρυοδάσος Μογγοστού Κορινθίας με ιδιαίτερη φυσική ομορφιά και σπάνια οικολογική αξία. Πρόκειται για παλαιό δάσος με δρύες, πεύκα και αείφυλλα πλατύφυλλα συνολικής έκτασης 5.200 στρεμμάτων. Βρίσκεται κοντά στα χωριά Σούλι, Μέγας Βάλτος και Θροφάρι. Το έτος ανάδειξης του ως αισθητικό δάσος ήταν το 1977[55].

[55] Μπόζνος Κ. (2011) 'Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Νομού Κορινθίας', Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (https://core.ac.uk/download/pdf/132820419.pdf)

Ανήκει στην Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης. Τα κυριότερα δέντρα που συναντούμε είναι η πλατύφυλλος βελανιδιά (δρυς), η χαλέπιος πεύκη, η μαύρη πεύκη σε μεμονωμένα άτομα, η κεφαλληνιακή ελάτη, το πουρνάρι, το φυλίκι, ο άρκευθος, η κουτσουπιά και οι χαρακτηριστικές κουμαριές και γλυστροκουμαριές. Τον Αύγουστο του 1998 εγκαταστάθηκε στο δάσος ο πρώτος και μοναδικός στην ελληνική επικράτεια πρότυπος μετεωρολογικός πυλώνας σταθμός ύψους 32 μ. στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος MEDEFLU (Ροές Μεσογείου). Λειτουργεί με την ευθύνη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών[56].

Ορεινοί Όγκοι

Στους ορεινούς όγκους της Ζήρειας, του Χελμού και του Ολίγυρτου έχουν καταγραφεί σημαντικοί τύποι οικοτόπων της οδηγίας 92/43/ΕΕ.

Το όρος Κυλλήνη (Ζήρεια) χαρακτηρίζεται από πλούσια χλωρίδα και σχετικά υψηλό ποσοστό ενδημισμού. Στα μεγάλα υψόμετρα του όρους Κυλλήνη τα δάση κεφαλληνιακής ελάτης (Abies cephalonica) κατέχουν εκτεταμένες επιφάνειες και ακολουθούνται, ως προς την επιφάνεια που καλύπτουν, από τα δάση μαύρης πεύκης. Περιλαμβάνει μια πολύ σημαντική από χλωριδικής άποψης χαράδρα, τη χαράδρα της Φλαμπουρίτσας (GR 2530001), που διασχίζεται από το Σίθα ποταμό. Η περιοχή τελεί υπό καθεστώς προστασίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και αποτελεί καταφύγιο θηραμάτων.

Αντίστοιχα, σημαντική είναι και η χλωρίδα του όρους Χελμός (GR 2520001). Η οικολογική αξία του Χελμού αναδεικνύεται από γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά ιδιαίτερης σημασίας και οικολογικού ενδιαφέροντος. Ο χλωριδικός πλούτος, ο πλούτος σε ενδημισμούς και η σπανιότητα αυτών των στοιχείων, συνδυάζονται με την παρουσία δασών ελάτης και μαύρης πεύκης πολύ καλής δομής και ανάπτυξης, αλλά και δασών μικρότερης έκτασης πλατύφυλλης δρυός, που προσδίδουν την ιδιαίτερη οικολογική και αισθητική αξία του Χελμού. Ο Χελμός αποτελεί το βόρειο τμήμα του ορεινού όγκου της Πελοποννήσου και απλώνεται ανάμεσα στον Κράθι και το Βουραϊκό ποταμό και από τον Αροάνιο ποταμό μέχρι τη θάλασσα.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του φυσικού τοπίου του όρους Χελμού περιλαμβάνουν καλά δασωμένες πλαγιές του Μεσο- και Υπερ-Μεσογειακού ορόφου βλάστησης με δάση κεφαλληνιακής ελάτης (Abies cephalonica) και μαύρης πεύκης (Pinus nigra subsp. pallasiana),

[56] https://kiato.gov.gr/%cf%80%ce%b5%cf%81%ce%b9%ce%b2%ce%ac%ce%bb%ce%bb%ce%bf%ce%bd/

απόκρημνους ασβεστολιθικούς βράχους, τη λίμνη Μαυρολίμνη σε υψόμετρο 2.050 μ. παγετωνικής προέλευσης (είναι η μοναδική «αλπική» λίμνη της Πελοποννήσου) και την εντυπωσιακή χαράδρα της Στύγας (Ύδατα Στυγός), που πλαισιώνεται από τις πιο σημαντικές ορθοπλαγιές του όρους και σχετίζεται με μια μικρή, υγρή σπηλιά και έναν καταρράκτη στη βάση της.

Πολλά ενδιαφέροντα φυτικά είδη βρίσκονται και στην περιοχή του όρους Ολίγυρτου (GR 2530004), που βρίσκεται στο νότιο τμήμα του Δήμου, μεταξύ των οροπεδίων Φενεού, Στυμφαλίας και Κανδήλας, που είναι οι πιο σημαντικές Υδρολογικές Λεκάνες της βόρειας Πελοποννήσου.

Η ΔΕ Φενεού περιλαμβάνει ένα τμήμα από τις βόρειες πλαγιές του όρους αυτού. Πολλά είδη που βρίσκονται στον Ολίγυρτο έχουν ενδιαφέρουσα γεωγραφική εξάπλωση. Η περιοχή είναι μεγάλης σημασίας και αποτελεί μία περιοχή μεγάλων υψομέτρων, με σημαντικά δάση στο βόρειο τμήμα και βιοτόπους κατάλληλους για φυτά και ζώα. Ακόμη, οι απότομες βραχώδεις πλαγιές των κορυφογραμμών και όχι μόνο αυτές, αποτελούν περιοχές κατάλληλες για ενδημικά φυτά. Τέλος, στην περιοχή απαντώνται πολλά ενδιαφέροντα φυτικά taxa (ενδημικά φυτά, που υπάρχουν στην περιοχή αυτή και πουθενά αλλού). Η περιοχή τελεί υπό καθεστώς προστασίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και αποτελεί καταφύγιο θηραμάτων.

<u>Σπήλαια</u>

Ο Δήμος Σικυωνίων διαθέτει αρκετά αξιόλογα σπήλαια, όπως:

- Το Σπήλαιο «Παναγιάς του βράχου». Πρόκειται για «διώροφο» σπήλαιο, στον κάτω όροφο του οποίου είναι χτισμένο παμπάλαιο ασκηταριό-εκκλησάκι αφιερωμένο στην «Παναγία του βράχου». Ο επάνω όροφος χρησίμευε ως αποθήκη τροφίμων κ.λπ., αλλά και ως καταφύγιο των κατοίκων της περιοχής κατά τη δύσκολη περίοδο της Τουρκοκρατίας.
- Το Σπήλαιο «Των Άγγλων». Στον ίδιο βράχινο όγκο με την «Παναγία του βράχου» και σε απόσταση μικρότερη του ενός χιλιομέτρου από αυτήν βρίσκεται άλλο ένα σπήλαιο, το οποίο κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής είχαν ως καταφύγιο και ορμητήριό τους οι Άγγλοι αλεξιπτωτιστές που λειτουργούσαν ως σύνδεσμοι και οργανωτές του τοπικού αντάρτικου εναντίον των κατακτητών μέχρι την περιπετειώδη σύλληψή τους από αυτούς. Το σπήλαιο αυτό, στην πραγματικότητα, είναι κοίτη υπόγειου ποταμού, που

τους περισσότερους χειμερινούς μήνες λειτουργεί βγάζοντας ορμητικά τα νερά του από τα σπλάχνα του βουνού στην επιφάνεια του εδάφους.

- Οι Καταβόθρες Φενεού. Περιμετρικά της παλιάς, αποξηραμένης τώρα, λίμνης του Φενεού, υπάρχουν 3-4 φυσικές καταβόθρες, από τις οποίες διέφευγαν τα πλεονάζοντα νερά της λίμνης προς τον υδροφόρο ορίζοντα και τελικά τη θάλασσα. Η μόνη από αυτές, που «λειτουργεί» ακόμα για το σκοπό αυτό, βρίσκεται κοντά στο χωριό Μάτι του οροπεδίου του Φενεού και παροχετεύει με πολύ εντυπωσιακό τρόπο τα παφλάζοντα νερά μεγάλου ρυακιού στο εσωτερικό της γης.
- Το Βάραθρο «Τρύπα» Φενεού. Το σπήλαιο-βάραθρο «Τρύπα» βρίσκεται σε υψόμετρο 1.800 μ. περίπου πάνω στο βουνό Ντουρντουβάνα (απόληξη του Χελμού στην Κορινθία). Σε αυτό φτάνει κανείς από τα χωριά Αρχαία Φενεός (Καλύβια) και Πανόραμα. Αποτελείται από 3-4 συνολικά «πηγάδια» με συνολικό βάθος πάνω από 200 μ. και 7-8 μεγάλες, σταλακτιτικά καταστόλιστες αίθουσες, καθώς και μία πανέμορφη υπόγεια λίμνη ανάμεσά τους.
- Το Σπήλαιο της λίμνης Στυμφαλίας. Δίπλα ακριβώς από τον περιφερειακό «παραλιακό» δρόμο της λίμνης Στυμφαλίας υπάρχει μικρή τρύπα που μετά από 1,5-2 μ. κατάβαση, οδηγεί στην πρώτη αίθουσα του παραλίμνιου σπηλαίου.

2.1.3.4.3 Φυσικό Περιβάλλον Δήμου Νεμέας[57,58]

<u>Μορφολογικά και υδρολογικά χαρακτηριστικά</u>

Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Νεμέας έχει υψόμετρο που ξεκινά από τα 280 μ., ενώ στα ορεινά της σημεία αγγίζει τα 800 μ., γεγονός που οδηγεί στο χαρακτηρισμό της ως ορεινού Δήμου. Το κυρίως τμήμα της αποτελείται από το γνωστό κάμπο της Νεμέας, αλλά έντονο είναι και το ορεινό στοιχείο, αφού βρίσκεται στις υπώρειες των Αρκαδικών ορεινών όγκων και ουσιαστικά περιβάλλεται από αυτούς.

[57] Ευαγγελία Π. Αραμπού (2020) 'Στρατηγικός Σχεδιασμός σε Τοπική Κλίμακα: Η Περίπτωση του Δήμου της Νεμέας', Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών

[58] Δήμος Νεμέας, 2016, «Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια του Δήμου Νεμέας»

Στην ευρύτερη περιοχή υπήρχαν στο παρελθόν έλη, αλλά και βάλτοι, οι οποίοι αποξηράνθηκαν και οδήγησαν στο σχηματισμό εύφορων εκτάσεων. Ανάμεσα στο οροπέδιο της Νεμέας και τον κάμπο της Βόχας έχει σχηματιστεί ποτάμιο οικοσύστημα μόνιμης ροής, με επίκεντρο τον ποταμό Ασωπό. Ο ποταμός συγκεντρώνει τα νερά από τον ορεινό όγκο του Φαρμακά, ο οποίος βρίσκεται στην Αργολίδα, συνεχίζει κινούμενος υπόγεια σε τεχνητή κοίτη και καταλήγει στον οικισμό Πλατάνι, στον οποίο και σχηματίζει καταρράκτη. Αφού διασχίσει τον κάμπο της Νεμέας και της Σικυωνίας τελικά εκβάλλει στην περιοχή Νεράντζας, ανατολικά του Κιάτου, στον Κορινθιακό Κόλπο.

Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει στο χείμαρρο Ζαπάντι ή αλλιώς το ποτάμι της Νεμέας, το οποίο ωστόσο είναι πλέον ξεροπόταμος και φέρει περιστασιακά νερό, ανάλογα με τις βροχοπτώσεις ή το λιώσιμο των πάγων στα ορεινά. Αναφορικά με το χείμαρρο, αυτός πήγαζε από το βόρειο κράσπεδο της πεδιάδας της Αρχαίας Νεμέας και πιο συγκεκριμένα από τον οικισμό Ηράκλειο, δίπλα από την Αρχαία Νεμέα. Εκβάλλει στον Κορινθιακό κόλπο, στη Δημοτική Κοινότητα Βραχατίου και η υδρογραφική του λεκάνη είναι νέα, εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου και έχει μικρή έκταση, της τάξης των 68,73 τ.χλμ.

Χλωρίδα-Πανίδα

Αναφορικά με τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής του Δήμου Νεμέας, η μεγάλη ευφορία των εδαφών, σε συνδυασμό πάντα με το μικροκλίμα της, ευνοεί συγκεκριμένες καλλιέργειες και κυρίως αυτές των αμπελώνων και των ελαιόδεντρων. Άλλωστε, το μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου Νεμέας καλύπτεται από αμπελώνες, ελαιόδεντρα και χερσότοπους και ένα πολύ μικρότερο τμήμα από μη αρδεύσιμη γη και κωνοφόρα δάση. Η πανίδα της περιοχής δεν έχει κάποια ιδιαιτερότητα και αποτελείται κυρίως από νερόφιδα, βατράχους, καβούρια, μικρά αρπακτικά και υδρόβια πτηνά, ψάρια, αγριόπαπιες, μπεκάτσες και νερόκοτες. Τα παραπάνω είδη απαντώνται κυρίως στις όχθες του Ασωπού ποταμού, ενώ πτηνοπανίδα απαντάται και στην περιοχή του λόφου της Παναγίας του Βράχου. Τέλος, στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν και κοπάδια αιγοπροβάτων, στο πλαίσιο ανάπτυξης της κτηνοτροφίας.

Κλίμα

Ο Δήμος Νεμέας βρίσκεται στο ηπειρωτικό τμήμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Το κλίμα της Πελοποννήσου είναι μεσογειακό, ωστόσο διαφέρει ανάλογα με την περιοχή και το υψόμετρό της. Στο εσωτερικό της, στο οποίο ανήκει και η Νεμέα, χαρακτηρίζεται ως ψυχρό. Κύριο

γνώρισμα του χειμώνα στην περιοχή αποτελούν οι έντονες χιονοπτώσεις και το μεγάλο ύψος των βροχοπτώσεων, ενώ κατά τους θερινούς μήνες δεν σημειώνονται πολύ υψηλές θερμοκρασίες, όπως σε άλλες γειτονικές περιοχές (Αργολίδα, Αχαΐα).

Περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους

Σύμφωνα με τη Βάση Δεδομένων για την Ελληνική Φύση, ο λόφος «Παναγιά», που αποτελεί ένα απόκρημνο, βραχώδες ύψωμα δυτικά της Αρχαίας Νεμέας και νότια της Νεμέας, αποτελεί μία περιοχή με ιδιαίτερη φυσική ομορφιά και ανεξερεύνητη σε μεγάλο βαθμό φυσική αξία. Στη βόρεια πλευρά του υπάρχει μία μεγάλη, κάθετη ορθοπλαγιά, γεμάτη με μικρά και μεγάλα σπήλαια και πάνω στα βράχια βρίσκεται ένα μικρό μοναστήρι, αυτό του Αγίου Αθανασίου. Αν και η κατάσταση της περιοχής είναι καλή, με όμορφη θέα σε όλα τα σημεία της, δυστυχώς δεν υπάρχουν στοιχεία για την οικολογική της αξία αναφορικά με τη χλωρίδα και την πανίδα της, αφού ακόμη δεν έχει μελετηθεί σε βάθος.

2.1.3.5 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.1.3.5.1 Πολιτιστικό Περιβάλλον Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης[59,60]

Αρχαιολογικοί χώροι

Ανάμεσα στο Ξυλόκαστρο και τα Τρίκαλα βρισκόταν η αρχαία Πελλήνη, στην περιοχή που και σήμερα βρίσκεται το ομώνυμο χωριό. Οι ανασκαφές του Αναστασίου Ορλάνδου το 1931-32 με τις επιγραφές που έφεραν στο φως επιβεβαιώνουν τη θέση της αρχαίας πόλης. Επίσης, αποκαλύφθηκαν τάφοι, θεμέλια αρχαίων οικοδομημάτων, κρηπίδωμα ναού και ίχνος θεάτρου, όλα κλασικής εποχής, καθώς και ρωμαϊκά νομίσματα. Επίνειο της Πελλήνης ήταν οι Αριστοναύτες, λιμάνι που βρισκόταν στη θέση του σημερινού Ξυλόκαστρου.

Στην αρχαιότητα, κοντά στο σημερινό Ζεμενό, βρισκόταν η αρχαία πόλη Δειραί της Σικυώνας. Θα πρέπει να την αναζητήσουμε νοτιοανατολικά της σημερινής τοποθεσίας «Τσούκας» και στη θέση που ονομάζεται «Κιάφες». Στη θέση αυτή υπάρχουν αρκετά αρχαιολογικά λείψανα (χτίσματα, τάφοι θολωτοί, κεραμίδια κλπ.), τα οποία μας πείθουν πως στην τοποθεσία αυτή

[59] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'

[60] Αντωνία Ράλλη, 2018, «Ανάπτυξη Ορεινών Περιοχών, Πολιτικές και Μέσα της ΕΕ. Το Παράδειγμα του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης» Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

υπήρχε κάποτε κάποια αρχαία κώμη. Στην τοποθεσία «Τσούκα» φαίνεται να ήταν το οχυρό των αρχαίων Δειρών, όπου σήμερα υπάρχουν τείχη με ασύμμετρα λιθάρια προκλασσικής εποχής και χωρίς συνδετική ύλη. Στην τοποθεσία αυτή το 1960 κάποιος χωρικός από το Ζεμενό βρήκε άγαλμα χάλκινο μικρών διαστάσεων, μεγάλης αρχαιολογικής αξίας, το οποίο παρίστανε τον κεραύνιο Δία. Σήμερα βρίσκεται στο Μουσείο της Κορίνθου.

Ναοί – Μοναστήρια

Στις ορεινές περιοχές του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης ο επισκέπτης μπορεί να δει εκκλησίες και μοναστήρια του 16ου – 18ου αιώνα. Ξεκινώντας από τα Κάτω Τρίκαλα, εκεί απαντάται ο ναός του Αγίου Δημητρίου, που χτίστηκε το 1697 και ξεχωρίζει για τις τοιχογραφίες που χρονολογούνται από το 18ο αιώνα με εξπρεσιονιστικό χαρακτήρα, και χαρακτηριστική τοιχογραφία την «Άκρα Ταπείνωση».

Στα Μεσαία Τρίκαλα υπάρχει η Μονή της Παναγίας, χτισμένη γύρω στο 1700 από το Μητροπολίτη Κορίνθου Γρηγόριο Νοταρά και ο Ναός του Αγίου Γερασίμου, που κτίστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα, στο μέρος όπου βρισκόταν το σπίτι του Αγίου Γερασίμου.

Στα Άνω Τρίκαλα βρίσκεται ο ναός του Αγίου Νικόλαου, ο οποίος διαθέτει μοναδικές τοιχογραφίες, οι οποίες χρονολογούνται στον 10ο αιώνα. Το ιστορικό μοναστήρι του Αγίου Βλασίου βρίσκεται πάνω από τα Άνω Τρίκαλα. Εκεί αξίζει να θαυμάσει ο επισκέπτης το ξυλόγλυπτο τέμπλο και τις θαυμάσιες εικόνες του ναού, έργα του Σκορδίλη (αρχές του 17ου αιώνα).

Άξια επίσκεψης είναι η Μονή του Αγίου Κωνσταντίνου στο Γελλήνι, χτισμένη μέσα σε ένα θεόρατο βράχο, γεμάτη από παμπάλαιες τοιχογραφίες, δείγματα της μεσαιωνικής ακμής και της αλλοτινής δόξας του μοναστηριού.

Στην άλλη άκρη του Δήμου, κοντά στο Χελυδόρι, υπάρχει Μονή του 14ου αιώνα, που ήταν αφιερωμένη στον Προφήτη Ηλία. Η Μονή χτίστηκε κατ' αρχήν τετράπλευρος και στις τέσσερις πλευρές της έγιναν κελιά βυζαντινού ρυθμού, ενώ το καθολικό της, αφιερωμένο στον Προφήτη Ηλία του Θεσθίτου, ήταν επίσης βυζαντινού ρυθμού. Η Μονή κατέρρευσε το 1740 μετά από βαρυχειμωνιά και αφού είχε υποστεί εκτεταμένες φθορές στο σεισμό του 1720. Το νέο μοναστήρι, που διατηρείται ικανοποιητικά έως σήμερα, κτίστηκε στο σχέδιο της βασιλικής, το δε καθολικό του διέθετε ξυλόγλυπτο τέμπλο, ενώ οι εικόνες των δεσποτικών φιλοτεχνήθηκαν το 1758 από έναν Κρητικό διάκονο με το όνομα Αθανάσιος. Ο ναός της Παναγίας των

Καταφυγίων βρίσκεται περίπου 10 χλμ. νότια του Δερβενίου, επί της οδού που οδηγεί στο ορεινό Σαραντάπηχο. Την προσωνυμία της η εκκλησία την έχει αποκτήσει από τα Καταφύγια, την περιοχή που οικοδομήθηκε. Αξιόλογη ιστορικά είναι και η εκκλησία του Αγίου Νικολάου, που κτίστηκε στον Κούτο, πριν το έτος 1798 από την οικογένεια Μαμωνά, η οποία ήλθε και εγκαταστάθηκε εδώ γύρω στα 1300 μ.Χ. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού με τις αγιογραφίες του.

Η σημαντικότερη, όμως, εκκλησία, τόσο για την ιστορία της, όσο και για τον αρχιτεκτονικό της ρυθμό, που χτίστηκε την εποχή εκείνη, είναι αδιαμφισβήτητα ο ναός του Αγίου Γεωργίου στην Ευρωστίνη ή Ζάχολη. Ο ναός χτίστηκε το 1811 εντός 39 ημερών. Το σχέδιο στο οποίο οικοδομήθηκε ο ναός ήταν βασιλική βυζαντινού ρυθμού με 17 τρούλους. Η σκεπή στηρίχτηκε σε 36 κολώνες με κιονόκρανα βυζαντινού ρυθμού, ενώ το τέμπλο κατασκευάστηκε από την ξυλεία ενός και μόνο θρυλικού κυπαρισσιού και πάνω του σκαλίστηκαν εικόνες από την Παλαιά Διαθήκη, αλλά και η σκηνή της κοπής του κυπαρισσιού.

Τοπική αρχιτεκτονική

Τα Άνω Τρίκαλα την εποχή της Τουρκοκρατίας ήταν πλούσιο χωριό, που ονομάζονταν και «αρχοντομαχαλάς», γιατί κατοικούσαν εκεί επιφανείς οικογένειες της περιοχής. Η περιοχή είχε ψηλούς πύργους με σιδερένιες πόρτες και πολλές όμορφες οικοδομές, από τις οποίες όμως σώζονται ελάχιστες. Σήμερα σώζεται ο παλιός Πύργος της οικογένειας Νοταρά, η οποία έπαιξε σημαντικό ρόλο στα Ορλωφικά (1770), στην Επανάσταση του 1821, αλλά και στο μετέπειτα εμφύλιο πόλεμο, το Αρχοντικό των Δασαίων, το Αρχοντικό Καρβελά και η Οικία Βεργιανίτη.

Ένα κτίριο με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και ιστορική σημασία είναι ο Πύργος του Κορδή, που βρίσκεται στη δημοτική κοινότητα Πύργου (από τον οποίο πύργο πήρε το όνομά του το χωριό). Χτίστηκε από την οικογένεια Μαμωνά γύρω στο 1580, σύμφωνα με χαραγμένη χρονολογία στην πόρτα, και τον κληρονόμησε ο Κορδής. Η συμμετοχή του υπήρξε ουσιαστική στην επανάσταση, όπου φιλοξένησε τον Κολοκοτρώνη και έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Πρόκειται για ένα μοναδικής επιβλητικότητας κτίσμα. Τα θεμέλια μικρών σηκών και οι σπόνδυλοι δωρικών κιόνων από μικρό ναό προρωμαϊκών χρόνων που έχουν έρθει στο φως, υποψιάζουν ότι εδώ βρισκόταν η αρχαία Δονούσσα, που αναφέρεται στον κατάλογο των πλοίων της Ιλιάδας.

Πολιτική του Δήμου για τον Πολιτισμό[61]

Στόχος του Δήμου είναι η προβολή του πολιτιστικού και φυσικού πλούτου του, η αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων, η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των δημοτών, η ανάπτυξη πολιτιστικής κουλτούρας στην περιοχή και η επαφή των δημοτών και κυρίως των νέων με τις τέχνες. Πολιτιστικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Οι πολιτιστικές υποδομές είναι συγκεντρωμένες στην έδρα του Δήμου και στο Δερβένι, ενώ είναι ελάχιστες στην ορεινή και ημιορεινή ζώνη. Στο Δερβένι, από το 1992, λειτουργεί το Πνευματικό Κέντρο Δερβενίου, μετά τη δωρεά κτηρίου από την οικογένεια Πανταζόπουλου. Στο Ξυλόκαστρο λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη και στο χώρο υπάρχει δυνατότητα δωρεάν χρήσης internet. Δημοτική βιβλιοθήκη λειτουργεί και στο Στόμιο. Ακόμη, λειτουργεί το Θέατρο «Άγγελος Σικελιανός», στο χώρο του ΕΠΑΛ Ξυλοκάστρου, το ανοικτό θέατρο «Βασίλης Γεωργιάδης» στη Μαρίνα Ξυλοκάστρου, και το Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καμαρίου. Χορευτικά τμήματα παιδιών και ενηλίκων λειτουργούν στο Ξυλόκαστρο και το Δερβένι, καθώς επίσης και φιλαρμονική. Στο Δερβένι λειτουργεί, επίσης, το Δημοτικό Ωδείο Ευρωστίνης με τη μοναδική Εθελοντική Συμφωνική ορχήστρα Πνευστών Οργάνων Πελοποννήσου, πολλά τμήματα εκμάθησης οργάνων, τμήμα χορωδίας και τμήματα θεωρίας της μουσικής. Παράρτημα του Ωδείου λειτουργεί και στο Ξυλόκαστρο. Ο θερινός Δημοτικός κινηματογράφος λειτουργεί τα τελευταία χρόνια στο Δερβένι με εξαιρετική επιτυχία. Υπό την αιγίδα του Δήμου δραστηριοποιείται μία θεατρική ομάδα, ενώ άλλες δύο ενισχύονται από το Δήμο στις παραστάσεις που υλοποιούν. Στη δημοτική κοινότητα Πύργου και στο κτίριο του Πύργου του Κορδή, το οποίο αποκαταστάθηκε παλαιότερα από χρηματοδότηση του ΠΕΠ Πελοποννήσου, κατά τη χειμερινή περίοδο κυρίως δίνονταν διαλέξεις από αναγνωρισμένους επιστήμονες, με θέματα που αφορούν τους κατοίκους της περιοχής, στο πλαίσιο του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Στο Δήμο, οι Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται και πραγματοποιούν διάφορες εκδηλώσεις (πολιτιστικές, μορφωτικές, ψυχαγωγικές κ.λπ.) είναι αρκετοί και θα μπορούσαν να διαδραματίσουν έναν ενεργότερο ρόλο στην πολιτιστική, ψυχαγωγική και κοινωνική ζωή του

[61] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'

Δήμου. Στις Τοπικές Κοινότητες ο Δήμος, σε συνεργασία με τους τοπικούς πολιτιστικούς και αθλητικούς συλλόγους, διοργανώνουν εκδηλώσεις όπως, στη δημοτική κοινότητα Ζεμενού η «Γιορτή του Σταφυλιού», στις δημοτικές κοινότητες Δερβενίου και Καμαρίου οι εκδηλώσεις για το Καρναβάλι, στην δημοτική κοινότητα Πύργου τα «Κυριακίδεια». Στις υπόλοιπες δημοτικές κοινότητες λαμβάνουν χώρα διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις κυρίως κατά το μήνα Αύγουστο.

Κατά τη θερινή κυρίως περίοδο, διοργανώνεται κάθε χρόνο, το πρόγραμμα των πολιτιστικών εκδηλώσεων που περιλαμβάνει μουσικές βραδιές, θεατρικές παραστάσεις για μικρούς και μεγάλους, παρουσίαση χορευτικών συγκροτημάτων, εκθέσεις ζωγραφικής, βιβλίου κλπ. Ανάλογη δραστηριότητα διοργανώνεται και κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων.

Ο σχεδιασμός για τις δράσεις της επόμενης περιόδου περιλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- Τη δημιουργία νέων (π.χ. δημιουργία λαογραφικού μουσείου), αλλά και τη συντήρηση και αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών
- Την ετήσια θεσμοθέτηση ορισμένων εκδηλώσεων με σκοπό την έγκαιρη και ολοκληρωμένη προβολή τους και την αύξηση της αναγνωρισιμότητάς τους
- Το συνδυασμό πολιτιστικών δράσεων με δράσεις ειδικών μορφών τουρισμού ή αθλητικών δραστηριοτήτων
- Την αξιοποίηση και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Πελλήνης, των Σπηλαίων της περιοχής (Ερμή και Σαφτουλή), των Πύργων (π.χ. του Χαλίλ Αγά και του Κιαμήλ Μπέη), κληροδοτημάτων (Κυριάκου και Τσενέ στα Πιτσά) και οικιών (οικεία Γερμανού στο Σαραντάπηχο)
- Το χαρακτηρισμό ως διατηρητέων και τη συντήρηση και ανάδειξη πολιτιστικών πόλων, όπως το – ήδη χαρακτηρισμένο – γεφύρι της Καλλιθέας
- Την ανάπτυξη διαδημοτικών συνεργασιών για την ένταξη του πολιτιστικού κεφαλαίου της περιοχής στη ευρύτερη ενότητα της Κορινθίας με σκοπό την αξιοποίησή της σε κοινές δράσεις με άλλους Δήμους, αλλά και την ανάδειξη και προβολή τους στο κοινό πολιτιστικό απόθεμα της Κορινθίας.

Ο Δήμος συμμετέχει στην Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία (ΑΜΚΕ) με την επωνυμία «Δίκτυο Πολιτισμού Πελοποννήσου» και με διακριτικό τίτλο «Φεστιβάλ Πελοποννήσου». Σκοπός της

Εταιρείας είναι η πραγματοποίηση προγραμμάτων και η ανάληψη πρωτοβουλιών που συμβάλλουν την ανάπτυξη του πολιτισμού και των πολιτιστικών δράσεων, στην ενίσχυση του πολιτιστικού τουρισμού και στην προώθηση της ταυτότητας του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής μουσικής κουλτούρας. Επιπλέον, στοχεύει στη διοργάνωση ενός Πολιτιστικού φεστιβάλ ετησίως, στο συνδυασμό πολιτιστικών και τουριστικών δράσεων για την ανάδειξη της ιστορίας και του πολιτισμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου, στην ανάπτυξη διακρατικής συνεργασίας σε αντίστοιχα θέματα κ.λπ. Στο πλαίσιο της αδερφοποίησης του Δήμου με την πόλη Furth της Γερμανίας σχεδιάζονται νέες πολιτιστικές δράσεις, όπως η εβδομάδα Ελληνογερμανικής Φιλίας κάθε καλοκαίρι για την ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής, αλλά και την προβολή του αγροτικού και τουριστικού προϊόντος της. Παράλληλα, ο Δήμος σχεδιάζει την αξιοποίηση προγραμμάτων όπως το «Ευρώπη για τους Πολίτες» προκειμένου να ενισχυθεί για δράσεις αδερφοποίησης ή για τη συμμετοχή του σε Δίκτυο Πόλεων.

Δε θα πρέπει να παραλειφθούν από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της περιοχής τα ακόλουθα πολιτιστικά γεγονότα, που προσελκύουν πλήθος επισκεπτών:

- Το «Ziria Music Festival», που αποτελεί μια μεγάλη μουσική γιορτή για όλες τις ηλικίες, αφιερωμένη στο περιβάλλον, στη συναδέλφωση και τη συλλογικότητα.
- Το Voés (Βοές) Festival, που δημιουργήθηκε για να ενώσει τη μουσική με τη γεύση.

2.1.3.5.2 Πολιτιστικό Περιβάλλον Δήμου Σικυωνίων[62]

<u>Ιστορικά Μνημεία και Αρχαιολογικοί Χώροι</u>

Μεγάλο μέρος των ανακαλύψεων έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια υλοποίησης μεγάλων δημόσιων έργων. Τρανό παράδειγμα οι ανακαλύψεις κατά τη διάρκεια χάραξης της σιδηροδρομικής γραμμής υψηλών ταχυτήτων Κορίνθου-Κιάτου. Πραγματοποιήθηκαν ανασκαφικές εργασίες και στην Αρχαία Σικυώνα όπου και ανευρέθηκαν 30 θαλαμοειδείς τάφοι της μυκηναϊκής περιόδου και 42 λυκοειδείς τάφοι του 4ου και 5ου αι. π.χ. Το νεκροταφείο οριζόταν νοτιοδυτικά από αναθηματικό τοίχο. Επισημαίνεται ιδιαίτερα η ύπαρξη στοιχείων

[62] Δήμος Σικυωνίων (2020) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2020 – 2023'

προγονολατρείας, που συντελέστηκε κατά την υστερογεωμετρική εποχή και συνεχίστηκε έως τους πρώιμους ελληνιστικούς χρόνους, στους περισσότερους ταφικούς θαλάμους.

Στο πλαίσιο του Έργου «Μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση με Σύμβαση Παραχώρησης του αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα» ανασκάφηκε κατά το 2010 νεκροταφείο των ιστορικών χρόνων, η χρήση του οποίου εκτείνεται από τη μέση γεωμετρική περίοδο έως τους κλασικούς χρόνους. Ανευρέθηκαν συνολικά 55 λακκοειδής τάφοι, του 5^{ου} αι. π.Χ. Εντοπίζεται και ο τύπος της λάρνακας με μονές, αλλά και πολλαπλές ταφές. Νότια του νεκροταφείου και με κατεύθυνση Δ-ΒΔ / Α-ΝΑ εντοπίστηκε τοίχος μήκους 13 μ. περίπου και μέγ. σωζ. ύψους 2μ. περίπου, χρονολογούμενος αρχές 5^{ου} και τέλη 6^{ου} αι. π.Χ. Παράλληλα, εντοπίστηκε ακανόνιστη αργολιθοδομή μήκους 10,50 μ. με λίθους μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, καθώς και επιτύμβιες ορθογώνιες στήλες σε β΄ χρήση με κατεύθυνση προς Δ-ΒΔ, η οποία αποτελεί πιθανότατα τη συνέχεια του προαναφερθέντος τοίχου και συνεχίζει να οριοθετεί το χώρο του νεκροταφείου. Ένδειξη της ακμής της αρχαίας αυτής πόλης κράτους είναι ο θησαυρός των Σικυωνίων (5^{ος} αι. π.Χ.), ο οποίος βρίσκεται στους Δελφούς.

Οικιστικά κατάλοιπα της Κλασικής και Ύστερης Κλασικής περιόδου ήρθαν στο φως κατά τη διεπιστημονική έρευνα στην Αρχαία Σικυώνα και συγκεκριμένα στην περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου. Ξεχωρίζουν τα βοτσαλωτά ψηφιδωτά δάπεδα και τα δάπεδα από ασβεστοκονίαμα, καθώς και οι επενδυμένοι τοίχοι με ερυθρό και κίτρινο κονίαμα. Αυτά τα οικιστικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα ενδυναμώνουν το ενδεχόμενο εντοπισμού της αρχαϊκής πόλης της Σικυώνας σε αυτή την περιοχή.

Κατά τα δύο πρώτα έτη της έρευνας (2015-2016), διεξήχθησαν εκτεταμένες γεωφυσικές διασκοπήσεις, όπου και τοποθετούν τον πυρήνα της παλαιάς πόλης στην ευρύτερη περιοχή του Αγίου Κωνσταντίνου, στο νοτιοδυτικό τμήμα του πεδίου ερευνών. Επιπλέον, η περιοχή του λιμανιού της Σικυώνας φαίνεται πως τοποθετείται στο νοτιοανατολικό άκρο της σύγχρονης πόλης του Κιάτου, όπου η γεωαρχαιολογική έρευνα μέσω πυρηνοληψιών και οι σεισμικές μετρήσεις κατέγραψαν τη διαμόρφωση λιμενολεκάνης. Στη συνέχεια (2017-2019), πραγματοποιήθηκε ανασκαφική έρευνα σε διάφορες ζώνες της παράκτιας πεδιάδας.

Στη θέση Άγιος Νικόλαος ανασκάφηκε κτίριο Κλασικής περιόδου, το οποίο ταυτίζεται με Ηρώο. Το ορθογώνιο κτίριο (6,30 μ. x 4,40 μ.) ήταν μερικώς υπόγειο, ενώ έφερε ανωδομή από

πλίνθους και στέγη από κεράμους λακωνικού τύπου. Στη ΒΑ γωνία είχαν διανοιχθεί τρεις λαξευτοί τάφοι Αρχαϊκής περιόδου. Και οι τρεις τάφοι έφεραν πολλαπλούς ενταφιασμούς, αλλά μόνο ένας εξ αυτών είχε κτεριστεί με ένα χρηστικό αγγείο και εννέα σφαιρικούς αρύβαλλους της Πρώιμης ή Μέσης κορινθιακής περιόδου (610-555 π.Χ.). Νότια του Ηρώου ερευνήθηκε τάφος του 5ου αι. π.Χ. τοποθετημένος σε μονολιθική σαρκοφάγο και κτερισμένος με τα σανδάλια του νεκρού, από τα οποία διασώθηκε το σιδερένιο περίγραμμα της σόλας.

Στο κτίριο, διακρίνονται δύο οικοδομικές φάσεις της Κλασικής περιόδου και φαίνεται πως έπαψε να λειτουργεί στο β΄ μισό του 4ου αι. π.Χ. Η στρωματογραφική ενότητα που συνδέεται με την καταστροφή και εγκατάλειψή του απέδωσε πλήθος κεράμων στέγης, μεγάλη ποσότητα κεραμικής και μικρό αριθμό πήλινων ειδωλίων. Η μελέτη αυτών των ευρημάτων αναμένεται να αποδώσει περαιτέρω στοιχεία για τα τελετουργικά προς τους προγόνους ή και την ενδεχόμενη λατρεία χθόνιων θεοτήτων.

Στην περιοχή Ζόγερι διερευνήθηκε ταφικό μνημείο της Ύστερης Κλασικής - Πρώιμης Ελληνιστικής περιόδου. Το ταφικό μνημείο (4,60 μ. x 0,65 μ. x 0,85 μ.) σώζεται σε ύψος τριών δόμων, εκ των οποίων ο ανώτερα σωζόμενος αποτελείται από πέντε λιθόπλινθους συναρμοσμένες με μολύβδινους συνδέσμους τύπου «Ζ». Η πρόσθια όψη του μνημείου, ορατή από αμέσως βόρεια διερχόμενη οδό, φέρει διακόσμηση κυματίου (cyma reversa). Στο νότιο τμήμα του διανοίχθηκαν δύο κιβωτιόσχημοι τάφοι, με μονούς ενταφιασμούς ενηλίκων και παρόμοια κτέριση (κοτύλες, μικκύλα αγγεία, λύχνοι, σιδερένια στλεγγίδα, αργυρό νόμισμα).

Στο ίδιο τμήμα άνωθεν των τάφων διερευνήθηκε ταφική πυρά χρονολογούμενη στα 350-275 π.Χ., η οποία απέδωσε πληθώρα ανθρωπόμορφων και ζωόμορφων ειδωλίων και αναθηματικών.

Λίγες δεκάδες μέτρα βορειότερα του ταφικού μνημείου ανευρέθησαν αρχιτεκτονικά κατάλοιπα Κλασικής περιόδου. Διερευνήθηκαν τρεις χώροι, ορθογώνιας και τετράγωνης κάτοψης, κτιριακού συγκροτήματος, οι οποίοι απέδωσαν λεπτή κεραμική αλλά μεγάλη ποσότητα αποθηκευτικών αγγείων, αγνύθες, νομίσματα και η χρήση τους συνδέεται είτε με εργαστηριακές εγκαταστάσεις είτε με αγρέπαυλη.

Στην περιοχή Χτίρι αποκαλύφθηκε τμήμα μνημειακού κτιρίου και κεραμοσκεπής τάφος Κλασικής περιόδου. Το κτίριο πιθανότατα λειτουργούσε ως δημόσιο κτίριο. Άνωθεν αυτού

εδραζόταν τμήμα χώρου χρονολογούμενο στους Πρώιμους Βυζαντινούς χρόνους στον οποίο εντοπίστηκε μεγάλων διαστάσεων πίθος (διαμέτρου 1,40 μ.).

Τέλος, στην περιοχή Μερκούρη αποκαλύφθηκε τμήμα παρόδιου νεκροταφείου των Κλασικών και Πρώιμων Ελληνιστικών χρόνων. Οι λακκοειδείς και κιβωτιόσχημοι τάφοι ήταν τοποθετημένοι σε ορύγματα λαξευμένα στο φυσικό βράχο, φέρουν κάλυψη από ορθογώνιες λίθινες πλάκες ή από κεράμους. Οι μεμονωμένες ταφές ενηλίκων ήταν κτερισμένες με διάφορους τύπους αγγείων: σκύφος, κάνθαρος, λεκανίδα, μόνωτο μαγειρικό αγγείο, μικκύλα αγγεία και λύχνος. Η παρακείμενη αρχαία οδός πιθανώς αποτελούσε κύρια οδική αρτηρία μεταξύ του λιμένος και του Ελληνιστικού πλατώματος. Μεταξύ των τάφων και της οδού ήρθε στο φως λίθινος αγωγός απορροής υδάτων, ο οποίος καλύφθηκε με λίθινες πλάκες λειτουργώντας ως αναλημματικός τοίχος.

Στο Δήμο Σικυωνίων υπάρχουν σημαντικοί χώροι αρχαιολογικής και ιστορικής σημασίας. Οι κυριότεροι είναι οι εξής:

- Στην Αρχαία Σικυώνα βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της αρχαίας πόλης. Έχει γίνει ανασκαφή σε ένα μεγάλο τμήμα του και υπάρχουν σημαντικά μνημεία.
- Στην αγορά έχει ανασκαφεί ένας ναός που χρονολογείται από την αρχαϊκή ως και την ελληνιστική εποχή, ο οποίος ήταν αφιερωμένος στην Αρτέμιδα ή τον Απόλλωνα.
- Στο νοτιοδυτικό τμήμα της αγοράς δεσπόζει το Γυμνάσιο και η Παλαίστρα που χρονολογούνται στην ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή. Το ανατολικό μέρος θεωρείται το κυρίως γυμνάσιο και έγινε από τον πατέρα του Αράτου, Κλεινία γύρω στα 280 π.Χ. Το πάνω μέρος (μήκους 70 μ. και πλάτους 32,50μ.) θεωρείται μεταγενέστερη προσθήκη των ρωμαϊκών χρόνων.
- Στο ανατολικό τμήμα της αγοράς έχει ανασκαφεί το Βουλευτήριο και μια επιμήκης στοά, κατασκευασμένα τον 4^{ο} αι. π.Χ. Ήταν ένα ευρύχωρο τετράγωνο οικοδόμημα 40,5 μ. x 41,15 μ., με τέσσερις σειρές από τέσσερις κίονες στο εσωτερικό.
- Το Αρχαίο Θέατρο, από τα μεγαλύτερα θέατρα της αρχαίας Ελλάδας, δεσπόζει στον αρχαιολογικό χώρο, ενώ η θέα από το σημείο αυτό προς τον Κορινθιακό κόλπο και τις οροσειρές της Στερεάς Ελλάδας είναι μαγευτική. Βρίσκεται λαξευμένο σ' ένα φυσικό κοίλωμα και χρονολογείται στα τέλη του 4^{ου} αι. π.Χ. Ανακατασκευάσθηκε τη ρωμαϊκή

περίοδο, πιθανόν μετά το 146 π.Χ. Ανακαλύφθηκε μεταξύ 1887 -1891 από την Αμερικανή Σχολή Κλασικών Σπουδών. Συμπληρωματικές ανασκαφές πραγματοιήθηκαν από την εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία κατά τα έτη 1952-1984. Όπως όλα τα αρχαία θέατρα ακολουθεί την ίδια αρχιτεκτονική σχεδίαση. Τα μέρη του είναι τρία: το κοίλον, η ορχήστρα και η σκηνή.

- Δυτικά του θεάτρου κατασκευάστηκε το στάδιο (το μήκος του στίβου είναι 207 περίπου μέτρα) από το οποίο σώζεται σε αρκετό ύψος ο αναλημματικός τοίχος της σφενδόνης, αν και δεν έχει ανασκαφεί διαγράφεται λόγω της μορφολογίας του εδάφους.
- Το Μουσείο της Σικυώνας στεγάζεται από το 1935 σε τμήμα ενός ρωμαϊκού Βαλανείου (Θέρμες). Στο Μουσείο εκτίθενται οι θησαυροί της Σικυώνας κα των γύρω περιοχών, καθώς και ευρήματα από τηη πόλη Στύμφαλο, την πόλη Πελλήνη και το Σπήλαιο των Πιτσών και χρονολογούνται από τη μυκηναϊκή έως και την παλαιοχριστιανική περίοδο.
- Στη δημοτική κοινότητα Τιτάνης υπάρχει σημαντικός αρχαιολογικός χώρος με πολύ ξεχωριστά τμήματα, όπως της Ακρόπολης και του ονομαστού Ασκληπιείου, ενός από τα αρχαιότερα στον ελληνικό χώρο. Ο επισκέπτης εντυπωσιάζεται από τα ψηλά τείχη της οχυρωμένης ακρόπολης των ελληνιστικών χρόνων, πάνω στην κορυφή του απόκρημνου βράχου. Εντοιχισμένη επιγραφή βρίσκεται στο σύγχρονο εκκλησάκι του Αγίου Τρύφωνα σε μαρμάρινη πλάκα, ψήφισμα της Βουλής της Τιτάνης.
- Στην πόλη του Κιάτου στο Άλσος της Παναγίας βρίσκεται η Παλαιοχριστιανική Βασιλική Σικυώνας. Χρονολογείται στον 5^{ο} αιώνα μ.Χ. Οι ανασκαφές από τον καθηγητή Ορλάνδο πραγματοποιήθηκαν τα έτη 1933, 1954, 1962 και οι έρευνες από την αρχαιολόγο Κ. Σκαρμούτσου τα έτη 1986 και 1987. Το μνημείο παρουσιάζει ιδιαίτερο ιστορικό και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον.
- Η Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Λέχοβας. Εκτός από τους χώρους της Μονής, που βρίσκεται σε ένα θαυμάσιο φυσικό τοπίο, ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το βυζαντινό εκκλησάκι που πρόσφατα αναστυλώθηκε. Το ψηφιδωτό μαρμάρινο δάπεδό του ναού τοποθετείται χρονικά στον 11^{ο} ή 12^{ο} αιώνα μ.Χ. Στην ίδια περιοχή κοντά στο μοναστήρι βρίσκεται το σπήλαιο της Λέχοβας, όπου σε πρόσφατη ανασκαφή έδωσε πλήθος ευρημάτων, κυρίως θραύσματα κεραμικής και μεγάλη ποικιλία τύπων πήλινων

ειδωλίων, τα οποία μαρτυρούν λατρευτική χρήση του χώρου από τα μέσα του 6ου αι. έως και τον πρώιμο 4ο π.Χ. αιώνα.

- Το διατηρητέο κτίριο Τσίλλερ που βρίσκεται επί της οδού Σικυώνος στο Κιάτο έχει περιέλθει στην ιδιοκτησία του Δήμου. Χρήζει περαιτέρω εργασιών συντήρησης για να μετατραπεί σε Δημοτική Πινακοθήκη.
- Αρχαία Στύμφαλος. Βρίσκεται στο χωριό Στυμφαλία. Στην αρχαιότητα ήταν μια μικρή πόλη μερικών χιλιάδων κατοίκων με πολλαπλές δραστηριότητες όπως μαρτυρούν τα νομίσματα που βρέθηκαν. Οι κάτοικοι αναφέρονται από τον Όμηρο να συμμετέχουν στον Τρωικό Πόλεμο μαζί με τους υπόλοιπους Αρκάδες. Ιδρύθηκε γύρω στο 350 π.Χ. περίπου στη θέση ενός μικρού οικισμού. Οι ανακαφές που γίνονται στο χώρο της Αρχαίας Στυμφάλου από ομάδα Καναδών αρχαιολόγων, στη λίμνη της Στυμφαλίας, όταν η στάθμη του νερού το επιτρέπει και στον περιφραγμένο χώρο του Φράγκικου μοναστηριού των Κισκερκιανών (μονή Ζαρακά του 1225 μ.Χ. στα Κιόνια, χτισμένη για τις ανάγκες του Κισκερκιανού μοναχικού τάγματος) έχουν φέρει στο φως ερείπια της ακρόπολης, της κρήνης, της παλαίστρας, του βουλευτηρίου, του βωμού, της αγοράς και ενός οικιστικού ιστού οργανωμένου κατά το ιπποδάμειο σύστημα και τάφων. Στην ακρόπολη της Στυμφάλου, η οποία βρίσκεται σε υπερυψωμένο πλατύ λόφο από συμπαγή βράχο, σώζονται τα θεμέλια ισχυρού τετράγωνου πύργου του 4ου αι. π.Χ. Εκεί εντοπίστηκε πολύ μεγάλος αριθμός από σιδερένιες αιχμές βελών, από πολιορκία της πόλης το 2ο αι. π.Χ. πιθανότατα κατά την περίοδο της ρωμαϊκής εισβολής στην ευρύτερη περιοχή της Κορινθίας και της Αρκαδίας. Στην ακρόπολη σώζεται Ιερό της Θεάς Αθηνάς, το οποίο ανήκει στα Κλασικά χρόνια και αποτελείται από το ναό, το βωμό, τον περίβολο και δευτερεύουσες εγκαταστάσεις εντός αυτού. Στα κατάλοιπα του ιερού βρέθηκαν πολλά αναθήματα και τμήματα αγαλμάτων του 5ου αι. π.Χ.
- Μονή Ζαρακά. Βρίσκεται στον οικισμό Κιόνια της δημοτικής κοινότητας Στυμφαλίας. Χτίστηκε περίπου το 1225 μ.Χ. από μοναχούς της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας, μέλη του μοναστικού τάγματος των Κιστεριακιανών, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν και στην Ελλάδα. Για την κατασκευή του μοναστηριού χρησιμοποιήθηκε υλικό από τα ερείπια της υστεροκλασικής Στυμφάλου.

- Αδριάνειο Υδραγωγείο. Στη νοτιοανατολική πλευρά της λίμνης Στυμφαλίας βρίσκεται το Ρωμαϊκό Υδραγωγείο που κατασκευάστηκε γύρω στο 130 μ.Χ. από τον αυτοκράτορα Αδριανό για την υδροδότηση της Κορίνθου. Ξεκινούσε από τις πηγές της Στυμφαλίας και κατέληγε στην πόλη της αρχαίας Κορίνθου. Το συνολικό μήκος του ήταν 85 χλμ. Αποσυμφορίζει ως τις μέρες μας τη λίμνη της Στυμφαλίας και κάνει ευκολότερη την ύδρευση του κάμπου της Βόχας. Κατάλοιπά του σώζονται κοντά στο χωριό Άγιος Βασίλης και στην Αρχαία Νεμέα.
- Μουσείο παραδοσιακών επαγγελμάτων και περιβαλλοντικής ενημέρωσης στη θέση Σκάλα της δημοτικής κοινότητας Στυμφαλίας: Λειτουργεί από τον Ιούνιο του 2010.
- Λαογραφικό μουσείο Λαύκας «Γεώργιος Μήλιος». Βρίσκεται στη δημοτική κοινότητα Λαύκας και στεγάζεται σε ένα πέτρινο κτίριο, στο οποίο το 1930 είχε λειτουργήσει το μεταβατικό Ειρηνοδικείο της Στυμφαλίας. Το Μουσείο, δημιουργήθηκε από την Αδελφότητα Λαυκιωτών και εκεί κανείς θα μπορέσει να εισχωρήσει στον αγροτικό πολιτισμό του παρελθόντος και να μάθει για τις επιρροές που δέχτηκε από τον αστικό και τον τεχνολογικό πολιτισμό του παρόντος.
- Η περιοχή του συμπλέγματος των λόφων στη θέση «Πύργος Καλύβια Γκούρας Κορινθίας» έχει χαρακτηριστεί από τη ΛΖ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασσικών Αρχαιοτήτων της Κορίνθου ως αρχαιολογικός χώρος. Η ακρόπολη της Αρχαίας Φενεού τοποθετείται κοντά στο σημερινό χωριό Καλύβια (Αρχαία Φενεός) στα βορειοδυτικά της φενεατικής πεδιάδας πάνω σε έναν κωνικό λόφο που σήμερα λέγεται Κουτρουλόπυργος ή Πύργος.
- Συγχρόνως, στην κορυφή του μεσαίου και ψηλότερου λόφου του συμπλέγματος λόφων της αρχαίας Φενεού, όπου και η ακρόπολη, υπάρχουν ερείπια μεσαιωνικού κτίσματος, που κατά πάσα πιθανότητα ανήκουν σε πύργο. Χρονολογείται το 1467.

Στην επικράτεια του Φενεού έχουν εντοπιστεί και καταγραφεί διάφορες θέσεις με ενδείξεις ύπαρξης αρχαιοτήτων για τις οποίες απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Αρχαιολογικής υπηρεσίας για οποιαδήποτε κατασκευαστική εργασία. Αποτελούν ελεγχόμενες περιοχές από τη ΛΖ΄ Εφορεία και πρόκειται για τις εξής θέσεις:

α. Θέση «Ξερόλακκας» στη δημοτική κοινότητα Ξυλοκερίζης Κορινθίας (Πανόραμα)

β. Θέση «Ροϊδέτα» στην Ξυλοκερίζης Κορινθίας (Πανόραμα), όπου έχουν βρεθεί λείψανα της αρχαϊκής εποχής, καθώς και οικιστικά κατάλοιπα της ρωμαϊκής εποχής.

γ. Θέση «Βορρός» στη δημοτική κοινότητα Μεσινού

δ. Θέση «Πύργος» στη δημοτική κοινότητα Μεσινού, όπου έχουν βρεθεί λείψανα πύργου της κλασικής ή ελληνιστικής περιόδου.

ε. Θέση «Σεντούκι» στη δημοτική κοινότητα Μοσιάς όπου έχει βρεθεί τάφος με χριστιανικά αρκοσόλια (λάρνακα με διακόσμηση).

στ. Θέση «Κατεβασιές» στη δημοτική κοινότητα Ματίου.

Αξιοσημείωτα μνημεία της περιοχής, που αποτελούν και κύρια σημεία προσέλκυσης του ενδιαφέροντος των επισκεπτών, είναι οι ναοί – μοναστήρια που αναφέρονται στη συνέχεια.

Το πρώτο μοναστήρι της περιοχής ήταν το σημερινό «παλαιομονάστηρο» βυζαντινού ρυθμού που χτίστηκε κατά το 14^{ο} αιώνα, αλλά εγκαταλείφθηκε αργότερα, το 17^{ο} αιώνα, όταν η λίμνη Φενεού κατέκλυσε ολόκληρο τον Φενεατικό κάμπο, αναγκάζοντας τους μοναχούς να φύγουν για ψηλότερα μέρη. (Έτσι χτίστηκε το 1693 το Μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου).

Σε μια από τις πλαγιές του Χελμού, με θέα προς τη τεχνητή λίμνη πνιγμένο από ένα πυκνό δάσος δρυών, ελάτης και άλλων δασικών δέντρων είναι κτισμένο το Μοναστήρι του Αϊ Γιώργη του Φονιά, που ιδρύθηκε το 14^{ο} αιώνα και αποτελεί βυζαντινό μνημείο που κηρύχθηκε με την απόφαση της 6^{ης} Εφορίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

Σημαντικό αξιοθέατο στα χωριά του Ταρσού αποτελεί το μοναστήρι της Παναγιάς του βράχου, όπου είναι χτισμένο το εκκλησάκι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Πρόκειται για ένα αξιόλογο μνημείο της βυζαντινής εποχής, το οποίο έχει κηρυχθεί διατηρητέο.

Πιο κάτω είναι το εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας, που χτίστηκε σε ανάμνηση εκείνου που ήταν πάνω στο κάστρο. Σώζονται ακόμη ίχνη του και η σκαφτή μέσα στο βράχο πλάκα του που χρησιμοποιήθηκε σαν Αγία Τράπεζα του ναού. Πρόκειται για βυζαντινό μνημείο. Στο νέο εκκλησάκι έχει γίνει περιμάντρωση και έχουν προστεθεί κελιά. Πρόκειται για ησυχαστήριο γυναικών.

Στην Παλαιοχώρα του Κάτω Ταρσού υπάρχει ο Ιερός Ναός των Παμμεγίστων Ταξιαρχών, που έχει κηρυχθεί από την 6^{η} Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, βυζαντινό μνημείο.

Πολιτισμός και Τοπική Αυτοδιοίκηση

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στη χώρα μας συστηματική και διευρυνόμενη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον τομέα του πολιτισμού από την κεντρική στην περιφερειακή διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση. Η τάση αυτή συνάδει με το πνεύμα της πολιτιστικής δημοκρατίας, όπως αυτή ορίστηκε το 1972 στο Ελσίνκι, στα πλαίσια της διακυβερνητικής διάσκεψης για την πολιτιστική πολιτική στην Ευρώπη.

Στο πνεύμα αυτό και βάσει του νέου κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ανατίθεται στους ΟΤΑ η διοργάνωση φεστιβάλ και εκδηλώσεων, η ίδρυση πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων και η προστασία μουσείων και μνημείων της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Παράλληλα, προωθούνται οι πολιτιστικές ανταλλαγές σε διεθνές επίπεδο και κατοχυρώνεται ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην κατεύθυνση της ανάπτυξης του πολιτιστικού τουρισμού.

Αναφορικά με τον πολιτιστικό τομέα, ο Δήμος Σικυωνίων παρουσιάζει έντονη πολιτιστική δραστηριότητα και ιστορία, την οποία εκφράζουν τα διάφορα μνημεία, οι εκκλησίες, αξιόλογες τοποθεσίες και υποδομές όπως μουσεία, θέατρα, κινηματογράφοι, βιβλιοθήκες, αίθουσες καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, κ.λπ., ενώ υφίσταται σημαντικός αριθμός πολιτιστικών συλλόγων με έντονη δραστηριότητα.

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις και Σύλλογοι

Η πολιτιστική δραστηριότητα στη ΔΕ Σικυωνίων αποτελείται από:

- Τη Δημοτική Βιβλιοθήκη, καλλιτεχνικά εργαστήρια (μουσικής, θεάτρου, χορού). Η Βιβλιοθήκη του Δήμου Σικυωνίων, ιδρυθείσα το 1961, συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες της μέχρι σήμερα. Στεγάζεται σε έναν χώρο 230 τ.μ. στο ανακαινισμένο κτίριο πρώην ΑΣΟ δίπλα στο Δημαρχείο. Έχει κυρίως δανειστικό χαρακτήρα, αλλά ο επισκέπτης μπορεί να κάνει και χρήση των Η/Υ με δωρεάν πρόσβαση στο internet. Ο χώρος της Βιβλιοθήκης χρησιμοποιείται παράλληλα σε συνεργασία και με άλλους φορείς είτε για παρουσιάσεις, είτε για ομιλίες-διαλέξεις πολιτιστικών θεμάτων.
- Το «Δημοτικό Θέατρο Τραγάνας», που είναι ανοιχτό χωρητικότητας 400 θέσεων και στο οποίο πραγματοποιούνται εκδηλώσεις του Δήμου, καθώς και σχολικές εκδηλώσεις.

- Οι «Αποθήκες ΑΣΟ», όπου πραγματοποιούνται εκδηλώσεις όπως εκθέσεις, παραστάσεις, συναυλίες, ημερίδες και ομιλίες (προσωρινά έχουν αναβληθεί λόγω επισκευής τους).
- Το Πνευματικό και Πολιτιστικό Κέντρο, όπου πραγματοποιούνται εκδηλώσεις όπως, ημερίδες και ομιλίες.
- Ίδρυμα Κορινθιακών Μελετών (ΙΚΜ) Το ίδρυμα ιδρύθηκε το 1985. Από την αρχή της λειτουργίας του οργανώνει και παρουσιάζει σημαντικές εκδηλώσεις, και ομιλίες. Ευαισθητοποιεί την τοπική κοινωνία με διαλέξεις ιστορικού, κοινωνικού και ιατρικού-συμβουλευτικού περιεχομένου και παρουσιάσεις των ευρημάτων παλαιότερων και σύγχρονων αρχαιολογικών ανασκαφών. Επίσης, σηματοδοτεί την ουσιαστική ενασχόληση με την παιδεία, την επιστημονική έρευνα και την πολιτιστική ανάπτυξη.

Πολιτιστικοί σύλλογοι με ανάλογη δράση στη ΔΕ Σικυωνίων είναι ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κιάτου «Σαν Παραμύθι», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Σουλίου, ο Φιλοπροοδευτικός Σύλλογος Σουλίου «Η Μέλισσα», ο Πολιτιστικός κύκλος Τιτάνης, ο Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Η Γονούσα», ο Σύλλογος Φίλων Αρχαίου Θεάτρου Σικυώνας «Επιγενής», ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αρχαία Σικυών, ο Σύλλογος πολιτών «Η Αρχαία Σικυών», η Κοινωνικοπολιτιστική και Εξωραϊστική Ένωση Κλημεντίων «Η Κωνομαύρα», ο Εκπολιτιστικός και μορφωτικός σύλλογος νέων Κρυονερίου, η Σικυώνια Περιβαλλοντική Πολιτιστική Εταιρεία, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Διμηνιού «Αναγέννηση» και ο Σύλλογος Γυναικών Διμηνιού.

Στη ΔΕ Στυμφαλίας κάθε κοινότητα έχει τα δικά της τοπικά πανηγύρια. Σε αυτά συμμετέχουν και συναθροίζονται και οι κάτοικοι των πλησιέστερων κοινοτήτων. Αυτός είναι ουσιαστικά ο κυριότερος θεσμός διακοινοτικής συνεργασίας. Αυτά είναι το Πανηγύρι του Αγίου Χαραλάμπους 9-10 Φεβρουαρίου στους Καλλιάνους, το Πανηγύρι του Προφήτη Ηλία 19-20 Ιουλίου στο Κεφαλάρι, το Πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής 25-26 Ιουλίου στους Καλλιάνους, το Πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής 25-26 Ιουλίου στον Ασπρόκαμπο, το Πανηγύρι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος 5-6 Αυγούστου στη Λαύκα, το Πανηγύρι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου 14-15 Αυγούστου στο Καίσαρι, το Πανηγύρι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου 14-15 Αυγούστου στο Ψάρι, το Πανηγύρι της Παναγίας 23 Αυγούστου στη Δροσοπηγή, το Εμπορικό πανηγύρι 11-14 Σεπτεμβρίου στη Στυμφαλία.

Εκτός από τα πανηγύρια υπάρχουν μικρότερες γιορτές των πολιούχων κάθε κοινότητας, των ξωκλησιών κ.λπ., που το ενδιαφέρον τους περιορίζεται περισσότερο στους κατοίκους της ίδιας της κοινότητας.

Την πολιτιστική ζωή της μικρής κοινότητας συμπληρώνει ο πολιτιστικός σύλλογος των εν Αθήναις καταγόμενων από την κοινότητα. Οι σύλλογοι αυτοί δημιουργούν μια κίνηση, μια οικονομική ζωή και μια ατμόσφαιρα στα απομονωμένα χωριά. Πολλές φορές προσφέρουν κάποια ενδεικτικά έργα βελτίωσης των υποδομών της γενέτειράς τους. Οι υποδομές που στηρίζουν την πολιτιστική ζωή των μικρών κοινοτήτων είναι κυρίως οι εκκλησίες και τα σχολεία. Οι εκκλησίες συντηρούνται γιατί βρίσκονται σε διαρκή χρήση, αλλά και τα πέτρινα σχολεία έχουν συντηρηθεί και ανακατασκευασθεί.

Αξιόλογες εκδηλώσεις και πολιτιστικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στη ΔΕ Στυμφαλίας είναι οι εξής:

- «Στυμφάλια»: πολιτιστική εκδήλωση που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στην περιοχή το μήνα Ιούλιο ή Αύγουστο.
- Αφιέρωμα στο Αρχαίο Θέατρο: Βασικός στόχος η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς σε συνδυασμό με το μύθο – το Θεό Πάνα (που λατρευόταν στη Στυμφαλία) και τον Ερμή που γεννήθηκε στο όρος Κυλλήνη.
- Έκθεση φωτογραφίας με θέμα τη λίμνη Στυμφαλία
- Ετήσια έκθεση τοπικών προϊόντων της περιοχής, που διοργανώνεται παράλληλα με τα «Στυμφάλια».
- Η Γιορτή των πουλιών, που διοργανώνεται την πρώτη Κυριακή του Οκτωβρίου με πρωτοβουλία της BirdLife και σε συνεργασία με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία

Στη ΔΕ Στυμφαλίας υπάρχουν οι εξής σύλλογοι με πολιτιστική δράση:

- Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Απανταχού Ψαριωτών Κορινθίας, με έδρα το Ψάρι και παράρτημα στην Αθήνα.
- Η Αδελφότης των εν Αθήναις Ψαριωτών Κορινθίας. Ιστορικός σύλλογος των κατοικούντων στην Αθήνα Ψαραίων, ο οποίος δραστηριοποιήθηκε με πολύ καλά αποτελέσματα για πολλά χρόνια.

Στη ΔΕ Φενεού οι Πολιτιστικοί Σύλλογοι που δραστηριοποιούνται στην περιοχή είναι:

- Ο Προοδευτικός Σύλλογος «ο Φενεός» με έδρα την Αθήνα.
- Ο Σύνδεσμος «Οι Φίλοι της Γκούρας και του Φενεού», με έδρα την Αθήνα.
- Ο Κοινωνικός και Πολιτιστικός Όμιλος η «Αρχαία Φενεός» με έδρα την Αθήνα.
- Ο Σύλλογος «Φίλοι του Στενού» με έδρα την Αθήνα. Στόχος του είναι η διοργάνωση της ετήσιας γιορτής της Φασολάδας που γίνεται στο Στενό.
- Ο «Εξωραϊστικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Γκούρας» με έδρα τη Γκούρα.
- Ο Σύλλογος Φενεού «Άγιος Σπυρίδων», με έδρα την Αθήνα. Συνέβαλε στην ίδρυση του ιδιωτικού Λαογραφικού Μουσείου. Βρίσκεται σε αδράνεια.
- Ο «Πολιτιστικός Σύλλογος Πανοράματος» με έδρα την Αθήνα. Σκοπός του η προαγωγή, η μελέτη των προβλημάτων και η πολιτιστική ανάπτυξη του χωριού.
- Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μεσινού «Αγ. Κωνσταντίνος», με πρωταρχικό σκοπό την ολοκλήρωση του ναού του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης και την πολιτιστική ανάπτυξη του χωριού.
- Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος των Απανταχού Μοσιαϊτών και Φίλων με δράση στα πολιτιστικά της Μοσιάς
- Ο Σύλλογος Στεναϊτών Κορινθίας, με δράση στα πολιτιστικά δρώμενα της κοινότητας.
- Ο «Σύλλογος Γυναικών Φενεού», με έδρα τη Γκούρα.
- Ο «Πολιτιστικός σύλλογος Ματίου».
- Ο Σύλλογος των Απανταχού Ματιωτών Κορινθίας «Η Καρυάτις».

Οι ετήσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις με τη στήριξη του Δήμου στην περιοχή του Φενεού είναι οι εξής:

- Η γιορτή της Φασολάδας: Γίνεται κάθε χρόνο στο Στενό, το πρώτο Σάββατο μετά την εμποροπανήγυρη του Φενεού (Σεπτέμβριο), με μέριμνα του Συλλόγου «Φίλοι του Στενού». Οργανώνεται προς τιμήν του αγροτικού γεγονότος της συγκομιδής της άριστης και φημισμένης ποικιλίας φασολιών της περιοχής «Βανίλιες».

- Το πανηγύρι της Αγίας Μαρίνας: Γίνεται κάθε καλοκαίρι στην πλατεία του Στενού, με τον αιωνόβιο πλάτανο στις 17 Ιουλίου.
- Ο Ποδηλατικός γύρος: Έχει καθιερωθεί από το Σύλλογο της Γκούρας η διοργάνωση του ποδηλατικού γύρου στην περιοχή του φράγματος της τεχνητής λίμνης Δόξα παράλληλα και με άλλες δράσεις.

2.1.3.5.3 Πολιτιστικό Περιβάλλον Δήμου Νεμέας[63,64]

Τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά μιας περιοχής αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του χαρακτήρα της, ενώ συνιστούν βασικό στοιχείο διαμόρφωσης της ιδιαίτερης ταυτότητάς της. Ο Δήμος Νεμέας αποτελεί μία περιοχή με πλούσιο ιστορικό παρελθόν, που έχει αφήσει το αποτύπωμά του στο χώρο. Το αποτύπωμα αυτό περιλαμβάνει τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής, το αρχαίο στάδιο και την αρχαία πόλη, το κάστρο της Πολύφεγγους κ.ά. Το παρελθόν αυτό έχει επίσης επηρεάσει σημαντικά τα ήθη και τα έθιμα της περιοχής, ενώ έχει σημαδέψει τα σύγχρονα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου. Ο πολύπλευρος χαρακτήρας της πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου Νεμέας παρουσιάζεται στη συνέχεια της παρούσας ενότητας.

Στην περιοχή υπάρχουν δύο αρχαιολογικοί χώροι ιδιαίτερης αξίας και κάλλους, το αρχαίο στάδιο της Νεμέας και η ομώνυμη αρχαία πόλη.

Αρχαίο στάδιο Νεμέας

Το αρχαίο στάδιο της Νεμέας αποτελεί ένα βασικό στοιχείο του ιστορικού της χαρακτήρα. Κατασκευάστηκε περίπου το 330 π.Χ. όταν οι αγώνες επέστρεψαν από το Άργος. Μοιάζει με άλλα στάδια της Πρώιμης Ελληνιστικής περιόδου, όπως αυτό της Αθήνας, τα οποία εκμεταλλεύονταν τη μορφή του φυσικού εδάφους και ήταν εν μέρει τεχνητά. Η νότια κυρτή απόληξή του είναι σκαμμένη μεταξύ δύο κορυφογραμμών, ενώ το βόρειο άκρο του εδραζόταν σε τεχνητό επίχωμα. Το τεχνητό επίχωμα που στήριζε το ακραίο βορεινό τμήμα του στίβου διαβρώθηκε κατά τη Βυζαντινή περίοδο, με αποτέλεσμα το ένα τρίτο περίπου του αρχικού στίβου, μαζί με τη βόρεια αφετηρία, να μην υπάρχει πια. Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει μια τυπική γραμμή εκκίνησης στο νότιο άκρο του σταδίου, καθώς και μία βάση

[63] Ευαγγελία Π. Αραμπού (2020) 'Στρατηγικός Σχεδιασμός σε Τοπική Κλίμακα: Η Περίπτωση του Δήμου της Νεμέας', Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών

[64] Δήμος Νεμέας, 2016, «Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια του Δήμου Νεμέας»

στο δυτικό τμήμα, που χρησιμοποιείτο στους αγώνες μεγάλων αποστάσεων. Επιπρόσθετα, το στάδιο διέθετε ένα προηγμένο υδραυλικό σύστημα σωλήνων, αυλακιών και λεκανών. Αναφορικά με τις κερκίδες, υπήρχαν θέσεις τόσο για τους αθλητές, τους προπονητές τους και τους διακεκριμένους επισκέπτες, όσο φυσικά και για τους απλούς θεατές και τους κριτές (Ελλανοδικείο). Τέλος την κατασκευή του σταδίου συμπληρώνουν τα αποδυτήρια, που προορίζονταν αποκλειστικά για τους αθλητές και τους προπονητές τους και η θολωτή είσοδός του, διακοσμημένη με τρεις σειρές εδωλίων στα αριστερά.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να γίνει μια ιδιαίτερη αναφορά στη θολωτή είσοδο-στοά του σταδίου, η οποία καθιστά τα Νέμεα μοναδικά. Πέρα από την αρχιτεκτονική της αξία, αφού φανερώνει τις γνώσεις των αρχαίων σχεδιαστών και κατασκευαστών της, ήταν εκείνη που δημιουργεί στον επισκέπτη, όταν αυτός περπατά σε αυτή, την αίσθηση της μεταμόρφωσής του σε αρχαίο Έλληνα αθλητή. Η συντήρησή της είναι ιδιαίτερα απαιτητική και οφείλει να είναι συνεχής έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των επισκεπτών και φυσικά η σωστή συντήρηση του μνημείου.

Αρχαιολογικός χώρος Νεμέας

Η μακραίωνη ιστορική αναδρομή του αρχαιολογικού χώρου της Νεμέας ξεκινά από τον 6ο αιώνα π.Χ., με την ανάπτυξη του ιερού του Δία και την καθιέρωση των Νέμεων Πανελλήνιων Αγώνων, σε μια περιοχή που παρουσιάζει ανθρώπινη δραστηριότητα ήδη από τα προϊστορικά χρόνια. Ο πρώτος ναός του Δία, καθώς και οι δύο πρώτες φάσεις του Ηρώου, χρονολογούνται στα αρχαϊκά χρόνια. Έναν αιώνα αργότερα, τον 5ο αιώνα π.Χ., κατασκευάζονται οι εννέα οίκοι-θησαυροί. Στο πλαίσιο ενός μεγάλου οικοδομικού προγράμματος, στα τέλη του 4ου αιώνα, κτίστηκε ο νεότερος ναός του Δία, το λουτρό, ο ξενώνας, το στάδιο και η τρίτη φάση του Ηρώου. Με τη μεταφορά ωστόσο των αγώνων στην πόλη του Άργους το 270 π.Χ. ήρθε και η παρακμή του ιερού. Μετά Χριστόν και πιο συγκεκριμένα τον 5ο και τον 6ο αιώνα αναπτύχθηκε στην περιοχή μια μικρή κοινότητα και στα ερείπια του ξενώνα κτίστηκε μία βασιλική. Η διάλυση της συγκεκριμένης κοινότητας προήλθε από την επιδρομή των Σλάβων το 580-590 μ.Χ.

Αναφορικά με τις ανασκαφές που συνδέονται με όλα τα παραπάνω στοιχεία, που συνθέτουν το σημερινό αρχαιολογικό χώρο της Νεμέας, οι πρώτες πραγματοποιήθηκαν το 1766 από την αποστολή Dilettanti και το 1884-1912 από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή. Λίγο αργότερα, το 1924, τις ανασκαφές ανέλαβε η Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών, η οποία υπό τους H. Hill και C. Blegen πραγματοποίησε ανασκαφές στο ιερό και στο λόφο Τσούγκιζα μέχρι το 1926.

Ακολούθησε μακρόχρονη διακοπή, έως ότου ο C. William έφερε στο φως, με ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν το 1964, μέρος των οίκων και του ξενώνα, καθώς και έναν κλίβανο. Τέλος, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από το 1973 έως το 1986, διεξήχθησαν εκτεταμένες και συστηματικές ανασκαφές στην περιοχή, από το Πανεπιστήμιο Berkeley της Καλιφόρνιας, υπό τη διεύθυνση του S. Miller.

Νεκροταφείο και θησαυρός Αηδονιών

Το βασικότερο χαρακτηριστικό του χωριού των Αηδονιών, που το καθιστά προορισμό ξεχωριστού πολιτιστικού ενδιαφέροντος, είναι ο Μυκηναϊκός θησαυρός που έκρυβε. Ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του 1978 και του 1980 έφεραν στο φως μυκηναϊκούς τάφους, πολλοί εκ των οποίων ήταν συλημένοι. Από το σύμπλεγμα που δημιουργούσαν οι λαξευτοί τάφοι σε ύψωμα κοντά στο χωριό βρέθηκε και ο περίφημος θησαυρός των Αηδονιών. Ένα μεγάλο μέρος του θησαυρού, επέστρεψε στη χώρα μας μετά από αρκετές περιπέτειες, αφού βρέθηκε σε δημοπρασία στη μακρινή Νέα Υόρκη. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα τμήματα που έλειπαν ήταν μεγάλης αξίας και πιο συγκεκριμένα επρόκειτο για τέσσερα χρυσά δαχτυλίδια-σφραγίδες, ένα ήλεκτρο, χρυσά κοσμήματα ενδυμασίας και χάντρες. Το νεκροταφείο αυτό της περιοχής είναι ένα από τα σημαντικότερα του είδους του στην Πελοπόννησο, ενώ τα πολύτιμα αντικείμενα που εντοπίστηκαν σε αυτή μαρτυρούν και τη σπουδαιότητα του οικισμού που είχε αναπτυχθεί στην περιοχή, που πιθανότατα πρόκειται για την Αραιθυρέα.

Κάστρο Πολυφέγγους - Αγίου Γεωργίου - Ιερά μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου βράχου Νεμέας

Το κάστρο του Αγίου Γεωργίου ή αλλιώς κάστρο Πολυφέγγους, όπως είναι γνωστό, βρίσκεται σε απότομο χαρακτηριστικό ύψωμα έξω από τη Νεμέα. Το όνομα «Αγίου Γεωργίου» οφείλεται στην παλιά ονομασία της Νεμέας. Έχει Φραγκική προέλευση και, σύμφωνα με γαλλικές πηγές είναι κατασκευή του 13ου αιώνα. Ίσως μάλιστα να κτίστηκε λίγο μετά το 1292, οπότε και ιδρύθηκε η ομώνυμη μονή. Το 1320 ή την άνοιξη του 1321 καταλήφθηκε από το βυζαντινό στρατηγό Ανδρόνικο Ασάν, ενώ το 1458 πέρασε σε οθωμανική κυριαρχία και έμεινε αναξιοποίητο.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να αναφερθεί ότι σε γαλλικές αναφορές του 18ου αιώνα, το Πολυφέγγους αναφέρεται ως «ένας ψηλός βράχος με 36 εκκλησίες, 60 σπηλιές και μια στέρνα» και πιθανόν ως εκκλησίες να χαρακτηρίζονται τα ασκητήρια των μοναχών. Ο βράχος είναι

γνωστός και ως «Παναγία των Βράχων» εξαιτίας της Μονής που βρίσκεται πάνω του και κάτω από το κάστρο. Πριν τη χρήση της Μονής με αυτή τη μορφή λειτουργούσε πιθανότατα ως ασκητήριο, αλλά δεν είναι γνωστή η χρονολογία κατασκευής της. Τέλος, ήκμασε τον 19ο αιώνα, ενώ συνέβαλε καθοριστικά στον Αγώνα της Ελληνικής επανάστασης.

Μουσεία και άλλοι χώροι πολιτισμού

Στην περιοχή του Δήμου Νεμέας εδρεύει ένα αρχαιολογικό μουσείο, το οποίο φιλοξενεί τα ευρήματα όλων των ανασκαφών που πραγματοποιήθηκαν στους αρχαιολογικούς χώρους της. Βρίσκεται στην πόλη της Αρχαία Νεμέας και δέχεται επισκέπτες σε καθημερινή βάση (εκτός της Δευτέρας και των εορτών).

Ο χώρος του μουσείου είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στον αρχαιολογικό χώρο της Νεμέας, αφού όχι μόνο φυλάσσει τα ευρήματά τους, αλλά κατασκευάστηκε με δωρεά του Rudolph A. Peterson, από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας για να εξυπηρετήσει τους ερευνητικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς του προγράμματος των ανασκαφών του χώρου του ιερού.

Το μουσείο δωρήθηκε στο Ελληνικό κράτος και το 1984 πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνιά του. Βασική ενότητα του μουσειακού χώρου αποτελούν τα εκθέματα που προήλθαν από τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στο ιερό του Δία. Αρχιτεκτονικά μέλη μνημείων, αντικείμενα σχετικά με λατρευτικές αλλά και αθλητικές δραστηριότητες, γλυπτά, νομίσματα, κοσμήματα και επιγραφές συνθέτουν την πλούσια συλλογή του μουσείου. Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει να γίνει στο θησαυρό των Αηδονιών, που αποτελεί ένα πολύ ξεχωριστό συστατικό στοιχείο αυτής της συλλογής. Τα εκθέματα αυτά χρονολογούνται από τον 15ο αιώνα π.Χ. και περιλαμβάνουν το σύνολο των κτερισμάτων του μυκηναϊκού νεκροταφείου του χωριού Αηδόνια και πολύτιμα κοσμήματα, όπως χρυσά δαχτυλίδια-σφραγίδες, περιδέραια και χρυσά εξαρτήματα ενδυμασίας. Τέλος, το μουσείο φιλοξενεί και νεότερα εκθέματα, από τον 18ο αιώνα, όπως λιθογραφίες, σχέδια και φωτογραφίες.

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις - Σύλλογοι

Η περιοχή του Δήμου διακρίνεται για τους παραδοσιακούς της χορούς και τις ιστορικές παραδόσεις και τα έθιμα που συνδέονται με το κρασί, το προϊόν-σήμα κατατεθέν της.

Η **Γιορτή Κρασιού** ή αλλιώς οι Μεγάλες Μέρες της Νεμέας, όπως αλλιώς λέγεται αυτή η μεγάλη γιορτή, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο υπό την αίφιδα του Δήμου Νεμέας και του Συνδέσμου Οινοποιών Νεμέας και στοχεύουν στην προβολή του κρασιού ΠΟΠ, το οποίο στηρίζεται στην ποικιλία του Αγιωργίτικου. Η Γιορτή του Κρασιού συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη του οινικού τουρισμού στην περιοχή και εξειδικεύει το τουριστικό της προφίλ. Κάθε κτήμα της περιοχής φιλοξενεί και διοργανώνει τις δικές του δράσεις και όλα μαζί συνθέτουν ένα πλούσιο πρόγραμμα, το οποίο ικανοποιεί και τους πιο απαιτητικούς επισκέπτες. Κάποιες από τις δράσεις που περιλαμβάνονται είναι η τυφλή γευσιγνωσία, οι μυθολογικές αφηγήσεις, οι αφηγήσεις παραμυθιών, η γευσιγνωσία, το River Party στον Ασωπό ποταμό με ζωντανή μουσική, μαθήματα φωτογραφίας, σινεμά στο Οινοποιείο, μουσικοχορευτικές παραστάσεις, εργαστήρια κοκτέιλ και master classes, ομιλίες από ειδικούς στο κρασί αλλά και από ειδικότητες, όπως διατροφολόγους, βραδιά όπερας, cocktail party, δεξιώσεις, συναυλίες, χορός, επισκέψεις στους αμπελώνες, εκδηλώσεις κατασκευών, έκθεση βιβλίου και ξεναγήσεις.

Τα **Νέμεα** ήταν αθλητικοί αγώνες της αρχαιότητας. Καθιερώθηκαν το 573 π.Χ., σε μια εποχή που η πόλη της Νεμέας ήταν τμήμα της πόλης-κράτους των Κλεωνών (σημερινές Αρχαίες Κλεωνές). Από το 270 π.Χ. και μετά, τόσο η Νεμέα όσο και οι αγώνες πέρασαν στην κατοχή του Άργους και τα Νέμεα διεξάγονταν εκεί. Τα Νέμεα διοργανώνονταν ως μέρος του κύκλου των εορτών προς τιμήν του Δία, ιερό του οποίου υπήρχε στη Νεμέα. Μαζί με τα Ολύμπια, τα Ίσθμια και τα Πύθια ήταν οι σπουδαιότεροι αθλητικοί αγώνες της Αρχαίας Ελλάδας, ενώ κατά τη διάρκειά τους επικρατούσε εκεχειρία μεταξύ των ελληνικών πόλεων. Στη Νεμέα, η οποία δεν αποτελούσε ούτε πόλη, ούτε οικισμό και σε αυτή διέμεναν μονάχα λίγοι ιερείς, συνέρρεε πλήθος προσκυνητών κατά την περίοδο των αγώνων. Το έπαθλό τους ήταν ένα στεφάνι από άγριο σέλινο και η διάρκειά τους εικάζεται ότι ήταν πέντε μέρες, ενώ διεξάγονταν ανά δύο έτη. Την οργάνωση των αγώνων είχαν οι Ελλανοδίκες. Μάλιστα, επειδή ήταν ταφικοί αγώνες προς τιμήν των Επτά επί Θήβας, αλλά και προς τιμήν του Οφέλτη Δία, οι Ελλανοδίκες φορούσαν πένθιμο ένδυμα. Στα Νέμεα πραγματοποιούνταν αρχικά γυμνικοί και ιππικοί και αργότερα και μουσικοί αγώνες.

Κάθε τέσσερα χρόνια και πιο συγκεκριμένα τον Ιούνιο, τα Νέμεα ζωντανεύουν ξανά μέσω των **Νέων Νέμεων Αγώνων**, που βασίζονται σε αθλητικές αναμετρήσεις. Πραγματοποιούνται αγώνες δρόμου, τόσο για ενήλικες, όσο και για παιδιά 5 ετών και άνω, ενώ το πρόγραμμα εμπλουτίζεται με μουσικά και χορευτικά δρώμενα τοπικών συγκροτημάτων. Εκτός από τους

αγώνες απόστασης 90 μ., οι οποίοι πραγματοποιούνται σε κατηγορίες ανάλογα με το φύλο και την ηλικία, πραγματοποιείται και αγώνας απόστασης 7,5 χλμ., ο αγώνας «τα βήματα του Ηρακλή» από τον αρχαίο Ναό του Ηρακλή, στις Κλεωνές, μέχρι το αρχαίο στάδιο της Νεμέας. Στόχος, σύμφωνα και με το σύλλογο της διοργάνωσης είναι «μια διεθνής διοργάνωση, εμφορούμενη από το πνεύμα της συναδέλφωσης για όλους όσους θα πατήσουν στην αρχαία γη, όπου πρωτοαναπτύχθηκε η έννοια της υποκατάστασης του πολέμου από αθλητικούς αγώνες». Η Έβδομη Νεμεάδα πραγματοποιήθηκε 24 με 26 Ιουνίου 2022, ενώ η Όγδοη Νεμεάδα θα πραγματοποιηθεί 28 με 30 Ιουνίου 2024.

Ο **Αγώνας υπεραποστάσεων Νεμέας-Ολυμπίας** (Ολύμπιος δρόμος) αποτελεί μια συμβολική αναβίωση του αγώνα αρματοδρομίας Πέλοπος-Οινόμαου. Ο νικητής τότε του αγώνα, Πέλοπας, κέρδισε τόσο την κόρη του Οινόμαου Ιπποδάμεια, όσο και το βασίλειο της Ήλιδας, γεγονός που του έδωσε το δικαίωμα να χαρίσει στην Πελοπόννησο το όνομά του. Ο αγώνας χωρίζεται σε δύο διαδρομές, μία 180 χλμ., διάρκειας 28 ωρών και έναν αγώνα δρόμου 62 χλμ., διάρκειας 10 ωρών. Πιο αναλυτικά, ο καθαυτός Ολύμπιος δρόμος των 62 χλμ.έχει σαν αφετηρία την Αρχαία Νεμέα και τερματισμό την Αρχαία Ολυμπία και 19 ενδιάμεσους σταθμούς ανεφοδιασμού. Ο αγώνας δρόμου έχει και εκείνος αφετηρία την Αρχαία Νεμέα, αλλά ως τερματισμό έχει το Λεβίδι. Και οι δύο αγώνες πραγματοποιούνται ταυτόχρονα, στην ίδια διαδρομή, με κοινό σημείο εκκίνησης και κοινούς σταθμούς ανεφοδιασμού. Η διαδρομή έχει την κατεύθυνση της αρχαίας οδικής αρτηρίας, που οδηγούσε όσους βρίσκονταν μετά τον Ισθμό της Πελοποννήσου στην κεντρική Αρκαδία και Ολυμπία. Πέρα από την πλούσια ιστορία της διαδρομής αυτής, ιδιαίτερο είναι και το φυσικό της κάλλος. Η ανάδειξη τόσο της ιστορίας όσο και της φυσικής ομορφιάς της, αλλά και η καλλιέργεια του αισθήματος της προστασίας τους, αποτελούν κύριο μέλημα των διοργανωτών.

Οι σημαντικότεροι Πολιτιστικοί Σύλλογοι του Δήμου Νεμέας είναι ο εξής[65]:

- Ο Μουσικοχορευτικός, Αθλητικός, Προοδευτικός Όμιλος Νεμέας ΦΛΟΙΟΥΝΤΑ
- Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κουτσίου
- Ο Σύλλογος Γυναικών Καστρακίου

[65] https://www.nemea.gr/category/syllogoi

2.1.3.6 ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

2.1.3.6.1 Δομημένο Περιβάλλον και Βασικές Υποδομές Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης[66]

Υποδομές χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών

Στο μεταφορικό δίκτυο στη ΔΕ Ξυλοκάστρου περιλαμβάνεται οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο. Ειδικότερα, στο οδικό δίκτυο της ΔΕ Ξυλοκάστρου περιλαμβάνονται τα εξής:

- Τμήμα της Εθνικής Οδού Κορίνθου-Πατρών
- Επαρχιακή Οδός Μελισσίου-Μικρού Βάλτου
- Επαρχιακή Οδός Κιάτου-Μάννας
- Επαρχιακή Οδός Ξυλοκάστρου-Χούνης
- Επαρχιακή Οδός Ξυλοκάστρου-Τρικάλων-Μάννας
- Επαρχιακή Οδός Λουτρού-Άνω Λουτρού
- Επαρχιακή Οδός Δενδρού-Πελλήνης
- Επαρχιακή Οδός Τρικάλων-Φενεού
- Επαρχιακή Οδός Γεληνιάτικων

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου, η κατάσταση του οδικού δικτύου κρίνεται σε γενικές γραμμές ικανοποιητική. Ωστόσο, χρειάζεται σε ορισμένα τμήματα επέκταση, διάνοιξη οδών, ενώ κρίνεται αναγκαία και η συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου του Δήμου, ειδικά στα τμήματα προς Τρίκαλα. Όσον αφορά το σιδηροδρομικό δίκτυο, η ΔΕ Ξυλοκάστρου διατρέχεται στα βόρεια από την υφιστάμενη σιδηροδρομική γραμμή Κορίνθου – Πατρών, ενώ νοτιότερα

[66] Encodia Engineering Solutions (2022) 'Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ΣΧΟΟΑΠ ΔΕ Ευρωστίνης', Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης

Encodia Engineering Solutions (2022) 'Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ΓΠΣ ΔΕ Ξυλοκάστρου', Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/ta-nea-mas/anakoinoseis/6609-demosia-diabouleuse-geniko-poleodomiko-schedio-demotikes-enotetas-xylokastrou-stadio-b2)

στο ύψος της ΝΕΟ και παράλληλα με αυτή κατασκευάζεται η γραμμή του προαστιακού σιδηροδρόμου και συγκεκριμένα το τμήμα Κιάτο -Ροδοδάφνη.

Αναφορικά με τη θαλάσσια επικοινωνία, στο ανατολικό άκρο της πόλης υπάρχει Δημοτική μαρίνα μικρών σκαφών. Διαθέτει κάπως στενή είσοδο και αποτελείται από δύο τμήματα, από τα οποία καταλληλότερο για τους επισκέπτες είναι το εξωτερικό τμήμα για ελλιμενισμό.

Το κύριο χαρακτηριστικό του υφιστάμενου οδικού δικτύου στη ΔΕ Ευρωστίνης είναι η διέλευση δύο Εθνικών αξόνων της ΠΕΟ Αθηνών - Πατρών και της ΝΕΟ Αθηνών - Πατρών κατά μήκος της παραλιακής ζώνης του Δήμου σε ένα πλάτος που δεν υπερβαίνει τα 1000 μ. από την ακτογραμμή. Μέσα σε αυτή τη ζώνη διέρχεται και το σιδηροδρομικό δίκτυο. Το οδικό δίκτυο στη ΔΕ Ευρωστίνης περιλαμβάνει τα εξής:

- Τμήμα της Παλαιάς Εθνικής Οδού Κορίνθου-Πατρών
- Τμήμα της Ολυμπίας Οδού
- Επαρχιακή Οδός Λυκοποριάς-Καλλιθέας
- Επαρχιακή Οδός Ζούγρας-Λυγιάς
- Επαρχιακή Οδός Αγοριανής-Κορώνειας
- Επαρχιακή Οδός Δερβενίου-Φενεού
- Επαρχιακή Οδός Λυγιάς-Ταρσού

Η ΝΕΟ Κορίνθου - Πατρών με πλάτος οδοστρώματος 12 μ. και μία λωρίδα κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση διέρχεται από τις παραλιακές δημοτικές κοινότητες της ΔΕ. Επίσης, διέρχεται από τις παρυφές του οικιστικού ιστού του Δερβενίου. Παρέχει γρήγορη αλλά όχι και ασφαλή σύνδεση της έδρας της ΔΕ (Δερβένι) με τις έδρες των όμορων ΔΕ (Ξυλόκαστρο - Αιγείρα). Η κίνηση στο τμήμα αυτό του οδικού δικτύου είναι πάρα πολύ μεγάλη για το μέγεθος της οδού και χαρακτηρίζεται από σημαντικό ποσοστό βαριάς κυκλοφορίας (σύνδεση Αθήνας με Πάτρα - Ηγουμενίτσα). Τα χαρακτηριστικά της οδού είναι χαμηλών προδιαγραφών ασφαλείας (έλλειψη διαχωριστικής νησίδας, ακτίνες καμπυλότητας).

Η ΠΕΟ Κορίνθου - Πατρών με πλάτος οδοστρώματος 7,00 μ. (8,00 μ.) και μια λωρίδα κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση διέρχεται μέσα από τον οικιστικό ιστό των παραλιακών δημοτικών κοινοτήτων της ΔΕ Δερβένι, Λυγιά, Στόμιο, (με κατεύθυνση από ΝΑ προς ΒΔ), ενώνει

μεταξύ τους τις δημοτικές κοινότητες, καθώς και τη ΔΕ Ευρωστίνης με τις όμορες ΔΕ Ξυλοκάστρου και Αιγείρας.

Πρέπει να τονιστεί ότι η ΠΕΟ Κορίνθου - Πατρών σε όλο το μήκος της εντός των ορίων της ΔΕ Ευρωστίνης (ιδιαιτέρως εντός του οικιστικού ιστού) έχει χαρακτήρα αστικής οδού και όχι υπεραστικής. Αποτέλεσμα αυτής της αντίφασης είναι αφενός η επικοινωνία μεταξύ των παραλιακών οικισμών να είναι εύκολη και αφετέρου να δημιουργείται μεγάλο κυκλοφοριακό πρόβλημα (ιδίως σε περιόδους και ώρες αιχμής) εντός του οικιστικού ιστού των Τοπικών Κοινοτήτων.

Το πιο φορτισμένο τμήμα του τοπικού Δικτύου είναι το τμήμα της ΠΕΟ εντός του οικισμού Δερβενίου. Γενικά η ανάπτυξη της παραλιακής περιοχής και η απότομη αύξηση του πληθυσμού λόγω της παραθεριστικής κατοίκησης της περιοχής φορτώνει υπερβολικά την ΠΕΟ σε όλο της το μήκος κατά τις παραθεριστικές περιόδους. Η κατάσταση του οδικού δικτύου κρίνεται σε γενικές γραμμές ικανοποιητική. Ωστόσο, χρειάζεται σε ορισμένα τμήματα η επέκταση, διάνοιξη οδών, ενώ είναι αναγκαία και η συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου του Δήμου, ειδικά στα τμήματα προς τα ορεινά. Όσον αφορά το σιδηροδρομικό δίκτυο, η Δημοτική Ενότητα διατρέχεται στα βόρεια από την υφιστάμενη σιδηροδρομική γραμμή Κορίνθου – Πατρών, ενώ νοτιότερα στο ύψος της ΝΕΟ και παράλληλα με αυτή κατασκευάζεται η γραμμή του προαστιακού σιδηροδρόμου και συγκεκριμένα το τμήμα Κιάτο – Ροδοδάφνη. Όσον αφορά το δίκτυο συγκοινωνιών, οι υπεραστικές συνδέσεις του Ξυλοκάστρου εξυπηρετούνται οδικώς από λεωφορεία του ΚΤΕΛ. Κορινθίας. Υπάρχουν δρομολόγια για όλους τους βασικούς οικισμούς της ΠΕ Κορινθίας και για την Αθήνα. Αναφορικά με τη θαλάσσια επικοινωνία, στο Δερβένι εντοπίζεται ένα γραφικό λιμανάκι που φιλοξενεί ψαρόβαρκες και τουριστικά καραβάκια. Κυρίως σκάφη αναψυχής προσεγγίζουν στο Καταφύγιο τουριστικών σκαφών στην οριακή ανατολική περιοχή του οικισμού Μαύρα Λιθάρια με δεδομένο ότι υπάρχουν ελάχιστα αλιευτικά σκάφη, καθώς η αλιεία δεν είναι ανεπτυγμένη στην περιοχή.

<u>Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών</u>

Η κατάσταση στον τομέα αποχέτευσης του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης αποτυπώνεται ως εξής:

- Έχει κατασκευασθεί το 99% του αποχετευτικού δικτύου της έδρας του Δήμου και της δημοτικής κοινότητας Συκιάς, μήκους 45 χλμ. περίπου, το 50% της δημοτικής

κοινότητας Μελισσίου, το 60% της δημοτικής κοινότητας Καμαρίου, το 35% της δημοτικής κοινότητας Ρίζας, το 40% της δημοτικής κοινότητας Γελινιατίκων, το 50% της δημοτικής κοινότητας Λουτρού, το 100% του οικισμού Μερτικεϊκων, καθώς επίσης και η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων. Η χρηματοδότηση έγινε σταδιακά, είτε από Εθνικούς είτε από Κοινοτικούς πόρους.

- Ολοκληρώνεται το υπόλοιπο αποχετευτικό δίκτυο της δημοτικής κοινότητας Μελισσίου (εκτός του οικισμού ΔΕΗ) και το 70% της δημοτικής κοινότητας Καρυωτίκων.

Ο υφιστάμενος σχεδιασμός προβλέπει:

1. Ολοκλήρωση του δικτύου αποχέτευσης της ΔΕ Ξυλοκάστρου με την ένταξη του υπολοίπου των οικισμών ΔΕΗ Μελισσίου, Γελινιατίκων, Καμαρίου, Ρίζας και Καρυωτίκων

2. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης λυμάτων της παραλιακής ζώνης (κύριου και δευτερεύοντος αποχετευτικού αγωγού) στην περιοχή του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης, δυτικά της δημοτικής κοινότητας Λουτρού από τη δημοτική κοινότητα Πιτσών έως τη δημοτική κοινότητα Λυκοποριάς, συνολικού μήκους 6.902 μ.

3. Επέκταση και αναβάθμιση του βιολογικού καθαρισμού Ξυλοκάστρου (τριτοβάθμια επεξεργασία), που αφορά στην κατασκευή μονάδας βιοαντιδραστήρα ARS και νέας μονάδας υποδοχής βοθρολυμάτων, στην αναβάθμιση των μονάδων προεπεξεργασίας και αντλιοστασίου ανακυκλοφορίας περίσσειας, στην εγκατάσταση διύλισης και απολύμανσης με UV, στην εγκατάσταση πάχυνσης – αφυδάτωσης και στην επέκταση του συστήματος ελέγχου λειτουργίας. Το έργο, μετά την αναβάθμισή του, θα βοηθήσει στην επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υγρών για την άρδευση των καλλιεργειών.

Τα απορρίμματα του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης διατίθενται στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) Ξυλοκάστρου, ο οποίος τέθηκε σε κανονική λειτουργία το 2015.

Σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Πελοποννήσου (ΦΕΚ 2044/Β΄/2017) προτείνεται η κεντρική διαχείριση των υπολειπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων με τοπική διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών και δυνατότητα τοπικής διαχείρισης των βιοαποβλήτων που συλλέγονται με διαλογή στην πηγή στο βαθμό που οι μονάδες αυτές πληρούν τα απαιτούμενα τεχνοοικονομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια και εξασφαλίζουν παραγωγή εδαφοβελτιωτικού υψηλής ποιότητας με ανταγωνιστικό κόστος.

Βάσει των κατευθύνσεων του ΠΕΣΔΑ θα δημιουργηθεί τοπικός Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) που θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Κορινθίας και θα τροφοδοτεί κεντρικό ΣΜΑ που θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Αρκαδίας. Κατόπιν, το υπόλειμα της επεξεργασίας των υπολειμματικών σύμμεικτων αποβλήτων θα οδηγείται στον προγραμματιζόμενο ΧΥΤΑ στην ΠΕ Αρκαδίας.

Το 2022 ανακλήθηκε από την Περιφέρεια Πελοποννήσου η λειτουργία του ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ Ξυλοκάστρου, στην θέση Ρέμα Σπαρτίλα – Κολώνες, καθώς έχει ξεκινήσει η λειτουργία της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων με ΣΔΙΤ και πιο συγκεκριμένα η λειτουργία της 1ης (Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων) ΜΕΑ, που εξυπηρετεί ολόκληρη την Πε Κορινθίας, καθώς και η λειτουργία του κεντρικού ΣΜΑ Σπαθοβουνίου.

Δίκτυα Ύδρευσης, Ενέργειας και Τηλεπικοινωνιών

Το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης στη ΔΕ Ξυλοκάστρου το διαχειρίζεται σήμερα η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Ξυλοκάστρου (ΔΕΥΑΞ).

Το δίκτυο αυτό έχει μήκος περίπου 330 χλμ., από τα οποία τα 180 χλμ. είναι το εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης των 26 δημοτικών κοινοτήτων και των 8 οικισμών και τα περίπου 150 χλμ., το εξωτερικό δίκτυο των 49 δεξαμενών νερού, οι οποίες τροφοδοτούνται από 33 πηγές και 21 υδρογεωτρήσεις.

Οι 25 δημοτικές κοινότητες της ΔΕ Ξυλοκάστρου τροφοδοτούνται από 13 υδρογεωτρήσεις και 29 πηγές μέσω εξωτερικού δικτύου 94,8 χλμ. Το συνολικό μήκος των εσωτερικών τους δικτύων είναι 151,60 χλμ. και είναι στην πλειονότητά τους νέα δίκτυα ή σχετικά νέα, με ορισμένα να χρήζουν άμεσης αντικατάστασης, όπως στις δημοτικές κοινότητες Παναριτίου, Σοφιανών, Ρίζας και Δενδρού.

Όλα τα δίκτυα είναι ασφαλή με καλής ποιότητας νερό, εκτός από τις δημοτικές κοινότητες Μελισσίου και Συκιάς τη θερινή περίοδο. Στην περιοχή της δημοτικής κοινότητας Μελισσίου και στον οικισμό ΔΕΗ Μελισσίου, 21 δημοτικές βρύσες και 2 δημοτικές βρύσες στη δημοτική κοινότητα Συκιάς παρέχουν εξαιρετικό νερό στους κατοίκους όλο το 24ωρο.

Η εξεύρεση καλής ποιότητας νερού από την περιοχή Χούνι Ζεμενού και από τη δημοτική κοινότητα Θροφαρίου, με αγωγό μεταφοράς στις ανατολικές δημοτικές κοινότητες του Δήμου (Μελισσίου και Συκιάς) θα δώσουν οριστική λύση υδροδότησης στο πρόβλημα της μεγάλης

θερινής κατανάλωσης των ανωτέρω περιοχών. Επίσης, η έρευνα στην ορεινή ζώνη του Δήμου για ανεύρεση νέων ποσοτήτων άριστης ποιότητας νερού για τη συμπλήρωση των εξαιρετικών νερών στη ΔΕ Ξυλοκάστρου από τους ορεινούς όγκους της Ζήρειας, θα αντιμετωπίσει την οικιστική ανάπτυξη στο μέλλον.

Το δίκτυο ύδρευσης της ΔΕ Ευρωστίνης έχει μήκος 165 χλμ. περίπου, από τα οποία τα 90 χλμ. είναι το εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης των 10 δημοτικών κοινοτήτων και των οικισμών που περιλαμβάνουν και τα 75 χλμ. περίπου το εξωτερικό δίκτυο (από περιοχή Σαραντάπηχου και Γεληνίου).

Η ΔΕ Ευρωστίνης έχει 4.392 υδρόμετρα. Μικρή αντικατάσταση δικτύων, καθώς επίσης και εν μέρει επεκτάσεις τοπικού ενδιαφέροντος είναι ενέργειες που απαιτούνται για τη σωστή λειτουργία των δικτύων. Επίσης, κρίνονται απαραίτητες εγκαταστάσεις απολύμανσης με χρήση φωτοβολταϊκών στοιχείων, λόγω των απομακρυσμένων δεξαμενών. Οι «αστικοποιημένες» περιοχές διαθέτουν δεξαμενές – αντλιοστάσια και δίκτυο διανομής. Η ΔΕ Ευρωστίνης διαθέτει εκτεταμένο και ιδιαίτερα ανεπτυγμένο δίκτυο άρδευσης με κυρίαρχο το Δίκτυο υδραυλάκων Καλλιθέας, Στομίου, Λυκοποριάς και Σαρανταπηχιώτικων. Το Δίκτυο υποστηρίζεται και από πολλαπλές ομβροδεξαμενές.

Οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές της περιοχής του Δήμου εντάσσονται σε ένα γενικότερο πλαίσιο τηλεπικοινωνιακών υποδομών, οι οποίες σχετίζονται με τις δράσεις και παρεμβάσεις που έχουν προγραμματιστεί από το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Κοινωνία της Πληροφορίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Σε γενικές γραμμές το περιφερειακό δίκτυο του ΟΤΕ στην Πελοπόννησο δεν υπολείπεται δυνατοτήτων σε σχέση με το εθνικό δίκτυο.

Οι ανάγκες σε ενέργεια των οικισμών της ΔΕ Ξυλοκάστρου καλύπτονται από το δίκτυο μέσης τάσης της ΔΕΗ, το οποίο είναι υπέργειο και τους υποσταθμούς που υπάρχουν σε διάφορα σημεία των οικισμών.

Η περιοχή τροφοδοτείται με ηλεκτρική ενέργεια από ικανά δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τα δίκτυα ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της ΔΕ Ευρωστίνης. Γραμμή υψηλής τάσης της ΔΕΗ διέρχεται από την ευρύτερη παραλιακή ζώνη της ΔΕ διασχίζοντας - παράλληλα στη ΝΕΟ και σε αποστάσεις από αυτήν που ποικίλουν κατά το μήκος τους - τις παραλιακές Τοπικές Κοινότητες.

2.1.3.6.2 Δομημένο Περιβάλλον και Βασικές Υποδομές Δήμου Σικυωνίων[67]

Δίκτυο Συγκοινωνιών και Μεταφορών

Ο γεωγραφικός χώρος του Δήμου Σικυωνίων διατρέχεται από ένα πλέγμα οδικών αξόνων στο οποίο υπάρχει χαρακτηρισμένο εθνικό οδικό δίκτυο (πρωτεύον και δευτερεύον), επαρχιακό οδικό δίκτυο (πρωτεύον και δευτερεύον), δημοτικό οδικό δίκτυο, καθώς και ένα πλήθος αγροτικών δρόμων για την εξυπηρέτηση των αναγκών της αγροτικής οικονομίας της περιοχής. Το οδικό δίκτυο του Δήμου είναι αρκετά πυκνό και εξυπηρετεί σχετικά τις ανάγκες των δημοτών, αλλά και τον κυκλοφοριακό φόρτο. Παρακάτω παρατίθενται τα οδικά δίκτυα των Δημοτικών Ενοτήτων τα οποία αποτελούν και το σύνολο του οδικού δικτύου του Δήμου.

Πρωτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Η Νέα Εθνική Οδός (ΝΕΟ) Αθηνών – Πατρών διέρχεται από το γεωγραφικό χώρο του Δήμου Σικυωνίων, σχηματίζοντας με την ακτογραμμή και τα όρια των όμορων Δήμων ένα τρίγωνο με κορυφή το κοινό όριο του Δήμου Σικυωνίων με το Δήμο Ευρωστίνης - Ξυλοκάστρου στο ύψος της ακτογραμμής και βάση μήκους 4χλμ. περίπου με το κοινό όριο με το Δήμο Βέλου - Βόχας. Στο Κιάτο η απόστασή της από την ακτογραμμή είναι περίπου 1,5 χλμ. Σε αυτό το σημείο υπάρχει και ο μοναδικός κόμβος (μέσα στα όρια του Δήμου Σικυωνίων) που τη συνδέει με το υπόλοιπο οδικό δίκτυο της περιοχής.

Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο

Η Παλαιά Εθνική Οδός (ΠΕΟ) Αθηνών – Πατρών διέρχεται από τις παραλιακές κοινότητες (Κιάτου, Κάτω Διμηνιού, Διμηνιού) ακολουθώντας ουσιαστικά την ακτογραμμή του Κορινθιακού κόλπου σε όλο το μήκος της μέσα στα όρια του Δήμου Σικυωνίων.

Καθώς η οικιστική ανάπτυξη στη συγκεκριμένη θέση είναι συνεχής, ουσιαστικά πρόκειται για ένα δρόμο με χαρακτήρα αστικό και καθόλου υπερτοπικό. Αυτό δε σημαίνει όμως ότι δε δέχεται και βαριά υπερτοπική κυκλοφορία (είτε από φορτηγά μεγάλου ωφέλιμου βάρους, είτε υπεραστικά λεωφορεία), η οποία και δημιουργεί σε συνδυασμό με την παράνομη στάση και στάθμευση και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της, με μια λωρίδα κυκλοφορίας ανά

[67] Δήμος Σικυωνίων (2020) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2020 – 2023'

κατεύθυνση και συνολικό πλάτος οδοστρώματος μόλις 8,00 μ., μεγάλα κυκλοφοριακά προβλήματα ιδίως σε περιόδους και ώρες αιχμής. Είναι ο μοναδικός οδικός άξονας που διατρέχει συνεχώς το παραλιακό τμήμα του Δήμου με δυνατότητα σύνδεσης με τις υπόλοιπες κοινότητες και επομένως αποκτά σημαντική βαρύτητα μέσα στο πλέγμα του οδικού δικτύου της περιοχής. Η κατάσταση του οδοστρώματος χαρακτηρίζεται ικανοποιητική.

Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο

Η επαρχιακή οδός Κιάτου – Σουλίου – Γκούρας – Δερβενίου αποτελεί σημαντική οδό για το σύνολο της ΠΕ Κορινθίας. Έχει κατασκευασθεί τα τελευταία χρόνια και γενικά είναι σε πολύ καλή κατάσταση σε όλο το μήκος της εντός του Δήμου Σικυωνίων. Είναι ο δρόμος που ενώνει την παραλιακή ζώνη του Δήμου με τον ορεινό όγκο των ΔΕ Στυμφαλίας και Φενεού. Έχει μια λωρίδα κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση, με πλάτος οδοστρώματος 8 μ., πολύ καλά γεωμετρικά χαρακτηριστικά και οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση.

Η επαρχιακή οδός Σούλι – Κρυονέρι – Παραδείσι – Γονούσσα – Τιτάνη – Μποζικά ενώνει το Κιάτο με τις ΝΑ ευρισκόμενες κοινότητες του Δήμου και το Δήμο Νεμέας μέσω και της Επαρχιακής Οδού Κιάτου-Σουλίου. Η επαρχιακή αυτή οδός έχει πλάτος οδοστρώματος 6 μ. με προβλήματα στον ασφαλτοτάπητα όσον αφορά τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά (ακτίνες καμπυλότητας, ορατότητες) την προστασία, την ασφάλεια και τη σήμανση. Η κατάσταση του οδικού αυτού άξονα δεν είναι ανάλογη της σημασίας που έχει για το Δήμο, ίσως και διότι προβλέπεται να κατασκευαστεί νέα οδός που θα συνδέει το Κιάτο με τη Νεμέα για την οποία υπογράφηκε προγραμματική σύμβαση το 2020 μεταξύ του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου και των Δημάρχων Σικυωνίων και Νεμέας. Η υπογραφή της εν λόγω σύμβασης αφορά ειδικότερα στην εκπόνηση προωθημένης αναγνωριστικής μελέτης οδοποιίας και στη σύνταξη φακέλου έργου για τη δημοπράτηση όλων των επιμέρους μελετών αναφορικά με την ωρίμανση του έργου «οδικό τμήμα Νεμέα – Κιάτο».

Ο δρόμος που συνδέει τη Στυμφαλία με τη Νεμέα, το δεύτερο μεγάλο Κέντρο της περιοχής, είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση εξυπηρετώντας επαρκώς τις δημοτικές κοινότητες Ψαρίου και Ασπροκάμπου. Οι Κοινότητες αυτές, ωστόσο, έχουν ιδιαίτερη δυσκολία επαφής με τις υπόλοιπες κοινότητες της περιοχής, δεδομένου ότι η συνδετήρια οδός είναι στενή και γεμάτη στροφές.

Από τη δημοτική κοινότητα Ασπροκάμπου προτείνεται η διάνοιξη του υπάρχοντος χωματόδρομου που οδηγεί από τον Ασπρόκαμπο στο Κεφαλάρι. Έτσι, θα υπάρχει ικανοποιητική σύνδεση των δύο δημοτικών κοινοτήτων Ασπρόκαμπου και Ψαρίου με τις υπόλοιπες δημοτικές κοινότητες και οικισμούς της περιοχής της Στυμφαλίας, αλλά και με την Επαρχιακή οδό Κιάτου - Σουλίου - Γκούρας.

Η επαρχιακή οδός Κιάτο (από ΠΕΟ Κορίνθου - Πατρών) – Σούλι – Κεφαλάρι – Καλλιάνοι – Καρτέρι – Καστανιά – Μοσιά – Μεσινό – Γκούρα – Καλύβια – διακλάδωση προς Λυκούρια (όρια ΠΕ Κορινθίας) συνδέει τη ΔΕ Φενεού, τόσο με την παραλιακή ζώνη του Δήμου, όσο και με τμήμα της ορεινής Αχαΐας (Λυκούρια).

Η επαρχιακή οδός Δερβένι (από ΠΕΟ Κορίνθου - Πατρών) – Ροζενά – Εβροστίνα – Σαραντάπηχο – Ταρσός - Στενό συνδέει το Δήμο Ευρωστίνης – Ξυλοκάστρου με τη ΔΕ Φενεού.

<u>Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο</u>

Η επαρχιακή Οδός Κιάτο – Διμηνιό – Λαλιώτη – Μεγάλος Βάλτος – Μικρός Βάλτος – Σούλι αποτελεί σημαντικό άξονα, που ενώνει τις ΒΔ ευρισκόμενες κοινότητες του Δήμου Σικυωνίων και συνδέεται αφενός με τον προηγούμενο επαρχιακό άξονα Κιάτο – Σούλι – Γκούρα και αφετέρου με τον επαρχιακό οδικό άξονα Ξυλόκαστρο – Ζεμενό – Στύλια – Παναρίτι – Μάννα, επίσης μέσω Θροφαρίου – Χούνης. Με πλάτος δρόμου 7 μ. βρίσκεται σε καλή κατάσταση έως το Μεγάλο Βάλτο, χρειάζεται όμως βελτίωση όσον αφορά την προστασία του, την ασφάλεια και τη σήμανσή του. Στο επόμενο τμήμα προς Μικρό Βάλτο παρουσιάζονται εκτός από τα προβλήματα των γεωμετρικών στοιχείων της οδού και προβλήματα που συναρτώνται με τη γεωλογική σύσταση των εδαφών και την προστασία της οδού (καθιζήσεις).

<u>Δημοτικό και Αγροτικό Οδικό Δίκτυο</u>

Οι οδοί δευτερευούσης σημασίας, καθώς και οι αγροτικές οδοί που συμπληρώνουν το οδικό δίκτυο της περιοχής είναι δρόμοι που ικανοποιούν σε ένα βαθμό τις τοπικές ανάγκες των κατοίκων. Υπάρχουν δρόμοι που χρειάζονται βελτίωση όσον αφορά τα γεωμετρικά τους χαρακτηριστικά (πλάτος, ακτίνες καμπυλότητας, οδόστρωμα, προστασία ιδίως στα ημιορεινά διαμερίσματα του Δήμου και σήμανση), ενώ υπάρχει και πλήθος αγροτικών δρόμων που χρήζουν αναβάθμισης για την εξυπηρέτηση των αναγκών της αγροτικής οικονομίας της περιοχής.

Θαλάσσιες Μεταφορές

Στο Δήμο Σικυωνίων και συγκεκριμένα στο Κιάτο καταγράφονται εμπορικό λιμάνι στο κέντρο του οικισμού και ανατολικότερα αλιευτικό καταφύγιο.

Το λιμάνι του Κιάτου βρίσκεται στις νοτιοανατολικές ακτές του Κορινθιακού κόλπου και διαχωρίζεται σε δύο επιμέρους λιμενολεκάνες: την ανατολική, εντός της οποίας αναπτύσσεται το αλιευτικό καταφύγιο και τη δυτική, στην οποία αναπτύσσεται η εμπορική δραστηριότητα του λιμένα. Το εμπορικό λιμάνι του Κιάτου εξυπηρετεί σήμερα κυρίως εισαγωγική κίνηση φρούτων και λαχανικών και λιγότερο εξαγωγές αγροτικών προϊόντων των αγροτοβιομηχανιών της ευρύτερης περιοχής της ενδοχώρας.

Ο εμπορικός χαρακτήρας των υφιστάμενων λιμενικών εγκαταστάσεων (εξαιρουμένου του αλιευτικού καταφυγίου) δεν συνάδει με τον τουριστικό χαρακτήρα της παραλιακής ζώνης, ενώ παράλληλα ο κυκλοφοριακός φόρτος του οικισμού επιβαρύνεται κατά τη διάρκεια των φορτοεκφορτώσεων εμπορευμάτων.

Παράλληλα, παράγοντες όπως η θέση της εγκατάστασης σε σχέση με κοντινούς, ανταγωνιστικούς, εμπορικούς λιμένες και η ευκολία πρόσβασης δια της Εθνικής οδού, έχουν ως αποτέλεσμα τη διαρκώς φθίνουσα πορεία της εμπορικής κίνησης στον υπόψη λιμένα. Τα δρομολόγια των πλοίων από και προς το λιμένα μειώνονται με την πάροδο των ετών και οι υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις δεν αξιοποιούνται αποτελεσματικά, γεγονός που οδηγεί σε απώλεια εσόδων και ανάσχεση της οικονομικής ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας.

Το αλιευτικό καταφύγιο που δεν κάλυπτε τις ανάγκες των τοπικών σκαφών έχει ήδη επεκταθεί, ενώ προβλέπεται και επιπλέον επέκτασή του. Η μικρού μεγέθους μαρίνα εκτιμάται ότι εξυπηρετεί τις υφιστάμενες ανάγκες.

Η κατασκευή και λειτουργία ενός σύγχρονου τουριστικού καταφυγίου στο Κιάτο εντός της λιμενολεκάνης του εμπορικού τμήματος του Λιμένα Κιάτου αναμένεται να αποτελέσει πόλο έλξης επισκεπτών, τόσο σε τοπικό, όσο και σε υπερτοπικό επίπεδο, προσελκύοντας τον πλωτό τουρισμό στον ευρύτερο χώρο του Κορινθιακού κόλπου, καθώς ο λιμένας βρίσκεται στον ρου των σκαφών που κινούνται από την Αδριατική και κατευθύνονται, διαμέσου του Κορινθιακού

Κόλπου, στο Αιγαίο Πέλαγος, με συνέπεια την αύξηση της τουριστικής κίνησης και την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Αστικές – Υπεραστικές Συγκοινωνίες

Στη ΔΕ Σικυωνίων λειτουργεί αστική συγκοινωνία και η μετακίνηση γίνεται μέσω αστικών ΚΤΕΛ. Η συγκοινωνία κρίνεται ικανοποιητική. Στη ΔΕ Στυμφαλίας, γίνεται μέσω λεωφορείων των ΚΤΕΛ και κρίνεται γενικώς ως επαρκής. Ο δείκτης ιδιοκτησίας κατοίκων ανά ΙΧ αυτοκίνητο φαίνεται να είναι υψηλός στην περιοχή και τα προβλήματα ανεπάρκειας της συγκοινωνίας εντοπίζονται κυρίως σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού (υπερήλικοι και ανήλικοι). Στη ΔΕ Φενεού η υπεραστική συγκοινωνία κρίνεται μέτρια, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να πρέπει να μετακινούνται με ΙΧ και ταξί. Λόγω αυτής της κατάστασης, υπάρχουν προβλήματα στη μετακίνηση των μαθητών και των επισκεπτών που δε διαθέτουν αυτοκίνητο. Σε αρκετές περιπτώσεις οι μαθητές αναγκάζονται να μεταφέρονται στα σχολεία με ΙΧ αυτοκίνητα, αφού δεν υπάρχει εναλλακτικός τρόπος, ενώ δε λειτουργεί δημοτική σχολική συγκοινωνία. Οι μαθητές των ΔΕ Σικυωνίων και Στυμφαλίας εξυπηρετούνται από το ΚΤΕΛ.

Δίκτυο Ύδρευσης

Οι υδρευτικές ανάγκες του Δήμου Σικυωνίων καλύπτονται από γεωτρήσεις και πηγές. Οι κοινότητες του Δήμου Σικυωνίων υδρεύονται κυρίως από γεωτρήσεις. Στην πόλη του Κιάτου λειτουργεί Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), που καλύπτει το θέμα της ύδρευσης σε όλο το Δήμο Σικυωνίων και διαχειρίζεται το δίκτυο ύδρευσης, το οποίο καλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων ποσοτικά και ποιοτικά.

Τα δίκτυα ύδρευσης ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό το οδικό δίκτυο. Υπάρχει σχεδιασμός επέκτασης του δικτύου και πραγματοποιούνται ετησίως μικρές επεκτάσεις του. Ήδη, έχει ολοκληρωθεί η αντικατάσταση του δικτύου ύδρευσης της πόλης του Κιάτου. Με την ολοκλήρωση του εξωτερικού δικτύου ύδρευσης έως τις πηγές Δρίζας της Στυμφαλίας και της ιδιόκτητης γεώτρησης στο Κεφαλάρι, όλη η πεδινή ζώνη (Κιάτο, Κάτω Διμηνιό, Μούλκι, Πάσιο) υδροδοτείται με νερό άριστης ποιότητας και με επάρκεια όλο το χρόνο. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης η υδροδότηση ενισχύεται με ιδιόκτητες γεωτρήσεις από τη δημοτική κοινότητα Βελίνας.

Δίκτυο Αποχέτευσης

Υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο ακαθάρτων μόνο στις περιοχές της πόλης του Κιάτου, στη δημοτική κοινότητα Κάτω Διμηνιού Κορινθίας στον οικισμό Παραλία και στις δημοτικές κοινότητες Πασίου και Μουλκίου. Το υπάρχον αποχετευτικό δίκτυο καλύπτει τις προαναφερόμενες περιοχές κατά 90%, ενώ η αποχέτευση των ακαθάρτων στις περιοχές των υπόλοιπων κοινοτήτων του Δήμου είτε γίνεται σε στεγανούς και κυρίως απορροφητικούς βόθρους, είτε τα λύματα μεταφέρονται με λυματοφόρα οχήματα (κυρίως από τις κοινότητες κοντά στην παραλιακή ζώνη) στο βιολογικό καθαρισμό, ο οποίος είναι τριτοβάθμιου επιπέδου, βρίσκεται στην τοποθεσία Λάκκοι Βασιλικού και χρήζει επέκτασης και αναβάθμισης. Έχει εκπονηθεί μελέτη επέκτασης και αναβάθμισης των εγκαταστάσεων του Βιολογικού καθαρισμού.

Προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση απαιτούνται άμεσες παρεμβάσεις για τη δημιουργία αποχετευτικού δικτύου και στα υπόλοιπα παραλιακά διαμερίσματα του Δήμου. Έχει κατατεθεί μελέτη με συμπληρωματικά έργα δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων της ευρύτερης περιοχής του Κιάτου που θα καλύψει εξ' ολοκλήρου την παραλιακή ζώνη.

Στη ΔΕ Στυμφαλίας η αποχέτευση σε όλα τα χωριά γίνεται με απορροφητικούς βόθρους. Οι πληθυσμιακές συγκεντρώσεις που υπάρχουν δεν είναι σημαντικές και οι κοινότητες απέχουν μεταξύ τους, έτσι ώστε να μην είναι εφικτή η αντιμετώπιση με κοινές εγκαταστάσεις. Η αποχέτευση των ομβρίων υδάτων γίνεται κατά κύριο λόγο με επιφανειακά ρείθρα. Αν δεν υπάρξουν σημαντικές πληθυσμιακές αλλαγές για την προσεχή περίοδο δε φαίνεται να απαιτείται διαφορετική αντιμετώπιση. Στην προοπτική όμως μεγαλύτερων πληθυσμιακών συγκεντρώσεων (εξαιτίας της τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης) το θέμα θα πρέπει να επανεξεταστεί.

Και στη ΔΕ Φενεού η αποχέτευση σχεδόν σε όλες τις κοινότητες (εκτός της Γκούρας) γίνεται με απορροφητικούς βόθρους. Η αποχέτευση των ομβρίων υδάτων όπου υπάρχει γίνεται κατά κύριο λόγο με επιφανειακά ρείθρα μέτριας κατάστασης.

<u>Διαχείριση Απορριμμάτων</u>

Το 2001 συστάθηκε η Διαδημοτική Επιχείρηση (ΦΕΚ 1216/18.09.01) με σκοπό τη λειτουργία, διαχείριση και την εκμετάλλευση του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) των Δήμων Σικυωνίων και Βέλου. Το ποσοστό συμμετοχής του Δήμου Σικυωνίων, στο μετοχικό κεφάλαιο της επιχείρησης είναι 70%, ενώ το υπόλοιπο 30% ανήκει στο Δήμο Βέλου. Διοικείται

από 9/μελές Διοικητικό Συμβούλιο και στεγάζεται σε δημοτικό κτίριο. Ο ΧΥΤΑ βρίσκεται στη τοποθεσία «Λιτσάρδα» της περιοχής Μουλκίου του Δήμου Σικυωνίων. Εκτείνεται σε υψόμετρο 170 έως 250μ. από την επιφάνεια της θάλασσας, περιβάλλεται από πολύ απότομα πρανή και διαθέτει άριστη οπτική απομόνωση από τη γύρω περιοχή. Η πρόσβαση στο ΧΥΤΑ γίνεται μέσω ασφαλτοστρωμένου δρόμου 11 χλμ. περίπου από την πόλη του Κιάτου. Η συνολική έκτασή του ανέρχεται σε 45 στρ. ιδιοκτησίας του Δήμου Σικυωνίων, ο δε ενεργός χώρος ταφής των τμημάτων Α΄ και Β΄ είναι έκτασης 10.950τ.μ. και 5.830τ.μ. αντίστοιχα. Η λειτουργία της Α΄ φάσης του χώρου ξεκίνησε από τον Μάρτιο του 2002[68].

Τον Ιούλιο του 2021[69], ο Δήμος προχώρησε στην «Έγκριση – Επικαιροποίηση του Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Δήμου Σικυωνίων», το οποίο είχε αρχικά εκπονηθεί το 2017. Τα ΤΟΣΔΑ των Δήμων εντάσσονται στην νέα πολιτική διαχείρισης αποβλήτων που υλοποιείται τόσο σε Εθνικό όσο και σε Περιφερειακό επίπεδο. Σκοπός του Τοπικού Σχεδίου είναι να αξιολογήσει το υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης αποβλήτων του Δήμου, καθώς και να προτείνει πρακτικές και ενέργειες βελτίωσης στην κατεύθυνση της εξοικονόμησης οικονομικών, φυσικών και ανθρώπινων πόρων και του επαναπροσδιορισμού της ιεράρχησης στη διαχείριση των αποβλήτων σύμφωνα με τις νομικές επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις νέες πολιτικές τάσεις. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα Τοπικό Σχέδιο Δράσης για τη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων που παράγονται στα όρια του Δήμου, με συγκεκριμένους στόχους και δράσεις για τα επόμενα 5 έτη (2021-2025), το οποίο βασίζεται σε ένα νέο, πιο αποκεντρωμένο μοντέλο διαχείρισης που δίνει έμφαση σε συνδυασμένες δράσεις του Δήμου και της Περιφέρειας. Το μοντέλο αυτό αποσκοπεί στην επίτευξη κοινωνιών που κάνουν αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων, κοινωνιών «μηδενικών αποβλήτων».

<u>Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών</u>

Ως προς τις υποδομές τηλεπικοινωνιών, επισημαίνεται ότι η περιοχή του Δήμου Σικυωνίων εξυπηρετείται από το τηλεφωνικό δίκτυο του ΟΤΕ και τις εταιρείες κινητής τηλεφωνίας. Είναι πλήρως ανεπτυγμένο και λειτουργεί χωρίς προβλήματα. Είναι υπόγειο και ακολουθεί σε μεγάλο

[68] https://kiato.gov.gr/hita/

[69] https://kiato.gov.gr/116-2021-%CE%B1%CF%80%CF%8C%CF%86%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%AF%CE%BF%CF%85/

βαθμό το υφιστάμενο οδικό δίκτυο. Σε γενικές γραμμές το περιφερειακό δίκτυο του ΟΤΕ στην Πελοπόννησο δεν υπολείπεται δυνατοτήτων σε σχέση με το εθνικό δίκτυο. Οι πόλεις καλύπτονται σε μεγαλύτερο βαθμό από τις υπόλοιπες περιοχές της υπαίθρου μιας και στις απομακρυσμένες περιοχές παρουσιάζονται προβλήματα κατά τους χειμερινούς μήνες λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών.

Αντίστοιχα, αναβαθμισμένες είναι η εγκατεστημένη υποδομή και οι προσφερόμενες υπηρεσίες σε επιχειρηματικά συγκροτήματα και βιομηχανικές περιοχές, όπου εγκαθίσταται τηλεπικοινωνιακή και διαδικτυακή υποδομή με βάση οπτικό δίκτυο πρόσβασης. Πρόκειται, δηλαδή, για την εγκατάσταση τερματικών διατάξεων που παρέχουν τη δυνατότητα για καθολικές ευρυζωνικές υπηρεσίες με βάση τη σύνδεση μέσω δικτύων οπτικής ίνας.

Οι περιοχές Στυμφαλίας και Φενεού καλύπτονται επαρκώς από το δίκτυο του ΟΤΕ. Οι υποδομές τηλεπικοινωνιών είναι ικανοποιητικές. Υπάρχουν διαθέσιμες γραμμές τηλεφώνου, ενώ όλα τα δημόσια κτίρια (κοινοτικά γραφεία, σχολεία κλπ.) είναι εφοδιασμένα με τηλεφωνικές γραμμές και έχουν πρόσβαση στο internet. Επίσης, οι περιοχές εξυπηρετούνται από το δίκτυο κινητής τηλεφωνίας. Στις περισσότερες κοινότητες, αλλά και σε κομβικά σημεία των περιοχών αυτών έχει τοποθετηθεί και εγκατασταθεί ικανοποιητικός αριθμός καρτοτηλεφώνων.

<u>Δίκτυο Ηλεκτροδότησης</u>

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου στο σύνολό της εξυπηρετείται από το Διασυνδεδεμένο Σύστημα Παραγωγής και Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ, που καλύπτει όλη την Ελλάδα με εξαίρεση τη νησιωτική χώρα. Η υπάρχουσα σήμερα βασική υποδομή παραγωγής - διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας καλύπτει επαρκώς και ισότιμα το σύνολο της Περιφέρειας και μπορεί να ανταποκριθεί ικανοποιητικά στις ενεργειακές ανάγκες που αναμένεται να παρουσιασθούν στους τομείς της παραγωγής, των υπηρεσιών και των οικιστικών τα προσεχή έτη. Το σύνολο του Δήμου τροφοδοτείται με ρεύμα από το ανοικτό εναέριο δίκτυο και δεν παρατηρούνται προβλήματα στην ηλεκτροδότηση των οικισμών.

Ο Δήμος Σικυωνίων τροφοδοτείται με ηλεκτρική ενέργεια από δίκτυα χαμηλής τάσης. Τα δίκτυα αυτά ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό το υφιστάμενο οδικό δίκτυο του Δήμου. Γραμμή υψηλής τάσης της ΔΕΗ διέρχεται από την ευρύτερη παραλιακή ζώνη του Δήμου διασχίζοντας παράλληλα τη Νέα Εθνική Οδό και σε αποστάσεις από αυτήν από το Κιάτο, το Πάσιο και το Διμηνιό.

Οι ΔΕ Στυμφαλίας και Φενεού από πλευράς φωτισμού - ενέργειας καλύπτονται επαρκώς. Εντός των ορίων των ΔΕ διέρχονται γραμμές υψηλής τάσης. Υπάρχει δίκτυο ηλεκτροδότησης και τροφοδοτούνται με ρεύμα όλες οι οικίες όλων των κοινοτήτων. Η κάλυψη των αναγκών σε ηλεκτροδότηση θεωρείται επαρκής, χωρίς να αναφέρονται προβλήματα συχνών διακοπών του ηλεκτρικού ρεύματος. Πρόβλημα διακοπών παρατηρείται σε έντονη βροχόπτωση, η οποία συνοδεύεται από κεραυνούς κυρίως σε δίκτυα ρεύματος που περνούν μέσα από δασικές περιοχές, όπου είναι δύσκολη η παρακολούθησή του.

2.1.3.6.3 Δομημένο Περιβάλλον και Βασικές Υποδομές Δήμου Νεμέας[70]

<u>Δίκτυα μεταφορών</u>

Η πρόσβαση στον Δήμο Νεμέας γίνεται μόνο μέσα από το οδικό δίκτυο. Η οδική σύνδεση με τον οδικό άξονα «Κόρινθος – Νεμέα – Άργος – Τρίπολη – Καλαμάτα» μέσω των κόμβων Αρχαίας Νεμέας και Νεμέας ιδιαίτερα μέσω του πρώτου κόμβου βοηθάει την περιοχή να διασυνδεθεί με την κεντρική Αρκαδία και την ορεινή Κορινθία, γεγονός που ενισχύει τη δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και τη δημιουργία τουριστικών διαδρομών. Το επαρχιακό οδικό δίκτυο βρίσκεται σε γενικές γραμμές σε καλή κατάσταση και μέσω αυτού συνδέονται οι οικισμοί του Δήμου, αλλά και άλλοι οικισμοί γειτονικών Δήμων της ΠΕ Κορινθίας (Στιμάγκα, Σουληνάρι, Βραχάτι κ.ά.).

Στο οδικό δίκτυο του Δήμου Νεμέας καταγράφονται τρεις ανισόπεδοι κόμβοι. Με κατεύθυνση από Κόρινθο προς Τρίπολη, δηλαδή από βορειοανατολικά προς νοτιοδυτικά, πρώτα εντοπίζεται ο κόμβος του Αγίου Βασιλείου (N3), ο οποίος εξυπηρετεί τους οικισμούς του Αγίου Βασιλείου και των Αρχαίων Κλεωνών. Αμέσως μετά ακολουθεί ο κόμβος της Αρχαίας Νεμέας (N4) με κατεύθυνση προς την Αρχαία Νεμέα και τις πόλεις του Άργους και του Ναυπλίου. Ο τελευταίος κόμβος είναι αυτός της Νεμέας (N5), που οδηγεί στη Νεμέα και το Λεβίδι. Στην περιοχή δεν υπάρχουν σταθμοί διοδίων, ωστόσο αξίζει να γίνει μία σύντομη αναφορά στους πλησιέστερους σταθμούς. Αυτοί είναι στο Σπαθοβούνι και τη Νεστάνη, από όπου πρέπει να περάσει όποιος

[70] Ευαγγελία Π. Αραμπού (2020) 'Στρατηγικός Σχεδιασμός σε Τοπική Κλίμακα: Η Περίπτωση του Δήμου της Νεμέας', Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών

Δήμος Νεμέας (2011) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2011-2014'

βρίσκεται εντός του Δήμου και θέλει να προσεγγίσει κάποιο μεγάλο αστικό κέντρο, όπως την Κόρινθο και την Τρίπολη.

Στον τομέα της δημόσιας συγκοινωνίας, στην περιοχή πραγματοποιούνται δρομολόγια υπεραστικών λεωφορείων ΚΤΕΛ με κατεύθυνση την Αθήνα, την Κόρινθο (καθημερινά), αλλά και τη Θεσσαλονίκη μέσω Κορίνθου (4 δρομολόγια την εβδομάδα).

Παρά την ύπαρξη Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, η μη εφαρμογή του, σε συνδυασμό με τις άσχημες οδηγικές συνήθειες των κατοίκων, καθιστούν το κυκλοφοριακοί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα του Δήμου Νεμέας.

Ύδρευση – Άρδευση - Αποχέτευση

Ο Δήμος Νεμέας ολοκλήρωσε το 2004 την αντικατάσταση και επέκταση του δικτύου ύδρευσης της ΔΚ Νεμέας και την εγκατάσταση καινούριων δικτύων στις δημοτικές κοινότητες Κουτσίου, Αηδονίων, Δάφνης, Καστρακίου και Λεοντίου.

Επίσης, έχει παρατηρηθεί ότι εξαιτίας της εντατικής άρδευσης των αμπελοκαλλιεργειών γίνεται υπερβολική χρήση γεωτρήσεων στον κάμπο της Νεμέας. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος ο Δήμος έχει αναθέσει εκπόνηση μελέτης για την ενιαία ορθολογική διαχείριση του υδατικού δυναμικού της περιοχής και του τον έλεγχο των γεωτρήσεων.

Αναφορικά με το αποχετευτικό σύστημα, δεν υπάρχει αποχετευτικό δίκτυο στην περιοχή, έχει ολοκληρωθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ έχει πραγματοποιηθεί προμελέτη προχωροθέτησης για τη δημιουργία αποχετευτικού δικτύου και την εγκατάσταση βιολογικού καθαρισμού, η υλοποίηση του οποίου εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ 2014-2020. Τον Σεπτέμβριο του 2022 προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός του έργου "Δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων και εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων οικισμού Νεμέας". Ο οικισμός Νεμέας στερείται υποδομών οργανωμένου δικτύου ακαθάρτων. Με το παρόν έργο προτείνεται η κάλυψη αναγκών αποχέτευσης της Νεμέας. Προβλέπεται η κατασκευή του εσωτερικού δικτύου της Νεμέας, συνολικού μήκους ~35,1 km, καθώς και ενός (1) τοπικού Α/Σ ανύψωσης λυμάτων.

Διαχείριση Απορριμμάτων και Αποβλήτων

Στην περιοχή δεν λειτουργεί ΧΥΤΑ ή Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) και έτσι η αποκομιδή των απορριμμάτων γίνεται με απορριμματοφόρα, ενώ η διάθεσή τους γίνεται σε χώρους απόθεσης.

Σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων του Δήμου Νεμέας που υλοποιήθηκε το 2016 η έλλειψη οργανωμένων και συντονισμένων δράσεων στο τομέα των στερεών αποβλήτων οδήγησε στη δημιουργία σημαντικών περιβαλλοντικών, οικονομικών αλλά και κοινωνικών προβλημάτων. Πλέον, η αποτελεσματική διαχείριση των στερεών αποβλήτων αποτελεί επιτακτική ανάγκη αφενός λόγω της ανάγκης απέναντι στους δημότες για σωστή διαχείριση των απορριμμάτων με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και της αισθητικής μίας περιοχής και αφετέρου λόγω των εθνικών και ευρωπαϊκών νομοθετικών πρωτοβουλιών.

Το Τοπικό Σχέδιο Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου Νεμέας αφορά σε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό διαχείρισης των αποβλήτων που παράγονται στην επικράτειά του με στόχο να επιτύχει τους επιμέρους στόχους που έχουν τεθεί για τη διαχείριση, τόσο των αστικών στερεών αποβλήτων, συνολικά, όσο και επιμέρους τύπων απορριμμάτων, όπως είναι τα βιοαπόβλητα, τα ανακυκλώσιμα υλικά, καθώς και τα απόβλητα εναλλακτικής διαχείρισης. Ο σχεδιασμός αυτός βασίζεται στην ιεραρχία διαχείρισης απορριμμάτων, η οποία αποτυπώνεται στη Θεματική Στρατηγική της ΕΕ για την Πρόληψη και την Ανακύκλωση των Αποβλήτων που έχει μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία με το Ν. 4042/2012. Συγκεκριμένα, η ιεραρχία αυτή περιλαμβάνει:

- Την πρόληψη και αποτροπή δημιουργίας απορριμμάτων,
- Την επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση (συμπεριλαμβανομένης και της ενεργειακής ανάκτησης)
- Την ασφαλή εναπόθεση (ως ύστατο μέσο)

<u>Δίκτυο Τηλεπικοινωνιών</u>

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι εγκατεστημένος και λειτουργεί από το 1994 ο Δορυφορικός Σταθμός Εδάφους της Νεμέας (ο ένας εκ των δύο που υπάρχουν στην Ελλάδα). Καλύπτει έκταση 189.000 τ.μ. και φιλοξενεί περισσότερα από 40 δορυφορικά κάτοπτρα διαφορετικών διαστάσεων. Το μεγαλύτερο έχει διάμετρο 18,2 μ. Το Κέντρο στη Νεμέα παρέχει υπηρεσίες, όπως ευρυζωνικό ίντερνετ σε αεροπλάνα και πλοία, ευρυζωνικότητα στην Αφρική και σε δυσπρόσιτα μέρη με ελλιπείς επίγειες υποδομές, τηλεοπτικές υπηρεσίες και άλλα.

2.1.3.7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

2.1.3.7.1 Χωροταξική – Πολεοδομική Οργάνωση και Χρήσεις Γης Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης[71]

Χαρακτηριστικό της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής και των ορίων του Δήμου, είναι η ποικιλία του τοπίου και το έντονο ανάγλυφο, που οφείλεται στα γεωλογικά δεδομένα και στη διαβρωτική δράση των χειμάρρων. Στην περιοχή του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης διακρίνονται δύο εδαφικές ενότητες: Η επιμήκης πεδινή παράκτια ζώνη, και η ορεινή ζώνη, που με τα ημιορεινά τμήματά της καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης του Δήμου, δηλαδή το 90% περίπου της συνολικής έκτασης.

Το κλίμα της περιοχής είναι γενικά ξηροθερμικό. Οι καιρικές συνθήκες είναι δυσμενείς κατά τους χειμερινούς μήνες και δημιουργούν προβλήματα σε πολλούς ορεινούς οικισμούς που αποκλείονται από τα χιόνια και σοβαρά προβλήματα στην παράκτια ζώνη, με καταστροφικές συνέπειες λόγω της διάβρωσης των ακτών (σε ιδιωτικές περιουσίες και σε δημόσιες εγκαταστάσεις, όπως η Παλαιά Εθνική Οδός, που έχει αποκοπεί σε πολλά σημεία και κινδυνεύει με ολοσχερή αποκοπή).

Ένα τμήμα της περιοχής έχει ήδη κηρυχθεί σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και υπάρχει αίτημα από το Δήμο για την κήρυξη ολόκληρης σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης της παράκτιας ζώνης (λόγω εκτεταμένων καταστροφών του χειμώνα 2014-2015). Το μεγαλύτερο τμήμα της περιοχής του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης καταλαμβάνεται από αγροτικές εκτάσεις (34%), δάση (24%) και δασικές εκτάσεις/βοσκότοπους (33%). Το μεγαλύτερο μέρος των δασών και των δασικών εκτάσεων / βοσκοτόπων βρίσκεται στην ορεινή ζώνη (περίπου 90%), καθώς και σε σημαντικό τμήμα των αγροτικών εκτάσεων (περίπου 80%).

Αντίθετα, στην ορεινή ζώνη βρίσκεται μόνο το 57% της συνολικής έκτασης οικισμών. Σημειώνεται ότι στην παράκτια ζώνη, που καλύπτει ένα πολύ μικρό μέρος της συνολικής έκτασης του Δήμου (περίπου 17%), βρίσκεται το 43% της δομημένης έκτασης, δεδομένο το

---

[71] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2021) 'Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης'

Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'

οποίο σήμερα παρουσιάζει ακόμα μεγαλύτερο μέγεθος. Η χωροταξική οργάνωση του Δήμου θα ολοκληρωθεί με την έγκριση και εφαρμογή των μελετών του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) για τον πρώην Δήμο Ξυλοκάστρου, του Σχεδίου Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης για τον πρώην Δήμο Ευρωστίνης και της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης της περιοχής Natura 2000 «Κορυφές Όρους Ζήρειας (Κυλλήνη) και χαράδρα Φλαμπουρίτσα».

Με την ολοκλήρωση των Σχεδίων είναι δυνατή η άμεση έναρξη και εκτέλεση των πράξεων εφαρμογής όλων των προτάσεων, τροποποιήσεων και ρυθμίσεων που προβλέπει το ΓΠΣ και το ΣΧΟΟΑΠ όπως:

- Επεκτάσεις σχεδίου πόλεως Ξυλοκάστρου
- Αλλαγή όρων και περιορισμών δόμησης
- Καθορισμός χρήσεων γης
- Επεκτάσεις ορίων οικισμών - αλλαγή όρων δόμησης
- Καθορισμός ζωνών οικιστικής ανάπτυξης συγκεκριμένης χρήσης πέραν της κατοικίας (βιοτεχνική, τουριστική, αθλητική, κ.λπ.)
- Διανοίξεις και χαρακτηρισμοί δρόμων
- Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις
- Κτηματογράφηση ακινήτων

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας θα προσδιορισθούν αρχαιολογικοί χώροι, παραδοσιακοί οικισμοί, ιστορικά μνημεία και στοιχεία πολιτιστικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος κ.λπ., οι οποίοι και θα αναδειχθούν για την προβολή της πολιτιστικής παράδοσης και της τουριστικής ανάπτυξης.

2.1.3.7.2 Χωροταξική – Πολεοδομική Οργάνωση και Χρήσεις Γης Δήμου Σικυωνίων[72]

<u>Χρήσεις Γης, Οικισμοί και Πολεοδομικές Ενότητες</u>

Η εδαφική περιφέρεια του Δήμου Σικυωνίων στο σύνολό της καλύπτεται από καλλιεργούμενες εκτάσεις, βοσκότοπους, δάση, οικισμούς, δίκτυα και εγκαταστάσεις μεταφορών, μεταποιητικές

[72] Δήμος Σικυωνίων (2020) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2020 – 2023'

εγκαταστάσεις και άλλες σημειακές χρήσεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Απογραφή 2011), οι μεγαλύτερες επιφάνειες της εδαφικής περιφέρειας του Δήμου Σικυωνίων καλύπτονται από δασικές 43,04% και καλλιεργούμενες εκτάσεις 41,81% ποσοστό παρόμοιο με τα αντίστοιχα της ΠΕ Κορινθίας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου και καταδεικνύουν το γεωργικό προσανατολισμό του Δήμου. Οι βοσκότοποι καλύπτουν ένα πολύ μικρό κομμάτι της έκτασης του Δήμου (1,9%) υπολειπόμενοι ποσοστιαία πολύ από τους αντίστοιχους μέσους όρους της ΠΕ Κορινθίας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η έκταση των νερών (0,78%) ξεπερνά τους μέσους όρους της ΠΕ (0,27%) και της Περιφέρειας (0,25%), ενώ το ποσοστό της γης με οικιστική χρήση του Δήμου (1,51%) υπολείπεται του αντίστοιχου της ΠΕ (2,25%) και υπερτερεί ελάχιστα της Περιφέρειας (1,32%).

Τόσο το οικοσύστημα της Στυμφαλίας, όσο και το οικοσύστημα του Φενεού κατέχουν σημαντική θέση στο Δήμο Σικυωνίων, αλλά αποτελούν στοιχεία σημαντικού κάλλους για ολόκληρη την ΠΕ Κορινθίας.

Στη ΔΕ Σικυωνίων η συντριπτική πλειοψηφία των εκτάσεων είναι καλλιεργήσιμη και σε αγρανάπαυση (64,64%), ποσοστό σχεδόν διπλάσιο από αυτό της ΔΕ Στυμφαλίας (33,41%) και από αυτό του Φενεού (32,11%). Ακολουθεί δεύτερη η δασική έκταση με ποσοστό 29,87%, ποσοστό που υπολείπεται κατά πολύ από τα αντίστοιχα των ΔΕ Στυμφαλίας (49,19%) και Φενεού (47,44%). Βοσκότοποι και υδάτινες εκτάσεις δεν υπάρχουν, ενώ τα ποσοστά με εκτάσεις οικισμών και άλλες εκτάσεις είναι πολύ μικρά της τάξεως των 3,92% και 1,57% αντίστοιχα.

Η ΔΕ Στυμφαλίας και η ΔΕ Φενεού έχουν σχεδόν την ίδια εικόνα στις χρήσεις γης και αντίθετη αυτής της ΔΕ Σικυωνίων. Και στις δύο ΔΕ η δασική έκταση είναι αυτή που υπερτερεί. Ακολουθεί η καλλιεργήσιμη έκταση και αυτή σε αγρανάπαυση με επίσης παρόμοια ποσοστά, 33,41% και 32,11% έναντι 64,64% της ΔΕ Σικυωνίων. Και στις τρεις ΔΕ, η καλλιεργήσιμη έκταση μαζί με τη δασική, αποτελούν πλειοψηφία, που ξεπερνά τα 4/5 της συνολικής έκτασης της κάθε ΔΕ (ΔΕ Σικυωνίων 94,51%, ΔΕ Στυμφαλίας 82,60% και ΔΕ Φενεού 79,55%).

Στο Δήμο Σικυωνίων το μεγαλύτερο μέρος των εκτάσεων είναι δασικές 43,04% και καλλιεργήσιμες 41,81%, όπως συμβαίνει και στις τρεις Δημοτικές Ενότητες. Οι άλλες εκτάσεις, οι εκτάσεις οικισμών και οι βοσκότοποι κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα, αντίστοιχα με αυτά των τριών ΔΕ Σικυωνίων, Στυμφαλίας και Φενεού.

Σε ό,τι αφορά τις συγκρούσεις χρήσεων γης, η έντονη οικοδομική δραστηριότητα, που παρατηρείται στην παραλιακή ζώνη του Δήμου, ασκεί έντονες πιέσεις στη γεωργική γη, αλλά και στον περιβαλλοντικά ευαίσθητο παράκτιο χώρο. Έτσι, αποτελεί χαρακτηριστικό της περιοχής οι συγκρούσεις χρήσεων στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου σε αντίθεση με την περιοχή της ορεινής ενδοχώρας, όπου και συγκεντρώνεται το κύριο μέρος των παραγωγικών δραστηριοτήτων του Δήμου.

Άλλοι παράγοντες συγκρούσεων για τις χρήσεις γης είναι η έλλειψη σαφούς οριοθέτησης των κηρυγμένων και μη αρχαιολογικών χώρων, η χάραξη του νέου οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου, η λειτουργία του λιμανιού του Κιάτου, καθώς και του κέντρου του Κιάτου ως υπερτοπικού κέντρου, η απορρόφηση από την Παλαιά Εθνική Οδό μεγάλου μέρους της κίνησης στη Νέα Εθνική Οδό και η ύπαρξη των κοιμητηρίων εντός των θεσμοθετημένων ορίων των οικισμών.

Στον τομέα της μεταποίησης, καταγράφεται συγκέντρωση διάσπαρτων μονάδων μεταποίησης στην τοποθεσία Αρκούδα και νότια της Νέας Εθνικής Οδού και του Κάτω Διμηνιού, δημιουργώντας πρόβλημα σύγκρουσης χρήσεων, καθώς πρόκειται για γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας.

2.1.3.7.3 Χωροταξική – Πολεοδομική Οργάνωση και Χρήσεις Γης Δήμου Νεμέας[73]

Η περιοχή της Νεμέας έχει έντονα αγροτικό χαρακτήρα. Σημαντικό ποσοστό της περιοχής καταλαμβάνουν οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής επιφάνειας της περιοχής αποτελείται από τον κάμπο της Νεμέας. Η μεγάλη ευφορία των εδαφών της περιοχής σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά του μικροκλίματος, το οποίο είναι ξηρό και θερμό με μέτρια έως υψηλά επίπεδα υγρασίας, ευνοεί συγκεκριμένες καλλιέργειες και ιδιαιτέρως την καλλιέργεια της αμπέλου. Η περιοχή της Νεμέας ανήκει στην εύκρατη ζώνη και το κλίμα της χαρακτηρίζεται ως ήπιο ηπειρωτικό με κύρια γνωρίσματα τις έντονες χιονοπτώσεις και το μεγάλο ύψος των βροχοπτώσεων κατά τη διάρκεια του χειμώνα, καθώς και τα μεγάλα διαστήματα ηλιοφάνειας κατά τους θερινούς μήνες.

Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις αποτελούν περίπου το 54% της συνολικής έκτασης του Δήμου με σύνολο 110.740 στρ. Το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό της συνολικής έκτασης (39%)

[73] Δήμος Νεμέας (2016) 'Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΤΣΔΑ) Δήμου Νεμέας'

καταλαμβάνουν οι γεωργικές καλλιέργειες με 80.560 στρ. Την υπόλοιπη έκταση καταλαμβάνουν οι βοσκότοποι με περίπου 5% (11.134 στρ.), οι αστικές και ημιαστικές εκτάσεις με περίπου 1% (2.380 στρ.), οι βραχώδεις εκτάσεις με ποσοστό μικρότερο του 1% (1.650 στρ.) και τέλος τα ύδατα και τα έλη με περίπου 100 στρ. έκταση.

Όσον αφορά την οικιστική του ανάπτυξη του Δήμου Νεμέας, με την πάροδο του χρόνου ο πληθυσμός των δημοτικών κοινοτήτων που περιλαμβάνει παρουσίασε περαιτέρω μείωση, συρρικνώνοντας ακόμη περισσότερο το ήδη μικρό μέγεθός τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι Τοπικές Κοινότητες όπως του Γαλατά και του Λεόντιου έχασαν παραπάνω από το μισό πληθυσμό τους, ενώ ειδικά η δημοτική κοινότητα Γαλατά, το 2021, αριθμούσε μόλις 54 κατοίκους. Παρατηρείται σταδιακή πληθυσμιακή συρρίκνωση των οικισμών που συνθέτουν τον Δήμο Νεμέας. Επίσης, παρά τις εξελίξεις σε πολλούς τομείς της ζωής με την πάροδο του χρόνου, όπως η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας που επιφέρει μείωση της επίδρασης της απόστασης και σημαντική διευκόλυνση της επικοινωνίας σε όλες τις μορφές της, παρατηρείται ότι ο Δήμος Νεμέας εξακολουθεί να έχει σχέσεις εξάρτησης από τα μεγαλύτερα γειτονικά αστικά κέντρα. Εξαίρεση φυσικά αποτελεί η ΔΚ Νεμέας, η οποία είναι πιο ανεξάρτητη λόγω μεγέθους σε σχέση με τις υπόλοιπες.

Η σταδιακή μείωση του πληθυσμού και η αποδυνάμωση των υπηρεσιών των δημοτικών κοινοτήτων του Δήμου Νεμέας είχε ως αποτέλεσμα την άμεση εξάρτησή τους από τα γύρω μεγαλύτερα αστικά κέντρα, όπως η Κόρινθος, το Ξυλόκαστρο και το Κιάτο. Ωστόσο, η εγγύτητα της περιοχής του Δήμου με την ΠΕ Αργολίδος και την πρωτεύουσά της, το Ναύπλιο και το Άργος έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη λειτουργικών σχέσεων με το Δήμο Νεμέας. Με βάση τη θέση και το χαρακτήρα των οικισμών ως προς τις οικονομικές δραστηριότητες και λειτουργίες τους, καθώς και το μέγεθος και την πληθυσμιακή τους δυναμική οι οικισμοί του Δήμου ανήκουν σε 2 διαφορετικά επίπεδα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι οικισμοί της χώρας ομαδοποιούνται σε 5 διαφορετικές κατηγορίες. Αναλυτικότερα, ο οικισμός της Νεμέας αποτελεί οικισμό 3ου επιπέδου, ως κέντρο του Δήμου και οι οικισμοί Κούτσι, Αρχαία Νεμέα, Κουτσομόδι, Αρχαίες Κλεωνές, Γαλατάς, Πετρί, Αηδόνια, Λεόντιο, Δάφνη και Καστράκι είναι 5ου επιπέδου και συνιστούν τοπικά κέντρα. Τέλος, τα Δερβενάκια είναι ο μικρότερος οικισμός του Δήμου, τόσο σε επίπεδο έκτασης όσο και σε επίπεδο πληθυσμού και χαρακτηρίζεται ως «σταθμός» μεταξύ της Κορίνθου και της Τρίπολης.

2.1.3.8 ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι παρεμβάσεις και τα προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη στους Δήμους Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας. Χρηματοδοτήθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, στα πλαίσια της τρέχουσας ΟΧΕ-ΒΑΑ και άλλων πηγών χρηματοδότησης Ο Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης απαριθμεί 6 παρεμβάσεις/προγράμματα, ο Δήμος Νεμέας 3 ενώ ο Δήμος Σικυωνίων 6. Παρουσιάζονται αναλυτικότερα στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 25: Παρεμβάσεις/ προγράμματα των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Νεμέας και Σικυωνίων κατά την Περίοδο 2014-2020.

Τίτλος/Κωδικός	Δικαιούχος/Ενισχυόμενος	Έναρξη	Λήξη	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ταμεία	Θεματικοί Στόχοι	Συνολικός Προϋπολογισμός Επένδυσης	Ποσοστό απορρόφησης
ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ (ΕΕΛ) ΝΕΜΕΑΣ (5045016)	ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ	03/05/2021	31/12/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ταμείο Συνοχής	Προστασία Περιβάλλοντος	14.345.588,00 €	0,0%
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΚΣΟΣ ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ	ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ	14/08/2018	31/12/2023	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Προστασία Περιβάλλοντος	2.080.720,00 €	100,0%

Τίτλος/Κωδικός	Δικαιούχος/Ενισχυόμενος	Έναρξη	Λήξη	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ταμεία	Θεματικοί Στόχοι	Συνολικός Προϋπολογισμός Επένδυσης	Ποσοστό απορρόφησης
ΚΕΝΤΡΟ (5021520)								
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ (5001358)	ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ	18/06/2021	31/12/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ταμείο Συνοχής	Προστασία Περιβάλλοντος	113.584,00 €	0,0%
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ (Α.Σ.Ο.) ΣΤΟ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟ (5037830)	ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	17/06/2019	11/08/2022	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Προστασία Περιβάλλοντος	2.184.045,00 €	0,0%
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΙΣΤΟΝΑΥΤΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ (5070833)	ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	20/09/2021	31/12/2024	Πελοπόννησος	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Προστασία Περιβάλλοντος	804.652,00 €	56,5%
Χωριστή διαχείριση βιοαποβλήτων στον Δήμο Ξυλοκάστρου –	ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	15/02/2023	31/12/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ταμείο Συνοχής	Προστασία Περιβάλλοντος	657.048,00 €	0,0%

Τίτλος/Κωδικός	Δικαιούχος/Ενισχυόμενος	Έναρξη	Λήξη	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ταμεία	Θεματικοί Στόχοι	Συνολικός Προϋπολογισμός Επένδυσης	Ποσοστό απορρόφησης
Ευρωστίνης (5130751)								
ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΤΑ ΛΑΓΚΑΔΑΙΪΚΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ (5132698)	ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	29/07/2022	28/07/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ταμείο Συνοχής	Προστασία Περιβάλλοντος	595.000,00 €	0,0%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ ΔΗΜΟΥ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ (5029556)	ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	24/04/2020	31/12/2024	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Οικονομία Χαμηλών Ρύπων	320.677,00 €	75,2%
Αναβάθμιση - εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων δυτικά περιοχής Σύθα (5002076)	ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ	14/12/2018	31/12/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ταμείο Συνοχής	Προστασία Περιβάλλοντος	192.457,00 €	100,0%
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟΘΗΚΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	22/03/2019	21/12/2023	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής	Προστασία Περιβάλλοντος	2.478.000,00 €	56,9%

Τίτλος/Κωδικός	Δικαιούχος/Ενισχυόμενος	Έναρξη	Λήξη	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ταμεία	Θεματικοί Στόχοι	Συνολικός Προϋπολογισμός Επένδυσης	Ποσοστό απορρόφησης
Α.Σ.Ο. ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΗΣΗΣ (Β' ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ) (5021547)					Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)			
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟΘΗΚΩΝ Α.Σ.Ο. & ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΗΣΗΣ (Α' ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ) (5001387)	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	20/12/2016	31/12/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ταμείο Συνοχής	Προστασία Περιβάλλοντος	1.998.940,00 €	36,3%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ (5029329)	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	15/01/2020	31/12/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Οικονομία Χαμηλών Ρύπων	700.000,00 €	97,3%
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΩΝ ΤΗΣ Δ.Κ. ΚΙΑΤΟΥ, ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΘΕΤΩΝ ΑΥΤΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	30/09/2020	31/12/2023	Πελοπόννησος	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Προστασία Περιβάλλοντος	603.438,00 €	82,6%

Τίτλος/Κωδικός	Δικαιούχος/Ενισχυόμενος	Έναρξη	Λήξη	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Ταμεία	Θεματικοί Στόχοι	Συνολικός Προϋπολογισμός Επένδυσης	Ποσοστό απορρόφησης
ΠΕΤΜΕΖΑ ΕΩΣ ΤΗΝ ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΦΙΛΛΥΡΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΘΕΤΩΝ ΑΥΤΗΣ - 2ος ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (5044821)								
ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ (5130586)	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	01/12/2022	31/12/2023	Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη	Ταμείο Συνοχής	Προστασία Περιβάλλοντος	505.883,00 €	0,0%
Δημιουργία Ολοκληρωμένων Τουριστικών Προσβάσιμων Θαλάσσιων Προορισμών για ΑμΕΑ στην Δ.Ε. Σικυωνίων (5022254)	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	01/12/2018	31/12/2021	Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Προστασία Περιβάλλοντος	119.963,00 €	100,0%

Πηγή: https://anaptyxi.gov.gr/el-gr/

2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΣΧΕΔΙΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ

2.2.1 ΕΙΔΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

2.2.1.1 ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό θεσμοθετήθηκε το 2009 (ΦΕΚ 1138/Β΄/2009), με σκοπό την παροχή κατευθύνσεων, κανόνων και κριτηρίων για τη χωρική διάρθρωση και οργάνωση του τουρισμού στην Ελλάδα. Βασικός άξονας αυτής της διαδικασίας/κατεύθυνσης ήταν η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, έτσι ώστε να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος και να εξασφαλισθεί η βιωσιμότητα των πόρων που σχετίζονται με αυτό. Το πλαίσιο αυτό τροποποιήθηκε το 2013 (ΦΕΚ 3155/Β΄/12.12.2013), αλλά στη συνέχεια ακυρώθηκε με τη Νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας υπ' αρ. ΣΤΕ ΟΛ. 3632/2015 και σήμερα βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης.

Παρά τη μη θεσμική ισχύ του, έχει σημασία να αναφερθεί πως στόχος του εν λόγω πλαισίου ήταν η προσαρμογή του σχεδιασμού του τουρισμού στις νέες προκλήσεις και πολιτικές για τη βελτίωση της απόδοσης στον κλάδο του τουρισμού και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος στο πλαίσιο της ασκούμενης δημοσιονομικής πολιτικής. Ταυτόχρονα, παρείχε κατευθύνσεις και κριτήρια για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη του τουρισμού στον ελληνικό χώρο και των αναγκαίων προς τούτο υποδομών, υπό το πρίσμα της προστασίας και ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, προωθούσε δράσεις και μέτρα για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της χώρας ως τουριστικού προορισμού, αναδείκνυε θεματικές στις οποίες μπορεί να βασιστεί η ανάπτυξη του κλάδου, ενώ διατύπωνε ένα ρεαλιστικό πρόγραμμα δράσης. Οι βασικές κατευθύνσεις είναι οι εξής:

- Ανάδειξη και εμπλουτισμός τουριστικού προϊόντος
- Ανάληψη δράσεων αποφόρτισης και προστασίας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων που δέχονται υψηλές πιέσεις, ιδίως με την εφαρμογή ολοκληρωμένων πρακτικών διαχείρισης των υδατικών πόρων και των υγρών και στερεών αποβλήτων και την προώθηση μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής

αποδοτικότητας των εγκαταστάσεων (προώθηση ΑΠΕ, βιοκλιματικών μεθόδων σχεδιασμού κ.ά.).

- Ανάληψη δράσεων αναβάθμισης του δομημένου χώρου, με πολεοδομικές παρεμβάσεις, όπως αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων με αύξηση των ελεύθερων χώρων και των χώρων πρασίνου και παροχή κινήτρων για αναπλάσεις ιδιωτικών χώρων
- Ανάπτυξη νέων και ενίσχυση και αναβάθμιση υφιστάμενων κοινωνικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και τεχνικών υποδομών, οι οποίες θα αναβαθμίζουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της περιοχής
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες
- Προώθηση και ενίσχυση της πολιτιστικής και αθλητικής δραστηριότητας με διοργανώσεις διεθνούς εμβέλειας
- Προώθηση εναλλακτικών τουριστικών προϊόντων

Η Περιοχή Παρέμβασης περιλαμβάνει τα ακόλουθα είδη περιοχών για τα οποία δίνονται ειδικές κατευθύνσεις:

- (Α2) Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές (παραλιακό μέτωπο)
- (Β1) Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (Β.1.13: Ορεινός χώρος Πελοποννήσου: Παναχαϊκό, Χελμός, Ζήρεια, Ερύμανθος, Μαίναλο, Πάρνωνας και Ταΰγετος, ορεινή κεντρική Μεσσηνία και Νέδα)
- (Δ2) Παράκτιος χώρος (περιοχές της ηπειρωτικής χώρας που εμπίπτουν εντός χερσαίας ζώνης πλάτους 350 μ. από τη γραμμή αιγιαλού και χαρακτηρίζονται συνήθως από ιδιαιτέρως έντονο ανταγωνισμό χρήσεων γης και οικονομικών δραστηριοτήτων)
- (Ζ) Περιοχές του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών (Προστατευόμενες Περιοχές του Ν. 3937/2011, όπως έχουν οριοθετηθεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις)
- Ζώνη Ναυσιπλοΐας Αναψυχής 9α: Κορινθιακός (υποσύστημα Ζ.Ν.Α. 9)

2.2.1.2 ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ[74]

Το Ειδικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία έχει ως στόχο τη θεσμοθέτηση χωρικών κατευθύνσεων για τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού. Όσον αφορά την Περιφέρεια Πελοποννήσου και ειδικότερα την ΠΕ Κορινθίας, επισημαίνονται τα ακόλουθα.

Η κατάσταση και οι προοπτικές της Περιφέρειας χαρακτηρίζονται από πολύ έντονο δυϊσμό. Το ηπειρωτικό, κυρίως, τμήμα της ΠΕ Κορινθίας είναι λειτουργικά ενσωματωμένο στη Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας (ΜΠΑ) και συγκεντρώνει μεγάλες βιομηχανικές μονάδες μητροπολιτικής χωροθέτησης, ενώ στο υπόλοιπο (κατά πολύ μεγαλύτερο) τμήμα της Περιφέρειας η βιομηχανία παραμένει σε σαφώς χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης. Οι προοπτικές του πρώτου τμήματος συνδέονται με αυτές της ΜΠΑ, ενώ στην υπόλοιπη περιφέρεια η βιομηχανία θα εξακολουθήσει να παίζει γενικά δευτερεύοντα ρόλο. Η διαφοροποίηση αυτή πρέπει να ληφθεί υπ' όψη και από τον αναπτυξιακό νόμο με αντίστοιχη γεωγραφική προσαρμογή.

Η κλαδική φυσιογνωμία της περιφέρειας δεν είναι σαφής, αλλά αυτό συνδέεται εν πολλοίς με την εσωτερική της ανομοιογένεια. Εξαίρεση αποτελούν η μεταποίηση – τυποποίηση αγροτικών προϊόντων σε ολόκληρη την Περιφέρεια, με ιδιαίτερες προοπτικές στην οινοποιία στις Περιφερειακές Ενότητες Αρκαδίας, Αργολίδας και Κορινθίας και η εξόρυξη – επεξεργασία μαρμάρου σε Αργολίδα και Κορινθία. Εκτός των προαναφερόμενων κλάδων, δεν φαίνεται να υπάρχουν περιθώρια διατύπωσης μιας κλαδικής στρατηγικής σε επίπεδο περιφέρειας, αλλά η ολοκλήρωση του συμπλέγματος 1 στο ΒΑ τμήμα της είναι σκόπιμη και πρέπει να στηριχθεί. Η ανάπτυξη δορυφορικών μονάδων μεταποίησης στη ζώνη Μεγαλόπολης (πολύ σημαντική ειδίκευση στον κλάδο 40−ηλεκτροπαραγωγή, και μερικώς στον κλάδο 10−άνθρακας) αποτελούν συγκεκριμένες κλαδικές προτεραιότητες που πρέπει να στηριχθούν.

Παρά την ύπαρξη των οργανωμένων υποδοχέων στην Τρίπολη και το Μελιγαλά, υπάρχει υψηλή ανάγκη νέων οργανωμένων υποδοχέων, με σχετικούς όρους και αρκετά υψηλή με απόλυτους, με έμφαση στο τμήμα που εντάσσεται στη ΜΠΑ.

[74] ΦΕΚ. Αριθμ. 11508 Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τη βιομηχανία και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού.

Η πολιτική του Ειδικού Πλαισίου για τις χρήσεις γης και τη διάσπαρτη χωροθέτηση της βιομηχανίας συνοψίζεται ως εξής:

- Αποτροπή της παρόδιας ανάπτυξης μονάδων μεταποίησης στους μη κλειστούς αυτοκινητόδρομους και το λοιπό βασικό οδικό δίκτυο των ισχυρών στοιχείων της χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας
- Χωροθέτηση νέων μονάδων με βάση τις γενικές διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτός σχεδίου
- Δόμησης μη αποδεκτή στη ΜΠΑ, όπου πρέπει να προβλεφθούν ειδικές κατάλληλες ζώνες
- Σκόπιμη η στήριξη της επιβίωσης/μετασχηματισμού των υπαρχουσών μονάδων, εκτός των περιοχών των δυο πρώτων σημείων στις σημερινές τους θέσεις, ιδιαίτερα σε όσες παρουσιάζουν κάποια ασθενή αλλά άνω του χαμηλού μέσου όρου βιομηχανική βάση

Οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες ως προς τη μεταποίηση είναι ιδιαίτερα έντονες, κυρίως μεταξύ του τμήματος της περιφέρειας που εντάσσεται λειτουργικά στη ΜΠΑ και των υπόλοιπων περιοχών. Δεν τίθεται ζήτημα ομογενοποίησης των δύο αυτών επιμέρους τμημάτων της περιφέρειας, δεδομένου του πολύ διαφορετικού ρόλου της στη χωροταξική οργάνωση. Από την άλλη πλευρά, μεταξύ των υπόλοιπων περιοχών οι ανισότητες είναι μέσης έντασης (η χωρική μορφή τους είναι κυρίως αυτή μεταξύ ορεινών και πεδινών περιοχών), δεν αποτελούν πρόβλημα πρώτης προτεραιότητας, αλλά πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δράσεων για τη μείωσή τους.

2.2.1.3 ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ[75]

Το Ειδικό Πλαίσιο (ΕΠ) για τις ΑΠΕ αφορά στις γενικές κατευθύνσεις και κανόνες χωροθέτησης εγκαταστάσεων παραγωγής αιολικής ενέργειας, υδροηλεκτρικών έργων, εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ενέργειας από βιομάζα ή βιοαέριο, εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας, καθώς και νέες μορφές ΑΠΕ. Πιο συγκεκριμένα:

[75]ΦΕΚ. Αριθμ. 49828 Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού.

Αιολική ενέργεια - Αιολικά Πάρκα

Στις Δημοτικές Ενότητες της Περιφέρειας το μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης εδαφών από αιολικές εγκαταστάσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% ανά ΟΤΑ (άλλως 0,66 τυπικές ανεμογεννήτριες/1000 στρ.). Ομοίως, το πιο πάνω ποσοστό κάλυψης μπορεί να αυξάνεται έως και 50% ανά πρωτοβάθμιο ΟΤΑ ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου όπως αναφέρθηκε και παραπάνω.

Σε συνέχεια το ΕΠ προσδιορίζει τις «περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας», τις περιοχές δηλαδή εκείνες που θα αποκλείεται η χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων (αρχαιολογικοί χώροι, περιοχές προστασίας φύσης, περιοχές σχεδίων πόλεως και περιοχές εντός ορίων οικισμών, οργανωμένων τουριστικών περιοχών κ.λπ.).

Επίσης, για τα κριτήρια ένταξης αιολικών εγκαταστάσεων στο τοπίο εφαρμόζονται οι κανόνες τοπίου που ορίζονται στο Παράρτημα IV της ίδιας απόφασης. Η ίδια λογική ακολουθείται, κατ' αντιστοιχία, και στις υπόλοιπες κατηγορίες εγκαταστάσεων παραγωγής ΑΠΕ.

Για τις εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι περιοχές που είναι άγονες ή δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα.

Αντίστοιχα και με ειδοποιό διαφορά προς τα προηγούμενα, η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας είναι απόλυτα συνυφασμένη με την ύπαρξη γεωθερμικού πεδίου στο οποίο εντοπίζεται αυτοτελές γεωθερμικό δυναμικό υψηλής ενθαλπίας. Από το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη σπανιότητα της σχετικής ενεργειακής ύλης, ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας ορίζονται οι περιοχές της χώρας που διαθέτουν εκμεταλλεύσιμο γεωθερμικό δυναμικό, για τις οποίες έχει ήδη βεβαιωθεί η ύπαρξη γεωθερμικών πεδίων υψηλής θερμοκρασίας. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου εντοπίζεται ένα βεβαιωμένο γεωθερμικό πεδίο χαμηλής θερμοκρασίας στην περιοχή «Σουσάκι» της ΠΕ Κορινθίας.

2.2.1.4 ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ[76]

Το εν λόγω Ειδικό Πλαίσιο αφορά στις γενικές κατευθύνσεις, κανόνες και κριτήρια για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών στον ελληνικό χώρο και των αναγκαίων υποδομών. Το συγκεκριμένο Ειδικό Πλαίσιο παρέχει κατευθύνσεις για τη χωροθέτηση σε εθνικό επίπεδο:

1. της θαλάσσιας υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας

2. των υδατοκαλλιεργειών εσωτερικών γλυκέων υδάτων (λίμνες, ποτάμια, πηγές κ.λπ.)

3. της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας σε φυσικά υφάλμυρα οικοσυστήματα (λιμνοθάλασσες και λοιποί υδάτινοι σχηματισμοί κ.ά.)

Ειδικότερα, οι μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας αναπτύσσονται σε επιλεγμένες ευρύτερες θαλάσσιες περιοχές, οι οποίες κρίνονται κατάλληλες για τη χωροθέτηση υδατοκαλλιεργητικών μονάδων (ΠΑΥ: Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειας) Μέσα στις ΠΑΥ προσδιορίζονται ζώνες, είτε οργανωμένες, με αντίστοιχο φορέα διαχείρισης (ΠΟΑΥ: Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών) είτε με μορφή άτυπων συγκεντρώσεων (ΠΑΣΜ: Περιοχές Άτυπης Συγκέντρωσης Μονάδων). Η επακριβής επιθυμητή χωροθέτηση των ΠΟΑΥ πραγματοποιείται σε υποκείμενο επίπεδο σχεδιασμού (χωροταξικό, πολεοδομικό ή τομεακό).

Η θαλάσσια υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα αναπτύσσεται σε ευρύτερες θαλάσσιες περιοχές που συγκροτούν ενιαίους χώρους με κοινά χαρακτηριστικά, αναφερόμενες εφεξής ως ΠΑΥ, οι οποίες υποδεικνύουν την καταλληλότητα των περιοχών για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών. Από χωροταξική άποψη αποτελούν ευρύτερες περιοχές αναζήτησης θέσεων για υποδοχείς ΠΟΑΥ ή ΠΑΣΜ και μεμονωμένες μονάδες.

Στο συγκεκριμένο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο καθορίζονται ως ΠΑΥ θαλάσσιες περιοχές που πληρούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για την εγκατάσταση και την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών. Στο άρθρο 5 του Πλαισίου οι ΠΑΥ διακρίνονται σε πέντε κατηγορίες, αναλόγως των χωροταξικών, περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών τους χαρακτηριστικών:

[76] ΦΕΚ. Αριθμ. 31722/4−11−2011 Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού.

- Περιοχές Α: Περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες
- Περιοχές Β: Περιοχές με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης των θαλάσσιων υδατοκαλλιεργειών
- Περιοχές Γ: Δυσπρόσιτες περιοχές με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης των θαλάσσιων υδατοκαλλιεργειών
- Περιοχές Δ: Περιοχές με ιδιαίτερη ευαισθησία, ως προς το φυσικό περιβάλλον (περιοχές Natura κλπ.)
- Περιοχές Ε: Περιοχές με κατάλληλα χαρακτηριστικά, τα οποία ευνοούν την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών, αλλά με ιδιαιτερότητες, που δεν επιτρέπουν τη δημιουργία συγκεντρώσεων και οργανωμένων ζωνών

Ειδικότερα, για τις ιδιαίτερα αναπτυγμένες περιοχές που αφορούν την Περιφέρεια παρουσιάζονται στη συνέχεια συνοπτικά τα χαρακτηριστικά τους.

Περιοχές (κατηγορίας Α) ιδιαίτερα αναπτυγμένες που χρήζουν παρεμβάσεων βελτίωσης, εκσυγχρονισμού των μονάδων και των υποδομών, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος: πρόκειται για περιοχές στις οποίες υπάρχει ήδη ανάπτυξη της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με σημαντική συγκέντρωση μονάδων. Χαρακτηρίζονται από τις ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες του θαλάσσιου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη υδατοκαλλιέργειας, την ικανοποιητική σύνδεσή τους με αστικά κέντρα ή άλλα κέντρα κατανάλωσης των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και από τις θετικές συνθήκες ανάπτυξης της δραστηριότητας από άποψη απαγορευτικών ή ανταγωνιστικών χρήσεων.

Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός και η μετεγκατάσταση εντός της ίδιας ΠΑΥ. Επίσης, επιτρέπεται η ίδρυση νέων μονάδων που προέρχονται από συγκέντρωση ή διάσπαση υφιστάμενων μονάδων εγκατεστημένων εντός της ίδιας ΠΑΥ, με την προϋπόθεση να μην μεταβάλλονται η έκταση μίσθωσης και η δυναμικότητα των αρχικών μονάδων. Η επέκταση είναι δυνατή για λόγους βιωσιμότητας των μονάδων με μισθωμένη έκταση μικρότερη των 20 στρ. μέχρι το όριο αυτό. Για τις λοιπές μονάδες επιτρέπεται η αύξηση της δυναμικότητας κατά 25% στο διάστημα της πενταετίας μέχρι την έγκριση ΠΟΑΥ. Το ποσοστό επαυξάνεται σε 40% σε περίπτωση υιοθέτησης βιολογικής καλλιέργειας, η οποία θα πιστοποιηθεί από τα αρμόδια όργανα.

Η εγκατάσταση νέων μονάδων που δεν προέρχονται από συγχώνευση ή διάσπαση υφιστάμενων και η επέκταση των υφισταμένων πέραν των 20 στρ. επιτρέπεται μετά από έλεγχο της ποιότητας των νερών και των περιβαλλοντικών συνθηκών, που θα πραγματοποιηθεί κατά τη διαδικασία θεσμοθέτησης ΠΟΑΥ, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί σωρευτικών δράσεων ως προς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τους περιορισμούς του παρόντος.

2.2.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΠΧΣΑΑ) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Το ΠΠΧΣΑΑ για την Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι θεσμοθετημένο από το 2003 (ΦΕΚ 1485/Β’/10.10.2003) και σε αυτό προσδιορίζονται οι αρχές και οι στόχοι που τίθενται για τη χωρική ανάπτυξη της Περιφέρειας, καθώς και οι στρατηγικές κατευθύνσεις προς τον υποκείμενο σχεδιασμό.

Οι Γενικοί Στόχοι του Πλαισίου είναι οι εξής:

- Ισχυροποίηση του περιφερειακού ρόλου της Περιφέρειας Πελοποννήσου και δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ενίσχυση εξωστρέφειας.
- Δημιουργία προϋποθέσεων για μελλοντική ανάδειξη της σε ισχυρό εναλλακτικό συγκοινωνιακό κόμβο στο Μεσογειακό χώρο. Ενίσχυση εξωστρέφειας.
- Εξορθολογισμός των σχέσεων αλληλεξάρτησης από το οικονομικό σύμπλεγμα Αθήνας - Πειραιά και ενίσχυση της διασύνδεσής της με τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Κρήτης. Ενίσχυση διαπεριφερειακής συνοχής.
- Ενίσχυση ενδοπεριφερειακής συνοχής.

Για την επίτευξη των ανωτέρων στόχων προτείνονται οι παρακάτω Στρατηγικές Επιλογές:

- Ενίσχυση του ρόλου των αστικών κέντρων - βασικών στοιχείων οργάνωσης - διάρθρωσης του χώρου για τη βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών στην ευρύτερη περιοχή επιρροής τους, ώστε να καταστούν μοχλός δημιουργίας, διάχυσης και στήριξης της χωρικής ανάπτυξης και να βελτιωθούν και εξισορροπηθούν οι συνθήκες και η

ποιότητα ζωής των κατοίκων (πόλοι ανάπτυξης – προσέλκυση προωθητικών δραστηριοτήτων).

- Εξοπλισμός των αστικών κέντρων με σύγχρονες και νέες διοικητικές και κοινωνικές υπηρεσίες ως και υπηρεσίες πολιτισμού, εμπορίου κλπ. στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διοίκησης, ως και με την ανάπτυξη υποδομών έρευνας και τεχνολογίας.
- Αναδιάρθρωση - ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου σε επίπεδα λειτουργικής, διοικητικής και οικονομικής αλληλεξάρτησης.
- Οργάνωση των ορεινών περιοχών ως πεδίων παρεμβάσεων μέσα από τις νέες πολιτικές για την ανάπτυξη, με κατεύθυνση κυρίως προς τις ήπιες δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού και αναψυχής, με ένταξη και ανάδειξη των παραδοσιακών οικισμών, τη δημιουργία κέντρων βιοτεχνικών – οικοτεχνικών δραστηριοτήτων, συνδεδεμένων με τη δασική διαχείριση, ειδικές καλλιέργειες, βιολογική γεωργία-κτηνοτροφία και εν γένει την ενίσχυση της πολυδραστηριότητας.
- Ελεγχόμενη αξιοποίηση των παράκτιων περιοχών της (προστασία και διαχείριση).
- Δημιουργία ενιαίου πλέγματος πολιτισμικών πυρήνων υπερεθνικής εμβέλειας και ένταξή τους, σε συνδυασμό με τα επί μέρους τοπικά πολιτιστικά στοιχεία και ιστορικές διαδρομές, σε επί μέρους υποσύνολα ειδικών ενδιαφερόντων.
- Ανάδειξη των περιοχών ιδιαίτερου φυσικού ενδιαφέροντος με παράλληλη προστασία και πρόβλεψη δραστηριοτήτων που θα ενισχύσουν την ανάπτυξη και θα αξιοποιούν χωρίς να υποβαθμίζουν την περιβαλλοντική τους αξία. (περιοχές NATURA 2000, υγροβιότοποι, ορεινοί δρόμοι, ποταμοί, λίμνες, οικοσυστήματα, φυσικά τοπία, κλπ.)
- Αναδιάρθρωση, ιεράρχηση και προώθηση του πλέγματος των αναγκαίων τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.
- Έλεγχος των χρήσεων γης για προστασία και βιώσιμη ανάπτυξη των φυσικών πόρων μέσα από τους υφιστάμενους θεσμούς και τους μηχανισμούς του χωροταξικού / πολεοδομικού σχεδιασμού και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι αναφορές του ΠΠΧΣΑΑ για την Περιοχή Παρέμβασης και την ευρύτερη περιοχή της είναι οι εξής:

- Ο Δορυφορικός Σταθμός Εδάφους της Νεμέας αποτελεί μια λειτουργία διεθνούς και εθνικής εμβέλειας (ο ένας εκ των δύο που υπάρχουν στην Ελλάδα).
- Όσον αφορά τους πόλους και άξονες ανάπτυξης οι κύριοι πόλοι ανάπτυξης διαπεριφερειακής εμβέλειας είναι η Τρίπολη, η Καλαμάτα και η Κόρινθος, ενώ τα ενδοπεριφερειακά κέντρα ανάπτυξης (τοπικοί πόλοι) είναι το Λουτράκι, το Κιάτο, η Νεμέα και η Γκούρα.
- Κύριοι άξονες εθνικής και διαπεριφερειακής εμβέλειας είναι ο άξονας Αθήνα – Κόρινθος – Πάτρα (ΠΑΘΕ – οδικός και σιδηροδρομικός διεθνούς / ευρωπαϊκής εμβέλειας) και ο άξονας Αθήνα – Κόρινθος – Τρίπολη – Καλαμάτα (εθνικής εμβέλειας)
- Ως δευτερεύοντες οδικοί άξονες (περιφερειακής εμβέλειας) χαρακτηρίζονται οι εξής:
    - Κόρινθος – Επίδαυρος – Κρανίδι – Ερμιόνη
    - Κιάτο – Νεμέα - Άργος
- Η Κόρινθος αποτελεί οικιστικό κέντρο 2ου επιπέδου. Πρόκειται για περιφερειακό πόλο ανάπτυξης, έδρα Νομού – διοικητικό κέντρο, αναπτυξιακό πόλο με ευρύτερη αστική διάχυση επί του άξονα ΠΑΘΕ. Είναι κέντρο υπηρεσιών και οργάνωσης πολιτιστικών, τουριστικών και λοιπών παραγωγικών δραστηριοτήτων του Νομού, καθώς και έδρα τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και ΤΕΙ. Το σύνολο τον οικιστικών κέντρων επί του ΠΑΘΕ στο Νομό Κορινθίας ως συνεχές στην πράξη πολεοδομικό συγκρότημα σχηματίζει ένα σημαντικό πληθυσμιακά και παραγωγικά οικιστικό σύνολο. Στη ζώνη άμεσης εξάρτησης και επιρροής του περιλαμβάνεται ο Δήμος Αγίων Θεοδώρων.
- Το Κιάτο, το Ξυλόκαστρο και η Νεμέα αποτελούν μαζί με το Λουτράκι και το Ζευγολατειό κέντρα 3ου οικιστικού επιπέδου. Πρόκειται για κέντρα – έδρες Πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με προβλεπόμενο εξυπηρετούμενο πληθυσμό της τάξεως των 20.000 κατοίκων και άνω και αποτελούν τα κέντρα – πόλους ανάπτυξης ευρύτερων αναπτυξιακών ενοτήτων.
- Το Δερβένι και η Γκούρα χαρακτηρίζονται ως οικιστικά κέντρα 4ου επιπέδου «ενισχυμένου» μαζί με τους Αγίους Θεοδώρους, το Σοφικό, το Βέλο, το Χιλιομόδι και το Περιγιάλι. Πρόκειται για κέντρα – έδρες των ΟΤΑ με προβλεπόμενο εξυπηρετούμενο

πληθυσμό της τάξης των 10.000 κατοίκων (ή και λιγότερο κατά περίπτωση) και ο ρόλος τους είναι στην πράξη αντίστοιχος με αυτόν του 3ου επιπέδου σε χαμηλότερη κλίμακα.

- Οι Καλλιάνοι αποτελούν μαζί με τα Αθίκια οικιστικά κέντρα 4ου επιπέδου, που είναι οι έδρες των ΟΤΑ, κέντρα εμβέλειας πρωτοβάθμιου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ο ρόλος τους είναι συνυφασμένος με την οργάνωση της ανάπτυξης; Και διακυβέρνησης του πρωτοβάθμιου ΟΤΑ.
- Για τους οικισμούς 1ου και 2ου επιπέδου προτείνεται η ενίσχυση των επιχειρηματικών και αστικών τους υποδομών με αναφορά:
    - στην ενίσχυση και ανάδειξη της ταυτότητας του αστικού κέντρου
    - στην προστασία και αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος
    - στην ανάπλαση και πολεοδομική ρύθμιση των ιστορικών κέντρων και των υπό διαμόρφωση νέων περιοχών
- Για τους οικισμούς 3ου, 4ου «ενισχυμένου» και 4ου επιπέδου προτείνεται η ενίσχυση των μεσαίων και μικρότερων πόλεων της Περιφέρειας ώστε να λειτουργήσουν ως κέντρα ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο με άξονες παρέμβασης ως προς:
    - Την παροχή διοικητικών και κοινωνικών υπηρεσιών προς τα οικιστικά κέντρα χαμηλότερου επιπέδου
    - Την αναδιάρθρωση και ενίσχυση των αναπτυξιακών κινήτρων για τη στήριξη και προσέλκυση ΜμΕ
    - Την ενθάρρυνση δημιουργίας και ανάπτυξης διαδημοτικών σχέσεων και αλληλεξαρτήσεων με προοπτική την επίτευξη ενός ιεραρχημένου οικιστικού δικτύου ως προς το σύνολο των οικισμών των οποίων οι υφιστάμενες σχέσεις περιορίζονται ως ακτινωτές εξαρτήσεις από τις έδρες των Νομών

Και η ενίσχυση των υποδομών (τεχνικών, διοικητικών, κοινωνικών) για τη:

- Δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης (ήπιες μορφές εναλλακτικού τουρισμού τουρισμού, βιοτεχνία, οικοτεχνία)
- Δικτύωση των οικιστικών κέντρων όλων των επιπέδων και ιδιαιτέρως των ορεινών και απομονωμένων περιοχών
- Κινητοποίηση του δυναμικού τους που θα συμβάλλει στην ενδογενή ανάπτυξη.

- Για την προστασία των ακτών από τις πιέσεις ανάπτυξης προτείνεται η οριοθέτηση των φυσικών και ανθρωπογεωγραφικών ενοτήτων του παράκτιου χώρου και η εκπόνηση των αντίστοιχων διαχειριστικών σχεδίων βάσει του ειδικού πλαισίου για τον παράκτιο χώρο.
- Ο ορεινός όγκος Ζήρεια, σε συνδυασμό με τις περιοχές που έχουν συμπεριληφθεί στον Εθνικό Κατάλογο Natura 2000, θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με την εκπόνηση Ειδικής Περιβαλλοντικής και διαχειριστικής μελέτης για την προστασία, ανάδειξη και αξιοποίησή του (οικοτουρισμός, ήπιες μορφές εναλλακτικού τουρισμού και δασική διαχείριση).
- Για την ορεινή Κορινθία (ΟΤΑ Φενεού, Στυμφαλίας) προτείνεται η κατά προτεραιότητα εφαρμογή «πρότυπων προγραμμάτων ολοκληρωμένης ανάπτυξης» μετά από εκπόνηση Ειδικής Χωροταξικής Μελέτης και χαρακτηρισμό της περιοχής ως «Περιοχής Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων »
- Για το θέμα των ιχθυοκαλλιεργειών και ειδικότερα για τους Νομούς Κορινθίας και Αργολίδας όπου είναι εγκατεστημένος σημαντικός αριθμός λειτουργουσών ιχθυοκαλλιεργειών θα πρέπει να ανασταλούν οι διαδικασίες χωροθέτησης νέων, προκειμένου έως τον προσδιορισμό «ειδικών ζωνών υδατοκαλλιεργειών» από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας να μη δημιουργούνται πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού ή σύγκρουσης μη συμβατών μεταξύ τους χρήσεων.
- Η αγροτική ενδοχώρα της αστικής γραμμικής ανάπτυξης της βόρειας Κορινθίας (Κόρινθος: 2^{ου} επιπέδου, Ξυλόκαστρο, Κιάτο, Ζευγολατειό και Λουτράκι: 3^{ου} επιπέδου) χαρακτηρίζεται ως βιώσιμη αναπτυξιακή ενότητα της Περιφέρειας, και ειδικότερα ως αγροτική περιαστική περιοχή.
- Η νότια και ανατολική Κορινθία με το δυναμικό οικιστικό κέντρο 3^{ου} επιπέδου της Νεμέας και το Χιλιομόδι (4^{ου} επιπέδου) χαρακτηρίζεται ως βιώσιμη αναπτυξιακή ενότητα της Περιφέρειας, και ειδικότερα ως αγροτική περιοχή με δυνατότητες ανάπτυξης γεωργικών και τουριστικών δραστηριοτήτων.
- Η Ορεινή περιοχή Ν. Μεσσηνίας, Ν. Αρκαδίας, Ν. Κορινθίας, Ν. Αργολίδας και Ν. Λακωνίας (Λύκαιον όρος, Γορτυνία, Μαίναλο, Ζήρια, Σκοτεινή και Ταΰγετος) με τα οικιστικά κέντρα ανάπτυξης 3^{ου} επιπέδου και 4^{ου} ενισχυμένου: Λεβίδι, Βυτίνα,

Λαγκάδια και Γκούρα εντάσσεται στις ορεινές περιοχές με δυνατότητες αγροτικής ανάπτυξης ήπιων δραστηριοτήτων εναλλακτικών μορφών τουρισμού και αναψυχής (πολυδραστηριότητες).

- Για τη μεγάλη συγκέντρωση στην περιοχή των Αγίων Θεοδώρων – Ισθμίων προτείνεται η κινητοποίηση των διαδικασιών για θεσμοθέτηση ΒΕΠΕ (Βιομηχανική και Επιχειρηματική Περιοχή), ώστε να σταματήσει η άναρχη επέκταση των βιομηχανιών αφενός και της παραθεριστικής και μόνιμης κατοικίας αφετέρου και να οργανωθούν συστηματικά οι χρήσεις στην περιοχή δεδομένου ότι οι εγκατεστημένες δραστηριότητες είναι υψηλής όχλησης και κινδύνων. Προτείνεται το θέμα να αποτελέσει ειδικό αντικείμενο του Ρυθμιστικού Σχεδίου για την περιοχή, που θα περιλαμβάνει την περιοχή της Κορινθίας από τους Αγίους Θεοδώρους έως το Ξυλόκαστρο. Εφόσον εκδηλωθεί σχετικό επενδυτικό ενδιαφέρον προτείνεται η δημιουργία ΒΕΠΕ στα όρια του Δήμου Άργους.
- Η εξειδίκευση και οι προβλεπόμενες χρήσεις εντός των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) θα πρέπει να συνδέονται με τις τοπικές παραγωγικές δραστηριότητες (γεωργία, κτηνοτροφία) και λοιπές ασκούμενες δραστηριότητες σχετικές με τη λειτουργία των οικιστικών κέντρων (υπηρεσίες, βιοτεχνίες, εργαστήρια, συνεργεία, εταιρείες μεταφορών) με τους τομείς του εμπορίου και του χονδρεμπορίου – αποθηκών, με τους τομείς της τεχνολογίας, πληροφορικής και καινοτομικών δράσεων κλπ. Ως περιοχές δεύτερης προτεραιότητας για τη χωροθέτηση ΠΟΑΠΔ προτείνονται τα αστικά κέντρα 2^{ου} επιπέδου (Έδρες Νομών). Στο πλαίσιο αυτό, η ΠΟΑΠΔ Κορίνθου μικτής χρήσης προτείνεται να αναζητηθεί στην ευρύτερη περιοχή της αστικής ανάπτυξης του βόρειου τμήματος του Νομού Κορινθίας στα ανάντη (προς νότον) του διευρωπαϊκού δικτύου Αθήνας – Κορίνθου – Πατρών σε συνδυασμό με υφιστάμενους κόμβους του οδικού δικτύου και σιδηροδρομικό σταθμό στο εσωτερικό των Δήμων και σε ικανή απόσταση από την αστική ανάπτυξη.
- Σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των περιοχών που μπορούν να καταταγούν στην κατηγορία των περιοχών που χρήζουν Ειδικών Χωροταξικών Σχεδίων για τον χαρακτηρισμό τους ως περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) (παρ. β, άρθρο 11 Ν. 2742/99) στην Περιφέρεια προτείνονται κατά προτεραιότητα οι ορεινές και εσωτερικές μειονεκτικές περιοχές με συνεχή πληθυσμιακή μείωση και στις δύο ή σε

τρεις δεκαετίες των απογραφών, απομονωμένες ή δυσπρόσιτες με χαμηλές πληθυσμιακές συγκεντρώσεις στην έδρα του Δήμου ή της Κοινότητας και με εξυπηρετούμενο συνολικά πληθυσμό του συνόλου του ΟΤΑ μικρότερο των 5.000 κατοίκων. Σε αυτές τις περιοχές εντάσσεται η περιοχή Ζήριας – Ολίγυρτου, που περιλαμβάνει τους Καποδιστριακούς Δήμους Στυμφαλίας, Φενεού και τις ορεινές περιοχές του Δήμου Ξυλοκάστρου.

- Επείγουσα προτεραιότητα στον περιαστικό και αγροτικό χώρο όσον αφορά τη χωροταξική πολιτική είναι η προώθηση του σχεδιασμού των χρήσεων γης. Ο καθορισμός των προτεραιοτήτων παρέμβασης έχει σχέση με τους κινδύνους από την ανάπτυξη που αντιμετωπίζει ο χώρος και αφορούν κατά προτεραιότητα στις αστικές και παράκτιες περιοχές, δηλαδή στις περιοχές που έχουν δυνατότητες ανάπτυξης και επομένως απαιτείται η μέριμνα για την προστασία του φυσικού, αστικού, πολιτιστικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων (έδαφος, νερά, χλωρίδα και πανίδα). Έτσι, οι προτεραιότητες πρέπει να στοχεύουν στη δημιουργία των προϋποθέσεων για ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των «μεγάλων αστικών κέντρων» της Περιφέρειας, ώστε να στηριχθεί η αναπτυξιακή προσπάθεια, ενώ συγχρόνως πρέπει να διαφυλαχθούν οι πόροι (φυσικοί και πολιτιστικοί) στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης. Μέσα στο πλαίσιο αυτό και με δεδομένο τον αναπτυξιακό ρόλο των οικιστικών προτείνεται η εκπόνηση Ρυθμιστικών Σχεδίων για τις ευρύτερες αστικές συγκεντρώσεις (Κόρινθος, Άργος – Ναύπλιο, Καλαμάτα) και στη συνέχεια η εκπόνηση ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ για τους επιμέρους Δήμους που τις απαρτίζουν. Για όμορους Δήμους με κοινά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και ενδιαφέροντα και δεδομένου ότι έως τώρα δεν υπάρχει σχετικό θεσμικό πλαίσιο προτείνεται με πιθανή χρήση κινήτρων, η εφαρμογή των αρχών της «συμπολιτείας» και η εκπόνηση κατευθυντήριων δομικών σχεδίων σχεδιασμού της ανάπτυξής τους, που θα προσδιορίζουν τους κύριους άξονες του σχεδιασμού και της ευρύτερης σημασίας αναπτυξιακές επιλογές στο ευρύτερο τοπικό επίπεδο, οι οποίες θα αποτελέσουν δέσμευση για την εκπόνηση των επιμέρους ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ από τους αντίστοιχους ΟΤΑ.

- Στο Πρόγραμμα Δράσης προτείνεται η προώθηση επώνυμων προϊόντων και προϊόντων ονομασίας προέλευσης της γεωργικής, κτηνοτροφικής και δασικής παραγωγής (κρασί και λάδι στην περιοχή Κορινθίας – Νεμέας, στις ορεινές περιοχές της Κορινθίας και σε

άλλες περιοχές), η παροχή κινήτρων για τη δημιουργία ερευνητικών – εκθεσιακών κέντρων τοπικών επώνυμων προϊόντων στις περιοχές παραγωγής τους (π.χ. Νεμέα και άλλες περιοχές), έργα υποδομής του πρωτογενή τομέα, όπως η αξιοποίηση των υφιστάμενων φραγμάτων στη λίμνη Δόξα, οδικά προγραμματισμένα έργα, όπως το τμήμα του ΠΑΘΕ Νομού Κορινθίας και ο οδικός άξονας Κιάτο – Σούλι – Γκούρα, οδικά προτεινόμενα έργα, όπως ο οδικός άξονας διεθνούς και ευρωπαϊκής εμβέλειας «Κόρινθος – Άργος – Πύργος – Πάτρα – Ρίο – Αντίρριο – Δυτικός άξονας», ο οδικός άξονας εθνικής εμβέλειας «Κόρινθος – Άργος – Ναύπλιο – Άστρος – Τρίπολη – Βυτίνα - Ολυμπία» και ο οδικός άξονας περιφερειακής εμβέλειας «Κόρινθος – Παλαιά Επίδαυρος – Κρανίδι», καθώς και έργα στο σιδηροδρομικό δίκτυο όπως η υλοποίηση του σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ Αθήνα – Κόρινθος – Πάτρα και τμηματικές βελτιώσεις της υφιστάμενης γραμμής Κορίνθου – Μύλων – Καλαμάτας, Κορίνθου – Άργους – Ναυπλίου και Πάτρας – Κυπαρισσίας – Καλαμάτας.

2.2.3 ΓΕΝΙΚΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ[77]

Οι οικισμοί με εγκεκριμένο ΓΠΣ στην ΠΕ Κορινθίας είναι η Κόρινθος (ΦΕΚ 190Δ/87), οι Αγ. Θεόδωροι (ΦΕΚ 917Δ/87), το Βέλο (ΦΕΚ 361 Δ/88), το Κιάτο (ΦΕΚ 63Δ/93) και το Ξυλόκαστρο (ΦΕΚ 1042Δ/87). Επίσης, έχουν ανατεθεί εκπονήσεις ΓΠΣ για την περιοχή Άσσου – Λέχαιου, την περιοχή Βόχας, τη Νεμέα, την περιοχή Σαρωνικού και την περιοχή Τενέας. Πρόσφατα εκπονείται και νέο ΓΠΣ για την περιοχή Λουτρακίου – Περαχώρας. Επίσης έχει εκπονηθεί ΣΧΟΟΑΠ για την περιοχή του Φενεού. ΣΧΟΟΑΠ έχουν ανατεθεί για τις περιοχές Ευρωστίνης και Σολυγείας. Πάντως τα περισσότερα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ της ΠΕ Κορινθίας βρίσκονται σε αναθεώρηση (όπως το ΓΠΣ της ΔΕ Ξυλοκάστρου και το ΣΧΟΟΑΠ ΔΕ Ευρωστίνης) και γενικότερα επικρατεί μια σύγχυση όσον αφορά την πολεοδομική οργάνωση της Κορινθίας.

Αρνητικό στοιχείο στην ΠΕ Κορινθίας, που έρχεται ως αποτέλεσμα της σύγχυσης που προκαλείται από την κατάσταση με τα ΓΠΣ των Δήμων της είναι ότι δεν υπάρχουν ούτε Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ), ούτε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης

[77] Μπόζνος Κ. (2011) 'Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης Νομού Κορινθίας', Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (https://core.ac.uk/download/pdf/132820419.pdf)

Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (ΠΟΑΠΔ) στους παράκτιους οικισμούς, όπως προβλέπονται από το Χωροταξικό Πελοποννήσου. Στο αρχικό Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου υπήρχε πρόταση για Ρυθμιστικό Σχέδιο για την ανάπτυξη της Βόρειας Κορινθίας και για Σχέδιο Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων για την Βόρεια Κορινθία, προτάσεις που δεν υλοποιήθηκαν.

2.2.4 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.2.4.1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ[78]

Διατύπωση Αναπτυξιακού Οράματος Δήμου

Η δομή και η διάρθρωση της Αυτοδιοίκησης (Περιφερειακή – Τοπική) παρουσιάζει συνεχή εξέλιξη τα τελευταία χρόνια και απαιτεί συνεχή ενημέρωση, υψηλό βαθμό οργάνωσης και τεχνογνωσία. Οι ΟΤΑ έχουν αρχίσει πλέον να λειτουργούν σαν οργανωμένες επιχειρήσεις, αναδιαμορφώνοντας ριζικά τις σχέσεις πολιτικής, οικονομίας, αγορών, κοινωνίας, πολιτών, επικοινωνίας, πληροφόρησης και γνώσης, δεδομένα τα οποία παρουσιάζουν συνεχή και δυναμική εξέλιξη. Η αναζήτηση του «καινούργιου, της «καινοτομίας», της «νέας πολιτικής» και γενικότερα της «ουσίας» και της «ρεαλιστικής προσέγγισης της νέας πραγματικότητας», συνοψίζουν την ταυτότητα και το πολιτικό ζητούμενο, τόσο για την Αυτοδιοίκηση όσο και για τους πολίτες.

Το Αναπτυξιακό Όραμα του Δήμου για την περίοδο 2015 – 2019, εκφράζεται σε ένα πλαίσιο βασικού Στρατηγικού Σχεδιασμού και αναπτύσσεται κατωτέρω με βάση τους εξής κύριους Άξονες Προτεραιότητας:

Το Αναπτυξιακό Όραμα του Δήμου για την περίοδο 2015 – 2019, εκφράζεται σε ένα πλαίσιο βασικού Στρατηγικού Σχεδιασμού και αναπτύσσεται κατωτέρω με βάση τους εξής κύριους Άξονες Προτεραιότητας:

ΑΞΟΝΑΣ 1: Περιβάλλον-Ποιότητα ζωής. Περιβαλλοντικές υποδομές που αφορούν στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στη διαχείριση υδατικών πόρων, στην ολοκλήρωση των πολεοδομικών και χωροταξικών σχεδιασμών, στις αναθεωρήσεις σχεδίων, στη συλλογή - διάθεση λυμάτων, στην αποκομιδή - διαχείριση απορριμμάτων, στην προστασία των ακτών του Κορινθιακού κόλπου, του Πευκιά Ξυλοκάστρου και των αλσυλλίων Λουτρού,

[78] Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης (2016) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης 2015-2019'

Σαρανταπηχιωτίκων κλπ. Προτείνονται έργα όπως: ασφαλτόστρωση δρόμων, αναπλάσεις, κυκλοφοριακές παρεμβάσεις.

ΑΞΟΝΑΣ 2 : Κοινωνική πολιτική – Υγεία – Εκπαίδευση – Πολιτισμός και Αθλητισμός, με έμφαση σε δράσεις για την Τρίτη ηλικία και την ενίσχυση των υποδομών Υγείας (πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», ΚΑΠΗ, Κέντρο Υγείας κ.λπ.), στον εκσυγχρονισμό και αξιοποίηση των υποδομών και εγκαταστάσεων και των Δημοτικών Κτιρίων για συναφείς δραστηριότητες (ανακατασκευή υφιστάμενων αλλά ανεπαρκών και ακατάλληλων σχολικών μονάδων, δημιουργία και λειτουργία ειδικού σχολείου, ενεργειακή αναβάθμιση σχολικών μονάδων και ανάπτυξη αθλημάτων, δημιουργία σύγχρονων υποδομών και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων αθλητικών χώρων, ανέλιξη των ομαδικών αθλημάτων και δημιουργία συνθηκών άθλησης για το κοινό).

ΑΞΟΝΑΣ 3 : Προώθηση Επιχειρηματικότητας - Ανάπτυξη - Απασχόληση, με έμφαση στην αξιοποίηση των προϊόντων του Πρωτογενή Τομέα, στην ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας ώστε να αξιοποιηθούν τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και να προσδώσουν αναπτυξιακή προοπτική ενισχύοντας τα αγροτικά εισοδήματα και στην προβολή - τουριστική Αξιοποίηση της περιοχής.

ΑΞΟΝΑΣ 4 : Διοικητική μεταρρύθμιση και εκσυγχρονισμός, με έμφαση στην οργάνωση και στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου με σκοπό τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στους δημότες (νέο Διοικητήριο, μηχανοργάνωση, συνεργασία με άλλους Δήμους, ενημέρωση των δημοτών).

Το αναπτυξιακό όραμα για το Δήμο Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης διαμορφώθηκε συνεκτιμώντας ένα πλήθος παραγόντων. Παράγοντες που αφορούν:

- τις προτεραιότητες και τις κατευθύνσεις που τίθενται διεθνώς, αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε ένα πλήθος ζητημάτων
- τις εθνικές τομεακές πολιτικές υπό το πρίσμα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης
- την περιφερειακή στρατηγική και τις προτεραιότητες που θέτει
- τη θέση του Δήμου στην ΠΕ Κορινθίας
- τους πόρους και την υφιστάμενη κατάσταση στο Δήμο σε όλα τα επίπεδα

- τις ανάγκες, τους κινδύνους που ελλοχεύουν, τις δυνατότητες και ευκαιρίες που αναδύονται
- τις προοπτικές για την ανάκαμψη και την ανάπτυξη
- τα υφιστάμενα και αναμενόμενα χρηματοδοτικά εργαλεία και μέσα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων, αλλά και
- την πολιτική άποψη και βούληση για την προοπτική ανάπτυξης, τη στρατηγική και τις ενέργειες που την προωθούν.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα, ο σχεδιασμός περιέχει τέσσερις άξονες:

α. το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής

β. την κοινωνική πολιτική, την παιδεία και τον πολιτισμό

γ. την τοπική οικονομία και την απασχόληση και

δ. το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου

Στη διαμόρφωση του αναπτυξιακού οράματος του Δήμου, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζουν σαφώς και οι αναγκαιότητες που εμφανίζονται επιτακτικά, με δεδομένη και την κατάσταση στη χώρα. Αναδεικνύουν ως προτεραιότητα, αφενός την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και τη διατήρηση-δημιουργία θέσεων εργασίας και αφετέρου την κοινωνική συνοχή και τη στήριξη των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού της περιοχής.

Στον πρώτο πυλώνα δυναμικό ρόλο θα έχει ο πρωτογενής τομέας, που θα πρέπει να προσανατολιστεί και στην καθετοποίηση για παραγωγή μεταποιητικών προϊόντων ποιότητας. Η ενδυνάμωσή του, η πιθανή στροφή σε νέες καλλιέργειες ή καλλιεργητικές μεθόδους, η δημιουργία ομάδων παραγωγών, οι πιστοποιήσεις προϊόντων, η προώθηση της μεταποίησης και εμπορίας είναι κάποιες από τις κατευθύνσεις που πρέπει να ενθαρρυνθούν και να στηριχθούν κατάλληλα.

Καθοριστικό ρόλο επίσης θα έχει ο τουρισμός. Ο εντοπισμός και η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, η ανάδειξη της τουριστικής ταυτότητάς της, η βελτίωση των δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών του τουρισμού, η υποστήριξη θεματικών μορφών του, η δημιουργία «συμμαχιών» επιχειρηματιών – παραγωγών -τεχνοκρατών - δημόσιων και

θεσμικών μηχανισμών, η εξωστρέφεια, θα συμβάλλουν σίγουρα στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και κατά συνέπεια στη διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Στο δεύτερο πυλώνα, πρέπει να εμπλουτιστούν και να ενισχυθούν οι κοινωνικές παρεμβάσεις, με τη δημιουργία ή ενίσχυση υφιστάμενων και νέων δομών και μηχανισμών, με την αξιοποίηση σχετικών έργων και προγραμμάτων, με την προώθηση του εθελοντισμού, αλλά πρωτίστως με την ορθή και αναλυτική αποτύπωση της κατάστασης και την αδιάλειπτη καταχώρηση δεδομένων και αξιολόγηση δράσεων.

Να επισημανθεί ότι ουσιώδη διάσταση για την ανάπτυξη της οικονομίας, αλλά και την κοινωνική ισορροπία αποτελεί η ποιότητα ζωής, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το περιβάλλον. Κατά συνέπεια οι παρεμβάσεις για την προστασία του είναι καίριες, και στην παρούσα φάση, επεκτείνονται και σε σημαντικές παρεμβάσεις που αφορούν την ενέργεια, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

Η μετουσίωση του σχεδιασμού σε πράξη σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο είναι πρόκληση, κυρίως για το «μηχανισμό» του Δήμου σε όλες του τις παραμέτρους. Σημαντική καταδεικνύεται, συνεπώς, η προσπάθεια για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του «μηχανισμού» του Δήμου, με την αξιοποίηση εργαλείων, μεθοδολογιών και προγραμμάτων για την ψηφιακή σύγκλιση (σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών) και την αναβάθμιση των υπηρεσιών, την επιμόρφωση, την εξειδίκευση και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού. Μια προσπάθεια που στοχεύει σε σύγχρονα μοντέλα διοίκησης, με στελέχη αυξημένου επιπέδου τεχνογνωσίας και συνεργασίας, με αποτελεσματικότερες και ταχύτερες υπηρεσίες, με προφίλ σημαντικά πιο ευέλικτο και φιλικό προς τον πολίτη.

Τέλος, ιδιαίτερη βαρύτητα για την επίτευξη των στόχων του σχεδιασμού και της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων, πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη συνεργασιών, τόσο διαδημοτικών, όσο και θεματικών με τη συμμετοχή θεσμικών, επαγγελματικών και επιχειρηματικών φορέων, αλλά και με την κοινωνία των πολιτών.

2.2.4.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2020 – 2023 ΔΗΜΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ[79]

Καθορισμός των Γενικών Στόχων Τοπικής Ανάπτυξης

Οι Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις κοινότητες. Η διαχείριση των φυσικών πόρων, η ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού και η προώθηση των οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων αποτελούν προτεραιότητες. Επιπλέον, η βελτίωση και η επέκταση των βασικών τεχνικών υποδομών, όπως η οδική δικτύωση και η συγκοινωνιακή σύνδεση είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη των κοινοτήτων.

Η ανάπτυξη και η βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας, η επέκταση των κοινωνικών υποδομών και η βελτίωση των υπηρεσιών εκπαίδευσης αποτελούν επίσης σημαντικούς στόχους. Η προστασία και ανάδειξη των ιδιαίτερων φυσικών τοπίων της περιοχής και η περαιτέρω αξιοποίηση και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της ευρύτερης περιοχής αποτελούν σημαντικά μέτρα για την ανάδειξη του πολιτισμού και την προώθηση του τουρισμού. Σε αυτό το πλαίσιο, προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση και η ανάπτυξη των θεσμών πολιτιστικού περιεχομένου, καθώς και η ολοκλήρωση και η ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών.

Επίσης, η προώθηση της αντιπυρικής προστασίας, μέσω της περαιτέρω οργάνωσης και συνεργασίας, είναι απαραίτητη για την ασφάλεια και την προστασία της περιοχής. Παράλληλα, η βελτίωση στον έλεγχο της ρύπανσης, η καθαριότητα και η διαχείριση αποβλήτων είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία του περιβάλλοντος και την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης. Ακόμα, η περαιτέρω βελτίωση και επέκταση των αθλητικών υποδομών και υπηρεσιών συντελεί στην προώθηση της υγείας, της ευεξίας και της κοινωνικής συνοχής στην περιοχή.

Επιπροσθέτως, οι Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης περιλαμβάνουν την ανάπτυξη θεματικού τουρισμού με στόχο την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την ενίσχυση των τουριστικών υποδομών και της τουριστικής προβολής σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, το

[79] Δήμος Σικυωνίων (2020) 'Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2020-2023'

κράτος και την περιφέρεια. Επίσης, προτεραιότητα αποτελεί η ποιοτική αναβάθμιση και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών υπηρεσιών.

Για την αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας, προωθείται η ανάπτυξη και η χρήση των δημοτικών ακινήτων με στόχο την προσφορά υπηρεσιών και τη δημιουργία εσόδων για την τοπική κοινότητα. Επιπλέον, υποστηρίζεται και ενθαρρύνεται η δημιουργία και λειτουργία μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς αποτελούν σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης και απασχόλησης στην περιοχή. Η προώθηση της καινοτομίας στις μεθόδους παραγωγής, μεταποίησης και προώθησης των τοπικών αγροτικών προϊόντων αποτελεί σημαντική πτυχή των Γενικών Στόχων Τοπικής Ανάπτυξης. Μέσω της υποστήριξης και της προώθησης της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της αλιείας, δημιουργούνται ευκαιρίες για την ανάπτυξη και τη διατήρηση της υπαίθρου, την παραγωγή υγιεινών τοπικών προϊόντων και την ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας.

Οι Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης προωθούν την ανάπτυξη και ενίσχυση του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα. Μέσω της διασφάλισης υποδομών και της στήριξης της επιχειρηματικότητας, προωθείται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, η μείωση της ανεργίας και η ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή. Σημαντική πτυχή της ανάπτυξης τοπικής κοινωνίας αποτελεί η βελτίωση κατάρτισης των υπαλλήλων, η στελέχωση των υπηρεσιών με νέο προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων και η ποιοτική αναβάθμιση με την πλήρωση θέσεων από προσωπικό της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης. Με την επένδυση στην εκπαίδευση και την επιμόρφωση του προσωπικού, ενισχύεται η επαγγελματική ικανότητα και η αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στην τοπική κοινότητα.

Επιπλέον, η ανάπτυξη των υποδομών ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών) αποτελεί προτεραιότητα για τους Γενικούς Στόχους Τοπικής Ανάπτυξης. Η αναβάθμιση και η αξιοποίηση των υπαρχουσών τεχνολογιών και υποδομών ΤΠΕ συμβάλλει στη βελτίωση της πρόσβασης σε πληροφορίες και υπηρεσίες, στην ενίσχυση της επικοινωνίας και της συνδεσιμότητας της περιοχής, καθώς και στην προώθηση της ψηφιακής οικονομίας.

Συνολικά, οι Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης επιδιώκουν την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της τοπικής κοινότητας, την προώθηση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Πίνακας 26: Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης και Πολιτικές Δράσης Δήμου Σικυωνίων.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
Δραστηριότητες και Διαδικασίες	Συστηματική διαχείριση των παραπόνων των πολιτών	Υπηρεσία Εξυπηρέτησης του Πολίτη
	Βελτίωση των διαδικασιών προγραμματισμού	Υπηρεσία Προγραμματισμού, Οργάνωσης & Ανάπτυξης
	Βελτίωση των διαδικασιών ελέγχου της εφαρμογής των κανονιστικών αποφάσεων	Αρμόδιες Υπηρεσίες
	Ποιοτική αναβάθμιση παροχής υπηρεσιών του Δήμου προς τους πολίτες	Υπηρεσίες και Νομικά Πρόσωπα που σχετίζονται άμεσα με τους πολίτες
	Εποπτεία και αντιμετώπιση καθημερινών προβλημάτων των πολιτών	Αρμόδιες Υπηρεσίες
Οργάνωση και Συνεργασίες	Συνεργασία Τμημάτων	Υπηρεσία Προσωπικού και Υπηρεσία Προγραμματισμού
	Πιστοποίηση της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου	Τεχνική και Οικονομική Υπηρεσία
Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοτεχνική Υποδομή	Βελτίωση της παραγωγικότητας των υπηρεσιών μέσω των ΤΠΕ (Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών)	Γραφείο Τεχνολογιών, Πληροφορικής & Επικοινωνιών
	Βελτίωση της δεξιότητας του προσωπικού μέσω προγραμμάτων επιμόρφωσης	Ο Δήμος Συνολικά
	Αναβάθμιση των υποδομών ΤΠΕ	Γραφείο Τεχνολογιών,

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
		Πληροφορικής & Επικοινωνιών
Οικονομικά	Μείωση του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών	Οικονομική Υπηρεσία
	Έλεγχος των εξόδων	Οικονομική Υπηρεσία
	Αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας	Οικονομική Υπηρεσία

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Σικυωνίων, 2020

Για την επίτευξη των γενικών στόχων εσωτερικής ανάπτυξης, όπως και για την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών δράσης, αρμόδιες είναι οι υποστηρικτικές και οι οριζόντιες υπηρεσίες. Μέσω των υποστηρικτικών και των οριζόντιων υπηρεσιών επιτυγχάνεται ο συντονισμός, ο έλεγχος και ο προσανατολισμός των κάθετων υπηρεσιών από τα όργανα διοίκησης σε κοινά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία τους.

Πίνακας 27: Πολιτικές Επιλογές και Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης Δήμου Σικυωνίων.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δραστηριότητες και Διαδικασίες Λειτουργίας	• Ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής, προστασίας του περιβάλλοντος, οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης καθώς και των αθλητικών δραστηριοτήτων • Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της	• Συστηματική διαχείριση των παραπόνων των πολιτών • Βελτίωση των διαδικασιών προγραμματισμού • Βελτίωση των διαδικασιών ελέγχου της εφαρμογής των κανονιστικών αποφάσεων • Βελτίωση των διαδικασιών παροχής υπηρεσιών του

	αποδοτικότητας των υφιστάμενων δραστηριοτήτων με σκοπό την ποιοτικότερη, οικονομικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη • Ολοκλήρωση των συνεχιζόμενων και υλοποίηση νέων έργων υποδομών	• Δήμου προς τους πολίτες • Αναδιοργάνωση διαδικασιών με στόχο την απλοποίηση τους κύρια σε θέματα υπηρεσιών προς τον πολίτη • Εποπτεία και αντιμετώπιση καθημερινών προβλημάτων των πολιτών
Οργάνωση και Συνεργασίες	• Περαιτέρω οργάνωση του Δήμου • Ανάπτυξη συνεργασιών	• Εφαρμογή του νέου οργανογράμματος του Δήμου • Πιστοποίηση της διαχειριστικής ικανότητας του Δ Δήμου

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Σικυωνίων, 2020

2.2.4.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ[80]

Ως Αποστολή του Δήμου ορίζεται *«Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση των αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του».*

Το όραμα του Δήμου Νεμέας διατυπώνεται ως ακολούθως:

«Η ενίσχυση της παραγωγικής του βάσης στο σύνολο του Δήμου με τη βελτίωση της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειάς του για την ανάδειξη και προώθηση κυρίως υψηλής ποιότητας αγροτικών υπηρεσιών και σταδιακά τουριστικών προϊόντων σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την αξιοποίηση της πλούσιας ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και την εφαρμογή καινοτομιών».

Επιπροσθέτως, το όραμα εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου διατυπώνεται ως εξής:

[80] Δήμος Νεμέας (2011) 'Επιχειρησιακό Σχέδιο 2011-2014'

«Η δημιουργία ενός Δήμου, ο οποίος έχοντας ολοκληρωμένο σύστημα προγραμματισμού, λιτές και συνεκτικές οργανωτικές δομές, ευέλικτες και συνοπτικές διαδικασίες λειτουργίας, εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και σύγχρονη υλικοτεχνική υποδομή και τεχνογνωσία, να μπορεί με τις ίδιες δυνάμεις, αλλά και σε συνεργασία με άλλους φορείς, να παρέχει αποτελεσματικές υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες ανάπτυξης της περιοχής αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις της εποχής και να είναι ικανός στο να εκπληρώνει την αποστολή του οικονομικότερα, αποτελεσματικότερα, με διαφάνεια και με το επίπεδο πληρότητας που προδιαγράφεται από τις προσδοκίες των πολιτών».

Για τη βέλτιστη αντιμετώπιση των πολύπλευρων ζητημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει ο Δήμος Νεμέας σχεδιάζονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης, που απαιτούν το συντονισμό της δράσης δύο ή περισσότερων κάθετων υπηρεσιών ή και πιθανά άλλων δομών εκτός του Δήμου. Έτσι, για το Δήμο Νεμέας και κατόπιν της αξιολόγησης των τοπικών ζητημάτων, αλλά και της ιεράρχησης των προτεραιοτήτων της Δημοτικής Αρχής διατυπώνονται οι ακόλουθες ανάγκες ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας του Δήμου, οι οποίες αποτελούν και τους επιμέρους Γενικούς Στόχους Ανάπτυξης σε σχέση με βασικούς θεματικούς τομείς που αναλύονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα κα αναμένεται να εξειδικεύσουν πλήρως τους Γενικούς Στόχους Εσωτερικής Ανάπτυξης του Δήμου.

Πίνακας 28: Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης Δήμου Νεμέας ανά Θεματικό Τομέα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	• Αύξηση του δημοτικού πρασίνου – εξασφάλιση και δημιουργία νέων κοινόχρηστων χώρων • Εξασφάλιση – βελτίωση της πρόσβασης σε κοινόχρηστους / κοινωφελείς χώρους για όλους τους πολίτες • Προώθηση οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων (συντήρηση / ανάδειξη κτιρίων κλπ.) • Ζώνες Ενεργού Πολεοδομίας • Βελτίωση και εκσυγχρονισμός οδικού δικτύου – ενίσχυση της προσπελασιμότητας • Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στο Δήμο

	• Μείωση της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος και προστασία του υδροφόρου ορίζοντα • Επέκταση προγράμματος ανακύκλωσης – ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων -συντήρηση και καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων • Βιολογικός Καθαρισμός • Προστασία υδροφόρου ορίζοντα (από νιτρικά NO3, οινοποιεία, μεταποίηση, ελαιοτριβεία κλπ.) • Αποχέτευση: μελέτη και κατασκευή • Προώθηση των ΑΠΕ • Εξασφάλιση ποσοτήτων νερού προς υδροδότηση • Πολιτική Προστασία (πυρκαγιά, πλημμύρες κλπ.) • Αναδάσωση, προστασία, αισθητική ποιότητα
Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός	• Βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας • Στήριξη Κέντρου Υγείας • Λειτουργία ΚΑΠΗ • Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των ζητημάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης των ειδικών ομάδων πληθυσμού • Βελτίωση της κατάστασης των σχολικών κτιρίων • Λειτουργία ΚΔΑΠ τους καλοκαιρινούς μήνες • Λειτουργία δημοτικής δανειστικής βιβλιοθήκης • Επιμόρφωση ενηλίκων (ΚΕΕ, Ευρωπαϊκά Προγράμματα κλπ.) • Συντήρηση και επέκταση αθλητικών υποδομών • Εξασφάλιση δυνατοτήτων συμμετοχής σε αθλητικές εκδηλώσεις – λειτουργία προγραμμάτων μαζικού αθλητισμού – δημιουργία νέων αθλητικών διοργανώσεων και δραστηριοτήτων • Προστασία και ανάδειξη της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής – ενοποίηση των αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων • Προώθηση παραδοσιακών / πολιτιστικών προϊόντων • Στήριξη τοπικών Σχολών και Ίδρυση Σχολής ΤΕΙ Αμπελουργίας – Οινολογίας

	• Δημιουργία Μυθολογικού Πάρκου και ανάδειξη τοπικής ιστορίας με σύγχρονα μέσα – εξασφάλιση δυνατοτήτων συμμετοχής • Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»: στήριξη και επέκταση • Δημιουργία τοπικής εφημερίδας • Προγράμματα προώθησης της απασχόλησης και βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης • Μείωση της ανεργίας των νέων και των γυναικών • Διεκδίκηση της ένταξης του Δήμου σε νέα αναπτυξιακά προγράμματα • Υποστήριξη των οικονομικών μονάδων της περιοχής και προώθηση της καινοτομίας • Διαδημοτικές συνεργασίες • Θεσμοθέτηση και Ίδρυση «Παρατηρητηρίου Οίνου» • Αναμόρφωση και ανάδειξη τοπικών γιορτών οίνου και αγροτουρισμού • Στήριξη των συνεταιρισμών και δημιουργία γυναικείου συνεταιρισμού • Ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού (οικοτουρισμός, , αγροτουρισμός κ.ά.) • Ανάπτυξη τουριστικών υποδομών και αύξηση των επισκεπτών της περιοχής

Πηγή: Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Νεμέας, 2011

Στο Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου Νεμέας για την περίοδο 2019 - 2023, το όραμα για το Δήμο Νεμέας διατυπώνεται ως εξής:

Οργανωσιακός μετασχηματισμός για τη μετάβαση σε μια νέα εποχή – ψηφιακής προσβασιμότητας – εξωστρέφειας και διασύνδεσης οικονομικών δραστηριοτήτων αξιοποιώντας την οινοπαραγωγική παράδοση με το φυσικό, ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής για μια ανθεκτική, βιώσιμη, ολοκληρωμένη και πράσινη ανάπτυξη για όλους.

Οι κατευθυντήριες πολιτικές επιλογές είναι οι ακόλουθες:

- Προώθηση της έξυπνης και ανθεκτικής καινοτομικής ανάπτυξης στην περιοχή μέσω της προώθησης δημιουργίας ενός Κέντρου Έρευνας, Καινοτομίας και Ανάπτυξης (ΚΕΚΑ) συνδεόμενου με την οινοποιητική παραγωγή και παράδοση και διασύνδεση του συγκεκριμένου κλάδου με την ενίσχυση και εδραίωση της περιοχής ως εναλλακτικού πολυθεματικού πολιτιστικού τουρισμού μέσω συνεργιών και διασύνδεσης με την ερευνητική, επιχειρηματική κοινότητα σε τοπικό και κυρίως υπερ-τοπικό επίπεδο.
- Προώθηση της πράσινης και περιβαλλοντικά δίκαιης ανάπτυξης με έμφαση στον εναλλακτικό τουρισμό και την περιβαλλοντική διασύνδεσή του με τη γεωργία και την οινική παραγωγή και υιοθετώντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, της ολοκληρωμένης διαχείρισης και ανάδειξης πόρων (φυσικών και πολιτιστικών, αυλών και υλικών), της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών για όλους, της αξιοποίησης νέων μορφών ενέργειας και της βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ανθεκτικής προσαρμοστικότητας στους κινδύνους από την κλιματική αλλαγή σε συνέπεια με τους 17 στόχους της Βιώσιμης Αστικής Ατζέντας για το 2030.
- Προώθηση της ολοκληρωμένης και κοινωνικά δίκαιης ανάπτυξης για όλους με ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, τόνωση της ασφαλούς και αξιοπρεπούς απασχόλησης, διασφάλισης υγιούς ζωής για όλους, ιδιαίτερα όμως για τις ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες και διατήρηση της πληθυσμιακής δυναμικής της περιοχής. Η υλοποίηση του συγκεκριμένου στρατηγικού στόχου απαιτεί την αναβάθμιση, ανάπτυξη των υποδομών, αλλά και τη διοργάνωση δράσεων σχετικά με την παιδεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό. Ιδιαίτερη σημασία για την τρέχουσα περίοδο θα επιδοθεί στην προώθηση τοπικών πολιτικών αντιμετώπισης της φτώχειας και ενίσχυσης της κοινωνικής αλληλεγγύης και του εθελοντισμού.
- Ενίσχυση του οργανωτικού και ψηφιακού μετασχηματισμού και προώθηση της συμμετοχικής διακυβέρνησης του Δήμου Νεμέας επενδύοντας στην ενσωμάτωση στην προσβάσιμη για όλους ψηφιακή τεχνολογία που βελτιώνει την καθημερινή λειτουργία των δημοτικών υπηρεσιών και συμβάλλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση και άνοδο του βιοτικού επιπέδου του πολίτη, επισκέπτη και κάτοικου της πόλης της Νεμέας. Σημαντική παράμετρος αποτελεί η δημιουργία συνεργειών και συμπράξεων με δρώντες οριζόντια (κοινωνία των πολιτών και επιχειρηματίες) και κάθετα (περιφέρεια, κεντρικό

κράτος, ΕΕ και ακαδημαϊκή κοινότητα) για την υλοποίηση των τοπικών στόχων. Δράση για την κλιματική αλλαγή, Προστασία του περιβάλλοντος, Κοινή Γεωργική Πολιτική.

Πίνακας 29: Άξονες, Μέτρα και Στόχοι του Σχεδίου Στρατηγικού Σχεδιασμού Δήμου Νεμέας 2019-2023.

ΑΞΟΝΑΣ 1: Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής – Κλιματική Αλλαγή	
ΜΕΤΡΑ	**ΣΤΟΧΟΙ**
Μέτρο 1.1: Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον –Πράσινη Ανάπτυξη	• Στόχος 1.1.1: Προστασία και ανάδειξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς • Στόχος 1.1.2: Ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού σχετικά με τα περιβαλλοντικά ζητήματα της πόλης • Στόχος 1.1.3: Προώθηση καινοτόμων δράσεων πράσινης αναπτυξιακής πολιτικής • Στόχος 1.1.4: Έλεγχος και αντιμετώπισης της ρύπανσης (ατμόσφαιρας, εδάφους, υδάτων)
Μέτρο 1.2: Πολεοδομικός Σχεδιασμός - Τομεακές Παρεμβάσεις	• Στόχος 1.2.1: Διευθέτηση χρήσεων γης και αντιμετώπιση φαινομένων συγκρούσεων γης -βιώσιμος χωρικός σχεδιασμός • Στόχος 1.2.2: Αναβάθμιση κι εξυγίανση του αστικού περιβάλλοντος και του δομημένου χώρου • Στόχος 1.2.3: Αισθητική και ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακού αποθέματος
Μέτρο 1.3: Συγκοινωνίες – Προσπελασιμότητα – Προσβασιμότητα – Βιώσιμη Κινητικότητα για όλους	• Στόχος 1.3.1: Ενίσχυση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) της πόλης της Νεμέας • Στόχος 1.3.2: Προώθηση εναλλακτικών παρεμβάσεων στον αστικό ιστό της πόλης της Νεμέας (προώθηση ποδηλατοδρόμων, δρόμοι ήπιας κυκλοφορίας, πεζοδρομήσεις) • Στόχος 1.3.3: Διασφάλιση της προσβασιμότητας και προσπελασιμότητα για όλους • Στόχος 1.3.4: Ανάπτυξη και βελτίωση Προσβάσιμου Τοπικού Οδικού και Αγροτικού Δικτύου

Μέτρο 1.4: Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων – Κυκλική Οικονομία	• Στόχος 1.4.1: Διατήρηση υψηλού επιπέδου καθαριότητας εντός των ορίων του Δήμου • Στόχος 1.4.2: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων • Στόχος 1.4.3: Προώθηση Ευαισθητοποίησης- Δημοσιότητας στον Τοπικό Πληθυσμό. • Στόχος 1.4.4: Προώθηση της κυκλικής οικονομίας • Στόχος 1.4.5: Ενθάρρυνση και συντονισμός για τη συμμετοχή των επιχειρήσεων -ομάδας πολιτών στις σχετικές πολιτικές.
Μέτρο 1.5: Δίκτυα – Υποδομές – Ενεργειακός σχεδιασμός και ενεργειακή αποδοτικότητα	• Στόχος 1.5.1: Βελτίωση των βασικών δικτύων υποδομών (δικτύα ομβρίων, ύδρευσης, αποχετεύσης, δημοτικού φωτισμού) • Στόχος 1.5.2: Βιώσιμες υποδομές αγροτικού τομέα • Στόχος 1.5.3: Προώθηση της Ευρυζωνικότητας και των ΤΠΕ στις υποδομές • Στόχος 1.5.4: Προώθηση της Αειφόρος Ενέργεια στη Νεμέα • Στόχος 1.5.5: Προώθηση ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και συνεργειών του τοπικού πληθυσμού και των κοινωνικών εταίρων για τις ΑΠΕ
Μέτρο 1.6: Προσαρμοστικότητα στους κινδύνους της Κλιματικής Αλλαγής	• Στόχος 1.6.1: Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της γεωργικής παραγωγής στη κλιματική αλλαγή • Στόχος 1.6.2: Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της πόλης της Νεμέας στη κλιματική αλλαγή • Στόχος 1.6.3: Ευαισθητοποίηση -Ενημέρωση τοπικής κοινωνίας
ΑΞΟΝΑΣ 2: Τοπική Οικονομία – Απασχόληση	
ΜΕΤΡΑ	**ΣΤΟΧΟΙ**
Μέτρο 2.1: Αντιμετώπιση Ανεργίας – Προώθηση Απασχόλησης	• Στόχος 2.1.1: Ενίσχυση προκατάρτισης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης των κατοίκων της περιοχής με την υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων. • Στόχος 2.1.2: Ενδυνάμωση προγραμματισμού και δράσεων για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ενίσχυση της απασχόλησης

	• Στόχος 2.1.3: Ενίσχυση της απασχολησιμότητας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού (ΑΜΕΑ, γυναίκες, πρόσφυγες, μετανάστες) • Στόχος 2.1.4: Ενίσχυση της δικτύωσης με τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και ιδιαίτερα των αγροτικών μονάδων της περιοχής • Στόχος 2.1.5: Ανάπτυξη των απαραίτητων εσωτερικών Δομών και Μηχανισμών που θα λειτουργήσουν αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της προώθησης της απασχόλησης • Στόχος 2.1.6: Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλους φορείς της δημόσιας διοίκησης για την αξιοποίηση ευκαιριών
Μέτρο 2.2: Τοπική Βιώσιμη Επιχειρηματικότητα	• Στόχος 2.2.1: Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας –Διαθέσιμων χώρων με στόχο την ενίσχυση της ελκυστικότητας και της κινητικότητας στην περιοχή Δήμου. • Στόχος 2.2.2: Ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων (έμφαση στον αγροτικό τομέα και στην καινοτομία) • Στόχος 2.2.3: Δικτύωση ανάπτυξη συνεργασιών τοπικών φορέων με κεντρικούς φορείς στήριξης της επιχειρηματικότητας (ευκαιρίες χρηματοδοτήσεις)
Μέτρο 2.3: Προώθηση της βιώσιμης έξυπνης Αγροτικής Ανάπτυξης	• Στόχος 2.3.1: Ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής και ζωικής παραγωγής • Στόχος 2.3.2: Ενίσχυση πράσινων πρακτικών στην αγροτική παραγωγή • Στόχος 2.3.3: Συνεργασία εκπαίδευση εργατών πρωτογενούς τομέα, με ιδρύματα έρευνας της αγροτικής παραγωγής και Ακαδημαϊκούς φορείς • Στόχος 2.3.4: Ενίσχυση σχέσεων της αγροτικής (οινικής) παραγωγής με συνεταιριστικές οργανώσεις και με τουρισμό • Στόχος 2.3.5: Συμμέτοχη σε Ευρωπαϊκά δίκτυα πόλεων για την ανταλλαγή καλών πρακτικών σε θέματα οινοτουρισμού και οινικής παραγωγής
Μέτρο 2.4: Ανάπτυξη Καινοτομίας στην Πόλη της Νεμέας	• Στόχος 2.4.1: Ανάπτυξη Κέντρου έρευνας, καινοτομίας και Ανάπτυξης Οινοποιητικής Παραγωγής • Στόχος 2.4.2: Ανάπτυξη δράσεως στήριξης νεοφυών επιχειρήσεων οινικής παραγωγής και αγροτικής παραγωγής

	• Στόχος 2.4.3: Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας
Μέτρο 2.5: Προώθηση Τουριστικής Πολιτιστικής Ανάπτυξης	• Στόχος 2.5.1: Στρατηγικός σχεδιασμός τουριστικής και πολιτιστικής πολιτικής δήμου • Στόχος 2.5.2: Ανάπτυξη/αναβάθμιση τουριστικών υπηρεσιών /προϊόντων του Δήμου • Στόχος 2.5.3: Προβολή της τουριστικής και πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου • Στόχος 2.5.4: Προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού • Στόχος 2.5.5: Ενίσχυση ψηφιακών εφαρμογών
ΑΞΟΝΑΣ 3: Κοινωνική Ανάπτυξη και Συνοχή	
ΜΕΤΡΑ	**ΣΤΟΧΟΙ**
Μέτρο 3.1: Ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου	• Στόχος 3.1.1: Χάραξη μακροχρόνιας και ολοκληρωμένης κοινωνικής πολιτικής • Στόχος 3.1.2: Ενίσχυση εθελοντισμού Δήμου Νεμέας • Στόχος 3.1.3: Προώθηση νέων θεσμών(όπως για παράδειγμα του κοινωνικού λειτουργού ανά διαμέρισμα). • Στόχος 3.1.4: Ανάδειξη του ρόλου των σχολικών επιτροπών και της δράσης του • Στόχος 3.1.5: Αναβάθμιση και συντήρηση σχολικών υποδομών • Στόχος 3.1.6: Προώθηση πολιτικών για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας • Στόχος 3.1.7: Ενίσχυση των δράσεων σε ευπαθείς ομάδας • Στόχος 3.1.8: Ενίσχυση πολιτικών για τους νέους και τα παιδιά
Μέτρο 3.2: Τοπικές Πολιτικές Προαγωγής Δημόσιας Υγείας για όλους – Πρόνοιας και Αντιμετώπισης της Πανδημίας	• Στόχος 3.2.1: Ενίσχυση της συνεργασίας του Δήμου με κέντρο υγείας Νεμέα • Στόχος 3.2.2: Ανάδειξη της σημασίας των ψηφιακών υπηρεσιών υγείας για τη δημόσια υγεία των πολιτών της ΝΕΜΕΑΣ

	• Στόχος 3.2.3: Δημιουργία ειδικών προγραμμάτων σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες όπως για παράδειγμα η εφαρμογή του προγράμματος πρόληψης της παιδικής παχυσαρκίας • Στόχος 3.2.4: Εξασφάλιση υγιεινής δημοτικών χώρων • Στόχος 3.2.5: Διαχείριση αδέσποτων ζώων και δράσεις για τα ζώα συντροφιάς • Στόχος 3.2.6: Υγιεινή και προστασία της δημόσιας Υγείας σε χώρους υγιειονομικού ενδιαφέροντος
Μέτρο 3.3: Υποστήριξη Ευπαθών Κοινωνικά Ομάδων και ενίσχυση της προσπελασιμότητάς τους σε δράσεις της κοινωνικής και πολιτικής ζωής και αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας	• Στόχος 3.3.1: Ανάδειξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού • Στόχος 3.3.2: Ένταξη μεταναστών στην τοπική κοινωνία • Στόχος 3.3.3: Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων
Μέτρο 3.4: Ενίσχυση της Ολοκληρωμένης Πολιτιστικής Ανάπτυξης	• Στόχος 3.4.1: Δημιουργία πολιτιστικής ταυτότητας του Δήμου • Στόχος 3.4.2: Προώθηση στρατηγικού σχεδιασμού • Στόχος 3.4.3: Ενίσχυση Διαδημοτικής συνεργασίας για την ανάπτυξη πολιτιστικών δράσεων • Στόχος 3.4.4: Συνεργασία του Δήμου με τους υφιστάμενους πολιτιστικούς φορείς της πόλης και ενίσχυση του εθελοντισμού στις πολιτιστικές δραστηριότητες • Στόχος 3.4.5: Αναβάθμιση και κατασκευή πολιτιστικών υποδομών
Μέτρο 3.5: Αθλητισμός στη Νεμέα	• Στόχος 3.5.1: Ανάπτυξη, αναβάθμιση και κατασκευή αθλητικών υποδομών • Στόχος 3.5.2: Ανάπτυξη αθλητικών δράσεων • Στόχος 3.5.3: Διαδημοτική συνεργασία για την ανάπτυξη αθλητικών δράσεων • Στόχος 3.5.4: Συνεργασία του Δήμου με τους υφιστάμενους αθλητικούς φορείς της πόλης και ενίσχυση του εθελοντισμού στις πολιτιστικές δραστηριότητες

ΑΞΟΝΑΣ 4: Βελτίωση της Διοικητικής και της Οικονομικής Ικανότητας του Δήμου	
ΜΕΤΡΑ	**ΣΤΟΧΟΙ**
Μέτρο 4.1: Οργανωτικός Μετασχηματισμός Δήμου Νεμέας	• Στόχος 4.1.1: Ενίσχυση του οργανωτικού μετασχηματισμού του Δήμου • Στόχος 4.1.2: Προώθηση του στρατηγικού σχεδιασμού και των πρακτικών στο Δήμο και της διοίκησης μέσω στόχων • Στόχος 4.1.3: Δημιουργία νέων δομών προσανατολισμένων στην ποιοτικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη • Στόχος 4.1.4: Αναθεώρηση διαδικασιών ελέγχου και αξιολόγησης • Στόχος 4.1.5: Διαδικασίες ελέγχου και συμμετοχής από τους χρήστες. • Στόχος 4.1.6: Ανάδειξη της επιχειρησιακής συνέχειας του Δήμου • Στόχος 4.1.7: Διαδικασίες ελέγχου και συμμετοχής από τους χρήστες.
Μέτρο 4.2: Ψηφιακός Μετασχηματισμός Δήμου	• Στόχος 4.2.1: Ενίσχυση της ψηφιοποίησης εγγραφων και λειτουργιών • Στόχος 4.2.2: Συντήρηση και αναβάθμιση των υφιστάμενων ψηφιακών υποδομών • Στόχος 4.2.3: Ενίσχυσης της Διαφάνειας και της Πληροφόρησης των Δημότων μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού του Δήμου • Στόχος 4.2.4: Πλήρη αξιοποίηση της διαδικτυακής πύλης (Portal) με τη διεύρυνση των παρεχομένων υπηρεσιών ψηφιακά • Στόχος 4.2.5: Ενίσχυση των υπηρεσιών προς του πολίτες μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού • Στόχος 4.2.6: Ολοκληρωμένη στρατηγική χρήσης των κοινωνικών δικτύων
Μέτρο 4.3: Πολιτικές Εσωτερικής Επιμόρφωσης – Κατάρτισης	• Στόχος 4.3.1: Λειτουργίες διαρκούς επιμόρφωσης υψηλού επιπέδου των αιρετών και του προσωπικού. • Στόχος 4.3.2: Ενίσχυση της συνεργασίας σε θέματα επιμόρφωσης με τους αρμόδιους φορείς της Αυτοδιοίκησης αλλά και του ευρύτερου Δημόσιου (ΕΚΔΔ,-ΙΝΕΠ,ΙΤΑ,ΕΕΤΑΑ κλπ) αλλά και ιδιωτικού τομέα. • Στόχος 4.3.3: Ενίσχυση των ψηφιακών δεξιότητων και της ετοιμότητας του Δήμου για την νέα ψηφιακή εποχή

Μέτρο 4.4: Οικονομική Διαχείριση	• Στόχος 4.4.1: Ενίσχυση της απλουστεύσης των διαδικασιών • Στόχος 4.4.2: Συμμετοχικός Προυπολογισμός • Στόχος 4.4.3: Ψηφιοποίηση υπηρεσιών Οικονομικής Υπηρεσίας • Στόχος 4.4.4: Διαφύλαξη της οικονομικής αξιοπιστίας του Δήμου • Στόχος 4.4.5: Αποδοτικότερη αξιοποίηση της Δημοτικής Περιουσίας του Δήμου και των ΝΠ
Μέτρο 4.5: Προώθηση συμμετοχικών διαδικασιών	• Στόχος 4.5.1: Ενίσχυση της διαβούλευσης με τους πολίτες και τους φορείς • Στόχος 4.5.2: Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας αναφορικά με τις συμμετοχικές διαδικασίες.
Μέτρο 4.6: Πολιτικές Ενημέρωσης-Διαφάνειας με τον Πολίτη	• Στόχος 4.6.1: Ενίσχυση της ενημέρωσης και της διαφάνειας στις λήψεις αποφάσεων • Στόχος 4.6.2: Ανάπτυξη νέων μέσων ενημέρωσης και διαφάνειας προς του πολίτες
Μέτρο 4.7: Πολιτική Προστασία και Διαχείριση Κρίσεων	• Στόχος 4.7.1: Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Πολιτικής προστασίας • Στόχος 4.7.2: Ενίσχυση συνεργασίων τοπικής ομάδας και συντονισμού με άλλα όργανα • Στόχος 4.7.3: Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των εθελοντικών ομάδων

Πηγή: Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού Δήμου Νεμέας (20019-2023), Ιδία επεξεργασία

2.2.5 ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΣ (ΣΔΑΕΚ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το Σύμφωνο των Δημάρχων είναι η κυριότερη ευρωπαϊκή κίνηση στην οποία συμμετέχουν εθελοντικά τοπικές και περιφερειακές αρχές. Οι αρχές εκπονούν ένα Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (ΣΔΑΕΚ) στο οποίο καταγράφουν τη δέσμευσή τους ως προς τους ακόλουθους τρεις πυλώνες: την αύξηση της ενεργειακής τους αποδοτικότητας, την αύξηση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) στην επικράτειά τους και την εμπλοκή και

κινητοποίηση των πολιτών στη διαδικασία περιβαλλοντικών και ενεργειακών δράσεων μέσω της διοργάνωσης «Ημερών Ενέργειας».

Όσον αφορά το Δήμο Νεμέας, σύμφωνα με την Έκθεση Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) του Δήμου Νεμέας οι δράσεις που είχαν αναφερθεί στο ΣΔΑΕΚ Νεμέας στόχευαν στη μείωση των εκπομπών κατά 20,37%. Σε σύγκριση με το έτος αναφοράς, οι συνολικές εκπομπές του Δήμου μειώθηκαν κατά 13.211 τόνους για το έτος 2022, το οποίο ισοδυναμεί με ποσοστό της τάξης του 26,29%. Επομένως, ο αρχικός στόχος έχει επιτευχθεί. Από την καταγραφή της πορείας των δράσεων παρατηρήθηκε ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι δράσεις που είχαν οριστεί. Ο Δήμος όμως, συνεχίζει την πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα, προσθέτοντας και νέες, ανανεωμένες δράσεις που συμβαδίζουν με την πολιτική της ΕΕ για μείωση των εκπομπών. Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζονται οι νέες προτεινόμενες δράσεις για το Δήμο, καθώς και η εξοικονόμηση ενέργειας και η μείωση των εκπομπών που θα προκύψει με την υλοποίησή τους.

Πίνακας 30: Προτεινόμενες Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και μείωσης εκπομπών στο Δήμο Νεμέας.

ΔΡΑΣΗ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (MWh/έτος)	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO2 (t/έτος)	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Λογισμικό παρακολούθησης και καταγραφής ανθρακικού αποτυπώματος δημοτικών κτιρίων (DATABUILD)	10	4,38	2025	12.000
Προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων με καθεστώς ενεργειακού συμψηφισμού στα δημοτικά κτίρια	150	65,75	2030	2.000.000

ΔΡΑΣΗ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (MWh/έτος)	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO2 (t/έτος)	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
Αντικατάσταση των λαμπτήρων φωτισμού των δημοτικών κτιρίων με λαμπτήρες διόδου εκπομπής φωτός (LED) αντίστοιχης φωτεινότητας αλλά μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης	57	24,98	2030	200.000
Αντικατάσταση δημοτικού στόλου οχημάτων – Προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων	-	50,00	2030	892.000
Ορισμός Υπευθύνου ενεργειακών υποδομών /εγκαταστάσεων του Δήμου Νεμέας και των οικείων ΝΠΔΔ	70	30,68	2025	
Προμήθεια κάδων οικιακής κομποστοποίησης και έντυπου χαρτιού	-	100,00	2025	109.616
Δίκτυο αποχέτευσης ακάθαρτων οικισμού Νεμέας και εγκατάσταση	-	10,00	2030	15.848.000

ΔΡΑΣΗ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (MWh/έτος)	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO2 (t/έτος)	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) Νεμέας				
Δημιουργία Δικτύου Γωνιών Ανακύκλωσης (ΑΣΑ)	-	100,00	2030	730.000
Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων	N/A	N/A	2025	29.760
Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος βελτίωσης της διαχείρισης ενέργειας των υποδομών ύδρευσης του Δήμου Νεμέας	200	87,66	2030	4.550.000
Δράσεις ενημέρωσης χρηστών δημοτικών κτιρίων για βέλτιστη χρήση του Η/Μ εξοπλισμού και χρηστών δημοτικού στόλου για βέλτιστη συμπεριφορά οδήγησης	5	1,32	2025	2.000
Αντικατάσταση των λαμπτήρων φωτισμού των οδών και των κοινόχρηστων	50	21,92	2025	5.000

ΔΡΑΣΗ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (MWh/έτος)	ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO2 (t/έτος)	ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ (€)
χώρων με τεχνολογίας LED οι οποίες εξασφαλίζουν μεγάλη εξοικονόμηση ενέργειας				
Δράσεις Ευαισθητοποίησης Μαθητών	5	2,19	2025	1.500
Σύνολο	**562**	**505,46**		**24.432.376**

Πηγή: Data Grid, Έκθεση Παρακολούθησης του Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) Δήμου Νεμέας (Πλήρης Αναφορά Παρακολούθησης - Μάρτιος 2023)

Βάσει του Δημοτικού Σχεδίου Μείωσης Εκπομπών (ΔηΣΜΕ) του Δήμου Νεμέας, μετά την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και των μεσοπρόθεσμων μέτρων, τα οποία αφορούν κυρίως την ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και εγκαταστάσεων, η εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας ισούται με 361,3 MWh και η εκτιμώμενη μείωση εκπομπών με 145,91 τόνους CO2. Εφόσον ο Δήμος ολοκληρώσει και τις προγραμματισμένες δράσεις που αναφέρονται στο ΔηΣΜΕ και αφορούν το σύνολο των εκπομπών του σε όλους τους τομείς, θα προκύψει εξοικονόμηση ενέργειας της τάξης των 922 MWh και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα 651 τόνους. Για την καλύτερη κατανόηση των δραστηριοτήτων που θα επιφέρουν μείωση των εκπομπών, οι προγραμματισμένες δράσεις οργανώθηκαν ανά τομέα δραστηριότητας, όπως φαίνεται στον επόμενο Πίνακα. Το επίπεδο σημαντικότητας της υλοποίησης των Προτεινόμενων Δράσεων στα Δημοτικά Κτίρια, το Δημοτικό Φωτισμό, τις Δράσεις Ανακύκλωσης και Επεξεργασίας Λυμάτων και τις Δημοτικές Μεταφορές είναι αρκετά υψηλό, καθώς ισοδυναμούν με το μεγαλύτερο ποσοστό (31%) του συνόλου των δράσεων.

Πίνακας 31: Μείωση εκπομπών ανά τομέα δραστηριότητας στο Δήμο Νεμέας.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΕΙΩΣΗΣ (%)
Προτεινόμενες Δράσεις	**30,98**
Δημοτικά Κτίρια, Εξοπλισμός, Εγκαταστάσεις	13,58
Δημοτικός Φωτισμός	1,35
Δράσεις Ανακύκλωσης και Επεξεργασίας Λυμάτων	12,96
Δημοτικές Μεταφορές	3,09
Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση	**0,22**
Άμεσες Παρεμβάσεις – Μεσοπρόθεσμα Μέτρα	**9,01**
ΣΥΝΟΛΟ	**40,20**

Πηγή: Data Grid, Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών του Δήμου Νεμέας (Δεκέμβριος 2023)

Συνολικά, μετά την υλοποίηση όλων των προτεινόμενων δράσεων και την εφαρμογή των μεσοπρόθεσμων μέτρων, οι εκπομπές CO2 έως το έτος 2030 θα μειωθούν κατά 651,37 τόνους CO2, γεγονός που ισοδυναμεί με περίπου μείωση 40,2% από το έτος αναφοράς (2019). Το συγκεκριμένο γεγονός, συμπεριλαμβανομένης και της μείωσης που ήδη έχει επιτευχθεί από το έτος αναφοράς 2019 έως το 2022 η οποία ανέρχεται σε 18%, έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των εκπομπών CO2 κατά 58% έως το έτος 2030. Γίνεται εύκολα αντιληπτό, πως εφόσον ολοκληρωθούν οι προγραμματισμένες δράσεις καθώς και τα μεσοπρόθεσμα μέτρα, η μείωση που προκύπτει ξεπερνά τους αρχικούς στόχους που τέθηκαν με το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης εκπομπών και ο Δήμος Νεμέας θα προσεγγίσει τον τελικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την κλιματική ουδετερότητα.

2.2.6 ΣΧΕΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΣΒΑΚ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Ο όρος «βιώσιμη κινητικότητα» εμπεριέχει το βασικό τρίπτυχο «μεταφορά – μετακίνηση – προσβασιμότητα» με βιώσιμους τρόπους μετακίνησης, όπως το περπάτημα, το ποδήλατο και η δημόσια συγκοινωνία. Ο σχεδιασμός και η προώθησή της αποτελούν στρατηγικούς τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων που σχετίζονται με τις μετακινήσεις και τις μεταφορές. Με

την εφαρμογή των παρεμβάσεων που προβλέπουν τα ΣΒΑΚ προάγεται η χρήση της δημόσιας συγκοινωνίας, του ποδηλάτου και το περπάτημα.

Όσον αφορά το Δήμο Νεμέας, το όραμα για το ΣΒΑΚ που συνδυάζει τα ήδη διατυπωμένα στρατηγικά οράματα για την ανάπτυξη της Νεμέας με αυτό της βιώσιμης κινητικότητας είναι το εξής:

«Η ενίσχυση φιλικών στο περιβάλλον μορφών μετακίνησης στην πόλη και σε όλο το Δήμο της Νεμέας, που προστατεύουν την πλούσια ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και την αναδεικνύουν ως προορισμό επισκεπτών που αναζητούν την ποιότητα και την αυθεντικότητα στις περιηγήσεις τους, ώστε να α) καταστεί ο δήμος ένας διεθνούς ενδιαφέροντος προορισμός για ήπιας μορφής εναλλακτικό τουρισμού, β) αυξηθεί ο αριθμός των νέων ανθρώπων που επιλέγουν τη Νεμέα ως τόπος δραστηριοποίησης στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα εκτιμώντας την ποιότητα που προσφέρει το τοπίο και οι φιλικές στο περιβάλλον αγροτικές πρακτικές και μετακινήσεις και γ) αυξηθεί η οδική ασφάλεια, η αποτελεσματικότητα των μετακινήσεων και ποιότητα ζωής των κατοίκων».

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι Προτεραιότητες που τίθενται από το ΣΒΑΚ του Δήμου Νεμέας, καθώς και οι «έξυπνοι στόχοι» που αντιστοιχούν σε κάθε Θεματική Προτεραιότητα, οι οποίοι θα μετρήσουν και θα αξιολογήσουν την πορεία υλοποίησης του ΣΒΑΚ.

Πίνακας 32: Στόχοι του ΣΒΑΚ του Δήμου Νεμέας ανά Θεματική Προτεραιότητα.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΣΤΟΧΟΙ
1. Αύξηση της ασφάλειας στο οδικό δίκτυο της περιοχής	• Στόχος 1.1: Μείωση του ετήσιου αριθμού των ατυχημάτων στο οδικό δίκτυο του Δήμου Νεμέας κατά 15 % τη χρονιά μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 1.2: Καταγραφή ποδηλατών στους κόμβους του οδικού δικτύου εκτός οικισμών (σήμερα δεν υπάρχουν) έξι μήνες μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ αύξηση στο 2,5% • Στόχος 1.3: Μεταβολή του modal split στο σύνολο του δικτύου του οικισμού προς όφελος των βιώσιμων μέσων μετακίνησης

	• Στόχος 1.4: Αύξηση των αναβαθμισμένων κόμβων του δικτύου προς όφελος της Ο.Α. • Στόχος 1.5: Μείωση των Θανάτων και σοβαρά τραυματισμένων από τροχαία συμβάντα ανά μέσο μετακίνησης • Στόχος 1.6: Μείωση των Τροχαίων συμβάντων ανά μέσο
2. Περιορισμός των δυνατοτήτων στάθμευσης επί της οδού και ανάπτυξη χώρων στάθμευσης περιμετρικά	• Στόχος 2.1: Μείωση του αριθμού των νόμιμων θέσεων στάθμευσης παρά την οδό στο κέντρο της πόλης (μεταξύ των οδών Παπακωνσταντίνου – Μανιάτη – Δερβενακίων – Ανώνυμη Δημοτική Οδός έναντι Δημαρχείου) κατά 25 % μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 2.2: Αύξηση της πληρότητας των οργανωμένων χώρων στάθμευσης της Νεμέας κατά 10 % μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 2.3: Αύξηση υποδομών στάθμευσης περιφερειακά της πόλης και των οικισμών • Στόχος 2.4: Αύξηση των διατιθέμενων θέσεων στάθμευσης εκτός οδού κατά 50 % μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 2.5: Εισαγωγή καινοτόμων τρόπων ελέγχου στάθμευσης
3. Βελτίωση των υποδομών για τον ΠΕΖΟ και τον ΠΟΔΗΛΑΤΗ στο κέντρο της Νεμέας	• Στόχος 3.1: Κατασκευή πεζόδρομου μήκους 300 μέτρων στο κέντρο της πόλης μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 3.2: Δημιουργία υποδομών ΑΜΕΑ και διαβάσεων σε πεζοδρόμια μήκους 1000 μέτρων στο κέντρο της πόλης μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 3.3: Εισαγωγή καινοτόμων τρόπων ενίσχυσης της προτεραιότητας των πεζών
4. Αναβάθμιση της συγκοινωνίας και των συλλογικών μετακινήσεων με καινοτόμους κοινόχρηστους τρόπους μεταφοράς	• Στόχος 4.1: Ενσωμάτωση κοινόχρηστων ποδηλάτων στο σύστημα κοινοχρήστων μεταφορών της Νεμέας • Στόχος 4.2: Ενσωμάτωση συστήματος τηλεματικής και smart ticketing για την βελτίωση της αποδοτικότητας της ΔΣ • Στόχος 4.3: Ενσωμάτωση οχημάτων ταξί στο πλαίσιο της έξυπνης δημόσιας συγκοινωνίας • Στόχος 4.4: Ενσωμάτωση ιδιωτικών οχημάτων στο πλαίσιο της κοινόχρηστης μετακίνησης (car pooling)

5. Δημιουργία ήπιων συνθηκών κυκλοφορίας στο κέντρο της Νεμέας μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ	• Στόχος 5.1: Δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας συνολικής επιφάνειας 0,5 τετρ.χλμ. στην πόλη της Νεμέας μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 5.2: Μείωση του ετήσιου αριθμού των ατυχημάτων στον οικισμό της Νεμέας κατά 15 % τον πρώτο χρόνο μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 5.3: Αύξηση οδών ήπιας κυκλοφορίας σε πόλη και οικισμούς
6. Δημιουργία ήπιων συνθηκών κυκλοφορίας στο εσωτερικό των οικισμών	• Στόχος 6.1: Θεσμοθέτηση περιοχών ήπιας κυκλοφορίας επιφάνειας 0,5 τετραγωνικών χιλιομέτρων εκτός πόλης Νεμέας μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 6.2: Μείωση των ετήσιων ατυχημάτων στο εσωτερικό των οικισμών του δήμου κατά 15 % τον πρώτο χρόνο μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 6.3: Αύξηση οδών ήπιας κυκλοφορίας σε πόλη και οικισμούς • Στόχος 6.4: Μεταβολή του modal split στο σύνολο του δικτύου του οικισμού προς όφελος των βιώσιμων μέσων μετακίνησης • Στόχος 6.5: Αύξηση της ελκυστικότητας του οδικού περιβάλλοντος στους οικισμούς
7. Δημιουργία περιφερειακών δακτυλίων στους οικισμούς	• Στόχος 7.1: Μείωση του αριθμού των αυτοκινήτων που διέρχονται διαμπερώς μέσα από το κέντρο της Νεμέας κατά 20 % μετά την εφαρμογή του ΣΒΑΚ
8. Δημιουργία υποδομών για ποδηλατικό τουρισμό	• Στόχος 8.1: Δημιουργία θεματικών διαδρομών για ποδηλάτες που ενώνουν οινοποιεία και αρχαιολογικούς χώρους συνολικού μήκους 5 χλμ. μετά την υλοποίηση του ΣΒΑΚ • Στόχος 8.2: Ενσωμάτωση κοινόχρηστων ποδηλάτων στο σύστημα κοινοχρήστων μεταφορών της Νεμέας

Πηγή: Diadikasia Business Consulting SA, Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων για την εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Νεμέας, Τεύχος Γ΄- ΠΕ3, Ανάπτυξη κοινού οράματος, προτεραιοτήτων και στόχων Προσδιορισμός και αξιολόγηση πακέτου μέτρων (Οκτώβριος 2018), Ιδία επεξεργασία

Τα παραπάνω μπορούν να υλοποιηθούν μέσα από μία σειρά δράσεων, μέτρων και παρεμβάσεων σε χρονικό ορίζοντα δεκαετίας για την περιοχή της Νεμέας (συμπεριλαμβανομένων και των οικισμών) οι οποίες παρουσιάζονται συνοπτικά στις επόμενες εικόνες μέσα από Πακέτα Μέτρων τα οποία θα υλοποιούνται σταδιακά και με ειδικό προγραμματισμό, καθώς και με την κατάλληλη ενημέρωση προς τους φορείς και τους πολίτες.

Εικόνα 3: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 1.

Πηγή: Diadikasia Business Consulting SA, Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων για την εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Νεμέας, ΤΕΥΧΟΣ Δ' – ΠΕ 4, Οριστικό ΣΒΑΚ συμπεριλαμβανομένης της μεθοδολογίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων (Οκτώβριος 2018)

Εικόνα 4: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 2.

Πηγή: Diadikasia Business Consulting SA, Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων για την εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Νεμέας, ΤΕΥΧΟΣ Δ' – ΠΕ 4, Οριστικό ΣΒΑΚ συμπεριλαμβανομένης της μεθοδολογίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων (Οκτώβριος 2018)

Εικόνα 5: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 3.

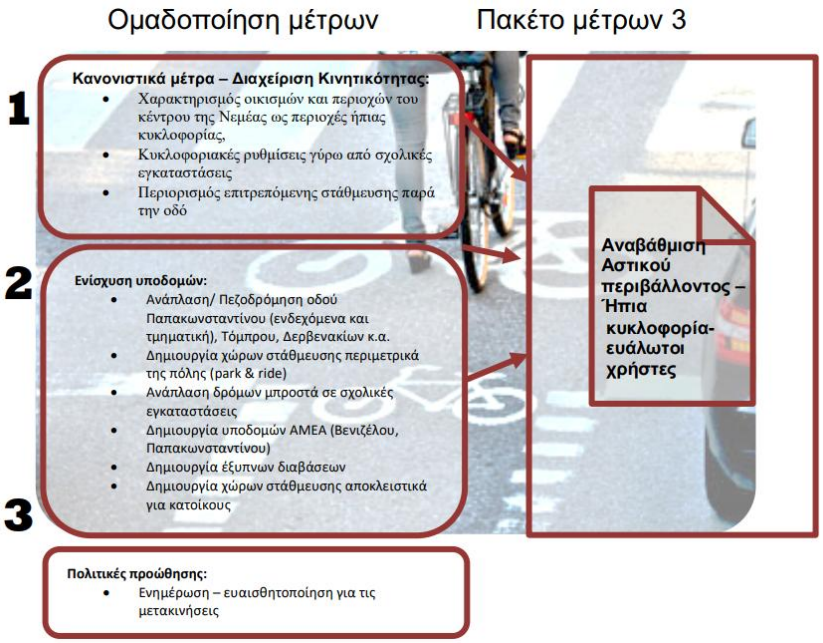

Πηγή: Diadikasia Business Consulting SA, Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων για την εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Νεμέας, ΤΕΥΧΟΣ Δ' – ΠΕ 4, Οριστικό ΣΒΑΚ συμπεριλαμβανομένης της μεθοδολογίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων (Οκτώβριος 2018)

Εικόνα 6: ΣΒΑΚ Δήμου Νεμέας – Πακέτο Μέτρων 4

Πηγή: Diadikasia Business Consulting SA, Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων για την εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας του Δήμου Νεμέας, ΤΕΥΧΟΣ Δ' – ΠΕ 4, Οριστικό ΣΒΑΚ συμπεριλαμβανομένης της μεθοδολογίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων (Οκτώβριος 2018)

2.2.7 ΣΧΕΔΙΑ ΦΟΡΤΙΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (ΣΦΗΟ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Τα ΣΦΗΟ ευνοούν τη χρήση «πράσινων» οχημάτων εντός της Περιοχής Παρέμβασης. Μέσω αυτών είναι εφικτή η αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού φόρτου των αστικών κέντρων της περιοχής, των κεντρικών οδικών αρτηριών, διευκολύνεται η προσβασιμότητα, παρέχεται υψηλή ποιότητα ολοκληρωμένων και συνδυασμένων λύσεων και υπηρεσιών μετακίνησης προσώπων και αγαθών και γενικότερα βελτιώνεται το βιοτικό επίπεδο των πολιτών.

Από το ΣΦΗΟ του Δήμου Νεμέας προέκυψαν συνολικά 6 σημεία, στα οποία πρόκειται να εγκατασταθούν σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων:

- Σημείο 1: Ελεύθερος χώρος στάθμευσης (παράλληλος δρόμος από την οδό Παναγιώτη Μπόλαρη)
- Σημείο 2: Ελεύθερος χώρος στάθμευσης (παράλληλος δρόμος από την οδό Παναγιώτη Μπόλαρη)

- Σημείο 3: Δημοτικό Στάδιο Νεμέας
- Σημείο 4: Αρχαιολογικό Μουσείο Νεμέας (Αρχαία Νεμέα)
- Σημείο 5: Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου (Αρχαίες Κλεωνές)
- Σημείο 6: Πλατεία Ηρώων (θέση για ταξί)

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζεται ενδεικτικά το συνολικό κόστος εγκατάστασης των φορτιστών του δικτύου.

Πίνακας 33: Ενδεικτικός υπολογισμός του κόστους των φορτιστών στο Δήμο Νεμέας.

Ταχυφορτιστές DC 50kW	
Αριθμός Φορτιστών	**Κόστος**
1	32.035€
Μονοί Φορτιστές AC 22kW	
Αριθμός Φορτιστών	**Κόστος**
3	12.696 €
ΑΞΟΝΑΣ 3: Κοινωνική Ανάπτυξη και Συνοχή	
ΜΕΤΡΑ	**ΣΤΟΧΟΙ**
2	11.876 €

Πηγή: Πάρνωνας ΑΕ (2022) 'Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτροκίνητων Οχημάτων στο Δήμο Νεμέας', Παραδοτέο Π3 – Ολοκλήρωση Φακέλου – Εφαρμογή Σχεδίου, Ιδία επεξεργασία

2.2.8 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΧΩΡΩΝ (ΕΣΕΚΚ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Πρόκειται για ένα εργαλείο καταγραφής για τον προγραμματισμό της ολοκλήρωσης της εφαρμογής των σχεδίων πόλης και την απόκτηση των χαρακτηρισμένων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων. Τα σχέδια προσανατολίζονται στην καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης για τους παραπάνω χώρους για τους οποίους δεν έχει συντελεστεί απαλλοτρίωση. Ειδικότερα, στοχεύουν αποκλειστικά στη συλλογή, καταγραφή, οργάνωση και αξιολόγηση των σχετικών στοιχείων των Δήμων, καταλήγοντας στην ιεράρχηση όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων που κινδυνεύουν να απωλέσουν τον κοινόχρηστο - κοινωφελή χαρακτήρα

τους, εντός μιας Πολεοδομικής Ενότητας λόγω άρσης ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης. Στο πλαίσιο αυτό καταγράφονται όλα τα οικοδομικά πολύγωνα που προσδιορίζουν κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις γης και που δύναται να επηρεάσουν τα πολεοδομικά μεγέθη μιας περιοχής λόγω άρσης ή μη ρυμοτομικής απαλλοτρίωσης.

2.2.9 ΣΧΕΔΙΑ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΣΑΠ) ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Στόχος των ΣΑΠ είναι να προσδιορίσουν τα σημεία των απαιτούμενων διαμορφώσεων, επεμβάσεων και κατασκευών και τις προσβάσιμες γραμμικές διαδρομές μεταξύ αυτών, ώστε να δημιουργείται σε επίπεδο Δήμου ένα δίκτυο προσβάσιμων μετακινήσεων στην αρχή της «προσβάσιμης αλυσίδας» προς βασικές κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις. Με τα συγκεκριμένα σχέδια ωφελούνται άτομα με μειωμένη κινητικότητα, τυφλοί, γενικότερα όλα τα άτομα ΑμΕΑ, αλλά και όλοι οι ευάλωτοι χρήστες των οδών (κυρίως πεζοί) που πλέον με το ΣΑΠ εξασφαλίζονται ως ανεμπόδιστες και ασφαλείς στο πλαίσιο της βιώσιμης αστικής κινητικότητας εντός της πόλης. Στις κύριες δράσεις των ΣΑΠ περιλαμβάνονται: πρόβλεψη ελεύθερης ζώνης όδευσης πεζών και όδευσης τυφλών, δημιουργία επιφανειών ισόπεδων, συνεχών, σταθερών, αντιολισθηρών, με επιμελές αρμολόγημα, που δεν επιβαρύνουν τη βάδιση και την κύλιση του αναπηρικού αμαξιδίου, πρόβλεψη ραμπών καταλλήλων προδιαγραφών στα σημεία που επιβάλλεται σύνδεση της στάθμης του πεζοδρομίου με τη στάθμη του οδοστρώματος, πρόβλεψη προσβάσιμης σήμανσης, προσβάσιμες νησίδες και διαβάσεις, προσβάσιμοι χώροι πρασίνου και πρόβλεψη ειδικών θέσεων στάθμευσης για τα οχήματα των ατόμων με αναπηρία.

2.2.10 ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΤΟΣΔΑ) ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ

Το 2016 ο Δήμος ενέκρινε και έθεσε υπό δημόσια διαβούλευση το σενάριο του ΤΟΣΔΑ Νεμέας για τη συνολική διαχείριση των στερεών αποβλήτων του Δήμου Νεμέας. Το συγκεκριμένο σχέδιο αποτέλεσε τη στρατηγική του Δήμου Νεμέας για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού διαχείρισης των αποβλήτων που παράγονται στην επικράτειά του.

Στο σχέδιο περιλαμβάνονται η ανάλυση και η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης όσον αφορά την παραγωγή και διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων στο Δήμο, η κατάρτιση προτάσεων και δράσεων για τη διαχείριση των διαφόρων δημοτικών αποβλήτων, προωθώντας

κατά προτεραιότητα την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση και τη διαλογή στην πηγή και η ανάλυση του κόστους επένδυσης και διαχείρισης του προτεινόμενου σχεδίου συγκριτικά με το κόστος της υφιστάμενης διαχείρισης των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ).

Συγκεκριμένα, η πολιτική του Δήμου Νεμέας για τη διαχείριση των απορριμμάτων, όπως έχει αποτυπωθεί στη μελέτη, δίνει έμφαση στη διαλογή στην πηγή και ειδικότερα στη δρομολόγηση των εξής δράσεων:

1. Πρόληψη και διαλογή στην πηγή με στόχο την εκτροπή του μεγαλύτερου μέρους των απορριμμάτων με ορίζοντα μέχρι το έτος 2020, που κυρίως θα περιλαμβάνει: ενίσχυση του Δικτύου των κάδων για την προδιαλογή, λειτουργία Πράσινου Σημείου (ανεύρεση χώρου, διαμόρφωση, αδειοδότηση), ορθολογικό σύστημα αποκομιδής και μεταφοράς, δράσεις υποκίνησης της συμμετοχής των πολιτών

2. Διαδημοτική Συνεργασία με τους Δήμους Κορινθίων, Λουτρακίου-Περαχώρας-Αγ. Θεοδώρων για την κομποστοποίηση – διαλογή – διαχωρισμό, σε μονάδα επεξεργασίας οργανικών αστικών απορριμμάτων που θα κατασκευαστεί από το Δήμο Κορινθίων και θα εξυπηρετεί τους συνεργαζόμενους Δήμους. Με την αριθμ. 6697/5-12-2014 Απόφαση του Π.Π. εκδόθηκε η άδεια εγκατάστασης της Μονάδας επεξεργασίας οργανικών βιοαποδομήσιμων δημοτικών στερεών αποβλήτων από προδιαλεγμένο οργανικό κλάσμα του Δήμου Κορινθίων σε μισθωμένο χώρο στη θέση «Μπούλμπερι» στη Δημοτική Κοινότητα Εξαμιλίων του Δήμου Κορινθίων.

Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδημοτικής συνεργασίας ο Δήμος Νεμέας θα έχει πρόσβαση στον ΧΥΤΥ που πρόκειται να αδειοδοτήσει, κατασκευάσει και λειτουργήσει ο Δήμος Κορινθίων στη Δημοτική Κοινότητα Στεφανίου (θέση Μάντρα), για την τελική απόθεση των υπολειμμάτων.

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη του παρόντος Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων βασίζεται στο νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), συνεκτιμώντας, ταυτόχρονα, όλες τις εξελίξεις στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων, τόσο σε περιφερειακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό και ευρωπαϊκό.

3 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Η παρούσα ενότητα τεκμηριώνει και συνοψίζει τα πορίσματα των κεφαλαίων που συγκροτούν την ενότητα «Ταυτότητα της Περιοχής Παρέμβασης», προκειμένου να αναδειχθεί η σκοπιμότητα της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) της Περιοχής Παρέμβασης, αποτελούμενη από τους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας. Επίσης, παρουσιάζει τις προκλήσεις και τις ανάγκες παρέμβασης που αναδεικνύονται στην Περιοχή Παρέμβασης.

Σημειώνεται, ότι βάσει των κριτηρίων για τον προσδιορισμό επιλέξιμων χωρικών ενοτήτων εφαρμογής ΟΧΕ (σύμφωνα με την Α.Π. 124143/ΕΥΣΣΑ /21-12-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ»), **η προτεινόμενη χωρική ενότητα των Δήμων Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας καλύπτει τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή ΟΧΕ, ως μη αστική περιοχή οριζόμενη ως ειδική θεματική ενότητα ανάδειξης τοπίου με αξιόλογα στοιχεία φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος, με ανάγκες ανάταξης του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και ως θεματικό δίκτυο περιοχών με ομοιογενή χαρακτηριστικά, όπου δύναται να αναπτυχθούν δίκτυα οικονομικών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία οικονομιών συσσωμάτωσης. Παράλληλα, εντοπίζεται εύρος αξιόλογων πολιτιστικών και φυσικών πόρων με δυνατότητες αξιοποίησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ως διαδημοτική χωρική ενότητα καλύπτεται το κριτήριο ανάγκης κοινής διαχείρισης και βιώσιμης αξιοποίησης φυσικών πόρων.**

3.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Οι ανάγκες που υφίστανται και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Περιοχή Παρέμβασης προκύπτουν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, τη μελέτη των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Δήμων της Περιοχής Παρέμβασης και τις προτεινόμενες κατευθύνσεις για την Περιοχή Παρέμβασης βάσει Σχεδίων Προγραμμάτων και Μελετών. Παράλληλα, λαμβάνονται υπόψιν οι προτεραιότητες του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Πελοποννήσου 2021-2025, του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2027.

3.1.1α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

3.1.1.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά των υπό εξέταση Δήμων παρουσιάζουν ομοιότητες ως προς τις παραγωγικές και οικονομικές δραστηριότητες. Και οι τρεις Δήμοι στηρίζονται στη γεωργία και την κτηνοτροφία, παράγοντας μια σειρά από τοπικά προϊόντα αναγνωρισμένης ποιότητας. Επίσης, τα τελευταία χρόνια και οι τρεις Δήμοι έχουν επωφεληθεί από το φυσικό περιβάλλον και τις δυνατότητες που τους προσφέρει για την ανάπτυξη οργανωμένου και εναλλακτικού τουρισμού. Βάσει των υπαρχουσών μελετών και των τάσεων που έχουν διαμορφωθεί από τις δυνατότητες των τριών Δήμων, καταγράφονται οι παρακάτω ανάγκες και προκλήσεις για τη ανάπτυξη της οικονομίας:

- Ανάγκη για την ανάπτυξη θεματικού τουρισμού, επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου (τουρισμός όλο το χρόνο) και ενίσχυση των τουριστικών υποδομών και της τουριστικής προβολής σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα , το κράτος και την Περιφέρεια
- Ποιοτική αναβάθμιση και αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών υπηρεσιών
- Αξιοποίηση Δημοτικής περιουσίας
- Υποστήριξη και ενθάρρυνση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- Υποστήριξη της καινοτομίας στις μεθόδους παραγωγής, μεταποίησης και προώθησης των τοπικών αγροτικών προϊόντων
- Ενίσχυση γεωργίας – κτηνοτροφίας - αλιείας
- Ανάγκη ενίσχυσης και αναβάθμισης των υποδομών του πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα
- Μείωση της ανεργίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας
- Ενίσχυση και προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων
- Αξιοποίηση κοινοτικών πόρων

3.1.1.2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι τρεις Δήμοι αντιμετωπίζουν σημαντικές οικονομικές προκλήσεις που απαιτούν λύσεις και μέτρα ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας. Μία από τις βασικές προκλήσεις είναι η ανεργία και η έλλειψη θέσεων εργασίας. Οι Δήμοι χρήζουν μέτρων και προγραμμάτων που θα προάγουν την επιχειρηματικότητα και θα ενθαρρύνουν τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, ιδίως μικρομεσαίων, που αποτελούν τον κύριο πυλώνα της τοπικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, η προώθηση της καινοτομίας και η υποστήριξη των μεθόδων παραγωγής και μεταποίησης τοπικών προϊόντων αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των τοπικών επιχειρήσεων.

Επιπλέον, η διαχείριση των οικονομικών πόρων αποτελεί σημαντική πρόκληση για τους Δήμους, οι οποίοι θα πρέπει να επιδείξουν αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στη χρήση των διαθέσιμων πόρων τους, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της τοπικής οικονομίας και να προωθήσουν την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα. Αυτό περιλαμβάνει την αποτελεσματική διαχείριση των εσόδων και των δαπανών τους, την αναζήτηση επιπλέον χρηματοδότησης και επενδύσεων, καθώς και την ανάπτυξη μηχανισμών που θα προωθήσουν την οικονομική αυτοχρηματοδότηση και τη δημιουργία νέων πόρων. Με μια αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών πόρων τους, οι Δήμοι μπορούν να επιτύχουν μια ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη και να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τις οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

Μια άλλη σημαντική οικονομική πρόκληση για τους Δήμους είναι η ανάγκη για αναβάθμιση και ανάπτυξη των υποδομών τους. Η ποιότητα των υποδομών σε ένα Δήμο έχει σημαντική επίδραση στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και την έλξη επενδύσεων. Η αναβάθμιση των υποδομών περιλαμβάνει τη βελτίωση των οδικών δικτύων, την αναβάθμιση των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, την ανακαίνιση και επέκταση των λιμένων, την ανάπτυξη μαρίνας για την υποδοχή σκαφών κρουαζιέρας, και άλλα μεγάλα έργα υποδομής που θα βελτιώσουν την προσβασιμότητα και τις υπηρεσίες των Δήμων. Μέσω της αναβάθμισης των υποδομών, οι Δήμοι μπορούν να δημιουργήσουν ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον, να ελκύσουν νέες επιχειρήσεις και να προωθήσουν την τουριστική ανάπτυξη, κάτι που θα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της οικονομίας τους και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους.

3.1.1β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Πίνακας 34: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Οικονομικές Ανάγκες.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος της Περιοχής Παρέμβασης	Το τουριστικό προϊόν διαθέτει ποικιλία τουριστικών πόρων (π.χ. Χιονοδρομικό Κέντρο), γεγονός που επιτρέπει την προσέλκυση διαφορετικών ομάδων τουριστών και κυρίως αυτών που ενδιαφέρονται για εναλλακτικές τουριστικές δραστηριότητες.	Ανάγκη αναβάθμισης των υφιστάμενων τουριστικών υποδομών και υπηρεσιών της περιοχής στο πλαίσιο της διαφοροποίησης και εξειδίκευσης του τουριστικού της προϊόντος	Εκπόνηση μελέτης για το τουριστικό προϊόν και την ανάπτυξή του, καθώς και για τη δημιουργία brand name για την Τοπική τουριστική υποδομή και τις υπηρεσίες, με στόχο την αύξηση της αναγνωρισιμότητας της περιοχής στο σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον
Στήριξη και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας	Η εμπειρία των Δήμων από τη συμμετοχή του σε συμπράξεις για την υλοποίηση σχεδίων	Βαθιά και παρατεταμένη ύφεση στην Ελλάδα λόγω της οικονομικής, της πανδημικής και της ενεργειακής κρίσης	Η καταγραφή των υφιστάμενων επιχειρήσεων και η μεταξύ τους δικτύωση
Εκσυγχρονισμός του αγροδιατροφικού τομέα της Περιοχής Παρέμβασης	Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ στην Περιοχή Παρέμβασης	Παραδοσιακός χαρακτήρας αγροδιατροφικών επιχειρήσεων και έλλειψη στοιχείων σχετικών με τους τοπικούς παραγωγούς	Εφαρμογή πρόσθετων δράσεων για τον εκσυγχρονισμό του αγροδιατροφικού τομέα και αξιοποίηση της τάσης των διεθνών διατροφικών προτύπων

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
		της Περιοχής Παρέμβασης	προς τοπικά ποιοτικά προϊόντα, βιολογικά προϊόντα, προϊόντα ΠΟΠ και Προϊόντα ΠΓΕ.
Άμβλυνση της εποχικότητας του τουρισμού	Η κατασκευή νέων οδικών δικτύων, όπως ο αυτοκινητόδρομος Κορίνθου – Πατρών – Τσακώνας και της Νέας σιδηροδρομικής Γραμμής Υψηλών Ταχυτήτων, θα συμβάλλουν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής, κυρίως στον τομέα του τουρισμού, λόγω της άμεσης γειτνίασης με τα μεγάλα αστικά κέντρα Αθήνας και Πάτρας και τους διεθνώς αναγνωρισμένους αρχαιολογικούς χώρους, που αποτελούν πόλο έλξης επισκεπτών από όλο τον κόσμο.	Περιορισμένες δυνατότητες ταξιδιών λόγω της οικονομικής κρίσης και ανεπαρκής προβολή των Δήμων λόγω του αποσπασματικού χαρακτήρα των δράσεων ανάδειξης του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής από τις αρχές ή τους ιδιώτες, που τις καθιστά αναποτελεσματικές	Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την προβολή του προορισμού και ανάπτυξη θεσμικών σχέσεων με πρακτορεία για την προώθηση και προβολή του.

3.1.2α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

3.1.2.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Όσον αφορά τις κοινωνικές παροχές και την ποιότητα ζωής των κατοίκων, οι τρείς Δήμοι παρουσιάζουν ελλείψεις στις υποδομές και τις υπηρεσίες που προσφέρουν. Βασικά προβλήματα είναι το σχετικά χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, η περιορισμένη δυνατότητα δραστηριοποίησης των Δήμων σε κοινωνικά θέματα λόγω υποστελέχωσης των υπηρεσιών τους, το γεγονός ότι δεν καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες σε υποδομές κυρίως στις απομακρυσμένες Τοπικές Κοινότητες και τέλος η έλλειψη εξειδικευμένων υπαλλήλων (Κοινωνικών Λειτουργών, ψυχολόγων κ.ά.). Οι κοινωνικές προκλήσεις που καταγράφηκαν με γνώμονα την αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων είναι οι εξής:

- Περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας και πρόνοιας (νηπίων, ηλικιωμένων κ.λπ.)
- Βελτίωση και επέκταση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών
- Βελτίωση μεταφορών προς τις εκπαιδευτικές υποδομές και αναβάθμιση εγκαταστάσεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Ανακαίνιση αθλητικών χώρων και αναβάθμιση αθλητικών υποδομών
- Μη απόλυτη επάρκεια υποδομών αθλητισμού και ανάγκη ανακαίνισης των αθλητικών χώρων

3.1.2.2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι είναι πολλαπλές και ποικίλες. Πρώτον, η δημογραφική αλλαγή αποτελεί μία σημαντική πρόκληση για τους Δήμους. Οι δημογραφικές τάσεις, όπως η γήρανση του πληθυσμού και η μετανάστευση, επηρεάζουν την κοινωνική δομή και τις ανάγκες των κατοίκων. Οι Δήμοι πρέπει να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις αυτές παρέχοντας κοινωνικές υπηρεσίες που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρίες και των μεταναστών και θα προωθούν την κοινωνική συνοχή και την ισότητα.

Παράλληλα, είναι σημαντικό να ενισχύουν τη συμμετοχικότητα των κατοίκων μέσω της ανάπτυξης κοινοτήτων και δικτύων που προωθούν την αλληλεγγύη, την ενεργή συμμετοχή και την κοινωνική ευαισθησία. Ενισχύοντας το διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των κατοίκων, των κοινωνικών οργανώσεων και των τοπικών αρχών, οι Δήμοι μπορούν να προάγουν την κοινωνική ενσωμάτωση και να αντιμετωπίσουν κοινωνικά προβλήματα, όπως η απομόνωση, η ανισότητα και η ανεργία. Παράλληλα, θα πρέπει να προσφέρουν κοινωνικές υπηρεσίες και προγράμματα που θα υποστηρίζουν ευάλωτες ομάδες και θα προωθούν την ισότητα των ευκαιριών για όλους τους κατοίκους τους.

Σε ό,τι αφορά τις εκπαιδευτικές υποδομές, ειδικότερα στη ΔΕ Φενεού το κτίριο των Λυκειακών Τάξεων στην Γκούρα χρήζει συντήρησης (ελαιοχρωματισμοί, αντικατάσταση σωληνώσεων θέρμανσης, αντικατάσταση στέγης κυρίως κτιρίου, κουφώματα κ.λπ.) Το γυμνάσιο και οι λυκειακές τάξεις διαθέτουν από 3 αίθουσες. Σε επίπεδο Τοπικών Κοινοτήτων κυρίως στο Δήμο Σικυωνίων κρίνεται απαραίτητη μια συνολική πρόταση για την αντιμετώπιση του προβλήματος των μετακινήσεων των μαθητών από και προς τα Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά Σχολεία.

Παρατηρείται, επίσης, ανάγκη για ανακαίνιση των αθλητικών χώρων και των αθλητικών εγκαταστάσεων. Η έλλειψη επαρκών αθλητικών υποδομών και η ανεπάρκεια υποδομών για την πρακτική του αθλητισμού αποτελούν πρόβλημα για την υγεία και την ευεξία των κατοίκων. Απαιτείται η ανάπτυξη νέων αθλητικών εγκαταστάσεων, η επέκταση των υφιστάμενων και η αναβάθμιση των υποδομών, προκειμένου να παρέχονται κατάλληλες συνθήκες για την άθληση και την αθλητική δραστηριότητα. Οι δημόσιες γαίες και τα κτίρια που βρίσκονται στη διάθεση των κοινοτήτων μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανέγερση νέων αθλητικών εγκαταστάσεων που θα καλύπτουν τις αυξανόμενες ανάγκες. Αυτό αναμένεται πως θα συμβάλει στην προώθηση της φυσικής δραστηριότητας και της υγιεινής ζωής των κατοίκων, καθώς και στη δημιουργία ενός κοινοτικού πνεύματος και στην ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών.

3.1.2β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Πίνακας 35: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Κοινωνικές Ανάγκες.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Ανάγκη για επαναπροσδιορισμό του σχεδιασμού και προγραμματισμού των προσφερόμενων κοινωνικών υπηρεσιών, λόγω της αλλαγής του κοινωνικού προφίλ των ωφελούμενων	Συμμετοχή των Δήμων σε κοινωνικά δίκτυα και δίκτυα υγείας και συνεργασία με άλλους φορείς	Ανεπαρκής κάλυψη των φτωχότερων πολιτών από το ισχύον σύστημα κοινωνικής προστασίας	Αξιοποίηση πόρων από τη νέα Προγραμματική Περίοδο και υποβολή σχεδίων δράσεων για χρηματοδότηση
Καταπολέμηση της ανεργίας	Η παροχή υπηρεσιών στήριξης της απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης από τους Δήμους	Οι πολιτικές λιτότητας συμπίεσαν το διαθέσιμο προς κατανάλωση εισόδημα με πολλές συνέπειες στην τοπική οικονομία και απασχόληση (έλλειψη θέσεων εργασίας και αύξηση του αριθμού των ανέργων)	Υλοποίηση Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης για Ανέργους
Υλοποίηση εγκεκριμένων προγραμμάτων από κοινού με τη συνεργασία κοινωνικών φορέων στην ΠΕ Κορινθίας	Αξιοποίηση υφιστάμενων ΜΚΟ για τη λειτουργία και διαχείριση κοινωνικών προγραμμάτων και δομών στο πλαίσιο χρηματοδοτήσεων	Ελλιπής διαδημοτική συνεργασία και γενικότερα δικτύωση μεταξύ των κοινωνικών εταίρων για την ανάπτυξη και εφαρμογή ενιαίας κοινωνικής πολιτικής	Η ολοκληρωμένη αντιμετώπιση στο χειρισμό κοινωνικών θεμάτων, μέσα από ενέργειες συμβουλευτικής, υποστήριξης, κοινωνικών δράσεων και ενημέρωσης των πολιτών

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Αποτύπωση του προφίλ των κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων στην Περιοχή Παρέμβασης	Ανάπτυξη και λειτουργία ενιαίας διαδικτυακής εφαρμογής, που δίνει τη δυνατότητα καλύτερης διαχείρισης και εξαγωγής στατιστικών στοιχείων	Νέες μορφές φτώχειας, η αύξηση της εγκληματικότητας, εξαρτήσεις και περιθωριοποίηση ομάδων πληθυσμού	Το υψηλό αίσθημα κοινωνικής αλληλεγγύης των πολιτών και η σύσταση δικτύου εθελοντών
Ευελιξία και άμεση ανταπόκριση της υπηρεσίας σε θέματα κοινωνικής στήριξης		Εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής από διαφορετικά νομικά πρόσωπα και ύπαρξη αποκεντρωμένων κοινωνικών υπηρεσιών	Η εξασφάλιση πόρων για την ενίσχυση δράσεων κοινωνικής πολιτικής
Αναβάθμιση εκπαιδευτικών και αθλητικών υποδομών απομακρυσμένων περιοχών	Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας για τη δημιουργία νέων αθλητικών εγκαταστάσεων ή εκπαιδευτικών υποδομών	Προβλήματα στις μετακινήσεις μαθητών από και προς τα Νηπιαγωγεία και τα Δημοτικά Σχολεία στο Δήμο Σικυωνίων, προβλήματα στις Λυκειακές υποδομές της Γκούρας, μη επαρκείς αθλητικές υποδομές σε επίπεδο τοπικής κοινότητας και στους τρεις Δήμους	Εξασφάλιση χρηματοδότησης για έργα συντήρησης και βελτίωσης των σχολικών και αθλητικών υποδομών

3.1.3α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

3.1.3.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Η ευρύτερη περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο και μεγάλη ποικιλομορφία, αφού περιλαμβάνει την πεδιάδα της Νεμέας, βουνά με μεγάλο υψόμετρο, παραλιακές περιοχές και μέρη ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και φυσικού κάλλους. Οι βασικοί ρυπαντές της περιοχής είναι κατά κύριο λόγο οι δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα και πιο συγκεκριμένα, η ανεπτυγμένη αγροτική δραστηριότητα, με την αμπελουργία να αποτελεί την πιο γνωστή από αυτές. Βασικοί παράγοντες ρύπανσης είναι, επίσης, τα κύρια αστικά κέντρα της περιοχής, η πλειοψηφία των οποίων βρίσκεται στην παράλια περιοχή. Επομένως, ως επιτακτική ανάγκη κρίνεται η αποτελεσματική προστασία και ανάδειξη των φυσικών πόρων παράλληλα με την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Στη συνέχεια παρατίθενται οι ανάγκες των Δήμων σχετικά με τον τομέα του περιβάλλοντος:

- Αποτελεσματική διαχείριση και αξιοποίηση του αξιόλογου φυσικού αποθέματος της περιοχής
- Αντιπυρική προστασία (περαιτέρω οργάνωση και συνεργασία) και αναβάθμιση πυρασφάλειας
- Βελτίωση στον έλεγχο της ρύπανσης και αποτελεσματική διαχείριση αποβλήτων
- Αντιμετώπιση ρύπανσης υδροφόρου ορίζοντα και εδαφών από νιτρικά
- Ανάγκη αλλαγής του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων
- Εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ανακύκλωσης
- Κατασκευή διαδημοτικού εργοστασίου ανάκτησης και ανακύκλωσης αποβλήτων
- Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
- Διαχείριση και διαλογή αποβλήτων στην πηγή
- Αποκατάσταση καταστροφών από πυρκαγιές
- Βέλτιστη διαχείριση υδάτινων πόρων

- Προβλήματα υποβάθμισης φυσικού πλούτου από ανθρωπογενή αίτια (πυρκαγιές, καταπατήσεις κ.ά.)
- Παράνομη εκμετάλλευση αδρανών υλικών σε ποτάμια συστήματα
- Ρύπανση Κορινθιακού κόλπου
- Διάβρωση ακτών Κορινθιακού κόλπου
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση πολιτών

3.1.3.2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Η περιβαλλοντική προστασία αποτελεί έναν από τους βασικούς τομείς στους οποίους οι Δήμοι πρέπει να επικεντρωθούν για τη διασφάλιση ενός υγιούς και αειφόρου περιβάλλοντος για τους κατοίκους τους. Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις περιλαμβάνουν την ανάγκη για αειφόρο διαχείριση των αποβλήτων, τη διατήρηση της ποιότητας του αέρα και του νερού, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των φυσικών οικοσυστημάτων και την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές.

Σε σχέση με την κλιματική αλλαγή, οι Δήμοι πρέπει να αναλάβουν δράση για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της. Αυτό μπορεί να συμπεριλαμβάνει την ανάπτυξη αειφόρων μεταφορικών και ενεργειακών συστημάτων, την προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη δημιουργία χώρων πρασίνου και την ενθάρρυνση της αειφόρου γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Επιπλέον, οι Δήμοι πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους στην προώθηση της βιώσιμης και αειφόρου πόλης επενδύοντας στην ανακύκλωση και τη διαχείριση των αποβλήτων, προωθώντας την ενεργειακή απόδοση και την πράσινη οικοδόμηση, καθώς προστατεύοντας τις φυσικές περιοχές και τη βιοποικιλότητα. Επιπλέον, θα πρέπει να να αναπτύξουν προγράμματα ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης για τους κατοίκους τους, προωθώντας την ανανεώσιμη και οικολογική συμπεριφορά.

Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις και οι προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής επιβάλλουν τη συνεργασία και την ενεργό συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων. Οι Δήμοι μπορούν να αναζητήσουν συνεργασίες με τον ιδιωτικό τομέα, την κοινωνία των πολιτών και τις περιφερειακές και κεντρικές αρχές, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά αυτές τις

προκλήσεις. Μέσω της συνεργασίας και του διαλόγου, μπορούν να επιτευχθούν καινοτόμες λύσεις και πρακτικές που θα συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη των Δήμων. Επιπλέον, οι Δήμοι μπορούν να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην ενημέρωση και εκπαίδευση των κατοίκων τους για τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις δράσεις που μπορούν να αναλάβουν στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η αξιοποίηση της τεχνολογίας και της καινοτομίας μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις περιβαλλοντικές προκλήσεις με τις οποίες έρχονται αντιμέτωποι οι Δήμοι. Εφαρμόζοντας έξυπνες τεχνολογικά καινοτόμες λύσεις, όπως η χρήση έξυπνων μετρητών, τηλεδιάγνωσης και διαχείρισης των φυσικών πόρων και η ανάπτυξη προηγμένων συστημάτων μεταφορών μπορούν να επιτύχουν την αποδοτική χρήση των πόρων και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

3.1.3β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Πίνακας 36: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες του Περιβάλλοντος και της Κλιματικής Αλλαγής.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Αποτελεσματική προστασία φυσικού αποθέματος Περιοχής Παρέμβασης	Αξιόλογο φυσικό περιβάλλον και διαθεσιμότητα μιας πληθώρας φυσικών πόρων που εναλλάσσουν το τοπίο	Ελλιπείς μηχανισμοί προστασίας	Ενίσχυση της περιβαλλοντικής προστασίας σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας
Επιβάρυνση του περιβάλλοντος με αστικούς ρύπους, κυρίως λόγω της διέλευσης από την περιοχή μεγάλων	Ενσωμάτωση της βιοκλιματικής λογικής σε όλα τα έργα αστικών αναπλάσεων και τεχνικών υποδομών	Περιορισμένοι πόροι για την εφαρμογή προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης απορριμμάτων, αλλά και έργων βελτίωσης της	Αξιοποίηση χρηματοδοτήσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας και τη μείωση των αερίων ρύπων

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
συγκοινωνιακών αξόνων		ενεργειακής απόδοσης κτηρίων	
Έλλειψη ενός δικτύου πράσινων σημείων και σημείου μεταφόρτωσης, που θα βοηθούσαν στον εκσυγχρονισμό του συστήματος διαχείρισης προς την κατεύθυνση της διαλογής στην πηγή	Περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση δημοτών	Αδυναμία οργάνωσης εναλλακτικών συστημάτων διαχείρισης απορριμμάτων και μονάδων υποδοχής των αποβλήτων λόγω έλλειψης πόρων	Εκπόνησης των απαραίτητων σχεδίων και μελετών για τους σχετικούς τομείς
Η εγκατάσταση τοπικών μονάδων παραγωγής ενέργειας με έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)	Αναβάθμιση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων των κτιρίων	Ελλιπής ενεργειακή θωράκιση πολλών δημοτικών κτηρίων	Συστηματική μελετητική ωρίμανση και προώθηση προς χρηματοδότηση συμβατικών, αλλά και καινοτόμων επεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας σε όλους τους τομείς

3.1.4α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

3.1.4.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η περιοχή μελέτης έχει να επιδείξει ένα έντονο πολιτιστικό περιβάλλον, που συντίθεται κυρίως από αρχαιολογικές και ιστορικές περιοχές, καθώς και πολυάριθμα μνημεία ιστορικού ενδιαφέροντος και στους τρεις Δήμους. Κύριες περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος αποτελούν τα μνημεία που βρίσκονται στο Δήμο Νεμέας και τα αρχαιολογικά ευρήματα του Δήμου Σικυωνίων. Επίσης, σημαντική είναι η ύπαρξη περιοχών και μνημείων θρησκευτικού, ιστορικού και λαογραφικού ενδιαφέροντος διαφόρων ιστορικών περιόδων. Οι ανάγκες των Δήμων για την ανάπτυξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος είναι οι εξής:

- Ανάδειξη και προβολή της πληθώρας αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιοχής Παρέμβασης και της ευρύτερης περιοχής
- Αναλυτική καταγραφή όλων των στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς
- Ολοκληρωμένη προστασία και ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών
- Περαιτέρω ενίσχυση και ανάπτυξη των θεσμών πολιτιστικού περιεχομένου
- Μεγαλύτερη συμμετοχή των κατοίκων σε πολιτιστικές δραστηριότητες και καλλιτεχνικά εργαστήρια
- Αξιοποίηση σχολικών κτιρίων για πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκθέσεις κλπ.
- Διοργάνωση αθλητικών γεγονότων σε συνεργασία με αθλητικούς συλλόγους

3.1.4.2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζονται στο πολιτιστικό περιβάλλον των Δήμων είναι πολλαπλές και ποικίλες. Η περιορισμένη προβολή και διαφήμιση των ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της περιοχής αποτελεί μια πρόκληση για τους Δήμους. Είναι σημαντικό να αναπτύξουν στρατηγικές προώθησης και διαφήμισης αυτών των μνημείων, ώστε να τραβήξουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών και να αυξήσουν την επίγνωση για την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής.

Στο πλαίσιο αυτό, η συνεργασία με αρχαιολογικούς οργανισμούς και ειδικούς στον τομέα της αρχαιολογίας είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση και την ανάδειξη των σημαντικών ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων. Οι αρχαιολόγοι και οι ειδικοί μπορούν να παρέχουν την απαραίτητη εμπειρογνωμοσύνη και τεχνογνωσία για την ανασκαφή, την αποκατάσταση και την επιστημονική μελέτη των μνημείων. Η συνεργασία με αρχαιολογικούς οργανισμούς μπορεί να οδηγήσει σε αποτελεσματικές πρακτικές διαχείρισης και συντήρησης των μνημείων, καθώς και στην ανάπτυξη σχεδίων αποτελεσματικότερης αναβάθμισης και την αξιοποίησής τους. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την κατάρτιση ειδικών μελετών, τη διεξαγωγή αρχαιολογικών ερευνών και την ανάπτυξη προγραμμάτων ανάδειξης και προώθησης των μνημείων.

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου αντιμετωπίζει την πρόκληση της αξιοποίησης της πλούσιας πολιτιστικής του κληρονομιάς. Παρά την ύπαρξη σημαντικών μνημείων και ιστορικών χώρων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν πόλο έλξης για τον πολιτιστικό τουρισμό, η αποκατάσταση, ανάδειξη και ο εκσυγχρονισμός τους με διαδραστικές εμπειρίες και νέες τεχνολογίες απαιτεί σημαντικούς πόρους και εξειδικευμένη τεχνογνωσία. Η εξασφάλιση αυτών των προϋποθέσεων αποτελεί βασική πρόκληση για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

Η μεγαλύτερη συμμετοχή των κατοίκων σε πολιτιστικές δραστηριότητες και στα καλλιτεχνικά εργαστήρια αποτελεί, επίσης, πρόκληση για τους Δήμους, που πρέπει να προωθήσουν και να υποστηρίξουν τη συμμετοχή των κατοίκων σε πολιτιστικές δραστηριότητες, προσφέροντας χώρους και πόρους για την ανάπτυξη τέτοιων δραστηριοτήτων. Η συμμετοχή των κατοίκων συμβάλλει στη δημιουργία ενός δυναμικού πολιτιστικού περιβάλλοντος και ενισχύει την τοπική κοινότητα. Οι Δήμοι μπορούν να οργανώσουν εκδηλώσεις και φεστιβάλ που θα ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των κατοίκων και θα προωθήσουν την τοπική ταυτότητα και πολιτιστική κληρονομιά. Επιπλέον, μπορούν να παρέχουν εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια για την ανάπτυξη των καλλιτεχνικών δεξιοτήτων των κατοίκων, προσφέροντας την ευκαιρία για δημιουργική έκφραση και ανάπτυξη ταλέντων.

Η αξιοποίηση σχολικών κτιρίων για πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκθέσεις και άλλες πολιτιστικές δραστηριότητες αποτελεί επίσης πρόκληση, καθώς οι Δήμοι θα πρέπει να εξετάσουν τους τρόπους αξιοποίησης αυτών των χώρων για την προώθηση του πολιτισμού και σε επίπεδο τοπικής κοινότητας.

3.1.4β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Πίνακας 37: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες του Πολιτιστικού Περιβάλλοντος.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Αναλυτική καταγραφή όλων των στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς	Ύπαρξη αξιόλογου πολιτιστικού αποθέματος στην Περιοχή Παρέμβασης	Έλλειψη προσωπικού	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων περαιτέρω προβολής της αρχαιολογικής και

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
	(αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία κλπ.)		αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της περιοχής
Αναβάθμιση υφιστάμενων πολιτιστικών εκδηλώσεων της περιοχής και αύξηση της επισκεψιμότητάς τους	Διοργάνωση σημαντικών πολιτιστικών εκδηλώσεων στην περιοχή και μεγάλη συμμετοχή των κατοίκων σε πολιτιστικές δραστηριότητες και στα καλλιτεχνικά εργαστήρια,	Ελλιπής εφαρμογή καινοτόμων εφαρμογών προβολής της Περιοχής Παρέμβασης	Συνεργασία με σημαντικούς πολιτιστικούς φορείς της Ελλάδας και αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την ενίσχυση των υφιστάμενων και τη διοργάνωση νέων πολιτιστικών εκδηλώσεων
Φιλοξενία πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε σχολικά κτίρια της Περιοχής Παρέμβασης	Ύπαρξη μιας πληθώρας σχολικών κτιρίων διάσπαρτων στην Περιοχή Παρέμβασης	Ανάγκη αναβάθμισης και επέκτασης πολλών εκπαιδευτικών υποδομών	Προώθηση πολιτισμού σε επίπεδο τοπικής Κοινότητας

3.1.5α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

3.1.5.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Στο σύνολό τους και οι τρεις Δήμοι έχουν μεγάλες ελλείψεις σχετικά με τις βασικές υποδομές τους. Η έλλειψη αυτή γίνεται όλο και πιο έντονη καθώς η περιοχή αυτή αναπτύσσεται τουριστικά και καλείται να εξυπηρετήσει τον ολοένα αυξανόμενο αριθμό ανθρώπων. Επίσης, η ύπαρξη πολλών διάσπαρτων οικισμών και η έντονη γεωμορφολογία της περιοχής δημιουργεί

ανάγκες σχετικά με τη διασύνδεση των περιοχών και τη συντήρηση του οδικού δικτύου. Ως βασικές ανάγκες καταγράφονται οι εξής:

- Έλλειψη δικτύου αποχέτευσης λυμάτων στις κοινότητες
- Κυκλοφοριακή συμφόρηση εντός αστικού και εξωαστικού ιστού
- Μη ικανοποιητική υπεραστική συγκοινωνία ΔΕ Φενεού
- Ανάγκη διαπλάτυνσης των επαρχιακών οδικών αξόνων, καθώς και συντήρησης και επισκευής του υφιστάμενου οδικού δικτύου
- Βελτίωση και επέκταση των βασικών τεχνικών υποδομών στις Τοπικές Κοινότητες
- Ελλιπής πρόσβαση στις απομακρυσμένες περιοχές
- Βελτίωση της συγκοινωνιακής σύνδεσης και των συνθηκών προσπέλασης ενδοδημοτικά και διαδημοτικά
- Έλλειψη επαρκών υποδομών και μη κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών λόγω τουριστικής ανάπτυξης
- Ύπαρξη παλαιών κτιρίων που χρήζουν αναβάθμισης

3.1.5.2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Ο τομέας του Δομημένου Περιβάλλοντος και των Βασικών Υποδομών αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις που απαιτούν προσεκτική αντιμετώπιση και βελτιώσεις. Μία από αυτές τις προκλήσεις αφορά στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού δικτύου αποχέτευσης λυμάτων σε πολλές Τοπικές Κοινότητες. Η έλλειψη αυτή επηρεάζει την υγιεινή και την ποιότητα ζωής των κατοίκων και απαιτεί την υλοποίηση έργων αναβάθμισης και επέκτασης των υποδομών αποχέτευσης.

Μια άλλη σημαντική πρόκληση είναι η επιβάρυνση λόγω κυκλοφοριακής συμφόρησης. Η αύξηση του αριθμού των οχημάτων και η έλλειψη αποτελεσματικών μέτρων για τη διαχείριση της κυκλοφορίας οδηγούν σε συνωστισμό και καθυστερήσεις. Για την αντιμετώπιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης είναι απαραίτητη η ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων μεταφορών, η βελτίωση του δικτύου οδικών αξόνων και η ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς.

Επιπλέον, η υπεραστική συγκοινωνία στη ΔΕ Φενεού αντιμετωπίζει προκλήσεις λόγω της μη ικανοποιητικής προσφοράς και ποιότητας υπηρεσιών. Οι κάτοικοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες ως προς την κινητικότητα και την πρόσβαση σε σημαντικούς προορισμούς. Για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης απαιτείται η βελτίωση και ενίσχυση των μεταφορικών υποδομών στην περιοχή, δηλαδή η αναβάθμιση του οδικού δικτύου και η αύξηση των συγκοινωνιακών επιλογών, όπως π.χ. λεωφορεία.

3.1.5β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΟΜΗΜΕΝΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Πίνακας 38: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες του Δομημένου Περιβάλλοντος και των Βασικών Υποδομών.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Δημιουργία ενδοδημοτικής συγκοινωνίας για τις περιοχές των Δήμων που βρίσκονται σε συνθήκες συγκοινωνιακής απομόνωσης	Ανεπάρκεια εναλλακτικών συγκοινωνιακών μέσων και ελλιπής σύνδεση ενδοδημοτικά	Περιορισμένοι πόροι για την υλοποίηση παρεμβάσεων ανάπλασης και παρεμβάσεων συντήρησης, τόσο περιμετρικά των υπερτοπικών δικτύων, όσο και στο εσωτερικό των Δημοτικών Ενοτήτων	Δυνατότητα συνεργασίας με το Ινστιτούτο Μεταφορών ή άλλους φορείς για την επίτευξη μελετητικής ωριμότητας σε συγκοινωνιακά θέματα
Προβλήματα όχλησης και προσβασιμότητας σε μεγάλους συγκοινωνιακούς άξονες που βρίσκονται στα διοικητικά όρια των Δήμων και	Ολοκλήρωση των ΣΒΑΚ, καθώς και των απαραίτητων κυκλοφοριακών μελετών στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	Έλλειψη συντονισμένου πολεοδομικού και συγκοινωνιακού σχεδιασμού στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	Χρηματοδοτικές ευκαιρίες για βιώσιμη αστική κινητικότητα

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
λειτουργούν ως ενδιάμεσα όρια αποκόπτοντας τις περιοχές κατοικίας			
Βελτίωση και αναβάθμιση του οδικού δικτύου (ελλείψεις σε φωτεινή σηματοδότηση, κάθετη σήμανση και διαγράμμιση σε μεγάλο κομμάτι του οδικού δικτύου)	Δυνατότητα εντατικότερης παρακολούθησης και παρέμβασης, όσον αφορά τη σήμανση και τη διαγράμμιση του οδικού δικτύου	Περιορισμένη χρηματοδότηση συγκοινωνιακών έργων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας ΠΠ	Δυνατότητες χρηματοδότησης για έργα πολιτικής προστασίας
Επέκταση υποδομής χρήσης ποδηλάτου και γενικά μέσων βιώσιμης αστικής κινητικότητας	Ολοκλήρωση των ΣΒΑΚ στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης	Ελλιπής συνεργασία μεταξύ των φορέων που είναι αρμόδιοι για την επέκταση των δικτύων βιώσιμης αστικής κινητικότητας (ΔΕΥΑΞΕ, ΔΕΗ, ΔΕΠΑ κλπ.)	Υλοποίηση των προτεινόμενων έργων των ΣΒΑΚ κάθε Δήμου
Εκπόνηση έργων αντιπλημμυρικής προστασίας		Έλλειψη συντονισμού για την εκτέλεση έργων υποδομών μεταξύ των φορέων που έχουν την αρμοδιότητα (ΔΕΥΑΞΕ,ΔΕΗ,ΔΕΠΑ κ.ά.) και του Δήμου για την αντιπλημμυρική προστασία που αντιμετωπίζεται αποσπασματικά.	Ολοκληρωμένη αντιπλημμυρική προστασία Περιοχής Παρέμβασης

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Ολοκλήρωση των δικτύων ύδρευσης σε όλους τους οικισμούς της Περιοχής Παρέμβασης		Η υδροδότηση περιοχών από ιδιωτικές γεωτρήσεις και οι καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των δικτύων ύδρευσης	

3.1.6α ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

3.1.6.1 ΑΝΑΓΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

Η βιώσιμη ανάπτυξη συνδέεται άρρηκτα με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική ισότητα και συνοχή και την οικονομική ευημερία. Η ανάγκη επικαιροποίησης των υφιστάμενων πολεοδομικών σχεδίων και εκπόνησης στους οικισμούς που δε διαθέτουν είναι επιτακτική. Με την υλοποίηση αυτών των σχεδίων οι τρεις Δήμοι θα μπορέσουν να επιλύσουν τις συγκρούσεις χρήσεων γης που προκύπτουν, να εξασφαλίσουν περισσότερους κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου, να επιλύσουν ζητήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης και οχλουσών δραστηριοτήτων και να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα ολόκληρων των περιοχών τους. Πλέον είναι διαθέσιμη μια πληθώρα εργαλείων χρηματοδότησης για την εκπόνηση ή και επικαιροποίηση πολεοδομικών σχεδίων που προσανατολίζονται στις ανάγκες, τάσεις και προοπτικές των Δήμων, καθώς και ολοκληρωμένων στρατηγικών μελετών υλοποίησης έργων πολεοδομικής αναβάθμισης.

Όσον αφορά τη χρήση της βιομηχανίας, όπως επισημαίνει το Χωροταξικό Πλαίσιο οργάνωσης της βιομηχανίας της χώρας, κρίνεται απαραίτητος ο ο συντονισμός της χωρικής ανάπτυξης της βιομηχανίας της Περιφερειακής Ενότητας της Κορινθίας με αυτή της Περιφέρειας Αττικής, εξαιτίας της σχέσης εξάρτησης που έχει αναπτυχθεί μεταξύ αυτών των δύο χωρικών επιπέδων.

Στο επίπεδο των οικισμών της Περιοχής Παρέμβασης θα πρέπει να προωθηθεί η βιώσιμη αστική κινητικότητα, μέσω και των σχεδίων ΣΒΑΚ που υλοποιούνται και αφορούν στην εισαγωγή

βιώσιμων τρόπων μετακίνησης στις πόλεις, όπως το περπάτημα, το ποδήλατο και η δημόσια συγκοινωνία. Ο σχεδιασμός και η προώθησή της αποτελούν στρατηγικούς τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων που σχετίζονται με τις μετακινήσεις και τις μεταφορές.

Επιπλέον, η υλοποίηση των κατευθύνσεων των ΣΦΗΟ αναμένεται πως θα ευνοήσει τη χρήση «πράσινων» οχημάτων, με αποτέλεσμα την αποσυμφόρηση του κυκλοφοριακού φόρτου και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων των τριών Δήμων.

Οι βασικές ανάγκες ως προς τις Προκλήσεις της Χωροταξικής – Πολεοδομικής Οργάνωσης και των Χρήσεων Γης είναι οι εξής:

- Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού και προώθηση περαιτέρω οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων
- Δημιουργία χώρων πρασίνου και αναψυχής
- Αναθεώρηση υφιστάμενων εγκαταστάσεων
- Μη χωροθετημένες εγκαταστάσεις (π.χ. παραγωγικές μονάδες, ξενώνες κ.λπ.)
- Συγκρούσεις χρήσεων γης λόγω άναρχης δόμησης και ανάγκη σαφούς καθορισμού χρήσεων γης
- Αποτελεσματική διαχείριση βοσκοτόπων
- Αναβάθμιση της παραλιακής ζώνης και αξιοποίηση και αναβάθμιση του ρόλου του λιμένα και αλιευτικού καταφυγίου Κιάτου (ήδη πραγματοποιείται)
- Βελτίωση των προβλημάτων κυκλοφορίας και στάθμευσης στους οικισμούς της Περιοχής Παρέμβασης
- Βιώσιμη αστική κινητικότητα στους οικισμούς της Περιοχής Παρέμβασης
- Επέκταση και βελτίωση του οδικού δικτύου τοπικής, διατοπικής και υπεροπτικής εμβέλειας
- Ευκολότερη πρόσβαση στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές

3.1.6.2 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

Η χωροταξική-πολεοδομική οργάνωση και οι χρήσεις γης αποτελούν σημαντικές προκλήσεις για τους Δήμους, ιδίως σε μεγάλες πόλεις. Με την αύξηση του πληθυσμού και την κατανάλωση ενέργειας και πόρων, οι προκλήσεις αυτές γίνονται όλο και πιο σημαντικές. Οι σημαντικότερες προκλήσεις που αφορούν το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό είναι η επίτευξη μιας ισορροπημένης ανάπτυξης, η αειφόρος χρήση των πόρων, η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και η επίτευξη κοινωνικής ευημερίας. Η διαχείριση αυτών των προκλήσεων απαιτεί συντονισμό, συνεργασία και συνεχή παρακολούθηση των αναγκών και των αλλαγών σε τοπικό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη και η βέλτιστη χρήση του χώρου. Η συμβολή όλων των ενδιαφερομένων φορέων, όπως οι κάτοικοι, οι επιχειρήσεις, οι αρχές και οι ειδικοί, είναι αναγκαία για την εύρεση αποτελεσματικών λύσεων.

Η ανάπτυξη υποδομών και η διαχείριση των χρήσεων γης απαιτούν συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των διάφορων εμπλεκόμενων φορέων. Οι αποφάσεις για τη θέση νέων υποδομών, όπως οδοί, δίκτυα, πάρκα και αθλητικές εγκαταστάσεις απαιτούν την εκτίμηση των αναγκών κάθε περιοχής, την οργάνωση των πόρων και την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων. Η συνεργασία μεταξύ δημοτικών αρχών, πολεοδομικών επιτροπών, κοινοτήτων και εμπειρογνωμόνων είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης και βιώσιμης χωροταξικής - πολεοδομικής οργάνωσης. Οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με βάση την ανάλυση των αναγκών της σε τοπικό επίπεδο, των περιβαλλοντικών παραγόντων, της οικονομικής βιωσιμότητας και των κοινωνικών πτυχών, προκειμένου να επιτευχθεί ένα βέλτιστο αποτέλεσμα για όλους.

Η προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές αποτελεί επίσης σημαντική πρόκληση για τους Δήμους. Οι ανατολικές παράκτιες περιοχές, για παράδειγμα, αντιμετωπίζουν πλέον ακραίες καιρικές συνθήκες, όπως ισχυρούς ανέμους και πλημμύρες, καθώς και προβλήματα διάβρωσης. Η αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων απαιτεί την αναδιαμόρφωση των παραλιακών περιοχών, την προσαρμογή των δομών και των δημόσιων χώρων, καθώς και την προώθηση της αειφορίας.

3.1.6β ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

Πίνακας 39: Ανάλυση Προκλήσεων, Δυνατοτήτων, Αδυναμιών και Προοπτικών ως προς τις Ανάγκες της Χωροταξικής – Πολεοδομικής Οργάνωσης και των Χρήσεων Γης.

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Έλεγχος και περιορισμός του φαινομένου της αστικής διάχυσης και της αυθαίρετης δόμησης και ανάγκη σαφούς καθορισμού των χρήσεων γης	Υλοποίηση επικαιροποιημένων ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ Δημοτικών Ενοτήτων Περιοχής Παρέμβασης και υλοποίηση Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων στις υπόλοιπες περιοχές	Έλλειψη ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού για την αξιολόγηση, ιεράρχηση και συνεχή παρακολούθηση των αναγκών σε γη, σε συνδυασμό με τις προβλέψεις μελλοντικών αναγκών σε κοινωνικό εξοπλισμό	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για έργα αστικής αναβάθμισης και εκπόνηση μελετών πολεοδομικού και χωροταξικού χαρακτήρα
Δημιουργία περισσότερων χώρων πρασίνου και αναψυχής	Υλοποίηση πολεοδομικού σχεδιασμού, ΣΒΑΚ και ΣΦΗΟ	Καθυστερήσεις ως προς την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων λόγω έλλειψης εξειδίκευσης ως προς την αναζήτηση πιθανών πηγών χρηματοδότησης	Βελτίωση της ποιότητας ζωής και των κυκλοφοριακών ροών στο αστικό περιβάλλον μέσω εισαγωγής και εφαρμογής συνδυασμένων δράσεων αστικής κινητικότητας
Αποσυμφόρηση κυκλοφορίας στα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιοχής Παρέμβασης	Υλοποίηση πολεοδομικού σχεδιασμού, ΣΒΑΚ και ΣΦΗΟ	Περιορισμένη εξοικείωση κατοίκων με μέσα μετακίνησης φιλικά προς το περιβάλλον	Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων για κυκλοφοριακές μελέτες

3.1.7 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Ο Δήμος Ξυλόκαστρου – Ευρωστίνης είναι ένας Δήμος μικρού πληθυσμιακού μεγέθους, αλλά μεγάλης επιφάνειας με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Η γεωγραφική του θέση, καθώς και τα γεωμορφολογικά του στοιχεία προσδίδουν μια δυναμική ανάπτυξης, παρά την «κάμψη» που εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια σε επίπεδο χώρας. Ο πυρήνας αυτής της ανάπτυξης θα πρέπει να είναι ένα σύνολο δράσεων στήριξης των βασικών οικονομικών παραμέτρων της περιοχής (αγροτική παραγωγή, τουρισμός), με παράλληλη βελτίωση και ανάπτυξη υποστηρικτικών υποδομών (όπως οδικό δίκτυο, αστικό-περιαστικό περιβάλλον, τεχνολογικές υποδομές, φωτισμός). Μερικά ακόμη ζητήματα που συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας σύγχρονης αναπτυξιακής στρατηγικής είναι αυτά που σχετίζονται με θέματα ενέργειας (π.χ. εξοικονόμηση, ενεργειακή κατανάλωση από ΑΠΕ, κ.ά.), προστασίας του περιβάλλοντος και ειδικότερα διαχείρισης των απορριμμάτων (συνεργασία με ΦΟΔΣΑ για ορθή αξιοποίηση του ΧΥΤΑ, εκτεταμένες δράσεις ανακύκλωσης, διαχωρισμός ρευμάτων κ.ά.).

Στο Δήμο Σικυωνίων το Κιάτο αναπτύσσεται κυρίως κατά μήκος ζώνης που εκτείνεται ανάμεσα στην παραλία – Παλαιά Εθνική Οδός και την υφιστάμενη γραμμή του προαστιακού και κατά μήκος της δεξιάς ΝΑ όχθης του Κυρίλλου ποταμού, που εκβάλλει στον Κορινθιακό Κόλπο διατρέχοντας την πόλη. Η πόλη του Κιάτου εμφανίζει έντονα αστικά χαρακτηριστικά, καθώς συγκεντρώνεται η συντριπτική πλειοψηφία των οικονομικών και κοινωνικών εξυπηρετήσεων, των παραγωγικών δραστηριοτήτων και της εμπορικής δραστηριότητας ολόκληρου του Δήμου. Η περιοχή κατοικίας δεν είναι αμιγής και συνυπάρχει, κυρίως στην περιοχή του κέντρου, με εμπορικά καταστήματα, κτίρια γραφείων, καφενεία και εστιατόρια αλλά και μικρές βιοτεχνικές μονάδες. Στο σύνολο των κτιρίων του Δήμου, που σχετίζονται με παραγωγικές δραστηριότητες (εργοστάσια, εργαστήρια, καταστήματα και γραφεία), το Κιάτο συγκεντρώνει το 71,32%, ποσοστό που αδιαμφισβήτητα αναδεικνύει το ρόλο του Κιάτου ως του κέντρου παραγωγικής δραστηριότητας του Δήμου. Όσον αφορά τον τομέα της μεταποίησης, παρατηρείται συγκέντρωση διάσπαρτων μονάδων μεταποίησης στην τοποθεσία Αρκούδα και νότια της Νέας Εθνικής Οδού και του Κάτω Διμηνιού, που συγκρούονται με την υπάρχουσα γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας.

Σχετικά με τις συγκρούσεις χρήσεων γης, η έντονη οικοδομική δραστηριότητα που παρατηρείται στην παραλιακή ζώνη του Δήμου ασκεί έντονες πιέσεις στη γεωργική γη, αλλά και

στον περιβαλλοντικά ευαίσθητο παράκτιο χώρο. Χαρακτηριστικό, λοιπόν, της περιοχής είναι η συγκέντρωση συγκρούσεων χρήσεων γης στο παραλιακό μέτωπο του Δήμου σε αντίθεση με την περιοχή της ορεινής ενδοχώρας, όπου και συγκεντρώνεται το κύριο μέρος των παραγωγικών δραστηριοτήτων του Δήμου. Μερικά ακόμη προβλήματα συγκρούσεων χρήσεων γης είναι η έλλειψη σαφούς οριοθέτησης των κηρυγμένων και μη αρχαιολογικών χώρων, η χάραξη του νέου οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου, καθώς και η υφιστάμενη χωρική δομή του δικτύου υψηλής τάσεως της ΔΕΗ, η λειτουργία του λιμανιού του Κιάτου καθώς και του κέντρου του Κιάτου ως υπερτοπικού κέντρου, η απορρόφηση από την Παλαιά Εθνική Οδό μεγάλου μέρους της κίνησης στη Νέα Εθνική Οδό και η ύπαρξη των κοιμητηρίων εντός των θεσμοθετημένων ορίων των οικισμών.

Ενώ στο σύνολο της Ελλάδας ο πρωτογενής τομέας απασχολεί μόλις το 10% του πληθυσμού και ο τριτογενής το 72%, στο επίπεδο του Δήμου Νεμέας επικρατεί η αντίθετη εικόνα, με τον πρωτογενή τομέα να υπερέχει έναντι του τριτογενούς, κάτι που φανερώνει και τον παραδοσιακά αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής. Τα επίπεδα του δευτερογενούς τομέα απασχόλησης κυμαίνονται σε κοντινά ποσοστά και στα δύο χωρικά επίπεδα (εθνικό και επίπεδο Δήμου). Στο Δήμο Νεμέας η υψηλή ποιότητα των παραγόμενων οίνων αναγνωρίζεται όχι μόνο σε τοπικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου πλαισιώνεται από πληθώρα πολιτιστικών και φυσικών πόρων, κάτι που συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση του «place branding» και της ανάδειξης της περιοχής. Η πρόσβαση στην Νεμέα είτε με δημόσιο είτε με ιδιωτικό μέσο είναι ιδιαίτερα προσιτή και ευχάριστη αφού προσφέρει ποικιλομορφία και πλούσια εναλλαγή καταπράσινων τοπίων και αμπελώνων που περιστοιχίζουν την περιοχή.

Οι βραβευμένες και διεθνείς αναγνωρισμένες ετικέτες κρασιών, τα απέραντα αμπελοτόπια και οι μικροί παραδοσιακοί οικισμοί συνιστούν μέχρι σήμερα μια καλή ευκαιρία για κοντινές αποδράσεις. Πράγματι, όπως προκύπτει από την ανάλυση του συνολικού τουριστικού προϊόντος που διαθέτει η περιοχή, η αξιοποίηση, τόσο του υφιστάμενου φυσικού, όσο και πολιτισμικού πλούτου κάνει εμφανή την προσπάθεια ανάπτυξης του οινικού τουρισμού. Ωστόσο, η ανάπτυξη του οινοτουρισμού στη Νεμέα περιορίζεται σε τοπική κλίμακα, γεγονός που καταδεικνύει ότι η ανάγκη υλοποίησης περαιτέρω αναπτυξιακών δράσεων και στοχευόμενων στρατηγικών, τόσο από τους κρατικούς φορείς, όσο και από ιδιώτες κρίνεται επιτακτική προκειμένου να δημιουργηθεί μια ισχυρή ταυτότητα του προορισμού άκρως εναρμονισμένη με την αειφόρο τουριστική ανάπτυξη του τόπου.

Οι ανωτέρω Δήμοι δύνανται να αποτελέσουν μια ενιαία Περιοχή Παρέμβασης για την εφαρμογή ΟΧΕ, καθώς χαρακτηρίζονται από κοινά προβλήματα, αλλά και κοινές αναπτυξιακές προκλήσεις. Η εν λόγω περιοχή αντιμετωπίζεται ως μια χωρική ενότητα με κυρίαρχα κοινά προσδιοριστικά στοιχεία το αξιόλογο ορεινό τοπίο, το παραλιακό μέτωπο, που συνδέεται και αλληλεπιδρά με τον Κορινθιακό Κόλπο, συνδυαστικά με τη δυναμική του τομέα της αγροδιατροφής. Τα εν λόγω προσδιοριστικά αναπτυξιακά στοιχεία χρήζουν οργάνωσης και ενίσχυσης σε ένα βιώσιμο πλαίσιο αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και των ευκαιριών για την τοπική οικονομία και την κοινωνία.

4 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΟΧΕ)

4.1 ΟΡΑΜΑ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το όραμα και οι Στρατηγικοί Στόχοι της ΟΧΕ διαμορφώθηκαν βάσει του εντοπισμού των αναγκών και της ανάλυσης των προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών, που υλοποιήθηκαν στην Ενότητα 3.

4.1.1 ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΟΡΑΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Βάσει των κριτηρίων για τον προσδιορισμό χωρικών ενοτήτων εφαρμογής ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, η προτεινόμενη χωρική ενότητα των Δήμων Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας έχει συνολικό πληθυσμό 42.470 κατοίκους (Δήμος Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης: 15.570, Δήμος Σικυωνίων: 21.187, Δήμος Νεμέας: 5.713 σύμφωνα με την Απογραφή της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2021) και χαρακτηρίζεται ως μη αστική περιοχή οριζόμενη ως ειδική θεματική ενότητα ανάδειξης τοπίου με αξιόλογα στοιχεία φυσικού-πολιτιστικού περιβάλλοντος, με ανάγκες ανάταξης του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και ως θεματικό δίκτυο περιοχών με ομοιογενή χαρακτηριστικά, όπου δύναται να αναπτυχθούν δίκτυα οικονομικών δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία οικονομιών συσσωμάτωσης. Παράλληλα, εντοπίζεται εύρος αξιόλογων πολιτιστικών και φυσικών πόρων με δυνατότητες αξιοποίησης για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ως διαδημοτική χωρική ενότητα καλύπτεται το κριτήριο ανάγκης κοινής διαχείρισης και βιώσιμης αξιοποίησης φυσικών πόρων.

Η αναγκαιότητα και η καταλληλότητα εφαρμογής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) στους Δήμους Ξυλόκαστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας τεκμηριώνεται με βάση τις ακόλουθες κοινές αναπτυξιακές προκλήσεις ανά τομέα, μέρος των οποίων καλείται να αντιμετωπίσει η προτεινόμενη ΟΧΕ.

<u>Οικονομία - Επιχειρηματικότητα – Απασχόληση</u>

- Υποστήριξη της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης
- Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, με έμφαση στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών, κατευθύνσεων, την ενσωμάτωση της καινοτομίας, την προσέλκυση νέων επενδύσεων και την ενθάρρυνση της πράσινης και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας

- Προώθηση της ψηφιακής αναβάθμισης προς όφελος των πολιτών, των επιχειρήσεων και της τοπικής αυτοδιοίκησης και ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας του τοπικού παραγωγικού συστήματος, αλλά και των κοινωνικών εταίρων
- Στήριξη και εκσυγχρονισμός των δραστηριοτήτων του αγροτικού τομέα και ενίσχυση της διασύνδεσής του με τον τουρισμό και την επιχειρηματικότητα (μεταποίηση προϊόντων, προώθηση, εξωστρέφεια)

Πολιτισμός - Τουρισμός

- Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της πλούσιας ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής
- Αναβάθμιση της ποιότητας και λειτουργίας των τουριστικών και πολιτιστικών υποδομών
- Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος μέσω οργάνωσης και ενίσχυσης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, βάσει των τοπικών πλεονεκτημάτων (Θερινός Τουρισμός, Γαστρονομικός Τουρισμός, Αγροτουρισμός, Οινοτουρισμός, Θαλάσσιος Τουρισμός, Πολιτιστικός Τουρισμός κτλ.)
- Ανάπτυξη και προβολή πολιτιστικών διαδρομών μέσα από Στρατηγικά Σχέδια Πολιτιστικής Ανάπτυξης
- Τουριστική ανάπτυξη και προβολή των Δήμων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
- Διασύνδεση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων με τον τουρισμό (προβολή και προώθηση των τοπικών προϊόντων στην ευρύτερη και τοπική τουριστική αγορά)
- Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου για την ανάπτυξη χρήσιμων δραστηριοτήτων
- Προώθηση μιας πολύγλωσσης διαδικτυακής πολυμεσικής επικοινωνίας
- Διασύνδεση περιοχής με γειτονικούς πολιτιστικούς τουριστικούς προορισμούς (εξωστρέφεια, ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας, συνέργειας και συμπληρωματικότητας)

Υποδομές – Περιβάλλον – Κοινόχρηστοι Χώροι - Πολιτική Προστασία – Κυκλική Οικονομία

- Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας – προστασία, οργάνωση και ανάδειξη τόσο των παράκτιων, όσο και των ορεινών και ημιορεινών περιοχών
- Προστασία γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας
- Ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων, διασφάλιση ποσότητας και ποιότητας του υδάτινου κεφαλαίου της περιοχής και δημιουργία υποδομών υποστήριξης αναγκών άρδευσης των καλλιεργειών
- Ενέργειες προστασίας του Κορινθιακού Κόλπου (καθαρισμός με μαλάκια & φυτά, προστασία από ανεπεξέργαστα απόβλητα, μέτρα προστασίας της διάβρωσης των ακτών κ.ά.)
- Παρεμβάσεις ενίσχυσης της πολιτικής προστασίας και προσαρμογής και διαχείρισης των φαινομένων κλιματικής αλλαγής (πλημμύρες, πυρκαγιές, διάβρωση ακτών κτλ.)
- Αναζωογόνηση υποβαθμισμένων περιοχών με περιβαλλοντικά προβλήματα
- Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων και ενθάρρυνση δημιουργίας τοπικών μονάδων ΑΠΕ
- Βελτίωση της διαχείρισης των υγρών και στερεών αποβλήτων
- Παρεμβάσεις βελτίωσης της λειτουργίας των οικιστικών κέντρων στην κατεύθυνση των πράσινων υποδομών και της ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων
- Βελτίωση του αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος (παρεμβάσεις κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, στάθμευση, κατάληψη κοινόχρηστων χώρων, συντήρηση και δημιουργία χώρων πρασίνου κ.λπ.)
- Ενθάρρυνση ενσωμάτωσης των αρχών της κυκλικής οικονομίας στην τοπική παραγωγική δραστηριότητα
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης των πολιτών και των φορέων σε θέματα περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής
- Παρεμβάσεις αναπλάσεων της παραλιακής ζώνης
- Επέκταση και αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών

- Συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου των Δήμων, ενίσχυση της οδικής ασφάλειας, της οδικής διασύνδεσής τους και της διαδημοτικής προσβασιμότητας
- Διασύνδεση υποδομών μεταφορικής και εμπορικής δραστηριότητας

Κοινωνική συνοχή

- Βελτίωση υφιστάμενων και ανάπτυξη νέων κοινωνικών υποδομών
- Ενίσχυση δομών παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και βελτίωση θεμάτων πρόνοιας και κοινωνικής μέριμνας (ευπαθείς ομάδες κ.ά.)
- Ισόρροπη ανάπτυξη περιοχών των Δήμων
- Αξιοποίηση και έμφαση σε δράσεις προστασίας της δημόσιας υγείας

Η πρόταση εφαρμογής ΟΧΕ στους Δήμους Ξυλόκαστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για την τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο εντάσσεται στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027. Μετά τον εντοπισμό και την ανάλυση των προκλήσεων, δυνατοτήτων, αδυναμιών και προοπτικών στην προαναφερθείσα χωρική ενότητα διαμορφώθηκε μια στοχευμένη στατηγική, που ανταποκρίνεται στο δυναμικά μεταβαλλόμενο τοπίο με πλήθος προοπτικών και προκλήσεων.

Το όραμα της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης για τους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 είναι το εξής:

«Ανάδειξη παραλιακού μετώπου του Κορινθιακού Κόλπου και ενδυνάμωση ορεινής και πεδινής ενδοχώρας σε ένα πλαίσιο προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ευκαιριών για την τοπική κοινωνία και οικονομία».

Στην Περιοχή Παρέμβασης εντάσσονται οι χωρικές ενότητες που καταλαμβάνουν οι τρεις προαναφερθέντες Δήμοι της ΠΕ Κορινθίας, που συνιστούν ένα ποικιλόμορφο τοπίο πολλαπλών αναπτυξιακών ταχυτήτων.

Ως Στρατηγικοί Στόχοι (ΣΣ) της προτεινόμενης Στρατηγικής ΟΧΕ για τους τρεις Δήμους τίθενται οι κατωτέρω:

ΣΣ 1: Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.

ΣΣ 2: Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου

ΣΣ 3: Στήριξη της τοπικής οικονομίας και της απασχόλησης με αξιοποίηση των δυναμικών πεδίων πλεονεκτήματος στην Περιοχή ΟΧΕ

ΣΣ 4: Στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της συμπεριληπτικότητας, της κοινωνικής ένταξης και συνοχής.

4.1.2 ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Μέσα στο σύγχρονο δυναμικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον η επίτευξη του οράματος της ΟΧΕ για τους τρεις Δήμους της ΠΕ Κορινθίας απαιτεί σαφή προσδιορισμό του ολοκληρωμένου χαρακτήρα της προτεινόμενης στρατηγικής. Το όραμα κωδικοποιείται με σαφήνεια στους τέσσερις προαναφερθέντες Στρατηγικούς Στόχους που αναλύονται στη συνέχεια.

ΣΣ 1: Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.

Η αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και η βελτίωση της ζωής των κατοίκων με πράσινες υποδομές και «έξυπνες» λειτουργίες αποτελούν προτεραιότητα για τη διασφάλιση ενός πιο βιώσιμου και ανθεκτικού δομημένου περιβάλλοντος. Οι αναπλάσεις οδών, η αναδιαμόρφωση πλατειών, η αναβάθμιση των δημόσιων κοινόχρηστων χώρων και η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας ενδυναμώνει τις κοινωνικές σχέσεις, καθώς ευνοεί την ανταλλαγή απόψεων, το μοίρασμα κοινών εμπειριών, τη χαλάρωση και αναψυχή, τη φυσική δραστηριότητα και την ουσιαστική επικοινωνία μέσα σε ένα ποιοτικό αστικό περιβάλλον.

Η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος αποτελεί βασικό στόχο για την ανάπτυξη μιας βιώσιμης και πράσινης κοινότητας. Μέσω προγραμμάτων ανάπλασης και παρεμβάσεων βελτίωσης τα οικιστικά κέντρα γίνονται λειτουργικά, ευχάριστα και πράσινα. Η συνδυασμένη προσπάθεια για τη βελτίωση των οικιστικών κέντρων και τη δημιουργία πράσινων υποδομών έχει πολλαπλά οφέλη στην καθημερινότητα των κατοίκων τους. Αρχικά δημιουργεί ένα ασφαλές περιβάλλον για τους κατοίκους, ενώ συμβάλλει στην πράσινη και βιώσιμη ανάπτυξη της πόλης, καθώς

μειώνεται η ρύπανση και η σπατάλη πόρων. Παράλληλα βοηθά στην ανάπτυξη του τουρισμού και της επιχειρηματικότητας, καθώς ένα ευχάριστο και πράσινο περιβάλλον αποτελεί πόλο έλξης όλο και περισσότερων επισκεπτών και ευνοεί την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Παράλληλα, η επέκταση και αναβάθμιση των δημόσιων υποδομών μέσω της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων βελτιώνει την ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων, αλλάζει το μικρο-κλίμα των Δήμων προς το καλύτερο, ελαχιστοποιεί το ενεργειακό τους αποτύπωμα, ενισχύει την ανθεκτικότητα των αστικών οικοσυστημάτων και εξασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μέσω της μειωμένης ενεργειακής κατανάλωσης.

ΣΣ 2: Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου

Η Περιοχή Παρέμβασης χαρακτηρίζεται από ένα πλούσιο φυσικό περιβάλλον με εναλλαγή τοπίων (ορεινό, πεδινό, υδάτινο, θαλάσσιο) και προστατευόμενων περιοχών μεγάλης οικολογικής αξίας. Η ολοκληρωμένη διαχείριση και διαφύλαξη της πολύτιμης βιοποικιλότητας αυτών των φυσικών οικοσυστημάτων σε συνδυασμό με την ανάδειξη των πολυάριθμων πολιτιστικών πόρων της περιοχής (αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, μουσεία, τοπόσημα και πολιτιστικές εκδηλώσεις) μπορεί να προσφέρει μια μοναδική εμπειρία στους επισκέπτες με προϋπόθεση βέβαια την ποιοτική αναβάθμιση των υφιστάμενων τουριστικών και πολιτιστικών υποδομών. Με αυτό τον τρόπο, η πολιτιστική κληρονομιά προβάλλεται και αναδεικνύονται τα τοπικά χαρακτηριστικά της περιοχής, καθιστώντας την ελκυστική, τόσο στον κάτοικο, όσο και στον επισκέπτη της.

Ως εκ τούτου, ευνοείται η ανάπτυξη ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων και η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας με γνώμονα το σεβασμό στα τοπικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Η περιοχή αποκτά τη δική της ταυτότητα και εξελίσσεται σε αναγνωρισμένο τουριστικό προορισμό. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ο τουρισμός και ο πολιτισμός να δρουν παράλληλα και συνδυαστικά.

Η προώθηση μιας στρατηγικής βιώσιμης και ισόρροπης τουριστικής ανάπτυξης πρόκειται να λειτουργήσει ως κινητήρια δύναμη ανάπτυξης τοπικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών. Σε αυτό το πλαίσιο προωθούνται δράσεις τουριστικής προβολής, βιώσιμης

διαχείρισης τουρισμού, διασύνδεσης των παρεχόμενων τουριστικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών με αυτές του πολιτισμού και προσέλκυσης ροών επισκεψιμότητας.

ΣΣ 3: Στήριξη της τοπικής οικονομίας στη βάση της πράσινης οικονομίας και της ψηφιακής μετάβασης

Για την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας κρίνεται απαραίτητη η στόχευση στον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των δραστηριοτήτων του αγροδιατροφικού τομέα με την παράλληλη διασύνδεσή του με τον τουρισμό και την επιχειρηματικότητα.

Ο αγροδιατροφικός τομέας αποτελεί σημαντικό κομμάτι της τοπικής οικονομίας και μπορεί να αναπτυχθεί περαιτέρω μέσω της προώθησης της παραγωγής ποιοτικότερων τοπικών προϊόντων που θα προσδώσουν αναγνωρισιμότητα στην περιοχή. Είναι θεμιτή η επένδυση σε σύγχρονες τεχνολογίες και η εισαγωγή καινοτόμων παραγωγικών διαδικασιών που θα βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων και θα αυξήσουν την αξία τους. Για την ενίσχυση και την εξωστρέφεια του τοπικού παραγωγικού συστήματος, πρέπει να δοθούν κίνητρα στους παραγωγούς και τους επιχειρηματίες ώστε να αναζητηθούν νέες αγορές και ευκαιρίες εξαγωγής των προϊόντων τους.

Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των παραπάνω επιδιώξεων είναι η προώθηση της πράσινης οικονομίας στο εσωτερικό περιβάλλον των τριών Δήμων. Στο πλαίσιο της πράσινης οικονομίας αυξάνεται η ανθρώπινη ευημερία και μειώνονται οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι λόγω της αποδοτικής χρήσης πόρων και των χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Προωθεί, δηλαδή, τη στήριξη της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην αναβάθμιση των διεργασιών για την αειφορία των πόρων. Πρόκειται για μία ανταγωνιστική οικονομία, που συμβάλλει στη δημιουργία περισσότερων οικονομικών ευκαιριών, στην περαιτέρω αύξηση της απασχόλησης, στη βελτίωση της τοπικής παραγωγικότητας, στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας και στη μείωση του κόστους παραγωγής και λειτουργίας.

Η δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου κοινωνικών εταίρων αποτελεί ένα ακόμα σημαντικό βήμα, το οποίο επιτυγχάνεται με την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων, οργανώσεων και κοινοτήτων, προκειμένου να υπάρξει ανταλλαγή ιδεών, δημιουργία επιχειρηματικών συνεργασιών και να αναπτυχθούν κοινές πρωτοβουλίες ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης.

Η Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΠΣΕΕ, RIS3) της Περιφέρειας Πελοποννήσου στους τομείς προτεραιότητας που θέτει προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες για περαιτέρω ενσωμάτωση της γνώσης, της έρευνας και της καινοτομίας στην παραγωγική δραστηριότητα και την ένταξη καινοτομιών στα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις διαδικασίες και τις αλυσίδες αξίας με σύγχρονα μέσα (π.χ. συνεργατικοί σχηματισμοί και δικτυώσεις). Πρόσθετα η εν δυνάμει στήριξη των επενδύσεων παραγωγής και ενσωμάτωσης καινοτομίας στην αγροδιατροφή, στην πράσινη καινοτομία, στην εξοικονόμηση ενέργειας, στη βιομηχανία της εμπειρίας και στη βιώσιμη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων μπορούν να αποτελέσουν σημαντικές αναπτυξιακές ευκαιρίες για την τοπική οικονομία της Περιοχής Παρέμβασης.

ΣΣ 4: Στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της συμπεριληπτικότητας, της κοινωνικής ένταξης και συνοχής.

Κατά την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο οι τρεις Δήμοι της Περιοχής Παρέμβασης κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν σοβαρές κοινωνικές προκλήσεις, που ήταν απόρροια της οικονομικής, ενεργειακής και υγειονομικής κρίσης των περασμένων ετών. Καθώς οι κοινωνικές αυτές προκλήσεις εξακολουθούν να παραμένουν στο εσωτερικό τους, ως βασική αναγκαιότητα καθίσταται η συνέχεια της αξιοποίησης όλων των διαθέσιμων εργαλείων πολιτικής και πόρων για την αντιμετώπισή τους.

Η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και συνοχής είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση ενός δίκαιου και ισότιμου κοινωνικού περιβάλλοντος. Αυτό περιλαμβάνει την επέκταση και την αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχονται στην Περιοχή Παρέμβασης. Οι κοινωνικές υπηρεσίες αποτελούν σημαντικό πυλώνα για την υποστήριξη και προστασία των ευάλωτων ομάδων της κοινωνίας, όπως οι άνθρωποι με αναπηρίες, οι ηλικιωμένοι, οι άστεγοι, οι άνεργοι και οι οικονομικά αδύνατοι. Η επέκταση των υπηρεσιών αυτών σε περισσότερους ανθρώπους και η βελτίωση της ποιότητας ζωής τους επιτρέπει την προώθηση της ισότητας, της δικαιοσύνης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Η αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών περιλαμβάνει την προσαρμογή και τη βελτίωση των υπαρχόντων προγραμμάτων και υπηρεσιών, καθώς και την ανάπτυξη νέων πρωτοβουλιών που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας (π.χ. προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης για νέους και ανέργους, ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες, δράσεις προαγωγής της υγείας των κατοίκων, διερεύνηση των τοπικών επιχειρήσεων για τις ανάγκες δεξιοτήτων και κατάρτισης του προσωπικού τους,

διοργάνωση σχετικών ενημερωτικών εκδηλώσεων που συμβάλλουν στην ενεργητική ένταξη και προωθούν ίσες ευκαιρίες ενεργής συμμετοχής στην κοινωνική ζωή όλων των πολιτών κ.τ.λ.).

Επιπλέον, η ανάπτυξη των κοινωνικών υπηρεσιών πρέπει να γίνει με βάση τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Αυτό σημαίνει ότι οι υπηρεσίες πρέπει να είναι προσβάσιμες για όλους, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ευάλωτων ομάδων και να προωθούν την ισότητα των ευκαιριών. Η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και συνοχής επιτρέπει και τη δημιουργία νέου ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο με την εκπαίδευσή του μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής παραγωγής.

Συνολικά, η επέκταση και αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών συμβάλλει στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής, την καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων, την εξάλειψη των διακρίσεων και τη δημιουργία μιας πιο δίκαιης και συνεκτικής κοινωνίας. Αυτή η προσπάθεια απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες από τις Δημοτικές Αρχές, τον τοπικό πληθυσμό και τους φορείς κοινωνικής προστασίας, προκειμένου να δημιουργηθούν κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων.

4.2 ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Σε συνέχεια των ανωτέρω, ακολουθεί η διαμόρφωση των Αξόνων Στρατηγικής, οι οποίοι εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους. Η Στρατηγική ΟΧΕ εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, οπότε κάθε Ειδικός Στόχος της πρέπει να αντιστοιχίζεται στα Πεδία Παρέμβασης του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, ενώ σε διαφορετική περίπτωση πρέπει να προσδιορίζεται το Πρόγραμμα από το οποίο προβλέπεται η χρηματοδότηση του Ειδικού Στόχου.

4.2.1 ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται σε Άξονες Στρατηγικής (ΑΣ). Η ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για την ΠΠ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Άξονες Στρατηγικής που αναφέρονται κατωτέρω, οι οποίοι με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους (ΕΣ):

ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στην περιοχή ΟΧΕ

- ΕΣ 1.1: Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του οικολογικού, πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της περιοχής ΟΧΕ

- ΕΣ 2.1: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ
- ΕΣ 2.2: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ

ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στην περιοχή ΟΧΕ

- ΕΣ 3.1: Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ

4.2.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Στον επόμενο Πίνακα πραγματοποιείται μια συνοπτική αιτιολόγηση της αντιστοίχισης των Αξόνων Στρατηγικής με τους Ειδικούς Στόχους και παρουσιάζονται οι συνέργειες των Ειδικών Στόχων.

Πίνακας 40: Άξονες Στρατηγικής, Ειδικοί Στόχοι και Συνέργειες Ειδικών Στόχων.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς τις προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ειδικούς Στόχους)
ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στην περιοχή ΟΧΕ	**ΕΣ 1.1:** Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Υφίσταται η αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού των αστικών υποδομών και λειτουργιών στους τρεις Δήμους στο πλαίσιο της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας. Το αστικό και περιαστικό περιβάλλον των Δήμων της Περιοχής Παρέμβασης χρήζει παρεμβάσεων βελτίωσης για την καλύτερη λειτουργία των οικιστικών κέντρων στην κατεύθυνση των πράσινων υποδομών και της ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων. Στο πλαίσιο του ΕΣ 1.1. προωθούνται παρεμβάσεις σχετικές με την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων σε υποβαθμισμένες περιοχές και την προσαρμογή στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής. Εντάσσονται, επίσης, παρεμβάσεις για τη βιώσιμη	ΕΣ 2.1 ΕΣ 2.2 ΕΣ 3.1

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς τις προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ειδικούς Στόχους)
		απόδοση των δημοτικών κτιριακών υποδομών, αναπλάσεις της πεζοδρομίων, παραλιακής ζώνης, επεκτάσεις και αναβαθμίσεις υποδομών και παρεμβάσεις προώθησης της βιώσιμης κινητικότητας και βελτίωσης της προσβασιμότητας.	
ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του οικολογικού, πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της περιοχής ΟΧΕ	**ΕΣ 2.1:** Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ	Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τριών Δήμων της Περιοχής Παρέμβασης θα πρέπει να αναδειχθούν σε ένα πλαίσιο ολοκληρωμένης προσβολής που θα καθιστά την ταυτότητά τους αναγνωρίσιμη. Στον ΕΣ 2.1 εντάσσονται παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων, καθώς και διεύρυνσης του πολιτιστικού και τουριστικού τομέα.	ΕΣ 1.1 ΕΣ 2.2 ΕΣ 3.1
	ΕΣ 2.2: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ	Η Περιοχή Παρέμβασης χρήζει άμεσης προστασίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης των φυσικών της πόρων και της αξιόλογης βιοποικιλότητάς της, τόσο στις παράκτιες, όσο και στις πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές της. Στο συγκεκριμένο ΕΣ περιλαμβάνονται δράσεις	ΕΣ 1.1 ΕΣ 2.1 ΕΣ 3.1

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς τις προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ (με άλλους Ειδικούς Στόχους)
		αντιμετώπισης για την προστασία και ανάδειξη ρέματος της περιοχής μελέτης.	
ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στην περιοχή ΟΧΕ	**ΕΣ 3.1:** Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ	Στην Περιοχή Παρέμβασης κρίνεται αναγκαία η στήριξη όλων των πολιτών, κυρίως εκείνων που ανήκουν σε μειονεκτούσες ομάδες πληθυσμού, ώστε να ενισχυθεί η συμπεριληπτική ταυτότητά της, η κοινωνική ένταξη, οι ίσες ευκαιρίες και η ενεργός κοινωνική συμμετοχή. Στον ΕΣ 3.1 εντάσσονται παρεμβάσεις που συνδέονται με τη βελτίωση των υφιστάμενων και την ανάπτυξη νέων κοινωνικών υποδομών με έμφαση στις απομακρυσμένες περιοχές, την ενίσχυση των δομών παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και τη βελτίωση θεμάτων πρόνοιας και κοινωνικής μέριμνας με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες, την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διακρίσεων.	ΕΣ 1.1

Τεκμηρίωση Συνεργειών

Από την αξιολόγηση των ενδεχόμενων συνεργειών μεταξύ των Ειδικών Στόχων προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Ο ΕΣ 1.1 δύναται να αλληλοεπιδράσει με τρεις από το σύνολο των Ειδικών Στόχων της Στρατηγικής ΟΧΕ. Μέσω των συνεργειών αυτών η φυσιογνωμία της Περιοχής Παρέμβασης θα γίνει αναγνωρίσιμη και θα προσφέρει υψηλό επίπεδο ποιότητας ζωής στους κατοίκους της μέσα από ένα πλέγμα δραστηριοτήτων που θα τονώνουν την τοπική της οικονομία και θα προσελκύουν όλο και περισσότερους επισκέπτες. Παράλληλα, με τη βελτίωση του μικροκλίματος της Περιοχής Παρέμβασης και την εισαγωγή των κατάλληλων υποδομών θα ενισχυθεί η έννοια της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή.

2. Ο ΕΣ 2.1 που αφορά στην ενίσχυση του πολιτιστικού και τουριστικού τομέα σχετίζεται άμεσα με την προστασία του αξιόλογου φυσικού αποθέματος της περιοχής, την αναβάθμιση του αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος, την επέκταση των κοινόχρηστων χώρων και χώρων αναψυχής και τη βιώσιμη κινητικότητα και της ενίσχυσης της προσβασιμότητας στον τοπικό πολιτισμό και τουρισμό.

3. Ο ΕΣ 2.2 σχετίζεται με τη φυσική κληρονομιά του τόπου, η προστασία της οποίας θα πρέπει να είναι αλληλένδετη με το δομημένο περιβάλλον, την οικιστική ανάπτυξη, τις μεταφορικές υποδομές, τις παραγωγικές, πολιτιστικές και τουριστικές δραστηριότητες της περιοχής με γνώμονα την προσβασιμότητα όλων στις φυσικές ομορφιές της περιοχής.

4. Ο ΕΣ 3.1 προωθεί την ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε αναβαθμισμένες και καινοτόμες υπηρεσίες προαγωγής της υγείας, καθώς και κοινωνικής φροντίδας και προστασίας. Επιδιώκεται η ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής, η αντιμετώπιση της απειλή του κοινωνικού αποκλεισμού των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, η πρόσβαση στα βασικά κοινόχρηστα αγαθά. Η αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών σχετίζεται άμεσα με τις βελτιωμένες υποδομές του δομημένου περιβάλλοντος, τις τουριστικές και πολιτιστικές υποδομές και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, καθώς και τις ευκαιρίες απασχόλησης στους τομείς που προαναφέρθηκαν.

4.2.3 ΕΝΤΑΞΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027 ΚΑΙ ΣΕ ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Πίνακας 41: Ένταξη Στρατηγικής στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 και σε Λοιπά Προγράμματα.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στην περιοχή ΟΧΕ	**ΕΣ 1.1:** Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	**Ειδικός Στόχος 2.iv:** Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα **Ειδικός Στόχος 5.ii:** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του	**45:** Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης. **58:** Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των	**ΝΑΙ**

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
		βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα). **168**: Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων.	
ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του οικολογικού, πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της περιοχής ΟΧΕ	**ΕΣ 2.1:** Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ	**Ειδικός Στόχος 5.ii:** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	**45:** Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης. **165:** Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των δημόσιων τουριστικών περιουσιακών στοιχείων και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού. **166:** Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών. **169:** Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών.	

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
	ΕΣ 2.2: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ	**Ειδικός Στόχος 2.vii:** Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης	**79:** Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές.	-
ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στην περιοχή ΟΧΕ	**ΕΣ 3.1:** Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ	**Ειδικός Στόχος 4.ια:** Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων	**159**: Μέτρα για την αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων. **160:** Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών).	-

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
		κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης		

4.3 ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Σε αυτή την Ενότητα, περιγράφονται οι συνέργειες της ΟΧΕ με ειδικές Στρατηγικές, άλλα Προγράμματα και πολιτικές, οι οποίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ως δυνητικές πηγές χρηματοδότησης.

4.3.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ 2021-2027

4.3.1.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» (ΠΕΚΑ) 2021-2027

Το ΠΕΚΑ της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, σχεδιάστηκε στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 του ΕΣΠΑ 2021-2027, αξιοποιώντας πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής). Διαθέτει ως βασική επιδίωξη την ανάπτυξη βιώσιμων, υψηλής ποιότητας, πολυτροπικών υποδομών και έξυπνων συστημάτων, με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, μέσω της προώθησης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, στην κυκλική οικονομία και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, που θα υπηρετούν τον πολίτη, ενώ θα συμβάλλουν στην επίτευξη μετρήσιμων στόχων σε επίπεδο Επικράτειας, Περιφερειών και ΕΕ. Οι βασικές προτεραιότητες του ΠΕΚΑ 2021-2027 είναι οι ακόλουθες:

1. <u>Ενεργειακή απόδοση, προώθηση ΑΠΕ και ενεργειακή υποδομή:</u> Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει επενδύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης νοικοκυριών, δημόσιων κτιρίων και ΜΜΕ, δράσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης για τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, έργα ΑΠΕ κυρίως σε νησιά GR-eco, διασύνδεση νησιών με την ηπειρωτική χώρα, αγωγό φυσικού αερίου στη Δυτική Μακεδονία προς αντικατάσταση λιγνίτη και έργα αποθήκευσης ενέργειας.
2. <u>Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή:</u> Μέσω του προγράμματος θα προωθηθούν επενδύσεις σε αντιπλημμυρικά έργα, έργα προστασίας από κατολισθήσεις, εφαρμογή σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης δασικών κινδύνων και επενδύσεις σε πράσινες υποδομές και προσεγγίσεις με βάση το οικοσύστημα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ερημοποίησης και διάβρωσης ακτών και εδαφών λόγω της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, θα υποστηρίξει την ανάπτυξη του Μητροπολιτικού Πάρκου στο Φαληρικό όρμο στην Αθήνα, το οποίο θα σέβεται τις αρχές του νέου ευρωπαϊκού

Bauhaus. Επιπλέον, θα υποστηριχθούν πράσινες και μπλε υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της απορρύπανσης και αποκατάστασης μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών, καθώς και δράσεις παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα σε μεγάλες αστικές περιοχές και χαρτογράφηση θορύβου.

3. Αστική αναζωογόνηση: Το πρόγραμμα προωθεί δράσεις απορρύπανσης και αποκατάστασης μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών που έχουν περιέλθει στην κυριότητα του δημοσίου και δεν μπορεί να εφαρμοστεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Οι συγκεκριμένες δράσεις αφορούν σε περιβαλλοντική αποκατάσταση δημόσιου χώρου ή και υποδομών (πχ κτίρια, εγκαταστάσεις) που έχουν περιέλθει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου ή των ΟΤΑ. Τα έργα θα ιεραρχηθούν και προτεραιοποιηθούν στη βάση σχετικής μελέτης επικινδυνότητας που έχει εκπονηθεί από το ΥΠΕΝ και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν καταγγελίες πολιτών και φορέων ή σχετικές εκθέσεις – αυτοψίες που έχουν διενεργηθεί από το Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ. Παράλληλα θα γίνει αποκατάσταση σημαντικών ρυπασμένων χώρων, χαρακτηριστικό παράδειγμα των οποίων αποτελεί το δημόσιο ανενεργό μεταλλείο της Κίρκης στην Αλεξανδρούπολη και η απορρύπανση του Ασωπού ποταμού.

4. Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων – Μετάβαση στην κυκλική οικονομία: Το πρόγραμμα θα συμβάλλει στην ενίσχυση την ανάπτυξη Μονάδων Ανακύκλωσης και Ανάκτησης (RRF), που υποδέχονται κυρίως χωριστά συλλεγμένα απόβλητα και δευτερευόντως σύμμεικτα απόβλητα, εξοπλισμό διαλογής στην πηγή και υποστηρικτικές διαδημοτικές εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων. Οι δράσεις κυκλικής οικονομίας θα υποστηριχθούν στα GR-eco νησιά και έχει προγραμματιστεί 4% του προϋπολογισμού του άξονα προτεραιότητας να διατεθεί σε μέτρα υποστήριξης των δικαιούχων στον τομέα των αποβλήτων.

5. Διαχείριση αστικών λυμάτων και υδάτινων πόρων: Μέσα από το πρόγραμμα θα υποστηριχθεί η ολοκλήρωση υποδομών διαχείρισης αστικών λυμάτων προς συμμόρφωση με την Οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας ενός χρηματοδοτικού μέσου για τη διασφάλιση των ιδιωτικών συνδέσεων, τη δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης με συστήματα ΑΠΕ, ενώ δράσεις διαχείρισης υδατικών πόρων θα υποστηριχθούν σε GR-eco νησιά. Το 4% του προϋπολογισμού του άξονα

προτεραιότητας θα διατεθεί σε μέτρα υποστήριξης των δικαιούχων στον τομέα των υδάτων.

6. Προστασία της βιοποικιλότητας: Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει τη θέσπιση στόχων διατήρησης για τις υπόλοιπες περιοχές κοινοτικού ενδιαφέροντος και ένα εθνικό σύστημα παρακολούθησης οικοτόπων/ειδών, την ολοκλήρωση των Σχεδίων Δράσης για τα είδη και τους οικοτόπους και τα σχέδια διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Επίσης, θα παρέχει υποστήριξη της νέας δομής διοίκησης και διαχείρισης περιοχών Natura και της δημιουργίας πράσινων υποδομών (π.χ. «Greenway»).

Ο Στρατηγικός Προσανατολισμός του Προγράμματος εξυπηρετεί τους επιμέρους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των περιβαλλοντικών και κλιματικών πολιτικών που συνδέονται με αυτή (όπως Ευρωπαϊκός Κλιματικός Νόμος, Νέα Στρατηγική της ΕΕ για την Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, Νέα Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δάση, Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία).

Στα πλαίσιο της στρατηγικής προβλέπονται έργα/ πράξεις ενεργειακών αναβαθμίσεων του δημόσιου κτιριακού αποθέματος, αναπλάσεων, δράσεις βιώσιμης αστικής κινητικότητας και ενίσχυσης της περπατησιμότητας καθώς και δράσεις για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας, ενίσχυσης της ταυτότητας και εικόνας των Δήμων και του μετριασμού των κινδύνων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή. Συγκεκριμένα, οι Ειδικοί Στόχοι που έχουν τεθεί από τους Δήμους ενσωματώνουν το βασικό πυρήνα της στρατηγικής του ΠΕΚΑ και ειδικότερα σε ό,τι αφορά στις Προτεραιότητες 1 «Ενεργειακή απόδοση, προώθηση ΑΠΕ και ενεργειακή υποδομή», 2 «Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» και 4 «Ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων – Μετάβαση στην κυκλική οικονομία».

4.3.1.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ» 2021-2027

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια, ως αποτέλεσμα και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ένα ευρύ φάσμα φυσικών, περιβαλλοντικών και ανθρωπογενών κινδύνων και καταστροφών, ενώ υπάρχουν πρόσθετες επικίνδυνες καταστάσεις που έχουν σημαντικό αντίκτυπο, παρόλο που δεν επηρεάζουν άμεσα ή βραχυπρόθεσμα την ανθρώπινη ασφάλεια και προστασία. Οι επικίνδυνες αυτές καταστάσεις, δημιουργούν την αναγκαιότητα αναβάθμισης των μηχανισμών διαχείρισης κρίσεων και τη δημιουργία ενός σύγχρονου μηχανισμού πολιτικής προστασίας υπό το πρίσμα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

4.3.1.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» 2021-2027

Το πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 αποτελεί ολοκληρωμένη παρέμβαση που θα υποστηρίξει τους παραγωγικούς, ανταγωνιστικούς και εξωστρεφείς τομείς της οικονομίας στη μετάβασή τους σε ένα αναπτυξιακό πρότυπο που καθοδηγείται από την Οικονομία της Γνώσης, αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Χώρας και σε εναρμονίζεται με τις νέες προτεραιότητες της Επιτροπής. Το Πρόγραμμα εναρμονίζεται, επίσης, με τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας, προωθώντας παρεμβάσεις και επενδύσεις που συνεισφέρουν στους στόχους που έχουν τεθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021 - 2027 θα χρειαστούν ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες στήριξης, με στόχο να καλυφθεί όλο το εύρος των αναγκών των επιχειρήσεων σε επίπεδο πληροφόρησης, ενίσχυσης συνεργασιών, ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών προτύπων και εύρεσης τεχνολογικών, ανθρώπινων και επενδυτικών πόρων. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα στόχος του Προγράμματος είναι η αύξηση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων και η ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού τους, ώστε να αποτελέσουν βασικό μοχλό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Η στρατηγική του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 οργανώνεται σε τέσσερις βασικούς άξονες επενδύσεων στο πλαίσιο των αντίστοιχων Ταμείων:

1. Ενίσχυση Έρευνας και Καινοτομίας
2. Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας και Ανταγωνιστικότητας
3. Βελτίωση Πρόσβασης Επιχειρήσεων σε Χρηματοδότηση
4. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Κεφαλαίου στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Μετασχηματισμού

4.3.1.4 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ» 2021-2027

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα στοχεύει σε μία πιο κοινωνική και δίχως αποκλεισμούς Ελλάδα και ΕΕ, μέσω της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων (ΕΠΚΔ). Σύμφωνα με το Στόχο Πολιτικής 4 της ΠΠ 2021-2027 και τους αντίστοιχους Ειδικούς Στόχους που οριοθετούν τη θεματολογία του, καλύπτει το σύνολο των Περιφερειών της Χώρας. Επίσης, εξυπηρετεί τις εθνικές πολιτικές για την απασχόληση, την εκπαίδευση, την υγεία, την κοινωνική

ένταξη και την επισιτιστική βοήθεια σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία. Το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027 θέτει τους παρακάτω στόχους:

1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την ενίσχυση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση στους νέους έως 29 ετών εκτός Απασχόλησης, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΑΕΚ)
2. Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης και ενίσχυση της ίσης πρόσβασης, χωρίς αποκλεισμούς, στην εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση
3. Αντιμετώπιση της υλικής στέρησης
4. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της ίσης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας
5. Προώθηση της κοινωνικής καινοτομίας

4.3.1.5 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ» 2021-2027

Σημαντική διάσταση της Στρατηγικής αποτελεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους, με στόχο την προσφορά εύχρηστων ψηφιακών υπηρεσιών προσανατολισμένων στις ανάγκες των χρηστών. Για να επιτευχθεί αυτό, η Δημόσια Διοίκηση εφαρμόζει ευέλικτα μοντέλα για σχεδιασμό και υλοποίηση νέων ψηφιακών λύσεων, ενσωματώνοντας καινοτόμες μεθόδους και τεχνολογίες αιχμής σε όλους τους τομείς.

Το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» συμβάλλει στο όραμα για την Ψηφιακή Ελλάδα και στην προαγωγή του οικονομικού μετασχηματισμού της χώρας στοχεύοντας κυρίως:

- Στην παροχή νέων και αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών προς επιχειρήσεις και πολίτες
- Στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας ψηφιακών συστημάτων και υπηρεσιών
- Στην ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών υποστήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας
- Στην εξασφάλιση συνδεσιμότητας υπερυψηλής ταχύτητας

- Στην κάλυψη των αναγκών σε ψηφιακές δεξιότητες
- Στην αξιοποίηση και ενσωμάτωση τεχνολογιών αιχμής

Στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων του Προγράμματος, εντοπίζονται οι παρακάτω Ειδικοί Στόχοι ή/και Παρεμβάσεις που δύναται να παρουσιάσουν συνέργειες με τη Στρατηγική της ΟΧΕ για τους τρεις Δήμους.

Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Οικονομίας και της Κοινωνίας

Αναμένεται να υλοποιηθούν εστιασμένες οριζόντιες δράσεις δημόσιων υπηρεσιών για υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, αλλά και υποστήριξης τομέων με ειδικό ενδιαφέρον για τη χώρα, όπως ο Τουρισμός, ο Πολιτισμός και η Ναυτιλία, συμβάλλοντας στην προώθηση της γαλάζιας ανάπτυξης που αποτελεί πυλώνα προτεραιότητας για την Ελλάδα, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής για το μετασχηματισμό της γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον.

4.3.1.6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ» 2021-2027

Το συγκεκριμένο Τομεακό Πρόγραμμα αποσκοπεί στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού των αρμοδίων Υπουργείων Πολιτικής (Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής), με στόχο την υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής στον Τομέα των Υποδομών Μεταφορών για την ΠΠ 2021-2027.

Οι κύριες προκλήσεις του τομέα των Μεταφορών για την ΠΠ 2021-2027 αφορούν στην αντιμετώπιση των άμεσων και έμμεσων αναγκών της χώρας, οι οποίες συνδέονται με την Πολιτική Συνοχής και τους 5 Εθνικούς Στρατηγικούς Στόχους του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών (ΕΣΣΜ). Από το Κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, που διέπει την Πολιτική της Συνοχής για την ΠΠ 2021-2027, οι Στόχοι Πολιτικής (ΣΠ) και οι σχετικοί Ειδικοί Στόχοι (ΕΣ) τους οποίους υπηρετεί το Πρόγραμμα είναι:

- Ο ΣΠ 3: «Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας και των περιφερειακών διασυνδέσεων» που αναλύεται στους ΕΣ 3 ii «Ανάπτυξη βιώσιμου, ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή, έξυπνου, ασφαλούς και διατροπικού ΔΕΔ-Μ» και 3 iii «Ανάπτυξη βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης, ασφαλούς και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση σε ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα».

- Ο ΣΠ 2: «Μια πιο πράσινη Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων» που περιλαμβάνει τον ΕΣ 2 viii για την «προώθηση της βιώσιμης πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, για τη μετάβαση σε μία οικονομία μηδενικών ρύπων», στοιχεία που αποτελούν ουσιαστικά συστατικά στοιχεία της πολιτικής των μεταφορών.

ΟΙ 5 Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχους του ΕΣΣΜ, είναι η Οικονομική Ανάπτυξη και Αποδοτικότητα, η Συνδεσιμότητα των Μεταφορών, ο Περιβαλλοντικά Βιώσιμος Τομέας Μεταφορών, Προσβασιμότητα και Κοινωνική Ένταξη, καθώς και η Ασφάλεια και Προστασία.

Στο πλαίσιο των Εθνικών Στρατηγικών Στόχων, των Επιλογών Πολιτικής του ΣΠ3 και ΣΠ2 και των κύριων Αναμενόμενων Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το ΤΣ του ΕΣΠΑ 2021-2027, της Εθνικής Λιμενικής Πολιτικής 2020 – 2030, του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Οδική Ασφάλεια και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Logistics, διαμορφώθηκαν οι βασικοί στόχοι του Προγράμματος Υποδομών Μεταφορών:

Α) Προώθηση της ολοκλήρωσης μέρους των υποδομών του κεντρικού ΔΕΔ-Μ και περαιτέρω ανάπτυξη / αναβάθμιση του αναλυτικού ΔΕΔ-Μ, που περιλαμβάνει την ολοκλήρωση του κεντρικού σιδηροδρομικού ΠΑΘΕΠ και κλάδους του με την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων έλξης και διαχείρισης της κυκλοφορίας, τη διασύνδεση υφιστάμενου αναλυτικού ΔΟΔ στην ηπειρωτική Ελλάδα και συνδέσεων με αυτό, την ολοκλήρωση διασυνοριακών οδικών συνδέσεων, καθώς και επιλεγμένες παρεμβάσεις σε μεγάλες νησιωτικές περιφέρειες. Σχετίζεται με τον 1^{ο} και 2^{ο} Εθνικό Στρατηγικό Στόχο.

Β) Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών, που περιλαμβάνει σιδηροδρομικές (υπεραστικές και προαστιακές) συνδέσεις, καθώς και οδικές συνδέσεις με λιμάνια και ΒΙΠΕ και υλοποιείται στο πλαίσιο του 1^{ου} και 2^{ου} Εθνικού Στρατηγικού Στόχου.

Γ) Ενίσχυση και διασφάλιση της συνδεσιμότητας των νησιών, που περιλαμβάνει τη βελτίωση των υποδομών πλέγματος λιμένων νησιωτικών περιφερειών και καλύπτει το 2^{ο} Εθνικό Στρατηγικό Στόχο.

Δ) Βελτίωση της ασφάλειας μεταφορών, με την υλοποίηση εστιασμένων παρεμβάσεων παθητικής οδικής ασφάλειας και συστημάτων για τη βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και αεροναυτιλίας, στο πλαίσιο του 5ου Εθνικού Στρατηγικού Στόχου.

Ε) Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μέσων μεταφοράς, που περιλαμβάνει την επέκταση και βελτίωση των μέσων σταθερής τροχιάς και την ανανέωση του στόλου των λεωφορείων με ηλεκτρικά στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο του 3ου Εθνικού Στρατηγικού Στόχου. Ο 4ος Εθνικός Στρατηγικός Στόχος «Παροχή Προσβασιμότητας και Κοινωνικής Ένταξης» διέπει όλες τις προτεινόμενες παρεμβάσεις και αποτελεί το βασικό κορμό σε επίπεδο προδιαγραφών.

4.3.2 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχει ως στόχο να δημιουργήσει μια αλλαγή υποδείγματος στην ελληνική οικονομία και τους θεσμούς, προς ένα πιο εξωστρεφές, ανταγωνιστικό και πράσινο οικονομικό μοντέλο, με πιο αποτελεσματικό και ψηφιοποιημένο κράτος, λιγότερο γραφειοκρατικό, με δραστικά μειωμένη παραοικονομία, με φορολογικό σύστημα φιλικό προς την ανάπτυξη και με ένα, ποιοτικό και αποτελεσματικό δίκτυο κοινωνικής προστασίας, προσβάσιμο σε όλους. Δεν πρόκειται απλώς για μια οικονομική μετάβαση. Στόχος είναι να γίνουν θεμελιώδεις οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, που θα επηρεάσουν όχι μόνο την οικονομική δραστηριότητα, αλλά και τις τεχνολογίες, τις νοοτροπίες και τους θεσμούς. Μία μετάβαση που συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα με την καινοτομία και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική συνοχή και τη δικαιοσύνη.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σκοπεύει να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τους στόχους της ΕΕ για ταχύτερη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς ένα ψηφιοποιημένο και πράσινο μοντέλο ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ευρωπαϊκές συστάσεις για τη χώρα μας, σε ό,τι αφορά τις προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και τις αναγκαίες για την έγκαιρη ολοκλήρωσή τους επενδύσεις, και να προσθέσει ακόμη πιο φιλόδοξες μεταρρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος της στρατηγικής ατζέντας της Ελληνικής Κυβέρνησης, πολλές από τις οποίες περιλαμβάνονται και στην έκθεση της Επιτροπής «Πισσαρίδη».

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποτελείται από τέσσερις πυλώνες: (1) Πράσινο, (2) Ψηφιακό, (3) Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνική συνοχή, (4) Ιδιωτικές επενδύσεις και οικονομικός και θεσμικός μετασχηματισμός.

Με οικονομικούς όρους, ο πρωταρχικός στόχος του Σχεδίου είναι να καλύψει το μεγάλο κενό σε επενδύσεις, εθνικό προϊόν και απασχόληση, κενό ενδημικό των επιδόσεων της ελληνικής οικονομίας κατά την τελευταία δεκαετία που επιδεινώθηκε λόγω της πανδημίας του COVID-19.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αποσκοπεί στο να κινητοποιήσει σημαντικές δυνάμεις από τον ιδιωτικό τομέα χρησιμοποιώντας: (α) σε σημαντικό βαθμό Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα για την πραγματοποίηση δημοσίων επενδύσεων, (β) Εταιρείες Παροχής Ενεργειακών Υπηρεσιών για την πραγματοποίηση έργων ενεργειακής απόδοσης στο δημόσιο τομέα και (γ) συγχρηματοδοτήσεις μέσω ποικίλων χρηματοδοτικών εργαλείων ώστε να συγκεντρώσει σημαντικότατα επιπρόσθετα ιδιωτικά κεφάλαια για τις επιλέξιμες ιδιωτικές επενδύσεις.

1. Ως προς την πράσινη μετάβαση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: διασύνδεση των ελληνικών νησιών, η οποία θα μειώσει σημαντικά το ενεργειακό κόστος νοικοκυριών και επιχειρήσεων και θα επιτρέψει την καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού της χώρας σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Εγκατάσταση εκατομμυρίων έξυπνων τηλεμετρητών ενέργειας με στόχο την ενεργειακή εξοικονόμηση. Εκτεταμένο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, κτιριακών υποδομών επιχειρήσεων και δημοσίων κτιρίων και υποδομών. Ανάπτυξη προσβάσιμων σταθμών φόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Μεταρρύθμιση του πολεοδομικού σχεδιασμού με την εισαγωγή πολεοδομικών σχεδίων που θα πληροφορούν έγκυρα και αμέσως για τις δυνατότητες χρήσης γης για σχεδόν τα 4/5 της χώρας. Προώθηση στρατηγικών αστικών αναπλάσεων υψηλής αναπτυξιακής και περιβαλλοντικής αξίας. Μεγάλες επενδύσεις σε αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα μέσω ΣΔΙΤ συνοδευόμενα από αλλαγές στη χρήση των δικτύων άρδευσης και εγκατάσταση τηλεμετρητών για τον εντοπισμό διαρροών και την έξυπνη διαχείριση του νερού. Νέο Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης σε συνδυασμό με αναμόρφωση των δασικών χαρτών. Πρωτοβουλίες για προστασία της βιοποικιλότητας, οι οποίες περιλαμβάνουν την ίδρυση Εθνικού Συστήματος Μόνιμης Παρακολούθησης ειδών και βιοτόπων και επιτήρησης των προστατευόμενων περιοχών. Δημιουργία Περιφερειακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας μέσω ΣΔΙΤ κ.ο.κ.

2. Για την ψηφιακή μετάβαση, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: προεγκατάσταση υποδομής οπτικών ινών στα κτίρια για τη διευκόλυνση της μετάβασης στη χρήση δικτύων οπτικών ινών από επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Ανάπτυξη διαδρόμων δικτύου 5G στους ελληνικούς αυτοκινητόδρομους. Ψηφιακό μετασχηματισμό επιχειρήσεων, με απόκτηση εξοπλισμού, υπηρεσιών cloud και διαδικτυακών υπηρεσιών. Ευρείες επενδύσεις σε ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν αναβάθμιση των ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχουν τα υπουργεία, το ψηφιακό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ), ψηφιοποίηση πολεοδομιών δήμων, της δικαιοσύνης (e-justice) , τις "έξυπνες" πόλεις (smart cities) κ.ο.κ.

3. Ως προς τον πυλώνα απασχόλησης, δεξιοτήτων και συνοχής, οι επενδύσεις και οι μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, που ενισχύει τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη διατήρησή τους σε περιόδους κρίσης. Προώθηση σύγχρονων Ενεργητικών και μη Ενεργητικών Πολιτικών για την Αγορά Εργασίας (Active and Passive Labour Market Policies), αποσκοπώντας σε ενεργοποίηση της αγοράς εργασίας, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και δικτύου προστασίας κατά της ανεργίας. Μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού μέσω ενός ανταποδοτικού συστήματος επικουρικών συντάξεων. Τα πλέον σύγχρονα προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης για την αύξηση της απασχόλησης που δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων, μεταρρύθμιση στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και μαθητείας. Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν την αυτονομία των ελληνικών πανεπιστημίων, τις επιδόσεις τους στην έρευνα και την ποιότητα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, περιλαμβανομένης και της σύνδεσής της με την αγορά εργασίας.

Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις προς ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας, προκειμένου να παρέχει υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας. Στις μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται: ένα ολοκληρωμένο σύστημα πρόληψης, η αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας , η εισαγωγή θεραπευτικών πρωτοκόλλων στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, καθώς και η δημιουργία ατομικού ηλεκτρονικού φακέλου υγείας για κάθε ασθενή. Τέλος, μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενδυναμώνουν την κοινωνική δικαιοσύνη και το δίκτυο κοινωνικής προστασίας, μέσω προγραμμάτων ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης

ευάλωτων ομάδων, που προωθούν τις ίσες ευκαιρίες και στηρίζουν τη διαφορετικότητα, ενώ θωρακίζουν το σύστημα κοινωνικών παροχών.

4. Σε ό,τι αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις και τον θεσμικό μετασχηματισμό, το Σχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, που περιλαμβάνουν περαιτέρω ψηφιοποίηση των φορολογικών υπηρεσιών, κωδικοποίηση και εκσυγχρονισμό της φορολογικής νομοθεσίας, δράσεις κατά του λαθρεμπορίου, ηλεκτρονική διασύνδεση των ταμειακών μηχανών και των POS με τις φορολογικές αρχές και χρήση τεχνητής νοημοσύνης για τη διευκόλυνση των φορολογικών ελέγχων. Ενέργειες προς εκσυγχρονισμό του πλαισίου διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των δημοσίων επενδύσεων με δράσεις υπέρ της ενίσχυσης της διαφάνειας. Μια φιλόδοξη ατζέντα για τη βελτίωση της ταχύτητας και αποτελεσματικότητας στην απονομή της δικαιοσύνης, με μεταρρυθμίσεις, επενδύσεις και ψηφιοποίηση. Δέσμευση για περαιτέρω ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, και νέες δράσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους.

Τομεακές πολιτικές για ενίσχυση του πολιτισμού, του τουρισμού, της έξυπνης βιομηχανικής παραγωγής, και της αγροτοδιατροφής. Τέλος, ανάπτυξη πολυμορφικών, προσαρμοσμένων στην κλιματική αλλαγή, έξυπνων και βιώσιμων υποδομών και συστημάτων μεταφορών, με βελτίωση της συνδεσιμότητας και μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου.

4.3.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

4.3.3.1 ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΣΕΚ)[81]

Με το ΕΣΕΚ, η χώρα υιοθέτησε φιλόδοξους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους για το 2030, που συνδέονται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική για μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα το 2050, καθώς και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Οι στόχοι και προτεραιότητες του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 ευθυγραμμίζονται με τους στόχους και τις πολιτικές που περιλαμβάνονται στο ΕΣΕΚ και οι παρεμβάσεις / δράσεις του ενισχύουν την υλοποίηση των πολιτικών και των παρεμβάσεων που προτείνει το ΕΣΕΚ σε περιφερειακό επίπεδο.

[81] https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2020/11/%CE%A6%CE%95%CE%9A-%CE%92-4893.2019.pdf

4.3.3.2 ΒΙΒΛΟΣ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ 2020 – 2025[82]

Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025 περιλαμβάνει τις αρχές, τους μηχανισμούς και τα έργα που θα υλοποιήσουν τους στόχους του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας. Σύμφωνα με αυτή τη στρατηγική, οι στόχοι, είναι επτά:

1. Η εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών άμεσα και αποτελεσματικά μέσω ενός ψηφιακού κράτους

2. Η προαγωγή και η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων για όλους τους πολίτες

3. Ο μετασχηματισμός της χώρας ως το πιο πρόσφορο έδαφος ευδοκίμησης ψηφιακών επιχειρήσεων

4. Η παροχή βοήθειας σε κάθε επιχείρηση, ώστε να καταστεί ψηφιακή

5. Η απελευθέρωση της παραγωγικής αξίας των δεδομένων του Δημοσίου

6. Η ικανότητα του Έλληνα πολίτη να εργαστεί αξιόπιστα μέσω Διαδικτύου

7. Η ένταξη σύγχρονων τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας

Το σχέδιο που έχει καταρτίσει το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στηρίζεται σε 18 βασικές αρχές, ορισμένες από τις οποίες περιλαμβάνονται και στο eGovernment Action Plan 2016-2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πρόκειται για αρχές που διαφοροποιούν το μέχρι σήμερα σχεδιασμό στα έργα τεχνολογίας του δημοσίου, δεκάδες από τα οποία ολοκληρώθηκαν χωρίς να προσφέρουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες στους πολίτες. Ειδικότερα, οι 18 αρχές είναι οι ακόλουθες:

1. Ψηφιακή παροχή υπηρεσιών ως προεπιλογή (digital by default)

2. Διασυνοριακές υπηρεσίες ως προεπιλογή (cross-border by default)

3. Παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών (inclusive by default)

4. Αρχή μόνο μίας φοράς (once-only principle) για την παροχή δεδομένων πολιτών και επιχειρήσεων προς το Δημόσιο

[82] https://digitalstrategy.gov.gr/

5. Ιδιωτικότητα και προστασία δεδομένων, με ενσωμάτωσή τους από τη φάση του σχεδιασμού (Personal Data Protection by design and by default)

6. Διαλειτουργικότητα ως προεπιλογή (interoperability by default), με πρόβλεψη κατά το σχεδιασμό δημοσίων υπηρεσιών για την απρόσκοπτη λειτουργία σε όλη την Ενιαία Αγορά και σε οργανωσιακά σιλό, στη βάση της ελεύθερης μετακίνησης δεδομένων και ψηφιακών υπηρεσιών στην ΕΕ

7. Ανοιχτότητα και διαφάνεια (openness/transparency by default), με το σχεδιασμό των έργων με ανοιχτά πρότυπα και ανοιχτό λογισμικό και το διαμοιρασμό δεδομένων ανάμεσα σε δημόσιους φορείς, την παροχή δυνατότητας σε πολίτες και επιχειρήσεις για έλεγχο πρόσβασης των δεδομένων τους και διόρθωσή τους, παρακολούθηση διοικητικών διαδικασιών που τους αφορούν και εμπλοκή ενδιαφερομένων μερών στη σχεδίαση και την παροχή υπηρεσιών

8. Έμφαση στην εξυπηρέτηση του πολίτη: σχεδιασμός των υπηρεσιών, συστημάτων και των διεπαφών τους με βάση τις ανάγκες του πολίτη (πολιτο-κεντρική προσέγγιση).

9. Έμφαση στην ευχρηστία των υπηρεσιών, διαθεσιμότητά τους σε βάση 24/7.

10. Θεσμοθέτηση και υλοποίηση δίγλωσσης πρόσβασης στις εξωστρεφείς διεπαφές πληροφοριακών συστημάτων (πιθανώς με τη χρήση συστημάτων και υποδομών αυτόματης μετάφρασης)

11. Συλλογή στοιχείων από τη βάση ή την πηγή, αντί για εκ των υστέρων καταχώρησή τους

12. Μια μοναδική πηγή για κάθε στοιχείο (αρχή DRY—Don’t Repeat Yourself)

13. Συλλογή μόνο κωδικοποιημένων δεδομένων

14. Μοναδικό σημείο εισόδου και πολυκαναλικές υπηρεσίες

15. Υιοθέτηση ανοιχτών προτύπων

16. Υλοποίηση πληροφοριακών συστημάτων αποκλειστικά πάνω σε νεφοϋπολογιστικές υποδομές υπηρεσίες

17. Υιοθέτηση οριζόντιου σχεδίου αποτύπωσης, διαχείρισης, αξιοποίησης και διασύνδεσης των βασικών και άλλων μητρώων των φορέων του δημοσίου

18. Συνεχής αξιολόγηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, από αρμόδια υπηρεσία του κάθε φορέα, όπως και από τους χρήστες των υπηρεσιών (πολίτες ή/ και άλλους φορείς)

Η επίτευξη των στόχων θα βασιστεί, τόσο στα υφιστάμενα συνθετικά στοιχεία του ψηφιακού μετασχηματισμού, όπως είναι η πύλη e.gov, τα ΚΕΠ, τα μητρώα δεδομένων, το κέντρο διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ), τα μεγάλα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, ΟΠΣ ΕΦΚΑ, κτηματολόγιο κ.λπ.), όσο και σε μια σειρά νέων στοιχείων που θα προστεθούν. Τέτοια θα είναι τα κέντρα ειδοποιήσεων και ταυτοποιήσεων, ο νέος ψηφιακός χάρτης της χώρας, τα αποθετήρια δεδομένων, ο Atlas/eΕΦΚΑ κ.ά.

4.3.3.3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2021 – 2027

Το Πρόγραμμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ΠΠ 2021-2027 σχεδιάζεται ως μια ολοκληρωμένη παρέμβαση, λαμβάνοντας υπόψη το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία 2020, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («Ελλάδα 2.0»), το ΕΣΠΑ 2021- 2027, τη Μελέτη για την Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας που εκπόνησε ο ΟΟΣΑ, τις Εθνικές και Περιφερειακές Στρατηγικές στους τομείς αναφοράς του Προγράμματος, τις ειδικές συστάσεις (CSRs) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τις προτεραιότητες οικονομικής πολιτικής που έχουν προσδιοριστεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, καθώς και τα σχετικά Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Πρωτοβουλίες.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της Περιφέρειας κατά την ΠΠ 2021 - 2027, θα χρειαστούν ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες στήριξης, με στόχο να καλυφθεί όλο το εύρος των αναγκών.

Βάσει του εγκεκριμένου Προγράμματος Πελοποννήσου 2021-2027, ο στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2027, προσδιορίζεται ως εξής: «Αειφόρος ενδογενής και εξωστρεφής ανάπτυξη, με βάση την καινοτομία και τη διασφάλιση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής».

Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική του Περιφερειακού Προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 καλείται να δώσει απαντήσεις στις προκλήσεις και ανάγκες που αναλύθηκαν παραπάνω υιοθετώντας τους παρακάτω Στρατηγικούς Στόχους:

1. Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και του παραγωγικού δυναμικού.

2. Αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας.

3. Βελτίωση της περιφερειακής συνδεσιμότητας και ενίσχυση της κινητικότητας.

4. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τόνωση της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας.

5. Ενδυνάμωση της χωρικής συνοχής και άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων της Περιφέρειας.

Ανά ΣΠ οι κύριες στρατηγικές επιλογές της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών της, την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και του αναπτυξιακού δυναμικού της και την επίτευξη των παραπάνω Στρατηγικών Στόχων είναι οι ακόλουθες:

Στο **ΣΠ 1** αφορούν στη διεύρυνση των ερευνητικών υποδομών στην Περιφέρεια, με κατεύθυνση τη σύνδεση της έρευνας με τις παραγωγικές/οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες, στην προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού, στην αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας, στη διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος και διεύρυνση, ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμό του επιχειρηματικού και εν γένει παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας.

Στο **ΣΠ 2** αφορούν στη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και των ενεργειακών καταναλώσεων στον οικιστικό τομέα, στην εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας και ποιότητας ύδατος και στη διασφάλιση της διατηρησιμότητας των φυσικών πόρων, καθώς και στη διασφάλιση της προστασίας του πληθυσμού και της περιουσίας του από φυσικές καταστροφές, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, προκειμένου να αναδειχθούν ως πόλοι έλξης για επίσκεψη, διαμονή και κατοίκιση και για ανάπτυξη παραγωγικών/οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Στο **ΣΠ 3** αφορούν στη άρση της απομόνωσης των απομακρυσμένων εσωτερικών ορεινών και ημιορεινών ζωνών της Περιφέρειας, στη μείωση του κόστους και του χρόνου μετακίνησης ανθρώπων και μεταφοράς αγαθών/ εμπορευμάτων, μείωση των οδικών ατυχημάτων με την αύξηση της ασφάλειας των μετακινήσεων και στην αύξηση του επιπέδου ποιότητας των μεταφορικών υπηρεσιών και κατ' επέκταση αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας.

Στο **ΣΠ 4** αφορούν στη βελτίωση των δεικτών της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό, αλλά και σε τοπικό επίπεδο, στην αύξηση της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού και στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Παράλληλα, θα επιδιωχθεί ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, μείωση της φτώχειας και εξάλειψη της περιθωριοποίησης ευπαθών κοινωνικών ομάδων, αύξηση της εξωστρέφειας του

κοινωνικοοικονομικού ιστού της Περιφέρειας και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας.

Στο **ΣΠ 5** αφορούν στη ενδυνάμωση της Χωρικής Συνοχής, ως βασικού παράγοντα της κοινωνικής συνοχής και της προώθησης της ανάπτυξης, μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένων Στρατηγικών ΒΑΑ και ΟΧΕ.

4.3.3.4 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΠΑ) ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ 2021 – 2025

Με το Ν. 4635/2019 (ΦΕΚ 167/Α΄) θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά ένα ολοκληρωμένο σύστημα για το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο των παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Για πρώτη φορά εισάγονται η μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία και η υπαγωγή των παρεμβάσεων του ΠΔΕ σε στρατηγικούς στόχους και ιεραρχούμενες αναπτυξιακές προτεραιότητες.

Το όραμα της στρατηγικής του ΠΠΑ Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2025 συνδέεται ισχυρά με τη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων μέσω αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων στους αναπτυξιακούς τομείς αιχμής και την αποδοτική κάθετη διασύνδεση τους, στη βάση της ενίσχυσης της βιωσιμότητας των πόρων, της εξωστρέφειας και της ενσωμάτωσης καινοτομίας, με οριζόντιο γνώμονα την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, όπως και την άμβλυνση των ανισοτήτων μεταξύ περιοχών και κοινωνικών ομάδων.

Η στρατηγική της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περίοδο 2021-2025 περιλαμβάνει τους ακόλουθους επιμέρους Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους ανά Αναπτυξιακό Στόχο του ΠΠΑ:

<u>Έξυπνη Ανάπτυξη</u>

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Έξυπνης Ανάπτυξης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της, τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Προώθηση δεσμών έρευνας και καινοτομίας μεταξύ των επιχειρήσεων και των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών

Αφορά σε δράσεις και έργα ενίσχυσης της ώσμωσης, της συνεργασίας και της μεταφοράς καινοτομικής τεχνογνωσίας, μεταξύ των επιχειρήσεων και των ακαδημαϊκών και ερευνητικών

ιδρυμάτων, επιδιώκοντας τη διευκόλυνση της καθετοποίησης της σύνδεσης των αναπτυξιακών τομέων της αγροδιατροφής, της μεταποίησης, του τουρισμού του πολιτισμού και πράσινης επιχειρηματικότητας. Κρίσιμο στοιχείο σε αυτό το Στόχο αποτελεί και η έμμεση και άμεση στήριξη των υφιστάμενων, αλλά και νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, με έμφαση στη στήριξη της συνδυαστικής δημιουργικότητας και την αξιοποίηση νέων καινοτομικών εργαλείων και τρόπων οργάνωσης.

II. Στήριξη των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας

Αφορά σε δράσεις στήριξης των υφιστάμενων επιχειρήσεων και ενθάρρυνσης δημιουργίας νέων, πάνω στους αναπτυξιακούς τομείς συγκριτικού πλεονεκτήματος της Περιφέρειας, της αγροδιατροφής, της μεταποίησης, του τουρισμού, του πολιτισμού και της πράσινης επιχειρηματικότητας.

III. Αξιοποίηση ΤΠΕ για τη βελτίωση της ποιότητας και την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, των παρεχόμενων υπηρεσιών των επιχειρήσεων, της πρόσβασης των πολιτών σε υπηρεσίες και την ενίσχυση των λειτουργιών της υγείας και της εκπαίδευσης

Αφορά σε δράσεις με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων με έμφαση στην εφαρμογή ΤΠΕ στην παραγωγή, στον τουρισμό και στον πολιτισμό και στις συναλλαγές στα αγαθά, στις υπηρεσίες και στις εξαγωγές. Επίσης, επιδιώκει την ολοκλήρωση της ψηφιακής διασύνδεσης των μονάδων της δημόσιας διοίκησης, τη δημιουργία ψηφιακών καναλιών αλληλεπίδρασης των πολιτών και των επιχειρήσεων με τη Δημόσια Διοίκηση, καθώς και τη διεύρυνση των δυνατοτήτων χρήσης καινοτόμων εργαλείων για την παροχή τηλε-υπηρεσιών.

<u>Πράσινη Ανάπτυξη</u>

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Πράσινης Ανάπτυξης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας

Αφορά σε δράσεις και έργα για την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, τόσο στις ανθρωπογενείς δραστηριότητες, όσο και για το ενεργοβόρο κτιριακό απόθεμα. Επίσης, στόχος είναι η ανάπτυξη εργαλείων και εφαρμογών για τη βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης

και αποδοτικότητας στην παραγωγή προϊόντων και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος σε συνδυασμό με μικρής κλίμακας δράσεις αξιοποίησης των ΑΠΕ, προωθώντας παράλληλα τις τεχνολογίες μείωσης της εκπομπής επιβλαβών αερίων.

II. Ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων

Αφορά σε έργα που συνδέονται με τους στόχους του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) Πελοποννήσου για τη διαχείριση των αποβλήτων, για την επίτευξη των οποίων απαιτείται η ολοκλήρωση σειράς έργων χαρακτηριζόμενων ως έργα α' και β' χρηματοδοτικής προτεραιότητας. Η ολοκλήρωση των έργων α' χρηματοδοτικής προτεραιότητας αποτελεί βασικό πυλώνα του σχεδιασμού της Περιφέρειας.

III. Βιώσιμη διαχείριση υδατικών πόρων για ανάγκες ύδρευσης και άρδευσης

Αφορά σε δράσεις και έργα για την αντιμετώπιση των έντονων προβλημάτων των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας, με έργα αξιοποίησης των επιφανειακών υδάτων για χρήση και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα. Επίσης, περιλαμβάνει υλοποίηση έργων ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου νερού σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής, ενώ έμφαση θα δοθεί και στη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του αρδευτικού δικτύου.

IV. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας

Αφορά σε δράσεις και έργα επιδίωξης της αποτελεσματικής προστασίας, ορθολογικής διαχείρισης και διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας του φυσικού τοπίου και της εν γένει φυσικής κληρονομιάς της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ώστε να διατηρηθεί η ποιότητα ζωής για τους κατοίκους, αλλά και να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της περιοχής για τουριστική επισκεψιμότητα και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

V. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη κινδύνων

Αφορά σε δράσεις και μηχανισμούς αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προετοιμασίας και διαχείρισης των κινδύνων, στην κατεύθυνση της προστασίας των ακτών από τη διάβρωση, της αξιοποίησης ΤΠΕ για έγκαιρη ειδοποίηση για πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές.

VI. Κυκλική οικονομία

Η Περιφέρεια υστερεί σημαντικά στην ενσωμάτωση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και απαιτείται περαιτέρω μελέτη για τον προσδιορισμό των αναγκαίων βημάτων για την προώθησή της. Η εξασφάλιση της κυκλικής διαχείρισης των πόρων στις περιοχές βιομηχανικής και μεταποιητικής συγκέντρωσης και η περαιτέρω προσέλκυση επενδύσεων απαιτεί πρωτοβουλίες οι οποίες θα περιορίσουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της παραγωγικής δραστηριότητας με διεργασίες φιλικότερες προς το περιβάλλον.

Κοινωνική Ανάπτυξη

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Κοινωνικής Ανάπτυξης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της, τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και ανάπτυξη δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού

Αφορά σε δράσεις για την ανάσχεση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας, με τη διατήρηση ή/και αύξηση των θέσεων απασχόλησης στις επιχειρήσεις, με άμεση και διαρκή προσαρμογή των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στις αλλαγές του εξωτερικού περιβάλλοντός τους. Ακόμα, θα δοθεί έμφαση στην ενδυνάμωση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων/ προσόντων των εργαζομένων και επιχειρηματιών των πολύ μικρών/ μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Περιφέρειας σε εξειδικευμένα αντικείμενα προκειμένου να ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες των παραγωγικών τομέων αιχμής της Περιφέρειας.

II. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Αφορά σε στοχευμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, αλλά και της υγειονομικής κρίσης με τις διαφαινόμενες συνδεόμενες αρνητικές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις. Έχει ήδη καταγραφεί άλλωστε η χαμηλή επίδοση της Πελοποννήσου στο μέσο εισόδημα. Επιπρόσθετα, στην καταπολέμηση των ανισοτήτων, της αστικής και αγροτικής φτώχειας και του αποκλεισμού και στην αντιστροφή της πολύπλευρης υποβάθμισης των περιοχών, μέσα από τη στοχευμένη αποκατάσταση του οικονομικού ιστού και την άμβλυνση των χωρικών και πληθυσμιακών θυλάκων φτώχειας που εντοπίζονται στην Περιφέρεια. Έμφαση θα δοθεί παράλληλα, σε κοινωνικές ομάδες που

πλήττονται διαχρονικά από τη φτώχεια, όπως οι μετανάστες/στριες και οι Ρομά, αλλά και στις υπόλοιπες ομάδες στόχου όπως οι άνεργοι/ες και τα νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας.

III. Αναβάθμιση των υποδομών και βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας, εκπαίδευσης, δια βίου μάθησης και αθλητισμού

Τα δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά σημαντικού μέρους του πληθυσμού της Περιφέρειας, ιδιαίτερα στις περιοχές της υπαίθρου και κυρίως στις εσωτερικές ορεινές και ημιορεινές περιοχές, σε συνδυασμό με τη δημοσιονομική δυσπραγία και τις επιπτώσεις της στο σύστημα περίθαλψης, δημιουργούν συνθήκες εμφάνισης προβλημάτων στο επίπεδο υγειονομικής περίθαλψης και διατήρησης του επιπέδου υγείας σε χαμηλά επίπεδα. Η συνιστώσα αυτή συνδυάζεται και με το χαμηλό επίπεδο των υποδομών εκπαίδευσης, τα περιορισμένα προγράμματα δια βίου μάθησης, όπως και με έλλειψη ποιοτικών αθλητικών εγκαταστάσεων. Προκύπτουν, λοιπόν, ανάγκες για την προώθηση δράσεων και έργων ενίσχυσης των υποδομών υγείας και πρόνοιας, κυρίως για τις περιοχές με έντονη περιφερειακότητα, αλλά και για την υποστήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ηλικιωμένοι, παιδιά, άτομα με αναπηρία, μακροχρόνια άνεργους, τοξικομανείς), αξιοποιώντας και τις δυνατότητες των ΤΠΕ. Στο ίδιο πλαίσιο, σχεδιάζονται δράσεις για την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών υποδομών, ιδίως σε ορεινές απομονωμένες περιοχές, παράλληλα με τη μέριμνα απόδοσης ικανών αθλητικών εγκαταστάσεων για την ικανοποίηση των αναγκών άθλησης των τοπικών κοινωνιών.

<u>Ανάπτυξη υποδομών</u>

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Ανάπτυξης Υποδομών, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της, τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Ευρυζωνικότητα δικτύων

Αφορά σε έργα επέκτασης και αναβάθμισης των ευρυζωνικών δικτύων. Η εν λόγω υποδομή διαπερνά οριζόντια, ως βασική προϋπόθεση, τη διευκόλυνση της προσέγγισης των στόχων και υλοποίησης δράσεων των επιμέρους Αναπτυξιακών στόχων της στρατηγικής του ΠΠΑ Πελοποννήσου.

II. Μεταφορές

Αφορά σε έργα συμπλήρωσης και αναβάθμισης των μεταφορικών υποδομών. Έμφαση θα δοθεί, στην ολοκλήρωση της διασύνδεσης των κεντρικών οδικών αξόνων με τα τοπικά οδικά δίκτυα για την εξυπηρέτηση των οικισμών, αλλά και των πολιτιστικών τόπων, για την άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων και τη διευκόλυνση της διάχυσης των αναπτυξιακών οφελών.

III. Βιώσιμη αστική κινητικότητα

Αφορά σε δράσεις και έργα προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, λαμβάνοντας υπόψη κατά προτεραιότητα τις κατευθύνσεις των ΣΒΑΚ των Δήμων. Οι παρεμβάσεις θα εστιάζουν στην αναβάθμιση του δικτύου μέσων μεταφοράς, στη βελτίωση της προσβασιμότητας στα αστικά κέντρα, στη διεύρυνση των χώρων στάθμευσης και σε σημειακές αναπλάσεις στις πόλεις, στη βάση της ενίσχυσης της αστικής καθημερινής λειτουργίας στην Περιφέρεια. Η λογική της προώθησης της έννοιας 'έξυπνη πόλη' αποτελεί κρίσιμη παράμετρο, αξιοποιώντας εργαλεία και εφαρμογές που παρέχουν οι ΤΠΕ.

<u>Ενίσχυση εξωστρέφειας</u>

Υπό το πρίσμα προσέγγισης του περιεχομένου του στόχου της Ενίσχυσης Εξωστρέφειας, η Περιφέρεια Πελοποννήσου υιοθετεί στο σχεδιασμό της τους παρακάτω Ειδικούς Αναπτυξιακούς Στόχους:

I. Προστασία, συντήρηση και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού ενδιαφέροντος

Αφορά σε δράσεις και έργα ανάδειξης, διατήρησης της ταυτότητας και της αναγνωρισιμότητας μνημείων και τόπων ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, στην κατεύθυνση οργάνωσης και ενοποίησης του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος, της λειτουργικής σύνδεσης των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς με τον περιβάλλοντα χώρο, της θεματικής σύνδεσης και προώθησης μέσα από προγράμματα branding και marketing, ώστε να αυξηθεί και να διευκολυνθεί η επισκεψιμότητα.

II. Προστασία, συντήρηση και ανάδειξη μουσείων, πολιτιστικών κέντρων

Αφορά σε δράσεις και έργα ανάδειξης, συντήρησης αναβάθμισης μουσείων και πολιτιστικών κέντρων, για την προστασία και προώθηση της ευρείας πολιτιστικής κληρονομιάς της

Περιφέρειας Πελοποννήσου, για τη διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας και της επισκεψιμότητας στο σύνολο των χωρικών ενοτήτων, συμβάλλοντας παράλληλα και στο περιεχόμενο των υπόλοιπων αναπτυξιακών στόχων του ΠΠΑ.

III. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς

Το ανωτέρω πλαίσιο έργων για τη συντήρηση, αναβάθμιση και ανάδειξη των μουσείων, μνημείων και πολιτιστικών τόπων, οφείλει να συνδυαστεί και με την προώθηση δράσεων που εστιάζουν στην προστασία, ανάπτυξη και προβολή της σημαντικής πολιτιστικής κληρονομιάς, επιβεβαιώνοντας τη συνέχεια στο πολιτιστικό προϊόν της Περιφέρειας.

IV. Ενίσχυση θεματικών μορφών τουρισμού και δράσεις επιμήκυνσης τουριστικής περιόδου

Η Περιφέρεια καλείται να διαφύγει του διαχρονικού κλασικού μοντέλου του σύντομου καλοκαιρινού παραθερισμού των επισκεπτών μέσω της αξιοποίησης των ποικίλων δυνατοτήτων που προσδίδει το ανάγλυφο και φυσικό πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής (εναλλακτικές μορφές τουρισμού, περιπατητικός τουρισμός, θρησκευτικός, ορειβατικός, συνεδριακός τουρισμός, περιήγηση σε παραδοσιακούς οικισμούς, φυσιολατρικός, γαστρονομικός τουρισμός κ.τ.λ.), δημιουργώντας ολοκληρωμένα θεματικά τουριστικά προϊόντα, με το κατάλληλο marketing, ώστε να επιμηκυνθεί η τουριστική περίοδος και να πολλαπλασιαστούν τα αναπτυξιακά οφέλη, κυρίως για τις χωρικές ενότητες που βρίσκονται σε υστέρηση.

V. Ανάπτυξη και προώθηση προϊόντων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) και συμμετοχή σε εκθέσεις

Αφορά σε δράσεις ενίσχυσης της φήμης της μεγάλης ποικιλίας προϊόντων που παράγονται στην Περιφέρεια, εστιάζοντας κυρίως στην ποιότητά τους και τον παραδοσιακό τρόπο που παράγονται, με την υποστήριξη της διεύρυνσης της δικτύωσης των παραγωγών και επιχειρηματιών και τη συμμετοχή σε στοχευμένες διεθνείς εκδηλώσεις.

Σημειώνεται ότι το χρηματοδοτικό πλαίσιο του ΠΠΑ και τα πλεονεκτήματα που το συνοδεύουν σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό και με την προσαύξηση της δυνατότητας της Περιφέρειας να υλοποιήσει μια σειρά από απαραίτητες, αλλά και εξειδικευμένες μελέτες οι οποίες θα λειτουργήσουν προπαρασκευαστικά για την υλοποίηση έργων και δράσεων και από άλλες

χρηματοδοτικές πηγές, στην κατεύθυνση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των περιφερειακών πρωτοβουλιών, καλύπτοντας με αυτή την προσέγγιση το σύνολο των καταγεγραμμένων αναγκών και προκλήσεων. Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται στην προώθηση έργων και δράσεων συμπληρωματικά και χωρίς επικαλύψεις, με παράλληλα χρηματοδοτικά πλαίσια, όπως το ΠΕΠ και τα Τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης και το Ταμείο Ανάκαμψης. Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι στη Στρατηγική του ΠΠΑ της Πελοποννήσου προστίθεται έκτος Άξονας Προτεραιότητας, που αφορά στην υλοποίηση έργων Τεχνικής Βοήθειας.

4.3.3.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΠΕΣΚΕ)

Η αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού αποτελεί στρατηγική πολιτική επιλογή για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, δεδομένου ότι κατά τη διάρκεια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης έχουν οξυνθεί τα φαινόμενα αυτά.

Στρατηγικός Στόχος της πολιτικής είναι η δημιουργία των προϋποθέσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για μία αλληλέγγυα κοινωνία πολιτών με ίσα δικαιώματα, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις, με ένα αξιοπρεπές κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο διαβίωσης για όλους/ες, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και στοχεύοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη.

Οι ειδικοί στόχοι της ΠΕΣΚΕ[83] βρίσκονται σε άμεση διασύνδεση με την κοινωνική φροντίδα, την υγεία, την απασχόληση, τη δια βίου μάθηση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και αφορούν:

- Την καταπολέμηση των συνεπειών της κρίσης
- Την ενδυνάμωση των δημοσίων πολιτικών πρόληψης και καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
- Την προώθηση της κοινωνικής ένταξης αναπτύσσοντας παρεμβάσεις σε όλο το φάσμα των τομέων πολιτικής
- Την υποστήριξη των παραδοσιακών ομάδων - στόχων των προνοιακών πολιτικών, αλλά και άλλων ομάδων του πληθυσμού που απειλούνται με αποκλεισμό από βασικά δικαιώματα, αγαθά και υπηρεσίες

[83] https://www.eydpelop.gr/2014-2020/wp-content/uploads/2017/10/b_11_Perifereia-Peloponnhsou_Perifereaikh-stratigikh-gia-thn-koinwnikh-enta3h.pdf

- Τη διαχείριση του φαινομένου της μετανάστευσης προς όφελος της περιφερειακής ανάπτυξης
- Την προώθηση στοχευμένων παρεμβάσεων για την υποστήριξη της ομάδας των Ρομά
- Την εξασφάλιση ενός ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, γεγονός που αποτελεί κεντρικό πολιτικό ζήτημα για την αντιμετώπιση της φτώχειας στην Ελλάδα
- Τη σύνδεση με την Κοινωνία των Πολιτών
- Την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής εντός της Περιφέρειας
- Την παρουσίαση τεκμηριωμένων στοιχείων με σκοπό την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας καινοτόμων κοινωνικών πολιτικών και το διαρκή επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής και τον καλύτερο συντονισμό ανάμεσα σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη

4.3.3.6 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΠΣΕΕ) (RIS3)

Από την Επιχειρηματική Ανακάλυψη για την ΠΠ 2014-2020 και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου οι επιμέρους στόχοι της RIS3 ήταν:

- Η ανανέωση παραδοσιακών κλάδων με τον προσανατολισμό σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και νέες αγορές (niche markets)
- Ο εκσυγχρονισμός με την υιοθέτηση και τη διάδοση νέων τεχνολογιών
- Η διαφοροποίηση από υφιστάμενες εξειδικεύσεις με συναφή πεδία

Παράλληλα, είχαν αναγνωριστεί οι τέσσερις τομείς προτεραιότητας:

1. Αγροδιατροφικός Τομέας (πρωτογενής τομέας, μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, αγροδιατροφή και γαστρονομία)
2. Τουρισμός – Πολιτισμός & Δημιουργική Βιομηχανία
3. Μεταποιητική Βιομηχανία και Λοιποί Δυναμικοί Τομείς (παραγωγή προϊόντων ξύλου, μετάλλου, προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά, παραγωγή ειδών από πλαστικό, ειδών συσκευασίας, μηχανημάτων, οργάνων και δομικών υλικών, μαρμάρου)

4. Οριζόντιοι Υποστηρικτικοί Τομείς (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Ενέργεια, Περιβάλλον, Μεταφορές, Εφοδιαστική Αλυσίδα)

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου προχώρησε στο σχεδιασμό δράσεων προκειμένου να επιτύχει τους στόχους που είχαν τεθεί στη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης εστιάζοντας στους τομείς προτεραιότητας που αναδείχθηκαν από τη Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης.

Στο πλαίσιο του ΣΠ1: «Μια εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού» ο βασικός Στρατηγικός Στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ΠΠ 2014-2020 «Καινοτόμος και αειφόρος αυτοτροφοδοτούμενη εξωστρεφής ανάπτυξη, με διασφάλιση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής» εξακολουθεί να παραμένει επίκαιρος, όπως και οι επιμέρους στόχοι της RIS3 για:

- Ανανέωση παραδοσιακών κλάδων με τον προσανατολισμό σε δραστηριότητες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας και νέες αγορές (niche markets)
- Εκσυγχρονισμό με την υιοθέτηση και τη διάδοση νέων τεχνολογιών
- Διαφοροποίηση από υφιστάμενες εξειδικεύσεις με συναφή πεδία

Η αντιστοίχιση με βάση τους οχτώ τομείς προτεραιότητας της ΠΠ 2021-2027 είναι οι κάτωθι:

- Αγροδιατροφική Αλυσίδα
- Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες
- Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία
- με τους υπόλοιπους τομείς προτεραιότητας να κατατάσσονται αντίστοιχα στις οριζόντιες ανάγκες στόχευσης της Περιφερειακής RIS3.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της ΠΣΕΕ (RIS3) Πελοποννήσου για την ΠΠ 2021-2027, προτεραιότητα αποτελεί η βελτίωση / αναβάθμιση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε διαδικασίες και συμμετοχές μεγαλύτερου αριθμού συντελεστών του οικοσυστήματος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας (τετραπλή έλικα), με αξιοποίηση υφιστάμενων και δημιουργίας νέων υποδομών. Απώτερος στόχος αποτελεί η εξειδίκευση της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευση (ΕΣΕΕ) αλλά και η τροφοδότηση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης που πραγματοποιείται σε εθνικό επίπεδο με νέες καινοτόμες ιδέες.

Κατά την προηγούμενη ΠΠ έχει διαγνωσθεί το μικρό ενδιαφέρον των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου στη συμμετοχή τους στις διαδικασίες επιχειρηματικής ανακάλυψης και στις δράσεις (προσκλήσεις) ενίσχυσης επιχειρήσεων για έρευνα και καινοτομία.

Βασικός στόχος της Προγράμματος είναι η δημιουργία μίας κουλτούρας προς την έρευνα και την καινοτομία μέσα από τη βελτίωση / αναβάθμιση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε διαδικασίες και συμμετοχές μεγαλύτερου αριθμού συντελεστών του οικοσυστήματος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας, με αξιοποίηση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών.

Σημαντικό ρόλο στη διαδικασία αυτή αναμένεται να διαδραματίσει το 'Innovation Office', το οποίο θα ενισχυθεί από το ΠΕΠ Πελοποννήσου και θα υποστηριχθεί στη λειτουργία και το έργο του όχι μόνο από την Περιφέρεια και την ΕΥΔ Πελοποννήσου αλλά και από Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και τα Επιμελητήρια της Περιφέρειας. Απώτερος σκοπός είναι η συνεχής τροφοδότηση της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης μέσω της καταγραφής των αναγκών των επιχειρήσεων της Περιφέρειας, της παρουσίασης καινοτόμων λύσεων και δράσεων έρευνας που μπορούν να υποστηριχθούν από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου και λοιπούς φορείς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων και την παρουσίαση καλών πρακτικών. Στις επιχειρήσεις μέσω του ΠΕΠ Πελοποννήσου και των λοιπών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων θα προσφέρονται τα απαραίτητα χρηματοδοτικά εργαλεία προκειμένου να λαμβάνουν σημαντικό κίνητρο προς τις επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία.

Στο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΠΔΑΜ) περιλαμβάνεται η περιοχή της Μεγαλόπολης (Δήμος Μεγαλόπολης) καθώς και οι όμοροι Δήμοι (Γορτυνίας, Οιχαλίας και Τρίπολης που ανήκουν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στο σχεδιασμό του ΠΔΑΜ και τη συνέργειά του με τα λοιπά Προγράμματα, έχουν ληφθεί υπόψη οι τομείς προτεραιότητας της νέας ΕΣΕΕ, καθώς και της αντίστοιχης Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης. Τομείς αιχμής και στρατηγικής στόχευσης παραμένουν οι τομείς της αγροδιατροφής και του τουρισμού – πολιτισμού, όπως αναδείχθηκαν από την ΠΣΕΕ της ΠΠ 2014-2020 και επικαιροποιήθηκαν για την ΠΠ 2021-2027, ενώ σημαντική κρίνεται η συμβολή των οριζόντιων τομέων.

4.3.3.7 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΠΕΣΔΑ) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται στην Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας. Περιλαμβάνεται, επίσης, σχέδιο Πρόληψης για τη Δημιουργία Αποβλήτων.

Οι στόχοι που θέτει, καθώς και τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησής τους αποβλέπουν στη διαμόρφωση Οργανωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων, οι οποίες θα καλύπτουν το σύνολο της Περιφέρειας. Το ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου διαρθρώνεται στους ακόλουθους Άξονες Δράσης:

- Βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων στο σύνολο της Περιφέρειας
- Πρόληψη ή μείωση της παραγωγής αποβλήτων (ποσοτική μείωση), καθώς και μείωση της περιεκτικότητάς τους σε επικίνδυνες ουσίες (ποιοτική βελτίωση)
- Επαναχρησιμοποίηση υλικών από τα απόβλητα
- Αξιοποίηση των αποβλήτων (ανακύκλωση και ανάκτηση ενέργειας)
- Εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»
- Εφαρμογή της αρχής της εγγύτητας
- Χρησιμοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη την τεχνολογική εφαρμοσιμότητα και την οικονομική βιωσιμότητα.
- Προώθηση της οργάνωσης, με την ευθύνη του παραγωγού, ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης των άλλων ρευμάτων αποβλήτων, πλην των αστικών: μη επικίνδυνα βιομηχανικά, ελαστικά Αυτοκινήτων, Απόβλητα Εκσκαφών Κατασκευών Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), Οχήματα στο τέλος του Κύκλου Ζωής τους (ΟΤΚΖ), Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), ιλύες Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), επικίνδυνα αστικά στερεά απόβλητα, κ.λπ.

- Ουσιαστική συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στους τομείς που παρουσιάζουν επιχειρηματικό ενδιαφέρον
- Αποκατάσταση όλων των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.
- Ασφαλής τελική διάθεση των αποβλήτων
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, έτσι ώστε να υπάρχει ενεργή συμμετοχή και ευθύνη των πολιτών στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων

4.3.3.8 ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (EL03)[84]

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ)[85] καταρτίζεται σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος για τις περιοχές που υπάρχουν δυνητικοί σοβαροί κίνδυνοι πλημμύρας ή είναι πιθανόν να σημειωθεί πλημμύρα οι οποίες ονομάζονται Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας.

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03) αποτελεί ένα από τα 14 υδατικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Ν. 1739/1987 (ΦΕΚ 201/Α΄/20.11.1987). Εκτείνεται γεωγραφικά στην ανατολική και νοτιοανατολική Πελοπόννησο. Εντός των ορίων του βρίσκονται, επίσης, τα νησιά Πόρος, Ύδρα, Σπέτσες, Σπετσοπούλα, Δοκός, Κύθηρα και Αντικύθηρα, καθώς και η χερσόνησος των Μεθάνων. Στα δυτικά, συνορεύει με το Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου (EL01), ενώ στα βόρεια με το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02). Η συνολική έκταση του Διαμερίσματος είναι 8.442 τ.χλμ. Από διοικητικής άποψης, σε αυτή την έκταση περιλαμβάνονται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, οι Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας και Νήσων.

[84] http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL03_SDLAP_APPROVED.pdf
[85] https://www.eydpelop.gr/2014-2020/e-p-peloponnisos-2014-2020/periferiakes-stratigikes/eresimotites-pesda-ydata/

Εικόνα 7: Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03).

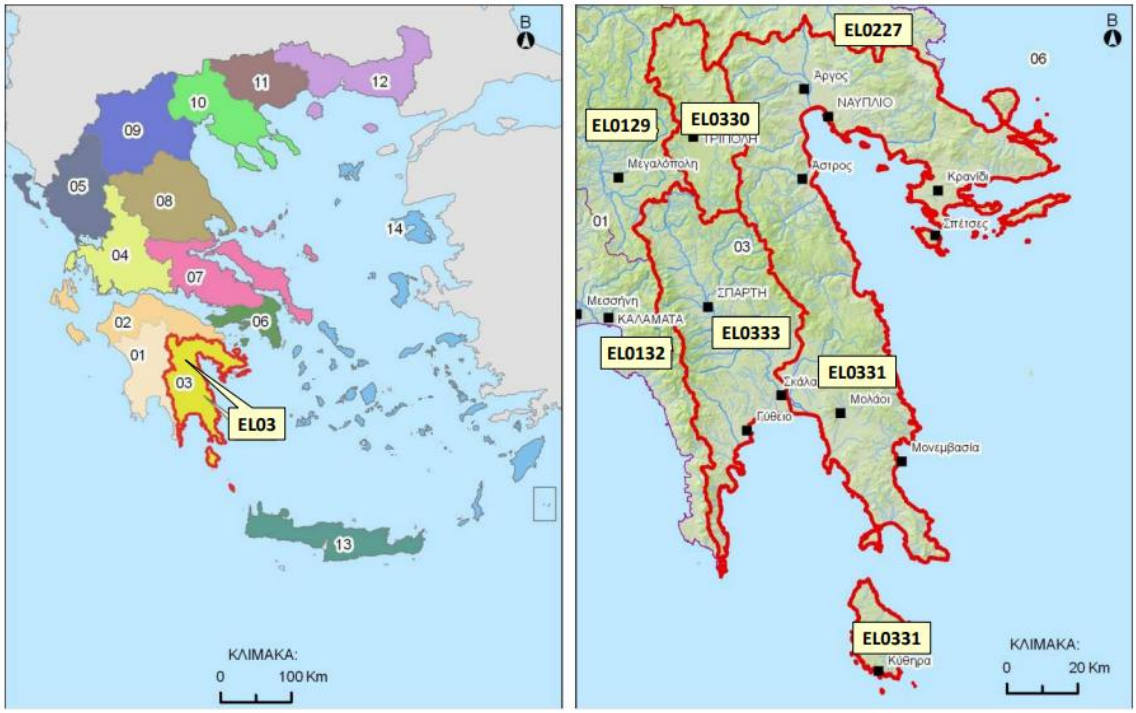

Πηγή: http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL03_SDLAP_APPROVED.pdf

Με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β΄/02.09.2010 & ΦΕΚ 1572/Β΄/28.09.2010) της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» και τις αποφάσεις έγκρισης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων των 1ων ΣΔΛΑΠ καθορίστηκαν οι 46 Λεκάνες Απορροής Ποταμών, οι οποίες υπάγονται σε 14 Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών (που αντιστοιχούν στον όρο Υδατικά Διαμερίσματα του Άρθρου 3 του ΠΔ 51/2007). Ως «Λεκάνη Απορροής Ποταμού» ορίζεται η εδαφική έκταση, από την οποία αποστραγγίζεται το σύνολο της απορροής (βροχόπτωση ή/ και χιονόπτωση) μιας περιοχής, μέσω του υδρογραφικού δικτύου της (διαδοχικών ρεμάτων, χειμάρρων, ποταμών και πιθανώς λιμνών) και παροχετεύεται στη θάλασσα μέσω της εκβολής (ή δέλτα) ποταμού.

Οι Λεκάνες Απορροής Οροπεδίου Τρίπολης (EL0330) με έκταση 907τ.χλμ., Ρεμάτων Αργολικού Κόλπου (EL0331) με έκταση 5.296 τ.χλμ. και Ευρώτα (EL0333) με έκταση 2.239 τ.χλμ. συγκροτούν το εν λόγω Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (EL03), σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 706/2010 (ΦΕΚ 1383/Β΄/02.09.2010) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων.

Στη ΛΑΠ Οροπεδίου Τρίπολης (EL0330) εντάσσεται η ΔΕ Φενεού του Δήμου Σικυωνίων με ποσοστό έκτασης της ΔΕ στη ΛΑΠ 0,28%. Στη ΛΑΠ Ρεμάτων Αργολικού Κόλπου (EL0331) εντάσσεται η ΔΕ Νεμέας του ομώνυμου Δήμου με ποσοστό έκτασης της ΔΕ στη ΛΑΠ 6,44%.

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου εκτείνεται γεωγραφικά στην ανατολική και νοτιοανατολική Πελοπόννησο. Όσον αφορά στα φυσικά-γεωμορφολογικά όρια του Διαμερίσματος, αυτά είναι προς τα δυτικά ο Ταΰγετος και το Μαίναλο, προς τα βόρεια ο ορεογραφικός άξονας Ολύγιρτου-Λυρκείων-Ονείων, προς τα ανατολικά ο Πάρνωνας, ο Αργολικός Κόλπος και ο Κόλπος της Επιδαύρου και προς τα νότια ο Λακωνικός Κόλπος.

4.3.3.9 ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (EL02)[86]

Το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02) αποτελεί ένα από τα 14 υδατικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Ν. 1739/1987 (ΦΕΚ 201/Α΄/20.11.1987). Εκτείνεται γεωγραφικά στη βόρεια Πελοπόννησο, ενώ εντός των ορίων του βρίσκονται, επίσης, τα νησιά Κεφαλονιά, Ιθάκη και Ζάκυνθος. Στα νότια, συνορεύει με τα Υδατικά Διαμερίσματα Δυτικής και Ανατολικής Πελοποννήσου (EL01 και 03 αντίστοιχα). Η συνολική έκταση του Διαμερίσματος είναι 7.397 τ.χλμ. Από διοικητικής άποψης, σε αυτή την έκταση περιλαμβάνονται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, οι Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας, Κορινθίας, Αχαΐας, Ηλείας, Κεφαλληνίας, Ιθάκης και Ζακύνθου.

Οι Λεκάνες Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου (EL0227) με έκταση 3.685 τ.χλμ., Πείρου - Βέργα - Πηνειού (EL0228) με έκταση 2.423 τ.χλμ. και Κεφαλονιάς - Ιθάκης - Ζακύνθου (EL0245) με έκταση 1.289 τ.χλμ. συγκροτούν το εν λόγω Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02), σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 706/2010 (ΦΕΚ 1383/Β΄/02.09.2010) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων.

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζονται οι ΔΕ των Δήμων της Περιοχής Παρέμβασης που εντάσσονται στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου (EL0227) με τα αντίστοιχα ποσοστά τους στη συνολική έκταση της συγκεκριμένης ΛΑΠ.

[86] http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL02_SDLAP_APPROVED.pdf

Πίνακας 42: Δημοτικές Ενότητες των Δήμων της Περιοχής Παρέμβασης που εντάσσονται στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227).

ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΤΑΣΗΣ ΔΕ ΣΤΗ ΛΑΠ (EL0227)
Νεμέας	Νεμέας	93,56%
Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης	Ευρωστίνης	100,00%
Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης	Ξυλοκάστρου	100,00%
Σικυωνίων	Σικυωνίων	100,00%
Σικυωνίων	Στυμφαλίας	100,00%
Σικυωνίων	Φενεού	99,30%

Πηγή: http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL02_SDLAP_APPROVED.pdf

Το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου εκτείνεται γεωγραφικά στη βόρεια Πελοπόννησο, ενώ περιλαμβάνει και τα νησιά Κεφαλονιά, Ζάκυνθο και Ιθάκη. Το Υδατικό Διαμέρισμα οριοθετείται στο χερσαίο τμήμα του από τον υδροκρίτη που ξεκινά από το ακρωτήριο Κατάκολο, συνεχίζει στους ορεινούς όγκους Φολόη, Λάμπεια, Ερύμανθο, Αροάνεια, στο υψίπεδο Καλαβρύτων, στο νότιο όριο της κλειστής λεκάνης Φενεού, στους ορεινούς όγκους του Ολιγύρτου, Λύρκειου και Ονείων, και καταλήγει στο ακρωτήριο Τραχήλι μέσω των κορυφών Τραπεζώνα και Πολίτη στην Κορινθία. Το γεωμορφολογικό ανάγλυφο του ΥΔ χαρακτηρίζεται γενικά ορεινό (600 έως 2400μ.) και απότομο στο εσωτερικό, ημιορεινό (100 έως 600μ.) στην εξωτερική του περίμετρο και πεδινό (0 έως 100μ.) στην παράκτια ζώνη του.

Εικόνα 8: Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02).

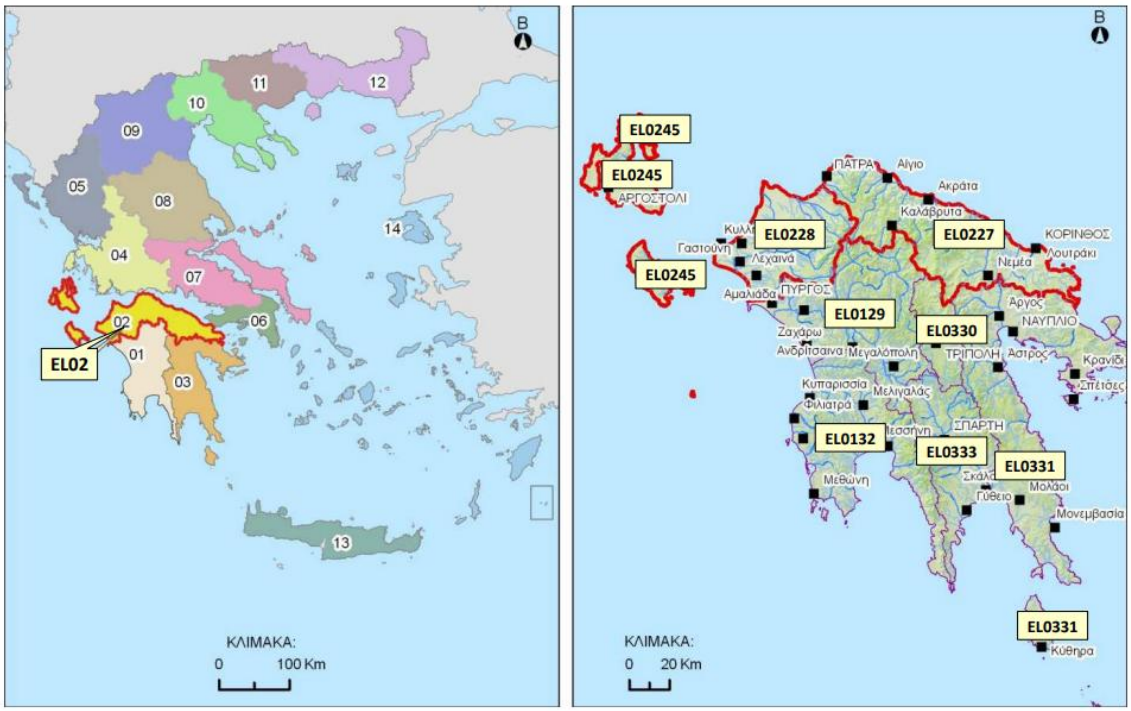

Πηγή: http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL02_SDLAP_APPROVED.pdf

Στον επόμενο Πίνακα παρουσιάζεται η ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου (EL0227) και ειδικότερα στους Δήμους της Περιοχής Παρέμβασης.

Πίνακας 43: Ποσοτική και Ποιοτική Κατάσταση Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων της Περιοχής Παρέμβασης που εντάσσονται στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου (EL0227).

α/α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΤΑΣΗ ΠΤΩΣΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ	ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΤΑΣΗ ΡΥΠΩΝ
1	EL0200180	Σύστημα Κορφιώτισσας	Καλή	-	Καλή	Όχι	Όχι
2	EL0200190	Σύστημα Κορίνθου - Κιάτου	Κακή	Όχι	Κακή	Τοπικές επιβαρύνσεις NO3 λόγω αγροτικών	Τοπική (Cl, SO4, NO3)

α/α	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΤΑΣΗ ΠΤΩΣΗΣ ΣΤΑΘΜΗΣ	ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΤΑΣΗ ΡΥΠΩΝ
						δραστηριοτήτων. Αυξημένες τιμές Cl, λόγω υφαλμύρινσης	
3	EL0200200	Σύστημα Αραχναίου	Καλή	Ναι	Καλή	Τοπικές επιβαρύνσεις NO3 λόγω αγροτικών δραστηριοτήτων. Αυξημένες τιμές Cl λόγω φυσικού υποβάθρου και υπεραντλήσεων	-
4	EL0200210	Σύστημα Νεμέας	Καλή	Ναι	Καλή	Τοπικές επιβαρύνσεις NO3 λόγω αγροτικών δραστηριοτήτων	Τοπική (NO3)
5	EL0200220	Σύστημα Ζήρειας	Καλή	Όχι	Καλή	Όχι	Όχι
6	EL0200230	Σύστημα Φενεού	Καλή	-	Καλή	Όχι	Όχι

Πηγή: http://wfdver.ypeka.gr/wp-content/uploads/2017/12/EL02_SDLAP_APPROVED.pdf

5 ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1 ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΧΕ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα εξειδικεύονται οι Άξονες της Στρατηγικής σε προβλεπόμενες Παρεμβάσεις – Δράσεις, που αντιστοιχούν στους Ε.Σ.. Ειδικότερα περιγράφονται οι προτεινόμενες Δράσεις και Πράξεις του Σχεδίου.

Πίνακας 44: Εξειδίκευση Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων σε Παρεμβάσεις – Δράσεις – Πράξεις (Έργα).

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στην περιοχή ΟΧΕ	**ΕΣ 1.1:** Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	**Ειδικός Στόχος 2.iv:** Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο	**58**: Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και	**Δράση 1.1.1**: Παρεμβάσεις ενίσχυσης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φαινομένων της κλιματικής αλλαγής	**Πράξη 1.1.1.1:** Δίκτυο απορροής όμβριων υδάτων πόλης Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	**RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		οικοσύστημα	των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)			
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού	**45:** Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	**Δράση 1.1.2:** Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών με βάση τις αρχές της βιώσιμης και ενεργειακής απόδοσης	**Πράξη 1.1.2.1:** Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών				**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού	-		**Πράξη 1.1.2.2:** Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Δερβενίου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	-

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών				
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	-		**Πράξη 1.1.2.3:** Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας δρόμων και πεζοδρομίων στην πόλη του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	-

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	**168**: Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων		**Πράξη 1.1.2.4:** Ανάπλαση πεζοδρομίων της Δ.Κ. Κιάτου, επί της οδού Ελ. Βενιζέλου και των καθέτων αυτής από την Πετμεζά έως την Αγ. Δημητρίου και της οδού Φιλλύρα και των καθέτων αυτής - 3ος Ειδικός Προϋπολογισμός (Μεταφερόμενο, Κωδικός Έργου: 6005575) (Δήμος Σικυωνίων)	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	**168**: Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων		**Πράξη 1.1.2.5:** Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της βιώσιμης κινητικότητας και της ελκυστικότητας της πόλεως του Κιάτου (Δήμος Σικυωνίων)	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του οικολογικού, πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της περιοχής ΟΧΕ	**ΕΣ 2.1**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ	**Ειδικός Στόχος 5.ii:** Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	**45:** Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	**Δράση 2.1.1**: Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων υψηλής ιστορικής σημασίας	**Πράξη 2.1.1.1**: Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	**RCO19 -** Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση **RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
						στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	**166**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών		**Πράξη 2.1.1.2**: Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης «Αριστοναυτών» (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
						χώρων που υποστηρίζονται **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του	**166**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών		**Πράξη 2.1.1.3:** Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Σικυώνος (Δήμος Σικυωνίων)	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών				που υποστηρίζονται. **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής	**45:** Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια		**Πράξη 2.1.1.4:** Μελέτη – Σχεδιασμός – Μετατροπή Κτιρίου ΚΣΟΣ σε διαδραστικό Πολιτιστικό Κέντρο με επίκεντρο τον	**RCO19 -** Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση **RCO74** - Πληθυσμός που

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	ενεργειακής απόδοσης **&** **166**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών		Ηρακλή (Δήμος Νεμέας)	καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
						της εταιρικής σχέσης
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών	**165**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	**Δράση 2.1.2:** Εκσυγχρονισμός υποδομών και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των τουριστικών πόρων της Περιοχής Παρέμβασης	**Πράξη 2.1.2.1**: Μελέτη – Σχεδιασμός – Κέντρο Ανάδειξης και Προώθησης Πελοποννησιακών οίνων (Δήμος Νεμέας)	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
						χώρων που υποστηρίζονται **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
		Ειδικός Στόχος 5.ii: Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του	**169:** Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών		**Πράξη 2.1.2.2:** Υποστήριξη, παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας της Στρατηγικής ΟΧΕ	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών				που υποστηρίζονται. **PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης.
	ΕΣ 2.2: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ	**2.vii:** Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης	**79:** Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	**Δράση 2.2.1**: Ενισχυμένη και αποτελεσματική προστασία του φυσικού αποθέματος της Περιοχής Παρέμβασης	**Πράξη 2.2.1.1**: Προστασία και Ανάδειξη του Ρέματος των Μύλων στην ορεινή Ζάχολη (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	**RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στην περιοχή ΟΧΕ	**ΕΣ 3.1**: Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ	**Ειδικός Στόχος 4.ια:** Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης,	**160:** Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)	**Δράση 3.1.1**: Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας	**Πράξη 3.1.1.1**: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη,	**RCO75:** Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της			υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (Χ.Α.Π).	

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης				
		Ειδικός Στόχος 4.ια: Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε	**159.** Μέτρα για την αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων **&** **160:** Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των		**Πράξη 3.1.1.2**: Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης.	**RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		στέγαση και υπηρεσιών φροντίδας με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης, εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες	συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)			

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΡΓΑ)	ΔΕΙΚΤΕΣ (εκροών και αποτελεσμάτων)
		ομάδες, βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης				

5.1.1 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 1

ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στην περιοχή ΟΧΕ

ΕΣ 1.1: *Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή*

Δράση 1.1.1: *Παρεμβάσεις ενίσχυσης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φαινομένων της κλιματικής αλλαγής*

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 1.1.1.1: Δίκτυο απορροής όμβριων υδάτων πόλης Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η παρούσα πράξη αφορά στις απαιτούμενες εργασίες για την η κατασκευή ολοκληρωμένου δικτύου απορροής ομβρίων εντός της πόλης του Ξυλοκάστρου κατάλληλο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φαινομένων της κλιματικής αλλαγής. Το δίκτυο ομβρίων της πόλης θα αποτελείται από πλαστικούς σωλήνες δομημένου τοιχώματος με εσωτερικές και εξωτερικές λείες επιφάνειες, κατάλληλων διατομών, από προκατασκευασμένα κυκλικά φρεάτια επίσκεψης και από φρεάτια υδροσυλλογής. Η κατασκευή του θα γίνει ως εξής: Θα προηγηθεί εκσκαφή για την δημιουργία ορυγμάτων των υπογείων δικτύων με αποξήλωση των υπερκείμενων ασφαλτοταπήτων και στρώσεων οδοστρωσίας. Οι σωλήνες θα τοποθετηθούν μέσα στα ορύγματα και πάνω σε στρώση έδρασης και εγκιβωτισμού σωλήνων με άμμο προελεύσεως λατομείου. Τα σκάμματα θα επιχωθούν είτε με προϊόντα εκσκαφών είτε με στρώσεις θραυστού αμμοχάλικου (3Α). Τέλος θα γίνει αποκατάσταση των δρόμων με τρώσεις από θραυστό αμμοχάλικο και στρώσεις ασφαλτικού. Η τοποθέτηση των φρεατίων υδροσυλλογής θα γίνει σε κατάλληλες θέσεις στο κατάστρωμα του δρόμου και σε επαφή με το πεζοδρόμιο, ενώ τα φρεάτια επίσκεψης θα τοποθετηθούν στο κατάστρωμα του δρόμου. Τα δίκτυα θα καταλήγουν στην θάλασσα είτε μέσω των υπαρχόντων δικτύων είτε με δημιουργία εξαρχής απορροών στον παραλιακό δρόμο. Τέλος στα φρεάτια θα τοποθετηθούν τα κατάλληλα μεταλλικά εξαρτήματα (καπάκια, γατόσκαλες, καπάκια υδροσυλλογής κλπ).
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**1.400.000,00 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η πόλη του Ξυλοκάστρου δεν έχει σύστημα απορροής ομβρίων υδάτων παρά μόνο τοπικά. Η απορροή γίνεται επιφανειακά στους δρόμους και στα πεζοδρόμια της πόλης, με αποτέλεσμα να υπάρχει αυξημένος κίνδυνος πλημμυρών. Με την κλιματική κρίση δε, η οποία είναι πια γεγονός, αυξάνουν υπέρμετρα οι κίνδυνοι. Αυτό

	συνεπάγεται αύξηση των κινδύνων για την ασφάλεια και την ζωή των πολιτών, ενώ συνεπάγεται αύξηση των αποζημιώσεων από καταστροφές της περιουσίας τους. Για τους παραπάνω λόγους είναι επιτακτική η κατασκευή του. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025 • Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ Πελοποννήσου, 2020)
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 1: «Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**58**: Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία»

	• Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ■**
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ■**
	Οι απαιτούμενες μελέτες, εγκρίσεις και άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση του έργου.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	○ Έγκριση Αρχαιολογίας (απαιτείται) ○ Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ή σχετικό απαλλακτικό έγγραφο)

	○ Άδεια εκτέλεσης έργου από την αρμόδια Δ/νση Υδάτων (ή σχετικό απαλλακτικό έγγραφο)

Δράση 1.1.2: *Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών με βάση τις αρχές της βιώσιμης και ενεργειακής απόδοσης*

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 1.1.2.1: Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Το έργο αφορά την ολοκληρωμένη βιοκλιματική ανάπλαση της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου, της πλατείας Αγίου Βλασίου, με στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση, τη βελτίωση του μικροκλίματος και την αναβάθμιση της λειτουργικότητας του δημόσιου χώρου. Η παρέμβαση εστιάζει στην εφαρμογή σύγχρονων βιοκλιματικών αρχών σχεδιασμού που συμβάλλουν ουσιαστικά στη μείωση του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας και στην εξοικονόμηση ενέργειας. Συγκεκριμένα, το έργο περιλαμβάνει: • Ριζική αναδιάταξη των λειτουργιών εντός της πλατείας, με σημαντική αύξηση του χώρου για τους πεζούς και δημιουργία διαδρομών προσβάσιμων σε όλους τους χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με κινητικές δυσκολίες. • Εκτεταμένη χρήση ψυχρών υλικών δαπεδόστρωσης με υψηλή ανακλαστικότητα και θερμική αδράνεια, που μειώνουν την απορρόφηση θερμότητας και συμβάλλουν στη μείωση της θερμοκρασίας του περιβάλλοντος κατά τους θερινούς μήνες. • Αύξηση του πρασίνου με φύτευση νέων δέντρων και θάμνων κατάλληλων για το τοπικό κλίμα, που προσφέρουν φυσική σκίαση και συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα. • Ένταξη υδάτινων στοιχείων (π.χ. σιντριβάνια, πίδακες νερού κ.λπ.) που λειτουργούν ως φυσικά συστήματα δροσισμού, μειώνοντας τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος μέσω της εξάτμισης. • Πλήρης αντικατάσταση του υφιστάμενου συστήματος φωτισμού με σύγχρονα φωτιστικά σώματα LED χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και έξυπνο σύστημα διαχείρισης φωτισμού, επιτυγχάνοντας εξοικονόμηση ενέργειας έως και 65% σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση. • Δημιουργία περισσότερων και αναβαθμισμένων χώρων στάσης και ανάπαυσης με εργονομικό αστικό εξοπλισμό, που ενθαρρύνουν την παραμονή και την κοινωνική αλληλεπίδραση στον δημόσιο χώρο.

	• Εγκατάσταση συστημάτων παρακολούθησης των περιβαλλοντικών συνθηκών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των βιοκλιματικών παρεμβάσεων. Το έργο εντάσσεται στην ευρύτερη στρατηγική του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ενώ αναμένεται να αποτελέσει πρότυπο βιοκλιματικού σχεδιασμού για την περιοχή. Με την ολοκλήρωσή του, εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί σημαντική βελτίωση της θερμικής άνεσης κατά τους θερινούς μήνες, μείωση του θορύβου, καθώς και σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας σε επίπεδο αστικού ιστού.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**2.400.000,00 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η βιοκλιματική ανάπλαση της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου, της πλατείας Αγίου Βλασίου, κρίνεται επιτακτική για την αντιμετώπιση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προκλήσεων και τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας του αστικού ιστού. Η προτεινόμενη παρέμβαση θα μειώσει την κατανάλωση ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή μέσω της χρήσης ψυχρών υλικών, της αύξησης του πρασίνου και των βιοκλιματικών στοιχείων, ενώ παράλληλα θα συμβάλλει στην περαιτέρω ανάδειξη του ιστορικού Ιερού Ναού του Αγίου Βλασίου, ο οποίος έχει ανεγερθεί το 1900 μ.Χ. και αποτελεί αξιόλογο δείγμα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, κτισμένος στον ρυθμό του σύνθετου ελληνοβυζαντινού τύπου και παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με την Μητρόπολη Αθηνών. Το έργο στοχεύει στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της περιοχής και την προσαρμογή της στην κλιματική αλλαγή, προσφέροντας ένα πρότυπο βιοκλιματικού σχεδιασμού για τον δημόσιο χώρο που συνδυάζει την περιβαλλοντική αποδοτικότητα με την αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 1: «Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**45:** Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	

ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της

	πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ ■ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ■**
	Οι απαιτούμενες μελέτες, εγκρίσεις και άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση του έργου.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	○ Έγκριση Αρχαιολογίας (εφόσον απαιτείται) ○ ΣΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 1.1.2.2: Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Δερβενίου**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Το έργο αφορά την Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Δερβενίου. Προβλέπεται αναδιάταξη των λειτουργειών εντός της πλατείας, με το μεγαλύτερο άνοιγμα να προσφέρεται στους πεζούς, αύξηση των καθιστικών σημείων και επαναπροσδιορισμός της δαπεδόστρωσης με ψυχρά υλικά αυξημένης ανακλαστικότητας, ώστε όλα μαζί να δημιουργούν κατάλληλες συνθήκες βελτίωσης της προσβασιμότητας και θερμικής άνεσης.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**1.000.000,00 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Το έργο αφορά την βιοκλιματική ανάπλαση της κεντρικής πλατείας του Δερβενίου, της δεύτερης μεγαλύτερης τοπικής κοινότητας του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης. Η ανάπλαση της πλατείας στοχεύει στην περαιτέρω ανάδειξη του κτηρίου το οποίο φιλοξενούσε το Ειρηνοδικείο της περιοχής. Πρόκειται για ένα εμβληματικό κτήριο με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική αξία, το οποίο συνδέεται με την ταυτότητα και την ιστορία της περιοχής.

	Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 1: «Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	**ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ**
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των:

	~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	○ Έγκριση Αρχαιολογίας (εφόσον απαιτείται) ○ ΣΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 1.1.2.3: Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας δρόμων και πεζοδρομίων στην πόλη του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Το παρόν έργο αφορά στην βιοκλιματική ανάπλαση δρόμων και πεζοδρομίων στην πόλη του Ξυλοκάστρου.

	Στόχος της παρέμβασης είναι η βελτίωση της οδικής ασφάλειας των δρόμων που γίνεται παρέμβαση σε αμιγώς αστικό δίκτυο με κύριες δράσεις τα μέτρα βελτίωσης της ταχύτητας με αλλαγές στην επιφάνεια της οδού, με χρήση διαφορετικών υλικών, μέτρα αναμόρφωσης του αστικού οδικού περιβάλλοντος με δημιουργία πεζοδρομίων με όδευση τυφλών και εξασφάλιση κίνησης ΑΜΕΑ, μέτρα βελτίωσης διαχείρισης ομβρίων υδάτων με εξασφάλιση των απαραίτητων απορροών σε θέσεις φρεατίων για την αποφυγή συσσώρευσης ομβρίων και δημιουργίας συνθηκών ολίσθησης. Με την προτεινόμενη λύση οι δρόμοι κρατούν αυτούσια τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά τους δηλαδή το μήκος, τα πλάτη τους, ο άξονας της οδού δεν μεταβάλλεται, ενώ δεν προβλέπονται διαμορφώσεις για την υψομετρική διαμόρφωση της οδού. Ο δρόμος αλλάζει την επιφάνειά του και η τελική επιφάνειά από άσφαλτος θα γίνει από κυβόλιθο από φυσική πέτρα. Με την επιλογή αυτή οι οδηγοί θα μειώνουν την ταχύτητα των αυτοκινήτων τους, ενώ οι θέσεις στάθμευσης διατηρούνται χωρίς να μειώνονται. Επίσης αλλάζουν τα πεζοδρόμια τα οποία θα επιστρωθούν χυτό βοτσαλωτό δάπεδο με ενιαία επιφάνεια. Στα πεζοδρόμια θα γίνει διάστρωση με πλάκες τυφλών 40Χ40 cm. Οι πλάκες τυφλών θα τοποθετηθούν σύμφωνα με τις υποδείξεις του «ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» του ΥΠΕΧΩΔΕ. Επίσης στα πεζοδρόμια θα κατασκευαστούν ράμπες για την διέλευση ΑΜΕΑ με κλίση 4,5%. Στα τμήματα των πεζοδρομίων που επαρκούν θα τοποθετηθεί νέα φύτευση. Επίσης θα τοποθετηθεί νέα σήμανση ενώ θα διατηρηθεί ο αστικός φωτισμός και ο εξοπλισμός. Τέλος θα γίνει δίκτυο ομβρίων που θα «κουμπώσει» με το υπάρχων δίκτυο.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**400.000,00 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Οι δρόμοι και τα πεζοδρόμια της πόλης του Ξυλοκάστρου, έχουν κατασκευαστεί σε διάφορες χρονικές περιόδους με τα περισσότερα να είναι στις αρχές τις δεκαετίας του 2000, με αποτέλεσμα να μην διαθέτουν βασικές αρχές σχεδιασμού ειδικότερα όσον αφορά τους ΑΜΕΑ (διαβάσεις πεζών, ράμπες ΑΜΕΑ, πλάκες πεζοδρομίου κατάλληλης σήμανσης κλπ). Το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της παρέμβασης είναι η βελτίωση της οδικής ασφάλειας των δρόμων που γίνεται παρέμβαση σε αμιγώς αστικό δίκτυο με κύριες δράσεις τα μέτρα βελτίωσης της ταχύτητας με αλλαγές στην επιφάνεια της οδού, με χρήση διαφορετικών υλικών, μέτρα αναμόρφωσης του αστικού οδικού περιβάλλοντος με δημιουργία πεζοδρομίων με όδευση τυφλών και εξασφάλιση κίνησης ΑΜΕΑ, μέτρα βελτίωσης διαχείρισης ομβρίων υδάτων με εξασφάλιση των απαραίτητων απορροών σε θέσεις φρεατίων για την αποφυγή συσσώρευσης ομβρίων και δημιουργίας συνθηκών ολίσθησης. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 1: «Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	**ΑΛΛΟΙ ΠΟΡΟΙ**
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027»

	~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	○ Έγκριση Αρχαιολογίας (εφόσον απαιτείται)

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 1.1.2.4: Ανάπλαση πεζοδρομίων της Δ.Κ. Κιάτου, επί της οδού Ελ. Βενιζέλου και των καθέτων αυτής από την Πετμεζά έως την Αγ. Δημητρίου και της οδού Φιλλύρα και των καθέτων αυτής - 3ος Ειδικός Προϋπολογισμός (Μεταφερόμενο, Κωδικός Έργου: 6005575) (Δήμος Σικυωνίων)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σικυωνίων
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σικυωνίων
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σικυωνίων
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η πράξη αφορά στην ανάπλαση πεζοδρομιών στην Κοινότητα Σικυώνος (Κιάτο) και συγκεκριμένα επί της οδού Ελ. Βενιζέλου από τον ποταμό Κύριλλο έως τη συμβολή της με την οδό Αγίου Δημητρίου και επί καθέτων αυτής (οδοί: Σολωμού, Ρ. Φεραίου και Κρυστάλλη). Επιπλέον, η Πράξη περιλαμβάνει την αποξήλωση των υφιστάμενων στύλων ηλεκτροδότησης και την υπογειοποίηση του εναέριου δικτύου στην προς αναβάθμιση περιοχή, η συνολική επιφάνεια της οποίας είναι περίπου 4.300,00m2.

	Η ολική ανάπλαση των εν λόγω πεζοδρομίων στοχεύει στην μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος, μέσω δράσεων που βελτιώνουν το μικροκλίμα, μειώνουν τη θερμική επιβάρυνση και την ενεργειακή κατανάλωση και βελτιώνουν την προσβασιμότητα και τη βιώσιμη κινητικότητα. Συγεκκριμένα η πράξη περιλαμβάνει τις ακόλουθες εργασίες: καθαίρεση υφιστάμενης επένδυσης και στρώσεως υπόβασης, κατασκευή νέας υπόβασης και κρασπέδων, επένδυση πεζοδρομίων με ψυχρά υλικά υψηλής ανακλαστικότητας της ηλιακής ακτινοβολίας (αντιμετώπιση φαινόμενου αστικής θερμικής νησίδας), κατασκευή όδευσης τυφλών και ραμπών για την κίνηση ΑΜΕΑ και εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, ήτοι φωτιστικά με λαμπτήρες ενεργειακής αναβάθμισης, κάδοι απορριμμάτων, καθώς και διακοσμητικά κολωνάκια που λειτουργούν και ως εμπόδια στάθμευσης των αυτοκινήτων εντός της ζώνης όδευσης των πεζών. Σε όλη την περιοχή επέμβασης πληρούνται οι απαιτήσεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου σχετικά με την εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**1.073.401,86 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η περιοχή επέμβασης αποτελεί τμήμα του κέντρου της πόλης του Κιάτου και ίσως το πλέον πάσχον από πλευράς χώρων κίνησης πεζών. Στην παρούσα κατάσταση τα πεζοδρόμια παρουσιάζουν μεγάλες φθορές στη βατή επιφάνειά τους, υψομετρικές ανωμαλίες και ακατάλληλο ύψος κρασπέδου σχεδόν σε όλο το μήκος τους. Μείζον θέμα αποτελεί η απουσία υποδομής εξυπηρέτησης των ΑμεΑ (όδευση τυφλών και ράμπες), καθώς και ο πλημμελής φωτισμός σχεδόν σε όλο το μήκος της υπόψη περιοχής. Η προτεινόμενη ανάπλαση είναι η μοναδική και επιβεβλημένη λύση για την αναβάθμιση του βιοτικού και ποιοτικού επιπέδου των κατοίκων, καθώς δημιουργούνται καλαίσθητοι και ασφαλείς δημόσιοι χώροι για την κίνηση των πεζών και των εμποδιζόμενων ατόμων και παράλληλα φιλικοί προς το περιβάλλον. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 1: «Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**168**: Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-

ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 9.907 άτομα **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της

	πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 1.1.2.5: Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της βιώσιμης κινητικότητας και της ελκυστικότητας της πόλεως του Κιάτου (Δήμος Σικυωνίων)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σικυωνίων
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Σικυωνίων
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Σικυωνίων
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη αφορά σε εργασίες για την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου, τόσο σε λειτουργικό, όσο και σε αισθητικό επίπεδο, με στοχευμένες παρεμβάσεις για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος, την εξοικονόμηση ενέργειας και τη βελτίωση της προσβασιμότητας. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η διαμόρφωση ήπιας οδού κυκλοφορίας οχημάτων, η κατασκευή ποδηλατοδρόμου, η χρήση υλικών επίστρωσης, που ευνοούν την υψηλή ανακλαστικότητα της ηλιακής ακτινοβολίας (αντιμετώπιση φαινόμενου αστικής θερμικής νησίδας), η αντικατάσταση των φωτοστικών σωμάτων με λαπτήρες χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, η κατασκευή όδευσης τυφλών και ραμπών για την κίνηση ΑμεΑ και η εγκατάσταση αστικού εξοπλισμού υψηλής ποιότητας. Στην Πράξη διακριτή θέση έχει και η διάσταση της πράσινης υποδομής, η οποία συμβάλει στη βιωσιμότητα και στη διατήρηση υψηλής ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα προβλέπεται η αύξηση των χώρων αστικού πρασίνου στην περιοχή παρέμβασης για τη βελτίωση της ποιότητα του αέρα.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**3.610.911,95 €**

ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Η προτεινόμενη Πράξη στοχεύει στην αντιμετώπιση του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας, στη βελτίωση του μικροκλίματος και στη μείωση της θερμικής επιβάρυνσης καθώς και της ενεργειακής κατανάλωσης, στη βελτίωση της βιώσιμης κινητικότητας και της προσβασιμότητας, στη μείωση της αστικής ρύπανσης μέσω της βελτίωσης της ποιότητας του αέρα, στη βελτίωση της προσβασιμότητας και βιώσιμης κινητικότητας, καθώς και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, δημιουργώντας ταυτόχρονα ένα ελκυστικό σύνολο προσέλκυσης τουρισμού. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 1: «Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**168**: Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους

	τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ∼ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ∼ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ∼ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ■
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
	Βρίσκεται σε στάδιο εκπόνησης η οριστική μελέτη των αρχιτεκτονικών & Η/Μ μελετών. Έπεται η γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, των Αρχαιολογικών Υπηρεσιών, του Δασαρχείου και του Υπουργείου Ναυτιλίας στα τμήματα της Χερσαίας Ζώνης Λιμένα. Η Μελέτη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων έχει ολοκληρωθεί και έχει υποβληθεί προς έγκριση.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

5.1.2 ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2

ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του οικολογικού, πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της περιοχής ΟΧΕ

ΕΣ 2.1: *Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ*

Δράση 2.1.1: *Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων υψηλής ιστορικής σημασίας*

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 2.1.1.1: Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο (Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η οικία Κρινάκου βρίσκεται στο κέντρο του Ξυλοκάστρου, στην οδό Κρινάκου 1 και έχει περιέλθει στην κυριότητα του Δήμου. Πρόκειται για ένα διώροφο κτίσμα των αρχών του 19ου αιώνα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής σύνθεσης, με βάση, κορμό, και στέψη. Η στέψη του αποτελείται από νεοκλασικό θριγκό (γείσο, ακροκέραμα, μετόπη, τραβηχτές κορνίζες). Τα ανοίγματα πλαισιώνονται από τραβηχτές κορνίζες και τα παράθυρα συμπληρώνονται με ρόδακες στα θωράκια. Επί της οδού Κρινάκου υπάρχει εξώστης με φουρούσια από μπετόν και περίτεχνο σφυρήλατο κιγκλίδωμα. Η μορφολόγηση του κτίσματος συμπληρώνεται με ψευδοπεσσούς στις γωνίες. Η στέγη είναι ξύλινη και κεραμοσκεπής. Το κτίριο έχει χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4641/14198 (ΦΕΚ 312/Β΄/05.04.1999) και αρμόδια Υπηρεσία για την προστασία του είναι η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων (ΥΝΜΤΕ) Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου. Η παρούσα πράξη διαρθρώνεται σε δυο υποέργα: ○ Υποέργο 1: Δράσεις ωρίμανσης πράξης: Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη διατηρητέας Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο. Το παρόν υποέργο αφορά στις απαιτούμενες μελέτες της πράξης και των ανάλογων εγκρίσεων/αδειοδοτήσεων. Μεταξύ των μελετών που θα μπορούσαν να εξεταστούν, συγκαταλέγεται η εκπόνηση εξειδικευμένης μελέτης ενεργειακής απόδοσης για διατηρητέα κτίρια, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ΚΕΝΑΚ, με ιδιαίτερη μέριμνα για τη διαφύλαξη της αρχιτεκτονικής ταυτότητας του μνημείου. ○ Υποέργο 2: Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη διατηρητέας Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο. Στο πλαίσιο των εργασιών θα υλοποιηθούν δράσεις ενεργειακής

	αναβάθμισης του κτιρίου με σεβασμό στον διατηρητέο χαρακτήρα του. Αναφέρονται ενδεικτικά οι παρακάτω εργασίες: εσωτερική θερμομόνωση με χρήση σύγχρονων οικολογικών υλικών συμβατών με το κτίριο, αντικατάσταση κουφωμάτων με νέα ενεργειακά υψηλής απόδοσης που διατηρούν τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των αυθεντικών, εγκατάσταση συστήματος θέρμανσης-ψύξης χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης, και αναβάθμιση του συστήματος φωτισμού με τεχνολογία LED. Οι παρεμβάσεις στοχεύουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ, διασφαλίζοντας παράλληλα τη διατήρηση της ιστορικής και πολιτιστικής αξίας του μνημείου. Επισημαίνεται, επίσης, ότι το παρόν υποέργο αφορά στις απαιτούμενες εργασίες για την εφαρμογή των μελετών ώστε η οικία Κρινάκου να καταστεί κατάλληλη για να στεγάσει την Δημοτική Πινακοθήκη.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**950.000,00 €** **(Υποέργο 1: 50.000 € & Υποέργο 2: 900.000 €)**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Σε κάθε περιοχή υπάρχουν αξιόλογα μνημεία, κτίρια ή χώροι που συνδέονται με την ιστορία και τον πολιτισμό του κάθε τόπου. Αυτά συνθέτουν την ιδιαίτερη ταυτότητά του και μπορούν, αφού αποκατασταθούν και αναδειχθούν κατάλληλα, να αποτελέσουν μέρος του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος του κάθε τόπου ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προσελκύσουν αυτόνομα, το ενδιαφέρον τουριστών ειδικού ενδιαφέροντος (π.χ. πολιτιστικός τουρισμός). Επιπλέον, η προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού μέσω μουσείων ή συνεδριακών χώρων μπορεί να συμβάλλει στην ενίσχυση της ελκυστικότητας τους για τους τουρίστες. Προϋπόθεση είναι η οργάνωση και λειτουργία τους με τρόπο που αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες και προσφέρει «εμπειρίες» στους επισκέπτες. Η αναβάθμιση των ιστορικών κτιρίων με ενεργειακά αποδοτικές πρακτικές αποτελεί επιπλέον παράδειγμα βιώσιμης διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς και μπορεί να λειτουργήσει ως εκπαιδευτικό πρότυπο για την τοπική κοινωνία, ενισχύοντας την περιβαλλοντική συνείδηση και προσελκύοντας τουρίστες με οικολογικές ευαισθησίες. Ειδικά η ανάπτυξη δικτύων περιήγησης που συνδέουν τα ενεργειακά αναβαθμισμένα μνημεία και τοπόσημα μιας περιοχής, όπως η Οικία Κρινάκου, μπορεί να αποτελέσει καινοτόμο τουριστικό προϊόν που συνδυάζει τον πολιτισμό με την αειφορία. Σημειώνεται ότι στο ως άνω πλαίσιο, ο Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης σχεδιάζει την αποκατάσταση της οικίας Κρινάκου για την δημιουργία ενός χώρου πολιτισμού. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 2: «Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**45:** Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO19 -** Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση. Τιμή στόχου 2019: 150 τ.μ. **RCO74 -** Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα **RCO75 -** Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027»

	~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
	Οι απαιτούμενες μελέτες, εγκρίσεις και άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση του έργου.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Έγκριση Αρχαιολογίας (απαιτείται) - Είναι διατηρητέο.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 2.1.1.2: Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης «Αριστοναυτών» (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η παρούσα πράξη αφορά την ανακατασκευή κτιρίου στον Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης για την δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης «Αριστοναυτών». Στο πλαίσιο της παρούσας πράξης προβλέπονται τόσο κατασκευαστικές εργασίες, ώστε το κτίριο να καταστεί κατάλληλο για τη χρήση η οποία περιγράφεται

	όσο και ο σχεδιασμός και υλοποίηση ψηφιακών εφαρμογών (VR, AR, video, διαδραστικού ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού), καθώς και η προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού ώστε να καταστεί εφικτή η δημιουργία του Ψηφιακού Μουσείου.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**734.313,81 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Ο σκοπός του έργου είναι να αναδειχθεί η ναυτική και ναυπηγική παράδοση της περιοχής του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης με τον πλέον σύγχρονο και ελκυστικό τρόπο για όλες της ηλικίες, συμπεριλαμβανομένων μαθητών σχολείων, φοιτητών, ερευνητών και τουριστών. Σημειωτέον ότι η άγνωστη σε πολλούς ναυτική παράδοση του Δήμου μας ανάγεται τουλάχιστον στη Μυκηναϊκή Εποχή, αναφέρεται στην Αργοναυτική εκστρατεία και στον ομηρικό Κατάλογο των Πλοίων που ναυπηγήθηκαν για τον τρωικό πόλεμο, καθώς και στις ναυμαχίες του πελοποννησιακού πολέμου με τριήρεις των Πελληνέων. Η Πελλήνη υπήρξε η αρχαία πόλη και το Λιμάνι των Αριστοναυτών, με το χαρακτηριστικό όνομα που υποδηλώνει αξιόλογη ναυτική παράδοση, το επίνειό της, ανθηρό ως και του ρωμαϊκούς χρόνους. Κατά τον Θουκυδίδη η τριήρης επινοήθηκε στην Κορινθία και το Λιμάνι των Αριστοναυτών είναι το εγγύτερο στα ορεινά δάση της Κυλλήνης, από τα οποία προμηθεύονταν την ναυπηγική ξυλεία. Το ψηφιακό Μουσείο Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης θα είναι μοναδικό στον ελληνικό χώρο αλλά και στον παγκόσμιο, διότι επιπλέον θα αναδείξει την ιστορική πραγματικότητα πίσω από τα μυθικά θαλασσινά ταξίδια της Οδύσσειας: ποια ήταν η μορφή των πλοίων, πώς ναυπηγούνταν, πού και γιατί ταξίδευαν, ποια ήταν η σημασία αυτών των ταξιδιών για την ανάπτυξη των πολιτισμών της Μεσογείου. Μέσα από το παράδειγμα της ψηφιακής ανασύνθεσης της εικόνας του Μυκηναϊκού Λιμανιού των Αριστοναυτών και της ναυπήγησης πλοίων εκεί θα αναδειχτεί πώς ήταν τα πλοία, τα λιμάνια και τα καρνάγια της εποχής. Ο Δήμος θέλει να ενισχύσει με κάθε μέσο τους δεσμούς με το παρελθόν, αναγνωρίζοντας στην πράξη ότι η γνώση και η αξιοποίηση αυτού δίνει σπουδαία εφόδια και ρίζες για ένα καλύτερο μέλλον. Με τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών ο ιστορικός πλούτος του Δήμου αναδεικνύεται και αποκτά ακόμα μεγαλύτερη αξία. Η προβολή της ιστορίας και του πολιτισμού μέσω ψηφιακών εφαρμογών θα συμβάλλει στην ενίσχυση της ελκυστικότητας τους για τους τουρίστες. Προϋπόθεση είναι η οργάνωση και λειτουργία τους με τρόπο που αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες και προσφέρει διαδραστικές «εμπειρίες» στους επισκέπτες. Τελικός στόχος μας είναι να συμβάλλει στην αύξηση της επισκεψιμότητας στον Δήμο, τόσο σχολείων, όσο και επισκεπτών από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 2: «Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**166**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO74 -** Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα **RCO75 -** Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 χώρος
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των:

	~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
	Με τη χορηγία του Δήμου έχουν ήδη πραγματοποιηθεί οι εξής δράσεις: 1. Έκδοση βιβλίου με τίτλο «ΝΗΕΣ ΠΟΝΤΟΠΟΡΟΙ. Ομηρικά πλοία, δεινοί πλόες και Ναυτική Αρχαιολογία», στο οποίο περιλαμβάνεται η αρχαιολογική έρευνα με τίτλο «Η Πελλήνη της Ιλιάδας και η ιστορική πραγματικότητα». Σημειωτέον ότι η αρχαιολογική μελέτη έχει βραβευτεί από την Ακαδημία Αθηνών. Το εικονογραφικό υλικό της μελέτης και τα συμπεράσματα της έρευνας θα αποτελέσουν μέρος της ιστορικής τεκμηρίωσης στην οποία θα στηριχτούν οι ψηφιακές εφαρμογές. 2. Πειραματική ανακατασκευή τμήματος μυκηναϊκής εικοσόρου σε κλίμακα 1:1, με βάση συνδυασμό ψηφιακών ναυπηγικών μελετών και αρχαιολογικής, καρπός 25/ετούς έρευνας της «Διεπιστημονικής Ομάδας Ναυτικής Αρχαιολογίας Ξυλοκάστρου». Το ψηφιακό μοντέλο αυτής της εικοσόρου θα ολοκληρωθεί και θα αποτελέσει τον πυρήνα των ψηφιακών εφαρμογών για το πώς ναυπηγούνταν τα πλοία στο καρνάγιο του Λιμανιού των Αριστοναυτών και για τις διαδραστικές ψηφιακές εμπειρίες πλεύσης στο Ψηφιακό Μουσείο. 3. Διοργάνωση Φεστιβάλ Αριστοναυτών το 2024, όπου δόθηκε έμφαση στην ανάδειξη του θέματος μέσα από διαδραστικές εκπαιδευτικές δράσεις για όλες τις ηλικίες και διαπιστώθηκε η ελκυστικότητά τους για τους επισκέπτες.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	Έγκριση Αρχαιολογίας (απαιτείται)- Είναι διατηρητέο.

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 2.1.1.3: Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Σικυώνος (Δήμος Σικυωνίων)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Σικυωνίων
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη αφορά στη συντήρηση και αποκατάσταση τμημάτων του Θεάτρου Αρχαίας Σικυώνας με σκοπό την προστασία και ανάδειξή του στοχεύοντας στην αύξηση επισκεψιμότητάς του. Πιο συγκεκριμένα, αφορά σε εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης της ορχήστρας, του εύριπου, του κάτω κοίλου μέχρι το πρώτο διάζωμα και των αναλημματικών τοίχων του θεάτρου. Επιπλέον, αφορά στη διαμόρφωση της περιοχής του άνω κοίλου, του μεσαίου διαζώματος, του επιθεάτρου και του άνω διαζώματος μαζί με τις απαραίτητες προσβάσεις. Μετά τις απαραίτητες εργασίες αποχωμάτωσης, θα εκπονηθούν μελέτες αποκατάστασης του σκηνικού οικοδομήματος συντήρησης της ΒΔ διόδου και αποκατάστασης των δύο θολωτών διόδων, ώστε να γίνουν λειτουργικές και να συμπεριληφθούν στο masterplan της Αρχαίας Σικυώνας. Ειδικότερα, το γενικό διαχειριστικό σχέδιο (masterplan) αφορά στην ενοποίηση των τριών αρχαιολογικών χώρων (αγορά, θέατρο, στάδιο) και του αρχαιολογικού Μουσείου Αρχαίας Σικυώνας (προσδιορισμός σημείων εισόδου – εξόδου του ενιαίου αρχαιολογικού χώρου, προσδιορισμός ενιαίας περίφραξης, δημιουργία υποδομών εξυπηρέτησης του κοινού, όπως χώρος στάθμευσης, εκδοτήριο εισιτηρίων, χώροι υγιεινής), βελτιώνοντας παράλληλα την επισκεψιμότητά τους. Η εκπόνηση της μελέτης συντήρησης της ΒΔ διόδου και της μελέτης αποκατάστασης των δύο θολωτών διόδων θα αποτελέσει τμήμα του φυσικού αντικειμένου του προτεινόμενου προς ένταξη έργου, καθώς προαπαιτούνται εργασίες αποχωμάτωσης. Το ίδιο ισχύει και για το σκηνικό οικοδόμημα, σημειώνοντας εντούτοις, ότι τα διαθέσιμα αρχιτεκτονικά στοιχεία δεν επιτρέπουν την αποκατάστασή του, ενώ η κατάσταση διατήρησής και η εν εξελίξει διάβρωση, επιβάλλουν την προστασία του με χαμηλό στέγαστρο ήπιου τύπου.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**1.000.000,00 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ /	Η πράξη περιλαμβάνει τις απαραίτητες εργασίες για την προστασία, την αποκατάσταση και την ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου της

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Κοινότητας Αρχαίας Σικυώνας (Βασιλικό) με στόχο τη λειτουργία του Θεάτρου, το οποίο αποτελεί ένα μνημείο παγκοσμίου ενδιαφέροντος και σημαντικό πόλο έλξης τουρισμού. Το Θέατρο της Αρχαίας Σικυώνας θα λειτουργεί, δηλαδή, παράλληλα ως επισκέψιμο μνημείο και ως χώρος φιλοξενίας παραστάσεων και εκδηλώσεων. Ο μνημειακός πλούτος του πλατώματος της Αρχαίας Σικυώνας εντάσσεται σε ένα συνολικό σχέδιο ανάπλασης, που αναπτύσσεται σε άμεση συνάφεια και σύνδεση με το σύγχρονο οικισμό του Βασιλικού. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας, σε συνεργασία με το Δήμο Σικυωνίων και την Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, αντιμετωπίζει ολιστικά τα ζητήματα διάσωσης, συντήρησης, ανάδειξης και προβολής του μνημειακού πλούτου της Αρχαίας Σικυώνας. Αναμφίβολα, η οριστική αποκατάσταση και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Σικυώνος αποτελεί, εκτός από πάγιο αίτημα της τοπικής κοινωνίας και των φορέων της, την ύψιστη προτεραιότητα προς την κατεύθυνση της δημιουργίας ενός σύγχρονου επισκέψιμου αρχαιολογικού μνημειακού συνόλου, που θα συμβάλει καταλυτικά στην ανάπλαση και την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής. Η ολοκληρωμένη αρχαιολογική και αρχιτεκτονική τεκμηρίωση του Αρχαίου Θεάτρου, η αρτιότητα των εγκεκριμένων μελετών, η ικανοποίηση επιμέρους όρων της εγκριτικής Απόφασης και η αξιοσημείωτη πρόοδος στην εκπόνηση γενικού διαχειριστικού σχεδίου για τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Σικυώνας επιβεβαιώνουν το μεγάλο βαθμό ωρίμανσης του έργου και καθιστούν εύλογο και ρεαλιστικό το αίτημα του Υπουργείου Πολιτισμού δια της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κορινθίας και του Δήμου Σικυωνίων για την ένταξη και υλοποίησή του. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 2: «Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**166**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα

	RCO75 - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 χώρος
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.

ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
	Η εκπόνηση της μελέτης συντήρησης της ΒΔ διόδου και της μελέτης αποκατάστασης των δύο θολωτών διόδων θα αποτελέσει τμήμα του φυσικού αντικειμένου του προτεινόμενου προς ένταξη έργου, καθώς προαπαιτούνται εργασίες αποχωμάτωσης. Το ίδιο ισχύει και για το σκηνικό οικοδόμημα, σημειώνοντας εντούτοις, ότι τα διαθέσιμα αρχιτεκτονικά στοιχεία δεν επιτρέπουν την αποκατάστασή του, ενώ η κατάσταση διατήρησής και η εν εξελίξει διάβρωση, επιβάλλουν την προστασία του με χαμηλό στέγαστρο ήπιου τύπου. Οι δύο μελέτες θα συμπεριληφθούν στο masterplan της Αρχαίας Σικυώνας, που αφορά στην ενοποίηση των τριών αρχαιολογικών χώρων (αγορά, θέατρο, στάδιο) και του αρχαιολογικού Μουσείου Αρχαίας Σικυώνας, κάτι που θα βελτιώσει την επισκεψιμότητά τους.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 2.1.1.4: Μελέτη – Σχεδιασμός – Μετατροπή Κτιρίου ΚΣΟΣ σε διαδραστικό Πολιτιστικό Κέντρο με επίκεντρο τον Ηρακλή (Δήμος Νεμέας)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Νεμέας
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Νεμέας
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Νεμέας
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η Νεμέα και η ευρύτερη περιοχή της αποτελούν έναν μοναδικό προορισμό με επίκεντρο τον πολιτισμό και τον Οίνο. Ο Ηρακλής, οι άθλοι του και η μυθολογία είναι μέρος αυτής της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής. <u>Υποέργο 1 (2.200.000,00 €)</u> Αντικείμενο του υποέργου είναι η μελέτη και κατασκευή ενός νέου βιωματικού, διαδραστικού και εκπαιδευτικού χώρου με αντικείμενο τον Ηρακλή, τους άθλους του και τη μυθολογία. Βασική επιδίωξη είναι η

δημιουργία ενός ακόμα πόλου έλξης στην περιοχή για μικρούς και μεγάλους όπως επίσης και η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της αναγνωρισιμότητας της Νεμέας.

Πρόκειται για έναν σύγχρονο πολυχωρό με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, ο οποίος λειτουργικά έχει τις ακόλουθες χρήσεις:

1. **Διαδραστικός Χώρος:** Πρόκειται για μία ψηφιακή εμπειρία όπου κάποιος, μικρός ή μεγάλος, μπορεί να έρθει σε επαφή με τη μυθολογία και την ιστορία της περιοχής.
2. **Πολυχώρος Εκπαίδευσης:** Περιλαμβάνει παιχνίδια, ψηφιακές και βιωματικές εμπειρίες με στόχο την διαπαιδαγώγηση, την ενημέρωση και την εκπαίδευση με ψυχαγωγικούς τρόπους.
3. **Περιβάλλον Χώρος:** Χώρος κατάλληλα διαμορφωμένος για χρήση από όλους σε πλήρη αρμονία με το αντικείμενο και τους στόχους της δράσης.

Διευκρινίζεται ότι βάσει των μελετών που έχουν εκπονηθεί για το έργο, το ποσό των 500.000,00 € αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου και τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου.

<u>Υποέργο 2 (1.500.000,00€)</u>

Το Διαδραστικό Μουσείο Νεμέας αποτελεί ένα σύγχρονο κέντρο ψηφιακού και θεματικού πάρκου των άθλων του Ηρακλή.

Η δημιουργία ενός ψηφιακού – θεματικού πάρκου των άθλων του Ηρακλή είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον τόπο αφού κατά τη μυθολογία η Νεμέα και η ευρύτερη περιοχή αποτέλεσε τη χωρική ενότητα των δράσεων αυτών.

Στο παρόν υποέργο εντάσσονται οι ακόλουθοι 3 Χώροι:

- Χώρος 1: Δυναμικός Τρισδιάστατος Κινηματογράφος 3D (Νεμέα: Το Μαργαριτάρι της Πελοποννήσου)
- Χώρος 2: Dynamic Virtual Reality (Ο Ηρακλής και το Λιοντάρι της Νεμέας)
- Χώρος 3: Χώρος Πολλαπλών χρήσεων με προαιρετικό εξοπλισμό (Μόνιμη Έκθεση για τη Νεμέα, την κληρονομιά της, την περιοχή της και τον ισχυρό δεσμό της με το κρασί. Παρουσίαση των 12 άθλων του Ηρακλή)

Στο Χώρο 2, η εμπειρία θα βασίζεται σε ένα δυναμικό προσομοιωτή Εικονικής Πραγματικότητας, που θα αποτελείται από 8 δυναμικά καθίσματα που κινούνται όλα μαζί σε μια κοινή βάση. Οι θεατές θα φορούν κράνη Εικονικής Πραγματικότητας και το θέαμα θα διαρκεί 4 λεπτά, εμπνευσμένο από τον άθλο του Ηρακλή. Θα υπάρχει, επίσης, τεχνική αίθουσα για τον έλεγχο της κατάστασης της παράστασης, καθώς και ένας διάδρομος αναμονής και ένας εξόδου.

Ο Χώρος 3 αφορά σε ένα διαδραστικό και εκπαιδευτικό ταξίδι, δομημένο σε 4 τομείς με διαφορετικές λειτουργίες και διαστάσεις.

	Για τους Χώρους 1 και 2 προβλέπονται: ○ Περιοχή προσομοιωτή, αναμονής και διάδρομος εξόδου με κανονικό φωτισμό βάσει προδιαγραφών και επιπλέον μια ρυθμιζόμενη ράμπα με σποτ ○ Φωτεινές πινακίδες ασφαλείας και εξόδου και πόρτες εξόδου με μπάρα πανικού βάσει του ελληνικού κανονισμού, καθώς και σειρήνα σε περίπτωση που κάποιος τις ανοίξει ○ Σύνδεση internet υψηλής ταχύτητας για 2 rooters, ένα σε κάθε τεχνικό δωμάτιο ○ 1 τραπέζι και 2 καρέκλες για κάθε τεχνική αίθουσα ○ Στο Χώρου 3 προβλέπονται ενδεικτικά: ○ Εκτυπωμένοι Πίνακες πληροφοριών ○ Προβολές βίντεο με εμβυθιστικό κύλινδρο ○ Ολόγραμμα ○ Εκθεσιακές Βιτρίνες ○ Διαδραστική εφαρμογή απτής οθόνης ○ Παιχνίδια για παιδιά ○ Εμπειρίες επαυξημένης πραγματικότητας ○ Διακοσμητικά Στοιχεία ○ Κατάλληλος φωτισμός βάσει προδιαγραφών
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**3.700.000,00 €** **(Πεδίο Παρέμβασης 45: 500.000,00 € και** **Πεδίο Παρέμβασης 166: 3.200.000,00 €)**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Το συγκεκριμένο έργο έχει ως στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Νεμέας και τη δημιουργία ενός κέντρου παρουσίασης και προώθησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής. Αναλυτικότερα, με τη συγκεκριμένη Πράξη επιδιώκεται η επαναχρησιμοποίηση του δημοτικού ακινήτου και η μετατροπή σου σε χώρο πολιτιστικών, κοινωνικών και επιμορφωτικών δραστηριοτήτων με απώτερο στόχο τη λειτουργική του επανένταξη στο οικιστικό σύνολο της Νεμέας. Η πρόταση θα αφορά στις εργασίες που απαιτούνται για να μπορέσει το κτίριο και ο περιβάλλων χώρος να δεχθούν τις παραπάνω χρήσεις. Στόχος είναι οι χρήσεις να σχεδιαστούν με τρόπο που να έχουν λειτουργική αυτονομία, εύκολη και διακριτή πρόσβαση και απλή διάταξη, κάτι στο οποίο συντελεί και η υπάρχουσα μορφή του κτιρίου. Ο Δήμος Νεμέας θα συγχρονίσει τις πολιτισμικές του απαιτήσεις με την παράλληλη αποκατάσταση και επανάχρηση του κτιρίου, εφαρμόζοντας έτσι, μια διπλή πράξη πολιτισμού. Η νέα χρήση του κτιρίου έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό, το οποίο υπάρχει όσον αφορά τις χρήσεις πολιτισμού στο Δήμο. Αυτή τη στιγμή, δεν υφίσταται οργανωμένος χώρος πολιτισμού για τη διεξαγωγή εκδηλώσεων στο Δήμο. Ο Δήμος Νεμέας, παρά τη σημαντική του ιστορία και τους αρχαιολογικούς χώρους που διαθέτει, δεν έχει έως τώρα κατάλληλο χώρο προβολής της ταυτότητάς του προς το κοινό. Παράλληλα, το πολιτιστικό κέντρο θα εστιάσει στη γνωριμία του κοινού (σχολεία, κάτοικοι και επισκέπτες) με

	ένα σημαντικό κεφάλαιο της ταυτότητας του τόπου, την παράδοση και τη διαδικασία της οινοποίησης. Προς το παρόν, η γνωριμία του επισκέπτη με την οινοποίηση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω της επίσκεψης σε κάποιο ιδιωτικό οινοποιείο, όπου όμως η παρουσίαση δε γίνεται οργανωμένα και εστιάζει σε συγκεκριμένα στοιχεία της επιχείρησης. Στο κτίριο ΚΣΟΣ θα δοθεί η δυνατότητα προβολής του εμβληματικού αυτού τοπικού προϊόντος μέσω διαδραστικών εφαρμογών, προσφέροντας μια ολοκληρωμένη και τεχνολογικά προηγμένη εμπειρία στον επισκέπτη, πρωτοποριακή για την περιοχή. Συνολικά, η συγκεκριμένη Πράξη αναμένεται πως θα αναδείξει την ιστορική ταυτότητα της πόλης της Νεμέας. Στο Κτίριο θα φιλοξενούνται εκθέσεις, παραστάσεις, συνέδρια κ.λπ. Η προτεινόμενη νέα διαμόρφωση γίνεται για την ενίσχυση της σχέσης των κατοίκων, τόσο με τον κοινόχρηστο χώρο, όσο και μεταξύ του, με αποτέλεσμα την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 2: «Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**166**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO19 -** Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση. Τιμή στόχου 2019: 800 τ.μ. **RCO74 -** Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα **RCO75 -** Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 χώρος
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς

ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ■ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☐
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
	Στο πλαίσιο της ωρίμανσης του έργου της επανάχρησης της αποθήκης ΚΣΟΣ Νεμέας, οι απαιτούμενες μελέτες και ενέργειες είναι οι εξής:

- Αρχιτεκτονική Μελέτη
- Στατική Μελέτη
- Ηλεκτρομηχανολογικές Μελέτες
- Τεύχη Δημοπράτησης
- Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας (ΣΑΥ) και Φάκελος Ασφάλειας & Υγείας (ΦΑΥ)
- Μελέτη περιβάλλοντος Χώρου
- Περιβαλλοντική Μελέτη
- Λήψη αδειοδοτήσεων

Στο πλαίσιο της Σύμβασης για τις μελέτες ωρίμανσης του έργου «ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΚΣΟΣ ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ», που υπεγράφη στις 22-07-2021 με το Δήμο Νεμέας, εκπονήθηκε Αρχιτεκτονική Μελέτη που αφορά στην ανάδειξη και αξιοποίηση των υφιστάμενων δομών με σκοπό να στεγάσουν σύγχρονες μονάδες, αλλά και χώρους πολιτισμού υψηλής αισθητικής και λειτουργικότητας.

Με τη ζητούμενη μελέτη προβλέπεται πλήρης σειρά μελετών και συγκεκριμένα:

Α) Αρχιτεκτονική, Στατική και Η/Μ Μελέτη Αποκατάστασης Ανακαίνισης και Αναδιαρρύθμισης του υφιστάμενου παλαιού κτιρίου ώστε να καταστεί κατάλληλο για τις προβλεπόμενες από τον Δήμο χρήσεις.

Β) Μελέτη Περιβάλλοντος χώρου ώστε να διαμορφωθεί κατάλληλα για την υποδοχή των επισκεπτών του κτιρίου.

Γ) Ενεργειακή μελέτη για την όσο το δυνατό ενεργειακή αυτοτέλεια του κτιρίου, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι λειτουργικές ενεργειακές δαπάνες του.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της μελέτης είναι:

- Η δημιουργία καινοτόμου περιβάλλοντος με εκπαιδευτικό και ψυχαγωγικό χαρακτήρα
- Η δημιουργία μιας δομής πολιτισμού για την τοπική και όχι μόνο κοινότητα
- Η προώθηση της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας, καθώς και της πλούσιας ιστορίας και μυθολογίας της περιοχής
- Η ανάδειξη και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων κτιριακών όγκων
- Ο διάλογος εσωτερικού και εξωτερικού χώρου
- Η διαμόρφωση ενός νέου δημόσιου χώρου – θεματικού πάρκου υψηλής αισθητικής
- Η ασφάλεια των χρηστών
- Η εφαρμογή καινοτόμων ψηφιακών και τεχνολογικών συστημάτων
- Η εφαρμογή βασικών αρχών του βιοκλιματικού σχεδιασμού με σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας κατά τη λειτουργία του

Σε δεύτερη φάση η πρόθεση του Δήμου Νεμέας, είναι να ενοποιήσει τη λειτουργία του οικοπέδου αυτού με τα παρακείμενα οικόπεδα, που έχουν πρόσωπο στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο. Τα υπάρχοντα κτίσματα στα οικόπεδα αυτά θα αξιολογηθούν και θα διατηρηθούν όσα μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν, με συμπληρωματικές χρίσεις

	όπως εκδοτήρια, καταστήματα αναμνηστικών προϊόντων, γραφειακοί χώροι, λουτρά και αποδυτήρια. Ακόμα θα δημιουργηθεί ικανός χώρος για στάθμευση τουριστικών λεωφορείων και ΙΧ αυτοκινήτων.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

Δράση 2.1.2*: Εκσυγχρονισμός υποδομών και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των τουριστικών πόρων της Περιοχής Παρέμβασης*

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 2.1.2.1: Μελέτη – Σχεδιασμός – Κέντρο Ανάδειξης και Προώθησης Πελοποννησιακών οίνων (Δήμος Νεμέας)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Νεμέας
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Νεμέας
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Νεμέας
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η Νεμέα και η ευρύτερη περιοχή της αποτελούν έναν μοναδικό προορισμό με επίκεντρο τον πολιτισμό και τον Οίνο. Διαθέτει το δικό της ξεχωριστό αφήγημα με πολλές συνέργειες και προστιθέμενη αξία ανάμεσα στα βασικά της χαρακτηριστικά όπως αναφέρθηκαν. Αντικείμενο της συγκεκριμένης δράσης είναι η μελέτη και κατασκευή ενός νέου βιωματικού και διαδραστικού πολυχώρου με επίκεντρο το κρασί και τις παραγωγές της Πελοποννήσου. Βασικός στόχος είναι η εξωστρέφεια της περιοχής, η ενίσχυση της εικόνας της Πελοποννήσου ως βασικό παραγωγό κρασιού στην Ελλάδα, η δημιουργία και η προώθηση βιωματικών εμπειριών όπως και η ενίσχυση της εικόνας της περιοχής και ολόκληρης της Πελοποννήσου. Πρόκειται για έναν σύγχρονο πολυχωρό με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, ο οποίος λειτουργικά έχει τις ακόλουθες χρήσεις: 1. **Εκθεσιακός Χώρος:** Στο χώρο αυτό θα υπάρχει η δυνατότητα φιλοξενίας όλων των οινοποιείων και παραγωγών εντός της Περιφέρειας Πελοποννήσου. 2. **Χώρος Οινογνωσίας - Εκδηλώσεων:** Ξεχωριστός χώρος για εκδηλώσεις οινογνωσίας, μικρές παρουσιάσεις προϊόντων

	3. **Διαδραστικός Χώρος:** Πρόκειται για μία ψηφιακή εμπειρία όπου κάποιος, μικρός ή μεγάλος, μπορεί να έρθει σε επαφή με τη διαδικασία της παραγωγής και οινοποίησης με στόχο εκπαιδευτικό και ενημερωτικό. 4. **Περιβάλλον Χώρος:** Χώρος κατάλληλα διαμορφωμένος για χρήση από όλους σε πλήρη αρμονία με το αντικείμενο και τους στόχους της δράσης. Η λειτουργία του χώρου θα γίνεται με την υποστήριξη της Περιφέρειας Πελοποννήσου και των Αναπτυξιακών της Οργανισμών.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**1.984.313,81 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Στόχος της Πράξης είναι η προβολή των οίνων της Πελοποννήσου με μία ολιστικής προσέγγιση που θα αυξήσει την επισκεψιμότητα της περιοχής αναπτύσσοντας υπεραξία στη Νεμέα αλλά και γενικότερα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Αναλυτικότερα, η σκοπιμότητα και αναγκαιότητα του Κέντρου ανάδειξης και προώθησης Πελοποννησιακών οίνων πηγάζει από την επιτακτική ανάγκη για την οργανωμένη προβολή και στήριξη του οινικού πλούτου της περιοχής. Η δημιουργία ενός κεντρικού σημείου αναφοράς θα ενδυναμώσει την τοπική οικονομία μέσω της ανάπτυξης του οινοτουρισμού και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Παράλληλα, το έργο καθίσταται αναγκαίο για την προστασία και διάδοση της μακραίωνης οινικής παράδοσης της Νεμέας, καθώς και για την υποστήριξη των τοπικών παραγωγών που αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό στην εγχώρια και διεθνή αγορά. Η δημιουργία του Κέντρου θα συμβάλει καθοριστικά στην ενίσχυση της ταυτότητας της περιοχής ως σημαντικού οινοπαραγωγικού προορισμού, προσελκύοντας επισκέπτες και επενδύσεις που θα τονώσουν την τοπική ανάπτυξη. Η παρούσα Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 2: «Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**165**: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	-

ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO74** - Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα **RCO75** - Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική **RCO77** - Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 χώρος
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**PSR998** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης. Τιμή στόχου 2029: 3 φορείς
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

	Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ ■ ΟΧΙ ☐ Δεν απαιτείται ☐**
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ■**
	Οι απαιτούμενες μελέτες, εγκρίσεις και άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση του έργου.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 2.1.2.2: Υποστήριξη, παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας της Στρατηγικής ΟΧΕ**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Η Πράξη 2.1.2.2 αφορά στην υποστήριξη και παρακολούθηση της υλοποίησης της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, παρέχοντας συνεχιζόμενη παρακολούθηση της προόδου των έργων και δράσεων, τη διασφάλιση της σωστής προώθησης και δημοσιότητας των αποτελεσμάτων, καθώς και την κάλυψη των αναγκών της Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας Στρατηγικής.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**€**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ	Η Πράξη 2.1.2.2 είναι κρίσιμη για την αποτελεσματική παρακολούθηση και υποστήριξη της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου-

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, εξασφαλίζοντας την ορθή και έγκαιρη υλοποίηση των έργων, την ενίσχυση της δημοσιότητας των δράσεων και την αναγνώριση των επιτευγμάτων της περιοχής. Η σωστή κάλυψη των αναγκών της Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας συμβάλλει στην επιτυχία της στρατηγικής και στην ενδυνάμωση της συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη **Πράξη 2.1.2.2** συμβάλλει στην επίτευξη και των 4 Στρατηγικών Στόχων των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027	Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών
ΆΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**R** **C** **O** Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Τιμή στόχου 2029: 42.475 άτομα
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**P** **S** **R** - Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία»

	• Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: Π 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» Α 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☒
	Οι απαιτούμενες μελέτες, εγκρίσεις και άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση του έργου.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

ΕΣ 2.2: *Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ*

Δράση 2.2.1: *Ενισχυμένη και αποτελεσματική προστασία του φυσικού αποθέματος της Περιοχής Παρέμβασης*

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 2.2.1.1: Προστασία και Ανάδειξη του Ρέματος των Μύλων στην ορεινή Ζάχολη (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Το Ρέμα των Μύλων είναι μια φυσική ρεματιά εξαιρετικού φυσικού κάλλους στην ορεινή Ζάχολη ντου Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης. Πρόκειται για ένα φυσικό τοπόσημο με μεγάλη επισκεψιμότητα, μιας περιοχής που δοκιμάστηκε από την φονική πυρκαγιά Σεπτεμβρίου 2024. Η παρούσα πράξη αφορά στις απαιτούμενες εργασίες για την Προστασία και Ανάδειξη του Ρέματος των Μύλων στην ορεινή Ζάχολη και πιο συγκεκριμένα την βελτίωση της περίφραξης ασφαλείας τον καθαρισμό του ρέμματος και την βελτίωση του ηλεκτροφωτισμού του εξαιρετικού αυτού κάλλους ρέματος
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**200.000,00 €**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ή ΣΥΝΈΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Το Ρέμα των Μύλων είναι μια φυσική ρεματιά εξαιρετικού φυσικού κάλλους στην ορεινή Ζάχολη ντου Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης. Πρόκειται για ένα φυσικό τοπόσημο με μεγάλη επισκεψιμότητα, μιας περιοχής που δοκιμάστηκε από την φονική πυρκαγιά Σεπτεμβρίου 2024. Το έργο αφορά την αισθητική αναβάθμιση και βελτίωση της ασφάλειας των επισκεπτών, αναδεικνύοντας τις λίμνες και τα γεφύρια, βελτιώνοντας την περίφραξη ασφαλείας και τον ηλεκτροφωτισμό του εξαιρετικού αυτού κάλλους ρέματος. Η παρούσα Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027 • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη Πράξη συμβάλλει στην επίτευξη του ΣΣ 2: «Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου.»
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027	**79:** Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές
ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ	-

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ» 2021-2027)	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**RCO75 -** Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	**-**
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: ~ ΑΠ 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» ~ ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ~ Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο

	υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/ οικοπέδου/ κτιρίου** **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ■
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Δράσης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ■
	Οι απαιτούμενες μελέτες, εγκρίσεις και άδειες θα προσδιοριστούν κατά την εξειδίκευση του έργου.
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 Χρονική Διάρκεια Πράξης: 5 εξάμηνα (30 μήνες)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 3

ΑΣ 3: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στην περιοχή ΟΧΕ

ΕΣ 3.1: *Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ*

Δράση 3.1.1: *Ενίσχυση της προσβασιμότητας σε ποιοτικές υπηρεσίες περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας*

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 3.1.1.1: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (Χ.Α.Π).**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Στη βάση της διαπιστωμένης ανάγκης του πληθυσμού των περιοχών παρέμβασης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, ο εν λόγω Πληθυσμός παρουσιάζει ολοένα αυξανόμενες ανάγκες φροντίδας, κυρίως λόγω επιπολασμού χρόνιων νοσημάτων, σημαντικής γεωγραφικής απόστασης για την προσέγγιση σε μονάδες Υγείας (Δημόσιες και Ιδιωτικές) και αυτό οδηγεί εν μέρει σε απομόνωση των κατοίκων των δυσπρόσιτων περιοχών και την έλλειψη της δυνατότητας έγκαιρης πρόβλεψης παθήσεων που παρουσιάζονται με αυξανόμενη συχνότητα στον πληθυσμό αυτό. Με την προτεινόμενη Δράση των ΚΙΝΗΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ επιτυγχάνεται η εξατομικευμένη φροντίδα των κατοίκων της Περιφέρειας, στον τόπο διαμονής τους. Αναλύοντας επιμέρους τις παθήσεις αυτές σημειώνεται ότι: Τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια αποτελούν μακράν τα συνηθέστερα νευρολογικά νοσήματα. Ένας στους έξι συνανθρώπους μας θα υποστεί κάποια στιγμή στη ζωή του ποικίλης αιτιολογίας και βαρύτητας εγκεφαλικό. Υπολογίζεται πως περίπου 25.000 Έλληνες νοσούν κάθε χρόνο. Σε παγκόσμια κλίμακα τα εγκεφαλικά αποτελούν πλέον την πρώτη αιτία αναπηρίας και τη δεύτερη πιο συχνή αιτία θανάτου. Είναι προφανές λοιπόν ότι το φορτίο και το κόστος που επιφέρουν τα εγκεφαλικά σε

	ατομικό, οικογενειακό, αλλά και ευρύτερα κοινωνικό επίπεδο είναι τεράστιο. Θεμελιώδους σημασίας για την πρόληψη εγκεφαλικών είναι η σωστή ρύθμιση των παραγόντων αγγειακού κινδύνου, με πρώτη την αρτηριακή υπέρταση. Η ρύθμιση της πίεσης σε φυσιολογικά επίπεδα ελαττώνει τον κίνδυνο εγκεφαλικού κατά 40%. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δίδεται στη χοληστερίνη και το σάκχαρο. Η σωματική άσκηση και η απώλεια βάρους, η διακοπή του καπνίσματος, ο περιορισμός της χρήσης οινοπνεύματος και η σωστή διαχείριση του στρες αποτελούν επίσης σημαντικούς προστατευτικούς παράγοντες. Με την προτεινόμενη Δράση θα ληφθεί πρόνοια στο θέμα αυτό εξασφαλίζοντας το είδος της προληπτικών εξετάσεων που απαιτούνται στη βάση των Υπηρεσιών επαγγελματιών του Τομέα της Υγείας και στην περιοχή κατοικίας του πληθυσμού. Συγγενής πάθηση μπορεί να θεωρηθεί και όποια προκύπτει από ενδεχόμενο Καρδιαγγειακό νόσημα έτσι λοιπόν απολύτως απαραίτητη κρίνεται και η δράση πρόληψης με την παρακολούθηση των σχετικών παραμέτρων των ομάδων εκείνων του πληθυσμού οι οποίες παρουσιάζουν συχνότερα Καρδιαγγειακά Νοσήματα και δεν έχουν για τον σκοπό αυτό εξεταστεί ως προς την πιθανότητα αυτή. Σημειώνεται ότι η Δράση έχει προληπτικό σκοπό και δεν απευθύνεται σε αυτούς οι οποίο έχουν διαπιστωμένη πάθηση, αλλά σε εκείνους που παρότι ανήκουν στις Ομάδες που στατιστικά παρουσιάζουν μεγαλύτερη πιθανότητα εμφάνισης, εντούτοις δεν έχουν προβεί στις απαραίτητες εξετάσεις. Σχετικά με τις παθήσεις οι οποίες σχετίζονται με την στοματική υγεία, την παχυσαρκία, τον σακχαρώδη διαβήτη, την υπέρταση την σκελετική υγεία, την οστεοπόρωση και τη ΧΑΠ, ιδιαίτερη μέριμνα θα δοθεί στην ηλικιακή διαστρωμάτωση του πληθυσμού έτσι ώστε τα παιδιά και οι έφηβοι να λάβουν πρόληψη στις περιπτώσεις εκείνες όπου η όποια θεραπεία και οι λοιπές απαραίτητες παρεμβάσεις θα αποδώσουν έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση της πάθησης. Η όλη Δράση θα υλοποιηθεί μέσω ενιαίας ή διαχωρισμένης ανά πάθηση διαγωνιστικής διαδικασίας σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων (Ν.4412/2016), όπως ισχύει, και δεν συνδέεται με τη δημιουργία νέων Δομών. Οι ανάδοχοι που θα επιλεγούν έχουν την ευθύνη της υλοποίησης τους σε κατάλληλους και προσβάσιμους χώρους, ακόμα και στην περίπτωση διάθεσης χώρων των Δήμων-Εταίρων της ΟΧΕ για την υλοποίηση τους.
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**€**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ /	Η σκοπιμότητα της προτεινόμενης Πράξεις 3.1.1.1 για τις Κινητές Μονάδες Πρόληψης και Προαγωγής Δημόσιας Υγείας έγκειται στην ανάγκη για

ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	βελτίωση της πρόσβασης και της ποιότητας των προληπτικών υπηρεσιών υγείας σε περιοχές που παρουσιάζουν αυξημένες ανάγκες λόγω των γεωγραφικών αποστάσεων και των περιορισμένων πόρων. Ο πληθυσμός αυτών των περιοχών, που πλήττεται από χρόνιες παθήσεις όπως τα καρδιαγγειακά νοσήματα, ο σακχαρώδης διαβήτης, η υπέρταση, η παχυσαρκία και άλλες χρόνιες καταστάσεις, συχνά στερείται της δυνατότητας έγκαιρης διάγνωσης και παρακολούθησης, κάτι που οδηγεί σε απομόνωση και καθυστερημένη φροντίδα. Με την Πράξη αυτή, παρέχεται η δυνατότητα εξειδικευμένων και εξατομικευμένων προληπτικών υπηρεσιών υγείας στον τόπο κατοικίας των πολιτών, βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής τους και μειώνοντας την επιβάρυνση των συστημάτων υγείας, ενισχύοντας ταυτόχρονα τη γενική ευημερία της κοινότητας μέσω της πρόληψης και της έγκαιρης διάγνωσης. Η πράξη είναι απολύτως συμβατή με τη Στρατηγική της ΟΧΕ καθώς εντάσσεται στον Άξονα Στρατηγικής 3 της ΟΧΕ: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και συνοχής με επέκταση και αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη **Πράξη 3.1.1.1** θα συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ. 4: Στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της συμπεριληπτικότητας, της κοινωνικής ένταξης και συνοχής».
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-	Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)
ΆΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή στόχου 2029: 1 στρατηγική

ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) "Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία". • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις». • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027».
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: Π 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- Α 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- 2027, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση της νόμιμης, επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☒

	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒**
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2025 (7ος μήνας) Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο του 2027 (12ος μήνας) Χρονική Διάρκεια Πράξης: 30 Μήνες
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

ΚΩΔΙΚΟΣ & ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	**Πράξη 3.1.1.2 Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης**
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΚΥΡΙΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΦΟΡΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Δήμος Σικυωνίων, Δήμος Νεμέας
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΞΗΣ	Σκοπός της Πράξης 3.1.1.2 είναι η ανάπτυξη ενός πλέγματος κοινωνικών υπηρεσιών στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης, που στηρίζονται στην εξατομικευμένη προσέγγιση των ωφελουμένων και των οικογενειών τους και εστιάζουν στην ενδυνάμωση των ωφελούμενων, τη συμβουλευτική, την παροχή υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής με πρόσθετες δημιουργικές δραστηριότητες, που συνδέονται με την κοινωνικοποίηση και την ενεργό υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι κάτοικοι της περιοχής παρέμβασης με προτεραιότητα όσους ανήκουν σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες καθώς και τους δικαιούχους του Ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Παρεχόμενες Υπηρεσίες: • Διάγνωση Αναγκών σε ατομικό και οικογενειακό επίπεδο • Ατομική Συμβουλευτική • Ομαδική Συμβουλευτική

	• Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη και Καθοδήγηση των οικογενειών σε ειδικές καταστάσεις, περίοδοι ανάρρωσης (μετα-νοσοκομειακή προσαρμογή και φροντίδα), διαχείριση πένθους, λοχεία κτλ. • Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη γονέων και εκπαιδευτικών, ευαισθητοποίηση και απόκτηση δεξιοτήτων για την αποτελεσματικότερη επικοινωνία, αυτογνωσία, τη διαχείριση συναισθημάτων και αποδοχή της διαφορετικότητας • Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη μαθητών • Εργαστήρια Δημιουργικής Απασχόλησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για παιδιά και ενήλικες • Βιωματικά Εργαστήρια για την ενθάρρυνση της δημιουργικότητας και την κοινωνική ενδυνάμωση των νέων • Βιωματική Ενδυνάμωση των ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ) με την αξιοποίηση των εκφραστικών-εικαστικών μέσων με στόχο την κοινωνική μάθηση και ψυχική ανθεκτικότητα • Δραστηριότητες άθλησης και πολιτισμού • Προώθηση της ενεργού γήρανσης (προκλήσεις που συνδέονται με τη γήρανση μετατρέπονται σε ευκαιρίες μέσω εξειδικευμένων υπηρεσιών) • Υπηρεσίες ανίχνευσης, έγκαιρης διάγνωσης και υποστήριξης ηλικιωμένων και ατόμων με διαταραχές μνήμης • Υπηρεσίες Λογοθεραπείας για ενήλικες και άτομα με αναπηρία (ΑΜΕΑ) • Υπηρεσίες Κινησιοθεραπείας για ηλικιωμένους, άτομα με χρόνιες παθήσεις και άτομα με αναπηρία (ΑΜΕΑ) • Υπηρεσίες Φυσικοθεραπείας και αποκατάστασης για ενήλικες και ηλικιωμένους • Υπηρεσία Προσωποποιημένων «ραντεβού» για την κατ' οίκον φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων με κινητικά ή άλλα προβλήματα και χρονίως πασχόντων • Υπηρεσίες εξυπηρέτησης και στήριξης κατ' οίκον των ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ) με κινητικά ή άλλα προβλήματα προσαρμοστικότητας, καθώς και αντίστοιχη στήριξη των εμποδιζόμενων ατόμων Η παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών κοινωνικής ένταξης συμπληρώνει καταλυτικά το προσφερόμενο μίγμα κοινωνικών υπηρεσιών με στοχευμένες δράσεις, εξειδικευμένες υπηρεσίες και στελέχη / επιστημονικές ειδικότητες που δεν διαθέτουν (Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ψυχολόγοι, Παιδοψυχολόγοι, Coaches, Φυσικοθεραπευτές

	Λογοθεραπευτές, Εργοθεραπευτές, Επισκέπτες Υγείας, Νοσηλευτές, Διαιτολόγοι /Διατροφολόγοι, Εικαστικοί, Οργανωτές Βιωματικών Εργαστηρίων, Γυμναστές). Επιπλέον συμβάλλει στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου κοινωνικής ένταξης με έμφαση την εξατομικευμένη και ολιστική προσέγγιση των ωφελουμένων και των οικογενειών τους. <u>Σημειώνεται ότι οι προαναφερόμενες δράσεις/παρεχόμενες υπηρεσίες είναι ενδεικτικές και θα εξειδικευτούν περαιτέρω ανάλογα τη στόχευση κατά την οριστικοποίηση του σχεδιασμού της δράσης και διαμόρφωσης της Πρόσκλησης.</u> **<u>Ενδεικτική κατανομή προϋπολογισμού</u>** Ο συνολικός προϋπολογισμός της Πράξης ενδεικτικά θα κατανεμηθεί ως εξής: ο 75% του συνολικού Π/Υ, δηλαδή το ποσό **1.500.000,00 €,** θα χρηματοδοτηθεί από το πεδίο παρέμβασης **159 και αφορά σε υπηρεσίες ένταξης, μέριμνας και προστασίας που δύναται να επιλεχθούν.** ο υπόλοιπο 25% του συνολικού Π/Υ, δηλαδή το ποσό των **και αφορά σε υπηρεσίες περίθαλψης που δύναται να επιλεχθούν.**
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	**00,00€**
ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ – ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ / ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ / ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	Σκοπός της δράσης είναι η ανάπτυξη ενός πλέγματος κοινωνικών υπηρεσιών στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης, που στηρίζονται στην εξατομικευμένη προσέγγιση των ωφελούμενων και των οικογενειών τους και εστιάζουν στην ενδυνάμωση των ωφελούμενων, τη συμβουλευτική, την παροχή υπηρεσιών ανοιχτής φροντίδας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής με πρόσθετες δημιουργικές δραστηριότητες, που συνδέονται με την κοινωνικοποίηση και την ενεργό υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης. Η συγκεκριμένη Πράξη παρουσιάζει συνέργειες με τις ακόλουθες Στρατηγικές και Σχέδια: • Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, • Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου 2021-2025.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Η προτεινόμενη **Πράξη 3.1.1.2** συμβάλλει στην επίτευξη του Σ.Σ. 4: Στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της συμπεριληπτικότητας, της κοινωνικής ένταξης και συνοχής».
ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-	**Μέτρα για την αναβαθμισμένη παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων** **160: Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)**
ΆΛΛΗ ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-	
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται. Τιμή Στόχου 2029: 1 στρατηγική
ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΡΑΞΗΣ (ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ) & ΤΙΜΕΣ ΣΤΟΧΟΣ 2029	
ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ / ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ (ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ)	Η ανάθεση και εκτέλεση της Δράσης διέπεται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν, και ιδίως: • Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016) περί Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει • Το Ν. 4782/09.03.2021 (ΦΕΚ 36/Α/09.03.2021) "Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία". • Το Ν. 4914/19.03.2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων ΑΕ» και άλλες διατάξεις» • Την ΥΑ 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων

	συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027»
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Η Δράση θα υλοποιηθεί με βάση τις προβλέψεις των: Π 114947/ΕΥΘΥ/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β΄) ΥΑ «Εθνικοί Κανόνες επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021- Α 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β΄/01.12.2022) «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021- 2027» ύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ επιλέξιμης και εύρυθμης υλοποίησης και λειτουργίας της παρέμβασης, παράλληλα με την άσκηση των απαραίτητων σχετικών ελέγχων από τον ΕΦΔ σε συνεργασία με την ΕΥΔ και τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για τη συνέχιση της λειτουργίας της δράσης, ο υπεύθυνος της πρότασης θα οφείλει να ορίσει φορέα υπεύθυνο για τη συντήρηση και λειτουργία.
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	**Ιδιοκτησία γης/οικοπέδου/κτιρίου** **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☐ **Δεν απαιτείται** ☒
	Έχουν εκπονηθεί όλες οι μελέτες και έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις/βεβαιώσεις/άδειες για την υλοποίηση της Πράξης; **ΝΑΙ** ☐ **ΟΧΙ** ☒
ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Έναρξη Πράξης: 2ο εξάμηνο 2025 (7ος μήνας) Λήξη Πράξης: 2ο εξάμηνο 2027 (12ος μήνας) Χρονική Διάρκεια Πράξης: 30 Μήνες
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	

5.2 ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται η ωριμότητα των προτεινόμενων Πράξεων, Έργων Δημόσιων Επενδύσεων/ΕΤΠΑ του Σχεδίου Δράσης της ΟΧΕ Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Πίνακας 45: Ωριμότητα Προτεινόμενων Πράξεων/Έργων Δημόσιων Επενδύσεων/ΕΤΠΑ στο Σχέδιο Δράσης.

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)	ΚΩΔ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΑΔΙΟ/ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ						ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΣΧΟΛΙΑ
					1	2	3	4	5	6	
1	Δίκτυο απορροής όμβριων υδάτων πόλης Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	1.1.1.1	1.400.000,00 €	1.1.1							
2	Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	1.1.2.1	2.400.000,00 €	1.1.2							
3	Ανάπλαση πεζοδρομίων της Δ.Κ. Κιάτου, επί της οδού Ελ. Βενιζέλου και των καθέτων αυτής από την Πετμεζά έως την Αγ. Δημητρίου και της οδού Φιλλύρα και των καθέτων αυτής - 3ος Ειδικός Προϋπολογισμός (Μεταφερόμενο, Κωδικός Έργου: 6005575) (Δήμος Σικυωνίων)	1.1.2.4	1.073.401,86 €	1.1.2							ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΟ ΕΡΓΟ
4	Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της βιώσιμης κινητικότητας και της ελκυστικότητας της πόλεως του Κιάτου (Δήμος Σικυωνίων)	1.1.2.5	3.610.911,95 €	1.1.2							Εκπονείται η οριστική μελέτη.
5	Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	2.1.1.1	950.000,00 €	2.1.1							
6	Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης «Αριστοναυτών» (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	2.1.1.2	734.313,81 €	2.1.1							
7	Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Σικυώνος (Δήμος Σικυωνίων)	2.1.1.3	1.000.000,00 €	2.1.1							Εκκρεμεί η εκπόνηση της μελέτης συντήρησης της ΒΔ διόδου και η μελέτη αποκατάστασης των δύο θολωτών διόδων, που θα ενταχθούν στο Master Plan της Αρχαίας Σικυώνας.

8	Μελέτη – Σχεδιασμός – Μετατροπή Κτιρίου ΚΣΟΣ σε διαδραστικό Πολιτιστικό Κέντρο με επίκεντρο τον Ηρακλή (Δήμος Νεμέας)	2.1.1.4	3.700.000,00 €	2.1.1							Με πλήρη ωριμότητα μελετών, έτοιμο προς δημοπράτηση.
9	Μελέτη – Σχεδιασμός – Κέντρο Ανάδειξης και Προώθησης Πελοποννησιακών οίνων (Δήμος Νεμέας)	2.1.2.1	1.984.313,81 €	2.1.2							
10	Υποστήριξη, παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας της Στρατηγικής ΟΧΕ	2.1.2.2	147.058,57 €	2.1.2							
11	Προστασία και Ανάδειξη του Ρέματος των Μύλων στην ορεινή Ζάχολη (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	2.2.1.1	200.000,00 €	2.2.1							
ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ			**17.200.000,00 €**								

Στάδιο/ φάση ωριμότητας *:
1. Σε εξέλιξη εκτέλεσης
2. Με συμβάσεις **
3. Με τεύχη δημοπράτησης **

4. Με οριστικές μελέτες/ μελέτες εφαρμογής **
5. Με προμελέτες **
6. Χωρίς προμελέτες

* Κάθε πράξη/ έργο σε ένα στάδιο/ φάση ωριμότητας
** Κατ' ελάχιστο το κύριο υποέργο

Πίνακας 46: Ωριμότητα Προτεινόμενων ομαδοποιημένων Πράξεων/Έργων Δημόσιων Επενδύσεων / ΕΤΠΑ.

Α/Α	ΣΤΑΔΙΟ/ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ/ΕΡΓΑ		ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ ΣΧΟΛΙΑ
		ΑΡΙΘΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	ΠΟΣΟ (€)	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	
1	Σε εξέλιξη εκτέλεσης	1	9,09%	1.073.401,86 €	6,24%	
2	Με συμβάσεις *	0	0,00%	0,00 €	0,00%	
3	Με τεύχη δημοπράτησης *	0	0,00%	0,00 €	0,00%	
4	Με οριστικές μελέτες/ μελέτες εφαρμογής *	1	9,09%	3.700.000,00 €	21,51%	

5	Προμελέτες *	9	81,82%	12.426.598,14 €	72,25%
6	Χωρίς προμελέτες	0	0,00%	0,00 €	0,00%
	ΣΥΝΟΛΟ	**11**	**100,00%**	**17.200.000,00 €**	**100,00%**

* Το κύριο υποέργο (κατ' ελάχιστο)

5.3 ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Στην ενότητα 5.3 παρουσιάζονται πίνακες που αφορούν στην τεκμηρίωση της κοστολόγησης των μη συμβασιοποιημένων και χωρίς οριστική μελέτη Πράξεων που βρίσκονται στη φάση ωριμότητας 5 ή 6 καθώς και των έργων κατηγοριών δράσεων ΕΚΤ+ και κατηγοριών δράσεων κρατικών ενισχύσεων ΕΤΠΑ.

Πίνακας 47: Τεκμηρίωση της κοστολόγησης των μη συμβασιοποιημένων και χωρίς οριστική μελέτη Πράξεων/ Έργων/ Δημόσιων Επενδύσεων ΕΤΠΑ (Στάδιο / Φάση ωριμότητας 5 & 6).

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΑΔΙΟ/ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ [1] (5 ή 6)	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ Ο Π/Υ υπολογίστηκε βάσει αντίστοιχων ομοειδών υλοποιηθέντων έργων στην περίοδο 2014 - 2020 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ / ΣΧΟΛΙΑ
1	Δίκτυο απορροής όμβριων υδάτων πόλης Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	1.1.1.1	1.1.1	5	1.400.000,00 €	ΝΑΙ	
2	Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	1.1.2.1	1.1.2	5	2.400.000,00 €	ΝΑΙ	
3	Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της βιώσιμης κινητικότητας και της	1.1.2.5	1.1.2	5	3.610.911,95 €	ΝΑΙ	

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΑΔΙΟ/ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ [1] (5 ή 6)	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ Ο Π/Υ υπολογίστηκε βάσει αντίστοιχων ομοειδών υλοποιηθέντων έργων στην περίοδο 2014 - 2020 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ / ΣΧΟΛΙΑ
	ελκυστικότητας της πόλεως του Κιάτου (Δήμος Σικυωνίων)						
4	Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	2.1.1.1	2.1.1	5	950.000,00 €	ΝΑΙ	
5	Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης «Αριστοναυτών» (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	2.1.1.2	2.1.1	5	734.313,81 €	ΝΑΙ	
6	Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Σικυώνος (Δήμος Σικυωνίων)	2.1.1.3	2.1.1	5	1.000.000,00 €	ΝΑΙ	
7	Κέντρο ανάδειξης και προώθησης Πελοποννησιακών οίνων στη Νεμέα (Δήμος Νεμέας)	2.1.2.1	2.1.2	5	1.984.313,81 €	ΝΑΙ	
8	Υποστήριξη, παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών Τοπικής και	2.1.2.2	2.1.2	5	147.058,57 €	ΝΑΙ	

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ/ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ / ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΣΤΑΔΙΟ/ΦΑΣΗ ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ [1] (5 ή 6)	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ Ο Π/Υ υπολογίστηκε βάσει αντίστοιχων ομοειδών υλοποιηθέντων έργων στην περίοδο 2014 - 2020 (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ / ΣΧΟΛΙΑ
	Περιφερειακής Ομάδας της Στρατηγικής ΟΧΕ						
9	Προστασία και Ανάδειξη του Ρέματος των Μύλων στην ορεινή Ζάχολη (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	2.2.1.1	2.2.1	5	200.000,00 €	ΝΑΙ	
	ΣΥΝΟΛΟ				**12.426.598,14 €**		

1 Στάδιο/ φάση ωριμότητας:
5. Με προμελέτες *
6. Χωρίς προμελέτες

* Κατ' ελάχιστο το κύριο υποέργο

Πίνακας 48: Τεκμηρίωση της κοστολόγησης των έργων κατηγοριών δράσεων ΕΚΤ+ & κατηγοριών δράσεων κρατικών ενισχύσεων ΕΤΠΑ.

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ /ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΟΥ ΕΚΤ+	ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΡΑΣΗΣ (ΕΚΤ+ ή ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ)	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ Ο Π/Υ υπολογίστηκε βάσει αντίστοιχων ομοειδών υλοποιηθέντων έργων στην περίοδο 2014 - 2020 (ΝΑΙ/ΌΧΙ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ/ ΣΧΟΛΙΑ
1	**Πράξη 3.1.1.1**: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (Χ.Α.Π)	3.1.1.1	3.1.1	ΕΚΤ+	1.000.000,00 €	ΝΑΙ	
2	**Πράξη 3.1.1.2:** Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης	3.1.1.2	3.1.1	ΕΚΤ+	2.000.000,00 €	ΝΑΙ	
	ΣΥΝΟΛΟ				**3.000.000,00 €**		

5.4 ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ

Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο συνολικός χρονοπρογραμματισμός των δράσεων ανά Άξονα Στρατηγικής και Ειδικό Στόχο βάσει της διαθέσιμης πληροφορίας από τις Χωρικές αρχές.

Πίνακας 49: Χρονοπρογραμματισμός των Δράσεων της Στρατηγικής.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΡΑΞΗ	**Ε** = έναρξη, **Π** = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β
1	1.1	1.1.1	**Πράξη 1.1.1.1:** Δίκτυο απορροής όμβριων υδάτων πόλης Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)														
		1.1.2	**Πράξη 1.1.2.1:** Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)														
			Πράξη 1.1.2.2: Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής														

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΡΑΞΗ	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
			πλατείας του Δερβενίου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)														
			Πράξη 1.1.2.3: Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας δρόμων και πεζοδρομίων στην πόλη του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)														
			Πράξη 1.1.2.4: Ανάπλαση πεζοδρομίων της Δ.Κ. Κιάτου, επί της οδού Ελ. Βενιζέλου και των καθέτων αυτής από την Πετμεζά έως την Αγ. Δημητρίου και της οδού Φιλλύρα και των καθέτων αυτής - 3ος Ειδικός Προϋπολογισμός (Μεταφερόμενο, Κωδικός Έργου: 6005575) (Δήμος Σικυωνίων)														
			Πράξη 1.1.2.5: Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου για τη βελτίωση της														

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΡΑΞΗ	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
			προσβασιμότητας, της βιώσιμης κινητικότητας και της ελκυστικότητας της πόλεως του Κιάτου (Δήμος Σικυωνίων)														
2	2.1	2.1.1	**Πράξη 2.1.1.1:** Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)														
			Πράξη 2.1.1.2: Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης «Αριστοναυτών» (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)														
			Πράξη 2.1.1.3: Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Σικυώνος (Δήμος Σικυωνίων)														
			Πράξη 2.1.1.4: Μελέτη – Σχεδιασμός – Μετατροπή Κτιρίου ΚΣΟΣ σε διαδραστικό														

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΡΑΞΗ	Ε = έναρξη, Π = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β
			Πολιτιστικό Κέντρο με επίκεντρο τον Ηρακλή (Δήμος Νεμέας)														
		2.1.2	**Πράξη 2.1.2.1:** Μελέτη – Σχεδιασμός – Κέντρο Ανάδειξης και Προώθησης Πελοποννησιακών οίνων (Δήμος Νεμέας)														
			Πράξη 2.1.2.2: Υποστήριξη, παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας της Στρατηγικής ΟΧΕ														
	2.2	2.2.1	**Πράξη 2.2.1.1:** Προστασία και Ανάδειξη του Ρέματος των Μύλων στην ορεινή Ζάχολη (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)														
3	3.1	3.1.1	**Πράξη 3.1.1.1:** Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών														

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΗ	ΠΡΑΞΗ	**Ε** = έναρξη, **Π** = περάτωση													
				2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029	
				Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β	Α	Β
			Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (Χ.Α.Π).														
			Πράξη 3.1.1.2: Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης.														

6 ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ

Στο συγκεκριμένο Κεφάλαιο παρατίθεται ο Χρηματοδοτικός Πίνακας της Στρατηγικής ΟΧΕ για τους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Πίνακας 50: Χρηματοδοτικός Πίνακας της Στρατηγικής ΟΧΕ.

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
1	1.1	1.1.1	Πράξη 1.1.1.1: Δίκτυο απορροής όμβριων υδάτων πόλης Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	1.400.000,00 €	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	2.iv	58
		1.1.2	Πράξη 1.1.2.1: Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση	2.400.000,00 €	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	5.ii	45

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)					
			Πράξη 1.1.2.2: Βιοκλιματική ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας της κεντρικής πλατείας του Δερβενίου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	1.000.000,00 €	-	Άλλοι πόροι	-	-
			Πράξη 1.1.2.3: Βιοκλιματική	400.000,00 €	-	Άλλοι πόροι	-	-

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			ανάπλαση και βελτίωση προσβασιμότητας δρόμων και πεζοδρομίων στην πόλη του Ξυλοκάστρου (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)					
			Πράξη 1.1.2.4: Ανάπλαση πεζοδρομίων της Δ.Κ. Κιάτου, επί της οδού Ελ. Βενιζέλου και των καθέτων αυτής από την Πετμεζά έως την Αγ. Δημητρίου και της	**1.073.401,86 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**168**

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			οδού Φιλλύρα και των καθέτων αυτής - 3ος Ειδικός Προϋπολογισμός (Μεταφερόμενο, Κωδικός Έργου: 6005575) (Δήμος Σικυωνίων)					
			Πράξη 1.1.2.5: Ανάπλαση Παραλιακού Μετώπου για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της βιώσιμης κινητικότητας και της ελκυστικότητας	**3.610.911,95 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**168**

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			της πόλεως του Κιάτου (Δήμος Σικυωνίων)					
2	**2.1**	**2.1.1**	**Πράξη 2.1.1.1: Προστασία, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Οικίας Κρινάκου στο Ξυλόκαστρο (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)**	**950.000,00 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**45**
			Πράξη 2.1.1.2: Δημιουργία Ψηφιακού Μουσείου Μυκηναϊκής Ναυτικής Τέχνης «Αριστοναυτών»	**734.313,81 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**166**

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			(Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)					
			Πράξη 2.1.1.3: Προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του Αρχαίου Θεάτρου Σίκινος (Δήμος Σικυωνίων)	**1.000.000,00 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**166**
			Πράξη 2.1.1.4: Μελέτη – Σχεδιασμός – Μετατροπή Κτιρίου ΚΣΟΣ σε διαδραστικό Πολιτιστικό Κέντρο με επίκεντρο τον Ηρακλή (Δήμος Νεμέας)	**3.700.000,00 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**45 & 166**

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
		2.1.2	**Πράξη 2.1.2.1: Μελέτη – Σχεδιασμός – Κέντρο Ανάδειξης και Προώθησης Πελοποννησιακών οίνων (Δήμος Νεμέας)**	**1.984.313,81 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**165**
			Πράξη 2.1.2.2: Υποστήριξη, παρακολούθηση πορείας υλοποίησης, προβολής, δημοσιότητας κάλυψης αναγκών Τοπικής και Περιφερειακής Ομάδας της Στρατηγικής ΟΧΕ	**147.058,57 €**	**ΕΤΠΑ**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**5.ii**	**169**

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
	2.2	2.2.1	Πράξη 2.2.1.1: Προστασία και Ανάδειξη του Ρέματος των Μύλων στην ορεινή Ζάχολη (Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης)	200.000,00 €	ΕΤΠΑ	Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	2.vii	79
3	3.1	3.1.1	Πράξη 3.1.1.1: Κινητές Μονάδες Πρόληψης & Προαγωγής Δημόσιας Υγείας - Πρόληψη Καρδιαγγειακών Νοσημάτων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Άνοιας και άλλων Παθήσεων του	1.000.000,00 €	ΕΚΤ+	Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027	4.ια	160

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης όπως στοματικής υγείας, παχυσαρκίας, σακχαρώδη διαβήτη, υπέρτασης, αρρυθμιών, σκελετικής υγείας, οστεοπόρωσης χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας (Χ.Α.Π).					
			Πράξη 3.1.1.2: Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες Ανοιχτής Φροντίδας, Βελτίωσης	**2.000.000,00 €**	**ΕΚΤ+**	**Πόροι για ΟΧΕ Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027**	**4.ια**	**159 & 160**

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
			της Ποιότητας Ζωής & Κοινωνικής Ένταξης.					
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ ΑΠΟ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 21-27				**20.200.000,00 €**				
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ - ΌΛΕΣ ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ				**21.600.000,00 €**				
ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΡΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ				**1.400.000,00 €**				

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ	ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΞΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΤΑΜΕΙΟ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ
						Πρόγραμμα / Πηγή Χρηματοδότησης	Ειδικός Στόχος Προγράμματος	
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ				**31,0% ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΤΠΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ**				

7 ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

7.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Το Κεφάλαιο αυτό περιγράφει συνοπτικά τη διοικητική οργάνωση του φορέα που προτείνεται ως Χωρική Αρχή. Ειδικότερα, αναλύεται η διοίκηση, η διάρθρωση, το αντικείμενο και η στελέχωση των υπηρεσιών του.

Για την υλοποίηση της ΟΧΕ των Δήμων Σικυωνίων, Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης και Νεμέας της ΠΠ 2021-2027 ως Χωρική Αρχή ορίζονται οι τρεις Δήμοι. Οι αρμοδιότητές τους αναφορικά με την εκπόνηση Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης, καθώς και το περιεχόμενο αυτής σε επίπεδο δράσεων και έργων απορρέουν από τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006-Β.3.π1) καθώς και από το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010-Β3.π2). Η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμων, το οργανόγραμμα και οι αρμοδιότητες κάθε οργανικής μονάδας περιγράφονται αναλυτικά στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους.

Η Στρατηγική ΟΧΕ σχεδιάζεται και υλοποιείται από τη Χωρική Αρχή των τριών Δήμων.

7.1.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Στη νέα διοικητική δομή των «Καλλικρατικών» Δήμων κυρίαρχο ρόλο παίζει ο Οργανισμός Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ). Καθοριστική επίδραση στη σύνταξη του ΟΕΥ των Δήμων έχει το πληθυσμιακό μέγεθος, από το οποίο εξαρτώνται τα τακτικά έσοδα και επομένως ο αριθμός προσωπικού.

7.1.1.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης απαρτίζεται από ένα σύνολο διακριτών Υπηρεσιών, Διευθύνσεων και Τμημάτων, οι οποίες συνεργάζονται στενά μεταξύ τους με σκοπό την αποτελεσματική διεκπεραίωση των εργασιών του Δήμου και την ικανοποίηση των βασικών και ιδιαίτερων αναγκών των δημοτών και των επιχειρήσεων του Δήμου. Οι υπηρεσίες του Δήμου, ανά διοικητική ενότητα, περιγράφονται αναλυτικά στον νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας, ο οποίος μετά την τροποποίησή του (ΦΕΚ 775/22.3.16) αποτυπώνεται στο επόμενο Διάγραμμα.

Διάγραμμα 37: Οργανόγραμμα ΟΕΥ του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης.

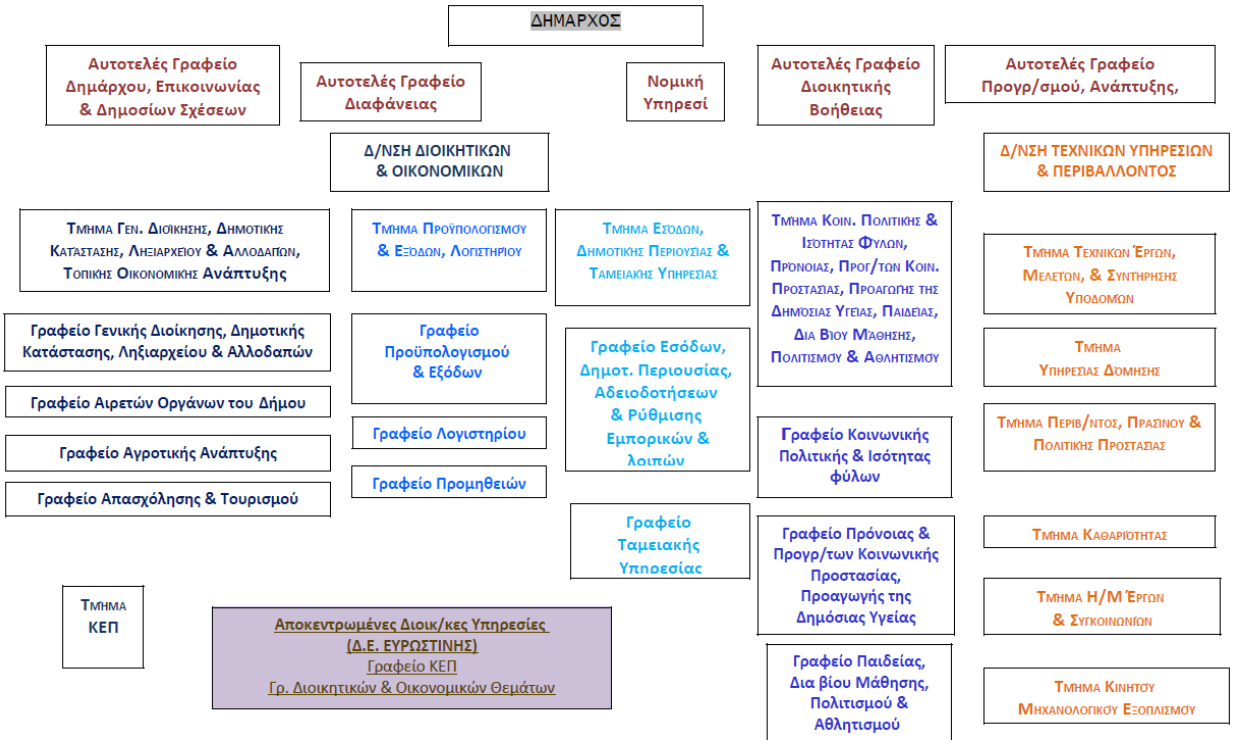

Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης (2015-2019)

Ανθρώπινο Δυναμικό

Πίνακας 51: Ανθρώπινο Δυναμικό του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ					

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ					
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ – ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ					
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ – ΤΥΠΟΥ					
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					

Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης (2015-2019)

Κανονισμοί Λειτουργίας

- Η οργάνωση της εσωτερικής λειτουργίας του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης βασίζεται στο υπ' αριθμ. ΦΕΚ 2566/Β΄/ 07.11.2011 περί «Έγκρισης Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης»
- Κανονισμός Υδρεύσεως Δημοτικής Επιχείρησης Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Ξυλοκάστρου
- Κανονισμός Ύδρευσης Δήμου Ευρωστίνης
- Κανονισμός χρήσης πεζοδρομίων και λοιπών κοινοχρήστων χώρων Δήμου Ευρωστίνης
- Κανονισμός Λειτουργίας του Δικτύου Ακαθάρτων της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης – Αποχέτευσης Ξυλοκάστρου
- Το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 186/Β΄/7.9.1995 περί σύστασης ενιαίας επιχείρησης ύδρευσης – αποχέτευσης με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ξυλοκάστρου του Νομού Κορινθίας».
- Το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 702/Β΄/07.06.2000 περί επέκτασης της περιοχής αρμοδιότητας της ΔΕΥΑ Ξυλοκάστρου και στα υπόλοιπα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου.
- Το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 1096/Β΄/10.04.2012 περί τροποποίησης της συστατικής πράξης της ΔΕΥΑ η οποία μετονομάζεται από «Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης

Ξυλοκάστρου Νομού Κορινθίας» σε «Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ»

- Το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 520/26.4.2010 περί τροποποίησης του καταστατικού της Δημοτικής Επιχείρησης Κατασκευής Τεχνικών Έργων Ξυλοκάστρου (ΔΕΚΤΕΞ) σε Κοινωφελή Επιχείρηση
- Το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 1508/27.06.2011 περί συγχώνευσης ΝΠΔΔ του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης και σύσταση νέου ΝΠΔΔ κατά τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Άρθρο 103 παρ. 4 Ν.3852/2010)

7.1.1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ

Ο Δήμος Σικυωνίων βάσει πληθυσμιακού μεγέθους ανήκει στην ομάδα των μικρών προς μεσαίων Δήμων (πληθυσμοί μεταξύ 10.001 - 30.000 κατοίκων), όπου προβλέπεται η δημιουργία ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Τα κύρια ζητήματα στη σύνταξη της εσωτερικής οργάνωσης των μικρομεσαίων Δήμων, όπως είναι ο Δήμος Σικυωνίων, είναι:

- Η συγκρότηση κεντρικών υπηρεσιών για την άσκηση των υφιστάμενων και νέων αρμοδιοτήτων (Πολεοδομία, Κοινωνική Πρόνοια, Δημόσια Υγεία, Γεωργία – Κτηνοτροφία, Αλιεία, Εκπαίδευση κ.ά.)
- Η αποκέντρωση ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη

Η νέα οργάνωση του Δήμου προβλέπει κεντρικές υπηρεσίες στην έδρα του Δήμου και αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των πρώην Δήμων, δηλαδή στις ΔΕ Στυμφαλίας και Φενεού.

Βάσει του Ν. 3852/2010 του Προγράμματος Καλλικράτης (Άρθρο 97), στο Δήμο συμπεριλαμβάνονται υπηρεσιακές μονάδες με τα ακόλουθα αντικείμενα:

- Προγραμματισμού και Οικονομικής Ανάπτυξης
- Οικονομική Υπηρεσία
- Τεχνική Υπηρεσία

- Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Διαφάνειας
- Νομικής Υποστήριξης
- Διοίκησης – Διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
- Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- Περιβάλλοντος – Πολιτικής Προστασίας
- Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Νέας Γενιάς και
- Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας

Για την άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων απαιτήθηκε η ανάθεση ορισμένων νέων δραστηριοτήτων σε υφιστάμενες υπηρεσίες, αλλά και η δημιουργία νέων δημοτικών υπηρεσιών.

<u>Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών</u>

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

- Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στο Δήμαρχο
- Επιτελικές υπηρεσίες, με αρμοδιότητες την παροχή επιτελικής υποστήριξης στα πολιτικά όργανα και στις δημοτικές υπηρεσίες, δηλαδή επεξεργασμένων στοιχείων και προτάσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων
- Υπηρεσίες τοπικής οικονομικής ανάπτυξης, με αρμοδιότητες που αφορούν στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής (φυτική και ζωική παραγωγή), στη μεταποίηση και στον τριτογενή τομέα (εμπόριο, τουρισμός) καθώς και στην προαγωγή της απασχόλησης.
- Υπηρεσίες υποστήριξης, με αρμοδιότητες την παροχή διοικητικής, οικονομικής και τεχνικής υποστήριξης σε όλες τις δημοτικές υπηρεσίες
- Υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, με αρμοδιότητες που αφορούν στην κοινωνική προστασία, στην προστασία της δημόσιας

υγείας και στην παροχή υπηρεσιών στους τομείς της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού.

- Υπηρεσίες περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, με αρμοδιότητες που αφορούν στην προστασία του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος και στην προώθηση της αστικής ανάπτυξης.

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες του Δήμου Σικυωνίων περιλαμβάνουν τις διοικητικές ενότητες που παρουσιάζονται στον επόμενο Πίνακα.

Πίνακας 52: Κεντρικές Υπηρεσίες και Διοικητικές Ενότητες Δήμου Σικυωνίων.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΤΜΗΜΑΤΑ – ΓΡΑΦΕΙΑ - ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
Υπηρεσίες Υπαγόμενες Απευθείας στο Δήμαρχο	• Γενικός Γραμματέας • Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου • Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων • Νομική Υπηρεσία • Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας • Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
Επιτελικές Υπηρεσίες	• Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής
Υπηρεσίες Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	• Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
Υπηρεσίες Υποστήριξης – Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού & Αθλητισμού	• Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών • Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
Υπηρεσίες Περιβάλλοντος & Ποιότητας Ζωής	• Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής
Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες	• Γραφείο Κ.Ε.Π. • Γραφείο - Συντήρησης Υποδομών - Τεχνικών & Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων • Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη • Γραφείο Οικονομικών θεμάτων • Γραφείο Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας • Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης • Γραφείο Αγροτικών θεμάτων

Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Σικυωνίων (2020-2023)

Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Οι αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα των Δημοτικών Ενοτήτων, εξυπηρετούν τις κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου. Οι υπηρεσίες που λειτουργούν στις ΔΕ Στυμφαλίας και Φενεού έχουν ως εξής:

- Γραφείο ΚΕΠ
- Γραφείο - Συντήρησης Υποδομών - Τεχνικών & Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων
- Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- Γραφείο Οικονομικών θεμάτων
- Γραφείο Περιβάλλοντος και Πολιτικής Προστασίας
- Γραφείο Καθαριότητας και Ανακύκλωσης
- Γραφείο Αγροτικών θεμάτων

<u>Διοίκηση – Εποπτεία – Συντονισμός</u>

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημοτική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Όργανα Διοίκησης των δημοτικών κοινοτήτων του Δήμου είναι το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ή ο εκπρόσωπος της Κοινότητας, προκειμένου για κοινότητες μέχρι διακόσιους (200) κατοίκους.

Ο Δήμαρχος υποστηρίζεται στα διοικητικά του καθήκοντα από το Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υλοποιεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν ιδίως την εποπτεία και τον έλεγχο των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου.

Το Δήμαρχο επικουρούν οι Αντιδήμαρχοι που ορίζει ο Δήμαρχος και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλη (π.χ. άσκηση εποπτείας συγκεκριμένων δημοτικών υπηρεσιών) και κατά τόπο (εποπτεία αποκεντρωμένων υπηρεσιών και ζητημάτων που αφορούν συγκεκριμένες Δημοτικές Ενότητες).

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των Δημοτικών Ενοτήτων εποπτεύονται συνολικά από τον αντίστοιχο Αντιδήμαρχο. Κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται διοικητικά και ακολουθεί κατά την άσκηση των θεαματικών αρμοδιοτήτων της, τις οδηγίες και κατευθύνσεις της αντίστοιχης υπερκείμενης θεματικής διοικητικής ενότητας (π.χ. το αποκεντρωμένο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων διοικείται και ακολουθεί τις οδηγίες και τα πρότυπα που ορίζει η κεντρική Διεύθυνση Διοικητικών / Οικονομικών Υπηρεσιών).

Όλες οι υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με το Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής κατά το σχεδιασμό και την παρακολούθηση εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, των ετησίων προγραμμάτων και γενικά των Προγραμμάτων Δράσης του Δήμου.

Όλες οι κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τα Αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη προκειμένου αυτά (α) να ενημερώνουν και να πληροφορούν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες, (β) να παραλαμβάνουν αιτήσεις πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις κεντρικές υπηρεσίες και να διαβιβάζουν πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για τη διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία και (γ) να παραλαμβάνουν από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και να μεριμνούν για την παράδοσή τους στους πολίτες.

Ο Δήμαρχος δύναται να συγκαλεί περιοδικά ή κατά περίπτωση Συντονιστικά Συμβούλια στα οποία μετέχουν με εκπροσώπους τους το σύνολο ή μέρος (ανάλογα με ομοιογενή θεματικά αντικείμενα) των υπηρεσιών του Δήμου. Παράλληλα, και για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης του έργου του Δήμου, είναι δυνατός ο ορισμός, με απόφαση Δημάρχου:

- Μόνιμων ή κατά περίπτωση διατμηματικών επιτροπών ή ομάδων εργασίας για την επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν περισσότερες διοικητικές ενότητες του Δήμου
- Ομάδων διοίκησης έργου ή προγράμματος
- Συντονιστών για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων με αξιοποίηση προσωπικού και από διάφορες διοικητικές ενότητες

- Υπαλλήλων συνδέσμων μεταξύ διοικητικών ενοτήτων με ισχυρή αλληλοεξάρτηση

Διάγραμμα 38: Οργανόγραμμα ΟΕΥ του Δήμου Σικυωνίων.

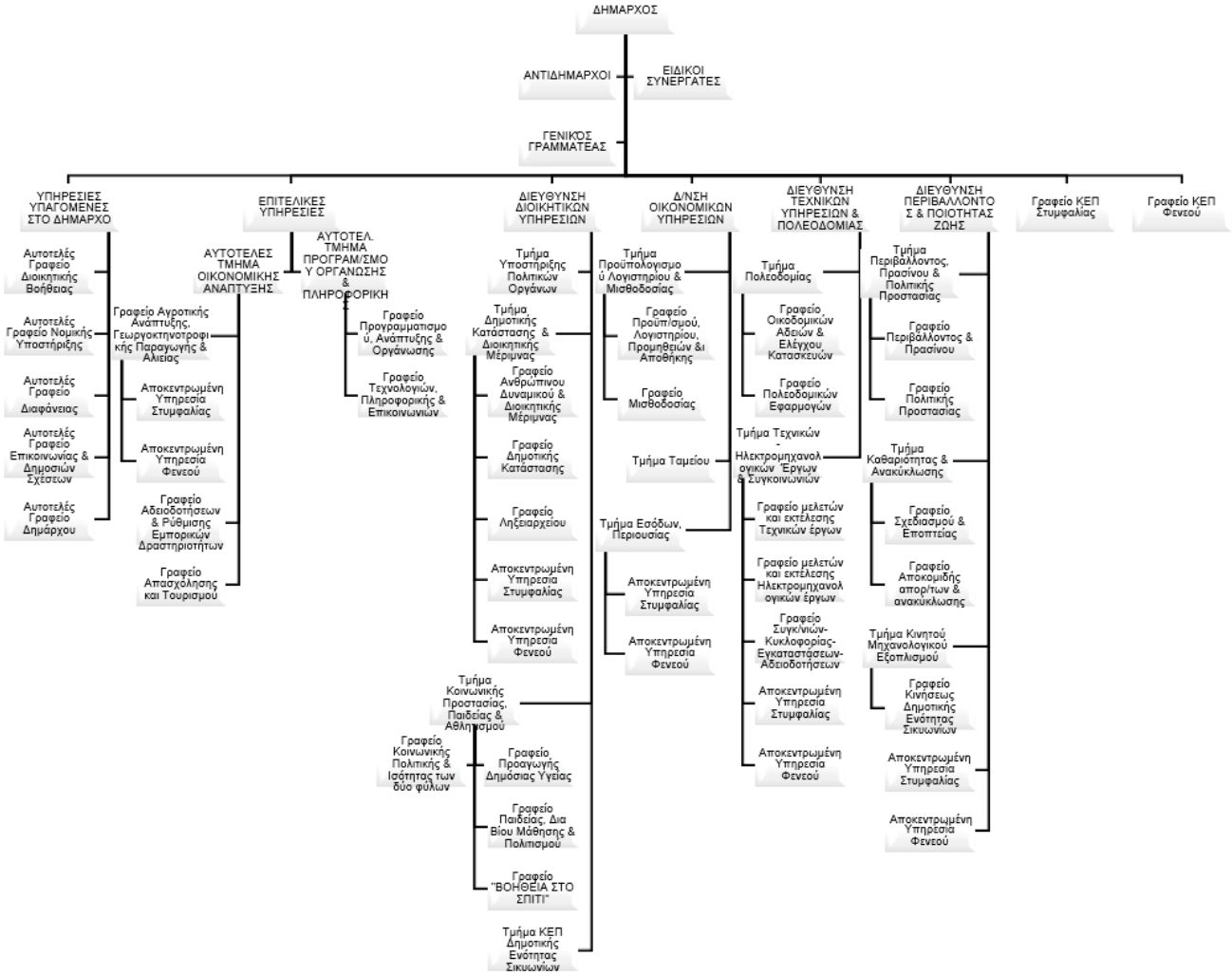

Πηγή: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Σικυωνίων (2020-2023)

7.1.1.3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ ΝΕΜΕΑΣ

Τα κύρια ζητήματα στη σύνταξη της εσωτερικής οργάνωσης των μικρομεσαίων Δήμων, όπως είναι ο Δήμος Νεμέας είναι:

- Η συγκρότηση κεντρικών υπηρεσιών για την άσκηση των υφιστάμενων και νέων αρμοδιοτήτων (Πολεοδομία, Κοινωνική Πρόνοια, Δημόσια Υγεία, Γεωργία – Κτηνοτροφία, Αλιεία, Εκπαίδευση κ.ά.)

- Η αποκέντρωση ορισμένων δημοτικών υπηρεσιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Η νέα οργάνωση του Δήμου προβλέπει κεντρικές υπηρεσίες στην έδρα του. Βάσει του Ν. 3852/2010 του Προγράμματος Καλλικράτης (Άρθρο 97), στο Δήμο συμπεριλαμβάνονται υπηρεσιακές μονάδες με τα ακόλουθα αντικείμενα:

- Δημοτικό Συμβούλιο
- Διοικητική Υπηρεσία
- Δημοτική Επιτροπή
- Οικονομική Υπηρεσία
- Ταμειακή Υπηρεσία
- Τεχνική Υπηρεσία

Διάγραμμα 39: Οργανόγραμμα ΟΕΥ του Δήμου Νεμέας.

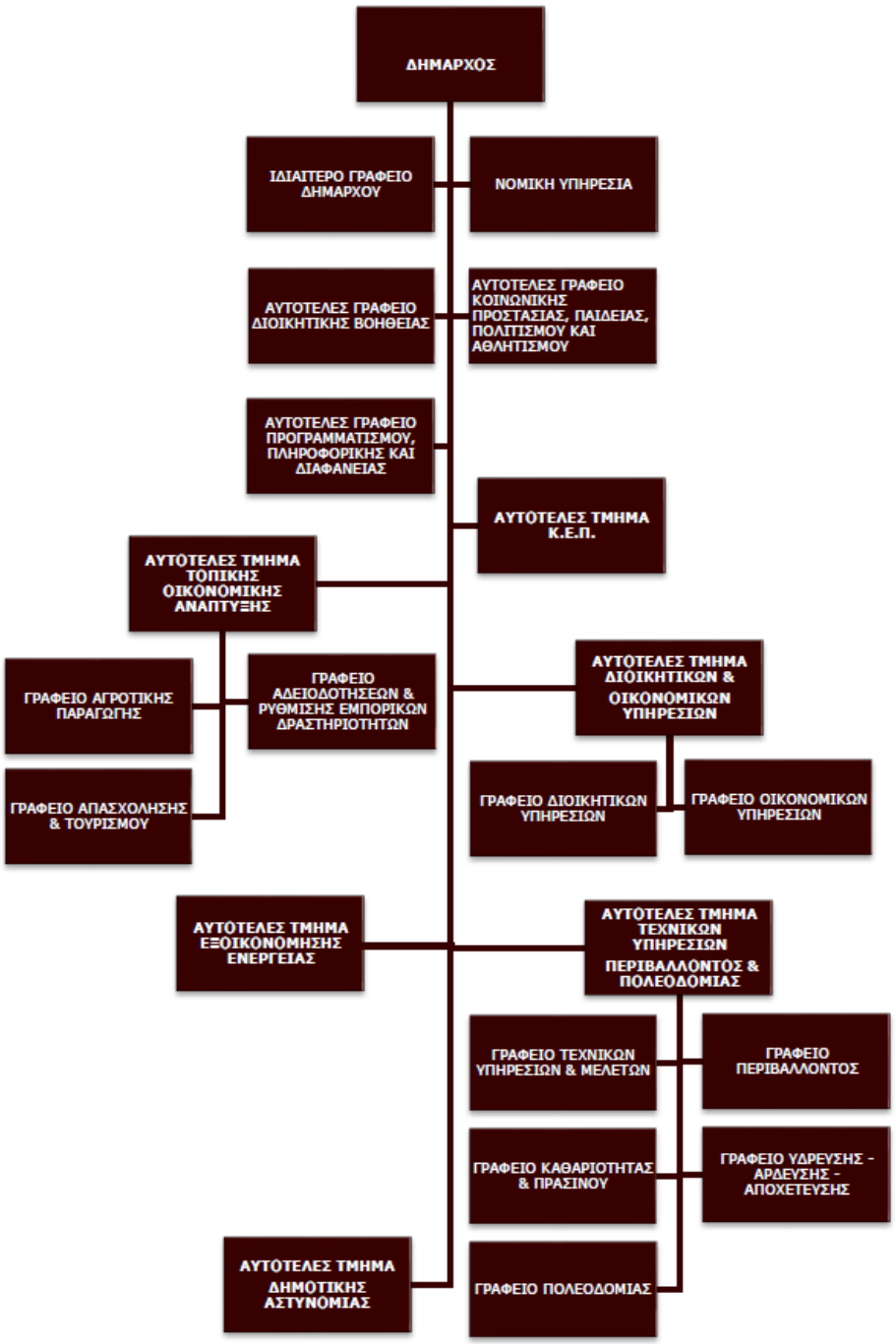

Πηγή: ΣΔΑΕΚ Δήμου Νεμέας (2016)

7.1.1.4 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1.1.2024, όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά ή παραπομπή στην Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και την Εκτελεστική Επιτροπή των Δήμων, καθώς και στις αρμοδιότητες αυτών, εφεξής νοείται η Δημοτική Επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές (άρθρο 74Α παρ. 1 του Ν.3852/10, όπως προστέθηκε από το άρθρο 9 του Ν.5056/23) (ΥΠ.ΕΣ. εγκ.1237/94548/06.11.2023).

7.2 ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η συγκεκριμένη Ενότητα αφορά στην τεκμηρίωση των διαδικασιών που θα εφαρμόσει και στις υπηρεσίες/στελέχη που θα εμπλέξει η Χωρική Αρχή στο σχεδιασμό και την παρακολούθηση υλοποίησης της ΟΧΕ. Ειδικότερα, αφορά στον τρόπο οργάνωσης των λειτουργιών, στη διάταξη των υπηρεσιών και την εσωτερική κατανομή εργασιών, στις προβλέψεις για την επαρκή στελέχωση και τον τρόπο κάλυψης όλων των αναγκών που σχετίζονται με τις λειτουργίες Διακυβέρνησης της Στρατηγικής, σχετικά με το σχεδιασμό, την παρακολούθηση και το συντονισμό της προτεινόμενης Στρατηγικής.

Η περιγραφή και η σύνθεση της Ομάδας της Χωρικής Αρχής και οι αρμοδιότητές της αναφέρονται στην ΑΠ 124143/ΕΥΣΣΑ/21.12.2022 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ».

7.2.1 ΤΟΠΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Η αποτελεσματικότητα των στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ συνδέεται στενά με τη διακυβέρνηση και την παρακολούθηση. Η αποτελεσματική χωρική διακυβέρνηση πρέπει να είναι δημοκρατική, διαφανής και χωρίς αποκλεισμούς, μακροπρόθεσμη και ολοκληρωμένη, πολυμερής και πολυεπίπεδη, εδαφική, ικανή και στο πνεύμα της ψηφιακής εποχής. Συνδέεται με τρεις κεντρικές συνιστώσες της διαδικασίας των ΟΧΕ, παρέχοντας προτάσεις για την αντιμετώπιση των κύριων συναφών ζητημάτων που διακυβεύονται. Οι τρεις αυτές συνιστώσες είναι:

- Η πολυεπίπεδη, αναφερόμενη στο συντονισμό και την ευθυγράμμιση των δράσεων (παρεμβάσεων) μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης

- Η πολυμερής, που προσεγγίζει και περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς παράγοντες καθ' όλη τη διάρκεια των Στρατηγικών
- Η από τη βάση προς την κορυφή συμμετοχική, που χρησιμοποιεί πρωτοβουλίες υπό την ηγεσία της κοινότητας για την ενθάρρυνση της συμμετοχής και της ανταπόκρισης των τοπικών φορέων

Η ανάγκη συγκρότησης ειδικών ομάδων για τη διακυβέρνηση των Στρατηγικών αναδείχτηκε κατά την αποτίμηση της εφαρμογής των χωρικών εργαλείων που ολοκληρώθηκε το 2014-2020. Η αποτίμηση αυτή ανέδειξε ότι τα κενά στη διακυβέρνηση και τη συστηματοποίηση της εμπλοκής των τοπικών φορέων στις διαδικασίες σχεδιασμού και παρακολούθησης δημιουργούν μεταξύ άλλων εμπόδια και επιβραδύνουν την υλοποίηση των έργων. Αποτέλεσμα αυτού είναι η χαμηλή απόδοση των Χωρικών Στρατηγικών στην Ελλάδα, η οποία σε πολύ λίγες περιπτώσεις κατόρθωσε να υλοποιηθεί ολοκληρωμένα και συνεκτικά κατά την ΠΠ 2014-2020.

Οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στα Χωρικά Εργαλεία Φορέων Διακυβέρνησης για την περίοδο 2021-2027 και ο καταμερισμός τους αποτελούν μια εξέλιξη της εμπειρίας της ΠΠ 2014-2020 και στηρίζονται στις διατάξεις του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων των Ταμείων (ΚΚΔ 1060/2021), όπως έχουν εξειδικευτεί από το Εθνικό Πλαίσιο (Ν.4914/2022).

Η εγκύκλιος της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) εισάγει το πλαίσιο λειτουργίας των Ομάδων που υποστηρίζουν την υλοποίηση. Σε τοπικό επίπεδο η Ομάδα Διακυβέρνησης καλείται να ενισχύσει το σύστημα διακυβέρνησης των Στρατηγικών προκειμένου να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που εντοπίστηκαν την περίοδο 2014-2020 (σύμφωνα με τη σχετική εμπειρογνωμοσύνη) και οι οποίες αποτέλεσαν έναν από τους κυριότερους λόγους, τόσο της μικρής υλοποίησης των ΟΧΕ και ΟΧΕ/ ΒΑΑ, όσο και της ακόμα μικρότερης αναγνώρισής τους από τις τοπικές κοινότητες.

Με Πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΠεΠ «Πελοποννήσου» 2021 – 2027 θα κληθεί η Χωρική Αρχή των τριών Δήμων, ως υπεύθυνη για την υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, με αξιοποίηση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης στην Πελοπόννησο να υποβάλλει πρόταση για Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση στο πλαίσιο της εφαρμογής της Προτεραιότητας 6 του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Στο πλαίσιο της υποβολής της ανωτέρω πρότασης, και για την υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής ΟΧΕ των τριών Δήμων, θα απαιτείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική Πρόσκληση να συγκροτηθεί μια Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικής Αρχής με στόχο:

- Το συντονισμό του σχεδιασμού της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία
- Τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης για την ωρίμανση των έργων και την υλοποίηση της Στρατηγικής
- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής
- Την επίλυση προβλημάτων κατά την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην με ΑΠ 124143/ΕΥΣΣΑ/21.12.2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ», η εν λόγω Ομάδα δύναται να αποτελείται από:

- Στελέχη των αρμόδιων Χωρικών Αρχών που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων
- Εκπροσώπους φορέων που μετέχουν στο σχήμα υποβολής του φορέα και που αποδεδειγμένα διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στο σχεδιασμό και υλοποίηση των χωρικών στρατηγικών και πράξεων
- Εξωτερικούς Εμπειρογνώμονες

Η Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών Αρχών ανά ΟΧΕ θα πρέπει να έχει συγκροτηθεί από τις αρμόδιες Χωρικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και θα αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Με βάση τα ανωτέρω, η Χωρική Αρχή των τριών Δήμων θα αποφασίσει και θα εγκρίνει τη συγκρότηση Συνεκτικής Ομάδας σε επίπεδο Χωρικής Αρχής με σκοπό τη Διακυβέρνηση της

ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για την περίοδο 2021-2027, η οποία θα αποτελείται από τους/τις κάτωθι:

- Στελέχη της Χωρικής Αρχής
- Εκπροσώπους φορέων που μετέχουν στο σχήμα υποβολής
- Εξωτερικούς εμπειρογνώμονες

Με βάση τα ανωτέρω, σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 33/2024 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης[87], με θέμα: «Έγκριση συμμετοχής του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης στη συγκρότηση Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης για την προώθηση και διακυβέρνηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ 2021-2027» εγκρίθηκε η συμμετοχή του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης στη Συγκρότηση Δημοτικής Ομάδας Διακυβέρνησης της ΟΧΕ με τους / τις κάτωθι:

α. Μπακώλης Θεόδωρος, Γενικός Γραμματέας Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης

β. Νιάρρου Γεωργία, ΤΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών

γ. Θεοδωρόπουλος Απόστολος, ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών

Επίσης, ορίστηκε ο Δήμος Σικυωνίων ως Επικεφαλής χωρικού φορέα για την έγκριση ορισμού των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης και Νεμέας ως Συμμετεχόντων χωρικών φορέων στη σύμπραξη της Χωρικής Αρχής για την κατάρτιση, διακυβέρνηση και υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Ο Δήμαρχος του Δήμου Σικυωνίων εξουσιοδοτήθηκε ως Επικεφαλής χωρικού φορέα για:

- Την υπογραφή της τελικής Απόφασης Συγκρότησης Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης, η οποία θα συνοδεύει την επίσημη υποβολή της Στρατηγικής

[87] Απόσπασμα από το Πρακτικό με Αρ. 4/2024 του Δημοτικού Συμβουλίου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης

- Την επίσημη υποβολή της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, κατόπιν έκδοσης της σχετικής Πρόσκλησης από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027
- Την ανάληψη των απαραίτητων ενεργειών και την υποβολή λοιπών εγγράφων που θα απαιτούνται για την επίσημη υποβολή της πρότασης της Στρατηγικής ΟΧΕ

Από το Πρακτικό με Αριθμό 3/30.01.2024 της τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου Νεμέας, με βάση την Απόφαση με Αρ. 29/2024[88] αποφασίστηκαν ομόφωνα τα ακόλουθα:

- Έγκριση της συμμετοχής του Δήμου Νεμέας στην κατάρτιση και υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.
- Έγκριση της συμμετοχής του Δήμου Νεμέας στη Συγκρότηση Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης της ΟΧΕ με τους/τις κάτωθι:

  α. Δημητρίου Κωνσταντίνα, Γενική Γραμματέα του Δήμου Νεμέας, ως στέλεχος του Δήμου Νεμέας

  β. Σπηλιόπουλος Νεκτάριος, Διευθύνων Σύμβουλος του «Δημόπρακτος ΑΕΑΟΤΑ», Αναπτυξιακού Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως εμπειρογνώμων.
- Έγκριση του ορισμού του Δήμου Σικυωνίων ως Επικεφαλής χωρικού φορέα και έγκριση ορισμού των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, και Νεμέας ως Συμμετεχόντων χωρικών φορέων στη σύμπραξη της Χωρικής Αρχής, για την κατάρτιση, διακυβέρνηση και υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

[88] 'Έγκριση συμμετοχής του Δήμου Νεμέας στη συγκρότηση Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης για την προώθηση και διακυβέρνηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027 και ορισμού Επικεφαλής χωρικού φορέα και Συμμετεχόντων χωρικών φορέων στη σύμπραξη της χωρικής αρχής των Δήμων για την υλοποίηση της ΟΧΕ'

- Εξουσιοδότηση του Δημάρχου του Δήμου Σικυωνίων ως Επικεφαλής χωρικού φορέα για:

  - την υπογραφή της τελικής Απόφασης Συγκρότησης Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης, η οποία θα συνοδεύει την επίσημη υποβολή της Στρατηγικής

  - την επίσημη υποβολή της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, κατόπιν έκδοσης της σχετικής Πρόσκλησης από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027

  - την ανάληψη των απαραίτητων ενεργειών και την υποβολή λοιπών εγγράφων που θα απαιτούνται για την επίσημη υποβολή της πρότασης της Στρατηγικής ΟΧΕ.

Σύμφωνα με την Απόφαση 53/2024 από το Πρακτικό της 4ης/13.02.2024 τακτικής (δια ζώσης) συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Σικυωνίων[89] εγκρίθηκαν τα ακόλουθα:

- Συμμετοχή του Δήμου Σικυωνίων στην κατάρτιση και υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027

- Συμμετοχή του Δήμου Σικυωνίων στη Συγκρότηση Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης της ΟΧΕ με τους κάτωθι:

  α. Ζαχαριά Χρήστο, Γενικό Γραμματέα Δήμου Σικυωνίων

  β. Χήτα Αμαλία, ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, αν. Προϊσταμένη Τμήματος Προγραμματισμού Οργάνωσης & Πληροφορικής

  γ. Παπαβασιλείου Βασίλειο, ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών, Προϊστάμενο Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών & Πολεοδομίας

- Ορισμός του Δήμου Σικυωνίων ως Επικεφαλής χωρικού φορέα και ορισμός των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, και Νεμέας ως Συμμετεχόντων χωρικών φορέων στη σύμπραξη της χωρικής αρχής, για την κατάρτιση, διακυβέρνηση και

[89] 2ο Θέμα Ημερήσιας Διάταξης: «Έγκριση συμμετοχής του Δήμου Σικυωνίων στη συγκρότηση Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης για την προώθηση και διακυβέρνηση Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027 και ορισμού Επικεφαλής χωρικού φορέα και Συμμετεχόντων χωρικών φορέων στη σύμπραξη της χωρικής αρχής των Δήμων για την υλοποίηση της ΟΧΕ»

υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Πελοπόνηησος» 2021-2027

- Εξουσιοδότηση του Δημάρχου Δήμου Σικυωνίων, κ. Σπυρίδωνα Π. Σταματόπουλου ως Επικεφαλής χωρικού φορέα για τα εξής:
  - Την υπογραφή της τελικής Απόφασης Συγκρότησης Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης, η οποία θα συνοδεύει την επίσημη υποβολή της Στρατηγικής,
  - Την επίσημη υποβολή της Στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, κατόπιν έκδοσης της σχετικής Πρόσκλησης από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027
  - Την ανάληψη των απαραίτητων ενεργειών και την υποβολή λοιπών εγγράφων που θα απαιτούνται για την επίσημη υποβολή της πρότασης της Στρατηγικής ΟΧΕ.

7.2.2 ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) επιδιώκει την ανοιχτή επικοινωνία και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της Δημοτικής Αρχής, της Περιφερειακής Αρχής και των υπηρεσιών της ΕΥΔ του ΠεΠ Πελοποννήσου, όπως και των Δικαιούχων των δράσεων/πράξεων που συνθέτουν τη στρατηγική ΟΧΕ, με στόχο την πλήρη επίτευξη των στόχων της.

Οι κύριοι άξονες της Στρατηγικής που εφαρμόζει η Συνεκτική Ομάδα είναι οι εξής:

- **Συνεργασία:** Υποστηρίζει τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος εργασίας όπου οι συμμετέχοντες μοιράζονται τις διαθέσιμες πληροφορίες και συνεργάζονται για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής ΟΧΕ.

- **Ανοικτή Επικοινωνία:** Δημιουργεί σαφείς διαύλους επικοινωνίας, διασφαλίζοντας ότι όλα τα μέλη είναι ενημερωμένα για την πρόοδο της Στρατηγικής. Αυτό περιλαμβάνει την οργάνωση τακτικών συναντήσεων και την προώθηση εργαλείων για συζήτηση και σχόλια. Επιπλέον προβλέπει για την κυκλοφορία αναφορών προόδου για την πορεία υλοποίησης της Στρατηγικής προς όλα εμπλεκόμενα μέρη. Για το σκοπό αυτό αξιοποιούνται ψηφιακά εργαλεία όπως email, λογισμικό διαχείρισης έργου ή ψηφιακές πλατφόρμες επικοινωνίας.

- **Αξιολόγηση:** Η υλοποίηση της Στρατηγικής αξιολογείται τακτικά, ώστε να διασφαλίζεται ότι ακολουθεί τους εγκεκριμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους. Κεντρικό σημείο της αξιολόγησης αποτελεί η έγκαιρη διαπίστωση τυχόν προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν.
- **Διαχείριση Κινδύνων:** Επεξεργάζεται, επικαιροποιεί και εξειδικεύει το εγκεκριμένο Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων.
- **Υποστήριξη Δικαιούχων:** Η Συνεκτική Ομάδα αναπτύσσει στρατηγικές για να υποστηρίξει και να βελτιώσει τη διαχειριστική ικανότητα και αποτελεσματικότητα των Δικαιούχων όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο και εφικτό.
- **Διαχείριση συγκρούσεων:** Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τις συγκρούσεις μεταξύ των εμπλεκομένων μερών με τρόπο που να προωθεί αποδοτικά και δίκαια την υλοποίηση της Στρατηγικής.
- **Ευελιξία:** Η Συνεκτική Ομάδα είναι προετοιμασμένη να τροποποιήσει την εγκεκριμένη Στρατηγική ΟΧΕ εφόσον οι συνθήκες στο εξωτερικό/εσωτερικό περιβάλλον αλλάζουν, βάσει και της πορείας υλοποίησης και των αποτελεσμάτων της εν εξελίξει διαβούλευσης.

Ειδικότερα, η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) κατά τη φάση σχεδιασμού της Στρατηγικής παρέχει και τις παρακάτω υποστηρικτικές ενέργειες:

- Παροχή κατευθύνσεων προς τη Χωρική Αρχή για θέματα που αφορούν τον προσδιορισμό της Περιοχής Παρέμβασης, το μείγμα των προβλεπόμενων δράσεων, τη στοχοθεσία και το χρονο-προγραμματισμό.
- Διασφάλιση της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών και της τοπικής κοινωνίας, τόσο στις διαδικασίες σχεδιασμού, όσο και στις προβλεπόμενες διαδικασίες υλοποίησης.
- Συντονισμό σε τοπικό επίπεδο με άλλες χωρικές στρατηγικές που υλοποιούνται με γεωγραφική επικάλυψη ή στην περιοχή άμεσης επιρροής.

Επιπλέον, η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνδράμει στην επίσπευση της υλοποίησης των έργων της Στρατηγικής μέσα από την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της Χωρικής Αρχής και των Δικαιούχων, την καθοδήγησή τους και την παροχή τεχνογνωσίας και εμπειρίας.

Η επίσπευση και ο συντονισμός της υλοποίησης του συνόλου της Στρατηγικής σχετίζεται με την παρακολούθηση και την καλή γνώση των ζητημάτων και των κινδύνων που αντιμετωπίζει συνολικά το Σχέδιο, αλλά και χωριστά το κάθε έργο, καθώς και των δυνατοτήτων παρέμβασης και αντιμετώπισης αυτών.

7.2.3 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνεργάζεται με τη Χωρική Αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του ΠεΠ για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής και των Πράξεων του Σχεδίου Δράσης. Ειδικότερα:

- Συμβάλλει στην καταλληλόλητα και την εγκυρότητα του προτεινόμενου συστήματος δεικτών και διατυπώνει απόψεις προς το Χωρικό Φορέα για βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης.
- Υποστηρίζει το Χωρικό Φορέα στη διασφάλιση στοιχείων που εξυπηρετούν το βέλτιστο σχεδιασμό (evidence based).
- Διαμεσολαβεί στις σχετικές υπηρεσίες των δικαιούχων και των ωφελούμενων για τη συλλογή ποσοτικής και ποιοτικής πληροφορίας που θα αξιοποιηθεί για την παρακολούθηση (εκτός δεδομένων ΟΠΣ που παραλαμβάνει από την Περιφερειακή Ομάδα ή απευθείας από την ΕΥΔ).
- Τα μέλη δύνανται να παρέχουν ποσοτική και ποιοτική πληροφόρηση σχετικά με τον τομέα αναφοράς τους.
- Κινητοποιεί στο μέτρο του εφικτού την κοινωνία των πολιτών και την τοπική κοινωνία και διασφαλίζει τη συμμετοχή τους σε όλο το φάσμα του σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης της Στρατηγικής. Δύναται να καταστρώσει Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την κινητοποίηση των τοπικών φορέων και των πολιτών στην περιοχή της ΟΧΕ.
- Αποτελεί το σημείο επαφής (focal point) σε τοπικό επίπεδο.

Παρακολουθεί την εξέλιξη της Στρατηγικής καθ’ όλη τη διάρκεια και όπου απαιτείται διαμορφώνει προτάσεις προς τη Χωρική Αρχή για την προσαρμογή της Στρατηγικής ή / και τη λήψη μέτρων επίσπευσης.

Οι βασικές διαδικασίες για την παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής της Στρατηγικής ΟΧΕ βασίζονται σε ένα σύστημα ενημέρωσης και επικοινωνίας του Φορέα Στρατηγικής με τους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση φορείς.

Πέραν αυτών, στην παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης της Στρατηγικής προβλέπεται η συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων στη διαβούλευση φορέων. Στους εν λόγω φορείς ενδεικτικά περιλαμβάνονται:

- Δημοτικές επιχειρήσεις και φορείς
- Φορείς της Πανεπιστημιακής Κοινότητας
- Επιμελητήρια
- Επαγγελματικοί σύλλογοι
- Λοιποί φορείς (όπως πολιτιστικοί φορείς, αρχαιολογικές υπηρεσίες κλπ.)
- Πολίτες

Για το σκοπό αυτό οι τρεις Δήμοι προτείνεται να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

- Ενέργειες ενημέρωσης
    - Η ανάρτηση δελτίων τύπου και λοιπών ενημερώσεων - σχετικά με την εφαρμογή της Στρατηγικής ΟΧΕ στην ιστοσελίδα των Δήμων σε ειδικό χώρο που θα διαμορφωθεί για την ΟΧΕ.
    - Η οργάνωση ετήσιων συναντήσεων με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων και πολιτών όπου θα γίνεται ενημέρωση για την πορεία εφαρμογής της Στρατηγικής. Στις εν λόγω συναντήσεις οι συμμετέχοντες θα έχουν ενεργό συμμετοχή μέσω της διατύπωσης απόψεων, κατάθεσης προτάσεων, υποβολής ερωτημάτων κλπ.
    - Ηλεκτρονική επικοινωνία με τους εμπλεκομένους για θέματα που σχετίζονται με την ΟΧΕ
- Αξιολόγηση Στρατηγικής
    - Κατά το στάδιο της αξιολόγησης θα διαμορφωθεί κατάλληλη φόρμα / ερωτηματολόγιο που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα των Δήμων στον ειδικό

χώρο που θα έχει διαμορφωθεί για την ΟΧΕ και θα μπορούν να συμπληρώσουν οι ενδιαφερόμενοι φορείς και πολίτες. Τα στοιχεία που θα συλλεχθούν από την εν λόγω διαδικασία θα αξιοποιηθούν από τον Αξιολογητή για τη διατύπωση συμπερασμάτων και προτάσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής ΟΧΕ.

- Ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τα ευρήματα και συμπεράσματα της αξιολόγησης

7.2.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνεργάζεται με τη Χωρική Αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του ΠεΠ για τη διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και ανασχεδιασμό της Στρατηγικής ΟΧΕ.

Το Σχέδιο Δράσης αποτελεί τη βάση για την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση της Στρατηγικής. Αφετηρία του Σχεδίου Δράσης είναι η Στρατηγική και τροφοδοτείται περαιτέρω από τις Εκθέσεις Παρακολούθησης της Πορείας Υλοποίησης και περιεχόμενό του είναι οι προτάσεις ενεργειών ωρίμανσης και επίσπευσης της υλοποίησης των έργων στο πλαίσιο της Στρατηγικής. Η λογική του Σχεδίου Δράσης επικεντρώνεται στην επίλυση των προβλημάτων της στρατηγικής. Για το λόγο αυτό εστιάζει στη χαρτογράφηση του προβλήματος που έχει ανατρέψει τον αρχικό σχεδιασμό και την αποτύπωση μιας σαφούς στρατηγικής για την απεμπλοκή του.

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνδράμει στην επίσπευση της υλοποίησης των έργων της Στρατηγικής μέσα από την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη της Χωρικής Αρχής και των Δικαιούχων, την καθοδήγησή τους και την παροχή τεχνογνωσίας και εμπειρίας.

Η επίσπευση και ο συντονισμός της υλοποίησης του συνόλου της Στρατηγικής σχετίζεται με την παρακολούθηση και την καλή γνώση των ζητημάτων και των κινδύνων που αντιμετωπίζει συνολικά το Σχέδιο, αλλά και χωριστά το κάθε έργο, καθώς και των δυνατοτήτων παρέμβασης και αντιμετώπισης αυτών. Για την άσκηση του ρόλου αυτού οφείλει να γνωρίζει το «χάρτη» εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση, την υλοποίηση και την υποστήριξη της στρατηγικής ΟΧΕ, περιλαμβανομένων και των φορέων και μέσων παροχής Τεχνικής Βοήθειας.

Στο πλαίσιο των τακτικών συναντήσεων της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης:

(α) Αξιολογείται η πρόοδος της Στρατηγικής, ανά πράξη και συνολικά, με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που παρουσιάστηκαν προηγούμενα σε συνδυασμό με το βαθμό επίτευξης των εγκεκριμένων επιμέρους ειδικών στόχων. Διαπιστώνονται τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

(β) Χαρακτηρίζεται η πρόοδος της Στρατηγικής, ανά πράξη και συνολικά, είτε ως ικανοποιητική είτε ως χαμηλού ή υψηλού κινδύνου.

(γ) Όταν ο χαρακτηρισμός είναι χαμηλού κινδύνου, ενεργοποιείται από τη Χωρική Αρχή το εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης κινδύνου που εξειδικεύεται ανά περίπτωση σε συνεργασία με τους Δικαιούχους και την ΕΥΔ.

(δ) Όταν ο χαρακτηρισμός αλλάξει σε υψηλού κινδύνου εφαρμόζεται το εξειδικευμένο σχέδιο διαχείρισης κινδύνου.

(ε) Η Χωρική Αρχή με την υποστήριξη της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης εξασφαλίζει ότι η υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών είναι σύμφωνη με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων 2021-2027, καθώς και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει κατά περίπτωση η Διαχειριστική Αρχή.

Για την τεκμηρίωση των θέσεων του, ο Φορέας μπορεί να επισυνάψει τα χρήσιμα κατά την κρίση του έγγραφα.

7.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η διαδικασία της ανάλυσης κινδύνου που θα ακολουθηθεί κατά την εφαρμογή της Στρατηγικής ΟΧΕ. Η εν λόγω διαδικασία αποτελεί διακριτή ενέργεια στο πλαίσιο της παρακολούθησης της υλοποίησης της Στρατηγικής και στοχεύει στην έγκαιρη διάγνωση κινδύνων που μπορεί να εντοπιστούν, στη συστηματική καταγραφή δυσχερειών ή και προβλημάτων που παρουσιάζονται και στην ανάληψη μέτρων για την αντιμετώπιση αυτών.

Η διαδικασία της ανάλυσης κινδύνου θα βασιστεί στη μεθοδολογία «Διαχείριση κινδύνων (Risk Management)» η οποία περιλαμβάνει 4 βήματα, ως ακολούθως:

- **Βήμα 1ο**: Αναγνώριση κινδύνων
- **Βήμα 2ο**: Αξιολόγηση κινδύνων
- **Βήμα 3ο**: Διαχείριση κινδύνων
- **Βήμα 4ο**: Συστηματική επισκόπηση κινδύνων

<u>Βήμα 1ο: Αναγνώριση κινδύνων</u>

Αφορά τον εντοπισμό των κινδύνων που αναδεικνύονται κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή της Στρατηγικής και στηρίζεται στην κατά το δυνατόν μεγαλύτερη ανάλυση των απαιτήσεων υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης και των επιμέρους παρεμβάσεων αυτού.

Για την αναγνώριση των κινδύνων:

- Γίνεται ανάλυση των απαιτήσεων των έργων της ΟΧΕ κατά το στάδιο σχεδιασμού τους (θεσμικό πλαίσιο, οικονομικοί πόροι, απαιτήσεις σε ανθρώπινο δυναμικό, περιβαλλοντικοί περιορισμοί, αδειοδοτήσεις/ λοιπές εγκρίσεις που απαιτούνται και διάρκεια αυτών κλπ.).
- Λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που θα συγκεντρώνονται από την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής.
- Πραγματοποιούνται συναντήσεις εργασίας με στελέχη της Χωρικής Αρχής για την καταγραφή των απόψεών τους.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας έχουν οριστικοποιηθεί οι βασικές κατηγορίες κινδύνων της Στρατηγικής.

Βήμα 2ο: Αξιολόγηση κινδύνων

Στο στάδιο αυτό γίνεται αξιολόγηση της σοβαρότητας των κινδύνων που καταγράφηκαν ως προς:

- Την πιθανότητα να εμφανιστούν (σχεδόν βέβαιο, σχετικά πιθανό, σχεδόν απίθανο)
- Το βαθμό επίδρασης που θα έχουν στην εφαρμογή της Στρατηγικής (χαμηλός, μεσαίος, υψηλός)

Για τη συστηματοποιημένη αποτύπωση των κινδύνων αναπτύσσεται ένας πίνακας, στον οποίο περιγράφεται το είδος των κινδύνων, η πιθανότητα εμφάνισής τους, ο βαθμός επίδρασης στους επιδιωκόμενους στόχους, καθώς και οι εμπλεκόμενοι φορείς για την παρακολούθησή τους.

Βήμα 3ο: Διαχείριση κινδύνων

Το τρίτο βήμα αφορά τη διαχείριση των κινδύνων και περιλαμβάνει την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εμφάνισης ενός κινδύνου που έχει εντοπιστεί και τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων ενός κινδύνου στην περίπτωση που έχει ήδη παρουσιαστεί.

Ως εκ τούτου, οι ενέργειες που λαμβάνουν χώρα χαρακτηρίζονται ως:

- Προληπτικές ενέργειες, που έχουν στόχο να ελαχιστοποιήσουν ή και να εξαλείψουν την πιθανότητα εμφάνισης του κινδύνου ή να ελαχιστοποιήσουν τη σοβαρότητά του
- Ενέργειες αντιμετώπισης του κινδύνου, που πρέπει να εκτελεστούν εάν ο κίνδυνος τελικά εμφανιστεί

Σε κάθε περίπτωση οι ενέργειες που πρέπει να εκτελεστούν καταγράφονται αναλυτικά και για καθεμία από αυτές προσδιορίζονται:

- Οι εμπλεκόμενοι για την υλοποίησή της
- Οι αρμόδιοι για την παρακολούθηση της εκτέλεσής της
- Ο χρόνος ολοκλήρωσης της ενέργειας

Βήμα 4ο: Συστηματική επισκόπηση κινδύνων

Το τέταρτο και τελευταίο βήμα της μεθοδολογίας περιλαμβάνει τη συστηματική παρακολούθηση όλων των δυνητικών κινδύνων που απορρέουν από την εφαρμογή της Στρατηγικής ΟΧΕ και παρέχει τη δυνατότητα έγκαιρης διάγνωσης και αντιμετώπισης

προβλημάτων και αποκλίσεων από τον αρχικό στόχο. Αναφορικά με τη συχνότητα εκτέλεσης της εν λόγω διαδικασίας, θα γίνεται σε τακτική βάση, από την έναρξη εφαρμογής της Στρατηγικής και καθ' όλη τη διάρκειά της.

Στον Πίνακα που ακολουθεί γίνεται μια πρώτη καταγραφή των και κατηγοριοποίηση των κινδύνων που μπορούν να παρουσιαστούν στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής, ενώ προσδιορίζονται και οι εμπλεκόμενοι φορείς στην παρακολούθηση του κινδύνου.

Πίνακας 53: Αρχική καταγραφή δυνητικών κινδύνων Στρατηγικής.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ	ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση διαγωνιστικών διαδικασιών	Σχεδόν βέβαιο	Υψηλός	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Προγραμματισμού, Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών των τριών Δήμων
Καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση προαπαιτούμενων μελετών στο πλαίσιο έργων	Σχετικά πιθανό	Υψηλός	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών των τριών Δήμων
Απαλλοτριώσεις	Σχετικά πιθανό	Υψηλός	Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας, Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών των τριών Δήμων
Ελλιπής στελέχωση Δικαιούχων	Σχετικά πιθανό	Υψηλός	Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής των τριών Δήμων
Ελλιπής εμπειρία Δικαιούχων στην υλοποίηση συναφών παρεμβάσεων	Σχετικά απίθανο	Μεσαίος	Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής των τριών Δήμων

Η Χωρική Αρχή περιγράφει και ιεραρχεί τα είδη των κινδύνων (επιχειρησιακών, οικονομικών, νομικών, τεχνικών προβλημάτων, στελέχωσης, θεσμικών) κατά την ανάπτυξη των Παρεμβάσεων - Δράσεων του Σχεδίου Δράσης και παρουσιάζει τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

Πίνακας 54: Αναγνώριση και ιεράρχηση κινδύνων.

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Ωρίμανση Έργων	Καθυστερήσεις στα προπαρασκευαστικά στάδια για την υλοποίηση έργων (π.χ. τεχνικές μελέτες, αποφάσεις εγκρίσεων, αδειοδοτήσεις, τεύχη δημοπράτησης)	Ιδιαίτερα δράσεις που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις του κτιριακού αποθέματος των Δήμων	ΧΑΜΗΛΗ	Καθυστερήσεις στην ένταξη των έργων	ΧΑΜΗΛΗ	Μη δυνατότητα έγκαιρης έκδοσης απαιτούμενων αδειοδοτήσεων στον προκαθορισμένο χρόνο, όπως ορίζεται στην πρόσκληση.	ΧΑΜΗΛΟΣ
	Συχνές επανυποβολές Τεχνικών Δελτίων εκ μέρους των δικαιούχων μέχρι την ένταξη της πράξης	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Επίπτωση στον ετήσιο προγραμματισμό του, καθώς τίθενται συγκεκριμένοι ετήσιοι στόχοι ενεργοποίησης και απορρόφησης του ΠΕΠ	ΜΕΣΑΙΑ	Χαμηλός βαθμός ωριμότητας των πράξεων που υποβάλλονται	ΜΕΣΑΙΟΣ
Εκπλήρωση Απαιτήσεων Χρηματοδότησης	Χαμηλή απορροφησιμότητα των διαθέσιμων κονδυλίων	Όλες οι δράσεις και ιδιαιτέρως αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων και δημόσιων υποδομών	ΧΑΜΗΛΗ	Ενδεχόμενες καθυστερήσεις στην έναρξη των προγραμματισμένων παρεμβάσεων	ΧΑΜΗΛΗ	Απλούστευση διαδικασιών	ΧΑΜΗΛΟΣ

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
	Μη ανταπόκριση με τους όρους και της προϋποθέσεις συμμετοχής στη χρηματοδότηση του έργου	Όλες οι δράσεις και ιδιαιτέρως αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων	ΧΑΜΗΛΗ	Καθυστερήσεις στον χρονοπρογραμματισμό/ υλοποίηση των πράξεων	ΧΑΜΗΛΗ	Απλούστευση διαδικασιών	ΧΑΜΗΛΟΣ
Δημοπρατήσεις Έργων	Καθυστερήσεις στις δημοπρατήσεις των έργων	Μη ώριμες δράσεις, νέα σχεδιαζόμενα έργα/ πράξεις	ΜΕΣΑΙΑ	Καθυστέρηση υλοποίησης προγραμματισμένων δράσεων Κίνδυνος μειωμένης απορρόφησης κονδυλίων από το Πρόγραμμα	ΜΕΣΑΙΑ	Ελλιπής προετοιμασία και προπαρασκευή τους πριν τη φάση της Δημοπράτησης. Σφάλματα του φορέα κατά την κατάρτιση της μελέτης και των τευχών δημοπράτησης.	ΜΕΣΑΙΟΣ
	Μη τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί δημοσίων συμβάσεων (Ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα)	Όλες οι δράσεις	ΧΑΜΗΛΗ	Καθυστερήσεις στο χρονοπρογραμματισμό των έργων/ πράξεων λόγω ενδεχόμενων προβλημάτων στη νομιμότητα των ενεργειών	ΧΑΜΗΛΗ	Ανεπαρκής γνώση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου	ΧΑΜΗΛΟΣ

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (Χαμηλή, Μεσαία, Υψηλή)	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)
Υλοποίηση Δράσεων	Μη παρακολούθηση των δικαιούχων των έργων	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Πιθανές καθυστερήσεις στην έναρξη και υλοποίηση πράξεων	ΜΕΣΑΙΑ	Μη τήρηση των ορόσημων που έχουν προγραμματιστεί, κάτι που δύναται να προκαλέσει καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος	ΜΕΣΑΙΟΣ
	Μη κάλυψη των προβλεπόμενων από το οργανόγραμμα, θέσεων εργασίας της Χωρικής Αρχής	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Μη έγκαιρη ή πλημμελής υλοποίηση καθηκόντων της Χωρικής Αρχής και προβλήματα στην ομαλή υλοποίηση του Προγράμματος	ΜΕΣΑΙΑ	Μη τήρηση των ορόσημων που έχουν προγραμματιστεί, κάτι που δύναται να προκαλέσει καθυστερήσεις στην υλοποίηση του προγράμματος	ΜΕΣΑΙΟΣ

Πίνακας 55: Διαχείριση κινδύνων.

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΝΑΛΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ
Ωρίμανση Έργων	Καθυστερήσεις στα προπαρασκευαστικά στάδια για την υλοποίηση έργων (π.χ. τεχνικές μελέτες, αποφάσεις εγκρίσεων, αδειοδοτήσεις, τεύχη δημοπράτησης)	Ιδιαίτερα δράσεις που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις του κτιριακού αποθέματος των Δήμων	ΧΑΜΗΛΗ	Αξιοποίηση των Αναπτυξιακών Οργανισμών Δημόφιλος ΑΕ (Δήμων Σικυωνίων και Νεμέας) και Μοριάς ΑΕ, που αποτελεί τον κεντρικό αναπτυξιακό οργανισμό της Περιφέρειας Πελοποννήσου, για την ταχύτερη ωρίμανση των έργων μέσω υλοποίησης τεχνικών μελετών	Σωστός χρονοπρογραμματισμός και τήρηση των ρητρών των συμβάσεων των έργων
	Συχνές επανυποβολές Τεχνικών Δελτίων εκ μέρους των δικαιούχων μέχρι την ένταξη της πράξης	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Συντονισμός και προγραμματισμός της διαδικασίας σχεδιασμού και ένταξης έργων	Θέσπιση ανώτατου ορίου υποβολής Τεχνικών Δελτίων
Εκπλήρωση Απαιτήσεων Χρηματοδότησης	Χαμηλή απορροφησιμότητα των διαθέσιμων κονδυλίων	Όλες οι δράσεις και ιδιαιτέρως αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων	ΧΑΜΗΛΗ	Μείωση του χρόνου ωρίμανσης των έργων (με την αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας του Προγράμματος)	Απλούστευση των διαδικασιών (μείωση της γραφειοκρατίας)
	Μη ανταπόκριση με τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη χρηματοδότηση του έργου	Όλες οι δράσεις και ιδιαιτέρως αυτές που αφορούν ενεργειακές αναβαθμίσεις και ανακαινίσεις κτιρίων	ΧΑΜΗΛΗ	Αυστηρή παρακολούθηση και τήρηση των όρων και προϋποθέσεων χρηματοδότησης των έργων/ πράξεων	Απλούστευση των διαδικασιών (μείωση της γραφειοκρατίας)
Δημοπρατήσεις Έργων	Καθυστερήσεις στις δημοπρατήσεις των έργων	Μη ώριμες δράσεις, νέα έργα/ πράξεις	ΜΕΣΑΙΑ	Λεπτομερής προ-δημοπρασιακός έλεγχος των δικαιούχων	Νομική και διαχειριστική ενίσχυση/ υποστήριξη της αρμόδιας Μονάδας της Χωρικής Αρχής για την επιτυχή και αποτελεσματική υλοποίηση του προ-δημοπρασιακού ελέγχου

ΣΤΑΔΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλό, Μεσαίο, Υψηλό)	ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΝΑΛΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑ ΤΥΠΟ ΔΡΑΣΗΣ
	Μη τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί δημοσίων συμβάσεων (Ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα)	Όλες οι δράσεις	ΧΑΜΗΛΗ	Εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου και αξιολόγησης για τον περιορισμό του κινδύνου παρέκκλισης από το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο	Σε περίπτωση που διαπιστωθούν αστοχίες στην τήρηση του θεσμικού πλαισίου προτείνεται η ακύρωση της σύμβασης και η προκήρυξη νέου διαγωνισμού για την ανάληψη του έργου/ πράξης από άλλον δικαιούχο
Υλοποίηση Δράσεων	Μη παρακολούθηση των δικαιούχων των έργων	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Για την αξιολόγηση και το συστηματικό έλεγχο των δικαιούχων, προτείνεται ο καταμερισμός της εν λόγω διαδικασίας σε ομάδες εργασίας της Χωρικής Αρχής	Αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για υποστήριξη μέσω Τεχνικού Συμβούλου, ο οποίος εξειδικεύεται στην παρακολούθηση πράξεων
	Μη κάλυψη των προβλεπόμενων από το οργανόγραμμα, θέσεων εργασίας της Χωρικής Αρχής	Όλες οι δράσεις	ΜΕΣΑΙΑ	Ενίσχυση της Χωρικής Αρχής με εξειδικευμένα στελέχη	Χρήση Τεχνικής Βοήθειας για την υποστήριξη του έργου της Χωρικής Αρχής

8 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΧΕ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ

8.1 ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΟΧΕ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ

Η παρούσα Ενότητα παρουσιάζει αναλυτικά τις ενέργειες διαβούλευσης κατά τη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης, που ακολουθήθηκαν για το σχεδιασμό της πρότασης ΟΧΕ και τα αποτελέσματά τους. Επίσης, παρατίθενται οι ενέργειες που θα υιοθετηθούν στο στάδιο υλοποίησης της ΟΧΕ (επιλέξιμη περίοδος ενεργειών διαβούλευσης από την έγκριση του ΕΣΠΑ 21-27).

Η διαβούλευση με τους φορείς και τους πολίτες των τριών Δήμων αποτελεί μια πολύ ουσιαστική παράμετρο για την εκπόνηση και την υλοποίηση μιας επιτυχημένης στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ). Οι διαδικασίες διαβούλευσης αποτελούν τμήμα της εκπόνησης του Σχεδίου Δράσης και βασίζονται στους Στόχους και τους Άξονες Προτεραιότητάς του.

Σε αυτό το πλαίσιο, η επιλογή και ιεράρχηση των δράσεων και πράξεων καθορίζεται από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό, που λαμβάνει υπόψιν του τις ανάγκες και τις αναπτυξιακές προοπτικές των τριών Δήμων, καθώς και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης. Οι διαδικασίες διαβούλευσης έχουν συνήθως δύο μορφές, μια εσωτερική και μια εξωτερική.

Η εσωτερική διαβούλευση περιγράφει τον ουσιαστικό συν-σχεδιασμό της Στρατηγικής με τις υπηρεσίες των Δήμων. Η εσωτερική διαβούλευση έχει ήδη εκκινήσει μέσα από τη συνεργασία των Δήμων και των Υπηρεσιών τους για τη διαμόρφωση του Οράματος, των Αξόνων Προτεραιότητας και του Σχεδίου Δράσεως της ΟΧΕ. Στόχος της εσωτερικής διαβούλευσης είναι να αξιοποιήσει τις προτάσεις που απορρέουν από τις γνώσεις και την εμπειρία των εμπλεκομένων υπηρεσιών των Δήμων, ανάλογα με την ωριμότητα και τη σχέση τους με τους αντίστοιχους Άξονες Προτεραιότητας. Επιπλέον, στόχο αποτελεί η αξιολόγηση και η ιεράρχηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων σε ένα ενιαίο προγραμματικό στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό, όπως επίσης και η ένταξη αυτών των παρεμβάσεων στο χρηματοδοτικό πλαίσιο.

Στόχος της εξωτερικής διαβούλευσης είναι να κάνει την τοπική κοινωνία συμμέτοχο στην αναπτυξιακή διαδικασία για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Να καταγράψει τα προβλήματα και τις ανάγκες, καθώς και τις προτάσεις, τόσο των φορέων των τριών Δήμων, όσο και των ίδιων δημοτών και στη συνέχεια να συλλέξει και να αξιολογήσει πιθανές προτάσεις για δράσεις και έργα.

Βασικό εργαλείο για τη διεξαγωγή της εξωτερικής διαβούλευσης και τη διαμόρφωση ισχυρής εταιρικής σχέσης με τους πολίτες, τους τοπικούς οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, αποτελεί το ερωτηματολόγιο, το οποίο διαμορφώνεται καταλλήλως και ψηφιακά, για την εισροή και αξιοποίηση στοχευμένης πληροφορίας και αξιολογικών κρίσεων επί των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής, εκ μέρους του κοινού.

8.1.1 Εσωτερική διαβούλευση της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Η εσωτερική διαβούλευση αναφορικά με την ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, έχει ολοκληρωθεί μέσω της συνεργασίας των Δημοτικών Αρχών και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπηρεσιών. Μέσω των διαβουλεύσεων, διαμορφώθηκαν το όραμα, οι Άξονες Προτεραιότητας και το τρέχον Σχέδιο Δράσης της Στρατηγικής ΟΧΕ.

Αρχικά, στις 21 Μαρτίου 2024 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021 – 2027 του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την παρουσία του Συμβούλου, όπου συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι προτάσεις του Δήμου για το Σχέδιο Δράσης της Στρατηγικής ΟΧΕ.

Ακόμα, στις 23 Απριλίου 2024 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη με θέμα την ολοκλήρωση του σχεδιασμού των έργων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στην έδρα της Περιφέρειας Πελοποννήσου στην Τρίπολη. Στη σύσκεψη συμμετείχαν ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου κ. Δημήτρης Πτωχός, ο Αναπληρωτής Περιφερειάρχη κ. Χρήστος Λαμπρόπουλος, ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας κ. Γιώργος Σπίνος, ο Δήμαρχος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης κ. Βλάσης Τσιώτος, ο Δήμαρχος Σικυωνίων κ. Σπύρος Σταματόπουλος και ο Δήμαρχος Νεμέας κ. Κώστας Φρούσιος[90]. Ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου αντάλλαξε απόψεις με τους Δημάρχους, ενημερώθηκε για την πρόοδο του σχεδιασμού και έθεσε τις προτεραιότητες στις κατευθύνσεις του πολιτισμού, της ενεργειακής εξοικονόμησης, των πράσινων παρεμβάσεων και της κοινωνικής μέριμνας.

[90] Επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, 2024. «Σύσκεψη Σχεδιασμού ΟΧΕ Περιφέρειας & Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων, Νεμέας». Ανακτήθηκε από: https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/ta-nea-mas/anakoinoseis/7799-syskepsi-sxediasmoy-oxe-perifereias-dimon-ksylokastrou-evrostinis-sikyonion-nemeas?highlight=WyJcdTAzYmZcdTAzYzdcdTAzYjUiXQ==

Εικόνα 9: Στιγμιότυπο από τη Σύσκεψη Σχεδιασμού της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων & Νεμέας, Απρίλιος 2024.

Σύσκεψη Σχεδιασμού ΟΧΕ Περιφέρειας & Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων, Νεμέας

25 Απριλίου 2024

Πηγή: https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/ta-nea-mas/anakoinoseis/7799-syskepsi-sxediasmoy-oxe-perifereias-dimon-ksylokastrou-evrostinis-sikyonion-nemeas?highlight=WyJcdTAzYmZcdTAzYzdcdTAzYjUiXQ==

Παρακάτω ακολουθούν τρεις υποενότητες, οι οποίες αφορούν τις επιπλέον διαβουλεύσεις που έκαναν ξεχωριστά οι Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας με σκοπό την από κοινού ολοκλήρωση της ΟΧΕ.

8.1.1.1 Διαβούλευση στη Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης

Την Παρασκευή 8 Νοεμβρίου 2024 στις 20.00 στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου[91], πραγματοποιήθηκε ημερίδα με θέμα τη Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης των

[91] Διαθέσιμο σε: https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/ta-nea-mas/anakoinoseis/8111-strategike-olokleromenes-chorikes-ependyses-oche-synergasia-ton-demon-xylokastrou-eurostines-sikyonion-kai-nemeas & https://www.facebook.com/100063701945747/posts/1091163206350401/?mibextid=WC7FNe&rdid=4OaUEn4iklPYrCCN & https://www.facebook.com/events/2085284908595873?mibextid=9l3rBW&rdid=weWgi1H51VoQOqY5

Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, όπου παρουσιάστηκαν οι στόχοι και το όραμα των έργων και στη συνέχεια συζητήθηκαν με τους παραβρισκόμενους.

Εικόνα 10: Πρόσκληση για την ημερίδα στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου (8/11/2024).

&share_url=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fshare%2FzLRsa3qCMd1Di2H2%2F%3Fmibextid%3D9l3rBW#

Ακολουθεί η περίληψη της ημερίδας:

«Η ημερίδα, η οποία αποτελεί συνέχεια της πρόσκλησης για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου σχετικά με τη Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ), έλαβε χώρα την Παρασκευή 8 Νοεμβρίου στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου με τη συμμετοχή φορέων, συλλόγων και δημοτών. Στόχος της συνάντησης ήταν η λήψη προτάσεων και ιδεών, ώστε να διαμορφωθεί μια ολοκληρωμένη πρόταση δράσεων και έργων που θα ωφελήσουν την περιοχή.

1. **Έναρξη Ημερίδας**

Η ημερίδα ξεκίνησε με χαιρετισμό του Δημάρχου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, ο οποίος καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τόνισε τη σημασία της διαβούλευσης για την επιτυχία της Στρατηγικής ΟΧΕ.

2. **Παρουσίαση Χρηματοδοτικού Εργαλείου ΟΧΕ**

Στη συνέχεια, ο λόγος δόθηκε στην κα. Παπανικολάου και στον κ. Λουλάκη, οι οποίοι ενημέρωσαν το κοινό για το χρηματοδοτικό εργαλείο ΟΧΕ, τη δομή του και τις δυνατότητες που παρέχει για την υλοποίηση έργων στην περιοχή. Αναλύθηκαν επίσης οι κατευθύνσεις

και οι βασικοί στόχοι της χρηματοδότησης, όπως η υποστήριξη της κοινωνικής συνοχής, η ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών και η προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.

3. **Διαβούλευση με Δημότες και Συλλόγους**

Ακολούθησε ανοικτή διαβούλευση με τους συμμετέχοντες. Οι εκπρόσωποι φορέων και συλλόγων, καθώς και οι δημότες, είχαν την ευκαιρία να καταθέσουν προτάσεις και απόψεις για τα έργα και τις δράσεις που θα μπορούσαν να ενταχθούν στη Στρατηγική ΟΧΕ. Η συζήτηση ήταν γόνιμη, με έμφαση στην ανάδειξη των τοπικών χαρακτηριστικών και των ιδιαίτερων αναγκών κάθε περιοχής.

4. **Συμπεράσματα και Κλείσιμο**

Η ημερίδα ολοκληρώθηκε με σύνοψη των βασικών προτάσεων που προέκυψαν από τη διαβούλευση. Οι απόψεις και ιδέες που εκφράστηκαν θα ληφθούν υπόψη στη διαμόρφωση της τελικής πρότασης του Δήμου για τη Στρατηγική ΟΧΕ.

Σημείωση: Το ερωτηματολόγιο που είχε σταλεί προηγουμένως στους δημότες αποτέλεσε μια βάση κατανόησης των αναγκών και προτιμήσεων της κοινότητας και ενίσχυσε τη συζήτηση κατά τη διάρκεια της ημερίδας».

Εικόνα 11: Στιγμιότυπα από την ημερίδα στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου (8/11/2024).

Ακολουθεί η πρόσκληση υπ. αριθμ. 14707/1-11-2024 που κοινοποιήθηκε μέσω του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης με θέμα «Ημερίδα για την ενημέρωση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης ΟΧΕ του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης».

ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ
Ταχ.Δ/νση : Λυκούργου Φραντζή 2, Ξυλόκαστρο, 20400
Πληροφορίες : Γραφείο Δημάρχου
Τηλέφωνο : 2743360201
E-mail : dimarxos@xylokastro.gov.gr

Ξυλόκαστρο : **1-11-2024**
Αρ. Πρωτ. : 14707

ΠΡΟΣ :
1) Κατοίκους
2) Φορείς
3) Επιχειρήσεις

Θέμα : **Ημερίδα για την ενημέρωση της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης ΟΧΕ του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης**

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης διοργανώνει ημερίδα για την παρουσίαση και ενημέρωση σχετικά με τη Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) της περιοχής. Η Στρατηγική αυτή στοχεύει στην ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Η ημερίδα θα παρουσιάσει τους στόχους, τα προτεινόμενα έργα καθώς και τα οφέλη που αναμένονται από την υλοποίηση της στρατηγικής. Θα δοθεί έμφαση στη συνεργασία τοπικών φορέων και στη συμμετοχή των πολιτών, καθώς η ΟΧΕ βασίζεται σε ολοκληρωμένη και διατομεακή προσέγγιση.

Αν ενδιαφέρεστε για τις προοπτικές ανάπτυξης του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης και για το πώς μπορείτε να συμμετέχετε ή να ενημερωθείτε για τα έργα, η ημερίδα αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία.

Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί **Παρασκευή 8 Νοεμβρίου** στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου στο Κέντρο Νεότητας στο Ξυλόκαστρο, ώρα **20:00.**

Η παρουσία σας θα μας δώσει ιδιαίτερη χαρά.

Ο Δήμαρχος
Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης

Βλάσιος Τσιώτος

1

8.1.1.2 Διαβούλευση στο Δήμο Σικυωνίων

Την Παρασκευή 25 Οκτωβρίου 2024, στον 1ο όροφο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης[92], κατόπιν σχετικής Πρόκλησης, πραγματοποιήθηκε διαβούλευση σχετικά με την πρόσκληση του Δήμου Σικυωνίων, στο Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, για την υλοποίηση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ).

Στη διαβούλευση, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι φορέων του Δήμου καθώς και πολίτες, αναπτύχθηκαν ιδέες και προτάσεις σχετικά με την χάραξη της Στρατηγικής και πάντα με γνώμονα το όραμα αυτής το οποίο συνιστά στην ***«Ανάδειξη του παραλιακού μετώπου του Κορινθιακού Κόλπου και στην ενδυνάμωση της ορεινής και πεδινής ενδοχώρας, σε ένα πλαίσιο προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ευκαιριών για την τοπική κοινωνία και οικονομία».***

Επιπλέον γνωστοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες αναλυτικά το Σχέδιο Δράσης της ΟΧΕ Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας καθώς και τα προτεινόμενα έργα.

[92] Δήμος Σικυωνίων, 2024. «ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΟΧΕ ΔΗΜΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ». Διαθέσιμο σε: https://kiato.gov.gr/%cf%80%cf%81%ce%bf%cf%83%ce%ba%ce%bb%ce%b7%cf%83%ce%b7-%ce%b4%ce%b9%ce%b1%ce%b2%ce%bf%cf%85%ce%bb%ce%b5%cf%85%cf%83%ce%b7%cf%83-%ce%bf%cf%87%ce%b5-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf%cf%85-%cf%83%ce%b9%ce%ba/

Εικόνα 12: Στιγμιότυπα από τη διαβούλευση στο Δήμο Σικυωνίων την Παρασκευή 25 Οκτωβρίου, 2024.

8.1.1.3 Διαβούλευση στο Δήμου Νεμέας

Την Τρίτη 15 Οκτωβρίου 2024 και ώρα 19.00, πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Δημαρχείου Νεμέας. [93]

Συγκεκριμένα, στην πρόσκληση αναφερόταν ότι «οι αρχές των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, της Περιφερειακής Ενότητας (ΠΕ) Κορινθίας, κατόπιν γόνιμης διαβούλευσης, έχοντας αναλύσει τις κατευθύνσεις των εθνικών και ευρωπαϊκών

[93] Δήμος Νεμέας, 2024. «ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (2021-2027) ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΧΩΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΧΕ)». Διαθέσιμο σε: https://www.nemea.gr/post/prosklhsh-dhmosias-diaboyleyshs.

πολιτικών, αλλά και αφουγκραζόμενες την σύγχρονη αναγκαιότητα αντιμετώπισης των υφισταμένων τοπικών αναγκών, κυρίως μέσα από μια δημιουργική και ισορροπημένη διαδημοτική συνεργασία, με απώτερο στόχο τη θέσπιση των θεμελίων για ένα ασφαλές και καλύτερο μέλλον των τοπικών κοινωνιών ευθύνης των, προχωρούν στην κατάθεση της πρότασης ΟΧΕ για τη χωρική ενότητα των Δήμων τους».

Στην συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι φορέων και πολίτες του Δήμου Νεμέας, οι οποίοι ανέπτυξαν ιδέες, προτάσεις και προβληματισμούς σχετικά με τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για το περιβάλλον, τον τουρισμό, τον πολιτισμό, τη στήριξη των τοπικών επιχειρήσεων, την αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων, την ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού και την βιώσιμη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Κατόπιν πολύωρης και εποικοδομητικής συζήτησης, προτάθηκαν σημαντικά έργα για την ανάπτυξη του Δήμου ενώ η επικρατούσα άποψη ήταν πως προτεραιότητα του Δήμου Νεμέας είναι η κατασκευή ενός συνεδριακού κέντρου, το οποίο θα ονομαστεί «Ψηφιακό - θεματικό πάρκο των άθλων του Ηρακλή». Επίσης, σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη της περιοχής διαδραματίζει και η δημιουργία ενός χώρου ανάδειξης των οίνων της Πελοποννήσου με επίκεντρο τη Νεμέα.

Εικόνα 13: Στιγμιότυπα από τη διαβούλευση του Δήμου Νεμέας για την ΟΧΕ Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στις 15 Οκτωβρίου, 2024.

8.1.2 Εξωτερική Διαβούλευση της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Οι Δήμοι Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας προωθούν την από κοινού ενεργό συμμετοχή των κατοίκων και των φορέων στο έργο τους, καθώς και τη διαφάνεια των διαδικασιών τους. Για το λόγο αυτό, οι τρεις Δήμοι προωθούν την ηλεκτρονική ιστοσελίδα (https://oxe-xesn.espa2127.gr/) ως βασικό εργαλείο διάχυσης και ενημέρωσης και προώθησης της Στρατηγικής ΟΧΕ, στην οποία έχει ενσωματωθεί ερωτηματολόγιο .

Το εν λόγω ερωτηματολόγιο έχει αναρτηθεί και προωθηθεί σε σημαντικό αριθμό ιστοσελίδων των τριών Δήμων (https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/, https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr/el/zo-ston-dimo-services/enemeronomai/ta-nea-mas/anakoinoseis/8111-strategike-olokleromenes-chorikes-ependyses-oche-synergasia-ton-demon-xylokastrou-eurostines-sikyonion-kai-nemeas, https://www.facebook.com/share/zSSnXXRDKEM9TBDi/?mibextid=WC7FNe, https://kiato.gov.gr/, https://www.nemea.gr/) καθώς και της Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027 (https://eydpelop2127.gr/basiki-selida/ohesbaa), με σκοπό την άμεση ανταπόκριση των ενδιαφερόμενων κατοίκων/φορέων και την ενεργή συμμετοχή τους.

Εικόνα 14: Στιγμιότυπα από την ημερίδα την Παρασκευή 8 Νοεμβρίου στο Κέντρο Νεότητας Ξυλοκάστρου.

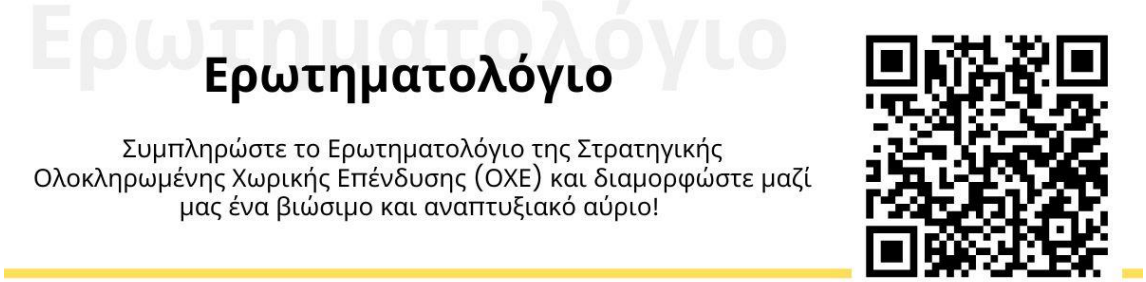

Όλοι οι όροι και οι αρχές διαφάνειας τηρήθηκαν βάσει της σχετικής νομοθεσίας, κατά την υλοποίηση της εσωτερικής και εξωτερικής διαβούλευσης.

Οι ενότητες της ιστοσελίδας «Πύλη Ενημέρωσης και Διαβούλευσης για τη Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας» και το περιεχόμενο αυτών παρουσιάζονται ακολούθως:

❂ ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΤΗΝ ΠΠ 2021-2027

Τα Χωρικά Εργαλεία στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 συγχρηματοδοτούνται κυρίως από το Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) 5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών» των ΠεΠ και των ειδικών στόχων:

- **5.i** για την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
- **5.ii** για την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη μέσω των χωρικών Εργαλείων ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ στηρίζεται στις κάτωθι κανονιστικές προβλέψεις για την ΠΠ 2021-2027:

- *Άρθρα 28 - 34 του Καν 1060/22 Κανονισμού Κοινών Διατάξεων*
- *Άρθρα 3 , 9, 10 και 11 Κανονισμού 1058/22 για το ΕΤΠΑ/ΤΑ*
- *Προοίμιο (23) Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+*
- *Άρθρο 4.2 Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+*
- *ΕΣΠΑ 2021-2027*
- *Άρθρα 25-28 του Ν. 4914/22 για τη Διαχείριση του ΕΣΠΑ*

Η Πολιτική Συνοχής συμβάλλει αποφασιστικά στη σύγκλιση, όχι μόνο μέσω των απαραίτητων πόρων, αλλά και με τη δημιουργία κινήτρων για μια περισσότερο αποτελεσματική διακυβέρνηση, βασισμένη στην εταιρική σχέση, στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και στην ολοκληρωμένη τοπική χωρική προσέγγιση (place based approach).

Σύμφωνα με τη Στρατηγική του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027, για την υλοποίηση ΟΧΕ στο πλαίσιο του Ειδικού στόχου 5ii, οι στρατηγικές ΟΧΕ θα σχεδιασθούν στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης, με κυρίαρχο κριτήριο τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων και τη συμμετοχική διαδικασία κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή των στρατηγικών, των τοπικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών.

Επισημαίνεται ότι οι στρατηγικές ΟΧΕ που θα εφαρμοσθούν θα απαντούν ολιστικά σε συγκεκριμένες προκλήσεις των Περιοχών Παρέμβασης που θα επιλεγούν και θα εστιάσουν στην:

- Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων, ιδίως ως προς τη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη τοπική οικονομία μέχρι και το 2030 ή/και
- Ολοκληρωμένη στήριξη της ανάπτυξης της Περιοχής Παρέμβασης μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς καινοτομίας.

Πρόσθετα, προβλέπεται η αξιοποίηση Πεδίων Παρέμβασης και εκτός του Στόχου Πολιτικής 5, ιδίως των Πεδίων Παρέμβασης των Στόχων Πολιτικής 1, 2 και 4. Οι στρατηγικές θα εγκριθούν το ταχύτερο δυνατόν, ενώ ειδικότερα αυτές της ΠΠ 2014 – 2020 που επικαιροποιούνται για την ΠΠ 2021-2027 θα εγκριθούν το αργότερο 18 μήνες μετά την έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων. Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα μελέτης της ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου, προγραμματίζεται να εφαρμοστούν οι ακόλουθες 4 Στρατηγικές ΟΧΕ:

- **Περιοχή Παρέμβασης Δήμων Ξυλόκαστρου - Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας**
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμων Ναυπλίου, Επιδαύρου και Ερμιονίδας
- Περιοχή Παρέμβασης ορεινού όγκου Ταϋγέτου
- Περιοχή Παρέμβασης Μεγαλόπολης, σε συνέργεια και πλήρη συντονισμό με το ΠΔΑΜ και με θεματική στόχευση τους τομείς τουρισμού και πολιτισμού ως εναλλακτικούς μοχλούς ανάπτυξης της περιοχής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ
ΕΣΠΑ 2021-2027 Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους
Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο

Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας
Προετοιμασία της Στρατηγικής ΟΧΕ 2021 - 2027

Χωρική ανάπτυξη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την ΠΠ 2021 - 2027

Τα Χωρικά Εργαλεία στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 συγχρηματοδοτούνται κυρίως από το Στόχο Πολιτικής (ΣΠ) 5 «Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες της μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και των τοπικών πρωτοβουλιών» των ΠεΠ και των ειδικών στόχων:

- **5.i** για την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές
- **5.ii** για την ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών

Η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη μέσω των χωρικών Εργαλείων ΟΧΕ, ΟΧΕ-ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ στηρίζεται στις κάτωθι κανονιστικές προβλέψεις για την ΠΠ 2021-2027:

- *Άρθρα 28 - 34 του Καν 1060/22 Κανονισμού Κοινών Διατάξεων*
- *Άρθρα 3 , 9, 10 και 11 Κανονισμού 1058/22 για το ΕΤΠΑ/ΤΑ*
- *Προοίμιο (23) Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+*
- *Άρθρο 4.2 Κανονισμού 1059/22 για το ΕΚΤ+*
- *ΕΣΠΑ 2021-2027*
- *Άρθρα 25-28 του Ν. 4914/22 για τη Διαχείριση του ΕΣΠΑ*

❀ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΧΕ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ (ΣΥΝΟΨΗ)

Η εφαρμογή της ΟΧΕ στους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας εντάσσεται στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Το όραμα της ΟΧΕ των τριών προαναφερθέντων Δήμων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 διαμορφώνεται ως εξής:

«Ανάδειξη παραλιακού μετώπου του Κορινθιακού Κόλπου και ενδυνάμωση ορεινής και πεδινής ενδοχώρας σε ένα πλαίσιο προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ευκαιριών για την τοπική κοινωνία και οικονομία»

Ως Στρατηγικοί Στόχοι (ΣΣ) της προτεινόμενης Στρατηγικής ΟΧΕ 2021-2027 των τριών Δήμων τίθενται οι κατωτέρω:

ΣΣ 1: Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων

ΣΣ 2: Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου

ΣΣ 3: Στήριξη της τοπικής οικονομίας στη βάση της πράσινης οικονομίας και της ψηφιακής μετάβασης

ΣΣ 4: Στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της συμπεριληπτικότητας, της κοινωνικής ένταξης και συνοχής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ · ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ · ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ · ΕΣΠΑ 2021-2027 · Ευρωπαϊκή Ένωση

Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας

Προετοιμασία της Στρατηγικής ΟΧΕ 2021 - 2027

Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας

Η εφαρμογή της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας εντάσσεται στο Περιφερειακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027.

Το όραμα της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας στο πλαίσιο της περιόδου 2021-2027 διαμορφώνεται ως εξής:

«***Ανάδειξη παραλιακού μετώπου του Κορινθιακού Κόλπου και ενδυνάμωση ορεινής και πεδινής ενδοχώρας σε ένα πλαίσιο προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ευκαιριών για την τοπική κοινωνία και οικονομία***».

Ως Στρατηγικοί Στόχοι (ΣΣ) της προτεινόμενης Στρατηγικής ΟΧΕ για την Περιοχή Παρέμβασης τίθενται οι κατωτέρω:

- **ΣΣ 1**: Αναβάθμιση των υποδομών και οικιστικών λειτουργιών στη βάση της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ενσωμάτωσης έξυπνων και περιβαλλοντικά φιλικών προσεγγίσεων.
- **ΣΣ 2**: Προστασία, ανάδειξη και ολοκληρωμένη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτιστικού και τουριστικού κεφαλαίου.
- **ΣΣ 3**: Στήριξη της τοπικής οικονομίας και της απασχόλησης στη βάση της πράσινης οικονομίας και της ψηφιακής μετάβασης.
- **ΣΣ 4**: Στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού και ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών για την ενίσχυση της συμπεριληπτικότητας, της κοινωνικής ένταξης και συνοχής.

❀ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται σε Άξονες Στρατηγικής (ΑΣ) και Ειδικούς Στόχους (ΕΣ) του Σχεδίου Δράσης. Ειδικότερα, το Σχέδιο Δράσης της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για την ΠΠ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Άξονες Στρατηγικής που αναφέρονται κατωτέρω, οι οποίοι με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους (ΕΣ):

ΑΣ 1: Μετάβαση σε βελτιωμένες, βιώσιμες και ανθεκτικές υποδομές στην περιοχή ΟΧΕ

- ΕΣ 1.1: Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

ΑΣ 2: Προστασία και ανάδειξη του οικολογικού, πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της περιοχής ΟΧΕ

- ΕΣ 2.1: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ
- ΕΣ 2.2: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ

ΑΣ 3: Στήριξη της τοπικής οικονομίας και της απασχόλησης με αξιοποίηση των δυναμικών πεδίων πλεονεκτήματος στην περιοχή ΟΧΕ

- ΕΣ 3.1: Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην περιοχή ΟΧΕ στη βάση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης

ΑΣ 4: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και προστασίας στην περιοχή ΟΧΕ

- ΕΣ 4.1: Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ
ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ
ΕΣΠΑ 2021-2027
Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο

Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας
Προετοιμασία της Στρατηγικής ΟΧΕ 2021 - 2027

Σχέδιο Δράσης Στρατηγικής ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας

Οι Στρατηγικοί Στόχοι εξειδικεύονται σε Άξονες Στρατηγικής (ΑΣ) και Ειδικούς Στόχους (ΕΣ) του Σχεδίου Δράσης. Ειδικότερα, το Σχέδιο Δράσης της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για την ΠΠ 2021-2027 διαρθρώνεται σε τέσσερις Άξονες Στρατηγικής που αναφέρονται κατωτέρω, οι οποίοι με τη σειρά τους εξειδικεύονται σε Ειδικούς Στόχους (ΕΣ):

ΑΣ 1: ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΕΣ, ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΧΕ
- ΕΣ 1.1: Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- ΕΣ 1.2: Αναβάθμιση οικιστικών υποδομών με έμφαση στην ενεργειακή απόδοση και τη δημιουργία ποιοτικού δημόσιου χώρου στην περιοχή ΟΧΕ

ΑΣ 2: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΧΕ
- ΕΣ 2.1: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ
- ΕΣ 2.2: Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ

ΑΣ 3: ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΧΕ
- ΕΣ 3.1: Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην περιοχή ΟΧΕ στη βάση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης
- ΕΣ 3.2: Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση στην περιοχή ΟΧΕ

ΑΣ 4: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΧΕ
- ΕΣ 4.1: Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ

- **ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΧΕ ΔΗΜΩΝ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ – ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ, ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΜΕΑΣ**

Η αποτελεσματικότητα των στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ συνδέεται στενά με τη διακυβέρνηση και την παρακολούθηση.

Για την υλοποίηση της προτεινόμενης στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας ως Χωρική Αρχή ορίζεται η σύμπραξη των οργανισμών των τριών Δήμων.

Στο πλαίσιο της υποβολής της πρότασης ΟΧΕ και για την υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής ΟΧΕ των τριών Δήμων απαιτείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη με ΑΠ 124143/ΕΥΣΣΑ/21.12.2022 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για

τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ - ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ» να συγκροτηθεί μια Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικής Αρχής με στόχους:

- Το συντονισμό του σχεδιασμού της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία
- Τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης για την ωρίμανση των έργων και την υλοποίηση της Στρατηγικής
- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής
- Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) επιδιώκει την ανοιχτή επικοινωνία και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της Δημοτικής Αρχής, της Περιφερειακής Αρχής και των υπηρεσιών της ΕΥΔ του ΠεΠ Πελοποννήσου, όπως και των Δικαιούχων των δράσεων/πράξεων που συνθέτουν τη Στρατηγική ΟΧΕ, με στόχο την πλήρη επίτευξη των στόχων της.

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνεργάζεται με τη Χωρική Αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του ΠεΠ για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής, των Πράξεων του Σχεδίου Δράσης, όπως και την αξιολόγηση και ανασχεδιασμό της Στρατηγικής ΟΧΕ, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Η Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών Αρχών ανά ΟΧΕ συγκροτείται από τις αρμόδιες Χωρικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ | ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ | ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ | ΕΣΠΑ 2021-2027 | Ευρωπαϊκή Ένωση

Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας

Προετοιμασία της Στρατηγικής ΟΧΕ 2021 - 2027

Σύστημα Διακυβέρνησης της ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας

Η αποτελεσματικότητα των στρατηγικών ΟΧΕ και ΟΧΕ/ΒΑΑ συνδέεται στενά με τη διακυβέρνηση και την παρακολούθηση.

Για την υλοποίηση της προτεινόμενης στρατηγικής ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας ως Χωρική Αρχή ορίζεται η σύμπραξη των οργανισμών των τριών Δήμων.

Στο πλαίσιο της υποβολής της πρότασης ΟΧΕ και για την υποστήριξη της διακυβέρνησης της Στρατηγικής ΟΧΕ των τριών Δήμων απαιτείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη με ΑΠ 124143/ΕΥΣΣΑ/21.12.2022 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τις «Κατευθύνσεις για την επιλογή και σχεδιασμό των στρατηγικών στο πλαίσιο των ΟΧΕ -ΒΑΑ και ΤΑΠΤΟΚ» να συγκροτηθεί μια Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικής Αρχής με στόχους:

- Το συντονισμό του σχεδιασμού της Στρατηγικής και τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία
- Τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης για την ωρίμανση των έργων και την υλοποίηση της Στρατηγικής
- Την παρακολούθηση της πορείας ωρίμανσης και υλοποίησης των πράξεων της Στρατηγικής
- Την επίλυση προβλημάτων στην πορεία υλοποίησης

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) επιδιώκει την ανοιχτή επικοινωνία και αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των Δημοτικών Αρχών, της Περιφερειακής Αρχής και των υπηρεσιών της ΕΥΔ του ΠεΠ Πελοποννήσου, όπως και των Δικαιούχων των δράσεων/πράξεων που συνθέτουν τη Στρατηγική ΟΧΕ, με στόχο την πλήρη επίτευξη των στόχων της.

Η Τοπική Ομάδα Διακυβέρνησης (Συνεκτική Ομάδα) συνεργάζεται με τη Χωρική Αρχή και τις υπηρεσίες της ΕΥΔ του ΠεΠ για την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης της Στρατηγικής, των Πράξεων του Σχεδίου Δράσης, όπως και την αξιολόγηση και ανασχεδιασμό της Στρατηγικής ΟΧΕ, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Η Συνεκτική Ομάδα σε επίπεδο Χωρικών Αρχών ανά ΟΧΕ συγκροτείται από τις αρμόδιες Χωρικές Αρχές πριν την έγκριση της Στρατηγικής και αποτελεί τμήμα της Απόφασης Έγκρισης της Στρατηγικής από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027.

❀ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Ερωτηματολόγιο Διαβούλευσης για το σχεδιασμό της Στρατηγικής ΟΧΕ Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων & Νεμέας

Σκοπιμότητα και Αντικείμενο Διαβούλευσης

Η παρούσα διαδικασία Διαβούλευσης αφορά στη συμβολή των πολιτών, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την προετοιμασία της **Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Παρέμβασης (ΟΧΕ) των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.**

Η «Ολοκληρωμένη Χωρική Παρέμβαση» (ΟΧΕ) αποτελεί χρηματοδοτικό και προγραμματικό εργαλείο υλοποίησης συνεκτικών αναπτυξιακών σχεδίων στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021- 2027.

Η Περιοχή Παρέμβασης στην οποία θα υλοποιηθεί η Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Παρέμβασης (ΟΧΕ) αφορά στους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας που ανήκουν στην ΠΕ Κορινθίας.

Η διαβούλευση αποτελεί ένα κρίσιμο στάδιο για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τις ανάγκες, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η περιοχή. Τα συμπεράσματα αυτά θα αξιοποιηθούν για τη χάραξη της καταλληλότερης Στρατηγικής για τους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Με το παρόν ερωτηματολόγιο καλούνται **κάτοικοι, φορείς, επιχειρήσεις**, να καταθέσουν την συμβολή τους, σε μια σειρά από αναπτυξιακά ζητήματα, η οποία καθίσταται απαραίτητη και πολύτιμη για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση της Στρατηγικής **ΟΧΕ** των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Τονίζεται ότι η συμβολή στα ερωτήματα των συμμετεχόντων ΔΕΝ θα δημοσιοποιηθεί, θα αξιοποιηθεί ΜΟΝΟ για στατιστική επεξεργασία και την εξαγωγή συμπερασμάτων επί του συνόλου του δείγματος. Θα τηρηθούν όλοι οι όροι και οι αρχές εμπιστευτικότητας βάσει της σχετικής νομοθεσίας.

Η έρευνα δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί χωρίς τη δική σας συμβολή. Σας παρακαλούμε να αφιερώσετε λίγο από το χρόνο σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Ιδιότητα (κάτοικος, φορέας, επιχείρηση)	
Τόπος διαμονής/έδρας (υποχρεωτικό)	

1. Γνωρίζετε τι είναι η Ολοκληρωμένη Χωρική Παρέμβαση (ΟΧΕ) των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων & Νεμέας;

   Ναι

   Όχι

Αν ναι, πώς ενημερωθήκατε γι' αυτό; ……

2. **Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΑΝΑΓΚΩΝ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ στην περιοχή (κυκλώστε την επιλογή σας):**

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ ΑΝΑΓΚΕΣ	**1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη**				
Μειωμένη παραγωγικότητα στους παραγωγικούς τομείς	1	2	3	4	5
Δυσκολίες προσβασιμότητας & κινητικότητας (οδικό δίκτυο, κίνηση πεζών, ποδηλάτων κ.λπ.)	1	2	3	4	5
Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος και αδυναμία ενσωμάτωσης καινοτομίας, λόγω ελλιπούς ενημέρωσης και κατάρτισης	1	2	3	4	5
Έντονα φαινόμενα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης στα αστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης	1	2	3	4	5
Διαρροή πληθυσμού/παραγωγικού δυναμικού στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό - Εγκατάλειψη αγροτικών περιοχών	1	2	3	4	5
Υψηλή κατανάλωση ενέργειας από δημόσια κτίρια και υποδομές	1	2	3	4	5
Αυξανόμενη ανεργία/ Έλλειψη θέσεων εργασίας	1	2	3	4	5
Έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	1	2	3	4	5
Έλλειψη τουριστικών υποδομών, χαμηλής ποιότητας προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, καθώς και περιορισμένη προβολή τουριστικού προϊόντος και πόλων έλξης	1	2	3	4	5
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη του φυσικού/οικολογικού πλούτου	1	2	3	4	5
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, κτλ.)	1	2	3	4	5
Ελλιπής αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των αποβλήτων και την ανακύκλωση	1	2	3	4	5
Γήρανση πληθυσμού	1	2	3	4	5
Ανάγκη ενσωμάτωσης έξυπνων προσεγγίσεων στον τομέα του τουρισμού	1	2	3	4	5
Ανεπάρκεια περιβαλλοντικών υποδομών για απορρίμματα, ανακύκλωση, απόβλητα, ύδρευση κτλ.	1	2	3	4	5

Χαμηλή ποιότητα και επάρκεια οικιστικών υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, κτλ.)	1 2 3 4 5
Έλλειψη γνώσης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις επιχειρήσεις και εργαζομένους	1 2 3 4 5
Ανεπαρκή συστήματα πολιτικής προστασίας από φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, κτλ.), προσαρμογής και διαχείρισης των φαινομένων κλιματικής αλλαγής	1 2 3 4 5
Ανεπαρκείς υποδομές παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (υγείας, φροντίδας, στήριξη οικογένειας, παιδιών, ηλικιωμένων, ευάλωτων ομάδων κτλ.)	1 2 3 4 5
Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο – έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	1 2 3 4 5
Φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας	1 2 3 4 5
Μικρός αριθμός τουριστικών υποδομών	1 2 3 4 5
Χαμηλή προώθηση εναλλακτικού- ειδικού τουριστικού προϊόντος	1 2 3 4 5
Αναφέρατε άλλη Ανάγκη/Πρόκληση:……..	1 2 3 4 5

3. **Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ στην περιοχή (κυκλώστε την επιλογή σας):**

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	**1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη**
Πλούσιο φυσικό και οικολογικό περιβάλλον	1 2 3 4 5
Αξιοποίηση και ανάδειξη φυσικών πόρων (υδατικοί πόροι, δασικοί πόροι, κ.λπ.)	1 2 3 4 5
Περαιτέρω ενσωμάτωση καινοτομίας και ψηφιακών εργαλείων στη λειτουργία των επιχειρήσεων	1 2 3 4 5
Περαιτέρω ενσωμάτωση ψηφιακών/έξυπνων εργαλείων στη λειτουργία του Δήμου και της περιοχής	1 2 3 4 5

Διαθεσιμότητα πλούσιων πολιτιστικών πόρων/υποδομών – πολιτιστικές διαδρομές	1 2 3 4 5
Δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών τουριστικών δραστηριοτήτων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού	1 2 3 4 5
Δυνατότητες ανάπτυξης αγροτικών δραστηριοτήτων	1 2 3 4 5
Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου για την ανάπτυξη χρήσιμων δραστηριοτήτων	1 2 3 4 5
Ανάπτυξη προϊόντων αγροδιατροφής ΠΟΠ	1 2 3 4 5
Αξιοποίηση βιομάζας από την αγροτική παραγωγή και τα δάση	1 2 3 4 5
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και των πράσινων υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, χώροι πρασίνου, κτλ.) με βιοκλιματικούς όρους	1 2 3 4 5
Βελτίωση των υποδομών και συστημάτων πολιτικής προστασίας έναντι φυσικών καταστροφών	1 2 3 4 5
Βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης σε δημόσια κτίρια και υποδομές	1 2 3 4 5
Ενίσχυση του τουρισμού με βάση τις ορεινές διαδρομές, το φυσικό πλούτο και τα πολιτιστικά μνημεία	1 2 3 4 5
Δράσεις Πολιτισμού και Αθλητισμού στους Δήμους	1 2 3 4 5
Σύνδεση της αγροδιατροφής και γαστρονομίας με τις τουριστικές δραστηριότητες	1 2 3 4 5
Ενίσχυση διασύνδεσης τουριστικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων	1 2 3 4 5
Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις τοπικές οικονομικές δραστηριότητες	1 2 3 4 5
Ενδυνάμωση της τοπικής απασχόλησης	1 2 3 4 5
Προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή	1 2 3 4 5
Βελτίωση της προσβασιμότητας σε κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων	1 2 3 4 5

Βελτίωση της οργάνωσης και της προβολής της πολιτιστικής/τουριστικής ταυτότητας των Δήμων μέσω νέων τεχνολογιών	1 2 3 4 5
Ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής και της δικτύωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων	1 2 3 4 5
Εικόνα των οικισμών (αισθητική των κτιρίων, των γειτονιών κ.λπ.)	1 2 3 4 5
Αναφέρατε άλλο Πλεονέκτημα/Δυνατότητα:…… ……..	1 2 3 4 5

4. **Αξιολογήστε τους τομείς που θεωρείτε ότι πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο η στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της περιοχής;**

ΤΟΜΕΙΣ	**1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη**
Υποδομές & οικιστικές λειτουργίες	1 2 3 4 5
Ενεργειακή εξοικονόμηση και κυκλική οικονομία	1 2 3 4 5
Βιώσιμη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	1 2 3 4 5
Ψηφιακή αναβάθμιση - Καινοτομία	1 2 3 4 5
Βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος	1 2 3 4 5
Τουρισμός – Προβολή ταυτότητας και εικόνας της περιοχής	1 2 3 4 5
Τοπική οικονομία – Απασχόληση - Επιχειρηματικότητα	1 2 3 4 5
Κοινωνική ένταξη & συνοχή – Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες	1 2 3 4 5
Άλλο:……	1 2 3 4 5

5. **Επιλέξτε (Χ) τους πιο σημαντικούς Ειδικούς στόχους της στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης για την περιοχή (μέχρι 3 επιλογές);**

Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.	
Αναβάθμιση οικιστικών υποδομών με έμφαση στην ενεργειακή απόδοση και τη δημιουργία ποιοτικού δημόσιου χώρου στην περιοχή ΟΧΕ	
Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ	
Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ	
Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην περιοχή ΟΧΕ στη βάση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης	
Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση στην περιοχή ΟΧΕ	
Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ	

6. **Αξιολογήστε τις παρακάτω κατηγορίες Δράσεων βάσει της σπουδαιότητας τους για τη στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης στην περιοχή;**

ΔΡΑΣΕΙΣ	**1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη**				
Βελτίωση και επέκταση υποδομών για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας.	1	2	3	4	5
Παρεμβάσεις ενίσχυσης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φαινομένων της κλιματικής αλλαγής.	1	2	3	4	5
Βελτίωση εικόνας και λειτουργικότητας δημόσιων ανοικτών χώρων και χώρων πρασίνου με βάση τις βιοκλιματικές αρχές για την ενίσχυση της επισκεψιμότητας και τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών.	1	2	3	4	5

Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών με βάση τις αρχές της βιώσιμης απόδοσης.	1	2	3	4	5
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών μέσω βελτίωσης της προσβασιμότητας και της βιώσιμης κινητικότητας.	1	2	3	4	5
Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων υψηλής ιστορικής σημασίας.	1	2	3	4	5
Εκσυγχρονισμός υποδομών και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των τουριστικών πόρων της Περιοχής Παρέμβασης.	1	2	3	4	5
Ολοκληρωμένη προβολή της τουριστικής ταυτότητας των Δήμων της ΟΧΕ.	1	2	3	4	5
Ενισχυμένη και αποτελεσματική προστασία του φυσικού αποθέματος της Περιοχής Παρέμβασης.	1	2	3	4	5
Ενίσχυση της λειτουργίας των ΜμΕ στους Δήμους της ΟΧΕ για ανάπτυξη διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον και αποδοτικής χρήσης των πόρων.	1	2	3	4	5
Δράσεις προώθησης της κοινωνικής συνοχής και ένταξης στην Περιοχή Παρέμβασης	1	2	3	4	5
Δράσεις ενεργητικής ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.	1	2	3	4	5
Ενίσχυση των μηχανισμών για την ισότιμη πρόσβαση στο πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων της ΟΧΕ.	1	2	3	4	5

Ερωτηματολόγιο διαβούλευσης Στρατηγικής ΟΧΕ

1 — 2 — 3 — 4 — 5 — 6

Σελίδα 1 | Σελίδα 2 | Σελίδα 3 | Σελίδα 4 | Σελίδα 5 | Ολοκλήρωση

Η παρούσα διαδικασία Διαβούλευσης αφορά στη συμβολή των πολιτών, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων για την προετοιμασία της **Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Παρέμβασης (ΟΧΕ) των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας**.

Η «Ολοκληρωμένη Χωρική Παρέμβαση» (ΟΧΕ) αποτελεί χρηματοδοτικό και προγραμματικό εργαλείο υλοποίησης συνεκτικών αναπτυξιακών σχεδίων στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021- 2027.

Η Περιοχή Παρέμβασης στην οποία θα υλοποιηθεί η Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Παρέμβασης (ΟΧΕ) αφορά στους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας που ανήκουν στην ΠΕ Κορινθίας.

Η διαβούλευση αποτελεί ένα κρίσιμο στάδιο για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τις ανάγκες, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η περιοχή. Τα συμπεράσματα αυτά θα αξιοποιηθούν για τη χάραξη της καταλληλότερης Στρατηγικής για τους Δήμους Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Με το παρόν ερωτηματολόγιο καλούνται **κάτοικοι, φορείς, επιχειρήσεις**, να καταθέσουν την συμβολή τους, σε μια σειρά από αναπτυξιακά ζητήματα, η οποία καθίσταται απαραίτητη και πολύτιμη για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής εταιρικής σχέσης κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση της **Στρατηγικής ΟΧΕ** των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας.

Τονίζεται ότι η συμβολή στα ερωτήματα των συμμετεχόντων ΔΕΝ θα δημοσιοποιηθεί, θα αξιοποιηθεί ΜΟΝΟ για στατιστική επεξεργασία και την εξαγωγή συμπερασμάτων επί του συνόλου του δείγματος. Θα τηρηθούν όλοι οι όροι και οι αρχές εμπιστευτικότητας βάσει της σχετικής νομοθεσίας.

Η έρευνα δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί χωρίς τη δική σας συμβολή. Σας παρακαλούμε να αφιερώσετε λίγο από το χρόνο σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Ιδιότητα *

- Επιλέξτε -

Τόπος διαμονής/έδρας *

1. Γνωρίζετε τι είναι η Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) των Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας; *

- ○ Ναι
- ○ Όχι

ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ >

Ερωτηματολόγιο διαβούλευσης Στρατηγικής ΟΧΕ

1 Σελίδα 1 — 2 Σελίδα 2 — 3 Σελίδα 3 — 4 Σελίδα 4 — 5 Σελίδα 5 — 6 Ολοκλήρωση

2. Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΑΝΑΓΚΩΝ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ στην περιοχή (1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη):

	1	2	3	4	5
Μειωμένη παραγωγικότητα στους παραγωγικούς τομείς	○	○	○	○	○
Δυσκολίες προσβασιμότητας & κινητικότητας (οδικό δίκτυο, κίνηση πεζών, ποδηλάτων κ.λπ.)	○	○	○	○	○
Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος και αδυναμία ενσωμάτωσης καινοτομίας, λόγω ελλιπούς ενημέρωσης και κατάρτισης	○	○	○	○	○
Έντονα φαινόμενα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης στα αστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης	○	○	○	○	○
Διαρροή πληθυσμού/παραγωγικού δυναμικού στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό - Εγκατάλειψη αγροτικών περιοχών	○	○	○	○	○
Υψηλή κατανάλωση ενέργειας από δημόσια κτίρια και υποδομές	○	○	○	○	○
Αυξανόμενη ανεργία/ Έλλειψη θέσεων εργασίας	○	○	○	○	○
Έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	○	○	○	○	○
Έλλειψη τουριστικών υποδομών, χαμηλής ποιότητας προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, καθώς και περιορισμένη προβολή τουριστικού προϊόντος και πόλων έλξης	○	○	○	○	○

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ · ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ · ΔΗΜΟΣ ΝΕΜΕΑΣ · 2021-2027 Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους · Ευρωπαϊκή Ένωση

Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας

Προετοιμασία της Στρατηγικής ΟΧΕ 2021 - 2027

	1	2	3	4	5
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη του φυσικού/ οικολογικού πλούτου	○	○	○	○	○
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, κτλ.)	○	○	○	○	○
Ελλιπής αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των αποβλήτων και την ανακύκλωση	○	○	○	○	○
Γήρανση πληθυσμού	○	○	○	○	○
Ανάγκη ενσωμάτωσης έξυπνων προσεγγίσεων στον τομέα του τουρισμού	○	○	○	○	○
Ανεπάρκεια περιβαλλοντικών υποδομών για απορρίμματα, ανακύκλωση, απόβλητα, ύδρευση κτλ.	○	○	○	○	○
Χαμηλή ποιότητα και επάρκεια οικιστικών υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, κτλ.)	○	○	○	○	○
Έλλειψη γνώσης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις επιχειρήσεις και εργαζομένους	○	○	○	○	○
Ανεπαρκή συστήματα πολιτικής προστασίας από φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, κτλ.), προσαρμογής και διαχείρισης των φαινομένων κλιματικής αλλαγής	○	○	○	○	○
Ανεπαρκείς υποδομές παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (υγείας, φροντίδας, στήριξη οικογένειας, παιδιών, ηλικιωμένων, ευάλωτων ομάδων κτλ.)	○	○	○	○	○
Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο – έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	○	○	○	○	○
Φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας	○	○	○	○	○
Μικρός αριθμός τουριστικών υποδομών	○	○	○	○	○
Χαμηλή προώθηση εναλλακτικού- ειδικού τουριστικού προϊόντος	○	○	○	○	○

Αναφέρατε άλλη Ανάγκη/Πρόκληση

Σε περίπτωση που το επιθυμείτε μπορείτε να προσθέστε επιπλέον ανάγκες/προκλήσεις πατώντας το ΠΡΟΣΘΗΚΗ.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ 1 ανάγκης/πρόκλησης

< ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ >

Ερωτηματολόγιο διαβούλευσης Στρατηγικής ΟΧΕ

1 Σελίδα 1 — 2 Σελίδα 2 — 3 Σελίδα 3 — 4 Σελίδα 4 — 5 Σελίδα 5 — 6 Ολοκλήρωση

3. Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ στην περιοχή (1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη):

	1	2	3	4	5
Πλούσιο φυσικό και οικολογικό περιβάλλον	○	○	○	○	○
Αξιοποίηση και ανάδειξη φυσικών πόρων (υδατικοί πόροι, δασικοί πόροι, κ.λπ.)	○	○	○	○	○
Περαιτέρω ενσωμάτωση καινοτομίας και ψηφιακών εργαλείων στη λειτουργία των επιχειρήσεων	○	○	○	○	○
Περαιτέρω ενσωμάτωση ψηφιακών/έξυπνων εργαλείων στη λειτουργία του Δήμου και της περιοχής	○	○	○	○	○
Διαθεσιμότητα πλούσιων πολιτιστικών πόρων/υποδομών – πολιτιστικές διαδρομές	○	○	○	○	○
Δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών τουριστικών δραστηριοτήτων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού	○	○	○	○	○
Δυνατότητες ανάπτυξης αγροτικών δραστηριοτήτων	○	○	○	○	○
Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου για την ανάπτυξη χρήσιμων δραστηριοτήτων	○	○	○	○	○
Ανάπτυξη προϊόντων αγροδιατροφής ΠΟΠ	○	○	○	○	○
Αξιοποίηση βιομάζας από την αγροτική παραγωγή και τα δάση	○	○	○	○	○
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και των πράσινων υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, χώροι πρασίνου, κτλ.) με βιοκλιματικούς όρους	○	○	○	○	○
Βελτίωση των υποδομών και συστημάτων πολιτικής προστασίας έναντι φυσικών καταστροφών	○	○	○	○	○

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Στρατηγική ΟΧΕ Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας

Προετοιμασία της Στρατηγικής ΟΧΕ 2021 - 2027

	1	2	3	4	5
Βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης σε δημόσια κτίρια και υποδομές	○	○	○	○	○
Ενίσχυση του τουρισμού με βάση τις ορεινές διαδρομές, το φυσικό πλούτο και τα πολιτιστικά μνημεία	○	○	○	○	○
Δράσεις Πολιτισμού και Αθλητισμού στους Δήμους	○	○	○	○	○
Σύνδεση της αγροδιατροφής και γαστρονομίας με τις τουριστικές δραστηριότητες	○	○	○	○	○
Ενίσχυση διασύνδεσης τουριστικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων	○	○	○	○	○
Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις τοπικές οικονομικές δραστηριότητες	○	○	○	○	○
Ενδυνάμωση της τοπικής απασχόλησης	○	○	○	○	○
Προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή	○	○	○	○	○
Βελτίωση της προσβασιμότητας σε κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων	○	○	○	○	○
Βελτίωση της οργάνωσης και της προβολής της πολιτιστικής/τουριστικής ταυτότητας των Δήμων μέσω νέων τεχνολογιών	○	○	○	○	○
Ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής και της δικτύωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων	○	○	○	○	○
Εικόνα των οικισμών (αισθητική των κτιρίων, των γειτονιών κ.λπ.)	○	○	○	○	○

Αναφέρατε άλλο Πλεονέκτημα/Δυνατότητα

Σε περίπτωση που το επιθυμείτε μπορείτε να προσθέστε επιπλέον πλεονεκτήματα/δυνατότητες πατώντας το ΠΡΟΣΘΗΚΗ.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ 1 πλεονεκτήματος/δυνατότητας

< ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ >

Ερωτηματολόγιο διαβούλευσης Στρατηγικής ΟΧΕ

1 Σελίδα 1 — 2 Σελίδα 2 — 3 Σελίδα 3 — 4 Σελίδα 4 — 5 Σελίδα 5 — 6 Ολοκλήρωση

4. Αξιολογήστε τους τομείς που θεωρείτε ότι πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο η στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της περιοχής (1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη);

	1	2	3	4	5
Υποδομές & οικιστικές λειτουργίες	○	○	○	○	○
Ενεργειακή εξοικονόμηση και κυκλική οικονομία	○	○	○	○	○
Βιώσιμη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	○	○	○	○	○
Ψηφιακή αναβάθμιση - Καινοτομία	○	○	○	○	○
Βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος	○	○	○	○	○
Τουρισμός – Προβολή ταυτότητας και εικόνας της περιοχής	○	○	○	○	○
Τοπική οικονομία – Απασχόληση - Επιχειρηματικότητα	○	○	○	○	○
Κοινωνική ένταξη & συνοχή – Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες	○	○	○	○	○

Αναφέρατε άλλο Τομέα

Σε περίπτωση που το επιθυμείτε μπορείτε να προσθέστε επιπλέον τομείς πατώντας το ΠΡΟΣΘΗΚΗ.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ 1 τομέας

Αναφέρατε άλλο Τομέα

Σε περίπτωση που το επιθυμείτε μπορείτε να προσθέστε επιπλέον τομείς πατώντας το ΠΡΟΣΘΗΚΗ.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ 1 τομέας

5. Επιλέξτε (Χ) τους πιο σημαντικούς Ειδικούς στόχους της στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης για την περιοχή (μέχρι 3 επιλογές);

- ☐ Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- ☐ Αναβάθμιση οικιστικών υποδομών με έμφαση στην ενεργειακή απόδοση και τη δημιουργία ποιοτικού δημόσιου χώρου στην περιοχή ΟΧΕ
- ☐ Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ
- ☐ Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ
- ☐ Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην περιοχή ΟΧΕ στη βάση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης
- ☐ Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση στην περιοχή ΟΧΕ
- ☐ Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ

< ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ | ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ >

Ερωτηματολόγιο διαβούλευσης Στρατηγικής ΟΧΕ

1 Σελίδα 1 — 2 Σελίδα 2 — 3 Σελίδα 3 — 4 Σελίδα 4 — 5 Σελίδα 5 — 6 Ολοκλήρωση

6. Αξιολογήστε τις παρακάτω κατηγορίες Δράσεων βάσει της σπουδαιότητας τους για τη στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης στην περιοχή

	1	2	3	4	5
Βελτίωση και επέκταση υποδομών για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας	○	○	○	○	○
Παρεμβάσεις ενίσχυσης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φαινομένων της κλιματικής αλλαγής	○	○	○	○	○
Βελτίωση εικόνας και λειτουργικότητας δημόσιων ανοικτών χώρων και χώρων πρασίνου με βάση τις βιοκλιματικές αρχές για την ενίσχυση της επισκεψιμότητας και τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών	○	○	○	○	○
Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών με βάση τις αρχές της βιώσιμης απόδοσης	○	○	○	○	○
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών μέσω βελτίωσης της προσβασιμότητας και της βιώσιμης κινητικότητας	○	○	○	○	○
Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων υψηλής ιστορικής σημασίας	○	○	○	○	○
Εκσυγχρονισμός υποδομών και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των τουριστικών πόρων της Περιοχής Παρέμβασης	○	○	○	○	○
Ολοκληρωμένη προβολή της τουριστικής ταυτότητας των Δήμων της ΟΧΕ	○	○	○	○	○
Ενισχυμένη και αποτελεσματική προστασία του φυσικού αποθέματος της Περιοχής Παρέμβασης	○	○	○	○	○
Ενίσχυση της λειτουργίας των ΜμΕ στους Δήμους της ΟΧΕ για ανάπτυξη διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον και αποδοτικής χρήσης των πόρων	○	○	○	○	○
Δράσεις προώθησης της κοινωνικής συνοχής και ένταξης στην Περιοχή Παρέμβασης	○	○	○	○	○
Δράσεις ενεργητικής ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού	○	○	○	○	○
Ενίσχυση των μηχανισμών για την ισότιμη πρόσβαση στο πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων της ΟΧΕ	○	○	○	○	○

< ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΕΛΙΔΑ ΥΠΟΒΟΛΗ

8.1.2.1 Αποτελέσματα Διαβούλευσης

Στη διαδικασία ηλεκτρονικής διαβούλευσης έλαβαν μέρος 75 ερωτηθέντες, απαντώντας στο ερωτηματολόγιο σχετικά με τη φύση και τη φιλοσοφία της Στρατηγικής. Τα αποτελέσματα της Διαβούλευσης παρουσιάζονται ακολούθως:

Αρχικά, από τους 75 συμμετέχοντες, η πλειοψηφία ήταν κάτοικοι των Δήμων, το 20% ήταν επιχειρήσεις ενώ το 8% ήταν εκπρόσωποι φορέων.

Διάγραμμα 40: Η δομή του δείγματος που έλαβε μέρος στην ηλεκτρονική Διαβούλευση.

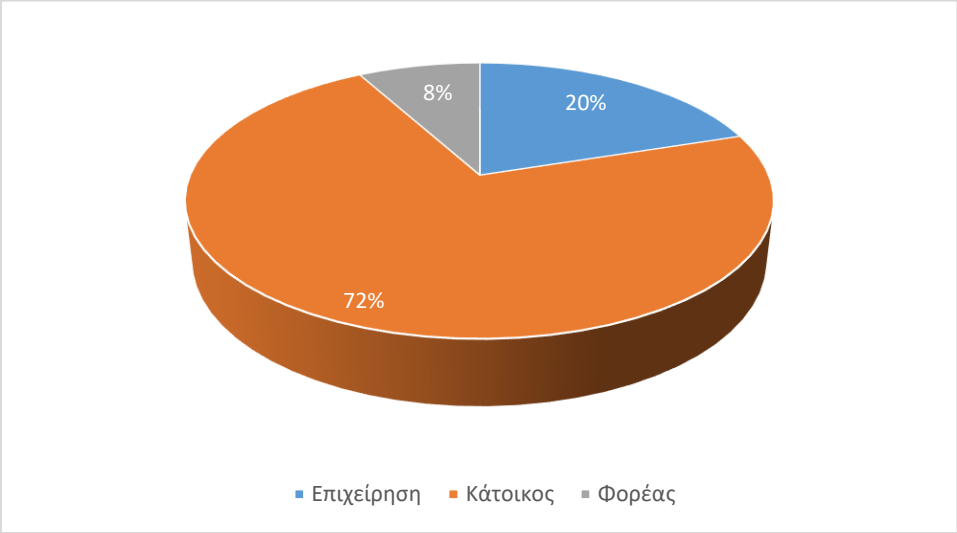

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

1) **Γνωρίζετε τι είναι η Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (ΟΧΕ) των Δήμων Ξυλόκαστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας;**

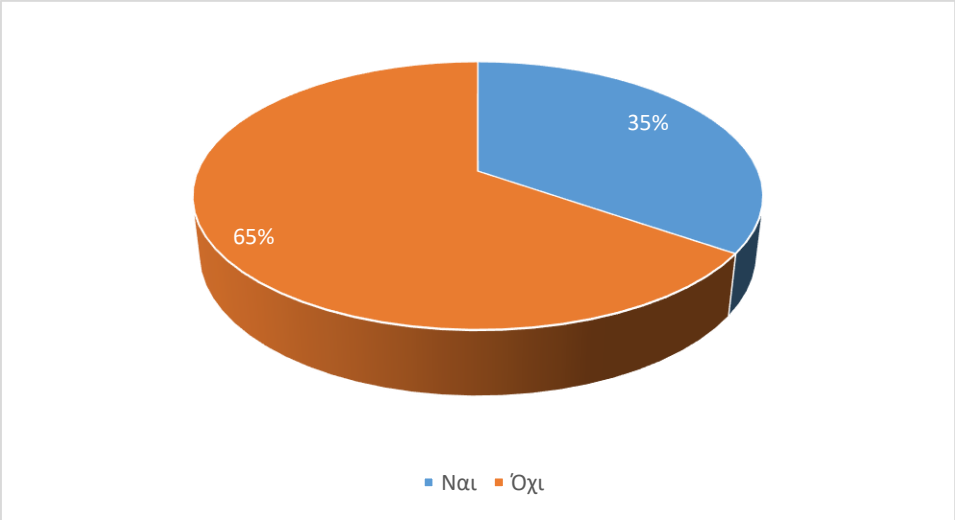

1i) Αν ναι, πως ενημερωθήκατε γι' αυτό;

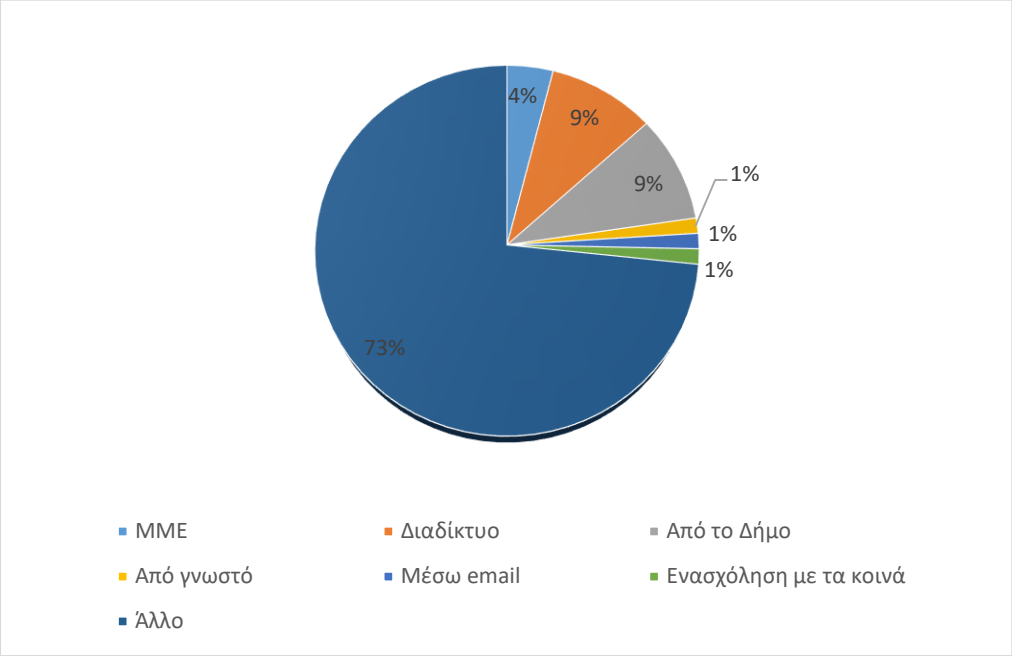

2) Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΑΝΑΓΚΩΝ/ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ στην περιοχή (1=χαμηλότερη 5=υψηλότερη):

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ ΑΝΑΓΚΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Μειωμένη παραγωγικότητα στους παραγωγικούς τομείς	3,9
Δυσκολίες προσβασιμότητας & κινητικότητας (οδικό δίκτυο, κίνηση πεζών, ποδηλάτων κ.λπ.)	3,7
Έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος και αδυναμία ενσωμάτωσης καινοτομίας, λόγω ελλιπούς ενημέρωσης και κατάρτισης	3,8
Έντονα φαινόμενα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ηχορύπανσης στα αστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης	2,4
Διαρροή πληθυσμού/παραγωγικού δυναμικού στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα ή στο εξωτερικό - Εγκατάλειψη αγροτικών περιοχών	4,3
Υψηλή κατανάλωση ενέργειας από δημόσια κτίρια και υποδομές	3,2
Αυξανόμενη ανεργία/ Έλλειψη θέσεων εργασίας	3,9
Έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	3,8

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ ΑΝΑΓΚΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Έλλειψη τουριστικών υποδομών, χαμηλής ποιότητας προσφερόμενο τουριστικό προϊόν, καθώς και περιορισμένη προβολή τουριστικού προϊόντος και πόλων έλξης	3,4
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη του φυσικού/οικολογικού πλούτου	3,7
Ανεπαρκής προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, κτλ.)	3,6
Ελλιπής αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των αποβλήτων και την ανακύκλωση	3,5
Γήρανση πληθυσμού	4,3
Ανάγκη ενσωμάτωσης έξυπνων προσεγγίσεων στον τομέα του τουρισμού	3,8
Ανεπάρκεια περιβαλλοντικών υποδομών για απορρίμματα, ανακύκλωση, απόβλητα, ύδρευση κτλ.	3,6
Χαμηλή ποιότητα και επάρκεια οικιστικών υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, κτλ.)	3,3
Έλλειψη γνώσης νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις επιχειρήσεις και εργαζομένους	3,6
Ανεπαρκή συστήματα πολιτικής προστασίας από φυσικές καταστροφές (πυρκαγιές, πλημμύρες, κτλ.), προσαρμογής και διαχείρισης των φαινομένων κλιματικής αλλαγής	4,0
Ανεπαρκείς υποδομές παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (υγείας, φροντίδας, στήριξη οικογένειας, παιδιών, ηλικιωμένων, ευάλωτων ομάδων κτλ.)	3,7
Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο – έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού	3,5
Φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού και φτώχειας	3,1
Μικρός αριθμός τουριστικών υποδομών	3,0
Χαμηλή προώθηση εναλλακτικού- ειδικού τουριστικού προϊόντος	3,3

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ ΑΝΑΓΚΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Αναφέρατε άλλη Ανάγκη/Πρόκληση:	• Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και ανομβρίας - Σπουδαιότητα: 5 • Δημιουργία νέων συλλόγων που να αφορούν στα καλλιτεχνικά-πολιτιστικά δρώμενα του δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης και περισσότερες συμμετοχές στους ήδη υπάρχοντες συλλόγους - Σπουδαιότητα: 5 • Υποδομές στον πρωτογενή τομέα - Σπουδαιότητα: 5

Διάγραμμα 41: Μέσος όρος επίδοσης στα δυνητικά προβλήματα/ανάγκες στην περιοχή παρέμβασης ΟΧΕ.

3) Αξιολογήστε τη Σπουδαιότητα των παρακάτω δυνητικών ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ στην περιοχή (κυκλώστε την επιλογή σας):

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Πλούσιο φυσικό και οικολογικό περιβάλλον	4,4
Αξιοποίηση και ανάδειξη φυσικών πόρων (υδατικοί πόροι, δασικοί πόροι, κ.λπ.)	4,2
Περαιτέρω ενσωμάτωση καινοτομίας και ψηφιακών εργαλείων στη λειτουργία των επιχειρήσεων	3,9
Περαιτέρω ενσωμάτωση ψηφιακών/έξυπνων εργαλείων στη λειτουργία του Δήμου και της περιοχής	4,0
Διαθεσιμότητα πλούσιων πολιτιστικών πόρων/υποδομών – πολιτιστικές διαδρομές	3,8
Δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών τουριστικών δραστηριοτήτων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού	3,9

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Δυνατότητες ανάπτυξης αγροτικών δραστηριοτήτων	4,2
Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου για την ανάπτυξη χρήσιμων δραστηριοτήτων	4,1
Ανάπτυξη προϊόντων αγροδιατροφής ΠΟΠ	4,0
Αξιοποίηση βιομάζας από την αγροτική παραγωγή και τα δάση	3,7
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και των πράσινων υποδομών (πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα, χώροι πρασίνου, κτλ.) με βιοκλιματικούς όρους	3,7
Βελτίωση των υποδομών και συστημάτων πολιτικής προστασίας έναντι φυσικών καταστροφών	4,3
Βελτίωση της ενεργειακής εξοικονόμησης σε δημόσια κτίρια και υποδομές	3,9
Ενίσχυση του τουρισμού με βάση τις ορεινές διαδρομές, το φυσικό πλούτο και τα πολιτιστικά μνημεία	4,1
Δράσεις Πολιτισμού και Αθλητισμού στους Δήμους	4,1
Σύνδεση της αγροδιατροφής και γαστρονομίας με τις τουριστικές δραστηριότητες	3,9
Ενίσχυση διασύνδεσης τουριστικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων	3,9
Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις τοπικές οικονομικές δραστηριότητες	3,9
Ενδυνάμωση της τοπικής απασχόλησης	4,3
Προσέλκυση νέου ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή	4,1
Βελτίωση της προσβασιμότητας σε κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων	3,8
Βελτίωση της οργάνωσης και της προβολής της πολιτιστικής/τουριστικής ταυτότητας των Δήμων μέσω νέων τεχνολογιών	4,0

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Ενίσχυση της εξωστρέφειας της περιοχής και της δικτύωσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων	4,1
Εικόνα των οικισμών (αισθητική των κτιρίων, των γειτονιών κ.λπ.)	3,9
Αναφέρατε άλλο Πλεονέκτημα/Δυνατότητα:	• Αναβάθμιση της αισθητικής και της εικόνας του τόπου - Σπουδαιότητα: 4 • Προβολή του μέρους ως brand και προσπάθεια για προσέλκυση νέων τουριστών - Σπουδαιότητα: 5

Διάγραμμα 42: Μέσος όρος επίδοσης στα δυνητικά πλεονεκτήματα/δυνατότητες της περιοχής παρέμβασης ΟΧΕ.

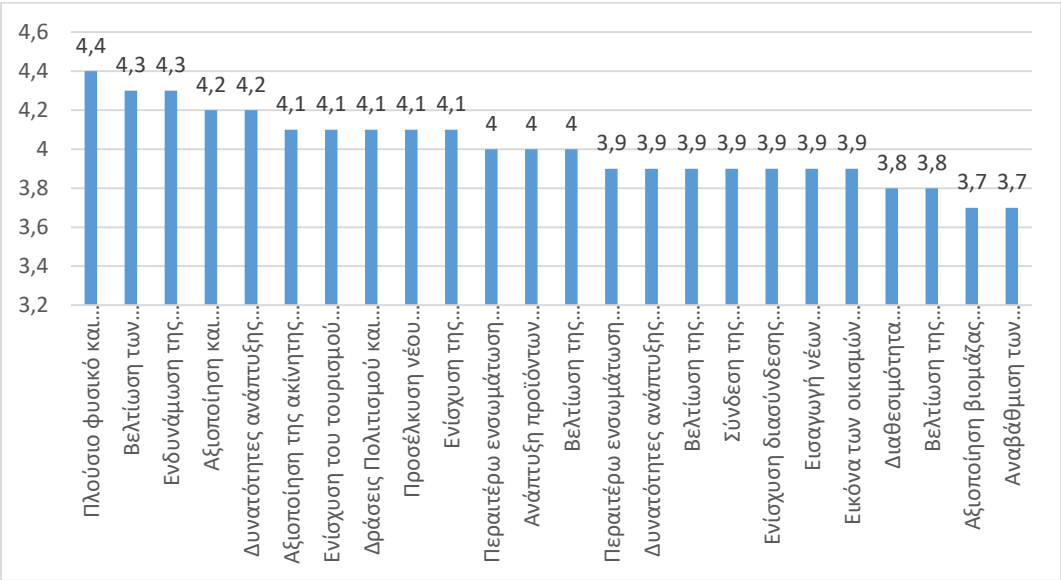

4) Αξιολογήστε τους τομείς που θεωρείτε ότι πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο η στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της περιοχής;

ΤΟΜΕΙΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Υποδομές & οικιστικές λειτουργίες	4,0
Ενεργειακή εξοικονόμηση και κυκλική οικονομία	3,9
Βιώσιμη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος	4,1
Ψηφιακή αναβάθμιση - Καινοτομία	3,9
Βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη πολιτιστικού αποθέματος	3,8
Τουρισμός – Προβολή ταυτότητας και εικόνας της περιοχής	4,1
Τοπική οικονομία – Απασχόληση - Επιχειρηματικότητα	4,3
Κοινωνική ένταξη & συνοχή – Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες	4,1
Άλλο:……	

Διάγραμμα 43: Μέσος όρος επίδοσης στους τομείς που πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο η Στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης της περιοχής μελέτης.

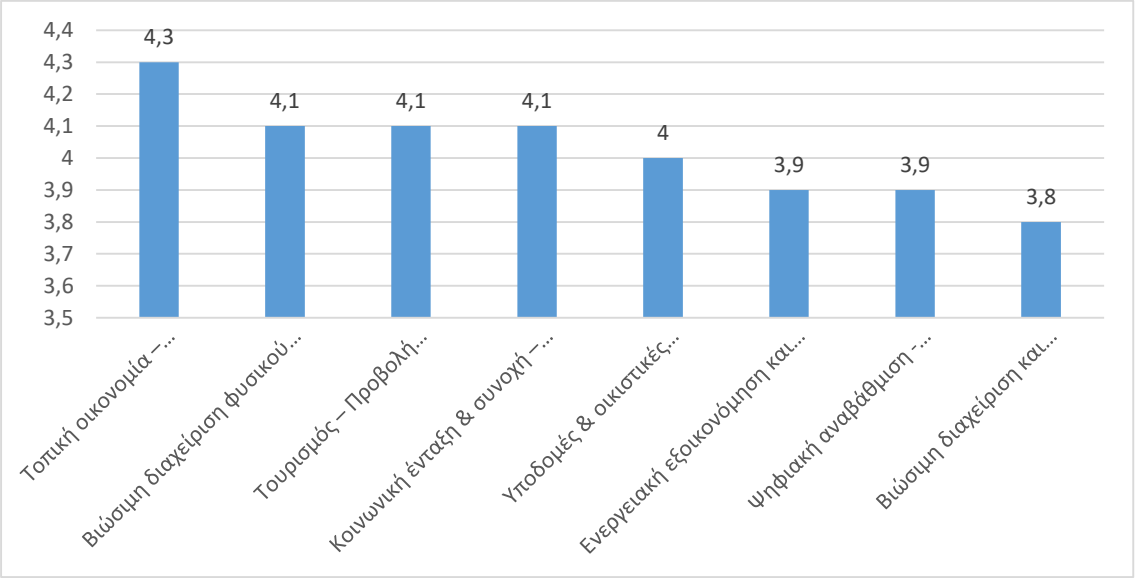

5) Επιλέξτε (Χ) τους πιο σημαντικούς Ειδικούς στόχους της στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης για την περιοχή (μέχρι 3 επιλογές);

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Βελτίωση υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	20,1%
Αναβάθμιση οικιστικών υποδομών με έμφαση στην ενεργειακή απόδοση και τη δημιουργία ποιοτικού δημόσιου χώρου στην περιοχή ΟΧΕ	7,5%
Προστασία, ανάπτυξη και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων της περιοχής ΟΧΕ	20,1%
Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς της περιοχής ΟΧΕ	17,1%
Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στην περιοχή ΟΧΕ στη βάση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης	17,1%
Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση στην περιοχή ΟΧΕ	10,6%
Αναβάθμιση μηχανισμών και υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης και συμπερίληψης στην περιοχή ΟΧΕ	7,5%

Διάγραμμα 44: Ποσοστό επιλογής των σημαντικότερων Ειδικών Στόχων της Στρατηγικής ΟΧΕ της περιοχής μελέτης.

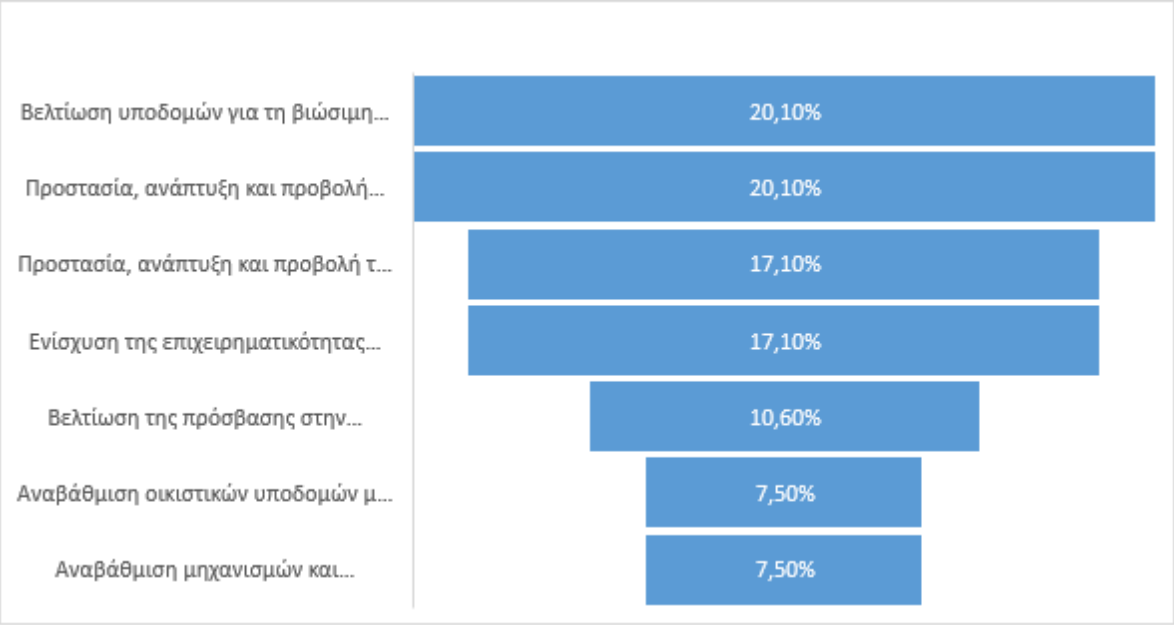

6) Αξιολογήστε τις παρακάτω κατηγορίες Δράσεων βάσει της σπουδαιότητας τους για τη στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης στην περιοχή;

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Βελτίωση και επέκταση υποδομών για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας.	3,7
Παρεμβάσεις ενίσχυσης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φαινομένων της κλιματικής αλλαγής.	4,2
Βελτίωση εικόνας και λειτουργικότητας δημόσιων ανοικτών χώρων και χώρων πρασίνου με βάση τις βιοκλιματικές αρχές για την ενίσχυση της επισκεψιμότητας και τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών	4,1
Επέκταση και αναβάθμιση δημόσιων υποδομών με βάση τις αρχές της βιώσιμης απόδοσης.	3,7
Αναβάθμιση των αστικών υποδομών και λειτουργιών μέσω βελτίωσης της προσβασιμότητας και της βιώσιμης κινητικότητας.	3,9
Αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων υψηλής ιστορικής σημασίας.	4,0
Εκσυγχρονισμός υποδομών και υπηρεσιών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των τουριστικών πόρων της Περιοχής Παρέμβασης.	3,9
Ολοκληρωμένη προβολή της τουριστικής ταυτότητας των Δήμων της ΟΧΕ.	4,0
Ενισχυμένη και αποτελεσματική προστασία του φυσικού αποθέματος της Περιοχής Παρέμβασης.	4,2
Ενίσχυση της λειτουργίας των ΜμΕ στους Δήμους της ΟΧΕ για ανάπτυξη διεργασιών φιλικών προς το περιβάλλον και αποδοτικής χρήσης των πόρων.	3,8
Δράσεις προώθησης της κοινωνικής συνοχής και ένταξης στην Περιοχή Παρέμβασης	3,7

ΔΡΑΣΕΙΣ	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ
Δράσεις ενεργητικής ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.	4,0
Ενίσχυση των μηχανισμών για την ισότιμη πρόσβαση στο πλέγμα κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων της ΟΧΕ.	3,9

Διάγραμμα 45: Μέσος όρος επίδοσης των κατηγοριών Δράσεων βάσει της σπουδαιότητας τους για τη στρατηγική Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης στην περιοχή.

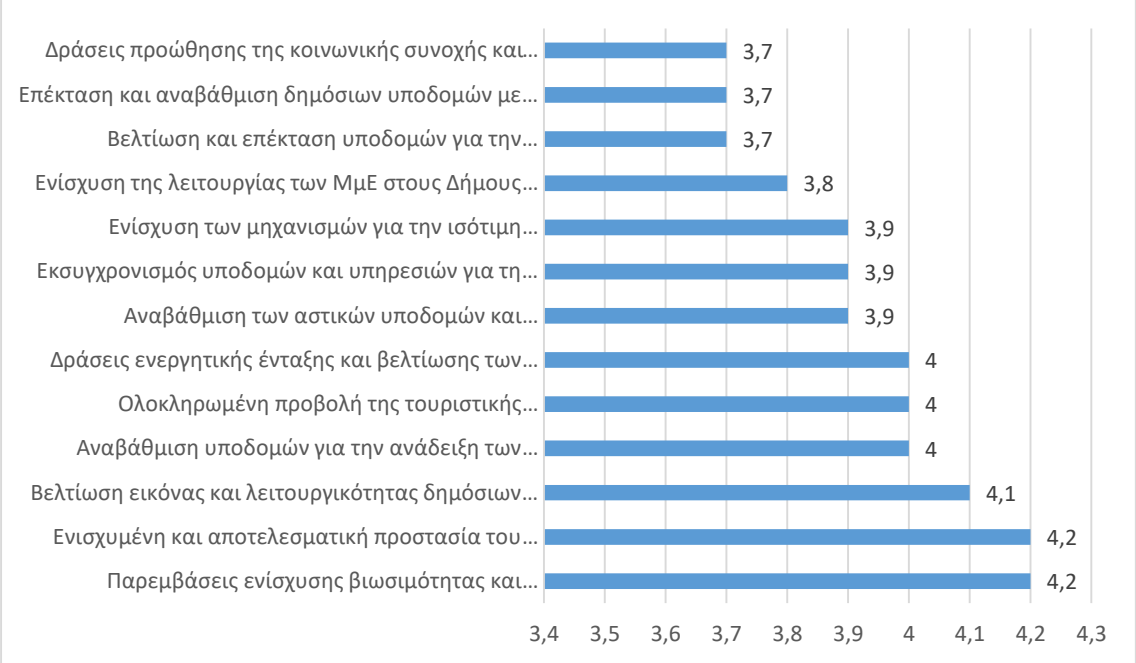

Η διαβούλευση για την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας ανέδειξε σημαντικά ευρήματα, με βάση τη συμμετοχή 75 ατόμων (κυρίως κάτοικοι (72%), 20% επιχειρήσεις και 8% εκπρόσωποι φορέων). Σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν, οι σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή μελέτης είναι η γήρανση του πληθυσμού και η διαρροή του παραγωγικού δυναμικού (4,3/5), τα ανεπαρκή συστήματα πολιτικής προστασίας (4,0/5), η αυξανόμενη ανεργία/έλλειψη θέσεων εργασίας και η μειωμένη παραγωγικότητα (3,9/5). Παράλληλα, εντοπίζονται προβλήματα στην έλλειψη επιχειρηματικού πνεύματος και την αδυναμία ενσωμάτωσης καινοτομίας (3,8/5), καθώς και στην έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού (3,8/5).

Ωστόσο, η περιοχή παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα, με κυριότερο το πλούσιο φυσικό και οικολογικό περιβάλλον (4,4/5) ενώ διαθέτει δυνατότητες σχετικά με τη βελτίωση των υποδομών και συστημάτων πολιτικής προστασίας έναντι φυσικών καταστροφών και της ενδυνάμωση της τοπικής απασχόλησης (4,3/5). Ακόμα, ξεχωρίζει λόγω των αξιόλογων δυνατοτήτων που έχει στην αξιοποίηση των φυσικών πόρων (4,2/5) και την ανάπτυξη αγροτικών δραστηριοτήτων (4,2/5).

Οι συμμετέχοντες αναγνωρίζουν ως βασικές προτεραιότητες που θα έπρεπε να επικεντρωθεί περισσότερο η ΟΧΕ την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας/ απασχόλησης/ επιχειρηματικότητας (4,3/5), τη βιώσιμη διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος, τον τουρισμό και την προβολή ταυτότητας και εικόνας της περιοχής καθώς και την κοινωνική ένταξη και συνοχή (4,1/5).

Τα ευρήματα αυτά υποδεικνύουν την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη στρατηγική που θα εστιάζει στην αντιμετώπιση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης μέσω της ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας, της αξιοποίησης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, και της βελτίωσης της ανθεκτικότητας της περιοχής στην κλιματική αλλαγή.

Αναφορικά με τους ειδικούς στόχους της ΟΧΕ, δίνεται έμφαση στη βελτίωση των υποδομών για τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (20,1%), την προστασία και προβολή των πολιτιστικών και τουριστικών πόρων (20,1%), την προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς καθώς και στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση (17,1%).

Σχετικά με την αξιολόγηση των προτεινόμενων Δράσεων, οι συμμετέχοντες έδωσαν την υψηλότερη βαθμολογία στις παρεμβάσεις ενίσχυσης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και στην αποτελεσματική προστασία του φυσικού αποθέματος (4,2/5). Ακολουθούν η βελτίωση της εικόνας και λειτουργικότητας των δημόσιων χώρων και χώρων πρασίνου (4,1/5), ενώ σημαντική βαρύτητα δόθηκε στην αναβάθμιση υποδομών για την ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων, στην ολοκληρωμένη προβολή της τουριστικής ταυτότητας και στις δράσεις ενεργητικής ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού (4,0/5).

Η συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία διαβούλευσης για την ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας υπήρξε καθοριστική και εξαιρετικά χρήσιμη για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης. Η ενεργός συμμετοχή κατοίκων, επιχειρήσεων και φορέων προσέφερε πολύτιμη γνώση και εμπειρία για τις πραγματικές ανάγκες της περιοχής, συμβάλλοντας καθοριστικά στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και στον προσδιορισμό των αναγκαίων παρεμβάσεων. Η διαδικασία της διαβούλευσης

επιβεβαίωσε τη σημασία της συμμετοχικής προσέγγισης στο σχεδιασμό αναπτυξιακών στρατηγικών, καθώς οι προτάσεις και οι απόψεις των συμμετεχόντων εμπλούτισαν ουσιαστικά το περιεχόμενο της στρατηγικής ΟΧΕ και συνέβαλαν στην καλύτερη στόχευση των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

9 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Το Επικοινωνιακό Σχέδιο της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για την ΠΠ 2021-2027 λαμβάνει υπόψη τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 και την πιο πρόσφατη επικαιροποίησή του που πραγματοποιήθηκε στις 30.06.2024[94] καθώς και τον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Σε αυτήν την Ενότητα, παρατίθενται αναλυτικά οι ενέργειες Δημοσιότητας – Επικοινωνίας της Στρατηγικής και των Δράσεων/Πράξεων αυτής.

Πρόκειται για την περιγραφή Δράσεων για τη δημοσιοποίηση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής. Οι Δράσεις θα περιγράφονται και θα καταγράφονται τα μέσα για την υλοποίηση του Σχεδίου, οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν, καθώς και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός. Απαιτείται η κάλυψη των εξής προϋποθέσεων:

- Στοχευμένη επικοινωνία και πληροφόρηση του συνόλου των Ομάδων Στόχου και δικαιούχων της Στρατηγικής
- Αξιοποίηση έντυπων και ψηφιακών εργαλείων ενημέρωσης και επικοινωνίας
- Ενέργειες που δίνουν έμφαση στη διάδραση με το κοινό των Ομάδων Στόχου και τους δικαιούχους
- Ένταξη της διάστασης της αναπηρίας και προσβασιμότητας των ΑμεΑ στο Επικοινωνιακό Σχέδιο
- Πληρότητα και σαφήνεια του προτεινόμενου Επικοινωνιακού Σχεδίου

Η Στρατηγική Επικοινωνίας και Προβολής της Χωρικής Αρχής των Δήμων Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για τη δημοσιότητα και επικοινωνία των δράσεων της Στρατηγικής Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης που συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» 2021-2027, λαμβάνει υπόψη τον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων COM(2018) 375, τα άρθρα 17(3), 35-37 και 41-45, καθώς και τις Οδηγίες που δόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Εθνική Αρχή Συντονισμού.

[94] Ανακτήθηκε από: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1060

Η Στρατηγική Επικοινωνίας στοχεύει στη δημιουργία σαφούς εικόνας για τις υλοποιούμενες δράσεις, τις ευκαιρίες συμμετοχής και τις θετικές επιπτώσεις που δημιουργούν. Επιπλέον, καθορίζει τον τρόπο και τα μέσα προβολής, ώστε να αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύνολο δραστηριοτήτων που αντιστοιχίζονται με τους Άξονες Στρατηγικής της ΟΧΕ της Χωρικής Αρχής και το κοινό στο οποίο απευθύνεται.

Βασικός στόχος της Στρατηγικής Επικοινωνίας είναι η ανάδειξη και προβολή της συμβολής των αποτελεσμάτων και της προστιθέμενης αξίας των Στόχων Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Προτεραιοτήτων του Περιφερειακού Προγράμματος της Πελοποννήσου, που επιτυγχάνονται μέσω της υλοποίησης της προτεινόμενης ΟΧΕ, με κεντρικό σημείο αναφοράς την ενεργοποίηση των πολιτών κατά την εφαρμογή του.

Οι ειδικοί στόχοι Επικοινωνίας είναι οι εξής:

- Έγκυρη/άμεση ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τις ευκαιρίες και διαδικασίες χρηματοδότησης
- Ενημέρωση του κοινού για τα επιτεύγματα της Πολιτικής Συνοχής μέσω του Προγράμματος και των ΕΔΕΤ
- Σύνδεση του Προγράμματος με τις επιμέρους Ευρωπαϊκές, Εθνικές και Περιφερειακές Στρατηγικές
- Διασφάλιση της μέγιστης διαφάνειας ως προς τη διαχείριση/υλοποίηση του ΠΠ και της εμπιστοσύνης στις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ
- Υποστήριξη των Δικαιούχων ώστε να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά τις δράσεις τους με βάση τα προαπαιτούμενα των Κανονισμών

9.1 ΚΟΙΝΟ ΣΤΟΧΟΥ

Με βάση τη γνώση και την εμπειρία που έχει σωρευθεί από την υλοποίηση Στρατηγικών Επικοινωνίας κατά τις προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους, παρουσιάζεται παρακάτω μία κατηγοριοποίηση των ομάδων κοινού, με μία στρατηγική προσέγγιση των μέσων/μέτρων και μεθόδων επικοινωνίας ανά κατηγορία κοινού και ανά κατηγορία παρεμβάσεων του Προγράμματος.

9.1.1 ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Η Χωρική Αρχή με την υποστήριξη της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης, εξασφαλίζει την ευρεία διάδοση στους δυνητικούς δικαιούχους και σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΟΧΕ των στόχων και των ευκαιριών χρηματοδότησης που προσφέρει η χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα με αναλυτικά στοιχεία της χρηματοδοτικής συνδρομής από τα οικεία Ταμεία.

Σε ό,τι αφορά τους δικαιούχους, η Χωρική αρχή τους ενημερώνει ότι η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 49, παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 1060/2021. Επιπλέον, υποστηρίζει τους δικαιούχους στην τήρηση των υποχρεώσεών τους για την ενημέρωση και επικοινωνία, την έγκαιρη και σωστή υλοποίηση των πράξεων.

Οι Δυνητικοί Δικαιούχοι και Δικαιούχοι είναι οι εξής:

- Ο Δήμος και Εποπτευόμενοι φορείς του Δήμου
- Ο Αναπτυξιακός Οργανισμός της Περιφέρειας
- Οργανισμοί του Δημοσίου (ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ)
- Οικονομικοί και Κοινωνικοί Εταίροι (επιμελητήρια, κλαδικοί φορείς, επαγγελματικές ενώσεις, κ.ά.)

9.1.2 ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι δράσεις ΕΚΤ+ παρουσιάζουν την ιδιαιτερότητα της άμεσης σύνδεσης της αποτελεσματικότητας της επικοινωνίας με την αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση των παρεμβάσεων. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δράσεων του ΕΚΤ+ επιτάσσουν έναν ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα στις ενέργειες επικοινωνίας που τις συνοδεύουν, καθώς έχουν άμεσο και προσωπικό αντίκτυπο στη ζωή των πολιτών. Αφορούν στις ειδικές ομάδες κοινού, όπως κοινωνικά ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι, ΑμεΑ κ.ά.

9.1.3 ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ

Η Χωρική Αρχή με την υποστήριξη της Τοπικής Ομάδας Διακυβέρνησης μεριμνά για την ισότιμη πρόσβαση των πολιτών στην ενημέρωση σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος, αλλά και στη δημοσιοποίηση του τρόπου με τον οποίο επενδύονται οι

δημοσιονομικοί πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κοινό-στόχος αφορά στους πολίτες των Δήμων, αλλά και της Περιφέρειας.

9.2 ΜΕΣΑ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Τα μέσα διάδοσης και ενημέρωσης των κοινών στόχων είναι τα ΜΜΕ, οι Διαμορφωτές Κοινής Γνώμης στο διαδίκτυα και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (bloggers, αρθρογράφοι, influencers), καθώς επίσης και τα επικοινωνιακά εργαλεία φορέων (αναπτυξιακών, οικονομικών, κοινωνικών). Για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων επικοινωνίας οι στόχοι και οι τρόποι επικοινωνίας θα διαμορφώνονται ανάλογα με το στοχοθετούμενο κάθε φορά κοινό.

9.2.1 ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΣΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Τα βασικά μέσα επικοινωνίας που προγραμματίζεται να αξιοποιηθούν κατά την εφαρμογή της Επικοινωνιακής Στρατηγικής προκειμένου να δημοσιοποιηθούν ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η διάδοση των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής ΟΧΕ της Χωρικής Αρχής είναι τα παρακάτω:

9.2.1.1 INTERNET / ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

Το διαδίκτυο αποτελεί το βασικό επικοινωνιακό εργαλείο. Για τους δικαιούχους αποτελεί το βασικό αγωγό παροχής πληροφορίας, υποδειγμάτων και οδηγιών, ενώ για τους δυνητικούς δικαιούχους αποτελεί εύκολη και γρήγορη μέθοδο παροχής «χρηστικής» πληροφόρησης με στόχο την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών που προσφέρει η ΟΧΕ. Για τους κατοίκους της πόλης, τις ειδικές ομάδες πληθυσμού και τις επιχειρήσεις αποτελεί την έγκαιρη και έγκυρη πηγή πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες που τους δίνονται από ΟΧΕ για χρηματοδότηση, την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε ειδικές ανάγκες τους, καθώς και για τις αναπτυξιακές δράσεις. Επιπλέον, για το ευρύ κοινό αποτελεί αποτελεσματικό μέσο ενημέρωσης για την πορεία υλοποίησης της ΟΧΕ. Παράλληλα, δε αποτελεί σημαντική πηγή άντλησης πληροφοριών για τα ΜΜΕ.

Η διαδικτυακή πύλη αποτελεί βασικό επικοινωνιακό εργαλείο, θα περιλαμβάνει μηχανή αναζήτησης προσκλήσεων για όλες τις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων, τις εντάξεις έργων, πληροφορίες για δικαιούχους κλπ. Η οργάνωση του περιεχομένου θα είναι κατανοητή και η πλοήγηση στις ενότητες της ιστοσελίδας εύκολη. Η ιστοσελίδα θα είναι προσβάσιμη για ΑμεΑ

σε επίπεδο προσβασιμότητας τουλάχιστον «ΑΑ» δίνοντας τη δυνατότητα για την επικοινωνία του συνόλου της πληροφορίας στα άτομα με αναπηρία.

9.2.1.2 ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Οι ενημερωτικές εκδηλώσεις και η διοργάνωση ημερίδων εξασφαλίζουν την προσωπική επαφή με το στοχοθετούμενο κοινό και λειτουργούν συμπληρωματικά στις υπόλοιπες δράσεις επικοινωνίας, ως προωθητικές και υποστηρικτικές ενέργειες. Στην περίπτωση των δικαιούχων, οι πάσης φύσεως ενημερωτικές εκδηλώσεις είναι καίριας σημασίας, διότι προσφέρουν την ευκαιρία στο κοινό στόχο να διατυπώσει τους προβληματισμούς και τις απορίες του, στις οποίες δίνονται απαντήσεις άμεσα και κατανοητά. Επιπλέον, οι εκδηλώσεις αυτές είναι εξαιρετικά χρήσιμες στην περίπτωση των πολλαπλασιαστών πληροφόρησης δεδομένου ότι καλούνται στη συνέχεια να μεταδώσουν οι ίδιοι την πληροφορία προς τα κοινά της ευθύνης τους.

9.2.1.3 ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αποτελούν ένα εργαλείο διάχυσης της πληροφόρησης που λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο που λειτουργούν οι ενημερωτικές εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ. όταν απευθύνεται στους δικαιούχους.

Οι συναντήσεις εργασίας είναι κρίσιμης σημασίας όταν απευθύνονται στα μέλη των δικτύων, για την ορθή λειτουργία τους, με στόχο τη μεγιστοποίηση της επικοινωνίας και την εγκυρότητά της. Οι συναντήσεις εργασίας προτείνεται να λαμβάνουν χώρα μια φορά το χρόνο μεταξύ Χωρικής Αρχής και δικαιούχων, ώστε να συζητείται η πρόοδος των έργων και να τίθενται ερωτήματα και τυχόν δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι στην υλοποίηση των έργων (επιλεξιμότητα, οικονομική διαχείριση, δημοσιότητα κ.ά.). Επιπλέον, οι συναντήσεις αυτές και τα συμπεράσματα που προκύπτουν μπορούν θα συνδεθούν και με τη Συνεκτική Ομάδα της Χωρικής Αρχής.

9.2.1.4 ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το ενημερωτικό υλικό, που περιλαμβάνει ηλεκτρονικά φυλλάδια και οδηγούς, παρέχει εξειδικευμένες οδηγίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους για τον τρόπο συμμετοχής τους στις δράσεις της ΟΧΕ και στους δικαιούχους και στη συνέχεια λειτουργεί ως υποστηρικτικό υλικό στην υλοποίηση των έργων τους. Επιπλέον, παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη συνολική πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.

9.2.1.5 ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Η λειτουργία των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (Ραδιόφωνο, Τηλεόραση, Έντυπος και Ηλεκτρονικός τύπος) ως πολλαπλασιαστών πληροφόρησης και διαμορφωτών κοινής γνώμης αποτελεί ένα εργαλείο μέσω του οποίου επιδιώκεται η ευρεία ενημέρωση σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο με βάση τον κατάλληλο επικοινωνιακό και διαφημιστικό προγραμματισμό. Η προβολή του Προγράμματος μέσω των ΜΜΕ έχει ως κύριους στόχους την εξασφάλιση ακρίβειας, αξιοπιστίας και σαφήνειας για πληροφορίες που αφορούν στην ΟΧΕ και την προβολή των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.

9.2.1.6 ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ (SOCIAL MEDIA)

Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook, LinkedIn, YouTube, Instagram) αποτελούν ένα εξαιρετικό επικοινωνιακό εργαλείο για τη δημοσιότητα της ΟΧΕ, αφού είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη τάση επικοινωνίας και ταυτόχρονα συνδυάζει στοχευμένη προβολή και ποιοτικά αποτελέσματα. Η χρήση των Social Media ενθαρρύνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών δραστηριοποιείται μέσω των κοινωνικών δικτύων.

Η μέθοδος επικοινωνίας αποτελεί συνάρτηση του κοινού στόχου, των γενικών και ειδικών στόχων επικοινωνίας και βασίζεται πάνω στις στρατηγικές επιλογές. Περιλαμβάνει τα βασικά μέτρα ενημέρωσης και επικοινωνίας που θα λάβει η Χωρική Αρχή για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, των δικαιούχων/ωφελούμενων και των πολλαπλασιαστών ενημέρωσης και των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό, η μεγιστοποίηση του επικοινωνιακού αποτελέσματος εξασφαλίζεται μέσα από τη συνέργεια, τη συμπληρωματικότητα, τη συνεκτικότητα και τη μέγιστη δυνατή ομοιογένεια, λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω γενικές στρατηγικές κατευθύνσεις της Διαχειριστικής Αρχής και της Εθνικής Αρχής Συντονισμού:

- Την ενιαία σηματοδότηση με τη χρήση μιας ενιαίας οπτικής ταυτότητας σε όλες τις εφαρμογές και ενέργειες προβολής, διαφάνειας και επικοινωνίας, που συμβάλλει στην αναγνωρισιμότητα των έργων και των δράσεων από τον πολίτη
- Την αξιοποίηση της αναγνωρισιμότητας του ΕΣΠΑ με τη διατήρηση ίδιου ονόματος, καθώς αποτελεί πλέον ισχυρό brandname

- Τον περιορισμό των λογοτύπων με στόχο τη δημιουργία μιας εύκολα αναγνωρίσιμης εικόνας και την αποφυγή σύγχυσης στο κοινό
- Την απλοποίηση της γλώσσας που χρησιμοποιείται. Οι πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργειών επικοινωνίας των Προγραμμάτων θα πρέπει να γίνονται εύκολα αντιληπτές από όλους τους πολίτες. Για το σκοπό αυτό να επιδιώκεται η χρήση απλής και κατανοητής γλώσσας αποφεύγοντας τους εξειδικευμένους όρους διαχείρισης.
- Τις φωτογραφίες και τα βίντεο με αξιοποίηση της δύναμης της εικόνας
- Το αφήγημα (storytelling) - Εκπαίδευση του κοινού με την παρουσίαση εννοιών, στόχων, έργων και δράσεων με τη μορφή αφηγημάτων, συμπεριλαμβανομένων μαρτυριών και παραδειγμάτων, τα οποία το κοινό μπορεί να κατανοήσει και να συσχετίσει με τη δική του πραγματικότητα. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα να διαδοθεί το αναπτυξιακό όραμα.

9.2.2 Η ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όπως προαναφέρθηκε, το Επικοινωνιακό Σχέδιο της ΟΧΕ των Δήμων Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας για την ΠΠ 2021-2027 λαμβάνει υπόψη τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 και την πιο πρόσφατη επικαιροποίησή του που πραγματοποιήθηκε στις 30.06.2024[95] καθώς και τον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Με βάση το Άρθρο 9 «Οριζόντιες αρχές», παρ. 3 του Κανονισμού ΕΕ 1060/2021: «Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά την προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς και κατά την υποβολή των σχετικών εκθέσεων. Ειδικότερα, η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες λαμβάνεται υπόψη σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των προγραμμάτων».

[95] Ανακτήθηκε από: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1060

Συνεπώς, κατά την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 πρέπει να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές δυσκολίες στην πληροφόρηση για το ρόλο των Ταμείων και τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχουν.

Η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στα μέσα πληροφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμΕΑ) μπορεί να διασφαλιστεί με τους τρόπους που περιγράφονται στη συνέχεια.

Κατά τη διοργάνωση πάσης φύσεως εκδηλώσεων θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για τα ακόλουθα:

- Η πρόσκληση της κάθε εκδήλωσης να αποστέλλεται στα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης των ατόμων με αναπηρία, ενδεχομένως και σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, προς διανομή στα μέλη τους
- Η επιλογή των χώρων πραγματοποίησης των εκδηλώσεων θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης στους χώρους εκδηλώσεων μέσω ραμπών, ανελκυστήρων ή αναβατορίων, θυρών ικανού πλάτους. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής και θέσεων στάθμευσης οχημάτων ΑμεΑ πλησίον του χώρου εκδηλώσεων
- Σε περίπτωση διοργάνωσης εκθέσεων τα εκθέματα θα τοποθετούνται σε τέτοια ύψη και θέσεις ώστε να είναι δυνατή αφενός η πρόσβαση σε αυτά από χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων και αφετέρου ανεμπόδιστη η διακίνηση ατόμων με κινητικές αναπηρίες ή συνοδευόμενων ατόμων, δια μέσου των εκθεμάτων.
- Θα εξασφαλίζεται η διερμηνεία στην ελληνική νοηματική γλώσσα και η κράτηση θέσεων κωφών και βαρήκοων ατόμων, ώστε να εξασφαλίζεται η ορατότητα προς τον διερμηνέα νοηματικής.
- Πρόβλεψη παροχής έντυπου ενημερωτικού υλικού σε προσβάσιμες μορφές (π.χ. ηλεκτρονικά αρχεία, CDs, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, έντυπα σε γραφή Braille κ.λπ.) Εναλλακτικά, το ενημερωτικό υλικό θα διατίθεται ηλεκτρονικά σε προσβάσιμη ιστοσελίδα.
- Πρόβλεψη ανεμπόδιστης συνοδείας τυφλών και ατόμων με αναπηρία.

Κατά τη μετάδοση των ραδιοφωνικών μηνυμάτων, ενδείκνυται να επιλέγεται τουλάχιστον ένας ραδιοφωνικός σταθμός που διαθέτει σύστημα ραδιοπληροφόρησης (Radio Data System - RDS),

ώστε να μεταδώσει ένα κρίσιμο για την πρόσβαση στην πληροφόρηση τμήμα του ραδιοφωνικού μηνύματος π.χ. Προγράμματα απασχόλησης Τηλ. 19999 ή www…..gr, ώστε να είναι προσβάσιμο στα κωφά και βαρήκοα άτομα.

Κατά το σχεδιασμό και την παραγωγή τηλεοπτικών μηνυμάτων λαμβάνεται μέριμνα ώστε αυτά να είναι προσβάσιμα και στους κωφούς, ή βαρήκοους/τυφλούς, ή σε άτομα με προβλήματα όρασης, με χρήση υποτιτλισμού, αφήγησης, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Οι ιστοσελίδες που απευθύνονται στο ευρύ κοινό πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού έκδοση 2.1 σε επίπεδο προσβασιμότητας τουλάχιστον «ΑΑ» (WCAG 2.0 Level AA και Υ.ΑΠ/Φ.40.4/1/989 «Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης», Παράρτημα Ι – Ενότητα 7 «Προσβασιμότητα», ΚΥ. 49 και ΚΠ. 27).

Το ενημερωτικό υλικό παράγεται κατά περίπτωση και σε προσβάσιμες μορφές (π.χ. ηλεκτρονικά αρχεία, CDs, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, έντυπα σε γραφή Braille κλπ) και διατίθεται στους συλλογικούς φορείς των ατόμων με αναπηρία ή κατόπιν αιτήματος απευθείας στα ίδια τα άτομα με αναπηρία. Εναλλακτικά, το υλικό διατίθεται ηλεκτρονικά σε προσβάσιμη ιστοσελίδα και η ανάρτηση γνωστοποιείται στους συλλογικούς φορείς.

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης που προγραμματίζεται να διατεθεί για την υλοποίηση του σχεδίου επικοινωνίας, με βάση όσα αναφέρθηκαν στις προηγούμενες ενότητες, θα ανέρχεται σε ……€.